TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 68

59'uncu Birleşim
16 Mart 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**9**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**9**
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**50**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*50:54*
1.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Çanakkale şehitlerine ilişkin gündem dışı konuşması	50:51
2.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	51:52
3.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	52:54

Sayfa

IV.- AÇIKLAMALAR **55,68,81,84,122**

1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Dokuz Eylül Üniversitesinden ihraç edilen hemşirelerin derhâl geri döndürülmesi ve sendikal örgütlenmeye yönelik saldırıların son bulması gerektiğine ilişkin açıklaması 55

2.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'daki narenciye üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 55

3.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Cumhuriyet Halk Partisi olarak halkın da isteği olan Andımız'ın okullarda tekrar okutulmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 55

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Deprem Haftası'na ilişkin açıklaması 56

5.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'de bulunan Türk Hava Kurumu Türkkuşu İnönü Havacılık Eğitim Merkezi'nin bazı bölümlerinin kamulaştırılmasının ve imara açılmasının tehlike arz edeceğine ilişkin açıklaması 56

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamudaki atamaların bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 56

7.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, iktidar olduklarında Andımız'ı okutturmaya devam edeceklerine ve Türkiye'de uluslararası normlara göre deniz konteynerleri üretilmesi için ilgili bakanları göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması 57

8.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'de MIP şirketinin Atatürk Parkı'nın ve Mersin'in siluetine zarar verecek, denizi ve çevreyi kirletecek projesine destek olan herkesi esefle kınadığına ilişkin açıklaması 57

9.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'ne ilişkin açıklaması 57

10.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, geçtiğimiz hafta temeli atılan Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin 3'üncü reaktörünün milletimize hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 58

11.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 14 Mart Tıp Bayramı ile Çanakkale Zaferi'nin 106'ncı yıl dönümünü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 58

12.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması 58

13.- Bursa Milletvekili Muhammet Müfit Aydın'ın, Çanakkale Zaferi'nin 106'ncı ve Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümlerine ilişkin açıklaması 59

14.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın ormanlık tarımsal alanlarında ve koylarında ÇED raporuna gerek duyulmadan ruhsat verilmesi girişimlerinden vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 59

Sayfa

15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'de restoranlar, kafeler corona nedeniyle kapalıyken yaklaşık aynı değerde olan diğer illerde niye açık olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 59

16.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun Andımız'ın kaldırılması kararının kabul edilmesi mümkün olmayan bir durum olduğuna, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına ve sağlık çalışanlarının sorunlarının çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 60

17.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesinde yapılan dekan atamalarına ilişkin açıklaması 61

18.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 13 Mart 2016 tarihinde PKK tarafından Ankara Kızılay Güvenpark'ta bombalı araçla yapılan saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğine, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına ve sağlık çalışanlarına bir defa daha teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 61

19.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümüne, 16 Mart 1978 tarihinde İstanbul Üniversitesinde gerçekleştirilen bombalı saldırının yıl dönümüne, 21 Martta Türkiye'deki tüm halkları "Nevroz"u hep birlikte kutlamaya davet ettiklerine ve iktidara, bu kutlamaların yapılmasına engel olmaması için sağduyu çağrısında bulunduklarına ilişkin açıklaması 62:63

20.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümüne, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına, sağlık çalışanlarının sorunlarının çözülmesi gerektiğine, öğretmen okullarının kuruluşunun 173'üncü yıl dönümüne, öğretmenlerin aşılama programına alınmasını talep ettiklerine ve Sakarya'nın Karasu Belediyesinin, borcu icra takibine düşenlere ihtarname göndermesi kararını kınadıklarına ilişkin açıklaması 63:64

21.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun gibi yüksek vaka oranlarının görüldüğü illerde pandemi OHAL'i ilan edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 65

22.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümüne, barış aktivisti Rachel Corrie'yi saygıyla andıklarına ve başarılı, huzurlu bir hafta olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 65

23.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi değişmedikçe hiçbir program ya da reform paketinin başarılı olamayacağına ilişkin açıklaması 68:69

24.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Covid'le ilgili uygulamaların Türkiye'de farklılık gösterdiğine ilişkin açıklaması 81

Sayfa

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, AKP Grubunun, Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi'ni niye reddettiklerini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 84

26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 84:85

27.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 85

28.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Makedonya'nın Manastır şehrinde eski pazar yerinde bina inşası sırasında ortaya çıkan 1422 tarihli Sungur Çavuş Camisi ve Külliye'sine ait olduğu tespit edilen kalıntılara ilişkin açıklaması 122

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **65,82,86**

A) ÖNERGELER *65,82:84*

1.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 12/3/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önergesi (4/113) 65

2.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, (2/3256) esas numaralı Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/114) 82:84

B) DUYURULAR *86*

1.- Başkanlıkça, (10/77, 372, 491, 534, 693, 817, 868, 992, 1004, 1018, 1150, 1170, 1221, 1305, 1434, 1518, 1806, 1815, 1943, 2009, 2139, 2206, 2391, 2909, 2929, 3031, 3032, 3382, 3558, 3575, 3581, 3583, 3647, 3677, 3682, 3690, 3708, 3740, 3769, 3798, 3817, 3831, 3840) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuru 86

VI.- ÖNERİLER **66,69,81**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *66:68,69:81,81:82*

1.- İYİ Parti Grubunun, 4/3/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Erhan Usta ve arkadaşları tarafından, Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılarak Toybelen'de yapılacak yeni sanayi sitesine taşınması sebebiyle yaşanacak mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 66:68,69:71

Sayfa

2.- HDP Grubunun, 16/3/2021 tarihinde Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 71:76

3.- CHP Grubunun, 16/3/2021 tarihinde Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, risk grubunda bulunan sağlık personelinin pandemi sürecinde çalışma koşullarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 77:81

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 140, 25, 31, 172, 98 ve 165 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 5, 19, 20, 21, 22 ve 74'üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi 82

VII.- SEÇİMLER **85**

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ *85:86*

1.- Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin en aza indirilmesi, kuraklıkla mücadele ve su kaynaklarının verimli kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/77, 372, 491, 534, 693, 817, 868, 992, 1004, 1018, 1150, 1170, 1221, 1305, 1434, 1518, 1806, 1815, 1943, 2009, 2139, 2206, 2391, 2909, 2929, 3031, 3032, 3382, 3558, 3575, 3581, 3583, 3647, 3677, 3682, 3690, 3708, 3740, 3769, 3798, 3817, 3831, 3840) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine seçim 85:86

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **86,122,141**

A) KANUN TEKLİFLERİ *86:121,122:140, 141:178*

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 111) 86:98,136,141:159

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:185) 98:108,136,141:159

Sayfa

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 126) 108:119,136:137, 141:159

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 137) 119:121,122:125, 137,141:159

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 140) 125:130,137,160:178

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 138) 130:131,138,160:178

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 151) 131:132,138,160:178

8.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 167) 132:133,138:139, 160:178

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 168) 133:134,139,160:178

10.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) 134:135,141:159

Sayfa

11.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 171) 139

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 177) 140

IX.- OYLAMALAR **141**

1.- (S. Sayısı: 170) Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 141:159

2.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 141:159

3.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 141:159

4.- (S. Sayısı: 126) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 141:159

5.- (S. Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 141:159

6.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin oylaması 160:178

7.- (S. Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 160:178

Sayfa

8.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 160:178

9.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 160:178

10.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 160:178

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **179**

1.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, esnaflara verilmesi planlanan desteklere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/41250) 179:183

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, LİMAŞ Limanında bulunan ve gıda ürünlerinde kullanılan alkole izopropil alkol karıştırıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41267) 184:185

3.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2015, 2019 ve 2020 yıllarında yapılan tohum ithalatına dair verilere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/41374) 186:187

4.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, yasa değişikliği doğrultusunda kırsal mahalle statüsü kazanabilmek için yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/41748) 188:189

5.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, İstanbul Kasımpaşa'da bulunan Divanhane eski karakol binası için alınan yıkım kararına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41963) 190:191

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan işçilerin sayısına ve ücretlerde görülen farklılığa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41964) 192:193

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açıldı.

Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden, 16 Mart 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 14.01'de son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ
Başkan Vekili

II.- GELEN KÂĞITLAR No: 101

12 Mart 2021 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3468) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

2.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3469) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

3.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3470) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

4.-Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un; Elazığ Havalimanı'nın Adının Şehit Korgeneral Osman Erbaş Havalimanı Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3471) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

5.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3472) (İçişleri; Tarım, Orman ve Köyişleri ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

6.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Eşitlik Bakanlığı Kurulması, Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi (2/3473) (Plan ve Bütçe; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

7.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3474) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Cumhurbaşkanlığı ve bağlı birimlerinde çalışan memur ve işçilerden sendikaya üye olanlar ile sendikadan istifa edenlerin sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/42124) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

2.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Merkez Bankasının bazı işlemlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/42125) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

3.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Cumhurbaşkanının tarafı olduğu tazminat ve hakaret davalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42126) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

4.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42127) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

5.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, kapalı ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevlerindeki çocukların öğrenim durumlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42128) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

6.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, 2020 yılında ceza infaz kurumlarında çocuklara kötü muamelede bulunulması iddialarına yönelik verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42129) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

7.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, son bir yılda cezaevlerinde kalan çocuklar hakkında başlatılan soruşturmalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42130) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

8.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, son bir yılda tutuklu ve hükümlü çocuklardan hayatını kaybedenlere ve bunlardan kaçının intihar sebebiyle olduğuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42131) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

9.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42132) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

10.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, tutuklu ve hükümlülerin mahrem görüşme hakkına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42133) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

11.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, hayvanlara karşı şiddetin önlenmesine yönelik yasal düzenlemelere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42134) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

12.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kırklareli'nde haczedilen araç sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42135) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

13.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 2020 yılında Adıyaman'da işsizlik ödeneğine başvuran ve hak eden kişi sayısı ile bu kapsamda ödenen tutara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42136) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

14.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılı sonu itibarıyla İŞKUR'a başvuran ve işe yerleştirilen mühendis sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42137) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

15.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42138) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

16.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, evden çalışanların yasal haklarının korunmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42139) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

17.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'in Gaziemir ilçesinde bir özel zihinsel engelliler bakımevinde gerçekleşen olay ile yaşlı ve engelli bakımevlerine yönelik denetimlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42140) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

18.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, boşanmış ya da eşini kaybetmiş kadınlara yönelik verilecek desteklere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42141) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

19.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KPSS tercih kılavuzunda lisans mezunu adaylara alt öğrenimden tercih hakkı tanınması talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42142) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

20.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2019 yılları arasında Kod 29 uyarınca işten çıkarılanların sayısına ve bu nedenle işten çıkarılanların mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42143) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

21.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, çocuk işçiliğinin önlenmesi ile mevsimlik tarım işlerinde çalışan çocukların sorunlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42144) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

22.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, kadın istihdamının arttırılmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42145) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

23.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, 2020 yılında yaşanan intihar vakalarının nedenlerine ve bu oranın azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42146) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

24.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, Ocak 2014- Nisan 2020 tarihleri arasında Kod 29 gerekçesiyle işten çıkarılan işçiler ile bunun kötüye kullanımının denetlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42147) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

25.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak'ta TOKİ tarafından yapılan konutların tesliminde yaşanan sorunlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42148) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

26.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42149) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

27.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin'de tarım arazilerinin ihale yöntemiyle kiralanmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42150) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

28.-Ankara Milletvekili Sadir Durmaz'ın, Türkiye'nin iklim değişikliğine dair fonlardan yardım alıp almadığına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42151) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

29.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesi Barbaros Mahallesi'nin altyapı sorunlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42152) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

30.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesi Atalar Mahallesi'ne bağlantı yolları yapılması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42153) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

31.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Derince ilçesinin Mersincik Mahallesindeki altyapı sorununa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42154) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

32.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gölcük ilçesinde yer alan D-130 karayoluna üst geçit yapılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42155) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

33.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Çayırova ilçesinin Ziya Gökalp Caddesinde doğalgaz altyapısı bulunmamasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42156) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

34.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesinin bazı mahallelerinde yapılan imar değişikliğine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42157) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

35.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Karamürsel ilçesine Dereköy Mahallesinde tapularına düşülen şerh nedeniyle mağduriyet yaşayan mahalle sakinlerinin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42158) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

36.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinin Duraklı Mahallesindeki kanalizasyon sorununa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42159) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

37.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesi Yavuz Sultan Selim Mahallesinin altyapı sorununa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42160) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

38.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Dilovası ilçesine bağlı Diliskelesi Mahallesinin sahil düzenleme projesinin tamamlanmamış olmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42161) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

39.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İzmir'in Torbalı ilçesine bağlı Yazıbaşı Mahallesinde kurulacak olan mermer ocağı projesinin ÇED sürecine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42162) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

40.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizde faaliyette olan balık çiftliklerinin illere göre dağılımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42163) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

41.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde yer alan Assos Antik Limanının bölgede yapılacak çalışma nedeniyle kapatılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42164) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

42.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42165) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

43.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Sandras Dağı için verilen maden arama ve işletme ruhsatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42166) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

44.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42167) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

45.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın ERP çalışmalarının sonuçlandırılmamasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42168) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

46.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, 2 Mart 2021 tarihi itibarıyla borcunu ödeyemediği için elektrik ve doğalgazı kesilen ya da hakkında işlem yapılan abone sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42169) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

47.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlığa bağlı birimlerde çalışan memur ve işçilerden sendikaya üye olanlar ile sendikadan istifa edenlerin sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42170) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

48.-Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesine açık ve kapalı spor alanları yapılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42171) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

49.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Bodrum'un Ortakent Mahallesinde bulunan Hazineye ait bazı arazilerin özelleştirme sürecine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42172) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

50.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42173) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

51.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin'de tarım arazilerinin ihale yöntemiyle kiralanmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42174) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

52.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, 2018-2020 yılları arasında toplanan vergiye ve asgari ücretlilerden vergi alınmaması yönündeki çalışmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42175) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

53.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son 5 yılda bilgisayar ithalatı nedeniyle elde edilen vergi tutarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42176) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

54.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son 5 yıldaki çikolata ithalatı nedeniyle elde edilen vergi tutarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42177) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

55.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Serik ilçesinde satışı yapılan bir arazinin belediyeye devredilmesi önerisine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42178) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

56.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, 2014-2021 yılları arasında kaçak akaryakıt tüketimi ve sebep olduğu vergi kaybına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42179) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

57.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Merkez Bankasının döviz satışlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42180) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

58.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, 2002-2021 yılları arasında Kırklareli'nde banka kredilerini ödeyemeyen kişi sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42181) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

59.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42182) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

60.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta yürütülen Manolya Park projesinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42183) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

61.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Kapuz Plajı çevre düzenlemesi çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42184) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

62.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son 5 yılda intihar eden polislere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42185) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

63.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, polislerin mesai saatlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42186) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

64.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, koronavirüse yakalanan polislere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42187) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

65.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, hayvanlara karşı şiddet olaylarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42188) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

66.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, illere göre güvenlik korucularının sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42189) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

67.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, büyükşehir belediyelerinde kırsal mahalle statüsü kazanacak yerleşim yerlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42190) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

68.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'de 2018, 2019 ve 2020 yılları arasında ŞÖNİM'e müracaat eden ve hakkında koruma kararı verilen kadınların sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42191) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

69.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Kiğı ilçesindeki eski su tesisatının değiştirilmesi ile sokak hayvanlarının durumlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42192) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

70.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42193) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

71.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, tiyatrolara yönelik mali destek planlarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42194) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

72.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Nemrut Dağı ören yeri raylı sistem projesinin akıbeti ile Besni ilçesindeki ören yerlerinin turizme kazandırılması önerisine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42195) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

73.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, turizm seyahat acentalarının oda aidatlarından muaf tutulması talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42196) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

74.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara'da Cumhurbaşkanı tarafından açılışı yapılan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42197) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

75.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlığa bağlı birimlerde çalışan memur ve işçilerden sendikaya üye olanlar ile sendikadan istifa edenlerin sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42198) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

76.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2015-2020 yılları arasında ALES'e yapılan başvurulara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42199) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

77.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, kamudaki engelli personel istihdamına ve engelli öğretmenlerin sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42200) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

78.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, prim gün sayısının hesaplanmasında yanlışlık yapılan ücretli öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42201) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

79.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42202) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

80.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Astsubay Temel Askerlik ve Astsubaylık Anlayışı Kazandırma 12. Dönem kursiyerlerinin atamalarının yapılması talebine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42203) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

81.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, ağız ve diş sağlığı teknikerlerinin atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42204) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

82.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, pandemi tedbirleri kapsamında normalleşme sürecinde fiili nüfusun baz alınması önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42205) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

83.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Covid-19 aşılama sürecine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42206) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

84.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Arvahi ilçesine Hepatit B hastaları için diyaliz ünitesi kurulması istemine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42207) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

85.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, milletvekillerinin aileleri ile danışmanlara ve TBMM personeline ne zaman aşı yapılacağına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42208) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

86.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42209) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

87.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Kartepe ilçesine bağlı Ataşehir Mahallesine aile sağlığı merkezi kurulmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42210) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

88.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, ameliyathane teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42211) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

89.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, ülkemizde yıllara göre organ bağışında bulunan kişi sayısı ile gerçekleştirilen organ nakli sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42212) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

90.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son beş yılda ithal edilen ilaçlara ve bunlardan kanser ilaçlarına yönelik ödenen tutara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42213) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

91.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, basın çalışanları ve gazeteciler ile turizm sektöründe çalışanların aşılamada öncelikli sıraya alınması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42214) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

92.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Merkezi Hekim Randevu Sistemi üzerinden alınan randevularla ilgili verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42215) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

93.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, öğretim üyesi doktorların muayenehane açabilmelerine dair bir Danıştay kararının uygulanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42216) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

94.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TSE tarafından verilen Covid-19 güvenli hizmet/güvenli ürün belgesi alan firma sayısına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42217) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

95.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kimya sektörünün desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42218) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

96.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında yerli traktör üretimi için verilen desteklere ve 2019 ve 2020 yıllarında ülkemizde üretilen ve ithal edilen traktör sayısına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42219) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

97.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye'nin uçak projelerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42220) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

98.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yerli arabanın üretimine dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42221) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

99.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye'nin uydu ve uzay projelerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42222) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

100.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42223) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

101.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2015-2020 yılları arasında yıllara göre klonlanan cep telefonlarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42224) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

102.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Karacasu ilçesinde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42225) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

103.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin sendika üyeliği ile ilgili verilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42226) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

104.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sudan ve Nijer'de tarımsal üretim için arazi kiralanmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42227) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

105.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'deki ormancılık ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42228) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

106.-Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, ülke genelinde ve Kayseri'de orman işçisi olarak çalışan kişilere dair çeşitli verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42229) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

107.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de yapılması planlanan Gözeler HES Barajına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42230) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

108.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, çiftçilerin uzun vadeli yatırımlar konusunda bilgilendirilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42231) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

109.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, tarımsal amaçlı kullanılan elektrik ücretlerinin indirilmesi ile rüzgar pervanelerindeki KDV oranlarının düşürülmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42232) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

110.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Kandıra ilçesindeki tarım arazilerinin toplulaştırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42233) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

111.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, hayvanlara karşı şiddetin önlenmesine yönelik yasal düzenlemelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42234) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

112.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, ithal edilen pamuk tohumlarında GDO'ya rastlandığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42235) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

113.-Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Karacaören Barajı sularının kirlilik seviyesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42236) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

114.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, pandemi döneminden olumsuz etkilenen yiyecek ve içecek sektöründe hizmet veren işletmelere yapılan desteklere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42237) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

115.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018-2020 yılları arasında yeterli stok olmasına rağmen nohut ithalatı yapıldığı iddiasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42238) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

116.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım ve gıda ürünlerindeki ihracat verilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42239) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

117.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'da esnafların desteklenmesi ve sınır ticaretini kolaylaştıran tedbirler alınması önerisine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42240) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

118.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son 5 yılda ithal edilen bilgisayar türlerine ve ithalatçı firmalar tarafından ödenen vergi miktarlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42241) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

119.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son 5 yılda gerçekleştirilen çikolata ihracatı ve ithalatına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42242) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

120.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kırklareli'ndeki esnaf ve sanatkarlardan pandemiden olumsuz etkilenerek işletmelerini kapatanların sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42243) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

121.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, turizm seyahat acentelerinin 2021 yılı oda aidatlarından muaf tutulmaları talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42244) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

122.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlığa bağlı birimlerde çalışan memur ve işçilerden sendikaya üye olanlar ile sendikadan istifa edenlerin sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42245) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

123.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin-Adana Tren hattının ne zaman açılacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42246) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

124.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesine bağlı Serindere Mahallesinde yaşanan şebeke sorununa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42247) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

125.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit'in Akmeşe bölgesinde Kuzey Marmara otoyolunun neden olduğu altyapı sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42248) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2021)

126.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Azerbaycan'ın transit geçiş belgesine kota uygulamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42249) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

127.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışanların 3 farklı skala üzerinden ücretlendirmeye tabi tutulmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42250) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

128.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, 2002-2021 yılları arasında Kırklareli'ne Bakanlık tarafından yapılan yatırımlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42251) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

129.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Kastamonu'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42252) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

130.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Niğde'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42253) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

131.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Sinop'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42254) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

132.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Nevşehir'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42255) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

133.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, İzmir'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42256) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

134.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42257) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

135.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42258) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

136.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Kütahya'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42259) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

137.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42260) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

138.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kırıkkale'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42261) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

139.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Afyonkarahisar'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42262) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

140.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Yozgat'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42263) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

141.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42264) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

142.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, Manisa'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42265) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

143.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, Batman'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42266) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

144.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42267) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

145.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Kırşehir'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42268) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

146.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Yalova'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42269) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

147.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42270) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

148.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42271) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

149.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Hatay'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42272) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

150.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Osmaniye'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42273) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

151.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42274) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

152.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Bayburt'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42275) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

153.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Gümüşhane'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42276) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

154.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42277) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

155.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Erzincan'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42278) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

156.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42279) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

157.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Artvin'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42280) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

158.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42281) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

159.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42282) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

160.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Tokat'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42283) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

161.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Çorum'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42284) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

162.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Amasya'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42285) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

163.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42286) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

164.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Burdur'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42287) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

165.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Isparta'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42288) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

166.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42289) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

167.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kars'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42290) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

168.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42291) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

169.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42292) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

170.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Balıkesir'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42293) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

171.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt'te 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42294) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

172.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in, Şanlıurfa'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42295) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

173.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42296) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

174.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42297) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

175.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42298) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

176.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Batman'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42299) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

177.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42300) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

178.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Edirne'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42301) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

179.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Kırklareli'nde 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42302) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

180.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Çankırı'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42303) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

181.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42304) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

182.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42305) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

183.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Bursa'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42306) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

184.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, İstanbul'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42307) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

185.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Eskişehir'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42308) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

186.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Bilecik'te 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42309) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

187.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Ardahan'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42310) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

188.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42311) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

189.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Siirt'te 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42312) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

190.-Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42313) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

191.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kahramanmaraş'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42314) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

192.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kilis'te 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42315) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

193.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42316) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

194.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Ankara ve Muğla'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42317) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

195.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Sivas'ta 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42318) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

196.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Sakarya'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42319) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

197.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Karabük'te 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42320) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

198.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis'te 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42321) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

199.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Uşak'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42322) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

200.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42323) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

201.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Malatya'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42324) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

202.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Antalya'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42325) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

203.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42326) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2021)

204.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Erzurum'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42327) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2021)

205.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42328) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2021)

206.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'da 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42329) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

207.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Denizli'de 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42330) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

208.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Kastamonu ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42331) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

209.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Niğde ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42332) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

210.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Sinop ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42333) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

211.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, İzmir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42334) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

212.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Nevşehir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42335) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

213.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42336) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

214.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42337) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

215.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Kütahya ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42338) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

216.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Afyonkarahisar ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42339) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

217.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42340) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

218.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kırıkkale ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42341) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

219.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Yozgat ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42342) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

220.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42343) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

221.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42344) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

222.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, Manisa ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42345) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

223.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42346) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

224.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Kırşehir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42347) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

225.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Yalova ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42348) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

226.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42349) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

227.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42350) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

228.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Hatay ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42351) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

229.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Osmaniye ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42352) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

230.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42353) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

231.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Erzincan ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42354) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

232.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42355) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

233.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Artvin ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42356) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

234.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42357) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

235.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42358) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

236.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Tokat ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42359) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

237.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Çorum ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42360) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

238.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Amasya ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42361) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

239.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Isparta ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42362) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

240.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Burdur ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42363) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

241.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42364) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

242.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kars ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42365) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

243.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42366) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

244.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42367) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

245.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Balıkesir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42368) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

246.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42369) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

247.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42370) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

248.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in, Şanlıurfa ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42371) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

249.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42372) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

250.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42373) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

251.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42374) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

252.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42375) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

253.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Kırklareli ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42376) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

254.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42377) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

255.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Edirne ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42378) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

256.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Siirt ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42379) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

257.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42380) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

258.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42381) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

259.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Bursa ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42382) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

260.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42383) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

261.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Eskişehir ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42384) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

262.-İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Bilecik ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42385) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

263.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Ardahan ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42386) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

264.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42387) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

265.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Çankırı ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42388) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

266.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kahramanmaraş ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42389) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

267.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kilis ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42390) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

268.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42391) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

269.-Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42392) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

270.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Ankara ve Muğla illerinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42393) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

271.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Sivas ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42394) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

272.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Karabük ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42395) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

273.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Sakarya ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42396) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

274.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42397) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

275.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Uşak ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42398) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

276.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42399) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

277.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Antalya ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42400) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

278.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Malatya ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42401) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021)

279.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42402) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2021)

280.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Erzurum ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42403) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2021)

281.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42404) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2021)

282.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Denizli ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42405) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

283.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/42406) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

Genel Görüşme Önergesi

1.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 19 Milletvekilinin, kadınlara ve LGBT+'lara yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin alınması gereken tedbirler konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/37) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan ve 20 Milletvekilinin, basın mensuplarının yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3925) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2021)

2.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan ve 20 Milletvekilinin, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın faaliyetlerine ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3926) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

3.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 19 Milletvekilinin, İstanbul'da iki çocuğun hayatını kaybetmesi olayının tüm yönleriyle aydınlatılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3927) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

4.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve 19 Milletvekilinin, Türkiye'de bulunan Ezidilere yönelik raporlama çalışması oluşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3928) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2021)

5.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 Milletvekilinin, eğitimdeki fırsat eşitsizliklerinin ve bilimsel eğitimdeki yetersizliklerin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3929) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

6.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban ve 23 Milletvekilinin, turizm sektöründe çalışanların koronavirüse karşı aşılanmaları için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3930) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

7.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 21 Milletvekilinin, salgın döneminde Kamu Özel İşbirliği projeleri kapsamında yapılan garanti ödemelerinin kamu maliyesi üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3931) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

8.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 20 Milletvekilinin, asistan hekimlere yönelik psikolojik ve fiziksel şiddetin engellenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3932) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

9.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 22 Milletvekilinin, ortaöğretim mezunu hemşirelerin istihdam sorununa ilişkin çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3933) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

10.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 19 Milletvekilinin, Covid-19 aşısı tedarikinde yaşanan sorunların araştırılarak yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3934) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

11.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 20 Milletvekilinin, yetiştirme yurtlarındaki kızların bazı çeteler ve bunlara yardım eden görevliler tarafından fuhuşa sürüklendikleri iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3935) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

12.-İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç ve 22 Milletvekilinin, terörün finansmanının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3936) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

13.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 21 Milletvekilinin, kadın yoksulluğunun nedenlerinin araştırılarak en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3937) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

14.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 20 Milletvekilinin, uzaktan çalışma modelinin ekonomi ve toplum üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3938) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

15.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya ve 21 Milletvekilinin, Millî Eğitim Bakanlığının lise öğrencileri için yüz yüze sınav yapma kararının etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3939) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

16.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 29 Milletvekilinin, öğretmenlerin kadrolu, sözleşmeli ve ücretli olarak ayrı statülerde çalıştırılmalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak bu konuda alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3940) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2021)

17.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 20 Milletvekilinin, İstanbul Fikirtepe Kentsel Dönüşüm Projesi'nde mağdur olanların sorunlarının araştırılarak çözüm yolları geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3941) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

18.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, covid-19 pandemisi ile birlikte her alanda ortaya çıkan sorunların tespit edilerek ivedilikle çözüme kavuşturulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3942) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2021)

19.-İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Çin'de Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan Uygur Türklerine yönelik olumsuz uygulamaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3943) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

20.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 21 Milletvekilinin, SMA ve benzeri nadir hastalıkların tüm aşamalarının bir bütün olarak ele alınması ve acil tedavi bekleyen hastalar için harekete geçilmesini sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3944) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

21.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 20 Milletvekilinin, su ürünlerimizin varlığını koruyacak düzenlemelerin yapılmasını sağlamak ve su ürünleri mühendislerinin istihdam koşullarının geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3945) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

22.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 20 Milletvekilinin, kamuda istihdam edilen çalışanların sorunlarının tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3946) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

23.-İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin ve 21 Milletvekilinin, son günlerde artış gösteren çocuk kaçırma ve kayıp olaylarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3947) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

24.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 22 Milletvekilinin, Sayıştay raporlarında yer alan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndaki zararın sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3948) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

25.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 Milletvekilinin, Tokat'taki maden sahalarının canlı yaşamına etkilerinin tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3949) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

26.-İzmir Milletvekili Atila Sertel ve 23 Milletvekilinin, Sayıştay'ın 2019 yılı PTT raporunda yer alan bulguların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3950) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

27.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu ve 20 Milletvekilinin, Çarşamba Ovası'nın maruz kaldığı kirlenme ve tarımsal niteliğini kaybetme olasılığının bütün boyutlarıyla incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3951) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

28.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 Milletvekilinin, denizlerimizde ve iç sularımızdaki kirliliğinin takip edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3952) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

29.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 21 Milletvekilinin, Kanal İstanbul Projesinin muhtemel etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3953) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

30.-Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 30 Milletvekilinin, Gelibolu RES projesinin halk sağlığı ve doğa üzerindeki etkilerinin belirlenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bit Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3954) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

31.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 19 Milletvekilinin, Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar İle Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı İle İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin kanuna uygunluğunun tespit edilerek sağlık çalışanlarının mağduriyetinin önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3955) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

32.-İstanbul Milletvekili Ali Şeker ve 19 Milletvekilinin, ülkemizde mühendislik, mimarlık ve ilgili alanlardan mezun olan gençlerin istihdam süreçlerine katılımının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3956) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

33.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 19 Milletvekilinin, Türkiye'deki üniversitelerin ulusal ve uluslararası akademik durumunun ve performansının araştırılarak bu alandaki sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesini sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3957) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2021)

34.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 21 Milletvekilinin, basın özgürlüğünün ve halkın haber alma hakkının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3958) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

35.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 22 Milletvekilinin, kadın cinayetleri ve kadına karşı şiddet olaylarının engellenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3959) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

36.-Giresun Milletvekili Necati Tığlı ve 21 Milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3960) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

37.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 Milletvekilinin, mavi ekonomi alanında ülkemizin sahip olduğu olanakların araştırılarak bu olanakların kullanılabilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3961) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

38.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 34 Milletvekilinin, bazı gazetecilere ve siyasetçilere yapılan saldırılara ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3962) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

39.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 20 Milletvekilinin, emekli vatandaşların karşılaştığı maddi ve manevi sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3963) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2021)

No: 102

15 Mart 2021 Pazartesi

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Türkiye'de kadın üniversitesi kurulmasına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41004)

2.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41007)

3.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Boğaziçi Üniversitene yapılan rektör atamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41015)

Adalet Bakanlığı

4.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir Yargıtay üyesinin Anayasa Mahkemesine üye seçilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41017)

5.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, yasak olmasına rağmen siyasi partilere üye olan devlet memurlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41018)

6.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, bazı hükümlülerin gözlem kurulu raporu ile tahliyelerinin durdurulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41019)

7.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eskişehir L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun infaz erteleme talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41020)

8.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elmalı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledilen bir mahkum ile bu kurumdaki mahkumlarla görüşme olanaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41021)

9.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin ölüm nedeninin araştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41022)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ordu E Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümözlünün Yargıtay aşamasındaki dava dosyasının durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/41023)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir işçinin vefatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41024)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin nafakasını alamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41025)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkuma kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41026)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin tehdit edildiği ve başvurusunun takipsizlikle sonuçlandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41027)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümlünün Covid-19 testinin pozitif çıktığı ve ailesine haber verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41028)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda mahkumlara kötü muamelede bulunulduğu iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41029)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kalan bir mahkumun saçlarının zorla kesilmeye çalışıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41030)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir hükümözlünün Covid-19 karantina koğuşunda hijyenik olmayan koşullarda kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41031)

19.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, sosyal medya aracılığıyla işlenen tehdit suçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41032)

20.-Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün, İskenderun T Tipi Cezaevinde kalan hasta bir hükümlünün tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41033)

21.-Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, Tunceli'nin Pülümür ilçesinde bir kamu görevlisinin dağ keçisi avladığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41034)

22.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Ankara'da 29 Aralık 2020 tarihinde kaybolan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/41035)

23.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır D Tipi Cezaevinde bulunan iki mahkumun iyi hal değerlendirmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41036)

24.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevindeki hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41037)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir hükümlünün dava sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41038)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Batman Beşiri F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan mahkumiyet süresi dolduğu halde tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41039)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 2 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda astım hastası bir mahkumun kullandığı ilacı temin edememesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41040)

28.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/41041)

29.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Batman T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü muameleye maruz kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41042)

30.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Yargı ve Etik Kurulu kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41043)

31.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, bir dekanın açıklamalarına yönelik yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41044)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

32.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2019-2021 yılları arasında görülen boşanma davalarına ve aile irşat bürolarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41045)

33.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kapatılan kurumlarda çalışanların tazminat ve diğer alacaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41046)

34.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41047)

35.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, kadınların iş gücüne katılımlarının artırılması ile kadınlara yönelik şiddetin engellenmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41048)

36.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir fabrikanın sendika üyesi işçileri haksız olarak işten çıkardığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41049)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

37.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Üsküdar Belediyesinin Acıbadem Mahallesi muhtarlık binasının tahliye edilmesine dair kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41050)

38.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Ordu'nun Fatsa ilçesindeki altın arama faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41051)

39.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41052)

40.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'in Mezitli ilçesinde yer alan Davultepe Mahallesindeki bir tarım arazisi için acele kamulaştırma kararı verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41053)

41.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize'nin Çamlıhemşin ilçesindeki bir alanda bulunan taşınmazlar hakkında verilen acele kamulaştırma kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41054)

Dışişleri Bakanlığı

42.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin Irak'ta yaptığı inşaata dair alacaklarını alamadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41055)

43.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41056)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

44.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş'un bir köyünde elektrik sayaçları sökülen kişilerin mağduriyetleri ile 2010-2020 yılları arasında Türkiye'de il bazında kayıp kaçak miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41057)

45.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41058)

46.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 30 Ocak 2021 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile Trabzon'daki bazı yaylaların statü değişikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41059)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

47.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41060)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

48.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kapatılan kurumlarda çalışanların tazminat ve diğer alacaklarının ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41061)

49.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin eşinin emeklilik maaşını çekemediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41062)

50.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, emeklilerin mali haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41063)

51.-Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, özel iletişim vergisine yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/41064)

52.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, milli gelirden en az pay alan illere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41065)

53.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41066)

54.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, il ve bölgesel bazlı gayrisafi yurt içi hasılanın dengesiz dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41067)

55.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, özel iletişim vergisi oranının yükseltilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41068)

İçişleri Bakanlığı

56.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde çalışan bürokratlara yönelik çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41069)

57.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize Belediyesi tarafından yapılan mal alımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41070)

58.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Sayıştay'ın Mersin Valiliğine dair 2019 yılı Denetim Raporunda yaptığı tespitlere ve vali yardımcısı hakkındaki çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41071)

59.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin Büyükşehir Belediyesinin bazı faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41072)

60.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi yönetimine atanan yöneticilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41073)

61.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/41074)

62.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin kaçırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41075)

63.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 26 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da gözaltına alınan bir kişiye şiddet uygulandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41076)

64.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bazı kişilere kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41077)

65.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41078)

66.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, DEDAŞ çalışanlarıyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41079)

67.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, kendilerini kolluk kuvveti olarak tanıtan bazı kişiler tarafından gerçekleştirildiği iddia edilen kaçırma olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41080)

68.-Van Milletvekili Tayip Temel'in, Van Valiliğince ilan edilen eylem ve etkinlik yasaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41081)

69.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'in Mezitli ilçesinde yer alan Davultepe Mahallesindeki bir tarım arazisi için acele kamulaştırma kararı verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41082)

70.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Kaş ilçesinde bulunan kaymakamlık konutunun bir villa ile takas edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41083)

71.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin gözaltında çıplak arama ve kötü muameleye maruz kaldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41084)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

72.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, İstanbul Beyoğlu'nda bulunan bir tarihi binanın yıkımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41085)

73.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41086)

74.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 30 Ocak 2021 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile Trabzon'daki bazı yaylaların statü değişikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41087)

75.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, RTÜK'ün bütçesi ile gelir ve giderlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41088)

Milli Eğitim Bakanlığı

76.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin Yalova il Milli Eğitim Müdürlüğüne verdiği dilekçenin kabul edilmediği ve tehdit edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41089)

77.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Türkiye'de kadın üniversitesi kurulmasına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41090)

78.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41091)

79.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Haziran 2018 ve Şubat 2021 tarihleri arasında Bakanlığın dernek ve vakıflarla yaptığı protokollere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41092)

80.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, bir dekanın açıklamalarına yönelik yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41093)

81.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, EKYS'ye giriş ücretinde yapılan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/41094)

82.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, ÖSYM sınav ücretlerindeki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/41095)

83.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakanlığa yapılan bir atamaya dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41096)

Milli Savunma Bakanlığı

84.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41097)

Sağlık Bakanlığı

85.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 verilerini içeren haftalık raporların yayımlanmama sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41098)

86.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, hamile mülteci kadınların sağlık hizmetlerine erişimde yaşadığı sıkıntılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41099)

87.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41100)

88.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Rusya menşeili Covid-19 aşısının tedarik sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41101)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

89.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41102)

Tarım ve Orman Bakanlığı

90.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41103)

91.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'in Mezitli ilçesinde yer alan Davultepe Mahallesindeki bir tarım arazisi için acele kamulaştırma kararı verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41104)

92.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Murgul ilçesinde bulunan Damar Köyü'nün içme suyunda kimyasal atık bulunduğuna yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41105)

Ticaret Bakanlığı

93.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, bazı market zincirlerinin serbest rekabet kurallarına aykırı olacak şekilde fiyat tekeli oluşturmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41106)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

94.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana-Tarsus-Mersin tren seferlerinin açılması ile İskenderun, Yumurtalık, Karataş ve Mersin arasında feribot seferleri düzenlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41108)

95.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlık bünyesinde çalışan avukatlara ve bunlardan yeni kurulan barolara geçiş yapanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41109)

No: 103

16 Mart 2021 Salı

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, gençlere yönelik eğitim fırsatlarının artırılması ve eğitimin desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41112)

2.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Boğaziçi Üniversitesi'ne yapılan rektör atamasına ve üniversiteye iki yeni fakülte kurulması kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41114)

Adalet Bakanlığı

3.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatına alınan ve teşkilatta çalışan personel sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41115)

4.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Marmaris ilçesinde bazı köyler hakkında devam eden mülkiyet davalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41116)

5.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Uluborlu Adliye binasının yeniden faaliyete geçirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41117)

6.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2011-2021 yılları arasında AİHM'e Türkiye aleyhine yapılan başvurulara ve hükmedilen tazminat tutarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41118)

7.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Cumhurbaşkanına hakaret suçu nedeniyle yürütülen soruşturmalara dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41119)

8.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir L Tipi Kapalı Cezaevinin fiziksel koşullarının yetersiz olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41120)

9.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/41121)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Şakran Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan üç kadın mahkumun infazını tamamlamalarına rağmen tahliye edilmedikleri yönündeki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41122)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma istemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41123)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41124)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Cezaevinde kalan çocuklu bir çiftin tutuksuz yargılanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41125)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de tutuklanan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41126)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41127)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41128)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de tutuklanan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41129)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

18.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren ülke genelinde meydana gelen intihar vakalarına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41130)

19.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, koruyucu aile ve evlat edindirme uygulamalarına ve kimsesiz çocukların topluma kazandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41131)

20.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, kadınların işgücüne katılımının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41132)

21.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41133)

22.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, İstanbul Avcılarda bulunan bir fabrikada işçilerin haksız yere işten çıkarıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41134)

23.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2020 yılı Mart ayı ile 2021 yılı Şubat ayı arasında Kod 29 gerekçesiyle işten çıkarılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41135)

24.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, emekliler arasındaki maaş farklarına ve emeklilerden yapılan kesintilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41136)

25.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetlerinin giderilmesi ile emekli maaşlarının ve ikramiyelerin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41137)

26.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, emeklilerin mali haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41138)

27.-Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, inşaat mühendisi istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41139)

28.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, SGK'nın 2019 yılı Faaliyet Raporu'nda devlet katkısı tutarının yer almamasının sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41140)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

29.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, termik santrallerin çevresel yükümlülük kriterlerine uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/41141)

30.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Çanakkale'deki depremzedeler için yapılan konutların durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/41142)

31.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Yalvaç ilçesinde TOKİ projesi yapılması ile ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41143)

32.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Uluborlu ilçesinde atık su sorununun giderilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41144)

33.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Uluborlu ilçesinin içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/41145)

34.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, 2002 yılından itibaren imara açılan veya kamulaştırılan mera ve yayla sayıları ile bu alanlar üzerinde yapı kayıt belgesi alan yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41146)

35.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, bir tatil sitesine ait devremülk hisselerinin devrine ve yapılan risk analizlerine dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41147)

36.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Keçiborlu ilçesinin Aşağı Mahallesinde yaşanan kanalizasyon sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/41148)

37.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Çayı'nın kollarından biri olan Macun Deresi'ndeki suyun renginin değişmesinin sebeplerine ve sorunun çözümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/41149)

38.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Güllü Deresi üzerine yapılması planlanan HES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41150)

39.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bayraklı ve Bornova ilçelerinde yeni yapılacak konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41151)

40.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de 16 Ekim 2020 tarihinde yapılan kanun değişikliğinden etkilenerek kırsal mahalle statüsü verilen alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41152)

41.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'da binaların depreme karşı risk durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/41153)

42.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, emlak ve emlak yönetimi mezunlarının atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41154)

43.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir depreminde yıkılan bir apartmanın yerine çocuk parkı yapılarak depremde hayatını kaybedenlere atfedilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41155)

44.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, riskli yapılara uygulanan prosedür ile İstanbul ve Düzce'de kentsel dönüşüm kapsamına alınan riskli yapılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41156)

45.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, emlak ve emlak yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41157)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

46.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Uluborlu ilçesindeki doğalgaz altyapı sorunun giderilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41158)

47.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Senirkent ilçesindeki doğalgaz altyapı sorunun giderilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41159)

48.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, maden mühendisi istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41160)

49.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, madencilik alanında meydana gelen iş kazalarına ve hayatını kaybeden işçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41161)

50.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Güllü Deresi üzerinde yapılması planlan HES projesinin ÇED raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/41162)

51.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Karaburun ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41163)

52.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, sınır kapılarındaki motorin fiyatlarının farklı olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41164)

53.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta 17 Ocak 2021 tarihinden itibaren gerçekleşen elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41165)

54.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, maden arama faaliyetleri ile ilgili yaşanan bazı sorunların çözümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/41166)

55.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, BOTAŞ'ın TANAP Projesinde çalışan bazı kişilerin işine son verdiği yönündeki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41167)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

56.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Senirkent ilçesinde yapılması planlanan yurt binasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41168)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

57.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Hazine destekli esnaf kredilerinin faiz oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41169)

58.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 506 sayılı Kanun'un geçici 20'nci maddesi kapsamındaki kurum ve kuruluşlardan emekli olan kişilerin bayram ikramiyesi alamamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41170)

59.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, hakkında icra takibi başlatılan borçların yapılandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41171)

60.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, emlak ve emlak yönetimi ön lisans programı mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41172)

61.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Türkiye genelinde ve İstanbul ilinde Covid-19 nedeniyle iflas eden şirket ve esnafa ilişkin yazılı soru önergesi (7/41173)

62.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, esnaf ve işletmelere verilen hibe desteğinin arttırılmasına ve ekonomik destek verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41174)

63.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında gazete, televizyon ve internet sitelerine verilen cezalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41175)

İçişleri Bakanlığı

64.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Ocak 2015- Ocak 2021 tarihleri arasında Bakanlık bünyesinde çalışan personelden intihar edenlere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41176)

65.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ülkemize kaçak yollarla getirilen kobra zehirine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41177)

66.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Covid-19 sebebiyle hayatını kaybeden Emniyet Genel Müdürlüğü mensuplarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41178)

67.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Kaş ilçesinde bulunan kaymakam evi ile personel lojmanının iki adet villayla takas edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41179)

68.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, tır ve kamyon şoförlerinin araç kullanma sürelerinin artırılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41180)

69.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Sayıştay'ın denetim raporunda Zonguldak İl Özel İdaresine dair yaptığı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41181)

70.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2020-2021 yıllarında Zonguldak İl Özel İdaresinin bazı işler için ayırdığı bütçeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/41182)

71.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15 Temmuz 2016-11 Şubat 2021 tarihleri arasında kaybolan ve kaçırılan kişi sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41183)

72.-Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, geçici koruma, mülteci ve sığınmacı statüsünde yaşayan kadınlara dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41184)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

73.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, pandemi döneminde serbest çalışan sanatçılara verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41185)

74.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Muratpaşa ilçesinde bulunan bir alanın kiralanma amacı dışında kullanıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41186)

75.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2021 yılında Türkiye'nin iç turizm gelirinin artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41187)

76.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Aksu ilçesinde bulunan tarihî bir köprüye beton döküldüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41188)

77.-Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de bulunan Hoca Hasan Medresesinin restore edilerek kültür turizmine kazandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41189)

78.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin'de bulunan bir kilisenin kamulaştırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41190)

Milli Eğitim Bakanlığı

79.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, uzaktan eğitim sürecinde sorunlar yaşayan öğrencilerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41191)

80.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, mazeret durumuna bağlı yer değiştirme taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41192)

81.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, pandemi nedeniyle kantin ve servis işletmecilerinin ihale sürelerinin uzatılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41193)

Milli Savunma Bakanlığı

82.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Ocak 2015- Ocak 2021 tarihleri arasında Bakanlık bünyesinde çalışan personelden intihar edenlere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41194)

83.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, sözleşmeli erlerin özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41195)

Sağlık Bakanlığı

84.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Türkiye genelinde Çocuk İzlem Merkezlerine ve 2016-2020 yıllarında yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41196)

85.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2015-2020 yılları arasında kozmetik firmalarına yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41197)

86.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, patoloji teknikerlerine ayrılan kontenjanın artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41198)

87.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Ocak 2015- Ocak 2021 tarihleri arasında Bakanlık bünyesinde çalışan personelden intihar edenlere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41199)

88.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin ve Konya'ya gönderilen bazı Covid-19 aşılarının kayıp olduğu iddiasına ve aşı olmayan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41200)

89.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, patoloji teknikerlerinin bazı sorunlarına ve istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41201)

90.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'da bulunan Yalvaç Devlet Hastanesi'ndeki uzman doktor ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41202)

91.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta Uluborlu İlçe Devlet Hastanesi'ndeki uzman doktor ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41203)

92.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Gelendost İlçe Devlet Hastanesi'nin uzman doktor ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41204)

93.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta Yalvaç Devlet Hastanesi'ndeki tomografi ve MR cihazı ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41205)

94.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta Senirkent İlçe Devlet Hastanesi'ndeki uzman doktor ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41206)

95.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sağlık bilgi sistemleri teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41207)

96.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, patoloji teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41208)

97.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, aile sağlık merkezlerine gönderilen kanser tarama kitlerine ve 2020 yılında yapılan kanser taramalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41209)

98.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, odyometri teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41210)

99.-Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, mide küçültme ameliyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41211)

100.-Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, mutasyonlu virüse yönelik Bakanlıkça alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41212)

101.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türkiye'deki ağız ve diş sağlığı hastane sayıları ile diş hekimi ve ağız ve diş sağlığı teknikeri sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41213)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

102.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, teknoloji alanında ticaret açığının kapatılması için yapılacaklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41214)

103.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'da bulunan Yalvaç Organize Sanayi Bölgesinin faaliyete başlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41215)

104.-Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, KOSGEB'e başvuran kadınlara dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41216)

Tarım ve Orman Bakanlığı

105.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ülkemizde ekim yapılmayan ve atıl durumda olan arazilerin tarıma kazandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41217)

106.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'daki tarım arazilerin toplulaştırılmasına dair yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41218)

107.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, gübre fiyatlarında meydana gelen artışın önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41219)

108.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ayçiçeği üretiminin desteklenmesine ve ekim alanlarının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41220)

109.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, amaç dışı satılan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41221)

110.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Muratpaşa ilçesinde bulunan bir alanın kiralanma amacı dışında kullanıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41222)

111.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Pendik Veteriner Kontrol Enstitüsünde gerçekleşen aşı üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41223)

112.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Keçiborlu ilçesinde kapalı devre sulama sistemine geçilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41224)

113.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankası tarafından çiftçilere verilen kredilere ve bu kredilerin yapılandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41225)

114.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, mevcut çatlaklar nedeniyle Gördes Barajı'ndan su sızdığı iddiasına ve Baraj'ın doluluk oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41226)

115.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, İzmir'deki barajların doluluk oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41227)

116.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sağlık Bilimleri Üniversitesi tarafından geliştirilen tıbbi bir ürüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/41228)

117.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de bulunan Zeytinlik köyü yakınlarında kurulacağı iddia edilen balık çiftliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41229)

118.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de yasal değişiklik ile köylerin mahalleye dönüştürülmesinin yol açtığı tarımsal zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41230)

119.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, yasal değişiklik ile köylerin mahalleye dönüştürülmesinin yol açtığı tarımsal zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41231)

120.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Türkiye geneli ve Kastamonu'da Orman İşletme Müdürlükleri tarafından 2015-2020 yılları arasında sağlanan krediye ilişkin yazılı soru önergesi (7/41232)

121.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, orman vasfını yitirmiş olan alanların büyüklüğüne ve illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41233)

122.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, orman köylülerinin sorunlarının giderilmesine yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41234)

123.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, çiftçiliğin geliştirilmesi, tarımda üretimin ve ihracatın artırılmasına yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41235)

124.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, tarımsal üretime yönelik desteklerin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41236)

125.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, çiftçilerin desteklenmesi ve üretim maliyetlerinin düşürülmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41237)

126.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, 2015-2020 yılları arasında Tarım Kredi Kooperatifleri ile bankalardan kullanılan kredi miktarına ve icra takibi yapılan çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41238)

127.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, maden arama faaliyetleri ile ilgili yaşanan bazı sorunların çözümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/41239)

128.-Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Tuzluca Depolama ve Sulama Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41240)

129.-Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, elma ve patates tüketimine, ihracatına ve üreticilerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41241)

Ticaret Bakanlığı

130.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, esnafa yönelik desteklere ve borçların ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41243)

131.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya ilinde 2018-2021 yılları arasında kapanan şirket sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41245)

132.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya ilinde Mart 2020-Şubat 2021 tarihleri arasında iş yerini kapatan esnaflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41246)

133.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, pandemi döneminde kapanan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanan gıda sektörü esnafına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41248)

134.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, pandemi döneminde İzmir'de kapanan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanan gıda sektörü esnafına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41249)

135.-Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, elma ve patates tüketimine, ihracatına ve üreticilerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41251)

136.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kimyasal ürünler üreten bir firma ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/41252)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

137.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, yük ve yolcu taşımacılığı yapanların pandemi sürecinde yaşadıkları mağduriyetin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41253)

138.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Keçiborlu ilçesinde bulunan Sanayi Sitesi'nin girişine kavşak yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41254)

139.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Keçiborlu ilçesi 30 Evler mevkiinde üst geçit ve sinyalizasyon çalışması yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41255)

140.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Erzurum'da yapılması planlanan Tekman Tüneli'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41256)

141.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Arhavi ilçesinin batı girişine kavşak veya viyadük yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41257)

142.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir-Ankara Hızlı Tren Hattı Projesi için belirlenen dış krediye ilişkin yazılı soru önergesi (7/41258)

143.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir-Ankara Hızlı Tren Hattı Projesi yapımında karşılaşılabilecek jeolojik tehlikelere karşı alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41259)

144.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, kamyon şoförlerinin Menemen-Aliağa-Çandarlı otoyolundan geçişlerinde ödedikleri ücretlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/41261)

145.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Bandırma-Bursa-Ayazma-Osmaneli Yüksek Hızlı Tren Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41262)

146.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Ankara-Yerköy-Sivas Yüksek Hızlı Tren Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41263)

147.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Konya-Karaman Yüksek Hızlı Tren Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41264)

148.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kırklareli'nin Alpullu beldesinde yaşanan sel felaketine ve bölgedeki hızlı tren hattı inşaatının denetlenmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/41265)

149.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Gediz-Hisarcık yolu yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/41266)

16 Mart 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Çanakkale şehitleri hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'a aittir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ağabey, heyecanla, şevkle, iştiyakla dinliyorum seni.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Arkaz. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Çanakkale şehitlerine ilişkin gündem dışı konuşması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 106'ncı yıl dönümü sebebiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün sizlere rakam veremeyeceğim, savaşı anlatmayacağım, teknik tabirleri konuşmayacağım; bugün sizlere Çanakkale ruhunu anlatacağım. Metrekareye 6 bin mermi düşen topraklarda, oluk oluk akan kan deryasında dirilen Türk milletinin, Çanakkale'de yedi düveli dize getirmesine vesile olan Çanakkale ruhudur. Ertuğrul Koyu'nda 63 Mehmetçik'le destan yazan Ezineli Yahya Çavuş'un cesaretini, Yozgatlı Kınalı Hasan'ın şehadete yürüyüşünü, Bigalı Mehmet Çavuş'un kahramanlığını, Havranlı Koca Seyit Onbaşı'nın bir top mermisinde dirilişini, "Ben size taarruzu değil ölmeyi emrediyorum." diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün taşıdığı Çanakkale ruhunu anlatacağım.

Çanakkale Harbi, et ile kemiğin çeliğe galip gelişidir. Çanakkale Harbi, devleri devirerek devleşen kınalı koç yiğitlerin harman oluşudur. Çanakkale cephesi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ön sözüdür, son sözüdür. Çanakkale bu milletin kutsal mirasıdır. Çanakkale Zaferi, 7-8 metre mesafedeki siperlerde ölümle burun buruna çarpışan Mehmetçik'in bu toprakların ebediyen Türk yurdu olduğunu tüm dünyaya haykırmasıdır. Çanakkale Zaferi, gözü yaşlı annelerin dualarıyla bir haçlı seferi edasıyla gelip zafer çanı bekleyenlerin hevesinin kırılışıdır. 40 metrelik boyuyla tonlarca ağırlıktaki yüzen kaleleri boğazın derin sularına gömen Nusret mayın gemisidir Çanakkale. Seddülbahir'in, Alçıtepe'nin, Kanlısırt'ın, Conkbayırı'nın ve Anafartalar'ın her karışında Mehmetçik'in "Allah, Allah" diye haykırışıdır Çanakkale. Çanakkale'de Anafartalar Kahramanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, Harbiye Nazırı Enver Paşa'nın, Esat Paşa'nın, Cevat Paşa'nın ve her bir Mehmetçik'in imzası vardır. Bu kahramanların hikâyesi anlatmakla bitmez, ne yaparsak yapalım haklarını ödeyemeyiz. Mehmet Akif'in dediği gibi: "Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?/'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın."

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Çanakkale ruhu 3 Kasım bombardımanıyla başlayıp 9 Ocak 1916'da Tekke Koyu'nda bitmemiştir; Çanakkale ruhu 1071'de başlamıştır ve hâlen yaşamaktadır, Türk milleti var oldukça da yaşayacaktır. Bugün vatanımızın üzerine plan kuranlar; bu asil milleti iyi tanımıyorlar, yaptıkları planlara Çanakkale ruhunu hesaba katmıyorlar. Dün gelenlerin yarın yine gelmeye niyeti olursa bilsinler ki 57'nci Alayın torunları hâlâ yaşamaktadır ve buradadır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle, vatanımızın her yerinden Çanakkale'ye gelen, her karış toprağı mübarek kanıyla sulayan her şehidimizi, her bir kahramanımızı teker teker saygıyla rahmetle anıyorum; ruhları şad olsun, Allah hepsinden razı olsun.

Yüz altı yıl sonra 1915 ruhuyla tekrar buradan haykırmak istiyorum: "Yer üstün yiğit otağı,/Yer altın şehit yatağı,/Yere düşürmez bayrağı,-Geçilmezsin Çanakkale./Sefer senin, zafer senin,/Bu gök, bu denizler senin./Kaleden sağlam bedenin,/Geçilmezsin Çanakkale." Aynı ruh ve heyecanla Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü münasebetiyle söz isteyen Çanakkale Milletvekili Sayın Muharrem Erkek'e aittir.

Buyurun Sayın Erkek. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İki gün sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin ön sözünün yazıldığı eşsiz zaferimizin 106'ncı yılını hep birlikte kutlayacağız.

Değerli milletvekilleri, Çanakkale savaşları dünya tarihinin en onurlu, en meşru, en anlamlı savunmalarından biridir. Çanakkale savaşları, Troya Savaşı'nda olduğu gibi dünya tarihinin emperyalizme karşı en önemli savunmalarından biridir. Mehmet Akif'in söylediği gibi: "Şu Boğaz Harbi nedir?/Var mı ki dünyada eşi?/En kesîf orduların yükleniyor dördü beşi." (CHP sıralarından alkışlar)

Büyük bir destandı, büyük bir kahramanlıktı Çanakkale ve Çanakkale, tarihe Gazi Mustafa Kemal'i armağan etti. Gazi Mustafa Kemal'in, Şevket Süreyya'nın dediği gibi: "Doğum yeri Kemalyeri'dir." Arıburnu muharebelerini kazandığı yerin adıdır Kemalyeri ve Atatürk'ün doğum yeri olarak kabul edilir. Yine, Anafartalar Grup Komutanı olarak 10 tümenin komutanlığını yapmıştır, yaklaşık 100 bin askerin. Büyük zaferlere imza atmıştır. İstanbul'u da kurtarmıştır Çanakkale'de. Aynı zamanda Çanakkale, büyük bir barıştır, kardeşliktir, "Centilmenler Savaşı" olarak tarihte yerini almıştır. Avustralya'dan, Yeni Zelanda'dan getirilen Anzak askerleriyle birçok yabancı askerle bugün, Gelibolu Tarihî Yarımadası'nda, Çanakkale'de Mehmetçik koyun koyuna yatmaktadır. Ne güzel söylemiş rahmetli Bülent Ecevit: "'Söyle arkadaşım' dedi Anadolulu Mehmet/Yanı başındaki Anzak erine/'Nereden kopup gelmişsin/Neden çökmüş bu mahzunluk üzerine?'"

Evet, Çanakkale Savaşı böyle bir savaştı, kıyasıya bir savaştı ama saygı üreten bir savaştı. Siperler arası mesafe 8 metreye kadar inmişti. Yaklaştıkça birbirine karşılıklı siperler gönüller de yakınlaştı; düştükçe vuruşanlar toprağa, dostlar gibi kaynaştı. Onun için Çanakkale aynı zamanda da barıştır.

Değerli milletvekilleri, tarih 27 Aralık 1919, Gazi Mustafa Kemal Sivas'tan Ankara'ya geliyor. Onu atlılar, yayalar, efeler, seğmenler karşılıyor kılıçkalkan oyunlarıyla. İstasyon yolu üzerinden Ankara'ya gidiyor. Tam on dokuz yıl sonra, tarih 21 Kasım 1938, Türkiye ve dünya yasta. Bu kez Atatürk'ün naaşı, onu taşıyan tabut bir top arabasına konmuş, Meclisin önünden alınmış, yine istasyon yolu üzerinden, aynı güzergâhtan Etnografya Müzesindeki geçici kabrine götürülüyor. Yabancı generaller de orada, yabancı askerler tören kıyafetlerini giymişler; sefirler, bütün halk, Hükûmet, herkes orada. Etnografya Müzesinin önüne geldiğinde naaşı, onu taşıyan top arabasına herkes selam duruyor. Selam duranlar içinde bir kişi var: İngiliz Mareşal Birdwood. 1915'te Çanakkale'de Mustafa Kemal'in karşısında savaşmış, yenilmiş, bir ayağını kaybetmiş; 1938'de Ankara'da Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete uğurlarken tarihin en anlamlı askerî selamlarından birini veriyor. İngiliz Mareşal Birdwood mareşallik asasını kaldırarak bir ayağı sakat olduğu hâlde 1915'teki düşmanını selamlıyor çünkü o aynı zamanda büyük bir barış insanıydı, büyük bir devlet insanıydı. Bu saygının anlamını görebilmek için Mustafa Kemal Atatürk'ün 1934 yılında Çanakkale'de savaştığı, uzak diyarlardan gelen askerlerin annelerine söylediği mesaj dünya tarihinin en anlamlı mesajlarındandır. "Onlar bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır." demiştir Atatürk uzak diyarlardan evlatlarını gönderen annelere seslenirken. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, Çanakkale savaşları büyük bir destandı, kahramanlıktı ama aynı zamanda da büyük bir centilmenlikti, barıştı, kardeşlikti; onun için çok önemliydi Çanakkale. Şunu asla unutmayacağız değerli milletvekilleri: Atatürk'süz bir Çanakkale Savaşı tarihi kesinlikle anlatılamaz. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum. Hepsi, tüm şehitlerimiz huzur içerisinde o topraklarda uyusunlar. Bizim Andımız Çanakkale'dir, bizim Andımız Mustafa Kemal Atatürk'tür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Ağrı'ya yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Ekrem Çelebi'ye aittir.

Buyurun Sayın Çelebi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle ekranları başında bizleri izleyen Ağrılı hemşehrilerimizi, aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hatırlarsanız -ki biraz önce de bir konuşmacımız hep tarihten söz etti, biz de gerçekten Çanakkale'yi gururla anıyoruz ve her zaman da anmaya devam edeceğiz- Sayın Cumhurbaşkanımız ta Başbakanken bir cümle söyledi, dedi ki: "Batıda –güneyde, Akdeniz'de, Ege'de, Marmara'da- ne varsa doğuda da, o bölgelerde de aynı yatırımlar olacak." Bununla birlikte, AK PARTİ de Türkiye'de bir milat başlattı. Dolayısıyla geçenlerde bir milletvekili arkadaşımız burada -ben de

burada değildim, Erzurum Milletvekilimiz de kendisine cevaben bir cümle söylediler- Ağrı'ya yeterince yatırımın gelmediğinden bahsetmişti. Dolayısıyla şunu söyleyeyim -biz bunu daha çok Plan ve Bütçede de gördük- elbette ki muhalefetin amacı şudur: İktidarı eleştirecek, bu onlara verilen bir görevdir. Ama iktidarı eleştirdiklerinde de şunu bilmeleri lazım: Eğer gerçekten o ile veya Türkiye'ye veya o bölgeye bir şeyler de yapıldıysa bunun da hakkını vermeleri lazım.

Şimdi, eğer izniniz olursa şunu arz etmek istiyorum: AK PARTİ son on dokuz yılda eğitimden sağlığa, ulaştırmadan altyapıya, tarım ve hayvancılıktan KÖYDES projelerine, enerjiden kültüre ve spora kadar Ağrı ve AK PARTİ hükûmetleri çok şeyler gördü. Eski parayla ilimize yaklaşık olarak 20 katrilyon liraya yakın bir para geldi.

Burada bir şey daha arz etmek istiyorum: Eğer değerli milletvekillerimiz kendi illerine gelip de kendi ilçelerini, illerini, beldelerini, köylerini gezmezlerse burada da biraz ofsaytta kalırlar, Ağrı'ya bir şeyler yapılmadığını söylerler.

Kültürle başlamak istiyorum: "Kültür" denilince Ağrı'ya, Ağrı Dağı ve Nuh'un Gemisi gelir. Bakın, biz, 4 Şubatta Ağrı Dağı'nı turizme açtık ve şu anda dağcılarımız orada tırmanıyor. Yine, Osmanlı ve Selçuklu mimarisiyle eşsiz bir sentezin yansımasını yapan İshak Paşa Sarayı'nın AK PARTİ hükûmetlerinden önce -burada şekilde de göreceğiniz gibi- kapısına kilit vurulmuştu, şu anda, AK PARTİ hükûmetleri döneminde, yılda 252 bin ziyaretçimiz burayı ziyaret etmekte. Yine, bunun yanında, Balık Gölü'müzü, Diyadin Kanyonu'nu doğal sit alanı olarak ilan ettik.

Tarımda, bakın, yıllar yılı Ağrı merkez lokasyonu… Özellikle Yazıcı Barajı vardı, kimse bitiremedi AK PARTİ hükûmetleri bitirdi ve yıllar yılı Ağrı merkez insanları kuyu suyunu içtiler ve hamdolsun biz orayı bitirdik ve şu anda en azından elli yıl boyunca Ağrı merkezde su sorunumuz kalmamaktadır artık. Yine, Taşlıçay Deremizin ıslahını yaptık, Ağrılılarımızın hizmetine sunduk.

Ulaştırmada, köy yollarının asfaltlanmasında… Bakın, 2011-2020 tarihleri arasında 1.078 kilometre sıcak asfalt yaptık. Bunu, özellikle de şunu belirtmek istiyorum: Eğer kendi ilini, ilçesini, beldesini, köyünü gezmeyen milletvekili varsa bunu da takdirlerinize sunuyorum. Ulaştırmada bunu arz ettik.

Enerjide: Ki bu, Ağrı'dan dolayı çözüldü. Ağrı merkez ve Doğubeyazıt'a doğal gazımızı verdik, şu anda herkes kullanıyor.

Eğitimde 2015 yılında Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesini Sayın Cumhurbaşkanımız, o zaman Genel Başkanken ve Başbakanken talimat verdi… Şu anda 15 binin üzerinde öğrencimiz var. Sadece bu değil, Patnos'ta, Doğubeyazıt'ta ve Eleşkirt'te -ben burada da iş adamlarımıza teşekkür ediyorum- 1 fakültemiz, 2 tane de yüksekokulumuz var.

On sekiz yılda eğitimde yine ne getirdik? Bakın, saymıyorum, rakamları vermek de istemiyorum. Derslik, öğrenci pansiyonu, spor salonları, lojmanlar… Sadece bu saydıklarımızla cumhuriyet tarihinden bizim hükûmetler dönemine kadar biz 3,5 kattan fazla yatırım yaptık.

Sağlıkta: 400 yataklı Ağrı Devlet Hastanesini 2018 yılında açtık ve şu anda hizmet veriyor. Patnos'ta 150 yataklı, Doğubeyazıt'ta 150 yataklı, Diyadin'de 50 yataklı, Eleşkirt'te 50 yataklı, Tutak'ta 30 yataklı devlet hastanelerini açtık. Taşlıçay'ımıza 32 yataklı devlet hastanesinin temelini inşallah bu

sene atacağız. Sağlıkta devam ediyor; ayrıca bu sene 2021 Yılı Yatırım Programı'na, ki bizim Ağrı'mız için de çok elzem olan bir tıp fakültesinin kurulmasına ilişkin Sayın Cumhurbaşkanımıza arz ettik, bu sene de temelini atıyoruz.

Yine, 2021 Yılı Yatırım Programı'nda 200 yataklı kadın doğum ve çocuk hastanesinin temelini atacağız. Burada da özellikle Sayın Cumhurbaşkanımıza gerçekten bize verdikleri desteklerden dolayı teşekkür ediyorum.

Yine, lokasyonda Ağrı merkezde olmayan anjiyo cihazı getirilecek -ki bu sene Covid olmasına rağmen- altı ayda 800'e yakın burada işlem gerçekleştirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Ekrem Bey.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Onkoloji, hematoloji bölümlerini açtık. Ayrıca, son iki yılda Ağrı merkezimiz ve ilçelerimize 25'e yakın ambulansımızı kazandırdık. Yine, Ağrı tarihinde belki olmadığı kadar bugün itibarıyla 741 doktorumuz şu anda görev yapmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bunlarla birlikte 2019 yılında Ağrı merkezimize yine, 68 trilyon lira para gönderdik merkezî Hükûmet bütçesinden. Bakın, Tekstilkent'te 56 bin metrekare kapalı alan yaptık; burada, şu anda 1.500 kişi çalışıyor, 2023'ün sonuna doğru bunu 6 bin istihdama çıkarmayı hedefliyoruz. KOBİ Merkezimiz, kaplıca tesisleri, Ayakkabıcılar Sitesi, Bilim Merkezi ve şu anda da Toptancılar Sitesi'nin yapımı için çalışmalarımız devam etmektedir.

Peki 2021 yılı yatırımlarımızda neler vardır? Burada Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Celal Adan'a da selamlarımızı iletiyoruz, kendisinin memleketi olan yeşil Tutak'ımız, Murat Nehri'yle göz kamaştıran güzel ilçemiz. Tutak ve Hamur yolunu viyadük ve köprülerle donattık, 2021 Yılı Yatırım Programı'nda 154 trilyon lira para ayırdık, inşallah 2022 yılında da burayı bitireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Başkanım, tam sizin ilçeye geldik…

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ağrı'da esnaf perişan Vekilim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ağrı esnafı perişan…

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ağrı esnafı perişan.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Ben yüce Meclisimize saygılarımı arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Ağrı sizinle gurur duyuyor Sayın Vekilim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ağrı'da esnaf perişan Ekrem Bey.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Bir de sen Ağrı'ya geldin, gördün.

BAŞKAN – Tutak'tan dolayı söz verecektim ama adaletsizlik olur diye vermedim.

Değerli milletvekilleri, şimdi sisteme giren 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çepni…

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Dokuz Eylül Üniversitesinden ihraç edilen hemşirelerin derhâl geri döndürülmesi ve sendikal örgütlenmeye yönelik saldırıların son bulması gerektiğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya soruyorum: Dokuz Eylül Üniversitesinden ihraç edilen hemşireler Günseli Uğur ve Arzu Sert'ten haberiniz var mıdır? SES İş Yeri Temsilcisi Günseli Uğur ve sendika üyesi Arzu Sert 5 Martta pandemide hayatını kaybedenleri anmak için düzenledikleri bir dakikalık saygı duruşu gerekçesiyle 8 Martta jet hızıyla ihraç edildiler, oysa 14 Mart Tıp Haftası'nda ihraca imza atanlar süslü kutlamalar yapıyorlardı. Melih Bulu gibi partili kayyum rektör Nükhet Hotar'ın imzasıyla, gerekçesi belli olmayan soruşturmayla ihraç edildiler. İhraçlar derhâl geri döndürülmelidir, sendikal örgütlenmeye yönelik saldırılar son bulmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Girgin…

2.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'daki narenciye üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Muğla'da 2020 Mayıs ayındaki sıcaklardan dolayı portakalda yüzde 80, limonda yüzde 50 gibi rekolte düşüklüğü yaşanmıştır. Ortaca, Dalaman, Köyceğiz olarak Muğla'nın 260 bin ton narenciye üretiminin yüzde 95'i bu ilçelerde üretilmektedir. Rekolte sıcaklardan dolayı düşük olmasına rağmen maalesef 3 lira gibi açılan limon piyasası 1 liraya kadar gerilemiştir. Ayrıca, yine Covid nedeniyle iç piyasada lokantaların kapalı olmasından dolayı yeteri kadar alım olmadığından ürünler çürümüş ve üreticiler mağdur olmuşlardır. Üreticiler ve ziraat odalarımız Covid'den dolayı, limon başta olmak üzere, narenciye ihracatında kısıtlama yaşanması ve Rusya pazarının kaybedilmesinden şikâyetçi. Eğer gerekli önlemler alınmazsa, ihracat aynı şekilde devam ederse bu yıl da ürünler dalında kalacaktır. Tarım ve Orman Bakanlığına soruyorum: Narenciye üreticisini korumak için hangi önlemleri alıyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin…

3.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Cumhuriyet Halk Partisi olarak halkın da isteği olan Andımız'ın okullarda tekrar okutulmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"Türk'üm, doğruyum, çalışkanım./İlkem, küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir./Ülküm, yükselmek, ileri gitmektir./Ey Büyük Atatürk!/ Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim./Varlığım Türk varlığına armağan olsun./ Ne mutlu Türk'üm diyene!"

Sayın Başkan, okuduğum Andımız'ı bizler de ilkokul sıralarında okuduk. 1933 yılından bu yana, seksen yıldır okullarımızda okunan Andımız 2013 yılında AKP iktidarı tarafından yasaklandı. Andımız'ın yasaklanmasıyla AKP iktidarı bir anlamda Türkiye'de "Türk'üm" demeyi de yasaklamış oldu. AKP iktidarı kimlerin isteğiyle ve hangi gerekçeyle Andımız'ın yasaklandığını milletimize açıklamak zorundadır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler halkımızın da isteği olan Andımız'ın okullarımızda tekrar okutulmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şeker…

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Deprem Haftası'na ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, jeolojik olarak hareketli bir bölgede yaşıyoruz. Ülkemizde tarih boyunca büyük depremler oldu, olmaya da devam edecek. Yaşanan depremlerde can ve ekonomik kayıplarımız oldu, büyük acılar yaşadık. Ekonomik kayıplar kısa zamanda giderilse de kaybolan canların geri getirilmesi mümkün olmuyor.

Bu ayın ilk haftası Deprem Haftası olması nedeniyle, başta okullar olmak üzere, birçok kurumda deprem bilincinin oluşması konulu etkinlikler yapıldı. Depremde öncelikle can kaybının olmaması için kamu kurumlarının yanı sıra vatandaşların da alacağı tedbirler büyük önem taşıyor. Vatandaşlarımız oturdukları binaların kendilerine mezar olmaması için bir an önce depreme dirençli olup olmadığını kontrol ettirmeli, binalar dayanıksız ise Hükûmetimizin sağladığı imkânları kullanarak güçlendirme yahut da kentsel dönüşümle güvenli binalara sahip olmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum

BAŞKAN – Sayın Süllü…

5.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'de bulunan Türk Hava Kurumu Türkkuşu İnönü Havacılık Eğitim Merkezi'nin bazı bölümlerinin kamulaştırılmasının ve imara açılmasının tehlike arz edeceğine ilişkin açıklaması

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Eskişehir'imizin İnönü ilçesinde Ebedi Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün öngörüsüyle Vecihi Hürkuş'un planör uçuşları için en uygun yer olarak belirlediği Türk Hava Kurumu Türkkuşu Havacılık Eğitim Merkezi seksen beş yıldır sivil havacılığın önemli merkezlerinden biri olarak hizmet vermektedir. AKP'li İnönü Belediye Başkanı, merkezde planörlerin kullandığı pistin baş kısmındaki alanı kamulaştırarak turistik tesis, Antonov uçak pistinin son yaklaşma hattını ise imara açarak satışa çıkarmak üzeredir. Uzmanlar yapılaşmaların tehlike arz edeceği ve ciddi kazalara sebep olacağı uyarısında bulunmaktadır. Uluslararası havacılık organizasyonlarına ev sahipliği yapan, yüzlerce genç yetiştiren merkezin rant uğruna işlevsizleştirilmesi sivil havacılıkta ciddi bir prestij kaybıdır. Uzay Ajansı ve Millî Uzay Projesi gündemdeyken sivil havacılığa darbe vuracak girişim derhâl durdurulmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer…

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamudaki atamaların bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Atanmayan öğretmen, atanmayan sağlıkçı, atanmayan mimar, atanmayan mühendisler, atanmayan iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarıyla 1,5 milyona yakın insan atama beklemektedir. Okul var, mezun var, atama yok. 130 bin öğretmen açığı olduğu hâlde 20 bin öğretmen alınıyor, oysa 60 bin öğretmenin ataması yapılmalı. Bekleyen 500 bin sağlıkçı var, 60 bin kişinin ataması yapılmalı. Pandemi döneminde sağlıkçılar çok da yoruldular, onlara destek verecek yeni atamalar sağlanmalı. Ziraat mühendisi, gıda mühendisi, veteriner, inşaat mühendisi gibi mühendislikte önemli branşlarda da bugüne kadar atamaların yapılmaması ciddi bir mağduriyet yaratmıştır. İktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarının da bir an önce kamuya atamaları yapılmalıdır. Kamuda açık var, atamalar neden yapılmıyor? Anneler, babalar mezun olmuş çocuklarının bir an önce atamalarının yapılmasını bekliyor. İktidara çağrımdır: Atamalar bir an önce yapılmalı…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yalım.

7.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, iktidar olduklarında Andımız'ı okutturmaya devam edeceklerine ve Türkiye'de uluslararası normlara göre deniz konteynerleri üretilmesi için ilgili bakanları göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Atatürk'ümüze ve Andımız'a sahip çıkıyoruz. Andımız'a ve Atatürk'ümüze farklı düşünen ve Andımız'ı okutmayacak olan o düşünceyi lanetliyorum. Biz iktidar olduğumuzda Andımız'ı kesinlikle sonunu kadar, her zaman da okutturmaya devam edeceğiz diyorum, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sanayi ve Ticaret Bakanlarına sesleniyorum: Sanayicimiz ve işverenimiz üretiyor, üretmeye çalışıyor ancak ürettikleri tekstil ve diğer ürünleri, ürettikleri ve üretecek oldukları malları; bunları ihracat ve ithalat yaparken deniz konteynerlerine ihtiyaçları vardır ancak şu anda dünya genelinde bu sıkıntı had safhaya ulaşmıştır. Bunun düzelmesi adına Türkiye'de uluslararası normlara göre deniz konteynerleri üretilmesini ilgili bakanlardan talep ediyorum. Çünkü pandemiden önce 3 bin, 4 bin dolar olan deniz konteynerleri şu anda 12 bin, 15 bin dolarları bulmuştur. Bir an önce ilgili bakanları görevine davet ediyorum çünkü artık sanayicimizin dayanacak gücü kalmamıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Antmen….

8.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'de MIP şirketinin Atatürk Parkı'nın ve Mersin'in siluetine zarar verecek, denizi ve çevreyi kirletecek projesine destek olan herkesi esefle kınadığına ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün Mersin Büyükşehir Belediyesinin Olağan Meclis Toplantısı'nda Belediye Başkanımız Sayın Vahap Seçer, MIP şirketinin Mersin Atatürk Parkı'nı ve Mersin'in siluetini bozacak genişleme projesini Meclisin bilgisine sunmuş ve bunu eleştirecek bir temenni kararı alınmasını üyelere arz etmiştir. Bunun üzerine, Meclisin Cumhur İttifakı'na bağlı üyeleri ve Akdeniz Belediye Başkanı sanki MIP şirketini destekler gibi, savunur gibi Meclisi terk etmişlerdir. İşte, Mersinliler, Mersin'e kimin sahip çıktığını böylece görmüşlerdir. Biz Mersin'e sahip çıkacağız, çıkmaya devam edeceğiz. MIP'nin, Atatürk Parkı'nı, Mersin'i ve Mersin'in siluetine zarar verecek, denizi, çevreyi kirletecek bu projesine destek olan herkesi esefle kınıyorum.

BAŞKAN – Sayın Etyemez…

9.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'ne ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'dür. Down sendromu tedavi edilmesi gereken bir hastalık değil, genetik bir farklılıktır. Down sendromlu bireylere karşı ön yargı ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve onların sosyal yaşamdan izole edilmeden yaşamlarını sürdürmeleri tüm toplumun yükümlülüğüdür. Bugünü, bu alandaki çabaların yoğunlaştığı, neler yapılabileceğinin konuşulduğu ve bunların hayata geçirildiği bir gün olarak görmeliyiz. Unutmayalım, gerçek dostlar kromozom saymaz. Onların eksiklikleri yok, fazlaları var. Sevgi dolu kalpleri ve ön yargıları kıran, azimleriyle hayatımıza artı birden çok daha fazlasını kattıklarının farkındayız. Her zaman yanlarındayız. 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'nde Down sendromlu kardeşlerimizin ailelerine sevgilerimi iletiyorum, yürekleri sevgi dolu tüm evlatlarımızı kucaklıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan.

10.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, geçtiğimiz hafta temeli atılan Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin 3'üncü reaktörünün milletimize hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta içerisinde, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Rusya Devlet Başkanı Sayın Putin'in video konferans yoluyla, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Fatih Dönmez'in teşrifleriyle Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde 3'üncü reaktörün temelini attık. Millî enerji altyapımıza nükleer gücü de dâhil etme kararı enerji tedarik güvenliği yönünde attığımız stratejik bir adımdır. Bu hamlemizle enerjide ülkemizin yarınlarını garanti altına almayı hedefliyoruz. Toplam 4.800 megavat kurulu güce sahip olacak Akkuyu, yıllık 35 milyar kilovatsaat elektrik üreterek ihtiyacımızın yaklaşık yüzde 10'unu karşılayacaktır. Enerji ve istihdama büyük katkı sunacak bu muhteşem eserin milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş…

11.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 14 Mart Tıp Bayramı ile Çanakkale Zaferi'nin 106'ncı yıl dönümünü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli Başkanım, doktor olmak, hemşire olmak, sağlık memuru olmak, velhasıl sağlık hizmeti veren olmak gerçekten de çok büyük özveri gerektiren, eşinizden, çocuklarınızdan, özel hayatınızdan özveri vermenizi gerektiren bir meslektir. Dolayısıyla da hele hele pandeminin yaygın olduğu bu yılda çok büyük özveri gerektirerek çalışan ve bu uğurda şehit olan 373 sağlık çalışanımızı rahmetle, minnetle anıyorum. Bu süreçte vatandaşımızın sağlığı için canla başla çalışan, başta doktorlarımızın, hemşirelerimizin, sağlık memurlarımızın ve tüm sağlık çalışanlarımızın 14 Mart Tıp Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Diğer taraftan, 106'ncı yılında, Çanakkale Zaferi'mizi tebrik ediyorum. Bu uğurda şehit olan, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan…

12.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, 14 Mart 1827 Türkiye'de modern tıp eğitiminin başladığı gündür. 14 Mart 1919'da ilk kez, işgal altındaki İstanbul'da tıbbiyeliler işgale karşı protesto amacıyla bir araya gelmiş ve ilk protestoyu yapmıştır. Bu nedenle 14 Mart, modern tıp eğitiminin başlamasının yanında, tıbbiyelilerin emperyalizme karşı direnişinin adıdır. Tıbbiyeliler emperyalizme, küreselcilere, hastalığa, sağlık sorunlarına karşıdır; her zaman Türk insanından, millî değerlerden, sağlıktan yanadır ve ülkesinin hizmetindedir. Her zaman ülkesinden, sağlıktan yana olan tıbbiyeliler bugün de Covid-19 pandemisiyle mücadelede destan yazmaktadır. Sağlık bir bütündür, sağlık hizmeti bir ekip işidir. Ülkemizde sağlık hizmeti veren, başta tıbbiyeliler olmak üzere tüm sağlık personelini kutluyor, başarılar diliyorum, ülkemize de sağlıklı günler diliyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Aydın…

13.- Bursa Milletvekili Muhammet Müfit Aydın'ın, Çanakkale Zaferi'nin 106'ncı ve Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, Çanakkale Zaferi'nin yıl dönümünde, vatan sevgisi uğruna can vermeyi cana minnet bilerek şehadete koşan aziz şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyor, açtıkları yolda yürümeye devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Değerli Başkanım, bugün, insanlık tarihinde sivilleri hedef alan en büyük kimyasal saldırı olarak kayıtlara geçen Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümü. Savaş uçakları Halepçe'yi bombaladı, ortalığa keskin bir elma kokusu yayıldı ve çocuklar kokuya doğru koştu, son sözleri "…"(x) "Anne, elma kokusu geliyor." oldu. Halepçe katliamı, 16 Mart 1988 tarihinde, dönemin Irak lideri Saddam Hüseyin tarafından, Halepçe'de ayaklanma çıkaran binlerce sivile karşı uygulanan kimyasal gaz saldırısı olarak tarihe geçmiştir. Tarihin her safhasında tüm mazlumlara kucak açan ülkemiz, bugün Suriyelilere olduğu gibi, o tarihte de 100 binin üzerinde, 150 binin üzerinde Iraklı mülteciyi ülkemize kabul etmiştir. Mardin'de, Diyarbakır'da, Muş'ta bunlar istihdam edilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Özcan…

14.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın ormanlık tarımsal alanlarında ve koylarında ÇED raporuna gerek duyulmadan ruhsat verilmesi girişimlerinden vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Muğla, turizmi, tarihi, arkeolojik değerleri, tarımı, yüzde 65 orman yapısı, madenleri, eşsiz koyları ve deniziyle hem yurt içi hem de yurt dışından en çok ziyaret edilen illerimizin başında gelmektedir. Muğla'nın ormanlık tarımsal alanlarında, koylarında maden, jeotermal, kömür için ÇED raporuna gerek duyulmadan ruhsat verilmeye çalışılmakta, koylar ve yeşil alanlar -hazine arazileri- Özelleştirme İdaresi marifetiyle imara açma girişimleriyle karşı karşıya kalmaktadır.

Yatağan ilçesini besleyen ova kömüre, Bodrum'da Adaboğazı imara, Milas ilçesi Güllük Körfezi yükleme ve yat limanlarına kurban edilmek istenmektedir. Muğla'nın yaşamsal doğası ve güzelliklerini bozacak tüm girişimlerden vazgeçin diyor, Genel Kurula teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu…

15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'de restoranlar kafeler corona nedeniyle kapalıyken yaklaşık aynı değerde olan diğer illerde niye açık olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP'nin yönetemediği corona süreci nedeniyle bütün ülke hızla kırmızı renge bürünüyor. Olmayan aşıların ne zaman geleceğini televizyon ekranlarında açıklayanlarda bir kırmızılık göremiyoruz ya da esnafı, işçisi, emeklisi bu kadar zor durumdayken, salgın hızla sürüp giderken tıklım tıklım kongreler yapmakla övünenlerde bir kızarma beklerdik ama yok.

Seçim bölgem olan Edirne'de vakaların yüksekliği nedeniyle lokanta, kafe gibi yerler açılmadı, esnaf çok zor durumda. İki hafta sonra açıklanan rakamlara göre kırmızı olması gereken başka illerde bu tür işletmeler açık, Edirne'nin günahı ne? Burada parti kongreleri yaparken virüs bulaşmıyor muydu? Ya da açıklayın hepimiz bilelim. Edirne'de bulaş hızı nerelerden kaynaklanıyor? Edirne'de restoranlar, kafeler kapalıyken yaklaşık aynı değerlerde olan diğer illerde niye açık? Bir şeyi de düzgün yapın, herkes için eşit yapın.

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

16.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun Andımız'ın kaldırılması kararının kabul edilmesi mümkün olmayan bir durum olduğuna, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına ve sağlık çalışanlarının sorunlarının çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Danıştay 8. Dairesinin Andımız'ın okutulması yönündeki kararı, Millî Eğitim Bakanlığının temyizinden sonra, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından iptal edilmiştir. Bu kararın ardından artık okullarda öğrenci andı okunmayacaktır.

İYİ Parti olarak, çözüm süreci döneminde, PKK'ya verilen tavizler kapsamında Andımız'ın kaldırılması kararının bugün Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından yeniden teyit edilmesi tarafımızca kabul edilmesi mümkün olmayan bir durumdur; büyük bir kaygı içerisindeyiz. Danıştay, siyasi konjonktürün ortaya koyduğu etkenlerin altında kalarak skandal bir karara imza atmış ve millî vicdanları yaralamıştır. Andımız'ın Anayasa ve üst hukuk normları açısından hiçbir hukuki aykırılığı bulunmamaktadır. Andımız'la çocuklarımıza benimsetilmek istenen değerler Türk milletinin yani Anayasa'nın temel değerleridir. Metindeki ifadelerin hiçbirisi Anayasa'ya aykırı değildir. Hâl böyleyken Andımız'ın kaldırılması hukuki bir karar olarak anlaşılamaz; siyasi bir karar olarak telakki ediyoruz. Türk milletinin bağrında, Türk topraklarında ve Türk Bayrağı'nın gölgesi altında "Türk'üm." demek de suç sayılamaz. Bu aymazlığın zaman kaybetmeden ortadan kaldırılması en önemli beklentimizdir.

Saygıdeğer milletvekilleri, geçtiğimiz hafta sonu idrak ettiğimiz ve son bir yılda yaşadığımız pandemi dönemiyle değerleri daha çok anlaşılan doktorlarımız ve sağlık çalışanlarımızın Tıp Bayramı'nı tebrik ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu özel ve anlamlı günde sağlık çalışanlarının sorunlarının tartışılmasını da gündeme getirmek istiyorum. Salgınla mücadelede en ön safta yer alan tüm sağlık çalışanlarımız öncelikli olarak korunmalı ve kollanmalıdır. Alkışlamak önemlidir ama yeterli değildir. Fedakârca görev yapan sağlık çalışanlarının özlük hakları ve maddi ek prim desteği mutlaka verilmelidir. Sayın Erdoğan AK PARTİ seçim beyannamesinde hemşirelere 3600 ek gösterge imkânı verileceğini açıklamasına rağmen konuyla ilgili en ufak bir adım atılmamıştır, İYİ Parti olarak ek göstergeyle ilgili Meclise verdiğimiz önergeler de AK PARTİ oylarıyla reddedilmiştir. Ayrıca, Sayın Genel Başkanımızın dile getirdiği gibi, pandemi virüsüyle mücadele ederken Covid-19'a yakalanıp vefat eden tüm sağlık çalışanlarımızın ayrım yapılmaksızın şehit sayılması gerektiğine inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sağlık çalışanlarının maruz kaldığı bir diğer önemli sorun ise şiddet vakalarıdır. Aile Hekimleri Derneği verilerine göre her saat başı bir doktor şiddete maruz kalırken sağlık çalışanlarının yüzde 72,6'sının sağlık sektöründe çalıştıkları süre boyunca en az 1 kere olmak üzere şiddete maruz kaldığı tespit edilmiştir. Sağlık çalışanlarına uygulanan şiddette saptanan rakamların yüksekliğine rağmen basit görülen şiddetin kanıksandığı ve vakayiadiyeden bile sayılmadığı ortadadır; dolayısıyla ciddi bir sorunla karşı karşıya bulunduğumuz da gözler önündedir. Bu sorunların tartışılması ve çözülmesi, öncelikle içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde canı pahasına görev yapan sağlık çalışanlarımızın hakkını teslim edecek ve pandemiyle olan mücadelelerine yüksek bir motivasyon sağlayacaktır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Filiz, bir mazeret belirtmişsiniz.

17.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesinde yapılan dekan atamalarına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kişiye özel kadro ilanlarına karşı verilen tepkiler üzerine Akademik Kadro Atama Yönetmeliği'nde "İlanlarda sadece belirli bir adayı tanımlayan özel şartlara yer verilemez." şeklinde değişiklik yapan Yükseköğretim Kuruluna teşekkür ediyorum.

Seçim bölgemde, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesinde, Rektörün 4 fakülte dekanlığını, diğer 2 profesörün de ikişer fakülte dekanlıklarını yürütmeleri birkaç günden beri gündemi işgal etmektedir. Burada tartışılması gereken konu maaş ya da ücret değil, akademik ciddiyettir ve üç yıldan beri sadece 3 profesör temin eden Rektörün, üniversiteyi geliştirme yönündeki performansının yetersizliğidir. Dekan atamaları YÖK'ün onayından geçtiğine göre YÖK bu durumu bilmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımıza seslenmek istiyorum: İşi ehline veriniz ki üniversiteler böyle tartışmalara değil, yaptıkları bilimsel çalışmalar ve geliştirdikleri teknolojiyle konuşulsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Bülbül.

18.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 13 Mart 2016 tarihinde PKK tarafından Ankara Kızılay Güvenpark'ta bombalı araçla yapılan saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğine, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına ve sağlık çalışanlarına bir defa daha teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Mart 2016 tarihinde hain terör örgütü PKK tarafından Ankara Kızılay Güvenpark'ta bombalı araçla düzenlenmiş olan saldırı neticesinde 36 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 344 vatandaşımız da yaralanmıştır. Bu saldırı neticesinde hayatını kaybeden değerli vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilerken yaralanan vatandaşlarımızdan tedavisi devam edenlere yeniden acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, 14 Mart 1827'de Sultan II. Mahmut'un Hekimbaşı Mustafa Behçet'in önerisiyle ilk cerrahhane olan Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amirenin kurulduğu gün, Türkiye'de modern tıp eğitiminin başladığı gün olarak kabul edilmektedir. Bugün, ülkemizde Tıp Bayramı olarak kutlanmaktadır. 1919'un 14 Martında ise o dönemde idrak edilen Tıp Bayramı'nda İstanbul ne yazık ki işgal altındaydı. Tıp öğrencileri ve doktorlar o gün İstanbul'un işgaline karşı işgal güçlerine net tavır ve duruşlarını ortaya koymuşlardı. Bugün de Tıp Bayramı'nı idrak ettiğimiz bu hafta da Türkiye'deki bütün hekimlerimiz, sağlık çalışanlarımız şu an âdeta bir millî mücadele içerisinde Türkiye'nin ve Türk milletinin selameti ve sağlığı için canla başla mücadele vermektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizler her fırsatta, özellikle bu pandeminin hüküm sürdüğü bu dönemlerde her fırsatta sağlık çalışanlarımıza şükranlarımızı dile getirmekteyiz. Bizler, bugün Tıp Bayramı vesilesiyle insanüstü bir emek sarf eden ve bunu da büyük bir fedakârlıkla, hiçbir karşılık beklemeden yaptıklarını ifade eden çok değerli sağlık çalışanlarımıza bir defa daha teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç…

19.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümüne, 16 Mart 1978 tarihinde İstanbul Üniversitesinde gerçekleştirilen bombalı saldırının yıl dönümüne, 21 Martta Türkiye'deki tüm halkları "Nevroz"u hep birlikte kutlamaya davet ettiklerine ve iktidara, bu kutlamaların yapılmasına engel olmaması için sağduyu çağrısında bulunduklarına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bugün 16 Mart, Halepçe katliamının yıl dönümü. Halepçe katliamının üzerinden otuz üç yıl geçti ve insanlık ailesinin soykırım olarak hatırlayacağı ve 5 binden fazla Kürt'ün, çocuğun, kadının, erkeğin, ihtiyarın katledildiği ve hafızalara annelerin evlatları üzerine cansız bedenleriyle kapaklandığı fotoğraflarla kazınan Halepçe katliamı unutulmayacaktır. Elma kokusuyla gelen bir kimyasal katliamdı. Kürt çocuklarının "Anne, elma kokusu alıyorum." feryatlarını unutmayacağız. Halepçe katliamının müsebbibi Saddam rejimi olsa da o rejime Kürtler üzerinde denemesi için kimyasal silah verenleri de unutmayacağız.

Bu tür katliamların önlenmesinin elbette ki birkaç yolu vardır. Bunlardan bir tanesi, Orta Doğu'nun 4 farklı ülkesinde yaşamakta olan Kürt halkının ortak mücadelesini, birliğini sağlaması ve hangi parçada kendilerine yönelik bir katliam girişimi ya da bir hukuksuzluk, bir baskı, bir zulüm varsa ona karşı birlikte ses yükseltmeleri, mücadele etmeleri; ikinci yolu da Orta Doğu'daki bütün devletlerin aslında demokratik rejimlerle idare edilmeleri, diktatörlüklerle idare edilmesine son verilecek ortamların sağlanmasıdır. Her iki konuda da bütün Türkiye'de yaşayan herkese ve dünyanın her yerindeki insanlarımıza bu mesajı iletmek istiyoruz. Demokrasi Orta Doğu'nun vazgeçilmez ve kaçınılmaz bir yolu olmalıdır ve Orta Doğu'daki bütün devletler kendi toprakları üzerindeki farklı halkları, farklı etnik kimlikleri, farklı inançları, hep birlikte, eşit bir şekilde yaşayabilecekleri bir ortamda bulundurmak için ellerinden geleni yapmalılardır. Biz de Türkiye'de bunun için mücadele ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yine, 16 Mart 1978'de İstanbul Üniversitesinde kontrgerilla tarafından gerçekleştirilen bombalı saldırıda 7 öğrenci hayatını kaybetmişti; Beyazıt katliamının yıl dönümü 16 Mart. Yıllarca süren hukuk mücadelelerine rağmen bu dosya kapatıldı ve 16 Mart Beyazıt katliamı da Türkiye'de işlenen onca cinayet gibi karanlıkta bırakıldı, faili meçhul oldu ama yaşamını yitirenler ve onların onurlu mücadelesi hiç unutulmadı. Tarih katledenleri değil, bu onurlu mücadeleyi yazdı ve yazmaya da devam ediyor, katledenlerse halkların hafızasında kara bir leke olarak kaldılar, dosya da yara da kapanmadı. 16 Mart 1978'de kontrgerilla tarafından katledilen 7 öğrenciyi unutmayacağımızı bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

Sayın vekiller, beş gün sonra "Nevroz" Bayramı. "Nevroz" başta…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Beş gün sonra 21 Mart "Nevroz" Bayramı ve "Nevroz" Bayramı, Kürt halkı başta olmak üzere, bu coğrafyada, Orta Doğu'da ve Kafkas coğrafyasındaki tüm halklar için bir direniş bayramıdır aynı zamanda.

Biliyorsunuz geçen yıl, pandemi salgını nedeniyle "Nevroz" kutlamalarını gerçekleştirememiştik haklı bir nedenle, herhangi bir sıkıntı yaşanmasın diye bu kutlamalardan vazgeçmiştik. Bu yıl, koşulların

biraz daha uygun olması nedeniyle 30'u il 61 merkezde "Nevroz" kutlaması için başvurularımızı yaptık. Alanlarda elbette ki pandemiyi dikkate alan bir şekilde, herhangi bir şekilde halkın sağlığını tehlikeye atmayacak yol ve yöntemleri kullanarak "Nevroz"u kutlamak istiyoruz ve Türkiye'deki tüm emek ve demokrasi güçlerini, tüm halkları, tüm farklı inançları "Nevroz" kutlamasını hep birlikte yapmaya davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Aynı zamanda, iktidara bir çağrımız var. Geçtiğimiz bir iki gün içinde "Nevroz" kutlamalarının bazı ilçelerde yasaklandığına dair bilgiler bize gelmeye başladı resmî başvurular yapmamıza rağmen. Yani iktidara çağrımız şudur: "Nevroz" bir bayramdır, halkın bayramıdır; bu bayramı yasaklarla, engellemelerle kutlatmayacak bir ortam yaratmak hiç kimsenin yararına değildir. O nedenle çağrımız şudur: "Nevroz" kutlamalarının yapıldığı her yerde, gayet barışçıl bir şekilde halkın bu kutlamaları gerçekleştirmesi için, iktidar herhangi bir engelleme ve yasaklamaya gitmemelidir. Yani lebalep kongreler yapılırken illerde ve ilçelerde pandemiye dikkat ederek "Nevroz" kutlamalarının yapılmasının önünde herhangi bir engel olmaması gerekir. Bir kez daha iktidara bu konuda sağduyu çağrısında bulunuyoruz ve beş gün sonra "Nevroz" kutlamalarının yapılabilmesi için ellerinden geleni yapmalarını ve bu kutlamaların engellenmesi doğrultusunda adım atmama…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu kutlamaların yapılması doğrultusunda herhangi bir engelleme yapılmaması için adım atmaya davet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

20.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümüne, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına, sağlık çalışanlarının sorunlarının çözülmesi gerektiğine, öğretmen okullarının kuruluşunun 173'üncü yıl dönümüne, öğretmenlerin aşılama programına alınmasını talep ettiklerine ve Sakarya'nın Karasu Belediyesinin, borcu icra takibine düşenlere ihtarname göndermesi kararını kınadıklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Irak Halepçe'de 16 Mart 1988'de genç, yaşlı, çocuk, binlerce insan katledildi. İnsanlık tarihinin utanç sayfalarında yerini alan Halepçe katliamını lanetliyor, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinde bulunduğumuz Tıp Haftası… İlk Tıp Bayramı 14 Mart 1919'da kutlandı. İngiliz askerlerinin işgali altındaki tıbbiyede, Hikmet Boran önderliğindeki tıbbiye öğrencilerimiz binanın kuleleri arasına bir Türk bayrağı asarak işgale karşı mücadele başlattı. Diyebiliriz ki ilk Tıp Bayramı bir yurt savunmasıydı. Bugün de kutladığımız Tıp Bayramı bir yurt savunmasıdır.

Tüm sağlık çalışanlarımız, salgınla mücadelede canları pahasına, insan üstü bir çabayla hizmet verdiler, veriyorlar. Görevimiz "Hakları ödenmez." diyerek onları kutsallaştırmak değil, haklarını vermek ve yaşatmaktır. Salgın sürecinde 387 sağlık çalışanımız hayatını kaybetti. Bu çok yüksek bir rakam. İzin, istifa, emeklilik yasağıyla ağır koşullarda çalışan sağlık çalışanlarımız artık tükenme noktasına geldi. Meclis çatısı altında hepimizin sorumluluğu var. Daha fazla vakit kaybetmeden, Covid sağlık çalışanları için meslek hastalığı sayılmalı, yasa bir an önce çıkarılmalıdır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önüne geçilmelidir. Özlük hakları iyileştirilmeli, yaşam koşulları rahatlatılmalıdır. Biz bu konuda yasa teklifini verdik ama eğer arzu ediyorsanız bu yasa teklifini hep birlikte verelim, böylece sağlık çalışanlarına karşı vefa borcumuzu ödemiş olalım.

Değerli arkadaşlarım, öğretmen okullarının kuruluşunun 173'üncü yıl dönümü. Öğretmen yetiştirmede, mesleğin icrasında da çok ciddi sıkıntılar var. Birincisi, her alanda yaşanan plansızlık ve programsızlık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Eğitimin, eğitimcilerin de en büyük sorunu… On sekiz yılda neredeyse her şehre, ülkenin ihtiyacından bağımsız, pıtrak gibi eğitim fakültesi açıldı. Her sene eğitim fakülteleri 40 bin mezun veriyor. Mezun olup da atama bekleyen öğretmen sayısı 700 bin kişi. Öğretmenlerimiz "sözleşmeli" ve "ücretli öğretmenlik" diye, üç kuruşa, güvencesiz çalışmaya mecbur ediliyorlar. Kadro alabilenler açlık sınırı altında bir maaşla geçinmeye çalışıyorlar. Böyle olmaz! En büyük sorumluluğu, geleceğin inşasını yüklediğimiz öğretmenlerimize daha fazlasını yapmak zorundayız. Şimdi, okullar açıldı, normalleşme sürecindeyiz, en fazla riske maruz olan öğretmenlerimize aşılama yapılması gerekmektedir. Bir an önce, vakit geçirmeden öğretmenlerimizin aşılama programına alınmasını talep ediyoruz.

Eğer izniniz olursa Sayın Başkan, Sakarya Karasu ilçe belediyesi, borcu icra takibine düşen çalışanlarına ihtarname göndererek altı ay içinde borçlarını kapatmamaları durumunda iş akitlerinin feshedileceğini bildirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gerekçeleri, borç yükünün çalışanın iş verimini düşürmesiymiş. AKP yönetimindeki Karasu Belediyesinin, zor şartlardan geçtiğimiz, ekonomik sorunlarla uğraştığımız bir dönemde, bu kararı alırken, insanlara bu evrakları gönderirken bir vicdan muhasebesi yapması gerekir. Pandemi sürecinde milyonlarca vatandaşımız icralık oldu, milyonlarca vatandaşımız kuru ekmeğe muhtaç oldu. Bu vicdansız kararı kınıyoruz; bu insanlar için de Allah'tan bir nebze akıl, fikir, vicdan diliyoruz.

Sağlıklı günler diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Neslihan Hanım, buyurun.

Mazereti var Neslihan Hanım'ın.

21.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun gibi yüksek vaka oranlarının görüldüğü illerde pandemi OHAL'i ilan edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sağlık Bakanlığının yayınladığı verilere göre son iki haftada seçim bölgem Samsun nüfusa oranla en yüksek vaka sayısının görüldüğü il durumundadır. Son hafta verileri, ilimizde haftada 6 binin üzerinde, günlük ise yaklaşık bin kadar yeni vaka tespit edildiğini ortaya koyuyor. Bu veriler mevcut tedbirlerin sonuç alıcı hiçbir etki yaratmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Canlarımızı ve zamanı kaybetmeden normalleşebilmek için, başta Samsun olmak üzere, yüksek vaka oranlarının görüldüğü bölgemizde pandemi OHAL'i ilan edilmelidir. Oluşacak bütün kayıpların kamu eliyle karşılanacağı tam kapanma ve iller arası seyahat kısıtlaması gibi seçenekler derhâl gündeme alınmalıdır. İlgili kamu otoritelerini ve yürütme erkini bu konuda göreve davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

22.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümüne, barış aktivisti Rachel Corrie'yi saygıyla andıklarına ve başarılı, huzurlu bir hafta olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

16 Mart 1988 tarihi insanlık tarihine düşen kara bir lekedir, masum yavruların elma kokusuyla ölümü karşıladıkları bir vahşettir. "Anne, elma kokusu geliyor." diyen çocukların bu sözlerinin insanlığın vicdanında bir hançer gibi yer aldığını hepimiz biliyoruz. Yaşamak bir yana, o fotoğraflara bakmaya vicdanımız elvermiyor. Halepçe katliamının 33'üncü yıl dönümünde, hayatını kaybedenleri rahmetle anıyor, bir kez daha her türlü zulmü ve soykırımı şiddetle lanetliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; barış aktivisti Rachel Corrie bundan on sekiz yıl önce İsrail'in işgaline ve zulmüne karşı dururken, Filistinli aileleri korumaya çalışırken İsrail'in buldozerinin altında kalarak ezildi ve âdeta dünya özgürlük siyasetinde, tarihinde simgeleşti. Rachel Corrie "Zulüm bizdense, ben bizden değilim." dedi, kocaman yüreğiyle soylu bir direniş gösterdi, örnek oldu. Sözüm ona modern dünyanın bugün bu duruşa çok fazla ihtiyacı olduğu kanaatindeyim. Tüm dünyaya vicdanın ne olduğunu canı pahasına gösteren Rachel Corrie'yi saygıyla anıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta yoğun şekilde, çok farklı ülkelerle ülkemizin imzalamış olduğu sözleşmeleri görüşmeyi ve yasalaştırmayı hedefliyoruz. Başarılı, huzurlu bir hafta olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 12/3/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önergesi (4/113)

BAŞKAN – Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazı 12 Mart 2021 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

Buyurun okuyun.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, 4/3/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Erhan Usta ve arkadaşları tarafından, Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılarak Toybelen'de yapılacak yeni sanayi sitesine taşınması sebebiyle yaşanacak mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 16/3/2021 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Erhan Usta ve 19 milletvekili tarafından Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılarak Toybelen'de yapılacak yeni sanayi sitesine taşınması sebebiyle yaşanacak mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 4/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/3/2021 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak bugün, Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin taşınmasıyla ilgili bir Meclis araştırma komisyonu önergesi getirdik, ona ilişkin düşüncelerimizi ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Samsun'un Canik ilçesinde olan bir sanayi sitesidir Gülsan Sanayi Sitesi; yaklaşık 1.250 iş yeri vardır ama iş yerlerinin bölünmesini de göz önüne alırsak 2 bin iş yerinin olduğu, 6 bin çalışanın olduğu bir sanayi sitesidir. Bu tabii, şehrin gelişmesiyle birlikte, zaman içerisinde şehir içerisinde kalmış bir yerdir.

Tabii, bu uzun bir hikâye, daha öncesinden Samsun Büyükşehir Belediyesiyle… Belediye bir imar planı değişikliği yapıyor ve burayı yeşil alana çevirmek amacıyla kamulaştırma işlemleri yapmak istiyor ve esnafla da Büyükşehir Belediyesi defalarca davalık oluyor; en sonunda, aslında esnaf davayı kazanıyor ve böyle bir durumdayken, şimdi o işi orada bırakıp, yeni Belediye Başkanı şunu yapıyor; bu sanayi sitesinin Toybelen'e taşınmasıyla ilgili, orada, Toybelen'de inşaat işlemlerini başlatıyor. Şimdi, tabii aslında yanlıştır, tamamen yanlıştır bana göre bu sanayi sitesinin buradan taşınması çünkü orada 2 bin tane iş yeri, 6 bin çalışan var. Şehrin bayağı dışına taşınıyor, küçük sanayi sitesi burası, dolayısıyla insanlar işini kaybedecek, tezgâhlarını kapatmakla yüz yüzeler. İnsanlar da bunun taşınmasını hiçbir şekilde arzu etmiyorlar, fakat artık direnecek güçleri de kalmadığı için taşınmaya da rıza gösterildi.

Ancak şimdi başka bir felaketle karşı karşıya kalındı, Büyükşehir Belediyesinin orada yaptığı bir zulümle karşı karşıya insanlar. İş yeri başına burada her 100 metrekare için 400 bin lira bedel talep ediliyor. Üstelik bir yıl içerisinde bunun yüzde 25'inin ödenmesi isteniyor ve sadece altmış ay taksit tanınıyor ve her yılın da ocak ve temmuz aylarında taksitlerin memur maaş katsayısı kadar artması şartları getiriliyor.

Şimdi, burada olay incelendiğinde, bir defa taşınılacak yer bir heyelan mıntıkası, buraya hiçbir şekilde konut yapılamaz, burada arsa, arazi normal şartlarda kıymetli değil. Tabii, şu anda kimin arsasına, arazisine yapılıyor, kaç liradan kamulaştırıldı, bunlarla ilgili olarak elimizde herhangi bir bilgi yok.

Şimdi, buna benzer bir yer mesela Konya'da var, hemen çok canlı, şu anda Konya'da o işlem var. Konya merkezdeki bir sanayi sitesi de taşınmaya çalışılıyor ve Samsun'a göre şehre daha yakın, şehirden kopuk olmayan bir yere taşınıyor ve bizde fiyatlar 100 metrekarede 400 bin lirayken orada 180 bin lira; elimde bunun belgesi var, isterlerse arkadaşlara arz edebilirim. Yani Konya'da aynı işlem yapılırken, hatta daha iyi bir yere taşınırken, şehrin hemen kenarına taşınırken 100 metrekaresi 180 bin lira olurken Samsun'da 400 bin lira olması hiçbir şekilde anlaşılabilir değil. O yüzden bizim burada bir talebimiz var, vatandaşın, esnafın talebi bu aslında. Bir defa burada mevcut dükkân sahipleri için, iş yeri olanlar için bunun yüzde 50 indirimli uygulanması talep ediliyor. Burada şu anda Belediye Başkanı da vatandaşı tehdit ediyor "Eğer siz gelmezseniz ben bunu dışarıya satarım." diyor. Amaç burada istihdamın devam etmesi olmalı, amaç tezgâhların kapatılmaması olmalı. Tamamen bu amaçtan kopuk bir şekilde yani burada bir rant peşinde koşan bir büyükşehir belediye başkanı anlayışı var. Dolayısıyla, "Burada yüzde 50 indirim yapılsın buradaki iş yeri sahiplerine; dolmazsa, yeteri kadar talep olmazsa yine normal fiyatlar üzerinden dışarıya satılsın." diye söyleniyor. Bu ara ödemelerin kaldırılması gerekir yani hele hele bu pandemi döneminde düşünün bir oto elektrikçi 400 bin lirayı veya işte yüzde 25'i peşin, 100 bin lirayı nasıl ödeyecek? Hiçbir şekilde ödenmesi mümkün değil. Amacımız burada –dediğim gibi- istihdamı, üretimi devam ettirmek olmalıdır. Dolayısıyla taksit sayısının da biz 120 aya çıkarılmasını talep ediyoruz.

Arkadaşlar, bakın, Samsun giderek kan kaybediyor, Samsun fakirleşiyor. Türkiye'de iller sıralamasında zamanında ilk 5'lerde yer alan Samsun şu anda 46'ncı sıraya düşmüş ve son 4 yılda da sekiz basamak birden kötüleşmiş. İşte bu anlayıştır Samsun'u kötüleştiren anlayış. Dolayısıyla, Samsun'a sahip çıkılması gerekiyor. Son günlerde, Büyükşehir Belediyesi sürekli yanlış işlerle gündeme geliyor. Bir Mali Hizmetler Daire Başkanı atandı bütün karşı çıkmalara rağmen ve kasasından milyonlarca lira ve altın çıktı. Şehidin yanına defnedilmek istenen şehit ailesinden 20 bin lira bedel isteyen Büyükşehir Belediyesi, kendi memnuniyet kamu araştırması için 214 bin lira veriyor. Vatandaşa, esnafa "Kör müsünüz, görmüyor musunuz?" diyen bir belediye başkanı anlayışı var. Dün bir şey daha oldu, Samsun'un sahipsizliğini anlatmak için söylüyorum: Dün TELEKOM Samsun Bölge Müdürlüğü kapatıldı ve Trabzon'a bağlandı. Samsun'un bu kadar sahipsiz olmaması gerekir; Samsun esnafına, Samsun sanayicisine sahip çıkılması gerekir diye düşünüyorum.

Bu anlamda araştırma komisyonu önergemizle ilgili önerimize olumlu oy kullanılmasını istiyorum. Hele hele Hükûmetin paketler açıkladığı, istihdamı ayakta tutmaya çalıştığı bir dönemde böyle bir şey yapılmasının ne akılla ne de vicdanla izah edilebilir bir yanı vardır. Bu anlamda araştırma önergemize Genel Kuruldan destek bekliyoruz.

Hepinizi saygılarla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız…

Gülsan Sanayi Sitesi, Samsun'da 80'li yıllarda kurulmuş fakat bugün itibarıyla da kent merkezinde kalmış bir sanayi sitesi. Doğal olarak kaldırılmasının düşünülmesi yerinde bir karardır fakat bu sanayi sitesinin kaldırılmasının esnafın mağduriyeti üzerinden gerçekleştirilmemesi gerekir. Yani, bu kentsel dönüşüm projelerini biliyoruz, bunların çoğu rantsal dönüşüme dönüştürüldü TOKİ eliyle fakat yine burada işin içerisinde TOKİ'nin olduğunu gördüğümüzde doğal olarak aklımıza yeni bir rant projesi geliyor.

Şimdi, Samsun'un yeni bir inşaata ihtiyacı yok. Aslında Türkiye'nin bu tarz büyük inşaatlara, süper inşaatlara ihtiyacının olmadığını daha yeni küresel iklim krizi tartışmalarında ortaya koyduk. 4 Mayısta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TOKİ ve Valilik bir protokol imzalıyor ve buradan bu proje açıklanmış oluyor kamuoyuna. Fakat Toprak Koruma Kurulu, Valinin başkanlığında toplanıyor ve burada Ziraat Mühendisleri Odası ve TEMA bu projeye şerh koyuyorlar. Şerh koymalarının sebebi de taşınılması düşünülen Toybelen bölgesinin bir tarım arazisi niteliğinde olması. Şimdi, tarım arazisi niteliğindeki bu alan kent merkezine 20 kilometre uzaklıkta, dolayısıyla burası bu açıdan bakıldığında bile yanlış bir proje. Şimdi, aynı zamanda ekonomik açıdan bakıldığında, bu projedeki dükkânların neredeyse 2 katına yakın bir fiyatla esnaflara satılması düşünülüyor. Şimdi bir kez daha sormak istiyoruz: Ya, bir iş yapın da içinde rant olmasın, bir iş yapın da içinde TOKİ'nin rantçı projeleri olmasın. Zaten pandemi koşullarında küçük esnaf, insanlar açlıkla karşı karşıyalar, işsizlikle karşı karşıyalar, bunları neden yeniden bir borçlanmayla… Hatta yüzde 70'e yakını da buralardan dükkân alamaz hâldeler. Peki, buraları siz kime yapıyorsunuz? Zenginlere yapıyorsunuz ve oradaki küçük esnaflar buralarda muhtemelen işçi olarak çalışmaya devam edecekler.

Bizim burada önerimiz şudur: Yani, bir kere esnafların talepleri, fiyatların yarı yarıya düşürülmesidir. Yani, bu konuda 100 metrekarelik bir dükkânın 400 bin liraya yakın satılması düşünülüyor ve vadesi de beş yıl, çok kısa. Buradan şunu öneriyoruz biz: Kirazlık Sanayi Sitesi var, yine aynı zamanda son derece büyük bir sanayi sitesi ve buranın neredeyse yarı kapasitesiyle çalışıyor. Yani, Gülsan Sanayi Sitesi kaldırılmalı ve bu kaldırılma projesi Kirazlık Sanayi Sitesi'ne pekâlâ taşınabilir. Oranın altyapısı da son derece müsait, dolayısıyla yeni bir rant projesine ihtiyaç yoktur. Küçük esnaf mağdur edilmemelidir. Samsun'un yeni inşaatlara ihtiyacı yoktur, Kirazlık Sanayi Sitesi pekâlâ değerlendirilebilir.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sibel Hanım, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi değişmedikçe hiçbir program ya da reform paketinin başarılı olamayacağına ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Hükûmetin açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı ve Ekonomi Reform Paketi, aradan geçen sürede ne ulusal ne de uluslararası düzeyde beklentileri sağlayamadı. Uygulamaya dönük beklentiler de karşılanmadı. Bizim, zamanında uyardığımız fakat Hükûmetin vaktinde dikkate almadığı tedbirler bir kez daha yok sayıldı. Kamu yönetiminde liyakat, israf, şeffaflık gibi temel sorunlara çözüm sunulamadı.

Siyasi nedenlerle yargılamalar ve özgürlüklerden mahrum bırakılmalara devam ediliyor, AİHM kararları uygulanmıyor. Kurumların yok edilen bağımsızlık ve özerklikleri geri getirilemedi. Tüm bu yaşananlar da göstermektedir ki asıl, temel yapısal sorunumuz kişisel, partili ve taraflı Cumhurbaşkanlığı sistemidir. Bu sistem değişmedikçe hiçbir program ya da reform paketi başarılı olamayacaktır. Bu sistemde ısrar edildikçe ulusal ve uluslararası yatırım ve güven ortamındaki belirsizlikler ve maalesef geriye gidişler devam edecektir.

Teşekkür ederim Başkanım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, 4/3/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Erhan Usta ve arkadaşları tarafından, Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılarak Toybelen'de yapılacak yeni sanayi sitesine taşınması sebebiyle yaşanacak mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Kemal Zeybek.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, Genel Kurulun değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Samsun'daki Gülsan Sanayi Sitesi'nin yerinin değiştirilmesi konusunda İYİ Parti'nin araştırma önergesi vermesi vesilesiyle konuşuyorum.

Tabii, Samsun, Türkiye'nin önemli kentlerinden biri. Samsun'da Gülsan Sanayi'nin bulunduğu yer önemli bir yer, şu anda merkezî bir yerde kaldı. Gülsan Sanayi Sitesi'ndeki o dükkânların, iş yerlerinin kaldırılıp bir başka yere devredilmesi, aktarılması doğru mudur? Doğrudur ama rant yaparak değil. Şu anda Gülsan Sanayi Sitesi'nin olduğu yerde arazilerin metrekaresi 4-5 bin lira ama belediye bunu istimlak yoluyla 1.200-1.300 liradan istimlak etti. Burada rant var. Diğer taraftan, Toybelen'de, kurulmak istenen yerde, o sanayi sitesinin olduğu yerde arazi bedelleri 250 lirayla 500 lira arasında değişiyor ama şu anda belediyenin TOKİ aracılığıyla rant elde etmek için yapmış olduğu projede 1 metresi 4 bin liraya satılmak isteniyor. Burada Samsun'un kalkındırılması, sanayicinin güçlendirilmesi, üretimin sağlanması, insanların iş gücünün artırılması, Samsun'un, Türkiye'nin de olduğu yerin… Bir yere getirilmesi için çalışma içerisinde değil, rant var burada, bu rantın durdurulması gerekiyor.

Şu anda Toybelen Sanayi Sitesi'ndeki araziler, 4 bin liradan değil, o bölgedeki arazi koşulları, taşınma durumları itibarıyla, yeni taşınılacak, yeni yapılacak yer için oradaki sanayicilerimize, esnafımıza metrekaresi 1.500-2.000 liradan tahsis edilmelidir. Bu yapılmazsa doğru olmaz. Diğer taraftan, Samsun'da genellikle rant için… Örneğin Ladik Tatlıcak köyünde güneş enerjisi santrali daha önce vatandaşın mera olan yerine yapılıyor, 500-600 dekarlık yer üzerine yapılmak isteniyor. Diğer taraftan Bafra'daki sebze hali kaldırılarak, yeniden rant yaratılarak o bölgede yeni bir sebze hali yaratılıyor. Samsun Büyükşehir Belediyesi rant için her şeyi yapar durumda şu anda. Yani, Samsun Büyükşehir Belediyesi Başkanına buradan seslenmek istiyorum: Rant için değil, insanları koruyan, yeniden istihdam alanları yaratan, esnafımızın şu anda, pandemi sürecinde elini rahatlatan, nefes veren projelerle uğraşalım. Onlardan her getiriyi elde etmek için proje peşinde koşmayalım ve bu projelerimizi de Samsun için kullanalım, Samsun'un gelişmesi için kullanalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Samsun şu anda Türkiye'de içme suyunda en pahalı suyu kullanıyor. TEFE, TÜFE üzerinden yıllarca ücret alınıyor. Buna bir dur denilmesi gerekiyor. Diğer taraftan, esnafımız iş yeri açma ve yeni sanayi kuruluşlarında kendilerinin bir yere aktarılmasında büyük güçlükler çekmekte. Örneğin, şu anda tamam, Gülsan Sanayi Sitesi'nden kaldırdık, o esnafımız yeniden Toybelen'deki sanayi bölgesine aktarılırken ne kadar ekonomik güç harcanacağını, o esnafımıza hangi maliyetlerin bindirileceğini Büyükşehir Belediyemiz biliyor mu acaba? Bunlar göz önüne alınarak, bunlar yeniden projelendirilip -TOKİ'ye, TOKİ aracılığıyla Büyükşehir Belediyesine rant değil- esnafımız, emekçimiz, insanımız, çalışanlarımız düşünülerek bu projenin yapılmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Yusuf Ziya Yılmaz…

Buyurun Sayın Yılmaz (AK PARTİ sıralarında alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF ZİYA YILMAZ (Samsun) – Çok Saygıdeğer Başkanım, çok saygıdeğer milletvekillerimiz, bizi ekranları başında izlemekte olan saygıdeğer milletimiz; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

İYİ Parti temsilcisinin Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'yle ilgili vermiş olduğu grup önerisi üzerine grubum adına söz almış buluyorum.

Efendim, Samsun'da bahsedilen Gülsan Sanayi Sitesi 1980'li yıllarda zamanın belediyesi tarafından bir hazine arazisi olan bu arazi satın alınarak yaklaşık 600 dükkânın -ki şu anda esnaf sayısı orada 1.200-1.300- olduğu küçük bir sanayi sitesi olarak inşa ediliyor. Ama yapılırken de geçici olarak bu sanayi sitesi yapılıyor. Daha sonra, şehrin içinde kalma ihtimali yüksek olan, şehre çok yakın ama gelecekte şehrin içinde kalacak ve kalma riski esnasında da şehrin doğusundaki İlkadım ve Örnek Sanayi dediğimiz Kirazlık mevkisine taşınacak diye bu sanayi sitesi inşa ediliyor. 1990'a gelindiğinde, o zaman söylendiği gibi, imar hakkı kapatılıyor yani burası imarsız bir alan hâline geliyor zamanında kamulaştırma hazineden yapılırken verilmiş söz üzerine. Ama Kirazlık'taki küçük sanayi siteleri bitirilmesine rağmen Gülsan Sanayi'deki esnaf şehrin içinde olan bu sanayi sitesinin çeşitli avantajlarını düşünerek beklenen oranda İlkadım ve Örnek Sanayi dediğimiz Kirazlık'taki sanayi tesislerine gitmiyor. İlerleyen zaman içerisinde, sene 2000, 2000'i aşan süreler, 2021'deyiz, Gülsan Sanayi Sitesi şehrin içerisinde bir çöküntü alan hâline geliyor. Benim Belediye Başkanlığım zamanı içerisinde de, biz -o zaman millet bahçesi düşüncesi yoktu ama- orayı bir kent park yapmak üzere buradaki sanayi sitesinin şehrin uygun yerlerine taşınmasıyla ilgili bir süreci başlattık, hatta kamulaştırmaları da başlattık ama bu süreçte içinde bulunduğumuz ekonomik şartlar, Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunlar, pandeminin ayak sesleri ve pandemiyle ilgili süreç işi yavaşlatmamıza sebep oldu ve hep birlikte, milletvekillerimizle birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanına gittik Belediye Başkanımızla birlikte. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız bir kentsel dönüşüm programı içerisinde TOKİ'ye talimat vererek bu alanın şehrin uygun bir yerine taşınmasıyla ilgili sürecin sorumluluğunu üstlendi. Bu son derece, bir şehir için yapılabilecek, bir siyasi iktidarın, bir siyasi partinin yapabileceği mükemmel bir davranış. Bu proje aşağı yukarı 1 milyar TL'lik bir proje değerli arkadaşlarım, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülüyor. Büyükşehir Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Samsun'da yapılmakta olan kamulaştırma vesaire gibi bürokratik işlemleri takip ediyor, işin sorumluluğu Çevre ve Şehircilik Bakanlığında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Devamla) – Teşekkür ederim efendim.

Ben bugün burada grup önerisine cevap vermeden önce TOKİ'ye gittim. TOKİ bize şu sözü söyledi, daha doğrusu TOKİ Başkanı Ömer Bulut Bey şunu söyledi, dedi ki: "Başkanım, burada kamulaştırma artı inşaat bedellerinin üzerinde 1 kuruş dahi vatandaştan talep etmeyeceğiz. Biz buraya ne harcıyorsak bunu alacağız, hatta vatandaşın -içinde bulunduğumuz pandemi sürecini de gözeterek, bu konuda karşılaşabilecekleri sıkıntıları da göz önüne alarak- taksitlerini de uzatmaya, uygun ödeme koşullarına da bunu dönüştürmeye çalışacağız. Elimizden gelen her türlü yardımı yapacağız." Dolayısıyla buradaki esnafıma buradan hitap etmek istiyorum: Endişe etmesinler, tabii ki böyle büyük dönüşümler, büyük yer değişimleri başlangıçta sancılı olur, başlangıçta çeşitli sıkıntıları içerir ama Hükûmetimiz, iktidarımız, partimiz vatandaşımızın yanındadır. Burada yeni taşınılan yer hakikaten şehrin çok güzide bir yeri, Toybelen mevki. Şu anda orada 1 milyar TL'lik bu projenin aşağı yukarı 300 milyar lirası kamulaştırmaya gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF ZİYA YILMAZ (Devamla) - Biraz önce arkadaşların ifade ettiği gibi değil, Konya'yla alakası yok. Konya'da yapılan proje, bir hazine arazisine, son derece arazi mülkiyeti olmaksızın elde edilmiş bir arazi üzerine yapılıyor. Burada aşağı yukarı 300-350 milyar lira civarında sadece kamulaştırmaya para veriliyor. Böylesine bir bedeli yine yumuşatarak, yine bunun vatandaşa yansıyan boyutunu uygun şartlara dönüştürerek inşallah çözecek iktidarımız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Buyurun okuyun:

2.- HDP Grubunun, 16/3/2021 tarihinde Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/3/2021 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Mart 2021 tarihinde, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından verilen (12154) grup numaralı, "Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla" Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 16/3/2021 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, Mersin… Bu öneriyi niye getirdik? Hani şöyle desek çok yanlış olmaz bence: "Ülke yangın yeri esasında." Yani hangi şehre gitseniz insanlar sorunlarını anlatmak ve sorunlarının burada konuşulmasını talep etmek durumundalar. Dolayısıyla da Mersin gibi bir ilin -gerçekten de biraz bakıldığında- bir araştırmaya konu olması gerekir diye düşünüyoruz, o sebeple böyle bir öneride bulunduk.

Değerli arkadaşlar, Mersin, birincisi, diğer şehirlerimizde olduğu gibi iktidarın bazı yanlış politikaları sonucu, ikincisi de konjonktürel sebeplerle gerçekten çok derin sorunlar yaşıyor ve doğrusunu isterseniz, bu sorunların nasıl çözüleceğiyle ilgili olarak da insanların başvuracakları bir merci de yok. Özellikle Mersin bakımından söylüyorum çünkü değerli arkadaşlar, Mersin hakikaten hani neredeyse sahipsiz bir kent gibi görülüyor. Sahipsizlikten kastettiğim şu: Çok derin yapısal sorunlar var; bunlardan bir tanesi Mersin Limanı sorunu, bir diğeri Akkuyu Nükleer Enerji Santrali. Bunlar gerçekten yapısal sorunlar ve bu sorunlarında en azından toplumun ikna edilmesi gerekiyor.

Şimdi, Mersin Limanı'nı alalım. Mersin Limanı, emin olun, kilometrelerce gidiyoruz, konteyner, konteyner, konteyner… Yani, aslında Mersin şehri, Mersin Limanı tarafından yutulmak üzere neredeyse. Bu, plansızlığın, programsızlığın sonucudur değerli arkadaşlar. Böyle bir şehirleşme olmamalıdır. Evet, en uzun sahil şeridi olan bir şehirdir, o bakımdan önemlidir -lojistik anlamında söylüyorum- fakat bu kadar hor kullanılmamalıydı diye düşünüyorum. Kaldı ki, kaldı ki… Şimdi, son bir öneri de Atatürk Parkı ki bitişik bir park var Mersin'de ve insanlar bu parkı kullanıyorlar. İnsanlar bu parkı kullandıkları gibi alışveriş de yapabiliyorlar, esnaf insanların yakınında. Dolayısıyla da bu kadar önemli bir mekân şimdi Mersin Limanı'nın bir parçası hâline getirilmeye çalışılıyor. Değerli arkadaşlar, bu, son derece mantıksız ve olumsuz sonuçlara yol açacak diye düşünüyoruz.

İkincisi, Akkuyu Santrali. Çok uzatmama gerek yok, Akkuyu, ÇED raporları yeteri kadar değerlendirilmeden yapılmakta olan bir nükleer santraldir. Oysa, iddia odur ki -uzmanlar en azından bunu söylüyorlar- deprem kuşağı sayılabilecek olan bir mekânda yapılıyor. Dolayısıyla da depremde zarar görmesi ve dolayısıyla da Mersin halkının zarar görmesi ihtimalinin çok kuvvetli olduğunu söylüyorlar ki bu da doğrusunu isterseniz önemli bir iddia olarak karşınıza çıkıyor.

Diğer önemli bir sorun -ki bunun bir kısmı konjonktürel diyebiliriz- göç sorunu. Çok ciddi bir sorun olarak karşınızda. Özellikle, doğu illerinden insanlar Mersin'e göç ediyorlar ve tabii Suriye'den gelen insanlar var. Diyebilirim ki: Benim edinebildiğim rakamlardan baktığımda aşağı yukarı 170 bin Suriyeli var, yani toplam nüfus 1.7 milyon olduğunu düşünürseniz yüzde 10'nu kadar Suriyeli var. Suriyeli var ama şu da var: Suriyelilerin sorunları da var doğal olarak çünkü bu sokaktaki çocukların yüzde 80'i neredeyse Suriyeli yoksul ailelerin çocukları. Dolayısıyla da bu konjonktürel bir sebep olsa da böyle bir sorun yaratıyor.

Bir başka sorun, mevsimlik tarım işçileri meselesi ki Türkiye'nin her yerinde bir anlamda sorun ama burada daha da derin bir sorun olarak gördük doğrusunu isterseniz. Gerçekten erkekler 120 lira alıyorlar günde. Saat dörtte kalkıyorlar ve küçük minibüslerle çok sayıda insanın sığdırılmasıyla işe gidiyorlar, akşam dönüyorlar ve erkekler 120 lira, kadınlar da 85 lira para alabiliyorlar.

Bunun dışında, Ayvagediği yöresindeki… Bu bir anlamda Mersin'in biraz dışında kalan bir yer, Torosların başlangıcında olan bir yer. Değerli arkadaşlar, burada 4 tane taş ocağı yapılmak isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, 4 tane taş ocağının yapılması demek, birincisi, orada hayvancılığı yok edecek olan bir etki üretiyor tozlardan dolayı; ikincisi de, orada turizm -ki yayla olması itibarıyla oldukça önemli bir yayla, önemli bir turizm merkezi- o da büyük bir zarar görecek gibi geliyor bana.

Değerli arkadaşlar, son olarak bir şeyi daha söyleyerek bitireyim. Aslında bir sürü başka sorun daha var ama doğrusu bunların hepsini beş dakikaya sığdırmam mümkün değil ama şunu söyleyebilirim: Değerli arkadaşlar, kalkınma dediğimiz mesele kişi başına kaç tane otomobile sahip olduğunuzla, kaç tane televizyona sahip olduğunuzla ölçülemez. Kalkınma, kalkınması söz konusu olan yerin insanlarının belirleyeceği hedeflere ulaşıp ulaşmamakla ilgili bir sorundur. Dolayısıyla da Mersin'i eğer biz önemsiyorsak Mersinlilerin ne demek istediğini, ne söylediğini duymak ve anlamak zorundayız diye düşünüyoruz. Biz de onların sesi olmaya çalıştık.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik Bey…

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhtelif konuşmalarımızda Mersin'in sorunlarına kuvvetle vurgu yapıyoruz. AKP iktidarının on sekiz yıldır birim yatırımlarda -sanayi, ulaşım, tarım, turizm, şehirleşme gibi- en geride tuttuğu illerden bir tanesi, belki de 1'incisi Mersin.

Değerli arkadaşlar, AKP, Mersin'i cezalandırmıştır. Mersin ne genel ne yerel seçimlerde ne de referandumlarda AKP'ye geçit vermeyen bilinçli bir vilayettir. Mersin'de bütün sosyal göstergeler ilin geriye gittiğini göstermektedir. Örneğin, Mersin'in yaşam kalitesi istatistiklerde 50'nci sırada olduğunu gösteriyor. Kent işsizliği ve artan göçler gerek sosyal ekonomik hayatı ve gerekse güvenliği menfi yönde etkilemektedir. Düzensiz göçmen ve kaçak nüfusun pik yaptığı Mersin'in Kilis'ten, Hatay'dan, Şanlıurfa'dan bir farkı kalmamıştır. Bu, AKP'nin yanlış Suriye politikasının bir sonucudur. 214 bin Suriyelinin olduğu açıklanıyor Mersin'de ama bunun bazen 400 bini geçtiği de ifade ediliyor. İşte bu tablo, Mersin'in genel göstergelerini altüst etmekte ve karamsar bir tablo ortaya çıkarmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Mersin nüfusta 8'inci sırada, sosyoekonomik gelişmişlikte 17'nci sırada, yeterli içme suyu götürülen nüfusta 62'nci sırada, gayrisafi millî hasıladaki payında 7'nci sırada, şehircilikte 18'inci sırada, toplam yaşam kalitesinde 53'üncü sırada ama yine dikkatinizi çekiyorum, vergide 6'ncı sırada olan bir ildir. Evet, tarımda Mersin marka bir ildir. Bunun böyle olmasında iktidarın zerre katkısı yoktur, çalışkan halkımız nasırlı elleriyle kayaları, taşları sökerek açtıkları küçük alanlarda harikalar yaratmaktadır. Bu insanların azmi ve gayretiyle muz, çilek, limon, meyvecilik, turunçgillerde her zaman Türkiye'de birinciliği elinde tutan bir vilayettir ama AKP, başlamış olan gölet ve barajları

on sekiz yıldır daha tamamlamadı ve hâlâ bekleniyor. Çukurova Havaalanı bekliyor mesela, Çeşmeli-Taşucu yolu bekliyor, turizm yatırımları bekliyor ama bazı işler yapılıyor. Nedir bunlar, bakalım: Akkuyu Nükleer Santrali, Anamur-Girne su isale hattı -bu tamamlandı- Göksu Mavi Tünel, mesela, limanın yanında polipropilen tesisi kurulmak isteniyor. Bu yatırımların nasıl yapıldığının ve bölgenin potansiyeline etkilerinin ne olduğu ise kamuoyuyla asla paylaşılmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Gelecekte bölgenin kuraklığa maruz kalması ve sistemin çökme olasılığı nedir, Mersin'e faydası nedir; bunlar araştırılmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, AKP Mersin'de Millî Emlak kanalıyla sürekli ihale açarak dışarıdan gelenlere toprak ve arazi satışı yapmaktadır. Kadimden beri üretici yerli halk tarafından kullanılan bu toprakları sözde ihale ederek muvazaayla işgal etmek vicdana, ahlaka ve adalete sığmaz. Gözünü para bürüyenler, hırsla hareket edenler Mersin'den elini çeksin. Biz, Mersin'in evlatları olarak, Atatürk'ün "Mersinliler, Mersin'e sahip çıkınız." vecizesini her vakit ve her ortamda hayata geçireceğiz; bu, böyle biline.

Hepinize saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, sayın vekilin dediği gibi, biz, Mersin'in evlatlarıyız. Mersin için yapılan her güzel adıma katkı veririz ama yapılan her yanlışa da "Dur!" deriz.

Doğru, Mersin'in, Antalya-Mersin otoban yolu, nükleer santral, taş ocakları, havaalanı, sahil bandı projelerinin bitmemesi büyük sorunlar ama şimdi daha büyük bir sorun geldi. Biz bunların bitmesini beklerken daha büyük bir sorun geldi. Ne? Liman. Biz, Cumhurbaşkanının Dokuzuncu, Onuncu Kalkınma Planı'nda, limanın Doğu Mersin'de yani Kazanlı-Karaduvar tarafında yapılacağını duyduğumuz zaman çok mutlu olduk. Çünkü bu liman -konteyner limanı- Avrupa'ya, Doğu Akdeniz'e Antalya'yı, Hatay'ı, İskenderun'u, Adana'yı bağlayacak bir limandı ve bağımsız ikinci limandı. On Birinci Kalkınma Planı'na baktığımız zaman, çıktı. Ne eklendi 2007'de? MIP'ye satılan limanımızın alanına eklendi. Bu ne demek? Bu şu demek: Mersin'de, Atatürk Parkı'nın önüne 190 bin metrekare beton dökülüp deniz doldurulacak. Yani Mersin'in dağlarını santrallerle yok ettiniz, şimdi denizi dolduruyorsunuz.

İkinci tuhaf durum… Kardeşim, biz 2007'de bu limanı 755 milyon dolara bu firmaya sattık. Bu firma sonra, on yıl sonra 869 milyon dolara yüzde 40'ını yabancılara sattı. Dedik ki: "Dünyada böyle bir soygun yok." Aynı limana, aynı firmaya, ikinci limanı ekliyoruz. Neden? Yazık değil mi, yazık değil mi? Kim? MIP kim? Neden benim limanım, memleketimin limanı, topraklarım üç paraya, buna satıldı? Hadi onu geçtim, ikinci büyük liman yapılacakken -bunun değeri 5 milyar dolar- bu ülkeye katkı yapılacakken neden bu limana ekliyoruz? Yazık değil mi, günah değil mi? Burada tüyü bitmemiş yetimin hakkı var, Mersinlinin hakkı var, insanların hakkı var, artık biraz edep ya. Gerçekten bunu… Yani vekillerim de biliyor bu durumu, siz de biliyorsunuz bu durumu.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yanlış ya, yanlış…

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bir yerde park, doğa, deniz doldurulur mu? Ve biz bu açıklamayı bugün sayın vekilimle yaptık. Yeni Şafak: "Limana da karşıyız." Ben limana karşı değilim, ben soyguna karşıyım. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Her şeye karşısın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben limana karşı değilim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Yapın yeni limanı, hadi, var yeri.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben limana karşı değilim, yatırıma karşı değilim, soyguna karşıyım, ben cepçiliğe karşıyım, kayırmaya karşıyım, adaletsizliğe karşıyım. Anlamıyorum, benim denizimi neden dolduracaksınız? Büyükşehir Belediyesine sordunuz mu? ÇED raporu alındı mı? Halka sordunuz mu? STK'lere sordunuz mu? Ya, ceplerinizi dolduruyorsunuz, heybenizi dolduruyorsunuz, yurt dışındaki banka kasalarını dolduruyorsunuz bari denizi doldurmayın, doğayı kirletmeyin. Yazık, yazık, yazık, yazık. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İşiniz slogan atmak, başka bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Mersin'in… Hayatında sen Mersin'e gelmedin, Mersin hakkında yorum yapıyorsun.

Bunu herkes biliyor, Mersinli biliyor. Dün Cumhur İttifakı'nın Meclis üyeleri bile bu gerçeği gördü, utandı, Meclisi terk etti. Belediye Başkanına sorun, bizlere sorun, STK'lere sorun, halka sorun halka. Sorun!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Halk biliyor. Hakikatleri halk biliyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Halk en doğru kararı verecektir diyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Söylediklerinin gerçekle hiçbir alakası yok. Kayda geçsin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Gerçek sensin zaten!

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Cumhur Taşkın.

Buyurun Sayın Taşkın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun vermiş olduğu grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Akdeniz'in incisi Mersin, her yönüyle güçlenen ve kalkınan ülkemizin güneyinde parlayan yıldızı, önemli bir liman, sanayi, ticaret, turizm ve tarım şehridir. Türkiye'nin en büyük konteyner limanıyla iç ve dış ticarete olan katkılarıyla ülkemizin dünyaya açılan kapılarının başında gelir. Tarımsal üretimde, yaş sebze ve meyve üretim ve ihracatında lider konumundadır. Organize sanayi bölgeleri ve gelişmiş sanayisiyle önemli bir sanayi şehridir. Tabiat güzellikleriyle cennetten bir köşe olan Mersin, sahip olduğu tarihî ve kültürel mirasıyla turizm potansiyeli çok yüksek bir şehrimizdir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde eğitimden sağlığa, tarımdan enerjiye, ulaştırmadan çevreye, adaletten emniyete, gençlikten kültüre, çalışma hayatından ekonomiye ve spordan sosyal yardımlara kadar yapılan yatırımlar ülkemizi on dokuz yılda en az 3,5 kat büyütürken Mersin de bu yatırımlardan hak ettiği payı fazlasıyla almıştır. Güzel Mersin'imize son on dokuz yılda yapılan yatırımları vakit

yettiğince sizlere arz etmeye çalışacağım: Eğitimde; 4.836 derslik, 7.687 kişi kapasiteli 30 pansiyon ve diğer hizmetler yapılmıştır. Mersin'imizde 2'si devlet, 2'si özel olmak üzere 4 üniversitemiz mevcuttur. Tarsuslu hemşehrilerimizin yıllardır hayali olan Tarsus Üniversitesini 2018'de Tarsus'umuza biz kazandırdık, Tarsus'umuza, Mersin'imize hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sağlık konusunda; 18 hastane, 37 ASM, 1 Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi gibi önemli yatırımlar yapılmıştır. Yine, 1.300 yataklı Mersin Şehir Hastanesi 2017 yılında hizmete girmiş olup özellikle bu pandemi sürecinde şehir hastanelerinin önemi bir kez daha anlaşılmıştır. 600 yataklı Tarsus Devlet Hastanemiz tamamlanmak üzeredir.

Ulaşımda ise; Çukurova Bölgesel Havalimanı üstyapı ihalesi yapılmış olup inşaatı hızla devam etmektedir. Mersin-Adana-Gaziantep yüksek hızlı tren yolu; yine, Mersin-Antalya arası Akdeniz Sahil Yolu, Tarsus-Çamlıyayla, Silifke-Mut, Silifke-Gülnar, Gülnar-Aydıncık, Mersin-Gözne yolu, Erdemli-Güzeloluk, Mersin OSB otoyol bağlantısı ve diğer bazı hizmetler hızla devam etmektedir.

Enerjide yine Türkiye'nin en büyük yatırımları arasında yer alan, tamamlandığında 35 milyar kilovatsaat çevre dostu elektrik üretimiyle Türkiye'nin elektrik ihtiyacının yüzde 10'unu karşılayacak Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin 3'üncü güç ünitesinin temelini geçen hafta attık. Mersin'imize, ülkemize hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, Devlet Su İşleriyle ilgili, 8 baraj ve 11 göletin tamamlandığını görüyoruz. Yapımı devam eden 13 adet barajı tek tek saymayacağım ama öncelikle, özellikle Tarsus ilçemizde bulunan Pamukluk Barajı, içme ve sulama suyu temini ve enerji maksatlı olması bakımından çok önemli bir yatırımdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Devamla) – 184.060 dekar alanın tam sulanmasına hizmet edecektir. Yüzde 95 fiziki gerçekleşme sağlanmış olup önümüzdeki sonbaharda su tutulmaya başlanacaktır.

Ben öncelikle ve özellikle bu vesileyle bu yatırımların Mersin'e yapılmasında emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı arz ediyorum. Emeği geçen tüm bakanlarımıza, özellikle Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'a teşekkürlerimi sunuyorum. Sayın milletvekili arkadaşlarıma, Sayın Valimize, teşkilatlarımıza ve il bürokrasisine özverili çalışmaları dolayısıyla teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Belediye Başkanını unutmuyor musun? Belediye Başkanı ne, Belediye Başkanı…

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tebrikler, bravo! Doğrular bunlar işte.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, 16/3/2021 tarihinde Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, risk grubunda bulunan sağlık personelinin pandemi sürecinde çalışma koşullarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 16/3/2021 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, risk grubunda bulunan sağlık personelinin pandemi süresince çalışma koşullarının araştırılması amacıyla 16/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2387 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/3/2021 Salı günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık…

Buyurun Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık çalışanlarımızın yaşadığı sorunların ve çözüm önerilerinin araştırılması için grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, mensubu olmaktan her zaman onur duyduğum sağlık camiasının 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutluyorum. 14 Mart sadece bir meslek örgütünün kuruluş yıl dönümü değildir, aynı zamanda, Tıbbiyelilerin 1919 Martında İstanbul'un İngiliz işgaline karşı başlattığı özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinin adıdır. Sivas Kongresi'nde birçok delege "Kurtuluş için İngiliz mi, yoksa Amerikan mandası mı?" diye tartışırken Tıbbiyeli Hikmet "Beyler, delegesi bulunduğum Tıbbiye beni buraya bağımsızlık yolundaki çalışmalara katılmak için gönderdi. Mandayı kabul etmeyiz. Eğer manda fikrini kabul ederseniz sizleri de hain ilan ederiz. Paşam, siz de manda fikrini kabul ederseniz sizi de reddederiz. Mustafa Kemal'i 'vatan kurtarıcısı' değil 'vatan batırıcısı' olarak adlandırır ve lanetleriz." der. Mustafa Kemal de "Evlat, için rahat olsun, manda da yok, himaye de. Parolamız tektir ve değişmez; ya istiklal ya ölüm." der. (CHP sıralarından alkışlar)

Dün, parolası "ya istiklal ya ölüm" olan Tıbbiyeliler, bugün de en güzel ve en gerçek şeyin yaşamak olduğunu bile bile kendi hayatları pahasına başka hayatları kurtarmak için en ön safta mücadele ediyor. "Ateşim var, öksürüğüm var." diyen yurttaşa 2 metre uzaktan bakmıyor. Virüse yakalanınca ölebileceğini bile bile ateşini ölçüyor, akciğerlerini dinliyor.

Sayın milletvekilleri, böylesi özveriyle çalışan tıbbiyelileri iktidar partisi çok yordu, çok incitti, çok kırdı, âdeta toplumun önüne atıp linç ettirdi. Atatürk "Beni Türk hekimlerine emanet edin." derken iktidardakiler icabında "Ben bu doktora iğne bile yaptırmam." dedi. "Doktor efendi dönemi bitti." dedi.

Sayın milletvekilleri, şu çok iyi biline ki: "Türk'üm, doğruyum, çalışkanım." diye başlayan Andımız'dan rahatsız olan "Ne mutlu Türk'üm diyene!" diyemeyen zihniyet, tek parolası "Ya istiklal ya ölüm! Ne mutlu Türk'üm diyene!" diyen doktor efendileri asla bitiremeyecektir. Tıbbiyeli Hikmetler her zaman ve her koşulda var olacaktır.

Sayın milletvekilleri, sağlık çalışanları acı ve öfke dolu. Pandemi döneminde 150 binden fazla sağlık çalışanı Covid-19'a yakalanırken 307 sağlık çalışanı hayatını kaybetti. Hayatını kaybeden kahraman sağlık çalışanlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Yapılan bir araştırmada, sağlık çalışanlarımızın yüzde 97'si çok yorulduğunu belirtiyor ve yüzde 27'si istifa etmeyi düşünüyor, yüzde 87'si alım güçlerinin geçtiğimiz yıllara göre düştüğünü söylüyor, yüzde 98,2'si de ek ödemelerin adaletli ve yeterli olmadığını düşünüyor. Hâl böyleyken makam ve mevki sahibi olanlar da 14 Mart Tıp Bayramı'nda kocaman kocaman laflar ettiler, âdeta dün söylediklerini unutup iyilik perisi kesildiler. Sağlık çalışanlarına "Aslansınız, kaplansınız." diyerek methiyeler dizdiler.

Sayın milletvekilleri, bu methiyeler makam ve mevki sahiplerinin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz. Sağlık çalışanları methiye değil verilen sözlerin tutulmasını istiyor, adalet istiyor. Bugün, memleketin en zeki çocukları tıp fakültelerini tercih ediyor. Zor ve uzun bir eğitimden sonra tıp doktoru oluyor. Yeni mezun bir doktorun bordrosuna baktığınızda aldığı maaşın 2 asgari ücret kadar olduğunu görürsünüz. Bunca eğitimden sonra bu hak mıdır, adalet midir?

Sayın milletvekilleri, sağlık çalışanları emekliliklerine yansıyan temel ücret ve özlük haklarının iyileştirilmesini talep ediyor; hazırladığımız kanun teklifi burada, Gazi Mecliste. Covid-19'un meslek hastalığı olarak kabul edilmesini istiyor; hazırladığımız kanun teklifi burada. Sağlık çalışanları seçim meydanında söz verilen 3600 ek göstergenin bir an önce verilmesini istiyor. Yine, sağlık çalışanları, Covid-19'dan hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının şehit sayılmasını istiyor. Sağlık çalışanları, sayın milletvekilleri, coronadan değil emekli olmaktan korkuyor. Özetle, "Hakkınız ödenmez." diyerek haklarını ödemediğiniz sağlık çalışanları, analarının ak sütü gibi helal olan haklarını talep ediyor.

Gazi Meclisi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu… (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin Meclise sunmuş olduğu araştırma önergesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sağlık çalışanlarının 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutlarım. Hasta olanlara acil şifalar, hayatını kaybedenlere de Allah'tan rahmet diliyorum.

Türk sağlık ordusu tüm Türkiye'de -özeli, resmîsi- 1 milyon 100 bin kişilik bir kadroyla hizmet vermektedir.

AK PARTİ iktidarıyla pek çok kurum bağlamından kopartılmıştır, neoliberal görüşle değerlendirilir olmuştur. Devlete hizmet için motivasyon kaynağı para olamaz. Sağlık çalışanları için motivasyon kaynağı ancak devlet olmadadır, binlerce yıl süren devlet geleneğinde saklıdır. Sağlık kazanç konusu olmamalıdır.

Covid-19 pandemisinde sağlık çalışanları son derece başarılı bir sınav verdiler. Yakınlarını, eşlerini dostlarını kaybettiler; kendileri can verdiler, çok değerli bir sınav verdiler ama bunların şehit sayılması ya da meslek hastalığı sayılması bile kabul edilmedi. Böyle bir hizmet, personel performans

ölçeğinden değerlendirilerek yerine getirilemez. Bizim zaten bildiğimiz, pandemi döneminde de Hükûmetin öğrenmiş olduğunu umduğumuz bu hizmetin ölçeği para değildir. Sağlık sektöründe "Nasıl para kazanılır?" hesabı yapılmamalıdır. Türk sağlık sistemi neoliberal ölçekten çıkartılmalı, kendi bünyesine, ihtiyaçlarına, sağlık personelinin gerçeklerine göre yeniden değerlendirilmeli, a'dan z'ye elden geçirilmelidir. Ülkemiz, hizmete kazanç-avanta gözlüğünden bakmayan vatanperver insanlarla doludur. Bizim burada anlatmaya çalıştığımız, işin maddi boyutu değildir. Eğer maddi boyutla değerlendirilecek olsa buna zaten paralar yetmez. Sağlık personelinin sizden beklediği onları takdir etmenizdir, emeklerinin inkârı olmamalıdır. 14 Mart münasebetiyle mesaj yayınlamak sadece yasak savmaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisi sağlıkta şiddetin önlenmesi için gerekli yasal düzenlemeyi yapmamıştır. "Ben bir doktora değil, bir hemşireye enjeksiyon yaptırırım." demek, sonra da gidip hastanenin başhekimine enjeksiyon yaptırmak son derece sığ bir davranıştır. Bu tür davranışlar, bu tür söylemler sağlık çalışanlarını zedelemektedir. Sağlık çalışanları yirmi dört saat hizmettedirler. Hastaneye gelme gitme zamanları belli değildir. Onlara mesailerini gösterir kart bastırmak onları aşağılamaktır, onları hiçe saymaktır. Otuz yıllık bir hemşirenin maaşı net olarak 4.070 lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kabukcuoğlu.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – 1'inci derece 4'üncü basamakta olan bir uzman hekimin aldığı maaş 5.486 lira 30 kuruş. Bu pek çok meslek grubunun ücretinin altındadır. Sağlık çalışanlarına ne vermek gerekiyorsa, hak ettikleri neyse bunların maaşları net bir şekilde hesaplanmalı ve bu, onların özlük haklarına işlenmelidir. Hükûmet mesajlarla değil, eylemlerle sağlık personelinin yanında olduğunu göstermek zorundadır.

Hepinize saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

14 Mart Tıp Haftası mı, Tıp Bayramı mı? Uzun bir süredir Türkiye'de 14 Mart Tıp Haftası olarak etkinliklerle geçmekte ve bayram olarak kutlanmamakta. Niçin? Az önce arkadaşlarımız söyledi; doğuş öyküsünü, çıkış tarihçesini anlattılar. Tıp Haftası'nda şu görüldü: Sağlıkta dönüşümle beraber, sağlık çalışanları mutlu değil. Sağlık kurumlarında bir koordinasyonsuz, organizasyonsuz, otelciliğe dönüşmüş bir hizmet ve bir diğeri, şiddet artmış, hastalar müşteri olmuş, kurumlar işletme olmuş; sağlık bu aşamaya gelmiş. O nedenle, 14 Mart aslında bir tahribat haftasına dönüşmüş.

Peki, bu dönüşüm neydi? En başta her şey çok güzel anlatıldı, "çok felaket oteller, hizmetler, binalar, şehir hastaneleri" denildi ama koruyucu sağlık unutuldu, önleyici sağlık unutuldu ve pandemi başladı, pandemiyle beraber eşitsizlikler ortaya çıktı ve herkes gördü ki asıl olan, hastayı değil, hastalığı önlemektir; asıl olan, hastalığı iyileştirmek, evet ama insanların hasta olmaması için çalışmaktır. Peki, bunu kim yapacaktı? Sağlık emekçileri yapacaktı. Peki, bunu kim yapacaktı? İktidar yapacaktı. Nasıl yapacaktı? Sağlığın olmazsa olmaz koşulları var; nasıl ki barış, içme suyu, beslenme, barınma olmazsa olmaz, bunların da olması lazımdı ama ne oldu? Gel görelim -14 Mart diyoruz- 15 Martta, dün, Türkiye'de sağlık meslek örgütleri, sağlık iş kolunda çalışan sendikalar Sağlık Bakanından randevu

alamadıkları için Sağlık Bakanlığının önünde, seslerinin duyulması için basın açıklaması yaptılar. Neydi? İlk gün "alkış, alkış" denildi; Sağlık Bakanı dâhil, her çıkan dedi ki: "Meslek hastalığıyla ilgili düzenleme yapacağız." Bir tane düzenleme yapılmadı. Her çıkan dedi ki: "Sağlıktaki şiddeti önleyeceğiz." sağlıktaki şiddet giderek derinleşti. Her çıkan dedi ki: "Özlük haklarını düzenleyeceğiz." hiç olmadı. Peki, biliyor musunuz bu pandemi sürecinde ne oldu? Arkadaşlar, bu sabah İstanbul Biruni Üniversitesinden bir profesör yaşamını yitirdi, pandemide 387 sağlık çalışanı, sağlık emekçisi yaşamını yitirdi, 150 binden fazla kişi hastalandı. Peki, bu insanlar gece gündüz çalışırken ne oldu? Organizasyon yok, koordinasyon yok, "Onlara kulak verelim, onları dinleyelim." diye bir çaba yoktu. Tıp eğitimini bitirdiniz, atamaları bitirdiniz, her yere kayyum atar gibi bir yönetici atadınız, liyakat yok ve giderek alkıştan öte siz sağlığı bitirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İşte, 14 Mart haftasında insanlar bunu konuşacak düzeye geldi. 14 Mart haftasında insanlar katılım olmasını istedi, şeffaflık olmasını istedi, verilerin herkesle paylaşılmasını istedi. Bununla ilgili düzenlemelerin yapılması lazım.

Buradan yaşamını yitiren bütün sağlık emekçilerini Halkların Demokratik Partisi adına saygıyla anıyoruz, önlerinde gerçekten eğiliyoruz ve şunu da söylüyoruz, bu çabayı sürdüren bütün emekçi arkadaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Başta, İdris Baluken ve Selçuk Mızraklı arkadaşlarımız -burada oturuyordu, onlar şu anda belki içerideler ama- biz biliyoruz ki sağlıktan ve özgürlükten tasarruf edilemez, onlar bu konuda çalışacaklar ve devam edecekler. Bizler de bu çabayı devam ettireceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Tamer.

Buyurun Sayın Tamer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarken, Türkiye'de çalışan tüm meslektaşlarıma 14 Mart Tıp Bayramı dolayısıyla ayrı ayrı saygılarımı sunuyorum, emeklerine sağlık diyorum, hepsinin bayramını kutluyorum, teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Dokuz Eylülde iki dakika saygı duruşunda bulunmalarıyla ilgili sağlıkçılar açığa alındı, onlara bir açıklamanız var mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İSMAİL TAMER (Devamla) – Aynı şekilde, Türkiye'de bir insanın bir dakikası için her türlü hizmeti veren tüm sağlık çalışanlarına da teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu -hemşehrim Sayın Çetin Arık ve arkadaşları tarafından verilen- Meclis araştırması önergesi hakkında söz almış bulunuyorum, ayrıca hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye sağlık çalışanları açısından önemli günler katetti, önemli günleri de geride bıraktı. Tüm dünyada pandemi nedeniyle âdeta sıkışan, âdeta bir kor hâline gelen sağlık alanında, başta doktor arkadaşlarım olmak üzere yapmış oldukları bu hizmetler dolayısıyla Türkiye'de çok basit bir şekilde atlatıldığını rahatlıkla söyleyebilirim. Covid-19 salgınıyla ülkece son derece önemli bir sınavdan geçildiğini de yine belirtmek isteyebilirim. Bir yılını dolduran bir salgın süresince milletimiz ve onun evlatları olan sağlık çalışanlarının özverileri ve inançları sayesinde önemli aşamalar kaydedildi. Gece gündüz demediler, o insanlar maskelerini çıkarmadan yirmi dört saat boyunca hizmet ettiler, hayatlarını hiçe saydılar. Bu insanlar için neler yapsak, ne yapsak az olduğunun burada altını çizmek istiyorum.

Bir kere şunu ifade edeyim: Biz onlara hiçbir dönemde olmadığı kadar Hükûmetimiz adına, Sağlık Bakanlığımız adına her türlü imkânı verdik ve vermeye devam edeceğiz. Çünkü onlar hak ettiler; hak etmeye devam ediyorlar, çalışmaya devam ediyorlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şunu ifade ediyoruz, "meslek hastalığı" dediniz. Evet, bakın, bugün Sosyal Güvenlik Kurumu çerçevesi dâhilinde kamuya ait olanlar vazife malulü olarak zaten kabul ediliyorlar, işçi statüsündekiler ise zaten meslek hastalığı olarak kabul edildiler. Bunlar yeterli mi? Bana göre değil.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ne zaman? Dava açması gerekiyor.

İSMAİL TAMER (Devamla) - Bunu en iyi şekilde onlara yansıtabilmek adına ne varsa biz ona hazırız diyor hepinize saygılar sunuyorum.

Meslek arkadaşlarımı, doktor arkadaşlarımı tekrar, özverili çalışmalarından dolayı tebrik ediyor, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Covid'le ilgili uygulamaların Türkiye'de farklılık gösterdiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, az önce Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı aradı ve birçok kişi arıyor. Gerçekten, bu Covid'le ilgili uygulamalar Türkiye'de farklılık gösteriyor. Sakarya şu anda turuncuda, 90'da fakat Kocaeli 130'da. Kocaeli'de her yer açık, restoranlar açık, insanlar normal dükkânlarını açıyorlar ama maalesef Sakarya'da buna izin verilmiyor. Ben ilgili makamlarla görüşüyorum ama bunu bir kere daha Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getireyim istedim. Bu bazı kentlerde infial yaratıyor, ondan sonra bu insanlar başıbozuk bir şekilde kendi kurallarına göre hareket etmeye başlıyorlar ve bu sıkıntı da gerçekten önemli ölçüde bizi rahatsız ediyor bu konuyu Genel Kurulun bilgisine sunuyorum.

Söz verdiğiniz için de çok teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 16/3/2021 tarihinde Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, risk grubunda bulunan sağlık personelinin pandemi sürecinde çalışma koşullarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 140, 25, 31, 172, 98 ve 165 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 5, 19, 20, 21, 22 ve 74'üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 16/3/2021 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisini Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan

Çanakkale

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunun 140, 25, 31, 172, 98 ve 165 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 5, 19, 20, 21, 22 ve 74'üncü sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÖNERGELER (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, (2/3256) esas numaralı Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/114)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

10/12/2020 tarihli ve (2/3256) esas numarasıyla Başkanlığınıza gelen, 11/12/2020 tarihinde Millî Savunma Komisyonuna sevk edilen ve tarafımca verilen "Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi"yle ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzük'ünün 37'nci maddesine göre işlem yapılması için gereğinin yapılmasını bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Gamze Akkuş İlgezdi

İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerine, teklif sahibi, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi.

Buyurun Sayın Gamze Akkuş İlgezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi'm üzerine söz aldım.

Vatan uğruna toprağa düşen tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi saygıyla anıyorum, şehitlerimizin ruhları şad olsun diyorum. İki gün sonra Çanakkale Zaferi'nin 106'ncı yılını kutlayacağız. Tarihimizin en temiz sayfalarından birini canları pahasına yazan Yarbay Mustafa Kemal'in Mehmetlerini, evlatlarını, onbeşlilerini onurlandıracağız, yani Conkbayırı'nda, Kilitbahir'de, Anafartalar'da tarih sayfalarına yeni bir destan yazanları anacağız.

Değerli vekiller, Çanakkale, Edirne'den Kars'a, İstanbul'dan Diyarbakır'a, Ankara'dan Van'a 16, 17, bilemediniz 18 yaşındaki yiğitlerin bir vatan uğruna uyanmaz uykuya daldığı yerdir. Çanakkale, varlık ve yokluk arasında gidip geldiğimiz bir zamanda memleketin dört bir yanından gelen isimsiz kahramanların emperyalizme karşı verdiği şanlı direnişin adıdır; Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'iyle bir ulusun bütünleştiği, bir olduğu yerdir. Çanakkale, en acı hatıraların yazıldığı en şerefli savaş meydanıdır. Sonuçları itibarıyla da tarihin akışını değiştirmiştir. Kuşkusuz bu zafer kolay kazanılmamıştır. Mehmetçik tüm olanaksızlıklara karşın, bağımsızlık tutkusuyla inanılmazı gerçekleştirmiştir. Vatan şairi Akif, bu destanı İstiklal Marşı'mızda "Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar/Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var/ Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar/ Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar" dizeleriyle anlatır.

Unutulmasın ki Çanakkale Savaşı bir özgürlük direnişidir. Yurdumuzun bağımsızlığa taşındığı ilk çoban ateşidir. Bu bakımdan, Yarbay Mustafa Kemal'in "Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum." sözü Türkiye Cumhuriyeti'nin özgürlük karakteridir tam da. Yani Çanakkale Mustafa Kemal Atatürk'tür, Türkiye Cumhuriyeti'dir; Çanakkale millî iradedir. Hüseyin Ragıp'ın "Kendi yurdumuzda hiçbir milletin bize efendi olmasına tahammül edemeyiz." ifadesiyle tarif ettiği Kuvayımilliyedir. Evet, Çanakkale Seyit Onbaşı'dır, doğru ama aynı zamanda, cephede çarpışan Mücahide Hatice Hanım'dır, Nezahat Onbaşı'dır, Kosovalı Zeynep Çavuş'tur, Reşit Paşa Vapuru'nun başhemşiresi Safiye Hanım'dır. Onlar, cumhuriyetin temelindeki kadın devriminin neferleridir ve Çanakkale yalnızca savaşın bir cephesi değil, Millî Mücadele'nin de ön sözüdür aslında. Anadolu halkının Çanakkale'de gösterdiği azim, umut ve kararlılık Kurtuluş Savaşı'nın meşalesini ateşlemiştir. Her siperinde ayrı bir destan yazan kahramanlarımız dünya tarihine altın harflerle "Çanakkale geçilmez!" diye yazdırmıştır. Bu sebepledir ki Çanakkale'ye gelenler Değirmenburnu Tabyası'na nakış gibi işlenmiş "Dur yolcu, bilmeden bastığın bu toprak, bir devrin battığı yerdir." yazısıyla karşılaşırlar. Bu yazı bağımsızlık mücadelesinin nasıl verildiğini bizlere anlatan bir ibret belgesidir tam da. Bu belge, en kıymetli mirasımızdır.

Değerli vekiller, unutulmasın ki Mehmetçik vurulunca değil, unutulunca ölür. Geçmiş bize doğru yolu gösteren bir rehberdir ve geçmişi unutanlar, çarptıranlar ya da yok sayanlar çok geçmeden, tarihte izleri bile kalmadan silineceklerdir. Tarih, unutulan nice medeniyetlerin enkazıyla doludur. İşte, bu nedenle yüz altı yıl sonra bugün, Gazi Meclisin önünde tarihî bir sorumluluk vardır; siyasetüstü olması gereken ve bizi biz yapan, bir yapan, bütün yapan ortak değerlerimizin başında gelen tarihsel geçmişimize sahip çıkmaktır.

Buradan tüm siyasi partilere ayrım yapmaksızın çağrıda bulunuyoruz: "Çanakkale geçilmez." diyen kahramanlarımıza şeref madalyası verilmesini talep ediyoruz. İnanıyorum ki Gazi Meclisimizin her bir üyesi bu talebi düşünmeden kabul edecektir çünkü bu Meclisin harcında Çanakkale ruhu vardır.

Sözlerimi, saygıyla andığım Faruk Nafiz Çamlıbel'in yazdığı Çanakkale şiirinden dizelerle bitirmek isterim:

"Bir destana benziyor senin bugünkü hâlin,

Okurken duyuyorum sesini ihtilalin.

Övün, ey Çanakkale ki, Sen Mustafa Kemal'in

Yüz milletle yüz yüze ilk görüştüğü yersin!"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Son olarak, bu toprakları bize vatan olarak armağan eden tüm şehitlerimizi, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bütün kahramanlarımızı rahmet ve şükranla anıyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, AKP Grubunun, Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi'ni niye reddettiklerini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – AKP Grubu, Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifi'ni acaba niye reddetti? Az önce Çanakkale Savaşı'yla ilgili çok güzel duyguları paylaştılar, bu duygularında samimi mi değiller yoksa bunu layık mı görmüyorlar? Bunu muhakkak açıklamaları gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Çanakkale bu milletin, cumhuriyetin, devletimizin ön sözü. Çanakkale, özel topraklar; tüm millet için…

BAŞKAN – Açık mikrofonunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Duyulmasın istiyor.

ÇETİN ARIK (Kayseri) - Duyulmasın istiyor Sayın Başkanım, ne diyeceğini bilmiyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu mu espriniz yani?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Duyulmasın istiyor, duyulmasın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İlk espriniz mi?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Evet.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Salon duyacak kesin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey'e saygın yaklaşımı için teşekkür ederek şu cevabı vermek isterim, izin verirse arkadaşlarınız: Sayın Başkan, Çanakkale ortak değerimiz, cumhuriyetimizin ön sözünün yazıldığı topraklar. Ben bir Çanakkale evladıyım. "Bu kanun teklifi reddedildi." ifadesini doğru bulmuyorum. Kanun teklifinin bugün görüşülmesine ilişkin tekliftir bu, gündemin önüne alınmasına ilişkin tekliftir bu. Buna ilişkin Meclisin kendi gündemi var, o yüzden bu oyu kullandık. Birincisi bu.

İkincisi: Çanakkale şehitlerimizin, gazilerimizin madalyaya ilişkin talebini haklı buluyoruz, yerinde buluyoruz, ancak çok sayıda şehidimizin, gazimizin olması, kayıtlarda sorun olması, çalışılmadan

verilen bir önergenin gündeme alınmasına engel. O yüzden, Genelkurmayımız başta olmak üzere, tüm kurumların çalışmasını, tüm partilerin destek olmasını istiyoruz, onun ardından bu adımı atabiliriz diyoruz.

Bir diğer husus Sayın Başkanım: Çanakkale'mizin bu konudaki talebini bildiğimizden dolayı eski yıllarda tüm şehitlerimizi, gazilerimizi kapsayacak şekilde Çanakkale'mizi temsilen, Valiliğimize…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun…

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – …Meclisimizin özel bir madalyası oldu zaten. Aslında tüm Çanakkale şehitlerimizin, gazilerimizin madalyasının örneği olarak Valiliğimizde o madalyamız var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Atatürk resmi var mı orada?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama ayrıca Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi çalışılabilir. Tam şehit sayısı, gazi sayısı, mirasçıları da çünkü çok eski olduğu için… Mesela Kore Savaşı'ndaki gazilerimizin sayısı belli, aynı şekilde Kıbrıs gazilerimiz belli ama İstiklal Savaşı'mızın bir kısım gazi ve şehitlerinin kayıtlarında ufak tefek sorunlar olduğu için ufak bir anlaşmazlık var. Buna ilişkin kurumlarımız çalışır da gerekli hassasiyeti gösterdikten sonra adım atabilirsek daha isabetli olur diye Sayın Başkanım… (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Başkanım…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

27.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok teşekkür ediyorum.

Bu konuyu çok fazla uzatmak istemem ama siyaset aynı zamanda samimiyet işidir. Millî duygularımızla ilgili bu ortak konularda gerçekten samimi bir çaba göstermemiz gerekiyor. On dokuz yıldan beri iktidarda olan bir siyasi partinin Çanakkale şehitlerine madalya verilmesiyle ilgili "Gerekli çalışmaları henüz tamamlayamadık." demesi, tek bir madalyanın üstünde Atatürk'ün resminin olmayışı herhâlde bu Meclisin değil, iktidarın ayıbıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VII.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1.- Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin en aza indirilmesi, kuraklıkla mücadele ve su kaynaklarının verimli kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/77, 372, 491, 534, 693, 817, 868, 992, 1004, 1018, 1150, 1170, 1221, 1305, 1434, 1518, 1806, 1815, 1943, 2009, 2139, 2206, 2391, 2909, 2929, 3031, 3032, 3382, 3558, 3575, 3581, 3583, 3647, 3677, 3682, 3690, 3708, 3740, 3769, 3798, 3817, 3831, 3840) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine seçim

BAŞKAN – Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin en aza indirilmesi, kuraklıkla mücadele ve su kaynaklarının verimli kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonuna üye seçimi yapılacaktır. Komisyon üyelikleri için siyasi parti gruplarınca gösterilen adayların listesini okutup oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

Adalet ve Kalkınma Partisi: Veysel Eroğlu, Afyonkarahisar; Nevzat Ceylan, Ankara; Yasin Uğur, Burdur; Mehmet Sait Kirazoğlu, Gaziantep; Cihan Pektaş, Gümüşhane; Fatih Süleyman Denizolgun, İstanbul; Ahmet Özdemir, Kahramanmaraş; Halil Etyemez, Konya; Semra Kaplan Kıvırcık, Manisa; Ahmet Akay, Şanlıurfa.

Cumhuriyet Halk Partisi: Jale Nur Süllü, Eskişehir; Murat Bakan, İzmir; Vecdi Gündoğdu, Kırklareli; Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu, Manisa.

Halkların Demokratik Partisi: Oya Ersoy, İstanbul; Hüseyin Kaçmaz, Şırnak.

Milliyetçi Hareket Partisi: Ayşe Sibel Ersoy, Adana; Hasan Kalyoncu, İzmir.

İYİ Parti: Behiç Çelik, Mersin.

BAŞKAN – Okunan listeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) DUYURULAR

1.- Başkanlıkça, (10/77, 372, 491, 534, 693, 817, 868, 992, 1004, 1018, 1150, 1170, 1221, 1305, 1434, 1518, 1806, 1815, 1943, 2009, 2139, 2206, 2391, 2909, 2929, 3031, 3032, 3382, 3558, 3575, 3581, 3583, 3647, 3677, 3682, 3690, 3708, 3740, 3769, 3798, 3817, 3831, 3840) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuru

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Meclis Araştırma Komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin 23 Mart 2021 Salı günü saat 15.30'da Yeni Halkla İlişkiler Binası, Komisyonlar Bloku, Alt Zemin, 1 no.lu Toplantı Salonu'nda toplanarak başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimi yapmalarını rica ediyorum. Komisyonun toplantı gün, saat ve yeri ayrıca elektronik ilan panosunda ilan edilecektir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 111) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 111 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 111 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 16 Nisan 2016 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

10 Mayıs 1933'ten 2013 yılına kadar okullarımızda okutulan Andımız maalesef artık okutulmuyor. 8 Ekim 2013'te Millî Eğitim Bakanlığının İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 1'inci maddesini iptal etmesi üzerine Türk Eğitim Sendikasının açmış olduğu dava sonucu Danıştay 8. Daire Başkanlığı 24 Nisan 2018'de Andımız'ın tekrar okullarımızda okutulmasına karar verdi. Ancak hepinizin bildiği gibi, siyasi iktidar mahkeme kararına uymayarak üç yıl bekledi. Meğerki başka amaçları varmış. İtiraz etmiş Millî Eğitim Bakanlığı Danıştay kararına. Danıştay Daireler Üst Kurulu da en son olarak kararı iptal ediyor, yani diyor ki: "Andımız okunmasın." Her ne kadar Danıştay önce "Evet." dediyse de sonra da "Hayır." diyor. Niye acaba? Hukuk ne olmuş? Çatallaşmış.

Şimdi, sormak lazım bu kürsüden Andımız'a kim karşı? Herkes koro hâlinde der ki: "PKK ve terör örgütleri." E, iyi de bu ihanet şebekesi buna karşı diye açılım sürecinin hatırına niye biz Andımız'ı kaldırıyoruz? E, kaldırıyoruz... Bununla da hızımızı alamıyoruz, Türk milletinin düşmanları, Atatürk'ün de düşmanlarıdır içeride ya da dışarıda fark etmez. İktidarımız -bu da mı PKK talebi bilmiyorum- diyor ki: "Yahu bu Cumhurbaşkanlığımızın nişan ve madalyalarından Atatürk resmini, silüetini çıkaralım." TÜRK EĞİTİM-SEN yine dava açıyor "Olmaz böyle şey." diyor. Danıştay 8. Daire "Evet, haklısın." diyor ama yine, Danıştay İdareler Kurulu bunu da reddediyor. Sonuçta, AK PARTİ iktidarımız muradına eriyor, artık okullarımız da "Türk'üm" denmeyecek, "doğruyum" denmeyecek, Atatürk'ün adı okunmayacak.

Şimdi, AK PARTİ muradına erdi de bir şeyi buradan söylemek isterim: Vallahi hiç kusura bakmayın, biz, "Türk'üm" demeye devam edeceğiz, yüreğiniz yetiyorsa sesimizi kesin. Biz, Büyük Atatürk'ü ve tüm ecdadımızı başımızın üzerinde taşımaya devam edeceğiz, ısrarla bunu yapacağız, yüreğiniz yetiyorsa sesimizi kesin ve söylüyorum, siz ne yaparsanız yapın bizi biz yapan millî ve manevi değerlerimizi korumaya, kollamaya, ihya etmeye devam edeceğiz. Buradan, büyük Türk milleti adına söz veriyoruz: Büyük Atatürk'ün emanet ettiği cumhuriyeti, cumhuriyetin kazanımlarını yaşatmaya ne pahasına olursa olsun devam edeceğiz. Burası muz cumhuriyeti değil, burası beş bin yıllık geçmişi olan büyük Türk milleti, bu Meclis de o milletin Gazi Meclisi. Ve yine burada herkes bilsin ki siyasi iktidarın bu yaptıklarının tamamını tersine çevireceğiz ve diyoruz ki: Türkiye Cumhuriyeti devletini fabrika ayarlarına tekrar getireceğiz çünkü bozdular, ayar mayar bırakmadılar. Ve yine buradan, yüce Meclisten tekrar Türk milleti adına Türk milletime sesleniyorum ve gururla haykırıyorum, diyorum ki: Ey milletim, umutsuzluğa yer yok; yüce Mecliste "iyi"ler var, iyi bir gelecek için umutsuz olma. Siz varsınız, biz varız, büyük Türk milleti var. "Varlığım Türk varlığına armağan olsun. Ne mutlu Türk'üm diyene!" (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, hani diyorsunuz ya "Z kuşağına kendimizi anlatmalıyız." diye, biraz da buradan bahsedeyim. Hatırlatmanız gereken pek çok şey var aslında, ben de birazını sizlere hatırlatayım istedim. Mesela, iktidarınız döneminde ülkemizde hırsızlık suçu 7 kat artmış, cinsel suçlar 10 kat artmış, insan hayatına son verilen cinayetler 9 kat, kaçakçılık 8 kat, uyuşturucu madde bağımlılığı 12 kat artmış. Bunu Z kuşağına ve Türk milletine bir anlatın bakalım. Soma'da maden ocağında ölen 301 işçimizin evlatlarına neden bu işin sorumlularının hapiste veya tutuklu olmadıklarını da anlatın. Hatta babalarının mezarları başında anlatın da anlasınlar. Bununla birlikte, Soma'daki madenci yakınlarına danışmanlarınızın tekme tokat girişmesinin nedenlerini de anlatın, niye dövdüğünüzü de anlatın. Kadın cinayetlerinde geldiğimiz noktada an itibarıyla dünya sıralamasındaki yerimizi de anlatın. Cinayete kurban giden kadınlarımızın evlatlarına nasıl bir gelecek planladığınızı da anlatın bence. Kur'an kurslarında istismar edilen çocuklarımızın ana babalarına da -onları da unutmayın- bu çocuklardan, geleceğin Z kuşağı olarak neler beklediklerimizi de anlatıverin. Evladının cenazesini çuvala koyup sırtında taşıyan babaya da anlatın Z kuşağı için gelecek vaatlerinizi mutlaka. İktidarınız döneminde ihya ettiğiniz 5'li müteahhit çetesini de bir anlatıverin. Z kuşağının geleceğine ne gibi imkânlar hazırladığınızı, onlar için neler planladığınızı da anlatın kesinlikle.

Hani her şehirde kurmakla övündüğünüz üniversitelerden mezun olan gençlerimize neden istihdam imkânları hazırlamadığınızı, malum çevrelerin referanslarıyla o üniversitelere doldurduğunuz kadroların Z kuşağı gençlerimizin geleceğine nasıl tesir ettiğini de anlatmanız gerek elbette. Z kuşağının hakkıdır kendi topraklarımızda ekip biçip, üretmediğimiz ayçiçek yağının neden markette 85 TL'ye satıldığını öğrenmek, lütfen anlatıverin bunu da. Pirinci, nohudu, buğdayı, mercimeği kendi topraklarımızda üretmeyip neden Meksika'dan, Çin'den, Uruguay'dan, Brezilya'dan ithal ettiğimizi, bu ürünler için neden dış ülkelere milyarlarca dolar döviz akıttığımızı da bilmelidir çiftçimizin Z kuşağı evlatları. Kendi yaşıtları aynı dönemlerde dünyanın bütün ülkelerini sorunsuz ve rahat bir şekilde gezip, görüp öğrenebiliyorken, bizim Z kuşağımızın neden KYK borçlarıyla, kapılarına gelen icra tebligatlarıyla karşı karşıya kaldıklarını öğrenmek de en doğal haklarıdır Z kuşağının. Basın-yayın ve gazeteciliği okuyan Z kuşağımızın mesleğe atıldıkları zaman polis, tutuklama, gözaltı, hapis sarmalıyla karşı karşıya kalacaklarını ve bunun normal karşılanması gerektiğini de anlatın Z kuşağına da anlayabiliyor mu, bir bakın.

Ailelerinin yıllarca emek verip gözünden sakındığı evlatlarının tıp fakültesini bitirip doktor olduğunda acil serviste bir hasta yakını tarafından bıçaklanabileceğini veya tekme tokat dayak yiyebileceğini de anlatmalısınız Z kuşağına.

"Bana bir harf öğretenin kırkyıl kölesi olurum." diyerek öğretmenliğin yüceltildiği bir dinin mensupları olarak, öğretmenlik mesleğine başlayacak olan Z kuşağı evlatlarımızı da unutmayın. Bu Z kuşağı evlatlarımıza, bir gün sınıfta bir öğrencileri tarafından kurşunlanabileceklerini veya bir öğrenci yakını tarafından bıçaklanabileceklerini, tekme tokat dayak yiyebileceklerini de anlatın. Hatta bir okul müdürünün mobbingleriyle hayatlarından bıktırılabileceklerini de anlatmalısınız Z kuşağı evlatlarımıza. Bu söylediklerim ataması yapılacak olanlar için de geçerli. Tabii, bir de ataması yıllardır yapılamayan ve işsizlik nedeniyle intihar eden öğretmenlerimizi de unutmayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, emeklilikte yaşı gelmiş anne babasının neden hâlâ çalışmak zorunda olduğunu, kendi anne babalarının diğer ülkelerin emeklileri gibi neden dünyayı gezemediklerini de anlatmalısınız Z kuşağına. Yine, anne babalarının emeklilik yaşı geldiği hâlde yaşa takılmayı bahane ederek neden emekli olamadıklarını da anlatın.

Ülkemizde bir vatandaş olarak dünyaya gözlerini açtıkları andan itibaren neden kişi başına düşen millî gelirin her geçen gün azaldığını, millî yükün arttığını da anlatın. Sendikaya üye olduğu için çalıştığı fabrikasında işten atılan işçinin Z kuşağı çocuğuna da anlatın babasının neden işten atıldığını. Kendileri yıllarca dershanelerde, kurslarda dirsek çürütüp KPSS sınavlarına hazırlanırken kendi parti mensuplarınızı istisnai kadrolarda nasıl memur yaptığınızı da bir anlatıverin Z kuşağına. Kendi evlatlarınızın gemiciklerini, şirketlerini, holdinglerini, çifter çifter maaş aldıklarını da anlatıverin Z kuşağına.

Evet, anlatmanız gereken çok şey var; inşallah, bir dahaki sefere duymayan kulaklarınıza, görmeyen gözlerinize sunmaya devam edeceğim.

Hoşça kalın efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

İran, bizim tarihî ve önemli bir komşumuzdur. Her iki ülke de birbirini uzun yüzyıllardan bu yana yakinen tanımakta, yaşadığımız coğrafyada, aynı zamanda, ortak kültürel bağlarımız bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, iki ülke arasında var olan ticaret de yine her iki taraf lehine olumlu faydalar sağlamaktadır. Başta enerji olmak üzere her türlü alanda sürdürülen ticari faaliyetler bölgesel ortaklık ve iş birliğine yönelik önemli sonuçlar doğuragelmiştir. Ayrıca, hem bizi hem de İran'ı doğrudan ilgilendiren bölgesel gelişmelerde ortak politika belirleme çabaları makul ve müspet bir girişim olarak değerlendirilmektedir. Suriye'de yaşanan iç savaşa yönelik siyasi çözüm bulma çabalarında İran, ülkemiz ve Rusya'yla beraber Astana sürecinin garantörlerindendir.

Bugün üzerinde görüştüğümüz anlaşmayla, her iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının mütekabiliyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınabilmesi esas olarak benimsenmiştir. İran'da hâlihazırda yaklaşık 6 bin vatandaşımızın bulunduğu, yine İran'ın da Türkiye'de yaklaşık olarak 62 bin vatandaşının yer aldığı, bunların neredeyse 3.500'ünün çalışma iznine sahip olduğu, bu nedenle vatandaşlarımızın karşılıklı olarak sosyal güvenlik haklarının tescil edilmesi ve kayda geçirilmesi için bu anlaşmanın imzalanmasının önemli olduğu da ifade edilmektedir. Dolayısıyla ilgili anlaşmayla, İran'da bulunan vatandaşlarımızın haklarının korunmasının garanti altına alınması hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, Azerbaycan'ın Karabağ'daki zaferinin ardından Kafkasya'da barış ve istikrarın tesisine yönelik büyük bir fırsat doğmuştur. Elbette, bu zaferden rahatsızlık duyan çevreler de mevcuttur. Ancak, Karabağ zaferinin hemen ardından, başta Zengezur Koridoru olmak üzere, yeni bölgesel ulaşım ağının kurulması ve yeniden imarla ilgili çalışmaların hızlanması çapı gittikçe genişleyen pozitif bir sinerji oluşturmuştur. Başta Ermenistan olmak üzere, önümüzdeki dönemde var

olan yeni koşulları kabul ederek bölgenin barış ve istikrar ortamının yarattığı ve yaratacağı büyük refahtan istifade etmek isteyen çevrelerin huzuru bozacak her türlü eylemden uzak durmaları da büyük önem taşıyor. Bölgenin yeni dinamikleri, açık bir şekilde her tarafa, Karabağ'da Azerbaycan'ın hakkı olanı almasından hemen sonra oluşan güncel koşulları kabullenmeyip aksi bir yolu tercih etmelerinin en büyük zararı kendilerine vereceğini de gösteriyor.

Temennimiz, Ermenistan'ın vakit kaybetmeden diasporanın tahakkümünden bir an evvel kurtulması, barışı bozacak eylemlerden kaçınması, savaş sonrası imzalanan anlaşmalara bağlı kalması ve Azerbaycan'ın hak ve hukukuna bundan sonra saygılı davranarak kendi yolunu tayin edebilmesidir. Kafkasya'ya komşu olan diğer ülkeler de oluşan böylesine makul ve yeni gündemi tamamıyla kendi iç saikleriyle, endişeyle karşılamak yerine iş birliği imkânlarıyla yeni bir düzenin kurulmasında üzerine düşeni yerine getirmelidirler.

Türkiye olarak yakın coğrafyamızda isteğimiz, barış koşullarının hâkim olması ve her ülkenin kendi egemenlik haklarına saygılı davranılarak iş birliği imkânlarının ülkeler arasında gelişmesidir. Kafkasya bölgesi yeni yüzyılda gerek kuzey ve güney gerekse doğu ve batı aksı arasındaki küresel ticaretin ve hareketliliğin en yoğun yaşanacağı bölge olarak öne çıkarken, refahın artmasına yönelik altyapı ve siyasi iş birliği mekanizmalarının hızlı bir şekilde bölge genelinde devreye sokulması neredeyse tüm ülkelerin dikkatini bu alana çekmeye başlamıştır. Hatta, Karabağ savaşı boyunca Azerbaycan'ın karşısında Ermenistan'ın yanında konumlanmak isteyen kimi Avrupa ülkeleri dahi bugün gerek Karabağ'ın yeniden imarına yönelik faaliyetlerde gerekse Kafkasya'yla beraber Orta ve Uzak Asya'ya erişim imkânlarında Türkiye ve Azerbaycan'la ilişkilerinde bir an evvel onarma, toparlama ve geliştirme çabasında olduklarını resmî düzeyde açıkça göstermeye başlamışlardır.

Diğer yandan, Türklüğün Karabağ'daki zaferi sonrasında Türk dünyası ülkeler arasında var olan iş birliği de son günlerde ivmelenmeye başlamıştır. Uzun zamandan bu yana Hazar Denizi'ndeki kaynaklar konusunda uzlaşamayan Azerbaycan ve Türkmenistan'ın, yakın zaman öncesinde bu meseleyle ilgili ortak bir anlayış birliğine varmış olmaları son derece memnuniyet verici bir gelişmedir. Bu şartlarda, Türkmenistan'a ait doğal gaz kaynaklarının, hiç de uzak olmayan bir vadede, Azerbaycan'la aramızda kurulmuş olan TANAP'a aktarılması söz konusu olabilecektir. Bu durum, sadece 3 Türk ülkesinin ekonomik ve stratejik açıdan daha da fazla birleşmelerini sağlamayacak, aynı zamanda Güney Gaz Koridoru'nun da ilave bir kaynağa sahip olmasını doğuracak, Avrupa'ya enerji arzı için yeni bir gündemi daha hayata geçirmiş olacaktır. Dolayısıyla, Karabağ zaferinin neticeleri sadece Kafkasya'yı değil, dünyanın geri kalanını da etkileyen hem doğrudan hem de dolaylı ve büyük neticeler doğurduğu gerçeğini böylelikle her çevrenin karşısına bir kez daha getirmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylesi bir dönemde dikkatlerimizden kaçmayan bir diğer meseleyse Kırgızistan ve Özbekistan arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve sınır anlaşmazlığının çözümü için her ülkenin de birbiriyle yakın ve sıcak temas kurmaya başlamış olmalarıdır. Buna göre, her iki ülke, var olan anlaşmazlığın aşılması için üç ay içerisinde tartışmalı sınır noktalarının çözüme kavuşturulmaları hususunda mutabık kalmışlardır.

Memnuniyet verici bu durum kadar son derece olumlu karşıladığımız, özümüzü yansıtan bir başka gelişme daha vuku bulmuştur: Özbekistan'da gerçekleşen 11-12 Mart 2021 tarihlerindeki buluşmada 2 ülkenin devlet başkanları kendi aralarında sadece Türkçe konuşmuştur. Uzun yıllardan bu yana süregelen bölgesel alışkanlık ve baskılara karşın, şimdi ortaya çıkan, umut edilen bu güzel tablonun devamı, teşviki ve hedefe varması temennimizdir. Dilde birlik olunca fikirde birliğin gerçekleşmesi kaçınılmazdır. Fikirler bir olursa yüreklerin de bir çarptığı görülebilecektir. Sonrasındaysa işte birlik olacak ve nihayetinde ülküler hayat bulabilecektir.

Biz, gözle görünenin ötesinde, yüreklerin ne gördüğüne ve ne hissettiğine de inanır ve dayanırız. Çoktandır umut ettiğimiz gelişmelerin adım adım gerçekleşiyor olması açıkça kaderin ve tarihin karşısında durulamayacak hükümleridir. Karabağ zaferi sonrasında, bunun, Türklüğün 21'inci yüzyıldaki şahlanışına vesile olacağını belirtmiş, Kafkasya'da barış ve istikrarın tesisine katkı sağlarken Türk dünyasının bundan son derece olumlu yönde etkileneceğini vurgulamıştık. İçerisinde bulunduğumuz dönemde yaşanan gelişmelere bakıldığında, böylesi bir sürecin çoktan ve tabii olarak başladığını görebiliyoruz. Yakın zaman içerisinde Türk dünyası ülkelerinin beraberce ortak bir gayret ve vizyon etrafında buluşarak birlikte hareket etmeye yönelik politikalarına ağırlık vereceklerine dair inancımızsa tamdır. Zira bölgesel ve küresel koşullarla bu ülkelerin tamamının sahip olduğu değerler ile potansiyellerin en makul, tabii ve gerçekçi karşılığı Türk dünyasının birlikteliğidir. "Yeniden Asya Girişimi" adı altında, ülkemizin son dönemde ortaya koymuş olduğu siyasete uygun olarak seyreden Orta Asya bölgesiyle ilgili diplomatik çabalarımızın bundan sonra aynı ivmeyle devam etmesi arzumuzdur. Uyguladığımız Asya politikasında emin adımlarla ilerlerken dost ve kardeş ülke Pakistan'la var olan ilişkimizin de aynı kapsamda ele alınmasının önemi büyüktür.

Hedeflerimiz gerçeklerden uzak değildir. Varacağımız yer belli, umutlarımız her zaman taze, vizyonumuz daima başkalarının hayallerinin dahi ulaşamadığı yerlere erişebilmektir. İnanıyoruz ki başaracağız. Büyük Türkiye yolunda millî hedeflerimiz için sergilenen tüm gayretler küresel barış ve istikrara katkı sağlayacağı gibi insanlığın huzurunu da tesis edebilecek birikime sahiptir. Bilhassa Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'nun 5-10 Mart tarihlerinde ata topraklarımıza yaptığı memnuniyet verici ziyaretlerini dikkat, hassasiyet ve destekle takip ettik. Hiç kuşku yok ki bu gayretlerin ülkemize sağlayacağı çok değerli neticeleri olacaktır. 21'inci yüzyıl Asya bölgesinin yükseliş ve önemini her yönden ortaya koyarken, Türkiye, en başından beridir vurgulanan "Türk yüzyılı" hedefini gerçekleştirebilecek inanç, güç, potansiyel ve azme sahiptir.

Bu vesileyle, sözlerime son verirken, Genel Kurul gündemimizde bulunan üzerinde müzakere ettiğimiz anlaşmayla beraber diğer tüm anlaşmalara da Milliyetçi Hareket Partisi olarak olumlu yönde oy vereceğimizi belirtiyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, cuma günü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ekonomik reform programını açıkladı. Bu programı incelediniz mi bilmiyorum ama değerli arkadaşlar, bu program kamuoyunda, vatandaşlarımızda, çiftçide, esnafta, işçide herhangi bir heyecan yaratmadı. Neden? Değerli arkadaşlar, çünkü bu program yüzde 1'in ekonomik programıydı. Önceki ekonomiden sorumlu Bakan, damat Sayın Berat Albayrak nasıl patronlarla toplanıp defalarca, altı ayda bir yeni ekonomik program açıkladıysa maalesef aynı tas aynı hamam devam ediyor, yeni ekonomiden sorumlu Bakan Sayın Lütfi Elvan da patronlarla toplanmış…

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Toplanmasın mı?

GARO PAYLAN (Devamla) - …patronların derdini dinlemiş, patronların paketini getirmiş; patronların ekonomi paketini de yani yüzde 1'in ekonomi paketini de Recep Tayyip Erdoğan cuma günü açıkladı.

Değerli arkadaşlar, çiftçi Mehmet amca, esnaf Hüseyin amca, işçi Ayşe teyze bu programdan bir şey görmedi. Niye? Çünkü yalnızca patronların derdi bu programa konulmuş. Şöyle bakıyor programlar AKP'nin bütün programları gibi: "Biz, yüzde 1'i mutlu edersek yani patronları mutlu edersek, onlara teşvikler verirsek, vergi indirimleri verirsek, e, onlar da yanlarına işçileri alırlar, onları da üç kuruş -bir anlamda- nemalandırırlar." Genel bakış bu. Biz, yirmi yıldır bu bakışın yanlış olduğunu söylüyoruz, AKP yirmi yıldır bu yolda yürüyor. Yüzde 1'in paketlerini getiriyor ve yirmi yıldır yüzde 1'i zenginleştiriyor. Yine bir paket getirmiş, "Ben yüzde 1'i daha da zenginleştireceğim." diyor. Arkadaşlar, oysa bu yol, yol değil. Toplumun büyük bölümü yoksulsa, açlıkla karşı karşıyaysa, işsizse, aşsızsa o ekonominin çarkları dönmez; toplumun yüzde 70'i borçluysa, esnaflar borç batağına girmişse, çiftçi tarlasını ekemiyorsa o ekonominin çarkları dönmez. Siz yüzde 1'i istediğiniz kadar mutlu edin, onların belki servetine servet katarsınız ama ekonominin çarkını çeviremezsiniz ve her reform paketinde aynı hata yapılıyor.

Arkadaşlar, sistemik bir sorunumuz var, "tek adam rejimi" diye bir sorunumuz var. Tek adam rejiminin yarattığı demokrasi krizi ekonomik krizi tetikliyor. Siz, her hastalık hissettiğinizde diyorsunuz ki: "Ben bir aspirin vereyim. Bu ekonomide bir hastalık var, bir aspirin daha vereyim." veya "Bir kortizon daha basayım." Ama hastalık iyileşmiyor, belki geçici bir rahatlama söz konusu olabiliyor, sonuç olarak bünye hasta olmaya devam ediyor ve ekonomik krizler derinleşiyor arkadaşlar.

Bu kaçıncı ekonomi paketi, siz saydınız mı ya? Berat Albayrak altı ayda bir yeni ekonomik programı açıklıyordu, hatırlıyor musunuz arkadaşlar? Her ekonomik programı… Vallahi, bir çocuğa "Maşallah." dediğinizde hani kırk gün yaşamaz ya bazı çocuklar, sizin "Maşallah." dediğiniz ekonomi programları da kırk gün yaşamıyor arkadaşlar. Bir bakıyorsunuz, kırk günde ekonomi programı berhava olmuş, "Hadi yenisini hazırlayalım, yeni bir rüya satalım, belki halkı inandırırız." Ama halk artık bunlara inanmıyor, bunlara karnı tok arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, pandemi dönemi her ülke için bir test, Türkiye için de bir test oldu. Pandemi döneminde demokratik ülkeler vatandaşlarını ihya ettiler, onları ekonomik güvenceye aldılar. Biz ne yaptık? Biz ne yaptık arkadaşlar? Vatandaşlarımıza tek yaptığımız şey, zaten borçlu olan vatandaşlarımızın sırtına daha fazla borç yüklemekti. Esnafı daha çok borçlandırdınız, çiftçiyi daha çok borçlandırdınız, işçiyi daha çok borçlandırdınız ve işsiz vatandaşlarımıza herhangi bir destek vermediniz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hepsi bu kadar mı?

GARO PAYLAN (Devamla) – Biliyor musunuz, dünyada gayrisafi yurt içi hasılasına göre en az doğrudan gelir desteği veren ülkelerden biriyiz arkadaşlar. Gayrisafi hasılasına göre en az doğrudan gelir desteği veren ülkeyiz ama bir şampiyonluğumuz var, o konuda sizi tebrik ediyorum. Dünyada, yine gayrisafi yurt içi hasılasına göre vatandaşının sırtına pandemi döneminde en çok borç yükleyen ülkeyiz. Yani destek vermemişiz, borçlandırmışız.

Peki, gelelim, bakalım yeni ekonomik reform programı ne diyor, ne öneriyor? Bu gidişata "Dur!" mu diyor? Hayır. Ne diyor biliyor musunuz? "KOBİ'ler, küçük işletmeler, esnaflar yanlarına işçi alırlarsa ben ona 100 bin lira daha borç vereceğim." diyor yeni program. Yani "Sen işçiyi al." Alamıyorsun, zaten alamıyor küçük işletmeler, batık durumda. "Ama sen işçiyi alırsan ben sana destek değil, 100 bin lira daha borç vereceğim." diyor. Ya, zaten esnaf borca batmış, KOBİ'ler borca batmış, çiftçiler borca batmış, siz daha fazla borç yüklemeyi öneriyorsunuz arkadaşlar. Bu yol, yol değil.

Bakın, Amerika 1,9 trilyon dolarlık bir paket açıkladı. 1,9 trilyon dolar yani bizim hasılamızın 3 misli, bütçemizin 19 misli bir destek programı açıkladı. Bu borç programı mı arkadaşlar? Değil. Vatandaşlarına doğrudan çek gönderiyor. Her bir bireye 1.400 dolarlık çek gönderiyor, işletmelere doğrudan gelir desteği veriyor. Biz ne yapıyoruz? "Sana daha fazla borç vereceğim." diyoruz. Arkadaşlar, bu, batışı hızlandırır, batışı derinleştirir. Bu yol, yol değil; bu paketin de bu anlamda akamete uğraması maalesef yakındır.

Başka ne öneriyor bu paket? Bakın, çok önemli; değerli arkadaşlar, diyor ki: "Kamuda tasarruf yapacağız, kamuda araç saltanatına son vereceğiz." Allah'ınızı severseniz, on dokuz yılda 26 tane paket açıkladılar, her bir pakette bu vardı, biliyor musunuz: "Kamuda araç saltanatına son vereceğiz." Ya, şu dışarıya çıkın, Mercedeslere, Audilere, lüks arabalara bir bakın arkadaşlar. Tayyip Erdoğan bir yerden bir yere gidiyor, 150 tane lüks arabayla geziyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne alakası var ya!

GARO PAYLAN (Devamla) – Tayyip Bey diyor ki: "Efendim, ben lüks araba saltanatına son vereceğim." Tayyip Bey bir yerden bir yere gidiyor, havalimanında 14 tane uçağı bekliyor, "Ben saltanata son vereceğim." diyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Vay, vay, vay, vay!

GARO PAYLAN (Devamla) – Tayyip Bey bin odalı kışlık sarayından çıkıyor, 300 odalı yazlık saray inşaatına gidiyor, inceleme yapıyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Vay, vay, vay, vay!

GARO PAYLAN (Devamla) – Ve 300 odalı yazlık saray inşaatı durmuyor; bundan vazgeçmiyor, bu saltanattan vazgeçmiyor, diyor ki: "Efendim, ben kamuda tasarruf yapacağım." Kamuda bir tasarruf yapılacaksa ilk önce kim yapar arkadaşlar ya, ilk önce kim yapar? Yürütmenin başı yapmaz mı? Yürütmenin başı "Benim 14 tane uçağım var, 13'ünden vazgeçiyorum." demez mi? Hadi 1 tanesi kalsın. "Yazlık saray inşaatını durduruyorum." demez mi? "Kışlık sarayın bu kadar maliyeti var, israfı var; bunları kısıyorum." demez mi? Bunları demediğiniz sürece kim inanır sizin kamuda araç saltanatına, israfa son vereceğinize? Bu paket bu anlamda ölü doğmuştur arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, paket başka ne diyor: "İşsizliğe son vereceğiz. İhracat yapacağız. Üretimi artıracağız." Allah'ınızı seviyorsanız, tek adam rejimine geçtiğinizden beri kim bu ülkeye yatırım yapıyor ya? Yabancı sermaye zaten kaçıyor. Yerli sermaye de yurt dışına yatırım yapıyor. Buraya yatırım mı yapıyor? Güvenmiyor arkadaşlar, güvenmiyor bu sisteme. Bakın, size söyleyeyim: Vergi teşviki veriyorsunuz, işçi teşviki veriyorsunuz, bedava arazi veriyorsunuz, "Vergi almayacağız." diyorsunuz; kimse yatırım yapmıyor, yine yatırım yapmıyor. Siz isterseniz o yatırımcılara bir de "Masaj yapacağım." deyin arkadaşlar, gene yatırım yapmazlar, yapmazlar. Arkadaşlar, yapılması için burada bir habitata ihtiyaç var; demokratik, özgürlükçü bir hukuk devleti habitatına ihtiyaç var. Hukuk devleti olmayan bir yere birisi gelip yatırım yapar mı? Yapmaz arkadaşlar. Bakın, Merkez Bankası tefeci faizi veriyor. Hani siz faize karşıydınız ya, Merkez Bankası yüzde 17'yle… Arkadaşlar faizini belirlemiş. Tefeciler ne istiyor şimdi biliyor musunuz? "Yüzde 18'e çıkar, yüzde 19'a çıkar." İki gün sonra Merkez Bankasını göreceksiniz, tefecilerin talebini yerine getirecek. Yüzde 17 olan faizi yüzde 18'e, 19'a çıkaracak. Hadi çıkarmasın bakalım. Tefeciler ne diyor? "Doları patlatırım o zaman." diyor. Tefecilerin eline esir olmuşuz arkadaşlar. Tefeciler hep daha fazlasını talep edecekler. Eğer siz sermaye çekebilecek, insanların yatırım yapacağı bir iklim yaratırsanız insanlar çok daha düşük faizlere buraya paralarını getirirler. Bırakın sıcak parayı, doğrudan yatırım yaparlar. Tefecilerin elinden kurtuluruz. Ama demokrasi krizi yaşayan bir ülke arkadaşlar, yatırım matırım çekemez ve tefecilerin eline daha da fazla düşebiliriz.

Bakın, halkın gündemi… Biz Mersin'e gittik, Van'a gittik, Diyarbakır'a, İzmir'e gittik; "iş aş" buluşmalarını yaptık. Esnafın gündemi iflas. KOBİ'lerin gündemi işsizlik. İşsizlik var, yoksulluk var. Sizin gündeminiz ne? "HDP'yi kapatalım. Fezlekeleri getirelim. Siyasete daha fazla darbe vuralım." Bu yol yol değil. Demokrasi krizi daha büyük ekonomik krizleri getirir. Bir an önce bu yoldan vazgeçelim.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurun Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; öncelikle hepinize saygılarımı sunuyorum.

Birkaç haftadır Genel Kurulda uluslararası anlaşmaları görüşüyoruz, birçok ülkeyle olan ticari ve ekonomik iş birliklerini tabii burada görüşüyoruz ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak da bu anlaşmalara, sözleşmelere desteğimizi veriyoruz. Şimdi, dış ticaretimizin gelişmesi açısından bu anlaşmalar hakikaten çok önemli, bunları destekliyoruz. Ancak dış ticaretin gelişmesi için, ticaret yapan firmaların da desteklenmesi ve önlerindeki engellerin kaldırılması gerekiyor.

Şimdi, baktığımızda, ithalat ve ihracat yapan firmaların, özellikle gümrük işlemleri aşamasına geldiklerinde bazı sorunlar yaşadıklarını görüyoruz. Acı olan ise Ticaret Bakanlığının tüm bu sorunlara gözünü yumması. Şimdi, sizlere dış ticaret yapan şirketlerin yaşadığı ve uzun yıllardır süren bazı sorunlardan bahsedeceğim. Örneğin -bir örnek üzerinden gidelim- bir firma düşünün; ürünü ithal etti, ülkemize getirdi ve bu ürünler gümrük işlemi yapılmak üzere gümrüğe geldiğinde ilk olarak "geçici depolama yerleri" diye adlandırılan depolara yerleştiriliyorlar ve burada bekletiliyorlar. Şimdi, bu uygulama size normalmiş gibi gözükebilir, ancak geçici depolama yerlerine alınan malların burada fahiş maliyetlerle, uzun süre, keyfî olarak bekletildiklerini görüyoruz.

Şimdi, ithalatçı firma zaten eşyasını ülkeye getirdiği zaman, ithal ettiği sırada, ülkeye geldiğinde malının niteliğine göre bazı vergiler ödüyor; gümrük vergisi, KDV, ÖTV, İGV, EMY ve diğer vergiler zaten tahsil ediliyor. Bu, bilinen bir durum fakat burada, yasal olarak ödenen tüm bu vergi, resim ve harçların yanında bir de artık haraca dönüşmüş ek maliyetler söz konusu değerli vekiller. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu durum neye yol açıyor? İthalatçı şirketin cebinden çok ciddi artı ücretler çıkıyor, ürünlerin piyasaya girişinde rekabet azalıyor; dolayısıyla, bu mallar piyasaya daha yüksek ücretlerle sürülüyor; e, tabii, vatandaş da mağdur oluyor çünkü daha yüksek fiyatlarla bu malları almak zorunda kalıyorlar. Şimdi, ülkemizin kendi üretiminde kullandığı ham madde ürünlerinde, ithal ara malı ürünlerde yüzde 75 dışarıya bağımlı olduğumuzu da düşünecek olursak, bu durumun ne kadar önemli ve ciddi külfetler oluşturduğunu, üretimimize de ne kadar zarar verdiğini görmüş oluyoruz.

Şimdi, bu durumun bir diğer boyutu da kamu zararıdır. Limanların özelleştirilmesi kapsamında geçici depolama yerleri özelleştirilmemiştir, ancak geçici depolama yerleri özel sektöre devredilmiştir. Öyleyse ortada cevaplanması gereken bazı sorular var, şimdi size okuyacağım bu soruları Ticaret Bakanlığına sorduk: "Geçici depolama yerlerinin limanlara ve yap-işlet-devret yapılarına yaptırılan kara kapılarıyla birlikte özel sektöre devredilmesinin nedeni nedir? Bu depoları kimler, hangi şirketler işletmektedir? Devlet, depoda, bu kişi ve şirketlerden depolama kullanım kirası almakta mıdır, almaktaysa bu bedel ne kadardır? Kamunun bu depoları işletmemesi nedeniyle kaybettiği yıllık ücret

ne kadardır?" (CHP sıralarından alkışlar) Tesadüftür ki, ben bu konuşmayı hazırlarken Bakanlıktan da cevap geldi ama bu sorduğumuz sorulara cevap gelmedi. Gelen cevap burada, gelen cevapta zaten herkesin bildiği şeyler yazıyor yine. Buradan 217 geçici depolama alanının özelde, sadece 16 adedinin Bakanlığa ait olduğu belirtiliyor yani çoğunluk özel sektörde.

Şimdi, değerli arkadaşlar depolarda bu ürünlerin keyfî olarak bekletilerek, aslında el konularak fahiş fiyatlarla daha sonra teslim edilmesinin yanında bir de acenteler tarafından yapılan fahiş ve gereksiz tahsilatlar da maliyetleri büyük oranda artırmaktadır. Şimdi, ülkemizde acentelerin hizmet ücret tarifeleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığının (2008/1) sayılı 10/3/2008 tarihli Gemi Acentelik Hizmetleri Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğ'iyle belirlenmiş ancak söz konusu düzenlemeyi güncellemesi gereken Ticaret Bakanlığı 2008 yılından bu yana böyle bir güncelleme yapmamış, sadece 2019 yılında 8 sayılı bir Genelge çıkarmış ama zaten sektör bu çıkan genelgenin de hiçbir şekilde yeterli gelmediğini söylüyor. Aslında, burada, Bakanlığın hiçbir şekilde denetim yapmadığını ve göz yumduğunu da görüyoruz yani topu taca attığını görüyoruz Bakanlığın, bu firmaların, ithalat yapan firmaların bu zorlukları karşısında.

Şimdi, oluşan bu yasal boşluk da acenteler tarafından çok iyi değerlendirilmiş ve acenteler çeşitli adlarla tebliğ dışında ücretler tahsil ediyorlar bu firmalardan. İşte, güvenlik ücreti, ISPS güvenlik ücreti, gemi güvenlik hizmet bedeli, konteyner kontrol ücreti, yük bildirim ücreti, yük teslim, ordino vesaire 9-10 kalemde, hatta bazen daha fazla ücretler.

Değerli vekiller, yapılan hesaplamalarda, haksız ve gereksiz alınan bu bedeller ve devletin depoları işletmemesinin ülkeye kaybı ne kadar biliyor musunuz? Yıllık 4 milyor dolar. Burada, yıllık 4 milyor doların aslında kamu zararı oluşturduğunu, ülkenin kaynaklarının boşa aktarıldığını, birilerinin cebine aktarıldığını da görüyoruz.

Peki "Bu olayın hukuki boyutu nedir?" diye baktığımızda, alınan bu ücretlerle ilgili Türk Ticaret Kanunu ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda bir hüküm bulunmuyor. Bunun yanında, Danıştayın da bu ücretlerin alınmaması yönünde kararları var. Dolayısıyla, mesela, bölge idare mahkemesinin elimde bir örnek kararı var. Burada diyor ki mahkeme: "Geçici depolama yeri açma ve işletme izni elde eden firmanın yük teslim formu aramaksızın uygun tarihte ürünü teslim etmediği ve bu noktada da yük teslim formu olmadığından bahisle teslim edilmemesi hukuka aykırı olup davacının, eşyanın teslim edilmemesinden kaynaklanan ve kanıtlanan gerçek zararından davalı idarenin sorumlu tutulması gerektiği açıktır." Bu, Danıştayın bir kararı, bu geçici depoların haraç kesmesiyle ilgili. Ama ne oluyor? Bakanlık bunu da göz önüne almıyor maalesef ve bu uygulamalar hâlen devam ediyor. Dolayısıyla, tahsil edilen bu ücretlerin hukuki bir dayanağı da bulunmamakta.

Ben, açıkçası, buradan Ticaret Bakanlığına bir çağrıda bulunmak istiyorum: Sayın Bakan, genelge çıkarmakla işinizin bittiğini sanmayın. Danıştay kararlarını dikkate alarak geçici depolardaki keyfiyete lütfen son verin diyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Hizmet tarifelerini düzenleyen tebliği bir an önce güncelleyin ve zor koşullarda dış ticaret yapan firmaların üzerindeki acentelerin keyfî yükünü kaldırın, kaynaklarımızın israfına engel olun.

Değerli arkadaşlar, sizlerin de Bakanlığın bu uygulamasının takipçisi olmasını bekliyoruz tabii. Çünkü burada mağdur olan bir kesim var. Dış ticaret açığımızın bu kadar yükselmiş olduğu bir süreçte, ithalatın ve ihracatın bu kadar önem kazanmış olduğu bir süreçte bu firmalarımızın işlerinin zorlaştırılmaması gerekiyor. Ama şu da bir gerçek ki, artık siz yönetemiyorsunuz, artık siz savruluyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanı "Aynı gemideyiz." dedi, değil mi? Biz

aynı gemide değiliz, sizlerle aynı gemide değiliz; biz vatandaşımızla aynı gemideyiz. (CHP sıralarından alkışlar) Ama sizler filikalardasınız, filikalarda siz kendinizi kurtarmaya çalışıyorsunuz bu ülkede şu anda çünkü vatandaş için hiçbir şey yapmıyorsunuz. Biz sokağa çıkıyoruz, vatandaşımızın sorunlarını dinliyoruz ve onların sorunlarına çözüm üretmeye çalışıyoruz. Sizlere de sesleniyoruz buradan: Esnafımız sorunlu, çiftçimiz sorunlu, işçimiz sorunlu.

Bakın, ben, bu hafta özellikle düğün salonları ve kır bahçelerini gezdim, dolaştım ve onların işletmecilerini dinledim, sorunlarını dinledim. Yani, ülkemizde yılda ortalama 550-600 bin çift evleniyor değerli arkadaşlar. Şu anda bu çiftler öncelikle evlenemiyorlar çünkü bu pandemiden kaynaklı belirsizlikle ülke savrulduğu için alınan kararlar çok yanlış. Bugün, bakıyorsunuz, bütün düğün salonu sahipleriyle yaptığımız görüşmelerde ilk söyledikleri şey şu: "Bu devlet neden bize acımıyor? Bütün her yer lebalep doluyken, restoranların açılmasına izin verilmişken, restoranlarda insanlar kalabalık olarak karşılıklı yemek yerken biz neden salonlarımızda düğün, davet yapamıyoruz? Biz kurallara uyarız, HES kodu sorarız, yüzde 50 kapasiteyle de çalışırız; yeter ki bize izin verilsin." diyorlar.

Şimdi, düğün, nişan, kına organizasyonlarının yasaklanmasından birinci derecede etkilenen yaklaşık 80 sektör var değerli arkadaşlar. Fotoğrafçısından müzisyenine, hostesinden valesine kadar; gelinlik, damatlık, ayakkabı, çiçek, yiyecek sektörü -nasıl sayayım- yani şimdi, bütün bu sektörler etkileniyor, bütün bu sektörler zorda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Bir dakika içerisinde toparlayacağım.

Mesela, birkaç soruna -kendi ağızlarından- çok kısa değinmek istiyorum: "2020 yılında birçok organizasyon iptal oldu. Düğün sahipleri verdikleri kaporaları talep ettiği için erken dönem rezervasyonlarla birlikte -ki düğün salonları ocak, şubat, mart ayında rezervasyonları, kaporaları alıyorlar ve masraflarına harcıyorlar- aldığımız kaporalar fatura, kira giderlerine gitti ama biz, şimdi, istenilen bu kaporaları geri ödemek zorundayız ve ödeyemiyoruz." diyorlar. "Hakem heyetleri aynı prosedürdeki sözleşmelere farklı kararlar verebiliyorlar." diyorlar. Belirsizlik nedeniyle insanlar önünü görmüyor, rezervasyon yapmıyor. 2021 Nisan rezervasyonları da belirsizlik nedeniyle iptal olmuş. "Kır bahçeleri ile kapalı salonlar neden aynı muameleyi görüyor?" diyorlar. "Vergimizi, elektrik ve su faturalarımızı ödemek sorundayız. Kullanılmayan salonlarımıza çok yüksek elektrik faturaları geliyor, artık dayanacak gücümüz kalmadı; biz yıkılıyoruz, biz batıyoruz." diyorlar.

Değerli arkadaşlar, bu sorunları duymazdan, görmezden gelemeyiz..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Ama yeni açıklanan ekonomi paketinden de gördüğümüz kadarıyla maalesef yine bir koca balon çıktı ortaya ve vatandaş hiçbir şekilde bu ekonomik paketten de yararlanamıyor. O nedenle, artık, en doğru çözümün sandıkta vatandaşın vereceği cevapla olacağını düşünüyoruz.

Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası “Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.59

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2'nci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:185) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 185 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 25 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yavuz Ağıralioğlu'na söz veriyorum.

Buyurun Sayın Ağıralioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRALİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; Filistin'le yapılan güvenlik anlaşmasının itiraz edeni ve şerh koyanı değiliz, destekliyoruz. Anlaşmanın mahiyeti itibarıyla milletimizin, devletimizin üstüne yüklemiş olduğu sorumluluğu, hem kıymetli buluyoruz hem de bu sorumluluğun benzerlerini her platformda desteklediğimizi ifade ediyoruz.

Uluslararası anlaşmaların çerçeve metni içerisinde insanca yaşanabilir bir dünya idealinin, bölgesel çatışmaların azaldığı, gelir gider adaletsizliklerinin engellendiği, kaçakçılığın, suç organizasyonlarının, terörün beraberinde getirdiği komplikasyonlardan yaşadığımız bölgeyi insanca yaşama iddialarımızla buluşturabilme sorumluluklarımızı bu anlaşma metinlerinin içerisinde mutlaka bir çerçeveye oturtuyoruz, okuyoruz; metinlerin içerisindeki temenniler, uluslararası toplantılarda dile getirdiğimiz tenkitler, teklifler, bütün bunlar aslında bizim nasıl bir dünya hayaline, nasıl bir dünya iddiasına bağlı olduğumuzun alametidir.

(x) 185 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Şimdi, Filistin mevzusu olunca uluslararası toplantılarda dile getirmiş olduğumuz, efendim, kaçakçılık, terör devleti olmak, insan hakları ihlallerinde bulunmak, kaçakçılığın beraberinde getirdiği, terörün beraberinde getirdiği, uyuşturucu organizasyonunun beraberinde getirdiği pek çok problemle mücadele etme kararlılığını uluslararası toplantılarda, uluslararası kuruluşların sorumluluklarını hatırlatarak mevzu etmek içeride de yapmak zorunda olduğumuz bir iştir.

Efendim, Filistin'i mevzu ediyoruz. Filistin konusunda, Filistin devletiyle yapılan güvenlik anlaşması konusunda bir itirazımız yok ama bu vesileyle uluslararasılaşan, uluslararası bir mahiyet kazanan Doğu Türkistan meselesine dikkat çekmiş olayım. Filistin'de yaşananlara, Filistin'de yaşanan insanlık dramına sessiz kalmamayı sorumluluk bilen Hükûmetimize Doğu Türkistan'da yaşananlara da sessiz kalmamasını hatırlatayım. Uluslararası bir mahiyet arz ediyor diyorum. Uygur Kongresi'nin emek edenleri partimizi ziyaret ettiler, onları dinledik. Uluslararası toplantılarda dikkat çekmeye çalıştığımız uğradığımız jenosidin, soykırımın, maruz kaldığımız insan hakları ihlallerinin insanlık tarafından duyulması için elimizden geleni Avrupa'nın ilgili bütün devletleri düzeyinde, uluslararası organizasyonların insanlıkça sesi duyulabilecek bütün toplantılarında ses vermeye gayret ediyoruz. Şikâyet konusu olan şey şudur: "Türk devletinden niçin ses gelmiyor?" diye bize birtakım tenkitlerde bulunuyorlar. Biliyorsunuz 2 devlet soykırımı tanıdı, 39 ülke insan hakları ihlalleriyle ilgili kınama kararı aldı. Biz, bu mevzuda Doğu Türkistan'ın haklı çığlığını, haklı ama garip çığlığını desteklemeyi, milletimize, tarihe, insanlığa borç bildiğimiz için tekraren hatırlatmış olalım.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı, Filistin'in İsrail karşısındaki sessizliğine, sahipsizliğine atıf yaptığı toplantılarda elinde İsrail'in azgınlığına mehaz olacak haritaları Birleşmiş Milletler toplantısında çok vurguyla gösterdi. Ben haritaları getirmedim buraya. Doğu Türkistan haritası getirmek isterdim. "Doğu Türkistan kimin yurdudur, Doğu Türkistan'ın rengi ne renktir?" diye Sayın Cumhurbaşkanına ya da AK

PARTİ'deki arkadaşlarımıza hatırlatmak isterdim. Yani, orası Çin toprağı mıdır? Orası Çin devletine mi aittir? Eğer, orası Çin devletine aitse orasının adı niçin Doğu Türkistan'dır, orada niçin Kaşgar vardır, niçin Kâşgarlı Mahmud bizim kendi öz benliğimizden bizim Türk milletinin istiklaline, istikbaline her endişe duyduğumuzda gönül pınarlarımızın beslendiği alandır? Niçin Yusuf Has Hacib bizdendir o zaman, yani onları niçin "Çinli" diye anmıyoruz o zaman? Dolayısıyla Filistin'e sahip çıkarken gösterilmiş Kudüs topraklarının, Gazze topraklarının Filistin'e dair hassasiyetlerimize ifade ederken İsrail'in o topraklardaki işgalciliğini hatırlattığımız toplantılarda gösterdiğimiz haritaları keşke Doğu Türkistan'la ilgili de gösterebilsek; yahut "Dünya 5'ten büyüktür." diye haykırdığımız toplantılarda, ben Amerika'yla bu kadar ciddi angajmanımız olmasına rağmen, NATO'dan dolayı angajmanımız olmasına rağmen, uluslararası yükümlülüklerimizden dolayı, karşılıklı stratejik müttefik olmamıza rağmen, zaman zaman yüksek "volume"lerde "Siz kimsiniz?" haykırışlarımıza, zaman zaman İngiltere'yi, zaman zaman Fransa'yı, zaman zaman Rusya'yı katıyor olmamıza rağmen niçin Çin'e karşı sessiz kaldığımızı anlamakta güçlük çekiyorum. Çin'i de duyurmak Türk devletinin başındaki herkesin boynuna borçtur. Efendim, Birleşmiş Milletleri bazen muaheze ediyoruz, bazen yargılıyoruz, diyoruz ki "birleşememiş milletler" "Birleşmiş Milletler" adı altında birleşememiş bir milletler topluluğu, bir araya gelememiş. Tayyip Bey bunu biraz daha tonluyor, diyor ki: "Bu dünya sizin, 5 kişinin azgınlığına teslim edilemeyecek kadar mühim bir yerdir." O da kıymetli bir hatırlatma ama Çin niçin ıskalanıyor, hâlâ anlamış değiliz. Çin'le öyle çok "volume"lü, çok hacimli, çok ciddi bir ticari ilişkimiz de yok; Avrupa'yla var, oraya karşı da çok yüksek seslerle itiraz edebiliyoruz. Ruslarla stratejik olarak zaman zaman beraber olmak zorunda kalıyoruz. Bize ödettikleri onca bedele rağmen sesimizi çok yükseltebiliyoruz, evlatlarımızı vuruyorlar mesela bazen sessiz kalıyoruz ama

uçak düşürdüğümüz zaman sesimiz çok gür çıkabiliyor. Efendim, Almanya'ya, Fransa'ya, zaman zaman İngiltere'ye çok ciddi itirazlarda bulunabiliyoruz; Trump'a zaman zaman hakaretamiz sözler söyleyebiliyoruz. Bunları "Niçin Çin mevzu olunca söyleyemiyoruz?"u anlamaya çalışıyorum. Hangi beklenti Türk devletinin başında bulunan ve orada soykırıma tabi tutulan kardeşlerimizin yaşadıklarına sessiz kalmanızı gerekçelendiriyor? Bunu bilmiyorum ama bu bir utanç olarak göğsümüze yapışır, bir utanç olarak bizimle beraber gelir bu sessizlik. Bu sessizlik Türk milletinin, Türk devletinin hiçbir zaman içine düşmeyeceği bir zillettir. O yüzden bu konuda kamuoyunun dikkatini bir kere daha çekmeyi, bu mevzudaki ısrarlı hatırlatmalarımızı itirazımız olmayan bu anlaşmanın peşine bir kere daha size hatırlatmayı vazife biliyoruz.

Bir diğer husus, efendim, 12 Martı andı Sayın İlgezdi, İstiklal Marşı'mızın seneidevriyesi, efendim, İstiklal Marşı'mızın kabulünün seneidevriyesi; 18 Mart geldi, Çanakkale'nin seneidevriyesi. Bütün bunlar da İstiklal Marşı'mızın hatırlattığı bu topraklarda yaşama irademizin, bir arada bulunma irademizin tecessüm etmiş hâlidir diye Çanakkale'ye atıf yaptığımız şeyler, beraberliğimize atıf yaptığımız. "Uluslararası anlaşmalar" diyorsunuz, hukuka atıf yapıyoruz; Birleşmiş Milletler toplantılarında konuşuyoruz, BM'nin sorumluluklarına atıf yapıyoruz. Keyfîliğe karşı çıkıyorsunuz uluslararası toplantılarda, çok haklı, çok meşru bir çıkıştır bu, "Niçin siz dünyayı babanızın çiftliği gibi yönetiyorsunuz?" diye, çok soylu, haklı bir itirazdır bu. Dünyayı 5 kişinin babasının çiftliği gibi yönetmesine karşı çıkanların, dünyanın böyle yönetilmesine itirazı olanların kendi memleketlerinde de buna kabîl bir insicamı, itirazı ahenkli hâle getirecek bir istişare zeminini, bir hukuk sadakatini, hukuk saygısını ihtiva eden bir devlet yönetme maharetiyle görünmeleri lazımdır. Beraberliğimize atıf yapmış Mehmet Akif, beraberliğimizle ilgili demiş ki: "Bir milletin içine tefrika girmemesi lazımdır." Tefrika girmeyecek şekilde yönetmek lazımdır memleketi.

Efendim, hukuk vurgusu yapılır, "Devletin dini adalettir." denir; uluslararası toplantıların hatırlattığı çerçeve odur. Uluslararası toplantılardaki hukuk vurgusunu kendi namusumuz bileceğiz, kendi ülkemizi de hukukla, adaletle yöneteceğiz.

Liyakat vurgusu yapıyoruz her mevzuda, kendi ülkemizi de liyakatle yöneteceğiz. "Liyakat" dediğimiz şey kendi yakınlarımızdan bize en yakın olanların en sadık olanlarını istihdam etme işi değildir. Bu kürsülerde çok kere konuşuldu -benim sadece bir dakikam kaldı- bu hususta da her uluslararası metnin, her kürsü konuşmasının, her siyasi konuşmanın içerisinde dilimize pelesenk olan bu liyakat hatırlatmasına nasıl bakmamız gerektiğini bir kere daha kayda geçirmiş olayım. Liyakat, devlet yönetimi eline geçen arkadaşlarımızın kendi siyasi görüşlerine en yakın olan adamlardan en layık olduğunu düşündükleri insanları istihdam etmeleri değildir arkadaşlar. Liyakat, bir müessese ve kurum olarak 9-10 yaşında kabiliyetlerini keşfettiğiniz çocuklarınıza birinci sınıf eğitim vermek, onlara verdiğiniz birinci sınıf eğitimle onları millet hizmetiyle buluşturmaktır; vali olacak çocuğu 9 yaşında seçmek, bir mühendisi 10 yaşında fark edebilmek, bir doktoru 8'li, 9'lu yaşlarda keşfedebilmek demektir; sonra onlara birinci sınıf eğitim vermek, sonra o birinci sınıf eğitim almış çocukları memleketin, milletin, insanlığın hizmetine sunmak demektir. Bizde liyakat parti iktidarında, partimizin iktidarında en yakınlarımızdan en layık olanları istihdam etme organizasyonu zannedildiği için, buradaki patinaj, devlet yönetiminde kalitesiz, devlet yönetiminde muhtevayı aşındıran bir berbat sorumlulukla bizi karşı karşıya bırakıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALİOĞLU (Devamla) – Bir dakika istirham ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun toparlayın, buyurun.

YAVUZ AĞIRALİOĞLU (Devamla) – O yüzden, anlaşmaların, efendim özel günlerin, İstiklal Marşı'nın, Çanakkale'nin, cumhuriyetin, kuruluşun, dirilişin -aklınıza ne geliyorsa- medeniyetimizin, tasavvufun, sohbetin -ne diyorsanız- hepsinin çerçevesi içerisinde aslında herkesin ortaklaşa anıp ortaklaşa etrafında toplanacağı şey şudur: İnsanca yaşayacağımız bir dünya idealinin mihengi adalettir. Bu mihengi adaletle bekleyecek olan iradenin, sözüne sadık adamlar, sözüne sadık adamların yönettiği devletler, vermiş ve imzalamış oldukları metinlerin arkasında duran devlet iradeleriyle, insanca yaşama idealini besleyen hükûmetlerle ayakta kalacağımızı unutmamamız lazım. Dolayısıyla, iyi yapılan her şeyin arkasında duracağız, kötü yapılanlarla ilgili, eksik yapılanlarla ilgili hatırlatma hakkımızı kullanacağız. Bizim boynumuza borç güzel konuşmak değil, güzel yapmak. Bizim boynumuza borç sadece dostlarımızın adaletinden emin olduğu insanlar değil, siyasi hasımlarımızın bile adaletinden emin olacağı bir ülke kurabilmek yani bizim adil insanlar olduğumuza… Bizim siyasi hasımlarımızın bile "Asla zulmetmezler." diyebileceği, kefalet edebileceği bir adaleti müesseseleştirmemiz lazım. Onun da yolu koyduğumuz kuralların…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALİOĞLU (Devamla) – Bir dakika istirham edebilir miyim Başkanım.

BAŞKAN – Vermedik kimseye.

YAVUZ AĞIRALİOĞLU (Devamla) – Kimse yok. Bir dakika…

BAŞKAN – Kimseye vermedik.

YAVUZ AĞIRALİOĞLU (Devamla) – Vermediniz mi, peki Başkanım.

Genel Kurulumuza hürmetlerimle. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2 Martta Cumhurbaşkanı bir eylem planı açıkladı biliyorsunuz; İnsan Hakları Eylem Planı. 2 Marttan bugüne, sadece iki haftada neler oldu? Buyurun, insan hakları karnesine bir bakalım:

5 Martta Van il örgütü binamıza girişin olduğu sokak ve bina polis bariyerleriyle ablukaya alındı.

6 Martta İstanbul'da, 8 Mart gündüz mitinginde polis önce gökkuşağı bayraklarının ve trans kortejin alana girmesini engellemeye çalıştı, sonra trans kadınlar kürsüde konuşurken mikrofonu kapattı, eylem sonrasında ise kadınları ve LGBT+'ları şiddet uygulayarak gözaltına aldı. Başakşehir'de ise bir grup Kürt kadının bu eyleme gidişini engellemek için araçlarını yol ortasında durdurarak el koydu ama otobanda kadınlar sloganlarını atarak "…"(x) "Kadın, yaşam, özgürlük." diyerek yollarına devam ettiler. Binlerce kişi kapalı spor salonlarında AKP kongresinde buluşunca sorun yaratmayan pandemi, tersine, açık havada yapılan yürüyüşlerde kısıtlamaların hep bahanesi oldu. Kadınlar sokaklarda engellenirken, aynı akşam Samsun'da sokak ortasında, çocuğunun gözü önünde bir kadın ölesiye dövülürken, öfkeli Emniyet görevlileri ortada yoktu. Mağdur kadın çok sayıda şikâyette bulunmuştu, onca şikâyete rağmen fail hakkında hiçbir önleyici tedbir alınmamıştı; kamu görevlilerinin bu konudaki ihmalinin araştırıldığını ise şu ana kadar henüz duymadık.

Gelelim 8 Marta. Sabah Taksim'e çıkan tüm yollar kapatıldı. İstiklal Caddesi ve Taksim Meydanı ablukaya alındı. 6-8 Mart boyunca eylemleri ve polis şiddetini haberleştirmek isteyen muhabirler de polis şiddeti ve öfkesinden kurtulamadı.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

İnsan Hakları Eylem Planı'nın şahikasını ise asıl 11 Martta gördük. İstanbul'da feminist gece yürüyüşüne katılan binlerce kadın arasından -nasıl seçildiyse- 18'i "Zıpla, zıpla, zıplamayan Tayyip'tir." sloganı eşliğinde ritmik olarak zıpladıkları gerekçesiyle 11 Mart gecesi ev baskınlarıyla gözaltına alındı ya da ifade verdi. "İfade özgürlüğü en temel hak. Gece ev baskınları olmayacak. Ev baskınlarıyla gözaltına alınmayacaklar. İfade işlemlerinin mesai saatleri içinde alınmasına gayret edilecek." falan mı demişti birileri? Evet, biz böyle duymuştuk ama artık adalet değil, sadakat mülkün temeli olduğu için, bir savcı işgüzarlık yapmadan duramazdı, birilerinin gözüne girecekti; AYM üyeliğine kadar yolu vardı, o da biliyordu bunu. Fırsat kaçar mı? "Aç, Cumhurbaşkanına hakaret soruşturmasını." dedi ve açtı.

Kadınları hızla tespit edebilen o savcı ve polisler, iktidar cenahınca bir süredir hedef gösterilen Levent Gültekin'e 8 Mart günü Halk TV önünde güpegündüz saldıran 25 kişiden 1'ini bile hâlâ tespit edemedi. Çünkü meşguldü Emniyet, çok işi vardı; Boğaziçi eylemlerine katılan gençlerin ailelerini arıyordu, hatta öğrencilerin avukatlığını yapan genç bir kadın avukatın da ailesini arayarak "Kızınız Boğaziçi eylemlerine katılmış. Gençler bizim için kıymetli. Kızınızın ne yaptığını, ne işlerle uğraştığını biliyor musunuz?" diyebildi. Aile de "Biliyoruz, kızımız avukat." dediler.

Evet, ülkenin dört bir tarafında kod 29 uygulamasıyla işten atılanlara 2 Marttan yani o muhteşem eylem planınızdan bu yana yeni işçiler eklendi. Lüleburgaz Ak Nişasta'da çalışan 7 işçi sendika yetki belgelerinin gelmesinin hemen ardından işten atıldı. İki aydan uzun süredir kod 29'a karşı direnen Migros Şekerpınar işçileri direniş çadırı kurmak isteyince karşılarına polis dikildi.

Evet, eylem planı devam ediyor. Urfa'da AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın yakınları tarafından eşi ve 2 çocuğu katledilen Emine Şenyaşar, faillerin cezasız kalmasına isyan ederek 9 Martta Urfa Adliyesi önünde adalet nöbetine başladı. Oturma eyleminin 7'nci gününde, tek başına isyan eden bir kadın gözaltına alındı.

10 Mart günü, 10 Ekim Gar katliamı davasında, yeni mahkeme heyetinin katıldığı ilk duruşmada, katliamda oğlunu kaybetmiş bir babanın "Adalet istiyoruz." demesi üzerine mahkeme başkanı küserek duruşmayı terk etti.

Yine, geçtiğimiz hafta OHAL Komisyonu, Van Büyükşehir Belediyesinin itfaiye işleri biriminde çalışırken KHK'yle ihraç edilen bir işçinin başvurusunu reddetti. İhraç sebebi neydi biliyor musunuz? 2016 yılında belediyenin görevlendirmesiyle kentin çeşitli yerlerine "…"(x) "'Nevroz' Kutlu Olsun" ve "Direnerek Kazanacağız" pankartları asmak. Bu arada, herkesin "Nevroz"u kutlu olsun. "…"(x) (HDP sıralarından alkışlar)

12 Mart günü Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, hâlâ rehin tutulan Selahattin Demirtaş ve Osman Kavala hakkındaki AİHM kararlarına dair inceleme sürecinin başladığını ve Kavala ile Demirtaş'ın derhâl serbest bırakılmaları gerektiğini açıkladı. Adalet Bakanı, hapishanelerde tecride, askerî nizamın dayatılmasına, hak ihlallerine karşı devam eden açlık grevi hakkında 110 gündür tek bir açıklama yapmadı.

Sakarya Hendek'te, Temmuz 2020'de, Büyük Coşkunlar Havai Fişek Fabrikasında yaşanan toplu iş cinayeti davasının 15 Mart günü duruşması vardı ve 7 işçinin ölümünden, 128 işçinin yaralanmasından sorumlu Coşkunlar patronu "Biz terörist miyiz, suçlu muyuz ki yargılanıyoruz? Ben saygın bir iş adamıyım, en mağdur benim, hem işimi hem özgürlüğümü kaybettim." diyebildi.

Bir başka olay: Çorlu tren faciasında hayatını kaybedenlerin üç yıldır adalet arayan yakınlarının da bugün duruşması vardı. Esas sorumlular yargılanmadığı için onların da isyanları büyük ama sorumlular değil, adalet arayanlar yargılanıyor, patronlar da "Ben terörist miyim de yargılanıyorum?" diye sorabiliyorlar işte bu ülkede ve sizin İnsan Hakları Eylem Planı'nızda.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Evet, İnsan Hakları Eylem Planı derken bir de baktık ki İsveç merkezli V-Dem Enstitüsünün açıkladığı 2021 Demokrasi Raporu'nda Türkiye, son on yılda en fazla otoriterleşen 3'üncü ülke olmuş.

Geçtiğimiz hafta TÜİK, ilk defa "atıl işsizlik" tanımıyla gerçek işsizlik oranını ocak ayı için 29,1 olarak açıkladı. Bu da demek oluyor ki 10 milyonun üzerinde yurttaş işsiz şu anda, 10 milyonun üzerinde yurttaş ve iki gün önce temizlik görevlisi ilanına başvuran 5 bin kişinin 1.143'ünün üniversite mezunu olduğu ortaya çıktı.

Yine, geçen hafta öğrendik ki 2016'da Kanada'dan devlet VIP filosu için alınan lüks uçak 2020 yılında hiç uçmamış ve kullanılmayan uçağın bakım maliyeti, konaklama ve personel giderleri, bugün, uçağın alış fiyatını geçmiş durumda ve 3 milyon dolar olduğu iddia ediliyor.

Atatürk Orman Çiftliği arazisinde, sit alanına yapılan Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin ise hukuka aykırı inşa edildiği geçtiğimiz hafta Danıştay kararıyla tescillendi. Yani, tam "İnsan Hakları Eyleme Planı" demişken siz, kaçak sarayda oturulduğu da bir kez daha tescillenmiş oldu.

Geçen hafta bir reform paketi de ekonomi için açıklandı. Bu pakette, çiftçiye destek yok, asgari ücretliye vergi indirimi yok, işsize istihdam umudu yok ve yine ortaya çıktı ki Kalyon, Cengiz, Limak ve Mapa ortaklığındaki İGA'nın 2020 yılında silinen borcu pandemi sebebiyle kepenk kapatan esnafa verilen desteğin tam 2,5 katı olmuş.

Evet, İnsan Hakları Eylem Planı'nın açıklandığı 2 Marttan bu yana olanlar bunlar. Büyüyen yoksulluk, büyüyen adaletsizlik ve bu, dakikalara sığmıyor, daha niceleri var.

Selahattin Demirtaş'ın bugün duruşmadaki sözleriyle bitireyim: "İktidar kaybedecek, ülke düzelecek ama bazıları hukuk önünde hesap verecek. Yüz kırk iki yıl mı ceza vereceksiniz? Yüz kırk bir yıl verirseniz hatırım kalır."

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tamer Bey, bir yanlışlık oldu, önce size söz vermem gerekiyordu.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

"Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;

Alınır kal'a mı göğsündeki kat kat îman?

…

Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...

O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,

Yaralanmış temiz alnından, uzanmış yatıyor;

Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!

Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer."

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İki gün sonra 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi'nin 106'ncı yıl dönümünü milletçe kutlayacağız. Bu yıl, aynı zamanda, Gazi Meclisimiz tarafından İstiklal Marşı Yılı ilan edilmiş, Çanakkale Zaferi'ni ve şehitlerimizin aziz hatırası size okuduğum muhteşem mısralarla hafızalarımıza kazıyan şairimiz

Mehmet Akif Ersoy'a adanmıştır. Şükürler olsun ki gelecek nesiller için, istiklal için, vatan için, bayrak için kendini feda eden şehitlerimizi unutmayan büyük bir milletimiz var; şükürler olsun ki şehitlerimizi tam da kanlarını vatan için döktükleri anda onların duygularıyla, imanlarıyla, fedakârlıklarıyla, "Allah Allah" nidalarıyla bu muhteşem direnişi kalbimize, aklımıza, ruhumuza nakşeden Mehmet Ersoy gibi bir şairimiz var. Öyle ki "Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!" mısraları ay yıldızlı şanlı bayrağımız için hayatını fedaya hazır vatan evlatlarına yol göstermeye devam etmektedir. Bu sebeple, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2021 yılını İstiklal Marşı Yılı olarak ilan etmesinin üzerine Cumhurbaşkanlığının bir dizi kutlama etkinlikleri düzenlemesi kadirşinastır ve çok kıymetli bir tarih ve kültür bilincinin ifadesidir. "'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın." diyerek Türk milletinin büyüklüğünü tescil eden bir şairin hakkını vermek bu büyüklüğün yeniden tescil edilmesidir. Bu isabetli ve değerli karar için Gazi Meclisimizin üyesi Milliyetçi Hareket Partisinin bu Meclisteki temsilcisi sıfatıyla tebriklerimi ve teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Sayın milletvekilleri, 18 Mart 1915, Çanakkale Boğazı'nı geçmek isteyen itilaf kuvvetlerinin maksadı İstanbul'u, yani devletin başkentini teslim almaktı. Çanakkale'nin geçilmeyeceğini 18 Mart günü 3 savaş gemisi boğazın sularına gömülünce, 3'ü de ağır hasar alıp savaş dışı kaldığı zaman anlamışlardır. Çanakkale'de Muâvenet-i Milliye tarafından batırılan "Golyat" adında bir İngiliz dretnotu vardır. Golyat, Davut'un sapan taşıyla devirdiği dev Câlût'un ta kendisidir. Biz Müslümanların "Câlût" dediğine onlar "Golyat" diyor. Davut ile Câlût'un karşı karşıya geldiği Çanakkale'deki bir tarih sahnesinde, Türk milleti dünyanın süper gücünü Davut'un cesareti ve ferasetiyle Çanakkale Boğazı'na gömmüş ve bütün dünyaya, kimseye boyun eğmeyeceğini göstermiştir; sadece Câlût'u değil, Câlût'un ordusunu da perişan etmiştir; böylece, Davut'un gür sesiyle dünyayı titreten bir avaze salmıştır düşmanların yüreğine. "Avazeyi bu âleme Davut gibi sal/ Bâkî kalan bu kubbede hoş bir sadâ imiş." diyen şair gibi her savaş meydanında güçlü sesini ve sözünü altın harflerle taşa toprağa kazımış, suya havaya mayalamıştır. "Bedel" diyorsanız işte o bedel ödenmiştir. Bu, herkese ders olmalıdır. Papa'nın resminin arkasına sığınıp pullu harita şovu yapanlar, vatan toprağı için ne bedeller ödediğimizi ve göz dikenlere ne bedeller ödeteceğimizi hatırlamalı ve unutmamalıdırlar; o pulları kendilerine yalatacağımızı da iyi bilirler. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bilinmelidir ki her karış toprağı şüheda kanıyla sulanmış bu vatan toprağında bize dost olanlara, bize kardeş olanlara Yunus olur, hoşça bakarız; ekmeğimize, geleceğimize, mutluluğumuza ortak ederiz. Yine, bilinmelidir ki bir karışına göz dikeni Yavuz olur, doğduğuna pişman ederiz. Bu gerçek, dün böyleydi, bugün böyle, şüphesiz yarın da böyle olacaktır. Unutulmamalıdır ki tarih, hülyalarını kabusa çevirdiğimiz hayal tüccarlarının harabeye dönmüş mezarlarıyla doludur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mehmet Akif, tarihimizin en karanlık günlerinde, Kurtuluş Savaşı'nda, zafere giden yolu arayan milletimize rehberlik de etmiştir. 19 Kasım 1920'de vatanımız işgal altındayken Mehmet Akif Ersoy Kastamonu'da Nasrullah Camisi'nde verdiği vaazda Âl-i İmrân suresinin 118'inci ayetini şöyle tefsir etmiştir: "Ey iman etmiş olanlar, ey Müslümanlar; içinizden olmayanlardan, size yabancı kişilerden dost edinmeyiniz. Öyle dost ki sizlere karşılık kötülük etmekten, aranıza fitneler, fesatlar sokmaktan hiçbir zaman geri durmazlar; ellerinden gelen kötülükleri hiçbir zaman sizden esirgemezler, sizin sıkıntılara, kötülüklere, felaketlere uğramanızı isterler. Görmüyor musunuz hakkınızdaki besledikleri düşmanlık ağızlarından taşıp dökülüyor; bununla beraber, yüreklerinde, sinelerinde gizlemekte oldukları kinler, garezler, düşmanlıklar, o bir türlü zapt edemeyip de ağızlarından kaçırmakta oldukları düşmanlıktan çok büyüktür, çok şiddetlidir. Bizler size her biri ayrı hikmet, yalnız ibret olan ayetlerimizi böyle açık bir şekilde bildirdik. Eğer

sizler akı karadan, iyiyi kötüden seçer, iyiliğini, kötülüğünü düşünür, aklı başında adamlarsanız bu hikmetlerin, bu ibretlerin gereğince davranarak hem dünyada hem ahirette kurtuluşu bulursunuz.” Akif’in bu tefsirini, Papa’nın arkasına sığınıp harita pazarlayanlara, akı karadan ayırmayanlara, Katolik dünyasının gölgesi altında tatlı hülyalara dalanlara, akıl ve izana davet etmek için hatırlatmakta fayda vardır. Yaşananlar, kurgulananlar kirli bir planın parçası, oynanan rezil oyunun küçük bir sahnesidir çünkü kurgulanan karanlık gelecek de oyunun senaristleri de sahneye sürülen figüranlar da bizlere yabancı değildir. Yıllar önce bir FETÖ projesi olarak ülkemizde de tedavüle sokulmak istenen, Türk milletinin ferasetine toslayan dinler arası diyalog projesinin devamına dair emareler gösteren Papa’nın Irak ziyaretinin, zamanlama itibariyle de dikkat çekici olduğu muhakkaktır. Bilhassa Orta Doğu’da etnik ve mezhepsel bir ayrışmaya tabi tutmak kaydıyla, esasen İslam âlemini hedef alan bu projenin terör, iç savaş ve kargaşayla zayıflatılan Müslüman ülkelerde yeşertilmeye çalışılması asla tesadüf olarak değerlendirilmeyecektir. Bildiğimiz, bu kirli tertibin tüm Müslüman âlemi tarafından farkına varılmasıdır. Dileğimiz, bütün hayatını milletine, dinine ve vatanına adamış, kelimeleri kurşun gibi hedefe doğrultup kullanarak bağımsızlığımızda pay sahibi olmuş millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy’un kişiliğiyle, mücadelesiyle, tertemiz yüreğiyle ve vatan aşkıyla tüm insanlığa örnek olmasıdır.

Bu vesileyle, Çanakkale Zaferi’ni bizlere hediye eden kahraman ecdadı rahmetle yâd ediyor, bu toprakların her karışını kanlarıyla sulayarak vatan yapan şehitlerimizin manevi huzurlarında, hürmetle önlerinde eğiliyorum.

İstiklal Marşı’mızın kabulünün 100’üncü yıl dönümünü kutlayan Türk milleti, başının tacı kutlu emaneti maziden aldığı güçle geleceğe aktaracak ve devletiyle birlikte ilelebet payidar kalacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Toparlayın buyurun.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 2020 yılında birçok doğal afetle mücadele eden, güzel İzmir’imiz başta olmak üzere, milletimizin Covid-19’la mücadelesini kazanacağına inancımı da ifade etmek isterim. Son verilere göre seçim bölgem İzmir’imizde vaka sayılarının düşmesi sevindirici olmakla beraber hedeflerden uzaktır. İnanıyorum ki İzmir’imiz de yurdumuzun her bir köşesi de bu belayı defedecek, hasretle birbirini kucaklayacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin Hanım. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Şevkin.

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, sarı sıcağı gibi sıcak kanlı insanlarıyla, doğası, havası, tarihî ve kültürel varlıklarıyla bir başka kent olan Adana’mızdan bahsetmek istiyorum. Tam ortasından geçen büyük Seyhan ve Ceyhan Nehirleri, iç gölü, 50 kilometre kuzeye gittiğinizde dağları, pırıl pırıl havası, karlarla bezenmiş yaylaları, yine, 50 kilometre güneye gittiğinizde pek çok insanın bilmediği ama hem Yumurtalık, hem Karataş’ındaki denizleri, uçsuz bucaksız sahilleri, antik kentleri, lagünleriyle dünyanın önemli kentlerinden biri ve sayılı üçüncü ovasıdır; bilimsel verilerle kanıtlanmıştır bu. Diğer bir tabirle, insanı dikseniz bitecek bir Çukurova’dan bahsediyoruz.

2007 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla kurulduğu açıklanan, yaklaşık 50 bin kişiye istihdam olanağı sağlanacağı ifade edilen Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi Projesi maalesef hâlen tamamlanamamış durumdadır Adana'mızda. Sadece son on yılda 100 fabrika kapanmıştır. Pek çok iş kolundaki potansiyeli nedeniyle göç alan bir kentken, yapılan araştırmalara göre, TÜİK'in yaptığı araştırmalara göre, bir yılda 50 bin göç alırken maalesef 60 bin göç verir hâle gelmiştir. 1980'li yıllarda Devlet Planlama Teşkilatının yaptığı çalışmaya göre ekonomik ve sosyoekonomik alanda Türkiye'nin ilk 4 büyük kenti içerisinde yer alırken maalesef şu anda 20'li sıralara gerilemiş bir Adana'yla karşı karşıyayız. İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde ise 27'nci sırada yer almakta Adana.

Geçmişten bu yana Türkiye'de tarımın başkenti olan, bu konuda filmlere konu olan bir kent, tam anlamıyla, maalesef üvey evlat muamelesi görmektedir. Maalesef Tarım ve Kırsal Destekleme Kurumunun koordinatör illeri dışında tutulmuştur Adana. Pamuktan mısıra, ayçiçeğinden yaş sebzeye pek çok ürün yelpazesinin yetiştiği Adana'mızı, önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen, maalesef, bunların işletilmesine ilişkin 100'e yakın alanda yatırım gerçekleştiren, gerçek ve tüzel kişiliklere yatırım yapan TKDK bu kapsamın dışında bırakmıştır. Adanalı üretici on üç yıldan bu yana, TKDK kapsamında, Avrupa Birliği tarafından, aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla oluşturulan, katılım öncesi yardım aracı, kırsal kalkınma bileşeni olan IPARD desteklemelerinden de yoksun bırakılmıştır. Karataş ilçemize bağlı Adalı köyünde kurulması planlanan Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi onaylanmış olmasına rağmen hâlâ bir arpa boyu yol gidilememiştir. Yine, kimya organize sanayi bölgesi ve balıkçılık organize sanayi bölgesi de aynı durumdadır.

Adana'nın 2010 yılından bu yana geçici kabulle çalışan hafif raylı sisteminin tam kapasite çalışması ve 2'nci etap projesinin tamamlanmasının yanı sıra Ulaştırma Bakanlığına devredilmesi beklenirken, pek çok ilde de bu uygulanırken ne yazık ki Adana'mızda uygulanmamıştır ve 2'nci etap proje çalışmalarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı önünde bu proje faaliyeti beklemektedir. Sayın Cumhurbaşkanına buradan çağrımızdır, lütfen bu 2'nci etap projeye kredi için onay veriniz, proje için onay veriniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Adana'nın turizm kapısı Yumurtalık, Karataş sahilleri 2006 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla turizm teşvik bölgesi ilan edilmiş olmasına rağmen maalesef Cumhurbaşkanı kararıyla 2020 yılında bu alanın dışına çıkarılmıştır hiçbir çivi dahi çakılmadan. Uçsuz bucaksız sahilleri, sörf yapılacak denizi bulunan hem Karataş hem Yumurtalık sahillerinin yeniden turizm teşvik bölgesi içerisine alınması son derece önem taşımaktadır.

Evet, pandemi sonrası toparlanma döneminde her türlü gelişmeye açık olan Adana'mızın maalesef bir türlü gelişememesi nedeniyle Adana'da Büyükşehir Belediyemiz "Kamu-Özel Sektör İletişimi ile Vizyon Tayini" başlıklı bir müzakere yapmıştır valilik, üniversite ve çeşitli bileşenlerle beraber. Bu birlikteliğin sürmesini ve Adana'ya yatırımların yapılmasını bekliyoruz. Kadim kentimiz Adana maalesef işsizlikte 1'inci olduğu gibi hava kirliliğinde de 3'üncü durumdadır. Ben şimdi 15 ilçemize ilişkin birer dakikayla sorunları dile getirmek istiyorum.

Aladağ ilçemiz Türk madenciliğinin krom alanında yüz yıllık rezerve sahip çok önemli bir ilçesidir. Geliştirilmiş krom tesislerinin, ferrokrom tesislerinin yapılması burada çok önemlidir. Maalesef Aladağ'da eğitim çok büyük sorundur yangından da anlaşılabileceği gibi, köylerden vatandaşlar çocuklarını buraya göndermek durumunda kalmaktadır. On beş yıldır bitmeyen Adana-Aladağ kara yolu maalesef sorundur yine Adana'da. Yine burada orman kesimi de sorun yaratmaktadır.

Az önce de söylediğim gibi, Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'nde 50 bin kişiye istihdam sağlanacağı iletilmiş olmasına rağmen buradaki kamulaştırma işlemleri hâlâ bitmemiş, vatandaş tarafından da bu kamulaştırmanın bedelinin düşük olduğu huzursuzlukları bize yansıtılmaktadır. Araziden sökülmüş olan 5 bin adet zeytin ağacıyla da maalesef yaratılan doğa katliamının yanında bu zeytinlere de herhangi bir bedel ödenmemiş olması, yine, huzursuzluğa neden olmaktadır.

Çukurova ilçemizde devletin herhangi bir yatırımı yoktur. Burada milletin dertlerine Belediyemiz derman olmaya çalışmaktadır.

Feke'de ilçemizin büyük bir bölümünde imar sorunu yaşanmaktadır, eğitim alanları sorunu yaşanmaktadır. Kurumlara ait binalar mutlaka değerlendirilmeli, spor tesisleri yapılmalı. Bu ilçemizde elektrik ve internet iletişim altyapısı da yetersiz durumdadır.

İmamoğlu ilçemiz düz ova özelliğinde, her tür ürünün yetiştiği ve bal üreticiliğinin yapıldığı bir ilçedir; buraya destek olunmalıdır.

Karaisalı ilçemizde -yirmi yıldır devam eden- vakıf arazilerinin köylüye kiralanması yöntemiyle köylülerin yıllardır üzerinde bulunduğu toprakların hak sahibi olarak alım satımında mağduriyetler yaşanmaktadır, bunun mutlaka giderilmesi gerekmektedir. Doğa ve yayla turizmiyle, endemik bitki örtüsüyle mutlaka değerlendirilmesi gereken bir ilçemizdir.

Karataş ilçemizde balıkçı barınağının mutlaka yenilenmesi gerekmektedir. Hangi akla hizmet ettiği bilinmeyen bir şekilde, maalesef, burada turizm meslek yüksekokulu kapatılmıştır. Hem buranın teşvik bölgesi dışına çıkarılması hem okulun kapatılması bacasız sanayi adına gerçekten büyük bir kayıptır. Devlet hastanesinde de eleman yetersizliği ve sağlıkçı yetersizliği vardır.

Yine, Kozan ilçemizde gençlerin spor kompleksleri yoktur. Kozan ilçemizde işletme fakültesinin bir kampüsü yoktur. Umarım AK PARTİ milletvekilleri dinliyordur ve buraya, kentimize yatırım yapılmasına ilişkin notlarını alıyorlardır. Ağustos ayında yaşanan yangın sonrası hayvanını, ürününü, evini kaybeden insanlara; hâlâ konteynerde yaşamakta olan bu insanlara 120 bin liralık destek verileceği ifade edilmiş olmasına rağmen, maalesef, Kozan ilçemiz bundan yararlanamamıştır.

Yine, Pozantı ilçemizde arazi ve orman kadastrosu sorunu yaşanmaktadır. Karşılaştırma yapıldığında 22/A uygulamasına göre buraların mutlaka sayısallaştırılarak haritalanması gerekmektedir. Bu durumun burada çözülmesi gerekmekte.

Saimbeyli ilçesindeki mavi kelebek endemik, çok önemli bir kelebektir, dünyada başka örneği yoktur -bunu da göstermek istiyorum size- Saimbeyli ilçemize özgü bir kelebektir. Bunun da korunması ve turizme açılması son derece önem taşımaktadır. Kirazıyla ünlü bir kentimizdir, buraya da mutlaka yatırım yapılması gerekmektedir.

Sarıçam, Yüreğir ve Seyhan maalesef işsizliğin kol gezdiği, fabrikaların kapandığı ilçelerimizdir. Yüreğir'de yüz yıllık devlet hastanesi yıkılıp yerine maalesef yeni bir devlet hastanesi hâlen yapılmamaktadır, Yüreğirliler bunu beklemektedirler. (CHP sıralarından alkışlar)

Tufanbeyli ilçemiz en uç ilçemizdir. Burada da okuma yazma oranı çok yüksektir. Fasulye ve nohut üretimiyle çok önemli bir kentimizdir. Burası da haberleşme sorunu ve internet sorunu yaşıyor.

Yumurtalık ilçemiz tarihin ve turizmin tüm izlerini bünyesinde barındırır. Karataş gibi turizm teşvik bölgesi dışındadır maalesef. Neye hizmet ettiği gerçekten anlaşılamayan bir şey, niye buralar turizm teşvik bölgesi dışına çıkarıldı? Ayrıca, balıkçı barınağı yetersiz, ilçede arazi toplulaştırma kangreni hâlen sürmekte, çözülemedi. Devlet Su İşleri ilçeye sağlıklı su verememekte, meralar maalesef ıslah edilememektedir.

Değerli milletvekilleri, Adana'mızın iki güzide takımı Adana Demirspor ve Adanaspor; onları Süper Lig'de görmek istiyoruz, buna layıklar, buna olan desteği de mutlaka iktidardan bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Her şeye rağmen karnavallarıyla, festivalleriyle gurme bir kent olan Adana'ya Adalet ve Kalkınma Partisinin yüzünü dönmesini bekliyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum, sevgiler sunuyorum. Sağ olun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 (1) - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz isteyen yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 (1) - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

3'üncü sırada yer alan Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 126) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 126 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 126 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI STANDARDİZASYON, UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ, AKREDİTASYON VE METROLOJİ BÖLGESEL ENSTİTÜSÜ TÜZÜĞÜNÜN 5.4.1.10 MADDESİNİN TADİLİNE İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe'de imzalanan "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı'ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çanakkale Zaferi, asırlarca süren gerileyişe "Dur." diyerek bir milletin küllerinden doğuşunun ve Türk ordusunun çelikleşen iradesinin adıdır. 20'nci yüzyılın dünyada siyasi akışını değiştiren bu kutlu zafer, Türk milletinin, bağımsızlığı için her şeyi göze alabileceğinin açık bir kanıtı, Kurtuluş Savaşı'mızın işaret fişeğidir. Yolumuzu aydınlatan bu ışık, bağrından Türkiye Cumhuriyeti'ni çıkarmıştır. Bu vesileyle, başarılarla dolu tarihimizin en gurur verici ve en parlak sayfalarından birisi olan Çanakkale Zaferi'mizin 106'ncı yıl dönümünü kutluyor, bizlere bu güzel vatanı bağımsız ve hür bir şekilde bırakmak için mücadele etmiş, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi rahmet ve saygıyla anıyorum.

Devletlerin ön savunma hattı olan dış politika ciddiyet, tutarlılık ve stratejik akılla yapılır. Bir hükûmet dünyadaki gelişmeleri doğru şekilde tahlil edip kısa, orta ve uzun vadeli planlar yapamıyorsa haftalık karar ve açıklamalarla rüzgârgülü misali bir dış politika izler. İktidarınız, son 20 yılda kurumlar arası ilişkilerle yürüyen ve devlet aklıyla yönlendirilen diplomatik geleneği ya anlayamadı ya da küçük gördü. Bu süreçte hariciye kültürüyle yetişmiş, dünyayı bilen, liyakat sahibi diplomatlar ziyan edildi. Yerlerine gelenler hakkında bu kürsüden çok konuştuk tekrarlamak istemiyorum ama binlerce yıllık diplomasi kültürü ağır şekilde yıpratıldı. Döneminizde dış politika şahsi dostluklar ve düşmanlıklar üzerinden yapıldı. Kişisel dostluklar olabilir, lakin sadece dostluklar üzerine diplomasi yapılamaz zira karşınızda devletler vardır, kişiler değil. Kişilerle kurulan dostlukları devletlerin kurumları anlamaz, ciddiye almaz; sonrasında dost kazığı yer eve dönersiniz. Yürüttüğünüz bu politikayla Türk devletinin tarihinden gelen güçlü pozisyonunu da dış ilişkilerdeki girişimleri vatansever bir bakış açısıyla destekleyen muhalefetin verdiği krediyi de heba ediyorsunuz. Yıllardır devam ettirdiğiniz kanka diplomasisiyle diplomasi âdeta bir küs bir barışık ilerliyor. Asırların emeğiyle kurulan kuvvetli ilişkiler sizin iktidarınızda pamuk ipliğine bağlı hâle geldi. Neticesindeyse hedeflenen ülkedeki milyar dolarlık ticari yatırımlar heba oluyor, siparişler iptal edilerek ihracat rakamları dipleri görüyor ve gizli, açık onlarca yaptırımla karşılaşıyoruz. Mesela Suudi Arabistan'ın ambargo uygulamaya başladığı ilk günlerde yine bu kürsüden "Orada yatırımı bulunan firmalarımız ve ihracatçılarımızın mağduriyet yaşamaması için tüm imkânları Hükûmet olarak seferber edin." demiştik. Ancak mevcut tabloya baktığımızda geçen yıla göre ihracat rakamlarımızın 965 milyon dolardan 400 milyon dolara gerilediğini buna karşılık aynı ülkeyle ithalatımızın aynen devam ettiğini görüyoruz. Oradaki firmalarımız bırakın ihale almayı, hak edişlerini bile alamaz duruma geldiler. İhraç mallarımız haftalarca Suudi limanlarında, konteynerlerde bekletilip tek bir açıklama bile yapılmadan geri gönderiliyorlar yani olan yine ekonomimize oluyor. Taviz verin demiyoruz, diplomasi yürütün ve vatandaşlarımızın yaşadığı mağduriyeti giderin diyoruz.

Yalnızca sınırlarımızdan oluşan 7 trilyon dolarlık, Avrupa Birliğini de kattığımızda 21 trilyon dolara ulaşan bir ekonomik coğrafyamız var. Uyguladığınız yanlış politikalar fırsatların da uçup gitmesine sebep oldu. Artık bizim devlet başkanlarıyla kurulan ve üç vakte kadar bozulan dostluklara değil menfaat ortaklığına dayalı ülkelere ihtiyacımız var. Bu durum bize yeni kapılar açmakla kalmayacak, aynı zamanda diplomaside ve dış ticarette de elimizi güçlendirecektir. Küresel pazar; NAFTA, TTIP, Avrupa Birliği ve Asya Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık gibi yapılanmalarla hiç olmadığı kadar derin bir bölgeselleşmeye gidiyor. Peki, biz bu kümelenme yarışında nerede konumlanacağız? Türkiye'nin artık nerede başat unsuru olmak istediğine karar vermesinin zamanı geldi. Amerika'nın Avrupa'yla ilişkileri göz önünde bulundurulduğunda Trump döneminde rafa kalkmış olan Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı bu dönem yeniden gündeme gelecektir. Amerika ve Avrupa Birliği arasında yapılacak olan ve dışında kalabileceğimiz yeni ortaklıklar mevcut hâliyle Türkiye'nin ihracatına büyük bir darbe vuracaktır. Zararı en aza indirmek ve hatta bu anlaşmadan kâr sağlamak da yine sizin elinizde. Tazıya tut, tavşana kaç diyerek devam edemeyiz. Önceliklerimizi belirleyerek taraf olabilmenin yolu, gümrük birliğinin güncellenmesinden geçiyor. Avrupa Birliğinin diğer ülkelerle imzaladığı gümrük birliği ve serbest ticaret anlaşmalarının ülkemizi dış ticarette zor durumda bıraktığının hepimiz farkındayız. Uluslararası ticarette zamanın ruhundan kopmak duraklamak değil gerilemektir. Yirmi beş yıl önce imzalanan gümrük birliği artık ülkemiz için yetersiz ve hatta dezavantajlı bir anlaşmadır. Bu anlaşmanın güncellenerek Türkiye'nin faydasına olabilecek şekilde yenilenmesi milletimizin de yararına olacaktır. Bu fırsat doğru yönetilirse fayda, yönetilmezse ciddi bir zarar doğurur. Yani en çok ithalat yaptığımız Asya Birliği ve ihracatımızın yarısını yaptığımız Avrupa Birliğiyle ilişkilerin "kazan-kazan" ilkesi çerçevesinde geliştirilmesi ekonomik konumumuz açısından çok önemli olacak. Bunun yöntemi de inandırıcı olmayan insan hakları eylem planları, hüsran dolu adalet ve ekonomik reformları yapmaktan geçmiyor; Türkiye'ye vakit kaybettiriyor, fırsat kaçırtıyorsunuz. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in de ifade ettiği gibi, zengin ülkelerle rekabet edersen onların seviyesine yükselir, fakir ülkelerle rekabet edersen onların seviyesine düşersin. Şirketlerimizin rekabetçiliğini artıracak politikalar oluşturmak, zengin ülkelerin pazarında rekabet edecek bir yapıyı teşkil etmek siyasi olduğu kadar diplomatik bir feraset de gerektiriyor. Yapılanların yapılacakların teminatı olduğu düşünüldüğünde bu duruşu iktidarınızda ne yazık ki göremiyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, şahsi bir kararla Avrupa'dan uzaklaşmanın ertesinde, geçtiğimiz aylarda yapılan "Kendimizi Avrupa'da görüyoruz." çıkışıyla Avrupa Birliğiyle ilişkilerde yeni bir dönem başladığı iddia ediliyor. En büyük ticari partnerimiz olan AB'yle ilişkiler normalleşirse olumlu olur. Mevcut iş anlaşmaları dış ticaretimizi geliştirecek şekilde revize edilirken milletimizin geleceğini tehlikeye atacak en ufak bir tavizin verilmesinin de şiddetle karşısında dururuz. Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell bir açıklamasında 18 Mart mutabakatının yenilenmesini istediklerini belirtti. Bu ay sonunda yapılacak Avrupa Birliği Liderler Zirvesi'nde de gündem maddelerinden birinin bu olacağına dair duyumlar var. Avrupa Birliği hiçbir vaadini yerine getirmemişken dünyayla düzensiz göçmenler arasında biz gönüllü baraj ülkesi olduk. Bu keyfî gönüllülük bize en az 100 milyar dolara mal oldu. Geçtiğimiz hafta Hatay ve Mersin'deydik. Buralardaki sığınmacılar -"sığınmacılar" diyorum ancak ev sahibinden daha rahatlar- kent ekonomisi, sosyolojisi ve demografisi alanlarında ayrı ayrı çok kapsamlı sorunlar teşkil ediyorlar. Yüksek doğum oranlarıyla 2040'ta her 13 kişiden 1'inin Suriyeli olacağı hesaplanıyor. Bu çerçevede yapılan projeksiyonlara göre Mersin ve Hatay başta olmak üzere birçok ilimiz Türk hüviyetini kaybedecek. Savaş ve diplomasiyle yapılamayan maalesef demografiyi değiştirerek deneniyor. Biz "Bu kadarına göz yumuluyor." derken anlaşılan o ki Avrupa'yla yeni bir süreçte sığınmacılarla alakalı yeni kararların da arifesindeyiz.

Buradan iktidarı uyarmak istiyorum: Her ne sebeple olursa olsun, kendi söylediğiniz "Avrupa Birliği 4 milyon sığınmacı için elini taşın altına koymadı, açıklamaları hep yalan." sözlerini unutup ülkemize yeni yükümlülükler getirerek geleceğimizi ipotek altına alacak bir mutabakata imza atarsanız bunun hesabını veremezsiniz.

Değerli milletvekilleri, dış politikada yılların hastalığı hâline gelen ger-gevşet stratejisinden bir an önce vazgeçmelisiniz. Bölgesel örneklere baktığımızda iktidarın uyguladığı bu politikadan hem itibar olarak hem de diplomatik olarak en çok zarar görenin Türkiye olduğu açıktır. Diplomasi, ülkemizin çıkarlarını gözeten, soğukkanlı iletişimi önceleyen bir form almalı, Türkiye gerçek manada bir istikrar ülkesi hâline gelmelidir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Lütfi Kaşıkçı.

Buyurun Sayın Kaşıkçı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 126 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı 1985 yılında Türkiye, İran ve Pakistan tarafından oluşturulmuş, daha sonra 1992 yılında Afganistan, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan'ın da katılımlarıyla 10 üyeli bir teşkilat hâline gelmiştir. Bölgesinde ve dünya genelinde ölçümleme, uygunluk değerlendirmesi, akreditasyon ve metrolojinin ekonomide ve ticaretteki önemini göz önüne alarak bu teşkilatta, Ekonomik İşbirliği Teşkilatına bağlı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü kurulması kararlaştırılmıştır. Bu anlaşma 2009 yılında imzaya açılmış ve ülkemiz tarafından da imzalanmıştır.

Görüşmekte olduğumuz ilgili maddenin tadiline ilişkine protokol, 17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe'de gerçekleştirilen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı 23. Bakanlar Konseyi Toplantısı sırasında imzalanmıştır. Söz konusu protokolle teşkilatın Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nde değişiklik yapılarak Metroloji Kurulu Yazmanlığının Kazakistan yerine Pakistan'da yer alması kararlaştırılmıştır.

Değerli milletvekilleri, bu enstitü üzerinden aslında Türk Standartları Enstitüsünün birikimlerinin ve sahip olduğu tecrübelerin üye ülkelere aktarılması hedeflenmektedir. Ayrıca Türkiye, standardizasyon ve akreditasyon alanlarında öncü bir ülke olarak RISCAM bünyesinde yürütülecek standartları ve uygunluk değerlendirme prosedürlerini uyumlaştırma çalışmalarıyla ticareti olumsuz etkilemesi muhtemel faktörleri bertaraf etmeyi amaçlamakta olup üye devletlerin bu alanlarda gelişimini destekleyerek pazar payını artırmayı ve bölgesinde odak noktasında olmayı hedeflemektedir.

Ülkemiz, mevcut potansiyeliyle kendisini ve yakın coğrafyasındakileri koruma, küresel düzlemde ise müdahil olduğu alanı etkileme potansiyeline sahiptir. Coronavirüs salgını sonrası yeniden şekillenmesi kaçınılmaz olan ülkeler arası ilişkiler ve tercihler doğru kullanılmalı, ortak vizyon temelinde aşama aşama tayin edilecek ara hedeflerle Türkiye'nin çıkarlarına erişmesi sağlanmalıdır. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı üyeleriyle birlikte, bu teşkilata sınır ülkelerle ilgili politikalar belirlenirken ortak bir vizyon ortaya koymalı ve Türkiye'nin tarihsel misyonuna uygun ve çıkarlarına erişebilecek tutumlar öncelikli olarak ele alınmalıdır.

Türkiye, dış politikada, özellikle 15 Temmuz sonrasında karşı karşıya kaldığı beka tehditlerinin belirgin hâle gelmesiyle beraber, millî çıkarlarımıza odaklı ve bağımsız bir yol izlemeye koyulmuştur. Örneğin, Suriye'de millî bekamıza tehdit oluşturan gelişmelere karşı Suriye topraklarında terör

örgütlerine yönelik askerî harekâtlarda bulunmuştur. Düzenlenen harekatlar sonrasında 8.255 kilometrekarelik alan kontrol altına alınmış ve terör unsurlarından temizlenmiştir. Suriye meselesinde Türkiye açısından risk oluşturan en önemli alanlardan olan İdlib bölgesinde huzurun tesisi, Türkiye'nin millî güvenliği, Rusya'yla geliştirilen siyasi çözüm çabalarının geleceği ve Türkiye-AB ilişkilerinin geleceği anlamında öne çıkmaktadır.

Tabii, İdlib'ten bahsetmişken Hatay'ı da birlikte ele almakta fayda var çünkü İdlib'in güvenliği Hatay'ı da birinci dereceden ilgilendirmektedir. Türkiye Cumhuriyeti, yarınlarında İdlib meselesini Hatay'da konuşmamak adına orada varlığını sürdürmektedir, İdlib kontrol altına alınmadan Hatay'ın güvenliğini tam anlamıyla sağlayamayız. Suriye'yle en uzun sınır hattına sahip olan Türkiye açısından Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması, terör örgütlerinin meşruiyet bulma çabalarının engellenmesi ve demografik yapının değiştirilmesinin önüne geçilmesi ise şarttır. Suriye'nin toprak bütünlüğünü bozarak bölgesel hesaplarla yeniden sınır çizme gayretinde olanların varlığını enerjiye dayalı projelerde, Türkiye'nin hak ve menfaatlerine zarar verecek girişimlerde, Suriye üzerinden yapılan hesaplaşmalarda açıkça görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin hedeflerine ulaşabilmesi için gerekli olan politikalar öncelikli hâle getirilmelidir. Bölgemizi ilgilendiren üstünlük mücadelelerinin analizi doğru yapılmalı ve teknolojinin öne geçtiği böylesi bir dönemde ülkemizi ileriye taşıyacak alanlar iyi belirlenmelidir. Türkiye açısından Ekonomik İşbirliği Teşkilatı yeni dönemde yeni fırsatları beraberinde getirme potansiyeli taşımaktadır. Teşkilatın kapsamı Türkiye için Orta Asya, Güney Asya ve Orta Doğu'ya açılma imkânı bulabileceği bir başka kanal niteliğindedir. Son dönem dış politikasında diyaloğa ve uzlaşmaya vurgu yapan Türkiye, teşkilat bünyesinde özellikle sorun yaşayan ülkeler arasında diyalog imkânlarının çoğaltılması konusunda aktif bir rol oynamaktadır.

Ekonomik anlamda Türkiye'nin Teşkilat üyesi ülkelerle ekonomik ilişkilerinin ve ticaretinin artması genel anlamda olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ticaretle bağlantılı olarak Ekonomik İşbirliği Teşkilatının özellikle vurguladığı ve üzerinde durduğu ulaşım ve taşımacılık alanları ise Türkiye açısından kritik bir potansiyeli beraberinde getirmektedir. Teşkilatın çabaları kapsamında doğu-batı güzergâhında ulaşım ve taşımacılık altyapısının geliştirilmesi, bu güzergâhın batıya çıkış mevkisinde bulunan Türkiye'nin bir lojistik üs hâline gelmesi için yapılacak çalışmalar artırılmalıdır. Hem ekonomik olarak hem de toplumsal açıdan doğu ile batı arasında bir köprüyüz. O yüzden buradaki, bu Teşkilattaki 10 ülkenin kalkınması sadece bölge için değil küresel ekonomi için de son derece önemlidir.

Salgınla beraber ekonominin ve siyasetin kodları tamamen değişti, dünyayı etkileyen ekonomik ve siyasi gelişmelerin neredeyse tamamı da teşkilat coğrafyasının etrafında şekilleniyor. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı bölgesinin uluslararası alanda önemli bir aktör olma yolunda büyük imkânlara sahip olduğunu görmemiz gerekmektedir. Teşkilatın jeopolitik konumu, tarihî birikimi, üyelerin ortak bağları, paylaştığı değerler, geniş doğal kaynakları ve beşerî sermayesi bu bölgenin kilit oyuncu olma yolunda muazzam imkânlara sahip olduğunu bizlere göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin Orta Asya Türk cumhuriyetleriyle beraber olduğu bölgesel Ekonomik İşbirliği Teşkilatının ülkemiz için önemi aşikârdır. Türkiye konumu, gelişmişlik düzeyi ve tüm dünyayla siyasi ve ekonomik ilişkileri birlikte mütalaa edildiğinde Teşkilata lider olma ve yönlendirici olma durumundadır.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı bölgesinin çok zengin enerji kaynaklarının akılcı bir şekilde kullanılması ve uluslararası pazarlara ulaştırılması hayati önem arz etmektedir. Türkiye, Teşkilat içinde ticaretin geliştirilmesi, ticaret rejimlerinin şeffaflaştırılarak Dünya Ticaret Örgütü kural ve standartlarıyla uyumlaştırılması, denize çıkışı olmayan Orta Asya ülkelerinin dünya ticaret merkezlerine açılmalarını sağlayacak ulaştırma hatlarının geliştirilmesi, eksik hatların tamamlanması, Teşkilatın sınır komşularında yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmelerle ilgili aktif bir tutum izlemelidir.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatına sınır Çin'le ilişkilerde sıklıkla gündeme gelen ve maalesef ülkemizde de iç politikada zaman zaman istismar edildiğine şahit olduğumuz Doğu Türkistan'da da yaşanan insan hakları ihlalleriyle ilgili olarak Amerika Birleşik Devletleri'nin Çin'i Uygur Türkleri üzerinden sıkıştırmasına, Uygur Türklerini siyasi ve emperyal amaçları için bir enstrüman olarak kullanmaya çalışmasına dikkat kesilmeliyiz. Uygur Türkleri, Amerika Birleşik Devletleri ve Çin arasındaki güç mücadelesinin bir parçası değildir. Bu meseleye Ankara merkezli Türkiye Cumhuriyeti perspektifiyle bakıp hareket etmek durumundayız. Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak politikamız budur. Hiç kimse Doğu Türkistan meselesini hatırına getirmezken yarım asırdır soydaşlarımızın çığlığını dünya kamuoyuna taşıyan Milliyetçi Hareket Partisidir. Kimse ucuz siyasi oyunlarla Milliyetçi Hareket Partisinin Uygur Türkleri konusundaki tutumunu test etmemelidir. Bizler soydaşlarımızın her daim yanındayız ve onlara yapılan zulmü her daim kınıyoruz.

Uygur Türkleri gibi yurtlarından sürülen, hakları çiğnenen ve Hatay'da hayatta kalma mücadelesi veren Bayır Bucak Türkmenleriyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi dışında hiç kimseden neden bir ses çıkmamaktadır? Acaba Bayır Bucak Türkmenleriyle ilgili bir açıklamanızı duymak için illaki okyanus ötesinin, Amerika Birleşik Devletleri'nin konuyu gündeme alması mı gerekiyor? Bu çelişkili ve yönlendirilmiş tavırların farkında olduğumuzu ayrıca belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bu noktada -zamanım da daralıyor ancak- seçim bölgem Hatay'la ilgili de bir konuyu burada -Sayın Başkan da müsaade ederse- dile getirmek istiyorum. Otuz saniyem var, herhâlde Başkanım bana bir dakika daha zaman verecektir diye düşünüyorum. Sınır bölgemizde, biliyorsunuz, şükürler olsun bütün sınır hattımıza duvarlar örülerek ülkemizin sınır güvenliğiyle ilgili çok büyük bir adım atıldı. Sınır duvarlarımızın hemen yanında yine kontrol yollarımız gelişti. Kontrol yollarımızın hemen başlarına da sık aralıklarla kuleler yerleştirilerek sınırlarımızın güvenliğini bu şekilde koruma amacıyla Türk Silahlı Kuvvetleri özellikle son yıllarda büyük bir atılım yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Evet Başkanım, teşekkür ediyorum.

Daha önceki yıllarda teknoloji bu kadar gelişmemişken, imkânlarımız bu kadar iyi değilken sınır güvenliğimizi -biliyorsunuz- tam sınır noktalarına mayınlar döşemek suretiyle sağlamaya çalıştık. Ancak bugün geldiğimiz noktada artık sınırların mayınlarla korunmasının hiçbir anlam ifade etmediğini çok iyi biliyoruz çünkü insansız hava uçaklarıyla, sınırlarda yaptığımız tahkimatlarla sınır güvenliğimizi çok rahat bir şekilde artık koruyabiliyoruz. İşte tam bu noktada, sınırlarımızdaki bu mayınlar Türk Silahlı Kuvvetlerinin uzman ekipleri tarafından bir bir ilçelerimizde, bölgelerimizde temizlenmeye başlandı. Bizim Hatay'da da çok uzun bir alanda yine bu şekilde mayınlı arazilerimiz var ve bunların bir kısmı Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından temizlendi ama yine temizlenmeyen ve oldukça geniş ve bereketli alanlar var. Bizler bu alanların bir an önce temizlenip özellikle Kırıkhan, Kumlu, Reyhanlı ilçelerimizdeki, Hassa ilçemizdeki hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın emrine verilmesini istiyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç.

Buyurun Sayın Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GURUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye savaşının onuncu yılındayız ve Suriye savaşının onuncu yılında hem Türkiye'deki siyasi çevreler hem Cumhurbaşkanı hem de Avrupa, Arap Birliği, herkes bir değerlendirme sundu.

Cumhurbaşkanı Bloomberg'e bir makale yazıyor ve bu makale apaçık bir şekilde AB'ye ve özellikle Biden'a bir mektup niteliğinde ve diyor ki Biden'a: "Gelin Suriye'de sorunları barışla çözelim, masada çözelim, birlikte koordineli bir şekilde çalışalım."

Şimdi, ben buradan bu kürsüde yaptığımız konuşmaları hatırlatmak istiyorum. Suriye siyaseti konusunda başından beri yanlış yapıldığını, başından beri bir yayılmacı siyaset izlendiğini, başından beri Kürt düşmanlığı üzerinden bir siyaset izlendiğini burada ifade ettik ve defalarca dedik ki: Türkiye'nin üzerine düşen en önemli sorumluluk bu kadar uzun kilometrelerce sınırı olan bir komşu ülkede huzursuzluğu teşvik etmek yerine, tam tersi huzuru ve barışı inşa etmenin, sınırı en iyi koruma biçimi olduğunu ifade ettik. Diplomasi teklif ettik ama bütün bunları elinin tersiyle geri ittiler çünkü bizim anladığımız barışla, Biden'a teklif edilen barış çalışmaları aynı değil, kavramlardan aynı şeyi anlamıyoruz. Bir tek bu mudur? Tabii ki bir tek bu değildi karışımıza çıkan. Tabii, zamanımız olsaydı da uzun uzun Suriye'deki dış siyasetin, Suriye politikasının sağlamasını, yapılan hataları tek tek burada açık edebilseydik.

Tabii, şunu mutlaka söylemeliyiz: Barış inşa edeceğiniz bir bölgede, Fırat Kalkanı Harekâtı, İdlib Operasyonu, Zeytin Dalı, Barış Pınarı, Bahar Kalkanı Harekâtı gibi harekâtlar düzenlemeyecektiniz. Afrin'de yaşayan insanları yerinden yurdundan etmeyecektiniz. Orada iş birliği sağlanmış olunan ÖSO ve SMO'yla bu ilişkileri kurmayacaktınız. Başından beri madem barış istiyorsunuz, bu savaşın, bu kadar uzun sürmesinde, ki bununla ilgili de Avrupa Parlamentosu yayınlamış olduğu raporunda bir kere daha ifade etti; Türkiye'nin, Suriye'nin iç işlerine karışması sonucunda siyasi sürecin inşa edilmesinin önünde bir engel teşkil ettiğini, savaşın onuncu yılını devirmiş olmasının altında yatan sebebin de Türkiye'deki mevcut olan iktidarın izlemiş olduğu siyasetin altını önemle vurgulamış durumda.

Yine Avrupa Parlamentosu, Suriye savaşının onuncu yılı dolayısıyla yayınlamış olduğu karar tasarısında çok açık şunu söylüyor… Bunu biz de söyledik, yani bunu Avrupa Birliği söylediği için ya da Avrupa Parlamentosu söylediği için dinlemeniz gerekmiyordu. Burada hepimiz ifade ettik bunu, dedik ki: "Suriye, Kuzey ve Doğu Suriye'deki pozisyon, bir işgal pozisyonu." Aynı şey, şimdi, bu raporda yer alıyor. Yine "Suriye'den çekilmeli." diyor, "Kürt halkına yapılanı bir etnik temizlik olarak görüyoruz." diyor. Kim diyor bunu? Avrupa Parlamentosu. Biz bu kürsüden defalarca ifade ettik, bizi dinleyecektiniz.

Ve ABD'yle S-400 yaptırımları konusunda şimdi sıkışmış olan mevcut iktidar, Rusya ve ABD arasında sıkı bir pazarlığa girmiş durumdadır. Bu pazarlık hiç kimsenin gözünden kaçmıyor. ABD'ye uzatılan ve bir türlü yanıt alınamayan barış elinin karşısında Rusya'nın attığı adımlara bakalım: İdlib'deki TSK noktalarını daha fazla vurmaya başladı şimdi ve İdlib'de özellikle Hmeymim üssü üzerinde yapılan, Hmeymim'de yapılmış olan askerî yığınaktan da anlaşılıyor ki oraya da bir müdahale düşünülüyor.

Evet, gündemden düşmeyen, son zamanlarda gündemden düşmeyen Mısır meselesi. Şimdi, Doğu Akdeniz'de yine yanlış bir siyaset izliyorsunuz dedik. Doğu Akdeniz'de MEB'lerin ilanından tutalım da NAVTEX'lerin ilanına kadar, Yunan, Fransız, zaman zaman Alman gemilerinin donanmalarıyla sürtüşme yaşanmaya kadar, Akdeniz sularını köpürtmeyin. Bu köpürtme Türkiye halklarına, Türkiye'ye yaramaz dedik ama siz "Sahada kazanacağız, Mavi Vatan projesi." dediniz; sahada apaçık ve net kaybettiniz.

Bugün Mısır'da beğenmediğiniz Sisi'yle, Müslüman Kardeşlere darbe yaparak başa gelen Sisi'yle görüşme yapmak için, Biden'dan dört gözle beklediğiniz telefonun aynısını Sisi'den bekler bir hâle geldiniz, getirdiniz bu ülkeyi. Dediniz ki: "Mısır'la bütün ilişkiler askıya alınacak. İlişkiler elçilik düzeyinin de altına indirilecek." Bunu yaptınız ama şu anda -az önce de bahsettiğim gibi- barışmak için elinizden geleni yapıyorsunuz. Hatta Dışişleri Bakanının ve onu teyiden Cumhurbaşkanının yaptığı açıklamalara da baktığımızda, diyorlar ki: "Mısır'la görüşmelerimiz ilerlemiş durumda." ama Mısır Dışişleri Bakanı hemen resmî bir açıklama yapıyor, Türkiye'den gelen açıklamaları direkt yalanlıyor.

Şimdi, bu ülkeyi bu hâle getiren AKP iktidarı ve ortaklarıdır. Anında bir yalanlama… Ya, insan şunu düşünemiyor mu, bir Cumhurbaşkanının ve bir Dışişleri Bakanının ağırlığı bu mu olmalıydı? Bir Mısır Dışişleri Bakanı tarafından çat diye yalanlanıyor ama onun yalanlamasına bir yalanlama ortada yok. Kimi kandırıyorsunuz, neyi kandırmaya çalışıyorsunuz? "Mısır'la diplomatik ilişkiler başlatıyoruz." derken de bunu bile beceremediğinizi bu küçücük diyaloğa bakarak ortaya çıkarabiliriz.

Bakın, burada özellikle, Arap Birliği apaçık bir açıklama yaptı -ki Mısır'ın Arap Birliğindeki etkisini sanıyorum ki dünyada bilmeyen yoktur- ama sadece Mısır değil, Arap dünyası, Arap sokakları Türkiye'nin bu yayılmacı siyasetinden, Suriye'de, Irak'ta, Libya'daki yayılmacı siyasetten ve iç işlerine karışmasından son derece rahatsızlık duyuyor, bunu kurumsal bir şekilde de net bir biçimde Arap Birliği ifade etti ve dedi ki: "Türkiye, Arapların iç işlerine karışmaktan acil bir biçimde vazgeçmelidir." Özellikle Libya'daki askerî, siyasi ve güvenlik bağlamındaki bütün müdahalelerinden geri adım atmak zorundadır. Mısır'la iş birliği yapılmak isteniyorsa Mısır'ın da, Arap Birliğinin de Türkiye'nin önüne koyduğu teklif budur. Bu iktidarın bu teklife uyup uymayacağını tabii ki hep beraber göreceğiz. Burada tekrar şunu ifade etmek istiyorum: Gerçekten, bizim bunları yapacağınıza, böyle diplomatik faaliyetlerle bu işleri toparlayacağınıza dair bir inancımız yok. Yeniden haklı çıkmak istemeyiz ama yeniden haklı çıkacağız, siz -Mısır'la da, AB'yle de, ABD'yle de- bu değerli yalnızlıktan çıkmayı başaramayacaksınız.

En nihayetinde, tabii ki Türkiye'nin yapması gerekenlere de işaret etmek istiyorum. Bunun altını bir kere daha çizmek isterim ki bu iktidardan bir beklentiyle bunları ifade etmiyoruz çünkü üçüncü yılımızı doldurmak üzereyiz ama muhalefetin bir tek kelimesini -ki bizden önceki dönemlerde de aynı- tek bir teklifini dahi değerlendirmemiş olan bir iktidar şimdi diplomasiden, ondan bundan bahsetmeye çalışıyor; zaten onu da yüzüne gözüne bulaştırıyor. Bakın, yapılması gerekenler: Türkiye, yüzünü Arap dünyasına dönmelidir ama dostça dönmelidir. Suriye, Libya, Irak başta olmak üzere askerî anlamda ve her manada derhâl oradan çekilmeli, o ülkelerin iç işlerine karışmayacağının açıkça taahhüdünü vermelidir. Arap Birliğinin çağrısı mutlaka dikkate alınmalıdır ve bu çağrı dizgesi önemsenmelidir.

Bakın, 1982'de, Birleşmiş Milletlerin uluslararası Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne Türkiye imza atmış. Doğu Akdeniz'de atılacak her türlü adımın bu çerçevede ele alınması lazım ama ne yazık ki AKP iktidarı ve ortakları, imza attığı hâlde hiçbir uluslararası sözleşmeye uymuyor, uymamaya da devam ediyor.

Rusya, ABD ve AB'yle pazarlığı Kürt halkı üzerinden yapmaktan vazgeçmelisiniz. Türkiye'nin AKP öncesi dönemde dış siyasetinin önemli belirleyeni olan Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözülmesinin zamanı geldi de geçti. Şunu çok iyi biliyoruz ki, AKP iktidarı öncesi dönemde de Kürt sorununun -kadim olan- Türkiye'deki gerek iç ve özellikle dış siyasetin belirlenmesinde önemli bir rolü olan Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözülmesinden imtina edildikçe dış siyasette, Orta Doğu siyasetinde hiçbir yol almak mümkün değildir, mümkün de olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

AKP iktidarının bütün bu denklemler içerisindeki en önemli pazarlık konularından birinin ne olacağını sanıyoruz? Bu, bilinmeyen bir şey değil ki, şu an karmakarışık, dış siyasetin basıncı altında sıkışmış bir iktidar var. Bu iktidar şu an neyin pazarlığını yapıyor biliyor musunuz? Türkiye halklarının, 82 milyon yurttaşın, vatandaşın çıkarları üzerinden bir pazarlık yapmıyor "Kürt sorununun çözümsüzlüğü" üzerinden siyaset yapıyor, ikincisiyse "Tek adam rejimine karışmayın." üzerinden siyaset yapıyor. Hangi klikle, uluslararası düzeyde hangi klikle anlaşırsa S-400'leri… Ona göre S-400 denklemini kuracağı apaçıktır. Yani şu pazarlığı yapıyor: Yarın öbür gün seçim kendini gelip dayattığı zaman "Benim arkamda mı duracak uluslararası güçler, durmayacak mı?" pazarlığının yapıldığını çok iyi biliyoruz. Bunu nereden biliyoruz biliyor musunuz? Rıza Sarraf ve Halk Bankası davasından biliyoruz; bir ülkenin çıkarlarını kendi kişisel rant çetelerinin çıkarlarına kurban ettiler bu iki olayda.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'ye söz veriyorum.

Buyurun Sayın Böke. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bir dizi uluslararası anlaşma görüşüyoruz. Uluslararası anlaşmaların çatısını oluşturan küresel düzende de pek çok gelişme bir yandan yaşanıyor ve ülkemizi de derinden etkiliyor. Bunların bir tanesi de teknolojik gelişmeler. Bu teknolojik gelişmeler küresel rekabet ortamını yeniden şekillendiriyor, üretim ilişkileri değişiyor. Bu gelişmeler dijitalleşme, yaygınlaşan yapay zekâ uygulamalarıyla ülkemizde de esasında derinden etkiler yaratmaya başlamış vaziyette. Çalışma yaşamının geleceği yeniden şekilleniyor, üretimin coğrafyası değişiyor ve üretim mekânlarımız değişiyor. Birinci yılını doldurduğumuz Covid-19 salgını da esasında bu süreci hızlandıran bir etken oldu. Uzaktan çalışma veya bir başka tabirle evden çalışma da günden güne yaygınlaşıyor. Hem ülkemizde hem de küresel olarak uzaktan çalışma biçiminin kalıcı hâle geleceği ve pek çok iş yerinin bu yönde adım attığını da iş yerlerinin kendileri açıklıyor ama ne yazık ki uzaktan çalışmayı düzenleyen mevzuatımız böyle çalışanların sosyal ve ekonomik haklarını korumaktan çok uzak. Oysa çalışma yaşamının geleceği şekillenirken çalışanları bu yeniliklerin getirebileceği bütün olumsuzlardan korumak, haklarını korumak ve bu sonuçların bertaraf edilmesini sağlamak da siyasetin ve özellikle iktidarın sorumluluğu. 2016'da İş Kanunu'nun 14'üncü maddesine bir kanun değişikliğiyle uzaktan çalışma modeli eklenmişti; yasa, uygulamanın detaylarının yönetmelikle belirleneceğini söylüyordu, yıl 2016. Yasa bunu söylemesine rağmen beş yıldır, yani yıllardır yönetmelik bir türlü yayınlanmadı. Bu

süre zarfında uzaktan çalışmanın detayları da işverenlerin keyfine göre şekillendi. Keyfî düzen, tam da iktidarın istediği gibi çalışanların aleyhine gelişen ve işverenin keyfine göre şekillenen. İktidar bunu da görmezden geldi. İşverenler, çalışanlarla evden çalışmaya ilişkin yazılı hiçbir sözleşme yapmadılar. Bu da çalışma sürelerinin belirsiz olmasına, gece yarısından sabahın erken saatlerine kadar, esasında işin, hayatın ta kendisi ve onun ötesine taşan bir gerçeğe dönüşmesine sebep oldu. Evden çalışınca mesai ve zaman kısıtları ortadan kalktı. Sanki hiçbir sınır ve çalışanın da hakkı yokmuş gibi davranılmaya başlandı. Oysa haftalık yasal çalışma süresi kırk beş saat. Uygulandı mı? Hayır. Denetlendi mi? Hayır. Peki, ya çalışanların dinlenme hakkı, ulaşılamama hakkı? Belki haberiniz bile yoktur; bir işçi günde on bir saatten fazla çalıştırılamaz, üstelik de kesintisiz olarak on iki saat dinlenme hakkı vardır, ulaşılamama hakkı vardır çünkü işçi de insan olarak herkes gibi dinlenmeyi hak eder ve ihtiyaç duyar. Geldiğimiz noktada uzaktan çalışma modeli, bu en temel hakkı, insan hakkını, dinlenme ve ulaşılamama hakkını bile ihmal etmenin bahanesi oldu. Üstüne bir de iş yerinde yaşanan dayanışmanın, iş yerinde yaşanan sosyalleşmenin de koptuğu düşünülürse esasında evden çalışmanın ve uzaktan çalışma koşullarının ne derece ağır fiziksel ve ruhsal sorunlara yol açabileceği de çok açık bir biçimde ortaya çıkıyor. Sürekli bilgisayar başında hazır bulunması gereken, arka arkaya makine gibi iş üretmesi beklenen, hayatta başka türlü hiçbir ilişki kurmasına imkân verilmeyen insanlardan bahsediyoruz. Umursuyor musunuz? Yo, pek öyle gözükmüyor. Oysaki umursamak zorundasınız.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 14'üncü maddesi meslek hastalığını çok açık bir biçimde tanımlıyor: "Meslek hastalığı, sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleridir." İş stresi altında, eve kapanmış şekilde ve her an ulaşılabilir olma yükümlülüğü ve stresi altında çalışanlar depresyon, anksiyete gibi çeşitli psikolojik rahatsızlıklarla yüzleşiyorlar. Bu rahatsızlıkların meslek hastalığı olarak ele alınmasını sağlamak ise siyasetin ve en önemlisi iktidarın görevi.

Uzaktan çalışma boyunca işverenler sadece daha uzun çalıştırma imkânına kavuşmadılar, fiziksel bir çalışma ortamı sağlama yükümlülüğü de ortadan kalktı. Dolayısıyla, yemek maliyeti, servis maliyeti, ofis kira maliyeti gibi işveren açısından maliyet yükleri ortadan kalkmış oldu. Peki, ortadan kalkan bu üretim maliyetleri kimin sırtına yüklendi? İşveren rahatladı ama çalışanların sırtına yüklendi. Kanun gereği, işverenlerin uzaktan çalışma esnasında ortaya çıkan masrafları karşılaması şarttır. Kanun bunu söylüyor. Peki, denetlediniz mi? Hayır, elbette denetlemediniz. Evden çalışan işçinin artan elektrik faturasını, artan su faturasını, artan doğal gaz faturasını, artan internet faturasını, bilgisayarla ilgili masraflarını, yemek parasını kim ödedi? Çalışanlar ceplerinden ödediler. Denetlediniz mi? Hayır, elbette hayır. Bakın, şu an en büyük hissedarı Türkiye Varlık Fonu olan bir iletişim operatörü şirketinde çalışan genç bir çağrı merkezi çalışanı şöyle söylüyor: "Uzaktan çalışmayla birlikte bize verilen günlük 15 lira yemek parası 5 liraya düştü, yol ücretimizin yatmayacağı söylendi. Pandemiden önce imzaladığımız sözleşmede verilen haklarımız geri alındı. İşsiz kalma korkusuyla yeni sözleşmeyi imzalamama lüksümüz olmadığının da farkındalar." Peki, bu farkındalığın acaba size yansıması var mı? (CHP sıralarından alkışlar) Bu çağırıyı duyuyor musunuz? Elbette hayır, üstelik, toplumsal ve ekonomik her meselede olduğu gibi, burada da toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştiren bir gerçek daha ortaya çıktı. Uzaktan çalışma modeli en çok da kadın emekçileri etkiledi. Zaten bütün ev içi bakım sorumluluğu omuzlarına yüklenmiş olan kadınların işi bir kat daha arttı; iş, ev âdeta birbirinin içine girdi. Bakın, bir kadın emekçi uzaktan çalışma deneyimini nasıl anlatıyor: "Kamerayı, sesi kapatıp kucağımda çocukla pek çok "Zoom" toplantısına katıldım. Bir yandan tencereyi karıştırıp bir yandan

e-posta yazdım. Bulaşık yıkarken WhatsApp'tan gelen acil soruları çokça yanıtladım. Neredeyse her gün gece yarısına kadar çalışıyorum. İşveren evde olmanın bize çok rahat geldiğini düşünüyor ancak işimiz çok daha zorlaştı." Anlatılanı duyuyor musunuz? Elbette hayır. Uzaktan çalışmayla hem iş yükü hem de ev içi sorumluluklar altında ezilen kadınların yükünü azaltmak için herhangi bir plan düşündünüz mü? Pek öyle gözükmüyor.

Tüm bunlar olurken, yıllardır bir türlü yayımlanmayan yönetmelik yine yayımlanmadı, ta ki pandeminin gölgesinde bir yıl devrilene kadar. Çalışanların, emek örgütlerinin, sendikaların, biz vekillerin çağrıları sonunda bir karşılık buldu; partimizin de uzaktan çalışmayla ilgili verdiği önergeden sonra bir hafta içerisinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Uzaktan Çalışma Yönetmeliği nihayet yayımlandı. Yayımlandı yayımlanmasına ama yönetmelik hiçbir şeye benzemiyor, yeni bir yönetmeliğe ihtiyaç var. Bilinçli olarak çalışan lehine hiçbir tedbir bu yönetmelikte yok. İşçiyi tamamen işverenin insafına bırakan düzenlemeler var ve üstelik, iş hukukunun temel ilkeleriyle çelişen düzenlemeler var. Öncelikle, bu yönetmelik hazırlanırken sendikalar dinlenmeliydi, çalışma yaşamına ilişkin faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşları dinlenmeliydi, emekçiler dinlenmeliydi ama maalesef, öyle olmadı çünkü emekten yana olmayan açık bir tercihiniz var. Bu yönetmelik düzenleme yapmıyor, uygulamayı işveren ile işçi arasında bir sözleşmeye bırakıyor yani işverenin insafına bırakıyor.

Değerli arkadaşlar, iş ilişkisi eşit bir ilişki değildir. İş ilişkisinde bir taraf zaten ekonomik olarak bağlıdır, zaten bu yüzden iş hukukunun temel hedefi dengede olmayan bu ilişkide emekçi lehine koruyucu tedbirler almaktır. Ülkemizde şu an 10 milyon işsiz var. İşi olan kod 29 tehdidiyle karşı karşıya, işçiler tazminatsız işten çıkarılıyorlar. Bu, böyle sallanırken insanların üzerinde şimdi, hiçbir şeyi eşit olmayan taraflar arasında sanki eşitlik varmışçasına bir sözleşme yapılması işi çözecek diye düşünülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Tarafların güçleri eşit olmayınca ortak kararlaştırma olmaz. Tarafların güçleri eşit olmayınca güçlü olan fiili durumu dayatır zaten. İşte, bunun için hukuka ihtiyaç var, bunun için düzenlemeye ihtiyaç var ve düzenlemelerin yoruma açık olmayacak biçimde emekçinin hakkını koruyor olmasına ihtiyaç var. Oysa, bu yönetmelikte bol bol tırnak içerisinde "aksi kararlaştırılmamışsa" ifadesi var. Kim kararlaştıracak? Hangi güç dengesiyle kararlaştıracak? Yönetmelikte, zorunlu nedenlerle uzaktan çalışmaya geçildiğinde işçinin onayının aranmayacağı belirtiliyor. Bu hüküm kanunun bugünkü hâlinden bile geride. Çok açık ki yeni bir yönetmeliğe ihtiyaç var, çok açık ki iktidarın değişmesine ve iktidardaki siyasi tercihlerin değişmesine ihtiyaç var. Biz, mutlaka bu düzeni değiştireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Teknolojinin sömürünün değil insan hayatını iyileştiren bir unsur olmasının güvencesini de biz sağlayacağız.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

4'üncü sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 137) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 137 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE VİETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KENDİ SINIRLARI DAHİLİNDE VE ÖTESİNDE TARİFELİ HAVA HİZMETLERİNE İLİŞKİN İKİLİ HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 22 Nisan 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs…

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz uluslararası anlaşma üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlarken, gece gündüz, yağmur çamur, bayram, tatil demeden büyük bir özveriyle çalışan, insanların sağlıklı ve daha sağlıklı yaşaması için ellerinden gelen her türlü çabayı gösteren, verilen görevleri zamanında ve tam olarak yerine getiren, başta hekimlerimiz olmak üzere tüm sağlık çalışanlarımızın 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutluyorum. Ülkemizde Covid-19 virüsünün ilk görülmeye başlandığı 2020 Mart ayından bu yana sundukları hizmetlerle herkesin takdirini kazanan, her türlü olumsuzluğa ve zor çalışma şartlarına rağmen son derece özverili bir şekilde çalışan tüm sağlık çalışanlarımıza huzurlarınızda teşekkürlerimi sunuyorum.

(x) 137 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Değerli arkadaşlar, sağlık çalışanlarının yoğun çalışma temposundan kaynaklı yaşadıkları olumsuzlukların etkisini azaltmak için bazı düzenlemeler yapılmış olsa da maalesef yeterli olmamıştır. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan genelgeyle yapılan düzenlemelerin sanki bir lütuf gibi sunulması, siyasi malzeme olarak kullanılması kamuoyunda sağlık çalışanlarına fazladan bir ücret ödeniyormuş algısı oluşturmuştur ki bu da yanlıştır. Yaşadığımız pandemi süreci de göz önüne alınarak hastalıkla mücadelede en ön safta yer alan, hayatı pahasına çalışan sağlık çalışanlarımızın hakları teslim edilmelidir. Bugün geldiğimiz noktada ne yazık ki risk devam etmektedir. Salgının başlangıcından bu yana bir yıl geçti. Dünya geneline baktığımız zaman pandemiden 17 bin sağlık çalışanının hayatını kaybettiğini görüyoruz. Ülkemizde de maalesef 400'e yakın sağlık çalışanının virüsle mücadele sürecinde yaşamını yitirdiğini biliyoruz. Hepsine Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun diyorum ama işin bir acı tarafını da söylemeden geçemeyeceğim burada. Salgının başlangıcında alkışlanan sağlıkçılarımız bugün âdeta yalnızlığa terk edilmiş durumdadırlar. Sağlık çalışanlarımızın yaşamış olduğu sorunların detaylı olarak incelenmesi, gerekli tedbirlerin alınması ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli düzenlemeler ivedilikle yapılmalıdır. Bu, bizlerin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ötelenmeyecek, ertelenmeyecek bir görevidir diye düşünüyorum. Bu hususu bir kez daha yüce Meclisimize arz ediyor, İYİ Parti olarak sağlık çalışanlarımızın sorunlarının çözümüne ilişkin yapılacak her türlü düzenlemeye destek vereceğimizi, destekleyeceğimizi burada ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, seksen bir yıldır okutulan ve çocuklarımıza millî şuuru en güzel şekilde aşılayan Andımız 2013 yılında kaldırılmıştı. Sözde çözüm süreci uygulaması olan Andımız'ın yasaklanmasına karşı bir hukuki süreç yaşandı. Danıştay 8. Dairesi bu karar için yürütmeyi durdurma kararı almıştı. Ancak, Millî Eğitim Bakanlığı, Danıştay 8. Dairesinin kararına rağmen Andımız'ın okutulmaması yönünde görüş beyan etti ve Andımız'ı okutmadı. Nihayet, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu birkaç gün önce 8. Dairenin kararını iptal etti. İptal kararıyla Andımız artık okullarda okunmayacak. Danıştay ayrıca devlet madalyalarındaki Atatürk kabartmasının da çıkarılması kararını verdi.

Değerli arkadaşlar, "Ne mutlu Türk'üm diyene!" diye biten Andımız'dan kim, neden rahatsız olur ki? Evlatlarımızın "Türk'üm, doğruyum, çalışkanım." demesini kim istemez? "Sözde çözüm sürecinde uygulamaya konulan Andımız yasağı bugün tekrar getiriliyorsa 'çözüm süreci' denilen bölünme süreci yeniden mi hayata geçiriliyor?" diye insanın aklına bir soru işareti geliyor.

Millîlik, yerlilik vurgusu yapan siyasi iktidarın Andımız gibi bir metinden rahatsız olması, söylemleriyle de örtüşen bir davranış değildir. İktidar sahiplerinin ya söylemlerinde bir hata vardır ya da millîlik, yerlilik vurguları samimiyet yönünden sorgulanmalıdır.

Buradan, bu kürsüden aziz milletimize de seslenmek istiyorum: Müsterih olun; Andımız ahdimizdir, İYİ Parti gelecek ve gereğini yapacaktır.

Değerli milletvekilleri, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kamuda sürekli işçi kadrosuna geçirilen taşeron işçiler özlük hakkı, maaş, tayin gibi sorunlarının yanında bir de zorunlu emeklilik sorunuyla karşı karşıyadır. Sorunun kaynağını teşkil eden 696 sayılı KHK'nin 127'nci maddesiyle 375 sayılı KHK'ye eklenen geçici 23'üncü maddenin (1)'inci fıkrasının 5'inci alt bendinde belirtilen "Sürekli işçi kadrolarına geçirilenler, birinci fıkrada öngörülen şartları taşıdıkları sürece ve çalıştırıldıkları teşkilat ve birimde geçiş işlemi yapılmadan önceki ihale sözleşmesi kapsamındaki hizmetleri yürütmek üzere istihdam edilebilir. Bunların istihdam süreleri hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından

emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihi geçemez.” şeklindeki hükümle 1 Nisan 2018 tarihinden sonra kadroya alınan işçiler zorunlu olarak emekli edilmektedirler. Bu durum özellikle okul çağında çocuğu bulunan ve çalışmaya ihtiyacı olan vatandaşlarımızın mağduriyetini katbekat artırmaktadır.

Taşerondan 696 sayılı KHK’yle 4/B kadrosuna geçen işçiler dışında kalan ve sürekli işçi kadrosunda istihdam edilen kamudaki diğer işçiler emeklilik koşullarını yerine getirdikten sonra da çalışmaya devam etmektedirler. Ancak 696 sayılı KHK’yle getirilen hüküm dolayısıyla taşerondan kadroya geçen işçiler istemedikleri hâlde resen emekli edilmektedir. Bu kardeşlerimizin zorunlu emekli edilmesi Anayasa’ya da aykırıdır arkadaşlar. Özel şirketlerde yaşadıkları sıkıntılardan sonra sürekli işçi kadrosuna geçtiğine sevinen işçi kardeşlerimiz tam rahat ettiklerini düşünürken zorunlu emekli edilip 1.500 lira emekli aylığına mahkûm edilmektedir. Artan enflasyon, geçim sıkıntısı ve yaşanan bu pahalılıkta bu vatandaşlarımız bu düşük ücretle nasıl geçineceklerdir? Çocuklarını nasıl okutacaklardır? Ne yiyip ne içeceklerdir? Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bu vatandaşlarımızın sesine kulak vermeli, mağduriyetlerini bir an önce gidermeliyiz.

Değerli arkadaşlar, konuşmamın bu son bölümünde uluslararası nakliyecilerimizin yaşadığı bir sorunu gündeme getirmek istiyorum. Kendi şehrim, seçim bölgem Trabzon’dan nakliyeci arkadaşların bana ilettiklerini burada sizlere aktarmak istiyorum. Bu nakliyeci arkadaşlarımız, ülkelerin birbirleriyle arasında kullandıkları tırların transit geçiş belgesi olan “dozvola” sorununa bir çözüm bulunmasını istiyorlar. Ülkemizin ihracatını Rusya ve Kazakistan üzerinden Özbekistan’a, Kırgızistan’a, Tacikistan’a, Moğolistan’a taşıyan nakliyecilerimiz Rusya ve Kazakistan’ı transit geçmek için kullandıkları transit geçiş belgelerinin sınır kapılarındaki dağıtım ofislerinde bittiğini, dolayısıyla Türk plakalı araçların ihracat yükleriyle sınır kapılarında beklemekte olduğunu ifade ettiler. Coronavirüs nedeniyle Türkmenistan’ın tüm kara sınır kapılarını bu süreçte kapatmasından dolayı ülkemizin tüm araçları Rusya ve Kazakistan’ı transit geçiş için kullandığından belirlenen transit belgelerinin erken bittiğini ve bu durumu önceden yetkililere bildirmelerine rağmen hiçbir girişimde bulunulmadığını ifade etti bu nakliyeci arkadaşlarımız.

Değerli arkadaşlar, uluslararası nakliyecilerimiz diyor ki: “Sınırlarımızda neden transit geçiş belgesi yok? Türk araçlar sınırda daha ne kadar bekleyecek? Bu belgeler ne zaman gelecek ve en önemlisi bize kim cevap verecek? Ayrıca, taşıma yapılan ülkelerde yabancı ülke araçlarına göre birçok eşitsizlikle karşı karşıyayız.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun toparlayın.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - “Bakanlığın belge konusundaki beceriksizliği, sektörümüze karşı ilgisizliği yüzünden biz yarınımızı göremiyoruz. Devletimize güvendik, yatırım yaptık, sorunlarımıza karşı duyarsız kalmayın, sektörümüzü artık görün, duyun. İş bilmez yöneticiler yüzünden ülkemizde yabancı plaka araç sahibi yüzlerce firma oluştu. Yetkililer bunun nedenini neden merak etmezler?” diye soruyor bu arkadaşlarımız.

Transit geçiş belgesi alamadığımız ülkelerden biri de Kazakistan. “Millî nakliye sektörünün çalışabilmesi için bu sorunumuzu çözün. Biz on beş gün önce ‘Dozvola sorunu geliyor.’ dedik ama duyan olmadı. Ve geldiğimiz noktada nakliye sektörümüz ihracat yükleriyle sınırda stop etti.” diyor bu arkadaşlarımız.

Ben de uluslararası nakliyecilerimizin bu taleplerini, şikâyetlerini Türkiye Büyük Millet Meclisine arz ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Makedonya'nın Manastır şehrinde eski pazar yerinde bina inşası sırasında ortaya çıkan 1422 tarihli Sungur Çavuş Camisi ve Külliye'sine ait olduğu tespit edilen kalıntılara ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Makedonya'nın Manastır şehri eski pazar yerinde bina inşası sırasında ortaya çıkan bazı duvar kalıntılarının 1422 tarihli Sungur Çavuş Camisi ve Külliyesi'ne ait olduğu tespit edilmiştir. Cami kalıntılarının, üzerine beton dökülmek suretiyle kapatılmak istendiğini üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. Kuzey Makedonya devlet yetkililerini ve Manastır Müftülüğünü bu tarih katliamını derhâl durdurmaya, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığını, Yurtdışı Türkler Başkanlığını, TİKA'yı ve Balkanlarla ilgili tüm dernek, vakıf ve federasyonlarımızı bu tarih katliamına karşı çıkmaları için yetkililer nezdinde girişimlerde bulunmaya davet ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 137) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm.

Buyurun Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Evet, insan hakları eylem planları yine havalarda uçuşuyor, daha önceki reform paketleri gibi, daha önce adalete yönelik iyileştirme paketleri gibi ya da ekonomide reform paketleri gibi. Biz aslında bu paketlerin bir kandırmacadan, aldatmacadan ibaret olduğunu çok yakından gözlemliyoruz ve biliyoruz. Ama yine de sormak gerekiyor: İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında kadınlar var mı, cezaevleri var mı, bu konuda gerçekten ne yapmaya çalışıyorsunuz? Aslında İnsan Hakları Eylem Planı derken şunun itirafını da yapmış oldu iktidar: "Bu ülkede insan hakları yok, demokrasi yok." Zira açıkladıkları paket aslında çok eskilerin temel insan haklarını ifade eden olgulardan ibaretti. Zaten bu ülkede bunlar yoksa insan haklarının da olmadığının açık ikrarıydı. Bunların içerisinde bir tanesi de cezaevleriyle ilgili mesele. "Cezaevlerinde, ceza infaz kurumlarında insan hakları izleme komisyonu kuracağız." deniyor. İyi, güzel, hoş ama bu komisyonlarınız ne yapacak? Mesela "Bu, cezaevlerinde yaşanan sorunlara gerçekten çözüm üretecek mi, bu konuda bir politikanız olacak mı?" diye buradan sormak gerekiyor.

Mesela cezaevlerinde ne oluyor? Çıplak arama… Burada çokça tartışıldı, çokça konuşuldu; hep olmadığı, reddedildiği söylendi ama çıplak arama cezaevlerinin bir gerçeği. Üstelik de çıplak aramaya direnenlere karşı kameraların görmediği kör nokta denilen yerlere götürülerek mahpuslar işkenceyle karşı karşıya bırakılıyor ve hâlen bu uygulama çok ciddi bir biçimde sürüyor.

Yine, telefon görüşme hakları keyfî kararlarla, keyfî disiplin uygulamalarıyla engelleniyor. Yine, koğuşları, kaldıkları odaları basılıyor ve bu baskınlar aslında bir baskı yöntemi, işkence yöntemi olarak uygulanıyor. Savunma evrakları dahi olmak üzere, mektuplarına -aslında cezaevinin kontrolünden geçip öyle verilen, öyle teslim edilen mektuplara- el konuluyor. Gazeteler içeri alınmıyor, beğenmedikleri kitapları içeri almıyorlar, yasak kararı olmamasına rağmen Evrensel, Yeni Yaşam gibi gazeteler ve burada daha sayamadığımız birçok gazete cezaevlerine alınmıyor. Yine keyfî bir durum sürüyor.

Pandemi döneminde asla ve asla hijyen koşullarına uyulmuyor. Aramalar, hijyen koşullarına uyulmaksızın, maskeleri olmaksınız, mesafe olmaksızın keyfî, aslında bir bulaştırma kastıyla yapılan aramalara dönüşmüş durumda. Disiplin cezaları yine keyfî bir uygulamaya dönüşmüş durumda. Gardiyanlar, görevliler geliyorlar bir tutanak tutuyorlar işte "Mahpus bize karşı hakaret etti, şuna uymadı, buna uymadı." diye. Tanıkları kimler? Diğer gardiyanlar. Tabii, diğer gardiyanlar olunca da sizin tanığınız yok, kameraların olduğu noktalar değil ve böylece disiplin cezalarını vermenin hukuksuz koşullarını açmış oluyorlar.

Şiddet yaygınlaşmış durumda, özellikle sevklerde, çıplak aramalarda, insan hakları uygulamalarına karşı itiraz durumunda cezaevleri şiddetle karşı karşıya. Sohbet, "atölyeye" diye çıkma, spor hakları zaten neredeyse yoktu, bugün de pandemi gerekçesiyle bunların hiçbiri uygulanmıyor. Aynı zamanda 800 çocuk, cezaevlerinde annesiyle birlikte bu ağır koşullarda yaşamaya mahkûm ediliyor. Birkaç örnek vermek gerekirse, Gebze Kadın Cezaevinde corona vakası nedeniyle 200 mahpus aileleriyle uzun süredir görüştürülmüyor ve şu cümleler kullanılıyor: "Nasıl olsa öleceksiniz."

Şimdi, Covid aşısı öncelikleri belirlendi, peki neden bu öncelikler arasında cezaevleri yok? Oysaki cezaevleri tam da hızlı yaygınlaşmanın, hızlıca bulaşabilmenin mümkün olduğu yerlerde öncelik sırasına alınması gerekiyordu ama siz, zira, zaten bu insanları hayata döndürmek ya da yaşatmak değil, derdiniz cezaevlerinde de aynı düşman siyaseti üretmek olduğu için buralara yönelik bir öncelik aşı uygulamasında bulunmadınız. Afyon 1 No.lu F Tipi Cezaevinde akciğer kanseri hastası olan 65 yaşındaki Hayrettin Yılmaz, infazına bir yılın altında kalmasına rağmen, yani denetimli serbestlikle çıkacak olmasına rağmen tahliye edilmedi, hasta olması bile aslında tek başına tahliye edilmesi için bir gerekçeydi ama tahliye edilmedi ve cezaevinde yaşamını yitirdi. Tek tutuklu muydu? Hayır. Şu ana kadar onlarca hasta mahpus cezaevinde tahliye edilmediği için, tedavi edilmediği için hayatını kaybetti.

Tekirdağ 2 No.lu Cezaevinde meslektaşlarım da olan Süleyman Gökten ve Özgür Yılmaz'ın 3 görüşçü hakları hâlen kullandırılmıyor, keyfî kararlarla yasaklanıyor. Yine, Sincan Cezaevinde eski MYK üyelerimizin de aralarında olduğu arkadaşlarımızın 3 görüşçü hakkından yararlanması keyfî kararlarla engelleniyor. Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde Emin Aladağ'ın tedavisi yapılmıyor. 1993'te kollukta gördüğü işkence sonrası kolu, bacağı sakat kaldı, proteze ihtiyacı var ama bu sağlanmadığı için kendi başına hayatını sürdürememekle karşı karşıya.

Şakran Cezaevinde 74 yaşındaki Fatma Güler'in tahliyesi yapılmıyor, denetimli serbestlik süresi gelmiş durumda ama yine bu keyfî disiplin kararları nedeniyle cezaevinden tahliyesi gerçekleşemiyor. Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde Semira Erbağa'nın tedavisi yapılmıyor. Doktorun söylediği şu: "Her an kalp krizi geçirebilirsin, ölebilirsin." Ama buna rağmen hâlen cezaevinde tutulmaya devam ediliyor.

Bakırköy Kadın Cezaevinde mahpuslara şunu söylüyorlar, diyorlar ki: "Ailelerin getirdiği eşyalar yeni etiketli olacak, yeni satın alınmış olacak." Ya, biz şunu biliyoruz: Cezaevlerinde hep yoksullar vardır, zenginler zaten bir yolunu bulur, o cezalardan sıyrılır. Ama siz yoksullara diyorsunuz ki pandemiyi gerekçe gösterip: "Yeni kıyafet satın alıp getireceksiniz." Bu da diğer bir hak ihlali.

Boğaziçi protestolarında tutuk olan Şilan Delipalta yirmi yedi gündür tecritte, havalandırmaya dahi çıkarılmıyor.

Tarsus Cezaevinde yine çok ciddi sorunlar yaşanıyor.

Elâzığ Kadın Cezaevinde koşullu salıverme süreleri uygulanmıyor. Telefon görüşme haklarında kısıtlamaya gidiliyor. Şöyle yapılıyor: Aileyle telefon görüşmesini kullanmaya başladığınızda hat kime aitse sadece onunla konuşmasına izin veriliyor, onun dışındaki aile bireyleriyle konuşulduğu zaman hemen telefon kesiliyor, arkasından da disiplin cezaları uygulanıyor. Bakın, aile bireyleriyle konuşulması disiplin cezası alınmasına yol açıyor.

Yine, Sincan Cezaevinde insan onuruna aykırı olan ayakta sayıma itiraz ettiği için hücre cezası aldı SGDF'li 3 mahpus. Bandırma 1 No.lu T Tipinde 68 hasta mahpusun hastaneye sevki sağlanmıyor. Ne diyorlar biliyor musunuz? "Açlık grevi yapanlara hastane yok. Açlık grevini bırak, ondan sonra sizi hastaneye götürürüz." deniyor.

27 Kasımdan beri, işte, tam da bu hak ihlallerine, bu gasba, bu yaşanan tecride, İmralı Cezaevinde başlayıp bütün cezaevlerine yayılan bu tecride karşı mahpuslar açlık grevinde. Sesini duyuyor musunuz? Elbette ki hayır. Hiçbir kesimin sesini duymadığınız gibi, hiçbir ezilenin çığlığını duymadığınız gibi cezaevlerinde süren açlık grevlerine de sesinizi, gözünüzü, kulağınızı kapatmaya çalışıyorsunuz ama onlar seslerini duyurmaya devam edecekler.

İhlalleriniz sadece cezaevleriyle sınırlı mı? Hayır, kadınlara yönelik ihlalleriniz de İnsan Hakları Eylem Planı'nda başka türlü açıklamalar yapsanız da devam ediyor. SES üyesi hemşire arkadaşlarımız, 8 Mart günü -herhâlde bunu özel olarak yapıyorsunuz- görevlerinden alındı. Gerekçe neydi? Hayatını kaybeden sağlık çalışanlarına ilişkin saygı duruşuna davet etmiş olmalarıydı, bu nedenle arkadaşlarımızı 8 Mart günü görevlerinden uzaklaştırdınız.

Yine, diğer bir kadınlara yönelik saldırı dalganızın parçası da şu: Feminist gece yürüyüşünde 18 kadını gözaltına aldınız, Cumhurbaşkanına hakaretten yargıladınız, üstelik de suç olmayan, gözaltı bile gerektirmeyen, bırakın herhangi bir yargılamayı, yapılması mümkün olmayan bir meseleden dolayı imza karşılığı, adli kontrolle serbest bıraktınız.

Yine, Melek İpek, yeni duruşması yapıldı. Melek İpek'in fotoğraflarını hepiniz görmüşsünüzdür, yüzündeki işkence izlerini hepiniz gördünüz ama buna rağmen Melek, meşru müdafaa koşulları olmasına rağmen, mahkemece, savcılıkça bu kabul edilmedi, iddianamede öldürme suçundan dava açıldı ve Melek'in tutukluluğunun devamı kararı verildi. Şimdi, burada, "erkek yargı" dediğimizde, "erkek adalet" dediğimizde bu örnek tam da buna uygun bir karar olmadı mı? Bir erkek öldürmüş olsaydı kadını, emin olun, erkeklik indirimleriyle, erkeklik cezasızlıklarıyla ödüllendirilecekti ama Melek İpek hâlen tutuklu yargılanıyor.

Diğer bir hak ihlaliniz Boğaziçi öğrencilerine yönelikti. Boğaziçi öğrencilerini, kayyum rektöre, Melih Bulu'ya itiraz ettikleri için, demokratik haklarını kullandıkları için, eylem yaptıkları için gözaltına aldınız. Hem de nasıl aldırdınız? Evlerinin kapılarını kırarak, bütün mahalleyi abluka altına alarak gözaltı yaptırdınız. Kırk altı gündür, Doğu ve Selo okullarında olması gerekirken, kampüslerinde olması gerekirken cezaevinde tutuluyor. Ve yarın, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin duruşmaları olacak, ilk duruşmaları yapılacak ve tüm direnenler, tüm "Kayyuma hayır." diyenler, bu ülkenin kayyum mezarlığına çevrilmesine "Hayır." diyenlerin hepsi bu duruşmada olacak. Boğaziçi öğrencilerinin talepleri kabul edilsin, kayyumlar bütün üniversitelerden geri çekilsin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Ne kayyumu ya, seçilmiş rektöre niye "kayyum" diyorsunuz? Ayıptır be!

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Tüm üniversitelerde ve aslında tüm Türkiye'de atanan kayyumlar geri çekilsin, üniversitelerin demokratik, özerk yerler olması sağlansın ve Boğaziçi öğrencilerine de derhâl beraat kararı verilsin diyoruz.

Diğer bir hak ihlaliniz: Şenyaşar ailesi. Şenyaşar ailesi "AKP'ye oy vermeyeceğiz." dedikleri için katledildiler. Emine Şenyaşar'ın 2 oğlu ve eşi öldürüldü, yetmedi, öldürenleri tabii ki tutuklamadınız. Kimi tutukladınız? Emine Şenyaşar'ın diğer oğlunu. Ve şimdi, Emine Şenyaşar adalet arayışını adliyenin önünde sürdürmek zorunda kaldı. Ona ne yaptınız? Emine Şenyaşar'ı gözaltına aldırdınız. Zira sizin adalet sağlamak gibi bir derdiniz yoktu, adalet arayanların da sesini kesmek gibi bir derdiniz vardı, o nedenle de gözaltına alıp arkasından da adli kontrol kararlarıyla bıraktınız.

İşte, tüm saydığımız bu hak ihlalleriniz aslında sizin nasıl bir ülke istediğinizi, nasıl bir ülke özleminde olduğunuzu çok açık gösteriyor ama biz buna izin vermeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Demokrasiyi de, adaleti de, özgürlüğü de biz getireceğiz.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (I) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (I) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

5'inci sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 140) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 140 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 140 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BOSNA-HERSEK ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOL VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 2 Mayıs 2019 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşma'nın protokol ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bahsi geçen anlaşmayla ilgili, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim bir muhalefet şerhimiz vardı, önce bununla ilgili bir açıklama yapmak istiyorum. Tabii, biz CHP olarak, Türkiye'nin Bosna-Hersek'le ticaretinin gelişmesini, bu dost ve kardeş ülke ile Türkiye'nin ekonomik bağlarının güçlenmesini savunuyoruz, buna taraftarız, buna karşı bir konumda bulunmuyoruz ancak anlaşma metnindeki iki konuyla ilgili bir muhalefet şerhi kaleme aldık. En başta, ithal edilecek et ürünlerine ilişkin kotanın ne kadar olacağının anlaşma metninde net olarak belirtilmemesini vurguladık ve yine, bunun yanında, anlaşmanın eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanarak yapılmasına kapı aralayan yaklaşımı da şüpheyle ele alıyoruz. Çünkü biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, heyet olarak, kurul olarak karar verme geleneğinden Türkiye'nin uzaklaşmasını, bu son değişiklikle Cumhurbaşkanının bu türden konularda yetkili olmasını doğru bulmuyoruz. O yüzden -az önce ifade ettiğim gibi- Bosna Hersek'le Türkiye'nin ekonomik ilişkilerinin, ticari ilişkilerinin gelişmesine taraftarız, o bakımdan anlaşmanın özüyle ilgili bir itirazımız yok ancak bu muhalefet şerhinde dile getirdiğimiz hususlardaki itirazlarımızı kayda geçiriyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bu konuları açıkladıktan sonra uluslararası sözleşmeler üzerine yaptığımız tartışmalar, bir yandan da Türkiye'nin güncel uluslararası ilişkiler konularını, sorunlarını ele almak için bize bir fırsat sunuyor. Malumunuz bu sıralar Doğu Akdeniz'deki gelişmeler ve Türkiye ile Mısır ilişkileri çok tartışılıyor ve bu konular üzerine bazı değerlendirmelerde bulunmak istiyorum. Öncelikle şu gözlemle başlayacağım: Bu konularda iktidarın bir politika değişikliğinin arifesinde olduğu izlenimini kamuoyuna veren bazı açıklamaları oldu, Sayın Dışişleri Bakanının, Sayın Millî Savunma Bakanının arka arkaya açıklamaları oldu. Sayın Çavuşoğlu şöyle söyledi: "İlişkilerimizin seyrine göre biz de Mısır'la deniz yetki alanlarını müzakere ederek bir anlaşma imzalayabiliriz." Sayın Millî Savunma Bakanı Akar ise "Mısır'la da anlaşma, sözleşme, mutabakat muhtırası gibi çalışmaların önümüzdeki dönemde olabileceğini değerlendiriyoruz." dedi; bir adım daha ileriye gitti Sayın Çavuşoğlu, geçtiğimiz gün yaptığı açıklamada "Mısır'la hem istihbarat düzeyinde hem de Dışişleri Bakanlıkları düzeyinde temaslarımız var, diplomatik düzeyde temaslarımız var." dedi ancak değerli arkadaşlar, Mısır tarafından yapılan açıklamalar Türkiye'de yapılan açıklamalarla bir çelişki içerisinde, bunu Meclisin dikkatine sunmak istiyorum. En başta, Mısır Dışişleri Bakanı Samih Şükri'nin bir beyanatı basına yansıdı. Bu beyanatta Türkiye'yle ilişkilerin normalleşmesinin Türkiye'nin politikasında gerçek bir değişime bağlı

olduğunu söyledi ve arkasından "Türk dış politikasında bölgenin istikrara kavuşturulması yönünde Mısır'ın politikalarıyla uyuşan gerçek bir değişim görürsek bu ilişkilerin normalleşmesine bir temel oluşturabilir." dedi.

Değerli arkadaşlarım, açıklamanın başka hususları da var ama kısaca geçiyorum şunun için: Bu açıklamayla birlikte değerlendirmemiz gereken yine bir açıklama Mısır'ın resmî haber ajansı MENA'ya yansıdı. Ajansın adını açıklamadığı üst düzey Mısırlı bir yetkilinin "'Türkiye'yle diplomatik temasların yeniden başlaması' diye bir tanımlamanın yapılamayacağı" açıklamasını okuduk ve değerli arkadaşlar, son olarak 12 Mart tarihinde Mısır'ın önemli bir gazetesi El Vatan'ın Yazı İşleri Müdürü Ahmet El Hatip'in 10 maddelik "şartlar" diye sıraladığı "Kahire'nin Şartları" diye bir metinle karşı karşıya kaldık. Bu metin, gerçekten dikkatle incelendiğinde şartlardan öte bir nevi Ankara'ya dönük birtakım ültimatomları içeren bir metin olarak görülüyor ve az önce ifade ettiğim gibi, iktidar tarafından bu açıklamaların doğrudan bir karşılığını henüz görmüş değiliz, bunu not etmek istiyorum ve iktidarın yaptığı açıklamalar ile Mısır'dan gelen bu açıklamalar arasında bir çelişki bulunduğunu not etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak iktidarın Mısır politikasını uzun süredir eleştiriyoruz, siyasal diyaloğun kurulmamasını uzun süredir eleştiriyoruz ancak kamuoyuna verilen bu havanın da, şu anda verilmekte olan havanın da pek gerçek olmadığını Mısır'dan gelen açıklamalar gösteriyor. Özetle, kamuoyunun bu konuda doğru bilgilendirilmesi gerekiyor.

İki konuyu dikkatinize sunmak istiyorum. Biz uzun dönem bu yapılan işlemlerin, izlenen politikanın hatalı olduğunu söyledik, buna karşı partimize, Genel Başkanımıza birçok hakaretler yaptınız ve birçok sözlü saldırılarda bulundunuz. Bakın, bir örnek vereceğim: Sayın Erdoğan'ın bir açıklaması ve partimize dönük, Kılıçdaroğlu'na dönük Yeni Şafak gazetesindeki suçlaması: "Sisi gibi konuştu." Sabah gazetesi: "CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun skandal sözlerine tepki! 'Kılıçdaroğlu Sisi ağzıyla konuşuyor.'" Takvim gazetesi: "'Esad ve Sisi'yle barışalım, her şey bitsin.' Kılıçdaroğlu'ndan skandal çağrı!"

Değerli arkadaşlar, uzun süre, CHP'nin "Siyasal diyalog kurulmalı." görüşlerini bu az önceki ifadelerle, hakaretlerle karşıladınız ve bugün gelinen noktada, aslında Cumhuriyet Halk Partisinin ne kadar doğru bir politikayı size önermiş olduğunu kabul etmek durumundasınız. Bunun yanında şunu da hatırlatmam lazım: Bu izlenen yanlış politikalar Türkiye'ye çok önemli maliyetler yarattı, çok önemli şeyler kaybetti Türkiye.

Hatırlatmak istiyorum: Sizin izlemiş olduğunuz bu yanlış politika Türkiye'yi haklı olduğu Doğu Akdeniz konusunda yalnız bıraktı ve siz Türkiye'yi bu yanlış politikalarla meşgul ederken diğer ülkeler önemli mesafeler aldılar.

Hatırlatmak istiyorum: Yunanistan, büyük güçlerin de desteğini arkasına alarak Avrupa'nın Orta Doğu'ya ve Afrika'ya açılan kapısı oldu. Yunanistan ekonomi, ticaret, enerji gibi alanlarda güçlü bağlar kurdu ve Mısır-Yunanistan ekseni bu alanda Orta Doğu ve Afrika'ya yönelik olarak ortaya çıktı; sadece siyasette değil, deniz yollarında, elektrik ağlarında, boru hatlarında bir koridor oluştu. Mısır-Yunanistan ekseninde Orta Doğu ve Afrika'yla bir Avrupa ticaret hattı kurulmuş oldu.

Bunun yanında, yine Türkiye'ye yönelik bir maliyeti hatırlatmak gerekli: Önemli bir teknolojik gelişmeyi ıskaladınız; boru hatları yerine, bölgemizde, sıvılaştırılmış doğal gazın, LNG üretiminin ve ticaretinin kolaylaşması, gelişmesi özellikle İsrail ile Mısır arasında bu alanda ciddi bir iş birliğinin ortaya çıkmakta olduğunu bize gösteriyor. Bu yolla bölgedeki hidrokarbon kaynaklarının Türkiye'yi

devre dışı bırakarak Batı pazarlarına ulaştırılması artık karşımızda, Mısır'ın Dimyat ve Idku tesisleri bu bakımdan LNG konusunda öne çıkıyor. Yani, arkadaşlar, bölgedeki enerji oyununda Türkiye devre dışı kalıyor.

Ve son olarak şunu da hatırlatmam lazım: Türkiye ile Yunanistan arasındaki meseleler Türk-Yunan meselesi olmaktan çıktı, izlemiş olduğunuz bu Türkiye'yi yalnızlaştıran politika sebebiyle bu meseleler birer uluslararası mesele oldu ve -bunları çok konuştuk- Türkiye'nin karşısında "Doğu Akdeniz Forumu" diye bir girişim kuruldu; Mısır, Yunanistan, Güney Kıbrıs, İsrail, İtalya ve Ürdün. Bunun yanında, yakın zamanda Dostluk Forumu "Philia Forum" adıyla bir toplantı yapıldı; Yunanistan, Mısır, Fransa, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Güney Kıbrıs Rum kesimi bu forumda bir araya geldiler. Biz uzun süre sizlere bunları anlattık. Tabii ki biz ordumuzla gurur duyuyoruz, Silahlı Kuvvetlerle gurur duyuyoruz ancak uluslararası politikada askerî imkânlar son karttır değerli arkadaşlar. "Diplomasinin imkânlarını kullanmak gerekir." dedik, birçok defa söyledik, bu kürsülerde söyledik ancak bunları görmezden geldiniz. Askerî güç yerine diplomasiyi kullanma yaklaşımının içinde bulunmadınız, bunu söyleyenlere hakaretler yağdırdınız. İzlediğiniz politikaların sonucunda, geçtiğimiz yaz Türkiye Mısır'la da Yunanistan'la da savaşın eşiğine geldi. Bugün başka bir noktaya gelmiş görünüyorsunuz ancak Türkiye'nin bu yalnızlaşması karşısında ve ekonomisinin kırılgan durumu karşısında yaptığınız çağrılar karşılık bulmuyor.

Son olarak bir konuyu da gündeme getireceğim. Dün Sayın Cumhurbaşkanının bir yazısı çıktı Bloomberg internet sitesinde. Bu yazı gerçekten dehşet verici.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

YUNUS EMRE (Devamla) – Türkiye açısından üzüntü verici bir manzara çünkü Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı sıfatıyla Sayın Erdoğan Batı'yı Suriye'ye daha fazla müdahale etmeye davet etti; bu müdahalenin Türkiye yoluyla olmasını, bunun Batı için en az maliyetli seçenek olduğunu gündeme getirdi. Gerçekten çok üzüntü verici bir yazı. Türkiye için çok ayıplı bir durum olduğunu ben not etmek istiyorum. Trump'ın ulusal onurumuzu zedeleyen mektubundan daha kötü bir metin ne olabilir diye düşünüyordum, gerçekten böyle bir metinle karşı karşıyayız ve ne yazık ki o metnin altında da Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanının imzası var.

Değerli arkadaşlar, Biden'dan telefon gelmediği için, anlaşılan, bir süredir, telefon gelsin diye bu çağrıları yapmaktasınız. "Telefon gelmedi, bari mesaj atayım da bir mesaj göndereyim de belki telefon gelir." gayreti içindesiniz. Bunlar, Türkiye için çok üzüntü verici, çok ayıplı manzaralardır. Ancak emin olunuz, Türkiye ilk seçimlerde bu durumu ortadan kaldıracaktır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde şahsı adına İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş.

Buyurun Sayın Baş. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve bizleri ekranları başında izleyen, ülkemizin emeğiyle, alın teriyle yaşayan tüm yurttaşlarını yürekten sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Şu anda uluslararası anlaşmalar üzerinde söz aldım ve esas olarak bu duruma ilişkin itirazımızı yükseltmek üzere kürsüdeyim. Yani iktidar milletvekilleri farkında mı, bilerek mi yapıyor, bilmeden mi yapıyor ama tüm yurttaşlarımızın mutlaka bilmesi gereken bir konu var değerli arkadaşlar.

Meclis çoğunluğu esas olarak AKP'nin dayatmasıyla bir Meclis gündemi oluşturuyor ve önümüzde birtakım uluslararası anlaşmalar var, bunları konuşuyoruz; İran, Nikaragua, Çad, Kenya, Paraguay, hepsi var maşallah. Meclisin gündeminde sadece uluslararası anlaşmalar var bugün, biraz sonra kapatacağız.

İlk söylemek istediğim şey şu: Devlet yönetimi bir ciddiyet ister. İyi yönetim, kötü yönetim olur; bence çok kötü yönetiyorsunuz ama daha önemlisi büyük bir ciddiyetsizlikle yönetiyorsunuz. Ciddiyet nedir değerli arkadaşlar? Örneğin, imzaladığın anlaşmanın gereğini yerine getirmektir. Bir anlaşmanın altına imza atıyorsan orada yükümlülük altına aldığın şeyi yapacaksın. Mesela, herkesin bildiği 2 tane örnek vereceğim: Bir; İstanbul Sözleşmesi. İki; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.

İktidara diyorum ki: Ey iktidar, siz önce bu anlaşmaları uygulayın, bu insan haklarına temel teşkil eden sözleşmeleri uygulayın, imzanızın hakkını verin, ondan sonra bu anlaşmaları neden uygulamadığınızın hesabını verin, sonra oturalım bu diğer anlaşmaları konuşalım. Mesela, soruyoruz: "İstanbul Sözleşmesi uygulansın." yazan bir pankartı 8 Martta kapatmak hangi aklın ürünüdür? Örneğin, diyoruz ki: Siz hele bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin uygulamadığınız kararlarının hesabını verin, diğerleri ondan sonra gelsin.

"Devlet yönetimi ciddiyet ister." dedim. Şu elimde görüştüğümüz teklifler var. Herkesin dikkatini çekmek istiyorum arkadaşlar. Bakın, bunlar içinde 2015'de imzalanmış anlaşma var, 2016'da imzalanmış anlaşma var, Meclise 2018'de, 2019'da gelmiş anlaşma var; bugün gündeme alıyorsunuz. Soru çok basit: Bu anlaşmalar bu kadar önemliyse niye bugüne kadar gündeme almadınız? O kadar önemli değilse bugün memleketin hiç mi önemli bir gündemi yok bu anlaşmalarla Meclisi meşgul ediyorsunuz? Sanki yapılacak hiçbir iş kalmamış gibi bunlarla uğraşıyoruz. Ben iktidarın bu tutumunu şiddetle protesto ediyorum ve halkımıza şikâyet ediyorum. Halkımız şunu bilsin: Biz, bugün memlekette binlerce sorun varken niye bu kanunları, uluslararası sözleşmeleri konuşuyoruz? Çünkü arkadaşlar, siz var ya, sokakta maske takmadığı için insanlara binlerce lira ceza kesen ama diğer yandan lebalep kongreler yapmakla övünen bir iktidar partisi hâline geldiniz, çünkü iktidarın gündeminde sadece kendi kongresi var, lebalep kalabalıklar var. Bu nedenle, mesela, muhalefetin gündeme getirdiği, halkın acil sorunlarını çözecek hiçbir kanun teklifi önümüze gelmiyor. Gerçekten yazık diyoruz; bu memlekete, bu millete yazık ediyorsunuz.

O yüzden, buradan kadınlara sesleniyorum: Değerli kadınlar, kız kardeşlerimiz öldürülmeye devam ediyor; tacizin, şiddetin her türlüsü devam ediyor; kardeşlerimiz "İstanbul Sözleşmesi uygulansın." diyor ama iktidar vekilleri Türkiye'nin, Paraguay'la yaptığı anlaşmayla Meclisi meşgul ediyor.

Sağlık emekçilerine sesleniyorum: 387 meslektaşımız pandemi nedeniyle hayatını kaybetti, Covid meslek hastalığı sayılmıyor. Gerekli yasalar çıksın diye binlerce sağlık emekçisi bekliyor ama lebalep kongreler yaparak pandemiyi yaygınlaştıran iktidar Çad'la uluslararası anlaşmayı utanmadan gündeme alıyor.

Hendek'teki işçi katliamında, Ankara'da Gar katliamında, Çorlu'da hızlı tren katliamında hayatını kaybeden yurttaşlarımızın yakınları size sesleniyoruz: Bugünlerde tüm bu dosyaların davaları görülüyor, bir tek AKP'li milletvekilini yanınızda gördünüz mü? Görmediniz değil mi? Sizden çok daha önemli gündemleri var, Kenya'yla uluslararası anlaşmayı görüşüyorlar.

Başta Boğaziçi olmak üzere, üniversite öğrencisi arkadaşlarıma, değerli akademisyenlere sesleniyorum: Akademi saldırı altında, üniversitelere kayyum atanıyor. Üniversitelerin kalitesi düşüyor, bilimsel olmayan müfredatlar dayatılıyor. Herkes dertli, dünyada ilk 500'e giren üniversitemiz kalmamış durumda, siz bunları dert ediyorsunuz ama iktidarın çok önemli işi var, imzalanmış et ihracatı anlaşmasını onaylamaya, onunla memleketi oyalamaya, hepimizin gözüne bir perde çekmeye çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, izin verirseniz toparlayayım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Memlekette gençleri hayal kuramayacak hâle getirdiniz, insanlar hayal bile kuramıyor iktidarınızda; tek hayal Avrupa'ya gitmek olmuş durumda. Ama biz ne yapıyoruz? Ta, 2016'da İran İslam Cumhuriyeti'yle imzalanmış anlaşmayı konuşuyoruz.

Milyonlarca EYT'li sizlere sesleniyoruz: Size sıra gelmiyor; ya mezarda emeklilik yasalarını getiriyorlar ya Mali, Belarus, Özbekistan anlaşmaları getiriliyor. Unutmadan söyleyeyim, boş zamanlarında da kıdem tazminatınıza göz dikmişler, onun için çalışıyorlar.

Bakın, dün Hendek katliamı davasındaydık, bugün Çorlu katliamı davasındaydık; cuma günü 10 Ekim katliamı davasında olacağız. Buradaki bir avuç milletvekili, adalet için öldürülen emekçilerin hakkını aradığı davalarda yanlarında olmaya çalışıyor. Yarın Boğaziçili öğrencilerle birlikte olacağız.

Yurttaşlarımıza sesleniyoruz: Bu iktidarı tanıyın, kendisinden olmayan herkesi terörist ilan eden, cenazeler üzerine iktidar koltuğu yerleştiren bu iktidarı tanıyın. Adaletle anılan bir ülke kurarken bugünleri lütfen hatırlayın diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

6'ncı sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 138) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 138 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 138 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE NİKARAGUA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 6 Aralık 2016 tarihinde Nassau'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

7'nci sıraya alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 151) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 151 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 151 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 31 Ocak 2017 tarihinde Asuncion'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

8'inci sıraya alınan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

8.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 167) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 167 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 167 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ VE HİDROKARBON ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

9'uncu sıraya alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 168) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 168 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 168 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ÇAD CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TEKNİK VE KALKINMA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 26 Aralık 2017 tarihinde Encemine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolü"nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

10'uncu sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

10.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 170 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASI'NA EK ALTINCI PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 12 Haziran 2019 tarihinde Üsküp'te imzalanan "Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

(x) 170 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz talebi? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerli olacaktır.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - 170 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 325

Kabul : 324

Çekimser : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığım açık oylamaları yapacağız.

111 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 111) (Devam)

BAŞKAN - Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 111 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 308

Kabul : 307

Çekimser : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

185 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:185) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - 185 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 323

Kabul : 322

Çekimser : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

126 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 126) (Devam)

BAŞKAN - Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 126 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 311

Kabul : 310

Çekimser : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

137 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 137) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 137 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 307

Kabul : 306

Çekimser : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

140 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 140) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 140 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 319

Kabul : 300

Çekimser : 19 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

138 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 138) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 138 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 318

Kabul : 317

Çekimser : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

151 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 151) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 151 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 309

Kabul : 306

Çekimser : 3 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

167 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

8.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 167) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BAŞKAN - 167 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 318

Kabul : 298

Çekimser : 20 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

168 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 168) (Devam)

BAŞKAN - Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - 168 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 318

Kabul : 315

Ret : 1

Çekimser : 2 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel	Necati Tığlı
Mardin	Giresun"

BAŞKAN - Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

11'inci sıraya alınan 171 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

11.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 171)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

12'nci sıraya alınan 177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 177)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Mart 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.13

IX.- OYLAMALAR

1.- (S.Sayısı: 170) Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

2.- (S.Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

3.- (S.Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

4.- (S.Sayısı: 126) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon Ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

5.- (S.Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde Ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

Sıra Sayısı	**: 170**	**Sıra Sayısı**	**: 111**	**Sıra Sayısı**	**: 185**	**Sıra Sayısı**	**: 126**	**Sıra Sayısı**	**: 137**
Oylama Saati	: 20:50	Oylama Saati	: 20:54	Oylama Saati	: 20:56	Oylama Saati	: 20:58	Oylama Saati	: 21:00
Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 312	Kabul Edenler	: 307	Kabul Edenler	: 311	Kabul Edenler	: 301	Kabul Edenler	: 302
Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 1	Çekimserler	: 1	Çekimserler	: 1	Çekimserler	: 1	Çekimserler	: 1
Geçersiz Oylar	: 1	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 12	Mükerrer Oylar	: 11	Mükerrer Oylar	: 10	Mükerrer Oylar	: 9	Mükerrer Oylar	: 7
Toplam	: 326	Toplam	: 319	Toplam	: 322	Toplam	: 311	Toplam	: 310
Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15
Kanunlaşmıştır		**Kanunlaşmıştır**		**Kanunlaşmıştır**		**Kanunlaşmıştır**		**Kanunlaşmıştır**	

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Hatımoğulları Oruç	Tulay	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Koncuk	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Taşcıer	Gamze	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yeğin	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul 6 (Mük.6)	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul 6 (Mük.6)	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Çaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Çivitcioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Semra	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçıer	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Cinisli	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Tığlı	Necati	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul 5 (Mük.5)
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ağıralioğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dilşat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Geçersiz	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadıgil Sütlü	Saliha Sera	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Çekimser
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özdağ	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Beko	Kani	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözegü	Serpil	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Eyyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul 6 (Mük.6)	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bakırlıoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul	Katılmadı	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvırcık	Semra	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuma	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dinçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Sarıaslan	Faruk	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Sivas	Ekinci	Semiha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yücecr	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Öz	Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Gülender	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçin	Nusrettin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul 6 (Mük.5)	Katılmadı
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Yavuzyılmaz	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştu	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 170	S.S. 111	S.S. 185	S.S. 126	S.S. 137
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Eksik	Habip	HDP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Iğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

6.- (S.Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Ve Anlaşmanın Protokol Ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

7.- (S.Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

8.- (S.Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk Ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

9.- (S.Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

10.- (S.Sayısı: 168) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik Ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

Sıra Sayısı	**: 140**	**Sıra Sayısı**	**: 138**	**Sıra Sayısı**	**: 151**	**Sıra Sayısı**	**: 167**	**Sıra Sayısı**	**: 168**
Oylama Saati	: 21:02	Oylama Saati	: 21:04	Oylama Saati	: 21:06	Oylama Saati	: 21:07	Oylama Saati	: 21:09
Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600	Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 293	Kabul Edenler	: 311	Kabul Edenler	: 308	Kabul Edenler	: 297	Kabul Edenler	: 313
Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 0	Reddedenler	: 1
Çekimserler	: 21	Çekimserler	: 2	Çekimserler	: 3	Çekimserler	: 20	Çekimserler	: 2
Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0	Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 11	Mükerrer Oylar	: 7	Mükerrer Oylar	: 1	Mükerrer Oylar	: 2	Mükerrer Oylar	: 3
Toplam	: 325	Toplam	: 320	Toplam	: 312	Toplam	: 319	Toplam	: 319
Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15	Açık Üyelikler	: 15
Kanunlaşmıştır		**Kanunlaşmıştır**		**Kanunlaşmıştır**		**Kanunlaşmıştır**		**Kanunlaşmıştır**	

İli	Soyadı	Adı	Partİ	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Hatmioğulları Oruç	Tulay	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Adana	Koncuk	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul/Mük.
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Polat Dizgün	Arife	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Taşcıer	Gamze	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yeğin	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul 6 (Mük.6)	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Red
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yavuz Özgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Çivitcioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Semra	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçıer	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Cinisli	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partİ	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Tiğli	Necati	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Ccsur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ağıralioğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Andıcan	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul 6 (Mük.5)	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boynaz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dilşat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadgil Sütlü	Saliha Sera	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Çekimser
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
İstanbul	Özdağ	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Çekimser
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Beko	Kani	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Bölünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözegü	Serpil	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Eyyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partİ	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sarıancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul/Muk.	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bakırlioğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvırcık	Semra	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuma	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dinçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Sarıaslan	Faruk	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kircalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul/Mük.
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Ekinci	Semiha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yücer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Gülender	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.
Şanlıurfa	Erdoğmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçin	Nusrettin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Çekimser	Kabul	Çekimser	Kabul	Kabul
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Yavuzyılmaz	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştu	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Şırnak	Birlik	Rüzgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 140	S.S. 138	S.S. 151	S.S. 167	S.S. 168
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Eksik	Habip	HDP	Çekimser	Kabul	Kabul	Çekimser	Kabul
Iğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, esnaflara verilmesi planlanan desteklere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/41250)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, T.C. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedri SERTER
İzmir Milletvekili

7/37673 sayılı soru önergeme süresi içinde cevap verilmediği için önergemi yineliyorum.

Bakanlığınızın 2021 bütçe görüşmelerinde, "Esnaflara yönelik sadece kamu kaynakları değil; biz, Bakanlık olarak yeni bir çalışma daha başlattık. İnşallah, yakın zamanda bunun duyurusunu yapacağız. Biz de esnafların mağdur olduğunun farkındayız ve kamu kaynaklarının en iyi şekilde kullanılması için başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere "Bu yönde neler yapabiliriz?" değerlendirmesi yapıyoruz. Bunun dışında; kamu kaynakları dışında, global firmalarla iletişime geçtik biz, Bakanlık olarak ve onların sosyal sorumluluk projeleri kapsamında esnafa ne gibi destekler verebiliriz; onlar üzerinde de çalışmalarımız var" dediniz.

- Hangi global firmalarla iletişime geçtiniz?
- Bu firmalarla iletişime geçilme nedeni nedir?
- Esnafların yıllarca ödediği vergiler karşılığında devlet kaynaklarından esnaflarımıza ayrılacak pay yok mudur?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610 – 62272319 12.03.2021
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 24.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.754988 sayılı yazınız.
b) 23.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.782694 sayılı yazınız.

İlgi (a) ve (b) kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Bedri SERTER tarafından verilen 7/37673-7/41250 sayılı yazılı soru önergelerinin cevapları hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

EK : Soru Önergeleri Cevabı

İzmir Milletvekili Sayın Bedri SERTER'e ait 7/37673-7/41250 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

22.12.2020 tarihli ve 3323 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile "Esnaf ve Sanatkârlar ile Gerçek Kişi Tacirlere Verilecek Destekler Hakkında Karar" yürürlüğe konulmuş olup bu kararı müteakip 24.12.2020 tarih ve 31344 sayılı Resmi Gazete'de "Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Hibe Desteği Programı ve Uygulama Esasları Hakkında Tebliğ" yayımlanmıştır.

Bu tebliğe istinaden, Bakanlığımızca verilecek olan destekler gelir kaybı desteği ve kira desteği olarak ikiye ayrılmış olup programın süresi Ocak, Şubat ve Mart ayları olmak üzere 3 ay olarak belirlenmiştir. Belirlenen desteklerden 14.12.2020 tarihi itibarıyla;

- Esnaf ve sanatkârlar siciline kayıtlı olan vergiden muaf esnaflar ve sanatkârlar,
- Faal olan ve ticari kazançları basit usulde tespit edilenler,
- Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında alınan tedbirlerden etkilenen ve Bakanlığımız tarafından tespit edilen sektörlerde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlar faydalanabilecektir.

Buna ilave olarak, yukarıda bahsedilen destekten faydalananlar arasında iş yeri kira olanlara da büyükşehirlerde 750 TL, diğer illerde ise 500 TL kira desteği verilecektir. Ancak bu tutarların altında kira ödeyen kişilere yalnızca kira tutarında ödeme yapılacak olup söz konusu destek için başvurular 30.12.2020 tarihinde E-Devlet üzerinden alınmaya başlanmış, desteklere yönelik son başvuru zamanı ise Bakanlığımızca 31 Mart 2021 tarihine kadar uzatılmıştır. Program kapsamında, 133 işkoluna hibe desteği sağlanmakta olup 24.02.2021 tarihi itibariyle onaylanan toplam başvuru sayısı 1.109.737 olup toplam 2.069.527.984 TL ödeme yapılmıştır.

Diğer taraftan, 31.12.2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere 31.07.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2813 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Covid-19'dan etkilenen ekonomik faaliyetlere destek sağlanması amacıyla çok sayıda hizmet kolunda katma değer vergisi (KDV) oranlarında indirime gidilmiş olup buna göre; iş yeri kiralama hizmeti, kongre, konferans, seminer, konser, fuar ve lunapark giriş ücretleri, düğün, nikâh, balo ve kokteyl salonlarında verilen organizasyon hizmetleri, berberlik ve kuaförlük hizmetleri ile güzellik salonunda verilen hizmetler, terzilik, giyim eşyası ve ev tekstil ürünlerinin onarım ve tamiratı, ayakkabı ve deri eşyaların onarımı ile ayakkabı boyama hizmetleri, kuru temizleme, çamaşırhane, giyim eşyası ve diğer tekstil ürünlerini ütüleme hizmetleri ile halı ve kilim yıkama hizmetleri sektör ve iş kollarında tanımlı mal ve hizmetlerin sunulmasında uygulanan KDV oranları, yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmiştir. Turizm, konaklama hizmeti ve yeme-içme sektöründe verilen hizmetler ile sinema, tiyatro, opera, operet, bale ve müze giriş ücreti gibi kültürel faaliyetlerin yüzde 8 olan KDV oranları ise yüzde 1'e indirilmiştir. Ayrıca, iş yerlerinin gayrimenkul kiralamalarında uygulanan yüzde 20 gelir vergisi stopaj oranı yüzde 10 olarak belirlenmiştir.

Covid-19 pandemisi ile mücadele kapsamında alınan çeşitli önlemlerin yanı sıra, salgın sebebiyle olumsuz etkilenen esnaf ve sanatkârlara yönelik pek çok destek içeren "Ekonomik İstikrar Kalkanı" başlıklı paket 18 Mart 2020 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuna açıklanmış ve pandemi sürecinde hasıl olan ihtiyaçlar doğrultusunda kapsam bakımından genişletilmiştir.

Bu kapsamda, Halkbank kaynaklarıyla esnaf ve sanatkârlarımıza "Esnaf Destek Paketi" adı altında 25.000 TL'ye kadar limitli, 36 aya kadar vadeli, yıllık % 4,5 faiz oranlı ve 6 aya kadar ödemesiz dönem uygulanabilen Hazine Faiz Destekli İşletme Kredisi'nden, Türkiye genelinde 31.12.2020 tarihi itibarıyla 756.245 esnaf ve sanatkârımıza toplam 18 milyar 735 milyon TL tutarında kredi, faiz indirimli kullandırılmıştır.

Diğer taraftan, Covid-19 pandemisi nedeniyle finansal zorluklar yaşayan esnaf ve sanatkârlarımızın Halkbank'a olan kredi geri ödemeleri, 2020 yılı içerisinde 2 kez ertelemeye tabi tutulmuş olup bu kapsamda toplam 5,8 milyar TL tutarındaki kredi taksiti ertelenmiştir.

Aynı şekilde, esnaf ve sanatkârlarımızın kredi ve kefalet kooperatiflerine olan gecikmiş borçları için de yapılandırma imkânı sağlanmış olup bu kapsamda yaklaşık 30 bin esnafımızın toplam 650 milyon TL tutarındaki gecikmiş borcu yapılandırılmıştır.

Bunlara ilaveten, yapılan mevzuat düzenlemesi neticesinde; esnaf ve sanatkârlarımızın da aralarında yer aldığı tüm ticaret erbabımızın, bankalara olan borçlarının geciken kısmının ödenmesi halinde, finansmana erişim süreçlerinde mevcut mali sicil olumsuzlukları bankalarca dikkate alınmamaktadır.

7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde vergi ve sigorta prim borcu gibi yasal yükümlülükler ile esnaf ve sanatkârların odalara olan aidat borçlarına yönelik olarak yapılandırma imkânı sağlanmıştır.

Aynı zamanda, 28.12.2020 tarihli ve 3340 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı hükümleri çerçevesinde esnaf ve sanatkârlara Halkbank kaynaklarından %50 ve %100 faiz indirimli kredi kullandırılmasını ifade eden Gelir Kaybı Uygulamasının 2021 yılında da sürdürülmesine imkân sağlanmıştır.

Ayrıca, 25.01.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren düzenleme ile Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde yapılan değişiklik çerçevesinde; İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında faaliyetlerine ara verilmesine/durdurulmasına karar verilen ticaret erbabı mücbir sebep kapsamına alınarak vergi ödevleri ertelenmiş bulunmaktadır.

Bunlara ilaveten, 03.02.2021 tarihli ve 3489 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı hükümleri çerçevesinde; Halkbank tarafından esnaf ve sanatkârlara kullandırılan kredilere ilişkin 31.12.2020 tarihi ve öncesinde kullandırılmış olup vadesinde tahsil edilemeyen ve henüz tasfiye olunacak alacaklar hesaplarına aktarılmamış olan tutarlar ile 1 Ocak-30 Haziran 2021 tarihleri arasında vadesi dolacak olup mezkûr Karar'ın yürürlüğe girdiği tarihi itibariyle ifa edilmemiş olan tutarlar için erteleme imkânı sağlanmıştır.

Mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerle ilgili olarak; kanuni verilme süresi mücbir sebep dönemine isabet eden ve bu dönemde verilmesi gereken Muhtasar Beyannameler (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) ve Katma Değer Vergisi Beyannameleri ile "Form Ba-Bs" bildirimlerinin verilme ve söz konusu dönem içerisinde oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemi'ne yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları" ile e-Defterler ve bunlara ilişkin berat dosyalarının ikincil kopyalarının yüklenme sürelerinin mücbir sebep halinin sona ereceği tarihi izleyen ayın 26'ncı günü sonuna kadar ve bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin beyanname verme süresi uzatılan ilk dönemden başlamak üzere beyannamenin verilmesi gerektiği ayı izleyen aydan itibaren sırasıyla her bir dönem için takip eden ilgili ayın sonuna kadar uzatılmasına imkân sağlanmıştır.

Öte yandan, Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında faaliyetleri kısıtlanan yiyecek ve içecek sektöründeki lokanta, restoran ve kafe gibi işletmelere yapılacak destek ödemelerine ilişkin esaslar 6/2/2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 5/2/2021 tarihli ve 3506 sayılı "Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetlerinde Bulunan İşletmelere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Ciro Kaybı Desteği Hakkında Karar" ile belirlenmiştir. Karar çerçevesinde bu destekten faydalanacak işletmelerin;

- Bakanlığımızca belirlenen yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetinde bulunması (NACE 56 genel faaliyet sınıflandırması koduna sahip),
- 2019 takvim yılından önce ya da 2019 takvim yılında başladığı işine devam etmesi ve 27/1/2021 tarihi itibarıyla faal mükellefiyeti bulunması,
- 2019 takvim yılındaki cirosunun 3 milyon Türk Lirası ve altında olması ve söz konusu yıldaki cirosuna oranla 2020 takvim yılındaki cirosunun %50 ve üzerinde bir oranda azalması şartlarını taşıması gerekmektedir.

Ödenecek Ciro Kaybı Desteği tutarı; 2.000 Türk Lirasından az ve 40.000 Türk Lirasından fazla olmamak üzere 2020 takvim yılındaki cirolarının 2019 takvim yılındaki cirolarına göre azalan tutarının %3'ü esas alınarak belirlenecektir.

22/10/2020 tarihli 3323 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının 3'üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında belirlenen hibe desteğinden faydalananlara ödenen tutar ciro kaybı desteğinden mahsup edilecektir.

Söz konusu ciro kaybı desteğinin verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlendiği Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetlerinde Bulunan İşletmelere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Ciro Kaybı Desteği Programı ve Uygulama Esasları Hakkında Tebliğ ise 17.02.2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ciro kaybı desteğinden faydalanabilecek işletmeler için başvurular E-devlet kapısı üzerinden 19 Şubat 2021 tarihi itibarıyla başlamış olup 31 Mart 2021 tarihine kadar devam edecektir.

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, LİMAŞ Limanında bulunan ve gıda ürünlerinde kullanılan alkole izopropil alkol karıştırıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41267)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil Karaismailoğlu** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

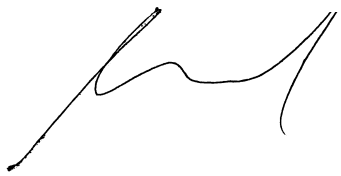

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgiye göre:" Söz konusu haber 28 Ocak 2021 tarihinde yapıldı. Haberde Hayat Holding'e bağlı Hayat Kimya ile ilgili iddialar yer alıyordu. Başiskele Yeniköy'de yer alan Limaş Liman İşletmeleri'nde meydana geldiği iddia edilen olayda, 3 ay önce ithal edilen 550 ton saf alkolün içine yanlışlıkla insan sağlığına zararlı sanayide kullanılan kısa adı İPA olan "İzo Propil Alkol" maddesinden 15 tona yakınının pompalandığı ve bu karışımın yaklaşık 40-50 tonunun piyasaya sürüldüğü yönündeydi. Haberin akabinde Limaş yetkilileri haberin kaldırılmasını istemiş. Sonrasında Limaş ve alkolü ithal eden ALCO Tarım'dan açıklama gelmiş, lakin bu açıklamalar hiçbir iddiayı çürütememiştir. Halk sağlığını bu denli tehdit eden bir olaydan sonra herhangi resmi açıklama yapılmamıştır. Haberi yapan gazeteden haberi kaldırması istenmiş, lakin konuyla alakalı yetkililerden yeterli bilgilendirme söz konusu değildir." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur? Yukarıda bahsi geçen iddialar doğruysa bu konu ile ilgili Bakanlığınız konu ile ilgili bilgi sahibi midir?
2. Öncelikle yaklaşık 3 ay önce yurt dışından ithal edilip LİMAŞ Limanındaki tanklara gemi ile gelip basılan bu ürün % 99luk saf alkol olarak mı geldi ve girişi yapıldı yoksa denature alkol olarak mı gelip girişi yapıldı?
3. Limaş Limanına 3 ay önce gelen üründen alınan şahit numune ile şimdiki numune birbirini tutuyor mu, arada fark var mı?
4. Bu tanklardaki üründe herhangi bir karışma yoksa, gümrük müdürlüğü yaklaşık 1 hafta önce niçin 12 No'lu tanktan numune alıp İstanbul'da ki kendi laboratuvarlarına gönderdi?
5. Ortada herhangi bir durum yoksa 12 Nolu TANK neden hala mühürlü?
6. İstanbula gönderilen numunenin sonucu nedir?
7. İthal ürünlerle ilgili herhangi bir sorun yoksa ALCO kendi ürünlerinden niçin numune aldı?
8. Bakanlığınızın Kocaeli ilinin bağlı bulunduğu 1. Bölge Müdürülüğü bu ithal ürünlerden numune aldı mı? Aldıysa numunenin test sonuçları kamuoyuyla paylaşılacak mı?
9. Bakanlığınızın bu konu ile ilgili bir çalışması var mıdır?
10. Bakanlığınıza iletilmiş buna benzer konular ile ilgili şikayetler var mıdır?
11. Son 5 yılda deniz ve liman işletmeleri ile ilgili Bakanlığınıza yapılan şikayet sayısı kaçtır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-14148 11.03.2021
Konu : Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.782694 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/41267 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/41267 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Bilindiği üzere, denizyolu ile yapılacak tehlikeli madde faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar 8 Şubat 2007 tarihli ve 26438 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" kapsamında belirlenmiştir.

Ayrıca, tehlikeli yük elleçleyen ve/veya geçici depolama faaliyetinde bulunan kıyı tesislerinin meri mevzuat hükümleri doğrultusunda bu yüklerin elleçlenmesine, depolanmasına ve taşınmasına uygun olduğunu onaylayan "Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi" almaları ve geçerli durumda bulundurmaları zorunludur.

Söz konusu tesisin Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesinde hâlihazırda 4 farklı yük kategorisi (Paketli Tehlikeli Yükler, Tehlikeli Katı Dökme Yükler, Tehlikeli Sıvı Dökme Yükler (Kimyasal ve benzeri sıvı haldeki tehlikeli dökme yükler), Tehlikeli Sıvı Dökme Yükler (Petrol ve petrol ürünleri))'nde elleçleme izni mevcut olup, tesiste bu yükler dışında elleçleme yapılamamaktadır.

3.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2015, 2019 ve 2020 yıllarında yapılan tohum ithalatına dair verilere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/41374)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar PEKCAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ednan ARSLAN
İzmir Milletvekili

1- 2015 yılında ithal Türkiye'nin tohum ithalatı ne olmuştur? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiş ve ülke bazıda ne kadar döviz ödenmiştir? Aynı yıl Türkiye'nin tohum ihracatı ne olmuştur? Bu ihracat hangi ülkelere yapılmış ve ne kadar gelir elde edilmiştir?

2- 2019 yılında Türkiye'nin tohum ithalatı ne olmuştur? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiş ve ülke bazıda ne kadar döviz ödenmiştir? Aynı yıl Türkiye'nin tohum ihracatı ne olmuştur? Bu ihracat hangi ülkelere yapılmış ve ne kadar gelir elde edilmiştir?

3- 2020 yılında Türkiye'nin tohum ithalatı ne olmuştur? Bu ithalat hangi ülkelerden gerçekleşmiş ve ülke bazıda ne kadar döviz ödenmiştir? Aynı yıl Türkiye'nin tohum ihracatı ne olmuştur? Bu ihracat hangi ülkelere yapılmış ve ne kadar gelir elde edilmiştir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610 – 62272386 12.03.2021
Konu : Soru Önergesi (7/41374)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.783493 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Ednan ARSLAN tarafından verilen 7/41374 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

İzmir Milletvekili Sayın Ednan ARSLAN'a ait 7/41374 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-3) 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında istatistiksel bilgilerin saklanması, kullanıcıya sunulması, söz konusu alanlara ilişkin sistemlerin geliştirilmesi ve bu amaçla ulusal ve uluslararası bir bilgi ağı ve bilgi akış sisteminin oluşturulmasını koordine etme görevi Türkiye İstatistik Kurumuna verildiğinden soru önergesine konu dış ticaret verilerine bahsi geçen kurumun internet adresinden ulaşılabilmektedir.

4.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, yasa değişikliği doğrultusunda kırsal mahalle statüsü kazanabilmek için yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/41748)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince T.C. İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla... 23/02/2021

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

7254 sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu'nun 10. Maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa ek madde getirilerek, daha önce 6360 sayılı kanun ile yapılan değişiklikle, 30 ilde mahalleye dönüştürülen 16.220 köy ve beldenin ilgili mercilere başvurmaları halinde, kırsal mahalle statüsüne geçmelerinin önü açılmıştır.

Köy veya belde belediyesi iken mahalleye dönüşen ve büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan mahalleler, ilgili ilçe belediye meclisinin kararı ve teklifi üzerine büyükşehir belediye meclisinin en geç doksan gün içinde alacağı karar ile kırsal yerleşim özelliği taşıdığı tespit edilen mahalleler, kırsal mahalle kabul edilebilecektir. Bu konuyla ilgili ilçe belediye meclisinin teklifi, Büyükşehir belediyesi aynen veya değiştirerek kabul edebilir ya da reddedebilir.

Kırsal mahalle statüsü kazanan yerleşim birimleri, vergi, su bedeli ve bazı harçlardan çeşitli muafiyetler getirmesi veya indirim uygulanması gibi birçok avantaj elde edecektir. Ancak daha önce yasa ile belediyelere devredilen köy tüzel kişiliğine ait köy malları, meralar geri verilmemiştir.

Bu bağlamda,

1-) Önergenin cevaplandığı tarih itibariyle kaç mahalle için kırsal mahalle statüsü almak adına Büyükşehir belediyelerine ilçe belediyeler tarafından teklif verilmiştir?

2-) İlçe belediyelerden gelen tekliflerin kaçı Büyükşehir Belediyelerince reddedilmiş veya süresi içinde karar almayıp zımnen reddetmiştir?

3-) 6360 sayılı kanun ile yapılan değişiklikle daha önce yasa ile belediyelere devredilen köy tüzel kişiliğine ait köy malları, meraların kırsal mahallere verilmemesinin nedenleri nelerdir?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı :E-15740137-000-21
Konu :Muhatap Değişikliği

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevaplanmak üzere Bakanlığımıza gönderilen İstanbul Milletvekili Av. Mahmut TANAL'ın 7/39620 ve 7/39619 esas numaralı yazılı soru önergeleri, Yozgat Milletvekili Ali KEVEN'in 7/39724 esas numaralı yazılı soru önergesi, Elazığ Milletvekili Gürsel EROL'un 7/39994 esas numaralı yazılı soru önergesi ve Afyonkarahisar Milletvekili Av. Burcu KÖKSAL'ın 7/40320 esas numaralı yazılı soru önergesi ve Dr.Arslan KABUKCUOĞLU'nun 7/41748 esas numaralı yazılı soru önergesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, Adana Milletvekili Dr.Müzeyyen ŞEVKİN'in 7/39382 esas numaralı yazılı soru önergesi ve Ordu Milletvekili Dr.Mustafa ADIGÜZEL'in 740321 esas numaralı yazılı soru önergesi Adalet Bakanlığı'nın, İstanbul Milletvekili Dr.Ali ŞEKER'in 7/39509 esas numaralı yazılı soru önergesi Sağlık Bakanlığı'nın, İzmir Milletvekili A.Tuncay ÖZKAN'ın 7/40963 esas numaralı yazılı soru önergesi ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın, görev alanına girdiği değerlendirildiğinden yazımız ekinde iade edilmiştir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

Ek: Liste

5.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, İstanbul Kasımpaşa'da bulunan Divanhane eski karakol binası için alınan yıkım kararına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41963)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 17.02.2021

Yıldırım KAYA
Ankara Milletvekili

Kültür Bakanlığı Koruma Kurulu 2015 yılında, 19. yüzyılda Sultan Abdülaziz tarafından yaptırılan, İstanbul Kasımpaşa'da bulunan Divanhane Eski Karakol Binası'nın yıkımına karar vermiştir. 2021 yılı Ocak ayında tarihi binanın duvarları yol genişletme çalışması gerekçesiyle iş makineleri tarafından yıkılmaya başlanmıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi "Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu" (KUDEB) ekipleri tutanak tutarak tarihi binanın yıkımı durdurmuştur. Ancak yıkıma bir gün sonra devam edilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi projeye gerekçe gösterilen yol güzergahını değiştirerek Koruma Kurulu'na iptal başvurusunda bulunmuştur.

Kültür Bakanlığı 2. Nolu Koruma Kurulu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yıkım iptal talebini Üye Ahmet Yılmaz'ın imzasıyla reddederken, yazıda "İBB erkekse şikayetini üst kurula yapsaydı" cinsiyeti ifadelerine de yer vermiştir.

Yol yapmak için İstanbul'un tarihinin yıkılarak yok edilmesi kamuoyunda da büyük tepkiyle karşılanmıştır.

Bu bilgiler kapsamında;

1. Bakanlığınız tarafında 19. yüzyılda Sultan Abdülaziz tarafından yaptırılan, Divanhane Eski Karakol Binası"nın yıktırılması tarihimize ihanet değil midir?
2. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin tarihi binanın yıkılmaması için yol güzergahını değiştirerek yıkım kararının iptal edilmesi talebi neden reddedilmiştir.
3. Kültür Bakanlığı 2. Nolu Koruma Kurulu Üyesi Ahmet Yılmaz'ın imzasıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesine yanıt yazısında "İBB erkekse şikayetini üst kurula yapsaydı" cinsiyetçi ifadeleri Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmiştir?
4. Divanhane Eski Karakol Binası'nın yıkımını Bakanlığınız tarafından durdurulacak mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-14950 12.03.2021

Konu : Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım KAYA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.789210 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım KAYA'nın 7/41963 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILDIRIM KAYA'NIN 7/41963 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Soru önergesinde yer alan hususlar; Bakanlığımız görev, yetki ve sorumluluğunda bulunmadığından, konuya ilişkin bilgilerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığından alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan işçilerin sayısına ve ücretlerde görülen farklılığa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/41964)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğünün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 22.02.2021

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

1- Karayolları Genel Müdürlüğü ve bağlı Bölge Müdürlükleri bünyesinde çalışan işçi sayısı kaçtır? Bu işçilerden kaçı 15 Temmuz 2005 tarihi öncesi, kaçı 15 Temmuz 2005 tarihi sonrası, kaçı 29 Nisan 2015 tarihi sonrası istihdam edilmiştir?

2- Karayolları Genel Müdürlüğü ve bağlı Bölge Müdürlüklerinde aynı işi yapmalarına rağmen işçilerin 3 farklı ücret cetveli (skala) üzerinden ücretlendirilmelerinin gerekçesi nedir?

3- Karayolları Genel Müdürlüğü ve bağlı Bölge Müdürlüklerinde işçilere yönelik uygulanan farklı yevmiye, ücret tarifeleri; "Herkesin, herhangi bir ayrım gözetilmeksizin, eşit iş için eşit ücrete hakkı vardır" vurgusunun yer aldığı İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 23. maddesine, sosyal devlet ilkesinin vurgulandığı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. maddesine, eşitlik ilkesinin yer aldığı Anayasa'nın 10. maddesine ve "Ücrette Adalet Sağlanması" başlıklı Anayasa'nın 55. maddesine aykırılık teşkil etmiyor mu?

4- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na aykırı olan 3 farklı skala, cetvel üzerinden ücretlendirme uygulamasına son verilecek midir? Karayolları Genel Müdürlüğü ve bağlı Bölge Müdürlükleri bünyesindeki işçilere eşit ücret ödenmesi, işçilerin haklarının iyileştirilmesi yönünde gerekli çalışmalar başlatılacak mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610[610.01]-14982 15.03.2021
Konu : İstanbul Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0789210 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın 7/41964 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN 7/41964 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi işçi statüsünde toplam 19.767 kadrolu işçi istihdam edilmekte olup, çalışan personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin düzenlemeler; Karayolları Genel Müdürlüğü'nün üyesi bulunduğu Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS) ile Türkiye Yol, Yapı İnşaat İşçileri Sendikası (YOL-İŞ) arasında imzalanan ve 18. Dönem Toplu İş Sözleşmesi hükümlerine göre belirlenmektedir.

19. Dönem Toplu İş Sözleşmesi henüz imzalanmadığı için; 01.03.2019-28.02.2021 tarihlerini kapsayan 18. Dönem Toplu İş Sözleşmesi halen yürürlükte olup, tüm iş ve işlemler, bu hükümlere uygun olarak yapılmaktadır.

DÖNEM: 27 **YASAMA YILI: 4**

59'UNCU BİRLEŞİM
16 MART 2021 SALI
SAAT: 15.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

16, 17, 18, 23, 24, 25, 30, 31 Mart 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

16, 17, 18, 23, 24, 25, 30, 31 Mart 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.03.2021 tarihli 53'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Deprem Araştırma Komisyonu**
16.03.2021 Salı- Saat: 14.30
17.03.2021 Çarşamba - Saat: 11.00

***Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**
16.03.2021 Salı - Saat: 15.30
17.03.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

59'UNCU BİRLEŞİM 16 MART 2021 SALI SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin Çanakkale Savaşlarına Katılanlara Şeref Madalyası Verilmesine Dair Kanun Teklifinin (2/3256) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

---

3 – SEÇİM

❄ ❄ ❄

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄ ❄ ❄

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄ ❄ ❄

1.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

2.- **(S. Sayısı: 185)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 126)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 137)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 138)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 151)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 167)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 168)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 170)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

10.- **(S. Sayısı: 171)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 177)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- **(S. Sayısı: 180)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 188)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 193)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

15.- **S. Sayısı: 201)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 203)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 205)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 136)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 140)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 123)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 191)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 153)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 141)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'in Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

33.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 114)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 119)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 125)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 127)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 148)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 150)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 152)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 154)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 179)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 181)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 182)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 184)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 186)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

63.- **(S. Sayısı:187)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 189)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 194)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 210)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 220)** Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

74.- **(S. Sayısı: 241)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 243)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

TBMM Basımevi / 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 111

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/1802 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Genel Gerekçesi **4**
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**
- **Teklif Metni** **8**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **8**
- **Anlaşma Metni** **9**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 458938 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

26/04/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1802)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması" 16 Nisan 2016 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Her iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının mütekabiliyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınabilmesi maksadıyla imzalanan söz konusu Anlaşma yürürlüğe girdiğinde:

a) Her iki akit taraf mevzuatına tabi olanlar sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri bakımından eşit işlem göreceklerdir.

b) Tarafların mevzuatında öngörülen sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanılması için akit taraf devletlerde geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi mümkün olacaktır.

c) Çalışanların hangi ülke mevzuatına tabi olacağı tespit edilecek ve bu sayede çifte prim ödenmesi önlenecektir.

ç) Geçici görevli olarak diğer akit tarafta hizmet akdiyle veya kendi nam ve hesabına çalışanların, diplomatik misyon mensuplarının ve devlet hizmeti görmek üzere diğer taraf ülkesinde bulunanların tabi olacağı sosyal güvenlik mevzuatı belirlenecek ve böylece mükerrer sigortalılık önlenecektir.

d) Aylık veya gelir almaktayken diğer akit taraf ülkesinde ikamet edenlerin aylık ve gelirleri yeni ikamet yerinde de ödenecektir.

e) Her iki akit taraf sigortalılarının geçici iş göremezlik hallerinde sağlık yardımlarından yararlanmaları mümkün olabilecektir.

f) Maluliyet aylığı alan ve diğer tarafta ikamet edenlerin tıbbi kontrolleri, ikamet yerinin sosyal güvenlik kuruluşu tarafından yapılacaktır.

g) Her iki taraf yetkili makam ve kurumları sosyal güvenlik alanında birbirlerine her türlü yardımı sağlayacak, gereken kolaylığı gösterecektir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-69744 *18 Nisan 2019*
Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16 Nisan 2016 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *14/10/2019*
Esas No: 2/1802
Karar No: 77

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 18/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması", 26/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 8/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/1802 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 10/10/2019 tarihli 11'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti arasında 16 Nisan 2016 tarihinde, iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının mütekabiliyet esasları çerçevesinde korunmasını ve güvence altına alınabilmesini teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

İran'ın, tarihî ve kültürel bağlarımız olan önemli bir komşumuz olarak bölgemizin önde gelen ülkelerinden biri olduğu,

İran ile ilişkilerimizi iyi komşuluk ve karşılıklı saygı ilkeleri zemininde geliştirmeye gayret ettiğimiz, bu anlamda Hükûmetlerimizin ve liderlerin karşılıklı iradeleriyle iki ülke arasında bir dönem 22 milyar dolar seviyesine kadar çıkan ticaret hacminin 30 milyar dolar seviyelerine kadar çıkarılmasının hedeflendiği,

İran'da hâlihazırda yaklaşık 6 bin vatandaşımızın bulunduğu, İran'ın da Türkiye'de yaklaşık 62 bin vatandaşının bulunduğu, bunların yaklaşık 3.500'ünün çalışma iznine sahip olduğu, bu nedenle vatandaşlarımızın karşılıklı olarak sosyal güvenlik haklarının tescil edilmesi ve kayda geçirilmesi için bu Anlaşmanın imzalanmasının önemli olduğu,

Anlaşmanın İran tarafında iç hukuk onay sürecinin tamamlandığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Sena Nur Çelik*
İstanbul	Denizli	Antalya
Üye	Üye	Üye
Tulay Hatımoğulları Oruç	*Asuman Erdoğan*	*Ahmet Haluk Koç*
Adana	Ankara	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Aydın Adnan Sezgin	*Mustafa Canbey*	*Atilla Ödünç*
Aydın	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Kamil Aydın	*Utku Çakırözer*	*Mehmet Güzelmansur*
Erzurum	Eskişehir	Hatay
Üye	Üye	Üye
Aziz Babuşcu	*Ahmet Hamdi Çamlı*	*Yunus Emre*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Zafer Sırakaya	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İstanbul	Karabük	Kayseri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 16 Nisan 2016 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

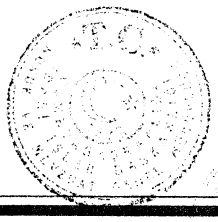

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti, (bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır) her iki Devlet arasında sosyal güvenlik alanında ilişkileri düzenlemek amacıyla aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

I. BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1
Terimlerin Tanımı

(1) Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

a) **Ülke:**
Türkiye bakımından, Türkiye Cumhuriyeti,
İran bakımından, İran İslam Cumhuriyeti.

b) **Mevzuat:** Bu Anlaşmanın 2. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen sosyal güvenlik rejimleri ile ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikler.

c) **Yetkili Makam:**
Türkiye Cumhuriyeti bakımından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,
İran İslam Cumhuriyeti bakımından, Kooperatif, Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı.

d) **Yetkili Kurum:** Bu Anlaşmanın 2. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen mevzuatın uygulamasından ve yardımları sağlamaktan sorumlu sigorta kurumu.

e) **Kurum:** Bu Anlaşmanın 2. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen mevzuatı uygulamakla görevli kurum.

f) **Sigortalı:** Bu Anlaşmanın 2. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen mevzuatın uygulanmakta olduğu ve uygulanmış olduğu kimse.

g) **Sigortalılık Süresi:** Bu Anlaşmanın 2. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen mevzuata göre sigorta primi ödenmiş ya da ödenmiş sayılan süre.

h) **Nakdi Yardımlar:** Bu Anlaşmanın 2. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen mevzuata göre verilen her türlü nakdi yardım.

i) **Aile Bireyi:** Yetkili Kurumca uygulanan mevzuata göre aile bireyi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.

j) **Yararlanıcı:** Akit Tarafların mevzuatına göre tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.

k) **Geride Kalanlar:** Akit Tarafların mevzuatına göre geride kalan ve hak sahibi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.

(2) Bu Anlaşmada tanımlanmayan her bir terim, Akit Tarafların mevzuatında hangi anlamda kullanılmış ise, o anlamı ifade eder.

Madde 2
Anlaşmanın Uygulanacağı Mevzuat

(1) Bu Anlaşma, aşağıdaki ilgili mevzuata uygulanır:

A. Türkiye Cumhuriyeti bakımından:

a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından uzun ve kısa vadeli sigorta kolları ve işsizlik sigortası,

b) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından uzun ve kısa vadeli sigorta kolları,

c) Kamu idarelerinde çalışanlar açısından uzun vadeli sigorta kolları.

B. İran İslam Cumhuriyeti bakımından:

a) Sosyal Güvenlik Kanunu,

b) Sosyal Güvenlik Kanunu Değişikliği, 4. maddenin B fıkrası ve 3. notu,

c) Halı ve Kilim Dokumacıları ile El Sanatları İşçileri için Sosyal Sigorta Kanunu,

d) Kargo ve Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Şoförleri için Revize Sosyal Sigorta Kanunu,

e) İnşaat İşçileri için Sigorta Kanunu.

(2) Bu Anlaşma, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, yeniden düzenleyen veya bu mevzuat yerine geçen ya da bu mevzuata ek hükümler getiren her türlü mevzuata da uygulanır.

(3) Bu Anlaşmanın yeni bir sosyal güvenlik rejimine veya yeni bir sosyal sigorta koluna dair mevzuata uygulanması, Akit Taraflar arasında bu amaçla yeni bir anlaşma imzalanması yolu ile gerçekleştirilir.

Madde 3
Anlaşmanın Uygulanacağı Kişiler

Bu Anlaşma hükümleri, bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, her iki Akit Tarafın mevzuatından birine veya her ikisine evvelce tabi olmuş bulunan veya Akit Taraflardan birinin mevzuatına halen tabi olan kişiler ve bunların aile bireyleri ile geride kalanlarına uygulanır.

Madde 4
Muamele Eşitliği

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Taraflardan birinin ülkesinde ikamet eden ve kendilerine bu Anlaşma hükümleri uygulanan kimseler, oturdukları Akit Tarafın mevzuatının sağladığı haklara ve yükümlülüklere, o ülkenin vatandaşları ile aynı koşullarda sahip olurlar.

Madde 5
Yardımların Yurtdışına Ödenmesi

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, ödemeden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına göre hak kazanılan yardımlar, bu Anlaşmanın 3. maddesi kapsamında bulunan kimselere, diğer Akit Tarafta otursalar bile kesinti yapılmaksızın ödenir. Banka havale komisyonları ödemeden sorumlu Akit Tarafın Yetkili Kurumunca ödenir. Bunların üçüncü bir ülkede oturmaları halinde, yardımlar, ödemeden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak ödenir.

Madde 6
Yardımların Azaltılması, Durdurulması ve İptali

Sağlanan yardımın başka bir sosyal güvenlik yardımı ya da kazanç getiren bir mesleki faaliyet ile çakışması halinde bir Akit Tarafın mevzuatına göre bir yardımın azaltılması, durdurulması ya da iptali durumunda uygulanan koşullar, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre sosyal güvenlik yardımına hak kazanıldığında ya da diğer Akit Taraf ülkesinde kazanç getiren bir mesleki faaliyet icra edildiğinde aynı şekilde uygulanır.

Ancak, her iki Akit Tarafta geçen sürelere göre oransal olarak hesaplanan aynı mahiyetteki iki yardımın birleşmesi halinde bu hüküm uygulanmaz.

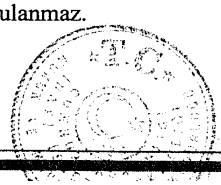

Madde 7
Diğer Anlaşmalar ve Sözleşmeler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Taraflardan birinin üçüncü taraflarla imzaladığı veya imzalayacağı sosyal güvenlik alanındaki ikili anlaşmalar bu Anlaşma hükümlerini etkilemez.

II. BÖLÜM
UYGULANACAK MEVZUATLA İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde 8
Genel Hükümler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça;

(1) Bir Akit Tarafta ücretli çalışanlar veya faaliyetini bir Akit Tarafta icra eden bağımsız çalışanlar, bu çalışmaları ile ilgili olarak, diğer Akit Tarafta ikamet etmeleri ya da işverenin veya işverenin işyeri merkezinin diğer Akit Tarafta bulunması halinde de çalıştıkları Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

(2) Akit Taraflardan birinin memurları veya benzeri muameleye tabi tutulan kişileri, kendilerini çalıştıran idarenin bağlı olduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

(3) Bir işyerinin merkezinin bulunduğu Akit Taraf dışındaki bir şube veya daimi temsilciliği tarafından çalıştırılan kimse, bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

(4) Her iki Akit Tarafta aynı anda bağımsız faaliyet icra eden kişiler, ikamet ettikleri Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 9
Görevlendirme

(1) Akit Taraflardan birinin ülkesinde istihdam edilen kişi, işvereni tarafından belirli bir işin ifası için diğer Akit Tarafa geçici görevli olarak gönderilirse, bu çalışma bakımından, bu kimse aynı işverenin ücretli çalışanı sıfatını koruduğu takdirde, 24 ayı geçmemek koşulu ile birinci Akit Taraf mevzuatına tabi olur.

(2) Bu süre, her iki Akit Tarafın Yetkili Makamlarının veya bu Makamların tayin ettiği kurumların onayıyla 60 aya kadar uzatılabilir.

Madde 10
Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli

(1) Bir Akit Tarafın bayrağını taşıyan bir gemide istihdam edilen kişi, o Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

(2) Merkezi, bir Akit Tarafta bulunan ve kendi adına veya başkası hesabına karayolu, demiryolu ya da havayolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan bir işyerinin, seyahat eden veya uçuş yapan personelinden olan kimse işyeri merkezinin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 11
Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluk Görevlileri

Bu Anlaşma, 18 Nisan 1961 tarihli Viyana Diplomatik İlişkiler Sözleşmesi ve 24 Nisan 1963 tarihli Viyana Konsolosluk İlişkileri Sözleşmesi'nin hükümlerini etkilemez.

Madde 12
İstisnalar

Akit Tarafların Yetkili Makamları, bir kişi veya kişi grupları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Anlaşmanın 8 ilâ 11. maddelerine istisna teşkil eden hükümler üzerinde anlaşabilir.

III. BÖLÜM
ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM
SAĞLIK YARDIMLARI

Madde 13
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre ayni yardımlardan yararlanma hakkı belirli sigortalılık sürelerinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu Tarafın kurumu gerekli hallerde, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçmiş olan sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.

(2) Hastalık ve analık günlük ödenekleri ile ilgili olarak, bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen süre birleşimi, ancak ilgilinin gelir getirici bir faaliyet icra ettiği ve başvurusunu yaptığı Akit Taraf mevzuatı kapsamında sigortalı olması halinde yapılır.

2. KISIM
YAŞLILIK, MALULLÜK VE GERİDE KALANLAR YARDIMLARI

Madde 14
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu mevzuatı uygulayan kurum, gerekiyorsa, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.

(2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı, bir özel rejim kapsamındaki bir meslekte veya belirli bir meslekte ya da bir işte belirli bir sürenin tamamlanmasına bağlı ise, sadece ilgili rejim kapsamında geçen süreler veya böyle bir rejimin olmaması durumunda aynı meslekte veya aynı işte tamamlanmış süreler, eğer uygunsa diğer Akit Taraf mevzuatı kapsamında bu yardım hakkının belirlenmesinde dikkate alınır.

(3) Akit Taraflar hizmet sürelerini gün olarak belirteceklerdir.

(4) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardım hakkının kazanılması koşullarının tespitinde, bir Akit Taraftaki ilk işe başlama tarihi dikkate alınır.

Madde 15
Bir Yıldan Az Sigortalılık Süresi

(1) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplamı bir yıldan az ise, bu mevzuata göre sadece bu sigortalılık süresine bağlı yardım hakkı olması durumu hariç, yardım sağlanmaz.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına istinaden bir Akit Tarafın Yetkili Kurumu, yardım hakkının kazanılması, korunması, yeniden kazanılması ve yardımların gerçek tutarının belirlenmesi için sözü edilen süreleri kendi mevzuatına tabi geçmiş süreler olarak kabul eder.

Madde 16
Nakdi Yardımların Hesaplanması

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bu Anlaşmanın 14. madde hükmü uygulanmaksızın kazanılıyorsa, o Akit Tarafın Yetkili Kurumu, ödenmesi gereken yardım miktarını yalnız kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alarak belirler.

(2) İlgili kimse Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlara ancak bu Anlaşmanın 14. madde hükümlerinin uygulanması suretiyle hak kazanıyor ise, o Akit Tarafın Yetkili Kurumu yardımları aşağıda belirtildiği şekilde hesaplar;

a) Yetkili Kurum, her iki Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bütün sigortalılık sürelerini yalnız kendisinin uyguladığı mevzuata göre geçmiş gibi değerlendirerek nazari miktarı hesaplar.

b) Yukarıda bahsedildiği şekilde hesaplanan miktar üzerinden, yardımın gerçek miktarını, yardımın hesabında dikkate alınan sürelerden sadece kendi mevzuatına göre tamamlanan aylığa esas sürelerin toplam aylığa esas sürelere oranı olarak belirler.

(3) Bir Akit Tarafın mevzuatına istinaden yapılan yardımlar, o devletin mevzuatına göre kazançlar veya ödenen primler esas alınarak hesaplanıyor ise, Yetkili Kurum sadece kendi mevzuatına göre kazançları veya ödenen primleri dikkate alır.

(4) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre nakdi yardımların tutarı, aile bireylerinin sayısına bağlı ise, Yetkili Kurum, diğer Akit Tarafta veya üçüncü bir ülkede ikamet eden aile bireylerini de dikkate alır.

3. KISIM
CENAZE YARDIMI

Madde 17
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi ve Cenaze Yardımlarının Ödenmesi

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre cenaze yardımlarından yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, o Akit Tarafın Yetkili Kurumu, gerekiyorsa, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.

(2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı bulunan bir kimse, diğer Akit Tarafta öldüğü takdirde, sigortalı olduğu Akit Tarafta ölmüş gibi kabul edilir ve hak sahipleri cenaze yardımına hak kazanır.

(3) Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre ölüm durumunda yardımlardan yararlanma hakkı bulunuyorsa, sadece ölen kişinin ikametinin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.

4. KISIM
MESLEK HASTALIKLARI

Madde 18
Meslek Hastalıkları

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarından yararlanma hakkı, hastalığın ilk kez bu ülkenin kendi topraklarında meydana gelmiş olması koşuluna bağlı bulunuyorsa, bu koşul, bu hastalığın ilk kez diğer Akit Tarafta meydana gelmiş olması halinde de yerine getirilmiş sayılır.

(2) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre meslek hastalığı halinde yardıma hak kazanılması, mesleğin bu tür bir hastalığa yol açabileceği süre kadar yapılması koşuluna bağlı ise, bu Akit Tarafın Yetkili Kurumu, gerekli hallerde diğer Akit Tarafın mevzuatına göre bu meslekte geçen süreyi de dikkate alır.

Madde 19
Nakdi Yardımlar

(1) Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre meslek hastalığı halinde nakdi yardım hakkı doğuyorsa, yardım, sadece meslek hastalığının meydana gelmesine sebep olan ekonomik faaliyetin en son gerçekleştiği Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak yapılır.

(2) Meslek hastalığının ağırlaşması durumunda, Akit Taraflardan birinin mevzuatı gereğince meslek hastalığı yardımlarından yararlanan veya yararlanmış olan sigortalı kişi, aynı tür bir meslek hastalığı için diğer Akit Tarafın mevzuatına göre yardım hakkını talep ettiği takdirde, aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Eğer sigortalı kişi, diğer Akit Taraf ülkesinde meslek hastalığına neden olabilecek veya hastalığı ağırlaştırabilecek bir faaliyet icra etmemiş ise, ilk Akit Tarafın Yetkili Kurumu, uyguladığı mevzuata göre, hastalığın ağırlaşmasını dikkate alarak yardımların maliyetini üstlenir.

b) Eğer sigortalı kişi, ikinci Akit Taraf mevzuatı kapsamında böyle bir faaliyet icra etmiş ise, ilk Akit Tarafın Yetkili Kurumu, uyguladığı mevzuata göre, hastalığın ağırlaşmasını dikkate almaksızın yardımların maliyetini üstlenir. İkinci Akit Tarafın Yetkili Kurumu bu kişiye, miktarı söz konusu Akit Tarafın mevzuatına göre belirlenen ve hastalığın ağırlaşmasından sonra hak edilen yardım miktarı ile ağırlaşmadan önce verilmesi gereken yardım miktarı arasındaki farka eşit bir yardım sağlar.

5. KISIM
İŞSİZLİK YARDIMLARI

Madde 20
İşsizlik Sigortası Yardımları

(1) İşsizlik sigortası yardımları, kişinin son olarak sigortalı olduğu Akit Tarafın mevzuatına göre sağlanır.

(2) Bu Anlaşmanın 5. maddesi hükümleri işsizlik sigortası yardımlarına uygulanmaz.

6. KISIM
AİLE YARDIMLARI

Madde 21
Aile Yardımları

(1) Aile yardımları, kişinin son olarak sigortalı olduğu Akit Tarafın mevzuatına göre sağlanır.

(2) Bu Anlaşmanın 5. maddesi hükümleri aile yardımlarına uygulanmaz.

BÖLÜM IV
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 22
İdari Önlemler ve İşbirliği Usulleri

(1) Akit Tarafların Yetkili Makamları bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli idari düzenlemeleri yapar.

(2) Akit Tarafların Yetkili Makamları bu Anlaşmanın uygulanmasında alınan önlemler konusunda birbirlerine mümkün olan en kısa zamanda gerekli bilgileri verirler ve bu Anlaşmanın uygulanmasını etkilediği ölçüde ulusal mevzuatında yapılan değişiklikleri bildirir.

(3) Akit Tarafların Yetkili Makamları bu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak üzere irtibat kurumları belirler.

(4) Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin her sorun için Akit Tarafların Yetkili Makamları ve kurumları sanki bu sorunlar kendi ulusal yasalarını etkiliyormuş gibi birbirlerine yardımcı olur. Bu idari yardımlaşma ücretsiz yapılır.

(5) Sadece bir Akit Tarafın mevzuatının uygulanması çerçevesinde diğer Akit Tarafta ikamet eden veya bulunan kişiler için yapılan tıbbi muayene, ikamet edilen veya bulunulan devletin kurumu tarafından, Yetkili Kurumun talebi üzerine ve bu kurumun hesabına yapılır. Her iki Akit Tarafın mevzuatının uygulanmasıyla ilgili tıbbi muayeneler ikamet edilen veya bulunulan yerdeki kurumca ve bu kurumun hesabına yapılır.

(6) Bu Anlaşma uyarınca bir Akit Tarafa, diğer Akit Taraf tarafından hakkında bildirimde bulunulan kişilere ilişkin her nevi bilgi, bu Anlaşmanın uygulanmasında gizlilik değeri taşır ve ancak bu Anlaşmanın ve onun tatbik edildiği mevzuatın uygulanmasında kullanılabilir. Diğer Akit Taraf kendisine iletilen bilgileri açıklamaz.

Madde 23
Resmi Dillerin Kullanılması

(1) Bu Anlaşmanın uygulanmasında Akit Tarafların Yetkili Makamları ve Kurumları, kendi resmi dilleri ile haberleşir.

(2) Bir talep veya belge diğer Akit Tarafın resmi dili ile yazılmış olduğu gerekçesiyle reddedilemez.

Madde 24
Giderlerden ve Tasdikten Bağışıklık

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatında, o mevzuat uyarınca yazı ve ekindeki belgeler için uygulanan resim ve harç muafiyeti veya indirimi, diğer Akit Tarafın mevzuatının ya da bu Anlaşmanın uygulanması için sunulan bildirim veya diğer belgelere de uygulanır.

(2) Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Akit Tarafların Yetkili Kurumları tarafından gönderilen herhangi bir kimlik beyanının, belgenin ve bildirimin onaylanmasına gerek yoktur.

Madde 25
Yazılı Taleplerin Verilmesi

(1) Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde veya Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca Akit Taraflardan birinin Yetkili Makam, Yetkili Kurum veya kurumuna yapılan başvurular, verilen beyannameler veya itirazlar diğer Akit Tarafın Yetkili Makam, Yetkili Kurum veya kurumuna aynı tarihte verilmiş sayılır.

(2) Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca verilen bir yardım talebi, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre verilmiş yardım talebi sayılır.

(3) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre bu Akit Tarafın Yetkili Makamına, Yetkili Kurumuna veya kurumuna yapılması gereken başvurular, verilmesi gereken beyannameler veya itirazlar, aynı süre içerisinde diğer Akit Tarafın Yetkili Makam, Yetkili Kurum veya kurumuna verilebilir.

(4) Bu maddenin 1 ilâ 3. fıkralarında belirtilen durumlarda yukarıda belirtilen kurumlar, başvuruları, beyannameleri veya itirazları diğer Akit Tarafın Yetkili Kurumuna doğrudan veya irtibat mercileri aracılığıyla gecikmeksizin iletir.

Madde 26
Haksız Ödenen Meblağların Geri Alınması

Akit Taraflardan birinin Yetkili Kurumu, yararlanıcıya bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde hak ettiği bir meblağı aşan miktarda ödeme yapmışsa, yararlanıcıya mütekabil yardımları ödemekle yükümlü olan diğer Akit Tarafın kurumundan haksız olarak ödenen miktarı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir. Söz konusu Yetkili Kurum, bu şekilde mahsup ettiği meblağı diğer Akit Tarafın kurumuna transfer eder.

Haksız ödenmiş meblağın bu şekilde geri ödenmesinin mümkün olmadığı durumda, aşağıdaki usul uygulanır:

a) Akit Taraflardan birinin kurumu bir kimseye hak ettiğinden fazla bir meblağ ödemişse, bu kurum, uyguladığı mevzuatta öngörülen şartlar ve sınırlar dâhilinde, yararlanıcıya yardım sağlamakla yükümlü diğer Akit Taraf kurumundan fazla ödenen meblağı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir.

Diğer Akit Taraf Yetkili Kurumu, bu haksız ödeme sanki kendisi tarafından yapılmış gibi kesintiyi mevzuatında öngörülen şartlar ve sınırlar dâhilinde yapar ve mahsup ettiği meblağı diğer Akit Taraf kurumuna transfer eder.

b) Akit Taraflardan birinin Yetkili Kurumu, yararlanıcıya kendi mevzuatı uyarınca avans ödemişse, diğer Akit Tarafın Yetkili Kurumundan, yararlanıcıya aynı süre için mevzuatına göre ödeyeceği meblağlardan, avans tutarını mahsup etmesini talep edebilir. Diğer Akit Tarafın Yetkili Kurumu kesintiyi yapar ve söz konusu meblağı talepte bulunan Akit Taraf Yetkili Kurumuna transfer eder.

Madde 27
Ödemelerde Kullanılacak Para Birimi

(1) Bu Anlaşma uyarınca sağlanacak yardımlara ilişkin ödemeler, Yetkili Kurumun ödemeyi yaptığı Akit Tarafın para birimi ile yapılır ve bu şekilde yapılan ödeme, Yetkili Kurumu ödeme yükümlülüğünden tümüyle kurtarır.

(2) Bu Anlaşma kapsamında, bir Akit Tarafın Yetkili Kurumunun diğer Akit Taraf Yetkili Kurumunun sunduğu hizmetler için gider iadesi nedeniyle ödeme yükümlülüğünün doğması halinde, ödeme yükümlülüğü diğer Akit Tarafın döviz kuruyla belirtilir. İlk Akit Taraf Yetkili Kurumu diğer Akit Tarafın döviz kuruyla ödeme yaparak yükümlülüğünü yerine getirir.

Madde 28
Anlaşmazlıkların Çözülmesi

(1) Akit Tarafların Yetkili Kurumları bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlığı görüşmeler ve müzakereler yoluyla ortaklaşa çözer.

(2) Eğer anlaşmazlıklar bu maddenin 1. fıkrasında belirtildiği üzere altı ay içinde çözüme kavuşturulamazsa, Yetkili Makamlardan birinin talebi üzerine her iki Yetkili Makam, Yetkili Kurumlar tarafından çözülemeyen anlaşmazlık hususunda derhal birbirlerine danışır.

BÖLÜM V
GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 29
Geçici Hükümler

(1) Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için hiçbir yardım hakkı doğurmaz.

(2) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce bir Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bir sigortalılık süresi, bu Anlaşma hükümlerine göre doğan hakların belirlenmesinde değerlendirilir.

(3) Yalnız bu Anlaşma uyarınca ödenmesi gereken herhangi bir yardım, ilgilinin bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak talepte bulunması halinde, önceden tasfiye edilen haklar, bir toptan ödemeye yer verilmemiş olması kaydıyla, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden geçerli olarak ödenecektir.

(4) Bu maddenin 3. fıkrasında sözü edilen talep bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılırsa bu Anlaşmaya göre doğan haklar, Akit Tarafların mevzuatındaki zaman aşımı nedeniyle hakkın kaybına veya ortadan kalkmasına ilişkin hükümleri, ilgili hakkında uygulanmaksızın, o tarihten itibaren kazanılır. İki yıl geçtikten sonra yapılan taleplerde ise talep tarihi esas alınır.

Madde 30
Onay ve Yürürlük

(1) Bu Anlaşma Akit Tarafların yürürlüğe girme için ilgili yasal gereklerin yerine getirildiği konusunda diplomatik kanallar yolu ile birbirlerini haberdar etmek üzere gönderdikleri son yazılı bildirimin teslim alındığı Miladi ayı izleyen ayın birinci gününde yürürlüğe girer.

(2) Bu Anlaşma üzerinde Akit Tarafların müşterek yazılı onayı ile herhangi bir zamanda değişiklik yapılabilir. Yapılan değişiklikler bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yasal prosedür izlenerek yürürlüğe girer.

Madde 31
Anlaşmanın Süresi ve Feshi

(1) Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

(2) Akit Taraflardan biri, diğer Akit Tarafa üç ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

Madde 32
Kazanılmış Hakların Korunması

(1) Bu Anlaşmanın feshi halinde, Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar saklıdır.

(2) Bu Anlaşmanın feshi halinde henüz karara bağlanmamış yardım hakları ile ilgili tüm işlemler, bu Anlaşma hükümlerine göre sonuçlandırılır.

İşbu Anlaşma, Ankara'da 16.04.2016 tarihinde Türkçe, Farsça ve İngilizce dillerinde, her üç metinde aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA
Süleyman SOYLU	**Dr. Ali RABIEI**
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	**Kooperatif, Çalışma ve Sosyal Refah Bakanı**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 185

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2221 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**

- **Teklif Metni** **9**

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **9**

- **Anlaşma Metni** **10**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 533771 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş birliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2221)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup ülkelerin bu sorunlarla mücadelede başarı sağlamaları için ikili ve çok taraflı işbirliğinde bulunulması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, diğer ülkelerle akdedilen güvenlik işbirliği anlaşmaları ile özellikle terörizm ve örgütlü suçların önlenmesi maksadıyla güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim imkânı sağlanmakta ve ikili işbirliğinin geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır.

Bu itibarla, 25 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan 'Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması'" kapsamında Taraflar;

a) Suç gelirlerinin aklanması, bilişim alanında suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınıraşan örgütlü suçlar,

b) Yasa dışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığı,

c) İnsan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı göç,

ç) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif maddelerin ve toksiklerin yasa dışı ticareti,

d) Para, pasaport, vize ve diğer resmi evrakta sahtecilik,

e) Organize suçlar, alkol ve tütün mamulleri, akaryakıt ile her türlü gümrüklü eşya kaçakçılığı,

f) Özellikle tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri ve bunların eylem metotları ile terörizmin finansmanı gibi sınıraşan suçlar,

Konularında suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi amacıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

Bahse konu Anlaşma ile Ülkemiz ve Filistin Devleti arasında yürütülmekte olan güvenlik işbirliği faaliyetlerinin daha da güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-150935 *13 Eylül 2019*
Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *20/2/2020*
Esas No: 2/2221
Karar No: 126

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 13/09/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ‘Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması”, 02/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla ‘Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 07/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen 2/2221 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 5/2/2020 tarihli 19’uncu toplantısında İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; suç gelirlerinin aklanması, bilişim alanındaki suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınıraşan örgütlü suçlar, yasa dışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığı, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı göç, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif maddelerin ve toksiklerin yasa dışı ticareti, para, pasaport, vize ve diğer resmî evrakta sahtecilik, organize suçlar, alkol ve tütün mamulleri, akaryakıt ile her türlü gümrüklü eşya kaçakçılığı, özellikle tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri ve bunların eylem metotları ile terörizmin finansmanı gibi sınıraşan suçlar konularında suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi amacıyla iş birliğinde bulunulmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Filistin’de yetmiş yıldan bu yana çözümsüzlüğün devam ettiği, bunun temelinde İsrail’in işgalinin ve hukuk tanımaz yaklaşımının yer aldığı, Ortadoğu Barış Sürecinin İsrail’in yasa dışı faaliyetlerini yoğunlaştırdığı bugünlerde kritik bir dönemece girdiği,

ABD yönetiminin 28 Ocakta Başkan Trump tarafından açıklanan sözde barış planının bütünüyle İsrail’in hedef ve öncelikleri temelinde maksimalist bir yaklaşımla hazırlandığı, Filistin’e desteğimiz çerçevesinde plana karşı Bakanlık olarak çok net ve sert bir açıklama yapıldığı, keza parlamentomuzda grubu bulunan bütün siyasi partilerin ortak açıklamasının da Filistin davasına olan desteğimizin uluslararası platformda daha güçlü şekilde yankılanmasına sebep olduğu, yine Sayın Cumhurbaşkanımızın bu sözde barış planına olan tepkimizi çok net bir şekilde ortaya koyduğu,

Filistin’in plana katkı sağlamasına başından beri müsaade edilmediği, planın açıkça Filistinlilerin temel hak ve özgürlüklerini yok saydığı, bu gelişimin uluslararası toplum tarafından da kabul görmediği, özellikle İslam coğrafyasından ve dünyanın diğer bölgelerinden bu plana çok güçlü tepkilerin geldiği,

Filistin'in çağrısıyla 3 Şubat günü Cidde'de düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı Acil İcra Komitesi toplantısına katılan Dışişleri Bakanımız tarafından sözde barış planının uluslararası toplum tarafından reddedilmesi gerektiği mesajının orada da aktarıldığı, toplantıda, ülkemizin öncülük etmesiyle konunun Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin gündemine alınması ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun acil toplantıya çağrılması yönünde karar alındığı,

Daha önce de yine Filistin davasına olan desteğimiz kapsamında, İsrail'in Filistin halkına yönelik acımasız saldırganlığı ve ABD'nin Kudüs Büyükelçiliğinin yasa dışı şekilde açılmasına mukabele amacıyla Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından o dönemde, Dönem Başkanı sıfatıyla İstanbul'da iki İİT Olağanüstü Zirvesi gerçekleştirildiği, bu zirvedeki kararların da yine ülkemizce Birleşmiş Milletlere taşınarak kabul ettirildiği,

Filistin halkının kendi egemen ve bağımsız devletinde refah içinde yaşaması için verdiğimiz desteklerin önümüzdeki dönemde de devam edeceği,

Bugün ele alınan Anlaşma'nın da bu bakımdan önemli olduğu zira Filistin'le ilişkilerimizin kurumsallaştırılmış çerçevede her alanda geliştirilmesine ve çeşitlendirilmesine önem atfedildiği,

25 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmayla terör ve terör örgütleriyle mücadele, sınır aşan suçlarla mücadele konularında yapılacak iş birliğinin hukuki temelinin atıldığı, Filistin'de ülkemiz aleyhine faaliyet gösteren terör örgütlerinin basın yayın organları ile bağlı diğer paravan kuruluşlarının faaliyetlerinin engelleneceği, bunlara ilişkin ulusal mevzuatlara uygun tedbirler alınacağı,

Yine Filistin tarafının talebine binaen, Filistin kolluk birimlerinin kapasitesinin geliştirilmesi, teknik imkân ve kabiliyetlerinin iyileştirilmesi konusunda da gerekli adımların atılacağı, bu çerçevede, Filistin kolluk birimlerine hizmet içi eğitim sertifika programı, Türkiye Polis Akademisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademi Başkanlığımıza bağlı enstitülerde yüksek lisans, doktora programı gibi alanlarda eğitim verileceği ve bu sayede Filistin kolluk birimlerine gerekli donanımın sağlanabileceği,

Anlaşma'nın Filistin tarafında yürürlüğe girdiği,

Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Erhan Gülveren tarafından;

Günümüzde terörizmle örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunduğu, yabancı ülkelerle imzalanan güvenlik ve iş birliği anlaşmalarıyla özellikle terörizm başta olmak üzere organize suçlar ve diğer güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim ve temas imkânı sağlandığı,

Anlaşma ile başta terörizm ve organize suçlarla mücadele olmak üzere tarafların güvenliğini etkileyen temel başlıklardaki birçok konuda iş birliği sağlanacağı,

Hâlihazırda Filistin'le aramızda güvenlik ve iş birliği faaliyetleri yürütülmekle birlikte, gerekli yasal zeminin bulunmaması sebebiyle bu faaliyetlerin istenilen düzeyde gerçekleştirilemediği, bu Anlaşma imzalandıktan sonra ilişkilerimizin daha da ileri safhalara gideceği,

Anlaşmayla, başta FETÖ ve diğer terör örgütleri olmak üzere yukarıda sayılan konularda daha hızlı bir gelişme sağlanacağı, Filistin makamları tarafından talep edilecek her türlü desteğe imkân sağlanabileceği,

Komisyon üyeleri tarafından Teklif lehinde ve aleyhinde;

Trump tarafından açıklanan Yüz Yıllık Barış Planı'nın asla kabul edilemeyeceği, planın Filistin tarafına danışılmadan yapılmış olduğu, plan ile Filistin halkının geleceğinin ipotek altına alındığı, Filistinli mültecilerin kendi vatan toprakları olarak bildikleri yerlere geri dönebilme imkânının ortadan kaldırıldığı, Kudüs'le ilgili olarak alınan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarının hemen hemen tamamının da bu planla ihlal edilmiş olduğu,

Filistin halkıyla dayanışma içinde olunduğuna dair Mecliste grubu bulunan beş siyasi partinin imzasıyla yayınlanan açıklamanın son derece önemli olduğu,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Denizli	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Tulay Hatımoğulları Oruç	*Asuman Erdoğan*	*Ahmet Haluk Koç*
Adana	Ankara	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Mustafa Canbey	*Atilla Ödünç*	*Kamil Aydın*
Balıkesir	Bursa	Erzurum
Üye	Üye	Üye
Utku Çakırözer	*Ali Şahin*	*Aziz Babuşcu*
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Ünal Çeviköz	*Ahmet Berat Çonkar*	*Yunus Emre*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Ümit Özdağ	*Zafer Sırakaya*	*Serpil Kemalbay Pekgözegü*
İstanbul	İstanbul	İzmir
	Üye	
	Niyazi Güneş	
	Karabük	
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 25 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Hükümeti,

Her iki Tarafın egemenliği, eşitliği ve çıkarlarına karşılıklı saygı ilkesi çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Devleti Hükümeti arasındaki dostluk ilişkilerini daha da güçlendirmek ve geliştirmek, her iki Devlette barış ortamı içinde refahı ve istikrarı geliştirmek arzusuyla,

Uluslararası terör eylemleri ve uluslararası örgütlü suçlarda ortaya çıkan artıştan duydukları endişeyle,

Teknik yardım, eğitim ve teçhizat alanında işbirliği geliştirme ihtiyacının farkında olarak,

Vatandaşlarını ve ülkelerindeki diğer kişileri terör eylemlerinden ve diğer suç eylemlerinden etkin biçimde koruma ilkesine uygun olarak,

Her iki Tarafın ulusal mevzuatını ve uluslararası yükümlülüklerini göz önünde bulundurarak,

Birleşmiş Milletler Sözleşmesinde tanımlanmış temel ilkelere olduğu kadar insan haklarının korunmasını da dikkate alarak,

Devletlerin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesine saygı göstererek ve iki Taraf arasındaki dostane ilişkileri güçlendirmek arzusuyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1
İşbirliği Yükümlülüğü

Taraflar ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası anlaşmalara uygun şekilde özellikle terör, organize suçlar, emtia, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallar ile ilgili suçlar olmak üzere sınır aşan suçlarla mücadelede işbirliği yapacaklardır.

MADDE 2
İşbirliği Alanları

1. Taraflar kendi imkanları çerçevesinde, aşağıda belirtilen alanlarda suçu önlemek, bastırmak ve suç soruşturmalarını yürütmek için işbirliğinde bulunacaklardır:

a) Suç gelirlerinin aklanması, bilişim alanında suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınır aşan örgütlü suçlar;

b) Yasadışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığı,

c) İnsan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasadışı göç,

d) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif maddelerin ve toksiklerin yasa dışı ticareti,

e) Para, pasaport, vize ve diğer her türlü resmi evrakta sahtecilik;

f) Organize suçlar, alkol ve tütün mamulleri, akaryakıt ile her türlü gümrüklü eşya kaçakçılığı,

2. Taraflar ayrıca yürürlükteki ulusal mevzuatlarına ve uygulanabilir uluslararası sözleşmeler ile yürürlükteki BM Güvenlik Konseyi Kararlarından doğan uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak terör eylemlerini önlemek, bastırmak ve terörizmin finansmanını engellemek için işbirliğinde bulunacaklardır. Bu bağlamda;

Taraflar, sınırları içerisinde diğer Tarafın vatandaşlarına ve güvenliğine yönelik terör eylemlerinin hazırlanması ve işlenmesini önlemek amacıyla etkin tedbirler alacaklardır.

3. Terörizmle mücadelede işbirliği; özellikle Tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri, terör örgütleri eylem metotları, terörizmin finansmanı konularında bilgi, istihbarat, değerlendirme paylaşımı ile operasyonel ve aynı zamanda terörle mücadelede kullanılan teknik ve taktik yöntemleri konusunda işbirliğini kapsayacaktır.

a) Taraflar, terörizmle mücadelede, kendi topraklarında diğer Tarafın aleyhine faaliyet gösteren terör örgütlerinin yazılı ve görsel basın yayın organları ile bağlı diğer paravan kuruluşlarının faaliyetlerini engelleyeceklerdir. Taraflar bunları illegal örgütler olarak değerlendirerek, kendi ulusal mevzuatlarına uygun olarak etkili tedbirler alacaklardır.

b) Taraflar, kendi topraklarında terör örgütlerine mali destek sağlayan veya barınma, konaklama, eğitim, tedavi gibi lojistik destek dâhil diğer şekillerde destek veren kişi ve kuruluşlara yönelik etkili mücadele yöntemleri geliştirerek uygulamaya koyacaklardır.

c) Taraflar, rehin alma ve ulaşım araçlarının kaçırılması gibi eylemler dâhil, terör eylemlerinin önlenmesi ve mücadele edilmesine ilişkin yöntemler hakkında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacak ve bahsi geçen konuyla ilgili olarak ortak çalışmalar gerçekleştireceklerdir.

d) Taraflar, terörle mücadelede kullanılan silah, teçhizat ve teknik donanım konularında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacaklardır.

e) Taraflar, terör örgütlerinin eline geçmesini önlemek amacıyla terör eylemlerinin hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde kullanılabilecek teknolojik donanım ile her türlü silah ve mühimmat hareketini izleyerek işbirliği yapacak ve bilgi değişiminde bulunacaklardır.

4. Taraflar, işbu Anlaşma kapsamındaki ortak faaliyetlerin etkileşim ve koordinasyon etkinliğini artırmak için irtibat görevlileri atayabilir, yardım talebi haricinde kalan konularda bilgi aktarımı ve paylaşımı maksadıyla elektronik sistemler kurabilirler.

5. Taraflar, Hizmet İçi Eğitim Sertifika Programı, Temel Kolluk Personeli Eğitimi Programı, İlk Kademe Kolluk Amiri Eğitimi Programı, Türkiye Polis Akademisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlıklarına bağlı Enstitülerde Yüksek Lisans, Doktora Programları ve amir/yönetici pozisyonundaki personele öncelik verilmek üzere Tezsiz Yüksek Lisans Eğitimi alanlarında işbirliğinde bulunabilirler. Bu kapsamda

verilecek eğitimlerin mali konuları ve şartları gibi ayrıntıları içeren hususlar daha sonra imzalanacak olan Eğitim İşbirliği Protokolü ile belirlenecektir.

6. Taraflar, mutabık kalınması halinde barış ve huzurun sağlanmasında görevli Polis, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatlarının idari ve kurumsal kapasitelerinin artırılması için araç, eğitim, teknik yardım, malzeme hibesi, danışmanlık gibi konularda destek sağlanması hususunda kısa ve uzun vadeli program ve projeler gerçekleştirebilir ve işbirliğinde bulunabilirler.

7. Tarafların denizde kolluk görevi icra eden/denizde sınıraşan suçları takip eden teşkilatları arasında yakın işbirliği kurulabilmesi maksadıyla mutabakat ile;

a) Karşılıklı ziyaretler,
b) Üst düzey görüşmeler,
c) Teknik toplantılar,
d) Gemilerde/karargahlarda personel mübadelesi,
e) Gemilerle karşılıklı liman ziyaretleri, ortak eğitim/tatbikatlar,
f) Eğitim merkezlerinde kursiyer eğitimi,
g) Bilgi paylaşımı için internet tabanlı güvenlik sistemi kurulması faaliyetleri icra edebilir.

8. Taraflar, işbu Anlaşma kapsamındaki ortak faaliyetlerin etkileşimini artırmak ve koordinasyonunu sağlamak, görevli bulundukları ülke kolluk birimleri ile bu Maddenin 1'inci fıkrasında sayılan alanlarda işbirliği yürütmekle yükümlü İçişleri Müşaviri ve irtibat görevlisi atayabilirler.

9. Taraflar, suç yöntemleriyle daha etkin mücadele etmek, adli tıp kapasitelerini güçlendirmek için işbirliğinde ve bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

MADDE 3
Yardım Talebi ve Uygulanması

1. Bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği, ilgili yetkili makamlar tarafından yapılan yardım taleplerine bağlı olarak veya söz konusu yardımın diğer tarafın menfaatine olduğunu düşünen yetkili makamın kendi girişimi üzerine gerçekleştirilecektir.

2. Diğer Tarafın menfaatine olduğunu düşündürecek gerekçeler olduğu takdirde Taraflardan herhangi biri diğer Tarafa, herhangi bir talep olmaksızın, bilgi aktarımında bulunabilir.

3. Yardım talebi yazılı olarak sunulur. Acil durumlarda talep sözlü olarak iletilebilir ancak bunun yedi (7) günü geçmeyecek şekilde yazılı olarak teyit edilmesi gerekir.

4. Yardım talebinde aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

a) Talepte bulunan Taraf ile yardım talebinin iletildiği merciinin adı,

b) Olaya ilişkin detaylı bilgi,

c) Talebin amaç ve gerekçeleri,

d) Talep edilen yardımın tanımı,

e) Talebin aciliyet durumu,

f) Talebin etkin bir şekilde yerine getirilmesine katkıda bulunacak diğer bilgiler.

5.Yardım talebinin yerine getirilmesi veya işbirliği faaliyetinin taraflardan birinin egemenliğini veya güvenliğini tehlikeye atması ya da ulusal mevzuatı, uluslararası yükümlülükleri veya diğer önemli çıkarlarıyla çatışması halinde, ilgili Taraf söz konusu talebi bütünüyle reddedebilir ya da talebin yerine getirilmesini belirli koşullara bağlayabilir.

6.Talepte bulunulan Taraf, talebin mümkün olduğunca ivedi ve tam olarak yerine getirilmesi için gereken tüm önlemleri alır.

7. Talebin yerine getirilmesi esnasında talepte bulunulan Tarafın hukuku geçerli olacaktır.

8. Talepte bulunulan Taraf, talebin uygun biçimde yerine getirilmesi için gerektiğinde talepte bulunan Taraftan daha fazla bilgi talebinde bulunabilir.

9. Talepte bulunulan Taraf, herhangi bir talebin ivedilikle yerine getirilmesinde kendi Devletinde başlatılan hukuki sürece müdahale ettiğini düşünüyorsa, talebin yerine getirilmesini erteleyebilir ya da talep eden Taraf ile yapılan istişareler sonucunda gerekli görülen koşullara bağlayabilir. Talep eden Taraf önerilen koşullarda destek verilmesini kabul ederse, bu koşullara uygun hareket edecektir.

10. Talepte bulunulan Taraf Devletin ulusal mevzuatı başka bir zaman kısıtlaması koymuyorsa, ilgili yetkili merci, talebin yerine getirilmesine ilişkin sonucu talep eden Tarafa talebin alındığı tarihten itibaren otuz (30) gün içerisinde bildirecektir.

11. Yardım talebinin tamamen ya da kısmen reddedilmesi durumunda, talepte bulunulan Taraf ret gerekçelerini talep eden tarafa bildirecektir.

MADDE 4
Bilgi ve Evrakın Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar

1. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında iletilen bilgi ve kişisel verilerin sadece Anlaşmanın amaçları doğrultusunda ve ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları insan hakları sözleşmeleri uyarınca kişilerin insan haklarına saygı gösterilerek kullanılacağını kabul ederler.

2. Taraflar arasında teati edilen kişisel veriler ve özellikle hassas bilgiler, Tarafların veriler ve bilgiler konusundaki ulusal mevzuatına uygun olarak, ulusal veriler için geçerli olan standartlara göre korunacaktır.

3. İşbu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda Taraflar, hassas ve kişisel verilerin kasıt olmaksızın veya kanunsuz imhası, kasıt olmaksızın kaybolması veya ifşası, yetkisiz değişimi ve erişimi veya her türlü yetkisiz işlem için gerekli teknik ve kurumsal tedbirleri uygulayacaklardır. Taraflar, özellikle, kişisel verilere sadece erişim yetkisi bulunanların erişimini temin etmek için gerekli her türlü tedbiri almalıdırlar.

4. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında temin edilen bilgi, belge ve diğer ortak materyalleri, talepte bulunulan Tarafın yetkili makamlarından yazılı izin almaksızın üçüncü taraflara iletemezler. Bu yükümlülük bu Anlaşma sona erdikten sonra da geçerlidir.

5. Bilgiyi alan Taraf, bilgiyi ileten Tarafın talebi üzerine, bu Anlaşma kapsamında aldığı eksik veya doğru olmayan ya da alınması veya kullanılması bu Anlaşmayı veya bilgiyi sağlayan Tarafın geçerli kurallarını ihlal eden verileri, kendi ulusal mevzuatı ile uyumlu olacak şekilde kullanımını durdurmak, düzeltmek veya silmekle yükümlüdür.

6. Taraflardan biri bu Anlaşma kapsamında diğer Taraftan aldığı verilerin doğru olmadığının farkına vardığında, bu verilere yanlışlıkla güvenilmesini engellemek amacıyla, hususiyeti diğer tarafa bildirmek suretiyle, özellikle ilave, silme veya düzeltme işlemleri dâhil gerekli önlemleri alacaktır.

7. Taraflardan her biri, bu Anlaşma kapsamında diğer Tarafa iletilen veya diğer Taraftan alınan verilerin doğru veya güvenilir olmadığının, ya da ciddi şüpheye sebebiyet verebileceğinin farkına varırsa diğer Tarafı bilgilendirecektir.

MADDE 5
Personele İlişkin Hususlar

1. Anlaşma kapsamında, işbirliği alanlarında belirtilen faaliyetlerin icrası maksadıyla diğer Tarafın personeli, bulunduğu ülkedeki yasalara ve yürürlükte bulunan mevzuata tabi olacaktır ve aykırı hareket etmesi durumunda personelin görevine son verilebilir.
2. Eğitim maksadıyla diğer Tarafın ülkesinde bulunan ilgili Tarafın personeli, ceza ve disiplin mevzuatı bakımından bulunduğu ülkedeki personel gibi telakki edilecektir ve disiplin cezaları yönünden o ülkedeki mevzuat çerçevesinde işlem görecektir.
3. Karşı tarafın ülkesinde bulunan ilgili Taraf personeli ve yakınlarının (eşi ve çocukları) acil sağlık hizmetleri ev sahibi ülke tarafından ücretsiz olarak yerine getirilir. Uzun süreli tedavi, ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmeti harcamaları ve personelin veya yakınlarının tedavi ihtiyacı nedeniyle ülkesine nakil masrafları, kendi ülkesi tarafından ödenir.

MADDE 6
Anlaşmanın Uygulanmasında Yetkili Kurumlar

1. Bu Anlaşmayı uygulama yetkisine sahip olan kurumlar:

a) Türkiye tarafı için : İçişleri Bakanlığı,

b) Filistin tarafı için : İçişleri Bakanlığı.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takip eden 30 gün içerisinde, Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması ve gerekli iletişim kanallarının kurulması amacıyla temasları doğrudan sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesini teati edeceklerdir.

3. Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması amacıyla doğrudan temasları sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesinde meydana gelebilecek her türlü değişikliği birbirlerine derhal bildireceklerdir.

4. Taraflar, yukarıda belirtilen yetkili birimlere ek olarak, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, karşılıklı irtibat görevlileri ve bu Anlaşma kapsamına giren suç alanlarındaki diğer uzmanları aracılığıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 7
Toplantı ve İstişareler

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına işlerlik kazandırmak için Yetkili Makamların temsilcileri, gerek duyulması halinde, bu Anlaşma kapsamında kaydedilen ilerlemeyi değerlendirmek amacıyla karşılıklı toplantı ve istişarelerde bulunabileceklerdir.

2. Toplantılar dönüşümlü olarak Türkiye ve Filistin'de gerçekleştirilecektir.

MADDE 8
Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Anlaşmanın yorumlanması ya da uygulanmasından doğabilecek olası uyuşmazlıklar, Madde 6'de belirtilen yetkili Makamlar arasındaki istişareler veya diplomatik kanallardan yapılacak müzakereler yoluyla sulh içerisinde çözümlenir.

MADDE 9
Bu Anlaşmanın Diğer Uluslararası Anlaşmalarla İlişkileri

Bu Anlaşma Taraflarca yapılmış diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklere halel getirmeyecektir.

MADDE 10
Masraflar

1. Bu Anlaşma kapsamında bir talebin işleme konulmasından doğacak olan masraflar, talepte bulunan Tarafça karşılanacaktır.

2. Aksine bir mutabakata varılmadığı sürece, toplantılara ilişkin giderler ev sahibi ülke Tarafınca, heyetlerin uluslararası seyahat giderleri ise gönderen Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 11
Nihai Hükümler

1. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını Tarafların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

2. Bu Anlaşma süresiz olarak geçerlidir. Taraflardan herhangi biri, herhangi bir zamanda, Anlaşma'yı sona erdirme niyetini yazılı olarak diplomatik kanallardan Anlaşma'nın sona ermesinden altı (6) ay önce diğer Tarafa bildirebilir.

3. Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra, Taraflardan biri diğerine metinde değişiklik yapılmasını önerebilir.

Değişiklikler, işbu maddenin birinci paragrafında belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma, Hükümetlerce tam yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar tarafından 25 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da, tüm metinler eşit derecede geçerli olacak şekilde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha halinde imzalanmış ve mühürlenmiştir. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

İsmail ÇATAKLI
Bakan Yardımcısı
İçişleri Bakanlığı

Filistin Devleti
Hükümeti adına

General Mohammad MANSOUR
Bakan Yardımcısı
İçişleri Bakanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 126

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• **2/2224 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

• **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**

• **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**

• **Teklif Metni** **8**

• **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **8**

• **Protokol Metni** **9**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 535977 evrak numaralı "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokol"ün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2224)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

9 Mart 2009 tarihinde Tahran'da imzalanan "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü"nün onaylanması 28/2/2017 tarihli ve 6837 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve bahse konu Tüzük 29/5/2017 tarihli ve 2017/10413 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

"Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokol" 17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe'de gerçekleştirilen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) 23. Bakanlar Konseyi Toplantısı sırasında imzalanmıştır. Söz konusu Protokol ile EİT Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünde değişiklik yapılarak Metroloji Kurulu Yazmanlığının Kazakistan yerine Pakistan'da yer alması amaçlanmaktadır.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-153262 *18 Eylül 2019*
Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe'de imzalanan "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokol"ü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *25/10/2019*

Esas No: 2/2224

Karar No: 89

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 18/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokol", 2/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 7/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/2224 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 23/10/2019 tarihli 13'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünde değişiklik yapılarak Metroloji Kurulu Yazmanlığının Kazakistan yerine Pakistan'da yer almasını teminen imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Onaylanmasının uygun bulunması teklif edilen bu tadilat Protokolü ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Metroloji Kurulunun Kazakistan yerine Pakistan'da kurulmasının öngörüldüğü,

Ekonomik İşbirliği Teşkilatının ilgili Tüzüğünün ilk halinde Enstitünün Metroloji Kurulunun Sekretaryasının Kazakistan'da kurulmasının planlandığı fakat Kazakistan'ın kendi isteğiyle geri çekilmesi sonrasında bu kurulun Pakistan'da kurulmasının kararlaştırıldığı,

Bu çerçevede Tüzüğün tadiline ilişkin Protokolün 17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe'de gerçekleştirilen 23'üncü Bakanlar Konseyi Toplantısında ülkemizce imzalandığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Sena Nur Çelik*
İstanbul	Denizli	Antalya
Üye	Üye	Üye
Asuman Erdoğan	*Ahmet Haluk Koç*	*Mustafa Canbey*
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Kamil Aydın*	*Ali Şahin*
Bursa	Erzurum	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Mehmet Güzelmansur	*Ahmet Hamdi Çamlı*	*Yunus Emre*
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Ümit Özdağ	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İstanbul	Karabük	Kayseri

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI STANDARDİZASYON, UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ, AKREDİTASYON VE METROLOJİ BÖLGESEL ENSTİTÜSÜ TÜZÜĞÜNÜN 5.4.1.10 MADDESİNİN TADİLİNE İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI STANDARDİZASYON, UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ, AKREDİTASYON VE METROLOJİ BÖLGESEL ENSTİTÜSÜ TÜZÜĞÜNÜN 5.4.1.10 MADDESİNİN TADİLİNE İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe'de imzalanan "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI STANDARDİZASYON, UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ, AKREDİTASYON VE METROLOJİ BÖLGESEL ENSTİTÜSÜ TÜZÜĞÜNÜN

5.4.1.10 MADDESİNİN

TADİLİNE İLİŞKİN PROTOKOL

EİT Üye Devletleri, 9 Mart 2009 tarihinde Tahran'da imzalanan 'Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon Ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün (bundan sonra "Tüzük" olarak anılacaktır) 5.4.1.10. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu kararını dikkate alarak, "Kazakistan Cumhuriyeti"ni "Pakistan İslam Cumhuriyeti" ile değiştirerek yukarıda belirtilen maddenin aşağıdaki şekilde tadili hususunda mutabık kalmışlardır:

"5.4.1.10. Teknik Yönetim Kurulları Yazmanlıkları aşağıdaki Üye Devletlerde yer alır: Türkiye Cumhuriyeti'nde Standardizasyon Kurulu, İran İslam Cumhuriyeti'nde Uygunluk Değerlendirme Kurulu, Türkiye Cumhuriyeti'nde Akreditasyon Kurulu ve Pakistan İslam Cumhuriyeti'nde Metroloji Kurulu."

Bu Protokol Tüzüğün ayrılmaz bir parçası olup Tüzüğün 17. Maddesi uyarınca yürürlüğe girer. Bu Protokol'ün EİT Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilmesini müteakip, Tüzüğün herhangi bir onay belgesi de Protokol'e rızayı temsil eder.

YUKARIDAKİ HUSUSLAR MUVACEHESİNDE, aşağıda imzaları bulunan Tam Yetkili Temsilciler bu Protokol'ü imzalamışlardır.

Nisan 2018'in on yedinci gününde Duşanbe'de imzalanmıştır.

Afganistan İslam Cumhuriyeti Adına

Azerbaycan Cumhuriyeti Adına

İran İslam Cumhuriyeti Adına

Kazakistan Cumhuriyeti Adına

Kırgız Cumhuriyeti Adına

Pakistan İslam Cumhuriyeti Adına

Tacikistan Cumhuriyeti Adına

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Türkmenistan Adına

Özbekistan Cumhuriyeti Adına

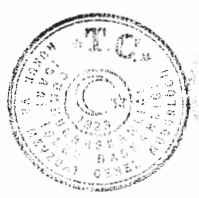

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 137

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2027 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Genel Gerekçesi **4**
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**
- **Teklif Metni** **8**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **8**
- **Anlaşma Metni** **9**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 494465 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2027)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946 tarihinde ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir.

Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarlar göz önünde tutularak, aynı zamanda milli sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kalkındırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Türkiye'nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup esas olarak çerçeve anlaşma niteliğindedir ve mütekabiliyet esasına dayanmaktadır.

Bu itibarla, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşması" 22 Nisan 2015 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Türkiye ile Vietnam arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-108501 *26 Haziran 2019*
Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22 Nisan 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *15/11/2019*
Esas No: 2/2027
Karar No: 97

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 27/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşması", 11/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/2027 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 13/11/2019 tarihli 14'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasının sağlanması suretiyle ekonomi, kültür ve turizm alanlarında iş birliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

2018 yılında diplomatik ilişkilerimizin tesisinin 40'ıncı yılını kutladığımız Vietnam'ın aramızdaki coğrafi uzaklığa rağmen Asya Pasifik bölgesinde önemli ortaklarımızdan biri olduğu,

Ticaret hacmimizin bu anlamda sıklaşan temas ve ziyaretlerle ve oradaki varlığımızın artmasıyla birlikte hızla geliştiği, son dönemde 15 milyon dolar civarı yatırım miktarıyla Vietnam'ın 10'un üzerinde Türk yatırımcının ilgi gösterdiği bir ülke olduğu, ülkenin önemli bir kalkınma hamlesine başlayarak 2020 yılında ASEAN dönem başkanı olacağı, 6-7 dolaylarında bir büyüme sağladığı,

2002'lerde 60 milyon dolarlarda olan ticaret hacmimizin, 3 milyar dolarlar seviyesinin üzerine çıktığı, bu ekonomik işbirliği alanlarının genişletilmesi amacıyla imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşmasının kabul edilmesinin önemsendiği,

Türk Hava Yollarımızın hâlihazırda İstanbul-Ha Noi arasında haftalık 6 frekans, İstanbul-Ho Chi Minh City güzergâhında ise haftalık 7 frekans tarifeli yolcu uçuşu gerçekleştirdiği, ayrıca İstanbul'dan Ha Noi'ye 3 frekans tarifeli kargo uçuşunun icra edildiği, Türk Hava Yollarımız ile Vietnam Hava Yolları arasında özel bir prorasyon anlaşmasının mevcut olduğu,

Türkiye ile Vietnam arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak amacıyla imzalanan anlaşma ile hava trafiğiyle ilgili ulusal kanun ve nizamlara uyulmak şartıyla iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasının öngörüldüğü, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki iş birliğinin de daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından çok faydalar sağlayacağı,

Anlaşmanın, iki ülke arasında gerçekleştirilen seferler için hava yollarının tayin edilme usullerini, hava yollarının bu seferlerden elde ettikleri gelirleri nasıl transfer edebileceklerini ifade ettiği, söz konusu seferler kapsamında uyulması gereken emniyet ve güvenlik standartları ve diğer teknik detaylarının neler olduğu ve sivil havacılığın günümüz şartlarına ve uluslararası standartlara uygun şekilde nasıl düzenlenebileceğini ihtiva ettiği,

İmzalanan anlaşmanın Vietnam'la mevcut sivil havacılık ilişkilerinin çok boyutlu bir düzlemde gelişmesine ve iki ülke hava yollarının kod paylaşımı anlaşmaları yoluyla iş birliğine imkân sunacağı,

Türk Hava Yollarımız başta olmak üzere, ülkemiz hava yolu şirketlerinin bölgenin önemli merkezlerinden olan Vietnam'daki etkinliklerinin artmasının Vietnam ve Güney Doğu Asya'yla ticari ve turizm alanındaki iş birliğimizin geliştirilmesine imkân sağlayacağı ve bu yıl ülkemizce ilan edilen dış politikadaki "Yeniden Asya" hedefimize de önemli hizmetlerde bulunacağı,

2016 yılında anlaşmanın Vietnam tarafından kabul edildiği,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Denizli	İzmir
Üye	Üye	Üye
Tulay Hatımoğulları Oruç	*Asuman Erdoğan*	*Mustafa Canbey*
Adana	Ankara	Balıkesir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Utku Çakırözer*	*Ali Şahin*
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Yunus Emre*	*Ümit Özdağ*
İstanbul	İstanbul	İstanbul

Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*
İzmir	Karabük

Türkiye Büyük Millet Meclisi (Sıra Sayısı: 137)

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE VİETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KENDİ SINIRLARI DAHİLİNDE VE ÖTESİNDE TARİFELİ HAVA HİZMETLERİNE İLİŞKİN İKİLİ HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE VİETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KENDİ SINIRLARI DAHİLİNDE VE ÖTESİNDE TARİFELİ HAVA HİZMETLERİNE İLİŞKİN İKİLİ HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 22 Nisan 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

VİETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

KENDİ SINIRLARI DAHİLİNDE VE ÖTESİNDE

TARİFELİ HAVA HİZMETLERİNE İLİŞKİN

İKİLİ HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

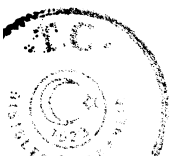

MADDE	BAŞLIK
1	TANIMLAR
2	HAKLARIN TANINMASI
3	TAYİN VE YETKİLENDİRME
4	İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI
5	KAPASİTE
6	ÜCRET TARİFELERİ
7	VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER
8	TRANSİT GEÇİŞ
9	KULLANICI ÜCRETLERİ
10	YABANCI PERSONEL VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM
11	DÖVİZLERİN ÇEVRİLMESİ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ
12	ADİL REKABET
13	SERTİFİKA VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI
14	HAVACILIK EMNİYETİ
15	HAVACILIK GÜVENLİĞİ
16	UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI
17	İSTATİSTİKLER
18	YASALARIN VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI
19	İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER
20	İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ
21	TESCİL
22	ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR
23	BAŞLIKLAR
24	SONA ERME
25	YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
EK I	HAT ÇİZELGESİ
EK II	KOD PAYLAŞIMI

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak nitelendirilecek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti,

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine ve Uluslararası Hava Hizmetleri Transit Anlaşmasına taraf olarak,

Uluslararası hava hizmetlerine ilişkin fırsatların genişletilmesini kolaylaştırmak isteyerek,

Etkin ve rekabetçi uluslararası hava hizmetlerinin ekonomik büyümeyi, ticareti, turizmi, yatırımı ve tüketicilerin refahını arttırdığının bilicinde olarak,

Hava araçlarının güvenliğine karşı yapılan, kişilerin ve mülklerin emniyetini tehdit eden, hava hizmetlerini olumsuz etkileyen ve sivil havacılığın emniyeti konusunda halkın güvenini sarsan eylemler ve tehlikeler konusundaki ciddi endişelerini teyit ederek ve uluslararası hava hizmetlerinde en üst seviyede emniyet ve güvenliği sağlamayı isteyerek;

Kendi ülkeleri arasında ve dışında hava hizmetleri tesis etmek ve yürütmek amacıyla bir anlaşmaya varmayı arzu ederek,

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR:

MADDE 1
TANIMLAR

Bu Anlaşmanın amacı doğrultusunda, metin içeriği aksini gerektirmediği takdirde:

a. "Sözleşme" terimi; 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Hakkında Sözleşmeyi ifade etmekte ve her iki Akit Tarafça yürürlüğe konması ya da kabul edilmesi koşuluyla, Sözleşmenin 90. Maddesi altında kabul edilen her nevi Eki ve 90. ve 94. Maddeler uyarınca Sözleşmenin Eklerinde yapılan tüm değişiklikleri içermektedir;

b. "Havacılık otoriteleri" terimi; Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti için Ulaştırma Bakanlığı bünyesindeki Vietnam Sivil Havacılık Otoritesini veya bahse konu her iki ülke için hâlihazırda bu otoritelere tevdi edilmiş olan görevleri yerine getirmeye yetkili herhangi bir kurum veya kişiyi ifade etmektedir;

c. "Tayin edilen havayolları" terimi; işbu Anlaşmanın 3. Maddesi (Tayin ve Yetkilendirme) uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş her nevi havayollarını ifade etmektedir;

d. "Ülke" terimi; Sözleşmenin 2. Maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır;

e. "Hava hizmeti", "uluslararası hava hizmeti", "havayolu" ve "trafik amacı dışındaki duraklama" terimleri; Sözleşmenin 96. Maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır;

f. "Mutabık kalınan hizmetler" ve "Belirlenen hatlar" terimleri sırasıyla, işbu Anlaşmanın Ek I'inde belirtilen tarifeli uluslararası hava hizmetlerini ve hatları ifade etmektedir;

g. "Trafik" terimi; yolcular, bagaj, kargo ve postayı ifade etmektedir;

h. "Kapasite" terimi;

- hava aracı için, bu hava aracı tarafından hatta veya hattın belirli bir kısmında taşınabilen yükü,
- belirlenmiş bir hava hizmeti için; bu hizmette kullanılan hava aracının kapasitesinin, bu hava aracı için bir hatta veya hattın bir kısmında belli bir dönemde işletilen frekans sayısının çarpımını ifade etmektedir;

i. "Ücret tarifesi" terimi; bağlantılı tüm ulaşım vasıtaları da dahil olmak üzere, hava taşımacılığında, yolcuların, bagajların ve/veya posta dışındaki kargoların taşınması için havayolları ve acenteleri tarafından tahsil edilecek her türlü bilet ücreti ile harçları ve sair giderleri ve bu bilet ücretleri ile harçların ve sair giderlerin tabi olduğu şartları ifade etmektedir;

j. "Kullanıcı ücretleri" terimi; bir Akit Tarafça diğerine sağlanan havalimanlarının, seyrüsefer tesislerinin ve ilgili diğer hizmetlerin kullanımı için tahsil edilen harçları ve ücretleri ifade etmektedir;

k. "Ek" terimi; işbu Anlaşmanın Ekini veya işbu Anlaşmanın 19. Maddesinin (İstişareler ve Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda bu Ek üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir. Ek işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır ve aksi kararlaştırılmadıkça Anlaşmaya yapılan tüm atıflar Ek'i de kapsayacaktır.

MADDE 2
HAKLARIN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayollarının işbu Anlaşma'nın Ek I' inde belirlenen hatlar üzerinde tarifeli uluslararası hava hizmetlerini icra edebilmeleri için diğer Akit Tarafa aşağıda belirtilen hakları tanımaktadır:

   a. diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uçma hakkı,

   b. sözü geçen ülkede trafik hizmeti dışındaki amaçlar için durabilme hakkı,

   c. uluslararası trafiği birlikte veya birbirinden ayrı olarak indirmek ve almak amacıyla işbu Anlaşmanın Ek I' inde belirtilen hat için ilgili ülkede belirlenen noktalarda duraklama hakkı,

   d. İşbu Anlaşmada belirtilen sair haklar.

2. İşbu Madde'nin (1.) fıkrasında yer verilen hiçbir husus, bir Akit Tarafın havayollarına, diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu diğer Akit Tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere trafik alma ayrıcalığı verdiği şeklinde anlaşılamaz.

MADDE 3
TAYİN VE YETKİLENDİRME

1. Her bir Akit Taraf, belirlenen hatlarda, mutabık kalınan hizmetleri işletmesi amacıyla bir veya daha fazla havayolunu tayin etme hakkına sahip olacaktır. Bu tayin, diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bildirim yoluyla gerçekleştirilecektir.

2. Söz konusu tayin bildiriminin tebellüğ edilmesi üzerine, diğer Akit Tarafın havacılık otoriteleri, işbu Maddenin (3.) ve (4.) fıkralarına tabi olarak, gereken işletme yetkisini gecikmeksizin tayin edilen havayoluna (havayollarına) tanıyacaktır.

3. Bir Akit Tarafın havacılık otoriteleri, diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu bir havayolunun (havayollarının), sözü geçen havacılık otoritelerince, uluslararası hava hizmetlerinin işletilmesinde normal ve makul bir şekilde uygulanan, yürürlükteki kanunlarının ve düzenlemelerinin şartlarını Sözleşmenin hükümlerine uygun olarak sağladığını (sağladıklarını) temin etmesini isteyebilecektir.

4. Her bir Akit Taraf, aşağıdaki koşulların sağlandığına kani olamaması halinde, diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayoluna işbu Maddenin (2.) fıkrasında atıfta bulunulan işletme yetkilerini tanımayı reddetme ya da diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolunun işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde (Hakların Tanınması) belirlenen hakları kullanmasına yönelik olarak gerekli gördüğü şartları tatbik etme hakkına sahip olacaktır:

   a. söz konusu havayolunun mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolunu tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyruğundakilerin yetkisinde olması, ve/veya

   b. söz konusu havayolunu tayin eden Hükümetin, işbu Anlaşmanın 14. Maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 15. Maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara sahip olması ve bu standartları uyguluyor olması.

5. Bu şekilde tayin edilip yetkilendirilmiş havayolu, işbu Anlaşmanın 5. Maddesindeki (Kapasite) ve 6. Maddesindeki (Ücret Tarifeleri) hükümler uyarınca, söz konusu hizmetle ilgili olarak üzerinde mutabakata varılan bir kapasitenin ve saptanmış bir ücret tarifesinin yürürlükte olması koşuluyla, mutabık kalınan hizmetleri sunmaya istediği herhangi bir zamanda başlayabilecektir.

MADDE 4
İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI

1. Her bir Akit Taraf, aşağıdaki hallerde, diğer Akit Tarafça tayin edilen herhangi bir havayoluna verilmiş bulunan işletme yetkisini iptal etme veya bu havayolu tarafından işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde (Hakların Tanınması) belirtilen hakların kullanılmasını askıya alma veya bu hakların kullanılmasına yönelik olarak gerekli gördüğü şartları tatbik etme hakkına sahip olacaktır:

   a. söz konusu havayolunun mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolunu tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyruğundakilerin yetkisinde olduğuna kanaat getirememesi veya,

   b. tayin edilen havayolunun kendisine bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uymaması veya,

   c. tayin edilen havayolunun işbu Anlaşma'da belirtilen koşullara göre işletilmemesi halinde.

2. İptalin, askıya alma işleminin veya bu Maddenin (1.) fıkrasında belirtilen hükümlerin derhal uygulanması kanun ve düzenlemelerin ihlalinin devam etmesini önlemek açısından zaruri değilse, sözü geçen hak, ancak diğer Akit Taraf ile istişare edildikten sonra kullanılabilecektir.

MADDE 5
KAPASİTE

1. Akit Tarafların her birince tayin edilen havayoluna, iki Akit Tarafın ülkeleri arasında trafiğin taşınmasına yönelik hava hizmetlerini yürütmeleri için adil ve eşit düzeyde imkan sağlanacaktır.

2. Belirlenen hava hizmetlerinin herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu tarafından işletilmesinde, aynı hatların tümünde veya bir kısmında sunduğu hizmetlerin haksız yere etkilenmesini önlemek amacı ile, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolunun çıkarları dikkate alınacaktır.

3. Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolları tarafından sunulan, mutabık kalınan hizmetler, Akit Tarafların vatandaşlarının belirlenen hatlardaki ulaşım ihtiyaçları ile yakından ilintili olacak ve bu hava hizmetlerinin asli amacı Akit Tarafların ülkeleri arasında yolcular ve posta da dâhil olmak üzere kargo için mevcut ve makul olarak beklenen ulaşım ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu tarafından sağlanacak kapasite ve hizmet frekansları, söz konusu hizmetlerin sunulmasına başlanmadan önce Akit Tarafların havacılık otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenecektir. Başlangıçta belirlenen kapasite ve hizmetlerin frekansı söz konusu otoriteler tarafından zaman içerisinde gözden geçirilebilecek ve yeniden düzenlenebilecektir.

MADDE 6
ÜCRET TARİFELERİ

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde, kendi ülkesinden veya ülkesi üzerinden sunulacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak ücret tarifelerinin, tayin edilen havayolları tarafından, işletme maliyeti, makul bir kar oranı ve diğer havayollarının tarifeleri de dâhil olmak üzere ilgili tüm etkenlerin dikkate alınması suretiyle makul seviyelerde belirlenmesine izin verecektir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerle sınırlıdır:

   a. Makul olmayan ölçülerdeki ayrımcı ücret ve uygulamaları önlemek;

   b. Pazardaki hakim konumun kötüye kullanılmasından kaynaklanan çok yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden tüketicileri korumak; ve

   c. Havayollarını doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan, suni olarak düşürülmüş ücretlerden korumak.

2. Bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolları tarafından (1.) fıkra uyarınca belirlenen ücret tarifeleri tarifeler diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinin onayını gerektirmeyecektir.

3. Havacılık otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu tarafından teklif edilen veya uygulanan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, içlerinden herhangi birinin talebi üzerine, havacılık otoriteleri sorunu istişare yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoritesi hiçbir surette diğer Akit Tarafın havayolunun ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya hâlihazırda yürürlükte bulunan ücret tarifesinin uygulanmasının sürdürülmesini önlemek amacıyla tek taraflı müdahalede bulunmayacaktır.

4. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolları, talep üzerine diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine, bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde ücret tarifelerinin oluşturulmasına dair bilgi verecektir.

MADDE 7
VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI
VE DİĞER ÜCRETLER

1. Bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolunun uluslararası hava hizmetlerinde işletilen hava aracı ve bununla birlikte olağan teçhizatları, yedek parçaları (motorlar da dâhil olmak üzere), yakıt ve yağ tedarikleri (hidrolik yağlar da dâhil olmak üzere), hava aracı ikmal malzemeleri (uçuş sırasında yolculara ikram edilen veya satışı yapılan yiyecek, içecek, alkol, sigara ve diğer ürünler) diğer Akit Tarafın ülkesine varışta, bu teçhizatlar ve tedarikler tekrar ihraç edilene veya bu ülke üzerinden yapılacak yolculuğun bir kısmında kullanılana kadar hava aracında kalmak kaydıyla her türlü gümrük harcı, denetleme ücreti ve diğer harç veya vergilerden muaf olacaktır.

2. Aşağıdakiler de, gerçekleştirilen seferlere ilişkin taşımacılık ücretleri dışında, benzer harç ve vergilerden muaf tutulacaktır:

   a. Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde, bu Akit Tarafın otoritelerinin belirlediği sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla, herhangi bir Akit Tarafın uluslararası hizmetlerde bulunan hava aracında kullanılmak üzere söz konusu hava aracına alınan ikmal malzemeleri.

b. herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu (havayolları) tarafından uluslararası hizmetlerde kullanılan hava aracının bakım ve onarımı için diğer Akit Tarafın ülkesine giren yedek parçalar (motorlar da dâhil olmak üzere) ve olağan havacılık teçhizatı,

c. Hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafça tayin edilmiş olan havayolu tarafından uluslararası hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yakıt ve yağlar (hidrolik sıvılar da dâhil olmak üzere),

d. Herhangi bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolunun amblemini taşıyan basılı bilet stokları, havayolu konşimentoları ve sair basılı materyaller ile tayin edilen havayolu tarafından yeniden ihraç edilene kadar, uluslararası hizmetlerde kullanmak için ücretsiz dağıtılan mutat tanıtım materyalleri,

e. Yukarıdaki (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen malzemeler gümrük otoritelerinin denetimine veya kontrolüne tabi olacaktır.

3. Herhangi bir Akit Tarafın hava aracındaki olağan hava teçhizatları, yedek parçalar (motorlar da dâhil olmak üzere), hava aracı malzemeleri ve yakıt ve yağ tedarikleri (hidrolik yağlar da dâhil olmak üzere) ve diğer malzeme ve tedarikler diğer Akit Tarafın ülkesinde sadece o ülkenin gümrük otoritelerinin onayı ile indirilebilir. Bu durumda, bunlar gümrük düzenlemelerine göre yeniden ihraç edilene veya sair şekillerde elden çıkartılana kadar söz konusu otoritelerin gözetiminde tutulacaktır.

MADDE 8
TRANSİT GEÇİŞ

Bir Akit Tarafın ülkesinden doğrudan geçişlerde, havalimanının bu amaçla ayrılan kısmını terk etmemek kaydıyla yolcular, bagajlar, kargo ve posta, şiddete, hava korsanlığına, narkotik madde kaçakçılığına karşı alınan havacılık güvenliği önlemleri ve özel durumlar haricinde sadece basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulacaklardır. Bu tür bagajlar, kargo ve posta, gümrük vergilerinden, özel tüketim vergilerinden ve varışta sunulan hizmetlerin maliyetlerinden kaynaklananlar dışında, benzer vergiler ile harç ve rüsumdan muaf tutulacaktır.

MADDE 9
KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Her bir Akit Tarafın kendi ülkesinde diğer Akit Tarafın havayollarına havalimanları, hava yolları, hava trafik kontrol ve hava seyrüsefer hizmetleri, havacılık güvenliği ve diğer ilgili tesisler ve hizmetlerde sağlayacağı koşullar, anlaşmaların yapıldığı tarihte benzer uluslararası hava hizmetlerinde bulunan herhangi bir havayoluna sağlanan en elverişli koşullardan daha az elverişli olmayacaktır.

2. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolunun veya havayollarının, mütekabiliyet esasına tabi olmak kaydıyla, her iki Akit Tarafın ulusal yasa ve düzenlemelerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesinde kendisi tarafından belirlenmiş yer hizmetlerini yürütmesine ve kendi tercihi doğrultusunda, yerel kanun ve düzenlemeler uyarınca gerekli görülmesi halinde, tamamen ya da kısmen, diğer Akit Tarafın yetkili makamları tarafından yetkilendirilmiş herhangi bir acenteden sağlanan yer hizmetlerini almasına izin verilecektir.

3. Bir Akit Tarafın ülkesinde, diğer Akit Tarafın havayoluna, havalimanlarının, hava yollarının, hava trafik kontrol hizmetlerinin, hava seyrüsefer hizmetlerinin havacılık güvenliği tesislerinin ve diğer ilgili tesislerin ve hizmetlerin kullanımı için tarh edilen ücretler ve harçlar hakkaniyetli ve adil bir şekilde belirlenecek ve tahsil edilecektir. Bu ücretler ve harçlar diğer Akit Tarafın havayoluna, bu ücretlerin ve harçların tarh edildiği tarih itibariyle, benzer uluslararası hava hizmetleri ile iştigal eden herhangi bir havayoluna sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı koşullarda tarh edilmeyecektir.

4. Akit Taraflar, söz konusu ücretleri ve harçları tarh eden yetkili mercileri ile söz konusu hizmetlerden ve tesislerden faydalanan havayolları arasında veya pratikte mümkün olması halinde, söz konusu havayollarını temsil eden kuruluşlar arasında görüşmeler ve müzakereler yapılmasını destekleyecekler ve teşvik edeceklerdir. Kullanıcılar, değişiklikler yapılmadan önce görüşlerini belirtebilmelerini sağlamak üzere, kullanıcı ücretlerindeki her değişiklik teklifi hakkında mümkün olduğu kadar önceden bilgilendirilecektir.

MADDE 10
YABANCI PERSONEL VE
YEREL HİZMETLERE ERİŞİM

1. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu veya havayolları, mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesi için gerekli olan temsilci, idari, ticari, satış, operasyonel, teknik ve diğer uzman personelini, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş, ikamet ve istihdamla ilgili yasa ve düzenlemelerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesine getirme ve burada bulundurma hakkına sahip olacaktır.

2. Bu personel ihtiyaçları, Akit Taraflarca tayin edilmiş havayollarının tercihleri doğrultusunda bu havayollarının kendi personeli vasıtasıyla veya diğer Akit Tarafın ülkesinde diğer havayoluna bu tür hizmetler sunulması konusunda yetkilendirilmiş herhangi bir kuruluş, şirket veya havayolu tarafından sunulan hizmetlerden ve personelden faydalanmak suretiyle karşılanabilecektir.

3. Bu temsilciler ve personel diğer Akit Tarafın yürürlükteki yasalarına ve düzenlemelerine tabi olacaklardır. Her bir Akit Taraf bu yasalar ve düzenlemeler doğrultusunda ve mütekabiliyet esasına tabi olmak kaydıyla, gerekli çalışma izinlerini, ziyaretçi vizelerini veya benzeri dokümanları gereksiz gecikmelere mahal vermeksizin, işbu Madde'nin (1.) fıkrasında belirtilen temsilcilere ve personele temin edecektir.

MADDE 11
DÖVİZLERİN ÇEVRİLMESİ VE
KAZANÇLARIN TRANSFERİ

1. Tayin edilen tüm havayolları, kendi taşımacılık belgelerini, diğer Akit Tarafın ülkesinde satış ofisleri veya tamamen kendi takdirlerinde olmak kaydıyla, acenteleri aracılığıyla satma ve tanzim etme hakkına sahip olacaktır. Söz konusu havayolları, sundukları taşımacılık hizmetlerini çevrilebilir para birimleri üzerinden ve/veya ilgili ülkenin yerel para birimi üzerinden satma hakkına sahip olacaklar ve bu taşımacılık hizmetleri herkes tarafından yukarıda belirtilen para birimleri üzerinden serbestçe satın alınabilecektir.

2. Tayin edilen havayolları trafiğin taşınması ile ilgili olarak üstlendikleri giderlerden artan gelirleri, talep etmeleri halinde, resmi döviz kuru üzerinden çevirerek ülkelerine havale etme hakkına sahip olacaklardır. Akit Taraflar arasında ödemelerle ilgili olarak uygun hükümlere sahip bir anlaşma akdedilmemiş ise, yukarıda belirtilen havale, çevrilebilir para birimleri üzerinden ve yürürlükteki ulusal kanunlara ve kambiyo düzenlemelerine uygun şekilde gerçekleştirilecektir.

3. Bu gelirlerin çevrilmesine ve havalesine cari işlemler için, söz konusu gelirlerin çevrilme ve havale için ibraz edildiği anda geçerli olan döviz kuru üzerinden, herhangi bir sınırlama getirilmeden izin verilecektir ve bu işlemler bankalar tarafından bu tür çevrilme ve havale işlemlerine uygulanan ücretler dışında başka bir ücrete veya harca tabi olmayacaktır.

4. Her bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolları, tamamen kendi takdirlerinde olmak kaydıyla, yakıt alımı da dâhil olmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesinde üstlendikleri yerel giderleri, yerel para birimi üzerinden veya yerel kambiyo mevzuatına uygun olmak kaydıyla serbestçe çevrilebilir bir para birimi üzerinden ödeme hakkına sahip olacaklardır.

MADDE 12
ADİL REKABET

1. Akit Taraflarca tayin edilen havayollarına, mutabık kalınan hava hizmetlerini belirlenen hatlarda birbirleriyle rekabet halinde yürütmeleri için adil ve eşit düzeyde imkan sağlanacaktır.

2. Akit Taraflar, tayin ettikleri havayollarının pazar gücünü, tek başlarına veya diğer havayolları ile birlikte, herhangi bir rakibini ciddi bir biçimde zayıflatacak veya onu hat dışı bırakabilecek bir biçimde veya bu amaçla suistimal etmesine izin vermeyecektir.

3. Akit Taraflar, aşağıda belirtilen uygulamaların daha yakından incelenmesi gerekebilecek, haksız rekabet uygulamaları olarak değerlendirilebileceği hususunda mutabıktır:

   a. belirlenen hatlardaki hizmetlerin sağlanabilmesi için gereken maliyetleri tümüyle karşılamayacak ücretlerin ve fiyatların tatbik edilmesi;

   b. Söz konusu uygulamaların geçici olmak yerine süreklilik arz etmesi;

   c. söz konusu uygulamaların diğer havayolu veya havayolları üzerinde önemli ekonomik etkileri olması veya bu havayolunu veya havayollarını önemli ölçüde zarara uğratması ve

   d. hattaki hakim konumun suistimaline işaret eden davranışlar.

4. Akit Taraflardan hiçbiri, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayollarına, kapasite, frekans veya trafiğe ilişkin olarak, işbu Anlaşmanın amaçlarına ters düşecek nitelikte rüçhan hakkı zorunluluğu, uçuş kotası, itiraz hakkından feragat tazminatı veya sair şartlar uygulayamaz.

MADDE 13
SERTİFİKALARIN VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI

1. Bir Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli ve halen geçerli olan uçuşa elverişlilik sertifikaları, yeterlilik sertifikaları ve lisanslar, bu sertifika veya lisansların tanzim edildiği veya geçerli sayıldığı koşulların, Şikago Sözleşmesi uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha yüksek seviyede olması kaydıyla, mutabık kalınan hava hizmetlerinin belirlenen hatlarda yürütülmesi amacıyla diğer Akit Tarafça da tanınacaktır. Ancak Akit Taraflar, kendi ülkelerinin üzerinde yapılan uçuşlar ile ilgili olarak kendi vatandaşlarına diğer Akit Tarafça veya başka bir Devlet tarafından tanzim edilen veya geçerli kılınan yeterlilik sertifikalarını ve lisansları tanımayı reddetme hakkını saklı tutmaktadır.

2. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoriteleri tarafından herhangi bir kişiye veya tayin edilen bir havayoluna ya da mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesinde kullanılan bir hava aracına verilen ve yukarıda (1.) fıkrada atıfta bulunulan lisans ve sertifikalarla ilgili imtiyazlar ve koşullar, Sözleşmeye uygun olarak belirlenen asgari standartlardan farklı bir standardın uygulanmasına izin veriyorsa ve bu fark konusunda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne (ICAO) başvuruda bulunulmuş ise, diğer Akit Taraf, bu muallak uygulamanın açıklığa kavuşturulması amacıyla havacılık otoritelerinin istişarede bulunmasını talep edebilecektir. Uygun bir anlaşmaya varılamaması durumu, bu Anlaşmanın 4. Maddesinin (İşletme Yetkisinin İptali veya Askıya Alınması) uygulanmasına gerekçe oluşturacaktır.

MADDE 14
HAVACILIK EMNİYETİ

1. Her iki Akit Taraf da, diğer Akit Tarafça tayin edilmiş bir havayolu ile ilgili olarak havacılık tesisleri, uçuş ekipleri, hava araçları ve tayin edilmiş havayollarının operasyonu hususunda idame ettirilen emniyet standartlarına ilişkin istişareler gerçekleştirilmesini talep edebilecektir. Bu istişareler, talep tarihinden itibaren otuz (30) gün içerisinde gerçekleştirilecektir.

2. Bu istişareleri müteakiben, Akit Taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafın emniyet standartlarını en azından ilgili tarihte Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit şekilde sağlamadığını ve uygulamadığını tespit etmesi halinde, sözü geçen Akit Taraf bu tespitlerini ve asgari standartlarına uygunluğun sağlanması için atılması gereken adımları diğer akit Tarafa bildirecek ve diğer Akit Taraf da gereken düzeltici önlemleri alacaktır. Diğer Akit Tarafın on beş (15) gün ya da kararlaştırılabilecek daha uzun bir süre içerisinde gerekli önlemleri almaması işbu Anlaşmanın 4. Maddesinin (İşletme Yetkisinin İptali veya Askıya Alınması) uygulanması için gerekçe teşkil edecektir.

3. Sözleşmenin 16.Maddesi uyarınca, Akit Taraflardan birinin bir havayolu tarafından veya bu havayolu hesabına diğer Akit Tarafın ülkesinden veya ülkesine hizmet vererek işletilmekte olan her nevi hava aracının, diğer Akit Tarafın ülkesi dahilinde iken, diğer Akit Tarafın yetkili temsilcileri tarafından gerçekleştirilecek bir aramaya tabi olabileceği hususunda mutabık olunmuştur; ancak bu arama, söz konusu hava aracının işletiminde gayrimakul bir gecikmeye sebebiyet vermeyecektir. Sözleşmenin 33.Maddesinde belirtilen yükümlülüklere bakılmaksızın, bu aramanın amacı, ilgili hava aracı dokümantasyonunun, bu hava aracının mürettebatının lisanslarının geçerliliğini ve hava aracı teçhizatının ve hava aracının durumunun Sözleşme uyarınca belirlenmiş standartlara o sırada uygun olduğunun doğrulanmasıdır (bu Madde kapsamında "rampa denetimi" olarak adlandırılmaktadır).

4. Bu şekilde icra edilen herhangi bir rampa denetimi ya da bir dizi rampa denetimi sırasında:

   a. bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesinin, Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan asgari standartlara uygun olmadığı yönünde ciddi kaygıların oluşması, veya,

   b. Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan emniyet standartlarının etkin bir şekilde sağlanamadığı ve uygulanamadığı hususunda ciddi kaygıların oluşması halinde

   denetimi icra eden Akit Taraf Sözleşmenin 33. Maddesine göre, ilgili hava aracının veya mürettebatın sertifika ve lisanslarının tanzimine veya geçerli kılınmasına veya hava aracının işletilmesine esas koşulların, Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha üst seviyede olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olacaktır.

5. Yukarıda yer alan (3.) fıkra uyarınca bir Akit Tarafın havayolu tarafından işletilen hava aracına uçak altı denetimi uygulanmasına söz konusu havayolunun temsilcisi tarafından müsaade edilmemesi durumunda, diğer Akit Taraf yukarıda yer alan (4.) fıkrada belirtilen ciddi kaygıların oluştuğu sonucuna varabilecek ve söz konusu fıkrada belirtilen sonuçları çıkarabilecektir.

6. Herhangi bir Akit Tarafın, bir uçak altı denetimi sonucunda, bir uçak altı denetiminin engellenmesi sonucunda, istişareler sonrasında ya da sair nedenlerle, hava aracının işletilmesinin emniyeti açısından derhal bir tedbir alınması gerektiği sonucuna varması durumunda, söz konusu Akit Taraf diğer Akit Tarafın havayolunun işletme yetkilerini derhal askıya alma veya tadil etme hakkına sahip olacaktır.

7. Akit Taraflardan herhangi birinin işbu Madde'nin (2.) veya (6.) fıkraları uyarınca aldığı tedbirler, bu tedbirin alınmasını gerektiren durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirilecektir.

8. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın tayin edilmiş havayoluna (havayollarına), mutabık kalınan hizmetlerin emniyetli bir şekilde işletilmesi için gereken haberleşme, havacılık ve meteoroloji kolaylıklarını ve diğer hizmetleri sağlayacaktır.

MADDE 15
HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasadışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyit ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuktan doğan haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihinde Tokyo'da imzalanan Hava araçlarında İşlenen Suçlara ve Diğer Bazı Eylemlere ilişkin Sözleşme, 16 Aralık 1970 tarihinde Lahey'de imzalanan Hava araçlarının Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Sözleşme, 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine ilişkin Sözleşme ve 24 Şubat 1988 tarihinde Montreal'de imzalanan Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine ilişkin Protokol veya Akit Tarafların taraf oldukları sivil havacılık güvenliğine ilişkin diğer tüm sözleşmelerin hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Her bir Akit Taraf, sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesini önlemek ve bu hava aracının, yolcularının ve mürettebatının, havalimanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasadışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer herhangi bir tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine pratikte mümkün olan her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından tesis edilen ve Uluslararası Sivil Havacılık Hakkında Sözleşmenin Ekleri olarak ihdas edilen tüm havacılık güvenliği standartlarına ve tavsiye edilen uygulamalara uygun olarak hareket edeceklerdir. Akit Taraflar, kendi tescillerindeki hava aracı işletmecilerinin veya işyeri merkezi ya da daimi ikametgahı kendi ülkelerinde bulunan hava aracı işletmecilerinin ve ülkelerindeki havalimanı işletmecilerinin havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini sağlayacaklardır.

4. Her bir Akit Taraf, hava aracı işletmelerinin, diğer Akit Tarafın, ülkesine girişte, bu ülkeden çıkışta veya bu ülkede bulunulan süre içerisinde uyulmasını talep ettiği ve yukarıda yer alan (3.) fıkrada atıfta bulunulan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır. Akit Taraflardan her biri, kendi ülkelerinde hava aracının güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, bagajların, kargonun ve ikmal malzemelerinin yükleme ve boşaltma sırasında ve öncesinde kontrol edilmesi amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan her biri, belirli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul ölçülerde özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

5. Sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayının veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya bu hava aracının, hava aracının yolcularının ve mürettebatının, havalimanlarının veya hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya tehdidinin insan hayatı konusunda riski asgariye indirmek suretiyle hızlı ve emniyetli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

6. Akit Taraflardan herhangi birinin işbu Maddenin havacılık güvenliği ile ilgili hükümleri konusunda bir sorun yaşaması durumunda, Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoriteleri diğer Akit Tarafın havacılık otoriteleriyle görüşmek için acil istişare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 16
UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI

1. Her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu (havayolları), planladıkları uçuş programlarını, her bir tarife dönemi için (yaz ve kış) belirlenen hizmetlerin başlamasından en az otuz (30) gün önce diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine onay için sunacaktır.

2. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu, onaylanmış uçuş programı dışında mutabık kalınan hizmetler doğrultusunda düzenlemek istediği ek uçuşlar için diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinden önceden izin talep etmelidir. Bu tür talepler, Akit Tarafların ulusal yasa ve düzenlemelerine uygun şekilde sunulacaktır. Aynı usul yapılabilecek herhangi bir değişiklikte de uygulanacaktır.

MADDE 17
İSTATİSTİKLER

Akit Tarafların havacılık otoriteleri, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine, birinci Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolları tarafından mutabık kalınan hizmetlerde sunulan kapasitenin değerlendirilmesi amacıyla makul ölçülerde gerekli olabilecek periyodik istatistiki raporlar veya sair istatistiki raporlar sunacaklardır. Bu raporlar söz konusu havayolunun mutabık kalınan hizmetler ile ilgili olarak taşımış olduğu trafik miktarını ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 18
ULUSAL YASALARIN VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI

1. Bir Akit Tarafın, uluslararası hava seyrüseferi yapan bir hava aracının, ülkesine girişi, kalışı ve çıkışı ya da diğer Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşları veya işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili yasa ve düzenlemeleri uygulanacaktır.

2. Bir Akit Tarafın yolcu, mürettebat, bagaj veya posta da dâhil olmak üzere kargonun ülkesine girişi, kalışı veya ayrılışıyla ilgili giriş, çıkış, gümrükleme, göç, havacılık güvenliği, pasaport, döviz, sağlık ve karantina ve posta gibi formaliteleri düzenleyen yasalarına ve düzenlemelerine, söz konusu ülke sınırları dahilinde bulundukları süre zarfında, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayollarının hava araçları tarafından taşınan yolcu, mürettebat, bagaj, kargo veya posta tarafından veya onlar adına uyulacaktır.

3. Bir Akit Tarafın ilgili otoriteleri, olağandışı bir gecikmeyen neden olmaksızın, diğer Akit Tarafın hava aracında, bu hava aracı indiği anda ya da kalkmadan önce arama yapma ve Sözleşmede öngörülen sertifikaları ve diğer belgeleri inceleme hakkına sahip olacaktır.

4. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın talebi üzerine işbu Anlaşmada belirtilen ilgili yasa, düzenleme ve prosedürlerin suretlerini karşı tarafa sunacaktır.

MADDE 19
İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER

1. Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri, yakın işbirliği anlayışı içinde, zaman zaman işbu Anlaşmanın ve Eklerinin uygulanması, yorumlanması, tatbiki veya gerekli değişikliklerin yapılması konusunda birbirleriyle istişareler yürüteceklerdir.

2. Bir Akit Tarafın işbu Anlaşma veya Ekleri üzerinde değişiklik yapmak amacıyla istişarede bulunmayı talep etmesi durumunda, Akit Taraflarca aksi yönde bir karar alınmadığı müddetçe bu istişareler Akit Taraflardan birinin, diğer Akit Tarafça yazılı olarak yapılan talebi tebellüğ ettiği tarihten itibaren en kısa sürede ve her hâl ve kârda en geç altmış (60) gün içerisinde başlayacaktır. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilecektir. Her bir Akit Taraf bu istişareler sırasında mantıklı ve ekonomik kararların alınabilmesini kolaylaştırmak amacıyla, tutumunu destekleyen ilgili gerekçeleri hazırlayacak ve sunacaktır.

3. Akit Taraflardan herhangi birinin işbu Anlaşmanın herhangi bir hükmü üzerinde değişiklik yapılmasını talep etmesi halinde, söz konusu değişiklik Akit Tarafların anayasal prosedürlerinin tamamlandığını bildirmelerinden sonra yürürlüğe girecektir.

4. Ancak Ek I üzerindeki değişiklikler Tarafların havacılık otoritelerinin kendi aralarında doğrudan anlaşmasıyla da yapılabilecektir. Değişiklikler geçici olarak karşılıklı mutabakata varıldığı tarihten itibaren uygulanmaya başlanacak ve diplomatik nota teatisi ile teyit edilmesinden sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 20
İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında veya uygulanmasında Akit taraflar arasında herhangi bir ihtilaf çıkması durumunda, Akit Taraflar öncelikle ihtilaflarını müzakere yoluyla çözmeye çaba göstereceklerdir.

2. Müzakereler yoluyla çözüme ulaşamamaları halinde, Akit Taraflar uyuşmazlığı çözüme kavuşturabilmek amacı ile, üçüncü bir tarafın istişari mütalaasına müracaat edilmesi konusunda mutabakata varabileceklerdir.

3. Akit Tarafların, yukarıda yer alan (1.) ve (2.) fıkraların hükümleri doğrultusunda bir çözüme ulaşamamaları halinde, Akit Taraflardan herhangi biri söz konusu uyuşmazlığı, ilgili yasa ve düzenlemelere uygun bir şekilde, birer üyesi her bir Akit Tarafça belirlenecek, üçüncü üyesi ise Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmamak ve hakemlerin belirlendiği tarih itibariyle her iki akit Tarafın da diplomatik ilişkide olduğu bir Devletin vatandaşı olmak kaydıyla, bu iki hakem tarafından seçilecek, üç hakemden oluşan bir tahkim heyetine sunabilecektir.

   Akit Taraflar, uyuşmazlığın tahkime götürüleceğine dair bildirimi taahhütlü posta ile tebellüğ ettikleri tarihi izleyen altmış (60) gün içinde aday göstereceklerı hakemi belirleyeceklerdir. Tahkim heyeti başkanı olarak görev yapacak olan üçüncü hakem Akit Tarafların hakemlerini belirledikleri tarihten itibaren altmış (60) gün içinde tayin edilecektir.

   Akit Taraflardan herhangi birinin belirlenen süre içinde aday göstereceği hakemi belirleyememesi veya seçilen hakemlerin tahkim heyeti başkanı olarak görev yapacak üçüncü hakemin belirlenmesine öngörülen sürede karar verememeleri halinde, duruma bağlı olarak, her bir Akit Taraf ICAO Konsey Başkanından üçüncü hakemi veya bir hakem tayin etmemiş olan Tarafın hakemini belirlemesini talep edebilecektir.

4. Akit Tarafların vatandaşı olmamak kaydıyla ICAO Konseyi Başkan Yardımcısı veya kıdemli bir üyesi, duruma bağlı olarak, ICAO Başkanının yokluğunda veya yetersizliği durumunda Başkanın tahkim süreci ile ilgili olarak işbu Maddenin (3.) fıkrasında belirtilen sorumluluklarını üstlenecektir.

5. Tahkim Heyeti, usullerini ve tahkim işleminin yerini Akit Taraflar arasında mutabık kalınan hükümlere tabi olmak kaydıyla belirleyecektir.

6. Tahkim Heyetinin kararları aralarında ihtilaf bulunan Akit Taraflar açısından nihai ve bağlayıcı nitelik taşıyacaktır.

7. Akit Taraflardan herhangi birinin veya Akit Taraflardan herhangi biri tarafından tayin edilen havayolunun işbu Maddenin (6.) fıkrası uyarınca verilen karara uymaması durumunda, diğer Akit Taraf, temerrüde düşen Akit Tarafa işbu Anlaşma uyarınca sağlanan hakları veya ayrıcalıkları sınırlandırabilecek, askıya alabilecek veya iptal edebilecektir.

8. Her bir Akit Taraf kendi hakeminin masraflarını karşılayacaktır. İşbu Maddenin (3.) fıkrası uyarınca, üçüncü hakemin ve/veya hakem tayin etmemiş Tarafça bildirilmeyen hakemin atanmasında ICAO'nun yapacağı her türlü masraflar da dâhil olmak üzere, tahkim heyeti başkanı olarak görev yapacak üçüncü hakemin ücretleri ve masrafları Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.

9. Tahkime başvurulmasından itibaren tahkim heyeti kararını açıklayana dek, Akit Taraflar fesih hali dışında, verilen nihai karar doğrultusunda yapılabilecek düzeltmelere halel getirmeksizin, işbu Anlaşmadan doğan tüm yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edeceklerdir.

MADDE 21
TESCİL

İşbu Anlaşma, Ekleri ve bunlar üzerinde yapılabilecek tüm değişiklikler Uluslararası sivil Havacılık Örgütü nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 22
ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR

Uluslararası hava taşımacılığına ilişkin olarak, her iki Akit Tarafın da taraf olduğu çok taraflı bir sözleşmenin veya anlaşmanın imzalanması halinde, işbu Anlaşma söz konusu sözleşme veya anlaşmanın hükümlerine uyum sağlayacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 23
BAŞLIKLAR

Madde başlıkları işbu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette işbu Anlaşmanın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tanımlamaz.

MADDE 24
SONA ERME

İşbu Anlaşma süresiz olarak geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Akit Taraflar her an diğer Akit Tarafa işbu Anlaşmayı feshetmek istediklerini bildirebileceklerdir ve bu bildirim eş zamanlı olarak ICAO' ya da ulaştırılacaktır.

Bu durumda, fesih bildirimi karşılıklı mutabakatla süre bitiminden önce geri çekilmediği takdirde, işbu Anlaşma, fesih bildiriminin diğer Akit Tarafça tebellüğ edildiği tarihten on iki (12) ay sonra sona erecektir. Diğer Akit Tarafın bildirimi tebellüğ ettiğini teyit etmemesi durumunda, söz konusu bildirimin, bu bildirimin Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne ulaştığı tarihten on dört (14) iş günü sonra tebellüğ edilmiş olduğu kabul edilecektir.

MADDE 25
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, uluslararası anlaşmaların akdedilmesine ve yürürlüğe girişine ilişkin olarak kendilerinin yasal formalitelerinin yerine getirildiğini birbirlerine bildirdikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda imzaları bulunan ve ilgili Hükümetler tarafından bu yönde usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş tam yetkili temsilciler yirmi beş (25) Maddeden ve iki (2) Ekten ibaret olan işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Ankara 'da 2015 yılının Nisan ayının 22. gününde Türkçe, Vietnamca ve İngilizce dillerinde iki eş nüsha halinde düzenlenmiştir. Her iki metin de birbirine eşdeğer niteliktedir. Herhangi bir uygulama veya yorumlama farklılığının oluşması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Feridun BİLGİN
Ulaştırma, Denizcilik ve
Haberleşme Bakanı

VİETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

DINH La Thang
Ulaştırma Bakanı

EK I
HAT ÇİZELGESİ

1. Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolları her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olacaktır:

Hareket Noktası	Ara Noktalar	Varış Noktası	İleri Noktalar
Türkiye'deki Noktalar	Bangkok, Dakka ve Aşkabat (*)	Ha Noi Ho Chi Minh Şehri	Herhangi üç nokta (*)

2. Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolları her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olacaktır:

Hareket Noktası	Ara Noktalar	Varış Noktası	İleri Noktalar
Vietnam'daki Noktalar	Herhangi üç nokta (*)	Ankara İstanbul	Herhangi üç nokta (*)

Notlar:

(*) Yukarıdaki hatlar arasındaki ara noktalar ve ileri noktalar ile tayin edilen havayolları tarafından bu noktalar arasında kullanılabilecek 5. trafik hakları her iki Akit Tarafın havacılık otoriteleri arasında müştereken belirlenecektir.

(*) Hizmetin başlangıç noktasının, havayolunu tayin eden Akit Tarafın ülkesi içinde bulunması koşuluyla, tayin edilmiş havayolu, tamamen kendi takdirinde olmak kaydıyla, herhangi bir uçuşta ya da hiç bir uçuşta yukarıda belirtilen hatlardaki ara noktaları ve ileri noktaları kullanmayabilecektir.

EK II
KOD PAYLAŞIMI

Her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu (havayolları), rekabeti düzenleyen uygun yasa ve düzenlemelere tabi olarak, aşağıda belirtilenlerle bloke yer, kod paylaşımı veya diğer ticari uygulamalara katılabilir:

a. aynı Akit Tarafın herhangi bir havayolu veya havayolları;

b. diğer Akit Tarafın herhangi bir havayolu veya havayolları;

c. Üçüncü ülkenin havayolu veya havayolları, Akit tarafların havayolları arasında ve diğer havayollarının o üçüncü ülkeye, ülkeden ve üzerinden hizmetleri için benzer düzenlemelere izin verdiği veya yetkilendirdiği sürece;

satılan her bilet için, alıcı satış noktasında hizmetin her bir kısmında hangi havayolunun işleteceği konusunda bilgilendirilir.

Yukarıdaki uygulamalardaki havayolları uygun hat ve trafik haklarına sahip olma koşulunu sağlayacaktır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 140

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

- **2/2274 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Genel Gerekçesi **4**
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**
- **Muhalefet Şerhleri** **8**
- **Teklif Metni** **10**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **10**
- **Anlaşma Metni** **11**
- **Protokol Metni** **84**
- **Ekler** **109**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 542387 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ve Anlaşma'nın protokol ve eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesine ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2274)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizle Bosna Hersek arasında 3 Temmuz 2002 tarihinde imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması (STA) 1 Temmuz 2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu STA uyarınca ülkemiz sanayi ürünlerindeki vergilerini sıfıra indirmiş ve tarım ürünlerinde kapsamlı serbestleşme sağlamış, Bosna Hersek ise tüm ürünlerde gümrük vergileri ve eş etkili vergileri 2007 yılı itibarıyla kaldırmıştır.

Esasen mal ticareti alanında düzenlemeler içeren STA'nın günümüz ticari koşulları göz önünde bulundurularak değiştirilmesi ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu çerçevede 2016 yılında başlatılan müzakereler neticesinde STA metni güncellenmiş, tarım tavizleri gözden geçirilmiş, Hizmet Ticareti ve Kamu Alımları gibi yeni fasıllar STA'ya eklenmiş ve Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması tesis edilmiştir.

Mevcut STA'nın yerini almak üzere hazırlanan ve kapsamı genişletilen yeni STA, 2 Mayıs 2019 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Yenilenen STA'nın kapsamına hizmetler ticaretinin dâhil edilmesiyle, iki ülke arasında hizmet sunumunun tabi olacağı kurallar belirlenmiş, hizmetlerin ve hizmet sağlayıcıların pazara giriş koşullarına ve piyasasına dair öngörülebilirlik sağlanmıştır. Tarafların kamu alımları pazarına girişlerinde tabi olacakları kurallar ve istisnaları düzenleyen Kamu Alımları faslında, iki ülke ekonomik operatörlerine fiyat avantajı ve offset uygulamalarında 8 yıllık geçiş süresi sonunda yürürlüğe girecek ulusal muamele avantajı tanınmış, böylece Türk ve Boşnak iş adamlarının kamu ihalelerine girişte eşit fırsatlarda rekabet etmeleri sağlanmıştır. Ayrıca, STA ile tesis edilen Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması ile STA'nın yorumlanması ve uygulanmasına ilişkin ortaya çıkabilecek ihtilafların çözümlenme usulüne dair hususlar hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, STA'nın mal ticareti tavizlerinin güncellenmesi çalışmaları neticesinde, Bosna Hersek'ten ülkemize ithalatta buğday unu, ayçiçek yağı ve nişasta bazlı şeker için bu ülkeye STA kapsamında tanınan tavizlerin sınırlandırılmasına karar verilmiştir. İlaveten, Türkiye'nin Bosna Hersek menşeli et ürünlerine her yıl belirleyeceği miktarda kota açması hususu STA metninde yer almıştır.

Ayrıca, Türkiye-Bosna Hersek arasındaki STA'nın protokol ve eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanabilmesi için yetki verilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Söz konusu yetki uyarınca STA'nın protokol ve eklerine dair teknik nitelikli değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin kısaltılması mümkün olabilecektir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-160864 *2 Ekim 2019*
Konu: Türkiye-Bosna Hersek
Serbest Ticaret Anlaşması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Mayıs 2019 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nı, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmanın protokol ve eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *15/11/2019*
Esas No: 2/2274
Karar No: 93

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 2/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi", 15/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/2274 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 13/11/2019 tarihli 14'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ile Bosna-Hersek arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması kapsamına hizmetler ticaretinin dâhil edilmesini, hizmet sunumunun tabi olacağı kuralların belirlenmesini, Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasına ilişkin ortaya çıkabilecek ihtilafların çözümü için anlaşmazlıkların halli mekanizmasının tesis edilmesini, Türkiye'nin Bosna-Hersek menşeli et ürünlerine her yıl belirleyeceği miktarda kota açmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının ve Cumhurbaşkanının Anlaşmanın Protokol ve Eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya yetkili kılınmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Anlaşmanın Bosna-Hersek ile 2 Mayıs 2019'da imzalandığı,

İki ülke arasında yürürlükte olan 2002 tarihli bir Anlaşmanın var olduğu fakat ihtiyaçlara cevap vermediği için günün koşullarına göre uyarlanması ihtiyacının doğduğu,

Aramızdaki mevcut serbest ticaret anlaşmasına göre her iki ülkede sanayi ürünlerindeki vergilerin sıfıra indirildiği, tarım ürünlerinde serbestleşmenin sağlandığı ve Bosna-Hersek'in tüm ürünlerde gümrük vergilerini 2007'de kaldırdığı, Türkiye olarak bu tavizlerin ise 1999 yılından itibaren sağlandığı, 2002'deki serbest ticaret anlaşmasıyla da karşılıklı hâle geldiği,

Anlaşmanın günün ihtiyaçlarına göre güncellenmesi ihtiyacının gündeme geldiği ve söz konusu Anlaşmaya hizmet ticareti ve kamu alımları gibi fasılların eklenerek, anlaşmazlıkların hâlli mekanizmasının ihdas edildiği,

Hizmet sunumunun tabi olacağı kurallar belirlenerek, hizmetlerin ve hizmet sağlayıcıların pazara giriş koşullarına ve piyasasına dair öngörülebilirliğin sağlandığı, kamu alımları faslında ise iki ülke ekonomik operatörlerine fiyat avantajı sağlanarak ofset uygulamalarında sekiz yıllık geçiş süreci sonunda yürürlüğe girecek ulusal muamele avantajının tanındığı, böylece Türk ve Boşnak iş insanlarının kamu ihalelerine girişte eşit fırsatlarda rekabet etmelerinin önünün açıldığı,

Anlaşmayla Bosna-Hersek'ten ithal ettiğimiz buğday unu, ayçiçek yağı ve nişasta bazlı ürünlerde tanıdığımız tavizlerin sınırlandırılmasına karar verildiği, bu sınırlandırma ve karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesiyle Bosna-Hersek'le 2002'de 69 milyon dolar olan ticaret hacmimizin geçtiğimiz yıl itibarıyla 661 milyon dolara çıktığı,

Bu Anlaşmanın güncellenerek yürürlüğe girmesiyle birlikte kısa vadede ticaret hacmimizin 1 milyar dolara çıkarılmasının hedeflendiği, bu anlamda Anlaşmanın Genel Kurulda kabul edilmesi ile Bosna-Hersek'le ekonomik ve ticari iş birliğimizin son derece önemli bir ivme kazanacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Denizli	İzmir
Üye	Üye	Üye
Tulay Hatımoğulları Oruç	*Asuman Erdoğan*	*Mustafa Canbey*
Adana	Ankara	Balıkesir
(Muhalefet şerhi vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Utku Çakırözer*	*Ali Şahin*
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
	(Muhalefet şerhi vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Yunus Emre*	*Ümit Özdağ*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Muhalefet şerhi vardır)	

Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*
İzmir	Karabük
(Muhalefet şerhi vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Muhalefet Şerhi

Bosna-Hersek'le imzalanan Anlaşma'nın 'Genel Gerekçe' bölümünde Türkiye'deki hayvancılık sektörünün aleyhine olabilecek bir ifade yer almaktadır. Bu bölümde, Türkiye'nin Bosna-Hersek menşeli et ürünlerine her yıl belirleyeceği miktarda kota açacağı belirtilmekte; Anlaşma'nın EK II başlıklı belgesinde, Bosna-Hersek menşeli et ve et ürünlerinin Türkiye'ye ithalatında uygulanacak gümrük vergisinden muaf tek taraflı yıllık tarife kontenjanlarının miktarlarının her yıl 1 Ocak'tan itibaren başlayarak geçerli olmak üzere yayınlanacağı ifade edilmektedir.

Ancak, Bosna-Hersek'ten ithal edilecek et ürünlerine ilişkin kotanın ne kadar olacağının belirtilmemesi ve Anlaşma'nın eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nca doğrudan onaylanarak yapılmasına kapı aralanması şüphe uyandırıcıdır.

06.12.2018 tarihinde Dışişleri Komisyonu'nda gündeme alman Sırbistan'la yapılan anlaşmada, Sırbistan'dan gümrüksüz et ithal edilecek olmasının üreticilerimizi olumsuz etkileyeceğini belirtmiştik. Bosna-Hersek'le imzalanan bu anlaşma için de aynı kaygıları taşıyoruz. Hayvancılık sektöründeki sorunları kapsamlı politikalar uygulayarak aşmak yerine, et ithal ederek fiyatları düzenlemeye çalışmak üreticilerimiz için son derece olumsuz bir tablo yaratacaktır. Türkiye'nin bu şekilde düzenlenen anlaşmalar yoluyla giderek ithalata daha bağımlı bir ülke haline gelmesine itiraz ediyoruz.

Öte yandan, 'Genel Gerekçe' bölümünde de yazıldığı üzere, Anlaşma'nın protokol ve eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanabilmesine olanak tanınmaktadır. Başka bir ifadeyle, Cumhurbaşkanı'na kuvvetler ayrılığı ilkesinin hilafına bir ayrıcalık sağlanmaktadır. Bunu bir Anayasa ihlali olarak görüyor ve karşı çıkıyoruz.

Yukarıdaki sunulan gerekçelerle söz konusu anlaşmaya muhalifiz.

13.11.2019

Yunus Emre	*Utku Çakırözer*
İstanbul	Eskişehir

Muhalefet Şerhi

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

2/2274 - Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine ilişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimizdir.

Türkiye ile Bosna-Hersek arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması Hava ulaşım hizmetlerinden telekomünikasyona, kara taşımacılığından ürün ticaretine kadar geniş bir kapsama sahiptir. Anlaşmanın 2'nci fasılı olan mal ticaretinde temel hedef, karşılıklı olarak ithalat/ihracat vergilendirmelerinin miktar kısıtlaması olmaksızın kaldırılmasıdır. Anlaşmanın EK-1'inde belirtilen tarım ve sanayi ürünlerini kapsayan bu fasıl özellikle yerli tarım alanındaki sıkıntıları derinleştireceği açıktır.

Her ne kadar "ikili koruma önlemleri" başlığı altında yerli üreticinin zarara uğramamasını esas alan bir madde konulmuşsa da, "zarar" kavramının çerçevesi bu anlaşmanın herhangi bir kısmında bulunmamaktadır. Bir başka deyişle, yerli üreticiyi sadece karın tokluğuna geçindirecek kadar emeğin sömürülmesinin önüne geçecek somut bir gösterge ya da bir gelir skalası belirlenmeliydi.

Büyük ve küçük baş canlı hayvan ticareti ile yarı işlenmiş et ticaretini içeren anlaşma maddelerine bakıldığında Türkiye açısından ithalat kotasının her yıl Cumhurbaşkanı tarafından belirlenebileceği öngörülmektedir. Hem kotanın belirlenmesinde hem de anlaşmaya dair ilgili eklerde değişiklik yapma inisiyatifinin cumhurbaşkanında toplanmış olmasının da ciddi sakıncaları olabilmektedir. Anlaşma hükümlerinde yapılabilecek her türlü düzenleme yapma yetkisi TBMM'dedir. İlgili anlaşmadan doğan yetki, hak ve sorumluluklarını TBMM başka bir kuruma devretmemelidir.

Kısacası, hem Türkiye'deki üreticinin korunması hem de TBMM'nin yetkilerin devredilmesine karşı tutumumuz açıktır ve bu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

14.11.2019

Tulay Hatımoğulları Oruç
Adana

Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BOSNA-HERSEK ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOL VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BOSNA-HERSEK ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOL VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 2 Mayıs 2019 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur. (2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşma'nın protokol ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE

BOSNA HERSEK

ARASINDA

SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BOSNA-HERSEK
ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

İçindekiler

Dibace

Fasıl I	:	Genel Tanımlar ve Başlangıç Hükümleri
Fasıl II	:	Mal Ticareti
Fasıl III	:	Hizmet Ticareti
Fasıl IV	:	Kamu Alımları
Fasıl V	:	Genel ve Ortak Hükümler
Fasıl VI	:	Kurumsal ve Nihai Hükümler
Ek I	:	II. Fasıl (Mal Ticareti) Madde 2.1.'de (Kapsam) atıfta bulunulan ürünlerin listesi
Ek II	:	II. Faslın (Mal Ticareti) 2.3. Maddesi'nin (İthalattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri) 2. paragrafında atıfta bulunulan
Ek III	:	II. Faslın (Mal Ticareti) 2.3. Maddesi'nin (İthalattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri) 3. paragrafında atıfta bulunulan)
Ek IV	:	Menşe kuralları ve idari işbirliği yöntemleri (II. Faslın (Mal Ticareti) 2.10. Maddesi'nde (Menşe kuralları ve gümrük idareleri arasında işbirliği) atıfta bulunulan)
Ek V	:	Hizmetler Taahhüt Listesi (III. Faslın (Hizmet Ticareti) 3.7. Maddesi'nde (Taahhüt Listeleri) atıfta bulunulan)
Ek V, Lahika I	:	Taahhüt Listesi (Bosna-Hersek)
Ek V, Lahika II	:	Taahhüt Listesi (Türkiye)
Ek VI	:	Anlaşmazlıkların halli (VI. Faslın (Kurumsal ve Nihai Hükümler) 6.5. Maddesi'nde (Anlaşmazlıkların halli) atıfta bulunulan
Ek VI, Lahika I	:	Tahkim için usül kuralları
Ek VI, Lahika II	:	Hakemler için davranış kuralları

DİBACE

Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek ile (bundan böyle münferiden sırasıyla "Türkiye" ve "Bosna-Hersek" veya "Taraf" olarak ve birlikte "Taraflar" olarak adlandırılacaktır);

Hukukun üstünlüğü, insan hakları ve temel özgürlüklere dayalı çoğulcu demokrasiye olan sıkı bağlılıklarını teyit ederek;

Avrupa kıtasındaki istikrarın önemli bir boyutu olarak, Avrupa'daki iktisadi bütünleşme sürecine etkin olarak katılmak hususundaki niyetlerini teyit ederek ve bu süreci güçlendirmenin yollarını ve araçlarını araştırmak hususunda işbirliğinde bulunmaya hazır olduklarını ifade ederek;

Taraflar arasındaki ilişkilerin temelini oluşturan serbest piyasa ekonomisine olan bağlılıklarını teyit ederek;

Taraflar arasındaki mevcut ilişkilerin önemini, bu ilişkilerin güçlendirilmesi ve geçmişte kurulan ilişkilerin daha fazla genişletilmesi arzularını göz önünde bulundurarak;

Türkiye ve Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Ortaklık Kuran Anlaşma ile Bosna-Hersek ve Avrupa Toplulukları ile Üye Devletleri arasındaki Bosna-Hersek için Avrupa oluşumlarına bütünleşme imkânı sunan İstikrar ve Ortaklık Anlaşmasını dikkate alarak;

İşbu anlaşmanın Taraflar arasındaki ekonomik ilişkilerin ve bilhassa ticaret ve yatırımın gelişmesi yönünde yeni bir ortam yaratacağına inanarak;

***Gümrük** Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994* (bundan böyle "GATT 1994" olarak adlandırılacaktır), *Hizmet Ticareti Genel Anlaşması* (bundan böyle "GATS" olarak adlandırılacaktır) ile Bosna-Hersek'in üye olma hedefi bulunan *Dünya Ticaret Örgütü'nü* (bundan böyle "DTÖ" olarak adlandırılacaktır)kuran Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak, karşılıklı ticaretlerinin önemli kısmındaki engelleri tedricen kaldırmaya kararlı olarak;

İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmünün tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerinden muafiyet sağlayacağı şeklinde yorumlanamayacağını göz önünde tutarak;

İşbu Anlaşmanın taraflar arasında karşılıklı yarar sağlayan ticari ilişkilerin yoğunlaştırılmasını teşvik edeceğine ve Avrupa'daki bütünleşme sürecine katkıda bulunacağına kararlı şekilde inanarak;

Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek arasında 3 Temmuz 2002'de imzalanan ve 1 Temmuz 2003 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması'nın (bundan sonra "3 Temmuz 2002'de imzalanan STA" olarak adlandırılacaktır) 31. Maddesinin 1'inci paragrafının, Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek'in "işbirliklerini, özellikle Avrupa bütünleşmesi kapsamında, tedricen geliştirme ve genişletme çabalarında, Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'nın (GATS) ilgili hükümlerini de dikkate alarak, giderek artan bir serbetleşme ve karşılıklı olarak pazarlarını hizmet ticareti ve yatırımlara açmayı başarma gayesiyle işbirliği yapacağına" hükmettiğini dikkate alarak;

ANL/ii

Bosna-Hersek ve Avrupa Toplulukları ile Üye Devletleri arasındaki İstikrar ve Ortaklık Anlaşması'nın 17'nci Maddesinin, 2'inci paragrafında

"Bosna-Hersek, Madde 18 (1)'de atıfta bulunulan geçiş dönemi sona ermeden, Topluluk ile bir gümrük birliği tesis etmiş olan Türkiye ile GATT 1994'ün XXIV. Maddesi uyarınca serbest ticaret alanı kuracak ve aynı zamanda bu Anlaşmaya denk düşecek bir seviyede ve GATS'ın V. Maddesi uyumlu olarak aralarında kurulum ve hizmet sunumunu serbestleştirecek karşılıklı yarar temelinde bir anlaşma akdetmelidir." hükmünün yer aldığını dikkate alarak;

3 Temmuz 2002 tarihinde imzalanan STA ile tesis edilen Ortak Komite'nin 13 Kasım 2014 tarihinde Ankara'da kabul edilen ve GATS'ın ilgili hükümlerini göz önüne alarak hizmet ticaretinde giderek artan bir serbestleşme temin edilmesi ile karşılıklı pazar açılımının sağlanmasını başarma gayesiyle müzakerelere başlanması için gerekli iç hukuki prosedürleri başlatmaya" yönelik 1/2014 sayılı Tavsiye Kararı'nı dikkate alarak;

Mal ticareti ve hizmet ticareti metinlerinin tek bir dokümanda birleştirilmesi ile 3 Temmuz 2002'de imzalanan STA"nın bazı hükümlerinin modernleştirilmesi gereği ve uygunluğunu dikkat alarak;

Aşağıdaki gibi karar vermişlerdir:

ANL/iii

FASIL I
GENEL TANIMLAR VE BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

Bölüm I – Genel tanımlar

Madde 1.1
Genel uygulamaya ilişkin tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, aksi belirtilmedikçe:

(a) ***"günler"*** takvim günleri anlamındadır;

(b) ***"GATS"*** Hizmet Ticareti Genel Anlaşması anlamındadır;

(c) ***"GATT 1994"*** Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994 anlamındadır;

(d) ***"Armonize Sistem"*** veya ***"AS"*** Genel Yorum Kuralları, Bölüm Notları ve Fasıl Notları ve bunların değişiklikleri dâhil olmak üzere, Taraflarca kendi tarife mevzuatlarında kabul edildiği ve uygulandığı haliyle, 14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de yapılan Armonize Mal Tanımlaması ve Kodlama Sistemi Uluslararası Konvansiyonu ile düzenlenen Armonize Mal Tanımlaması ve Kodlama Sistemi anlamındadır;

(e) ***"IMF"*** *Uluslararası Para Fonu* anlamındadır;

(f) ***"önlem"*** Taraflardan birince yasa, yönetmelik, kural, usul, uygulama, karar, idari eylem ya da bir başka şekilde alınan her türlü önlem anlamındadır;

(g) ***"MFN"*** en çok kayrılan ülke anlamındadır;

(h) ***"DTÖ"*** Dünya Ticaret Örgütü anlamındadır;

(i) ***"DTÖ Anlaşması"*** DTÖ'yü tesis eden Marakeş Anlaşması anlamındadır;

(j) "***DTÖ Anti-Damping Anlaşması***" GATT 1994'ün VI. Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin DTÖ Anlaşması anlamındadır;

(k) ***"DTÖ Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması"*** DTÖ Anlaşması Ek-1A'da bulunan *DTÖ Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması* anlamındadır;

(l) ***"DTÖ Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerinin Uygulanmasına Dair Anlaşma"*** DTÖ Anlaşması Ek-1A'da bulunan *Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerinin Uygulanmasına Dair Anlaşma* anlamındadır;

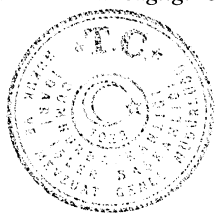

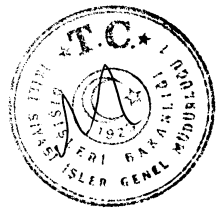

(m) ***"DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması"*** DTÖ Anlaşması Ek-1A'da bulunan *Korunma Önlemleri Anlaşması* anlamındadır;

(n) ***"DTÖ Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS)"*** DTÖ Anlaşması Ek-1C'de bulunan *Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması* anlamındadır; ve

(o) ***"DTÖ Ticarette Teknik Engeller Anlaşması"*** DTÖ Anlaşması Ek-1A'da bulunan *Ticarette Teknik Engeller Anlaşması* anlamındadır.

Bölüm II – Başlangıç hükümleri

Madde 1.2
Serbest ticaret alanı tesis edilmesi

Taraflar işbu Anlaşmanın hükümleri ve GATT 1994'ün XXIV. Maddesi ile GATS'ın V. Maddesine uygun olarak, bir serbest ticaret alanı tesis ederler.

Madde 1.3
Amaçlar

İşbu Anlaşma'nın amaçları şunlardır:

(a) Taraflar arasındaki mal ve hizmet ticaretini işbu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak serbestleştirmek ve kolaylaştırmak;

(b) karşılıklı ticaretin genişletilmesi yoluyla Taraflar arasındaki iktisadi ilişkilerin ahenkli şekilde gelişimini desteklemek ve böylece Tarafların iktisadi faaliyetlerini ilerletmesini, yaşam ve istihdam koşullarını ve mali istikrarını geliştirmesini teşvik etmek;

(c) Taraflar arasındaki ticarette adil rekabet koşullarını sağlamak;

(d) ticaretteki engellerin kaldırılması suretiyle dünya ticaretinin ahenkli gelişmesine ve genişlemesine katkıda bulunmak ve

(e) Tarafların ekonomik bütünleşmesini, sürdürülebilir kalkınmalarını ve küresel ekonomiyle devamlı olarak bütünleşmelerini kolaylaştırmak.

Madde 1.4
Çok taraflı anlaşmalarla ilişki

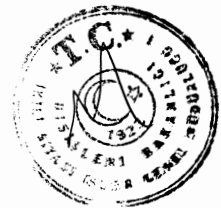

Taraflar GATT 1994, GATS ve diğer halefi anlaşmalar dâhil olmak üzere DTÖ Anlaşması ile her iki Tarafın da taraf olduğu diğer çok taraflı anlaşmalar uyarınca, birbirlerine karşı hak ve yükümlülüklerini teyit ederler.

Madde 1.5
Gümrük birlikleri, serbest ticaret alanları ve sınır ticareti

1. İşbu Anlaşma, Tarafların ticaret rejimini ve özellikle işbu Anlaşmanın getirdiği menşe kurallarıyla ilgili hükümlerini olumsuz olarak etkilemedikçe, gümrük birliklerinin, serbest ticaret alanlarının muhafazasını veya bunların kurulmasını yahut sınır ticaretine yönelik düzenlemeler yapılmasını engellemeyecektir.

2. Taraflardan birinin talebi üzerine, bu tarz gümrük birlikleri veya serbest ticaret alanları kuran anlaşmalar hakkında Ortak Komite'de bilgi alışverişinde bulunulacaktır.

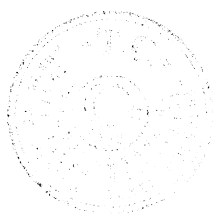

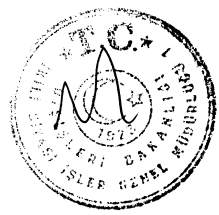

FASIL II
MAL TİCARETİ

Madde 2.1
Kapsam

Bu Faslın hükümleri, Taraflar menşeli olmak üzere, Armonize Sistemin 1 ila 24'üncü fasılları arasında yer alan ürünler ile işbu Anlaşmanın Ek I'inde sayılan ürünlere (bundan böyle "tarım ürünleri" olarak adlandırılacaktır) ve işbu Anlaşmanın Ek I'inde listelenen ürünler hariç tutulmak üzere, Armonize Sistemin 25 ila 97'nci fasılları arasında yer alan ürünlere (bundan böyle "sanayi ürünleri" olarak adlandırılacaktır) uygulanacaktır.

Madde 2.2
Malların sınıflandırılması

İşbu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda, Taraflar arasındaki ticarette malların sınıflandırılması Armonize Sistem (AS) ile uyumlu olacaktır.

Madde 2.3
İthalattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri

1. İşbu anlaşmanın 2.1'nci Maddesinde (Kapsam) tanımlanan sanayi ürünlerinde, Bosna-Hersek menşeli ürünlerin Türkiye'ye ithalatında uygulanan gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır.

2. İşbu anlaşmanın 2.1'nci Maddesinde (Kapsam) tanımlanan tarım ürünlerinde, Bosna-Hersek menşeli ürünlerin Türkiye'ye ithalatında uygulanan gümrük vergileri, işbu Anlaşmanın EK II'sinde sayılan ve orada konulan şartların uygulanacağı ürünler için hariç olmak üzere, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır.

3. İşbu Anlaşmanın EK III'ünde sayılan Bosna-Hersek menşeli tarım ürünleri için, gümrük vergilerine ilave olarak, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri EK III'te konulan şartlar uyarınca kaldırılacaktır.

4. Türkiye Cumhuriyeti menşeli ürünlerin Bosna-Hersek'e ithalatında uygulanan gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır.

5. Taraflar, aralarındaki ticarette, ithalata yeni gümrük vergileri eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri koymayacak veya mevcut bu türdeki vergileri artırmayacaktır.

Madde 2.4

İhracattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ihracat vergileri

1. Taraflar, ihracattaki bütün gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ihracat vergilerini işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldıracaktır.

2. Taraflar, aralarındaki ticarette, ihracatta yeni gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ihracat vergileri koymayacaktır.

Madde 2.5
Miktar kısıtlamaları ve eş etkili önlemler

1. İhracat ve ithalattaki bütün miktar kısıtlamaları ve eş etkili önlemler işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır.

2. Taraflar aralarındaki ticarette, ihracat ve ithalata yeni miktar kısıtlamaları veya eş etkili önlemler koymayacaktır.

Madde 2.6
Ticarette teknik engellerin kaldırılması

1. Tarafların standartlara, teknik mevzuata ve ilgili önlemlere ilişkin hakları ve yükümlülükleri, *DTÖ Ticarette Teknik Engeller Anlaşması* çerçevesinde yürütülecektir.

2. Taraflar, ticarette teknik engellerin azaltılması ve/veya kaldırılması amacına yönelik olarak uygunluk değerlendirmesi, standardizasyon, metroloji ve akreditasyon alanında işbirliği ve bilgi teatisinde bulunacaktır.

3. Taraflardan biri, diğer Tarafın talebi üzerine, münferit standartlara, teknik normlara ve ilgili önlemlere ilişkin bilgi sağlayacaktır.

4. Tarafların akreditasyon kurumları ve Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) arasında çok taraflı (MLA) veya ikili (BLA) karşılıklı tanıma anlaşmalarının imzalandığı ve yürürlükte bulunduğu alanlarda, Taraflar:

a) akredite oldukları alanda akredite laboratuvarları tarafından düzenlenen laboratuvar raporları karşılıklı ve otomatik olarak tanıyacak; ve

b) akredite edilmiş uygunluk değerlendirmesi kuruluşlarınca düzenlenen uygunluk değerlendirmesi belgelerini şartlar karşılandığı zaman tanıyacaktır. Ortak Komite tüm mevcut ve gelecekteki durumlar için gerekli şartların yerine getirilip getirilmediğini inceleyecek ve bu paragrafın uygulanabilmesi için karar alacak veya yeni eylemler önerecektir.

5. Taraflar, teknik engelleri kaldırmak ve işbu Maddenin 4'üncü paragrafında kapsanmayan diğer alanları etkinlikle uygulamak için, aralarındaki ticarete konu olan ürünlerin uygunluk değerlendirmesiyle doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili bulunan test raporları, uygunluk sertifikaları ve diğer belgelerin karşılıklı tanınmasına yönelik bir anlaşma akdetmeyi değerlendirecektir. Ortak Komite, Taraflarca sunulan bu türde herhangi bir öneriyi inceler ve Avrupa Birliği ve Bosna-Hersek arasındaki bu tür anlaşmaları göz önüne alarak müzakerelere başlanmasını tavsiye edebilir.

Madde 2.7
Tarım politikası

1. İşbu Anlaşmanın 2.3'üncü Maddesinde (İthalattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri) tanınan tavizlere halel gelmeksizin, bu Fasıl hükümleri, tarafların kendi tarım politikalarını uygulamalarını ya da DTÖ anlaşmalarının uygulanması da sonuçlarının yerine getirilmesi de dâhil olmak üzere bu politikalar çerçevesinde alacakları önlemleri herhangi bir şekilde kısıtlamayacaktır.

2. Taraflar, aralarındaki tarım ürünleri ticaretine ilişkin koşulları etkileyebilecek nitelikte uygulanan önlemleri ya da izledikleri tarım politikalarındaki değişiklikleri Ortak Komiteye bildireceklerdir. Taraflardan birinin talebi üzerine, durumu incelemek amacıyla acil danışmalarda bulunulacaktır.

Madde 2.8
Özel korunma önlemleri

İşbu Anlaşmanın diğer hükümleri ve özellikle Madde 2.16'ya (İkili korunma önlemleri) bakılmaksızın tarım piyasasının özel hassasiyeti göz önünde bulundurularak, işbu Anlaşma ile tanınan tavizlere konu olan Taraflardan biri menşeli tarım ürünlerinin ithalatının diğer Tarafın pazarında veya iç düzenleme mekanizmalarında ciddi zarara yol açması halinde, Taraflar uygun bir çözüm bulunması amacıyla derhal istişarelerde bulunacaklardır. Bu tür bir çözüm bulununcaya kadar, ilgili Taraf, GATT 1994 ve diğer ilgili DTÖ anlaşmaları hükümlerine uyumlu olarak uygun önlemleri alabilir.

Madde 2.9
Sağlık ve bitki sağlığı önlemleri

1. Taraflar, veterinerlik, bitki sağlığı ve sağlık konularındaki mevzuatını, özellikle bulaşıcı hayvan hastalıkları, karantinaya alınan hastalıklar, bitki böcek ve zararlıları alanında bilgi alışverişi bakımından, *DTÖ Bitki ve Hayvan Sağlığı Önlemleri Uygulama Anlaşması*'nı dikkate alarak uygulayacaklardır.

2. Taraflar, veterinerlik, bitki sağlığı ve sağlık konularındaki mevzuatlarını, ayrımcılık

yapmayacak şekilde uygulayacaklar ve haksız yere ticareti engelleyecek nitelikte hiçbir yeni önlem öne sürmeyeceklerdir.

3. Tarafların hayvan sağlığı önlemleri ve veterinerlik hizmetleri *Uluslararası Salgın Hayvan Hastalıkları Ofisi* ve *Gıda Kodeksi* ile uyumlu olacaktır.

4. Tarafların bitki sağlığı önlemleri ve bitki sağlığı hizmetleri *Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi* ile uyumlu olacaktır.

5. Taraflar, hayvanların, bitkilerin ve ürünlerin korunmasına ilişkin sağlık ve bitki sağlığı konularında bilgi teatisinde bulunacaklardır.

Madde 2.10
Menşe kuralları ve gümrük idareleri arasında işbirliği

1. İşbu Anlaşmanın EK IV'ü (Menşe kuralları ve idari işbirliği yöntemleri) Taraflar arasındaki ticarette uygulanacak menşe kurallarını ve buna ilişkin idari işbirliği yöntemlerini belirlemektedir.

2. Taraflar, işbu Anlaşmanın EK IV (Menşe kuralları ve idari işbirliği yöntemleri) hükümlerinin etkin ve uyumlu bir şekilde uygulanmasını temin etmek, ticarete getirilen formaliteleri mümkün olduğu ölçüde azaltmak ve bu hükümlerin işleyişinden doğan güçlüklere karşılıklı tatmin edici çözümler bulmak için, Ortak Komitenin düzenli incelemeleri ve idari işbirliğini ilgilendiren düzenlemeler dâhil olmak üzere, uygun önlemleri alacaklardır.

Madde 2.11
İç vergilendirme

1. Her bir Taraf, diğer tarafın ürünlerine, yorumlayıcı notları da dâhil olmak üzere GATT 1994'ün III. Maddesi uyarınca, ulusal muamele uygulayacaktır. Bu amaçla, GATT 1994'ün III. Maddesi ve yorumlayıcı notları, *mutatis mutandis*, işbu Anlaşmaya eklenir ve parçası yapılır.

2. İhracatçılar, Taraflardan birinin ülkesine ihraç edilen ürünlerin üzerlerine konulmuş olan dolaylı vergilerin tutarını aşan iç vergi iadesinden yararlanamaz.

Madde 2.12
Kamu ticari teşebbüsleri

1. Tarafların kamu ticari teşebbüslerine ilişkin karşılıklı hak ve yükümlülükleri, *mutatis mutandis* işbu Anlaşmaya derç edilen ve Anlaşmanın parçası haline getirilen GATT 1994'ün XVII. Maddesi, notları ve tamamlayıcı hükümlerine ve *GATT 1994'ün XVII. Maddesine ilişkin Mutabakata* göre yönetilecektir.

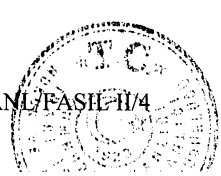

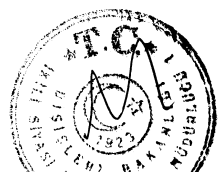

2. Taraflardan biri diğer Taraftan GATT 1994'ün XVII. Maddesi'nin 4(c) ve 4(d) bentlerinde öngörüldüğü üzere karşılıklı olarak bilgi talebinde bulunabilir.

Madde 2.13
Sübvansiyonlar ve telafi edici tedbirler

1. Tarafların birbirlerine karşı sübvansiyon ve telafi edici önlemlere ilişkin hak ve yükümlülükleri *Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirlere İlişkin DTÖ Anlaşması*'na göre yönetilecektir.

2. İşbu Anlaşma, *Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirlere İlişkin DTÖ Anlaşması* kapsamında alınacak tedbirler ile ilgili olarak, Taraflara ilave hak vermeyecek veya ek yükümlülük getirmeyecektir.

Madde 2.14
Damping

1. Tarafların birbirlerine karşı anti-damping ile ilgili hak ve yükümlülükleri GATT 1994'ün VI'ncı Maddesi ve *DTÖ Anti-Damping Anlaşması'na* göre yönetilecektir.

2. İşbu Anlaşma, GATT 1994'ün VI'ncı Maddesi ve *DTÖ Anti-Damping Anlaşması* kapsamında alınacak tedbirler ile ilgili olarak, Taraflara ilave hak vermeyecek veya ek yükümlülük getirmeyecektir.

Madde 2.15
Genel korunma önlemleri

1. Tarafların birbirlerine karşı korunma önlemlerine ilişkin hak ve yükümlülükleri GATT 1994'ün XIX'uncu Maddesi ve *DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması'na* göre yönetilecektir.

2. İşbu Anlaşma, GATT 1994'ün XIX'uncu Maddesi ve *DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması kapsamında* alınacak tedbirler ile ilgili olarak, Taraflara ilave hak vermeyecek veya ek yükümlülük getirmeyecektir.

Madde 2.16
İkili korunma önlemleri

Madde 2.15'e (Genel korunma önlemleri) halel gelmeksizin, herhangi bir ürünün:

a) ithalatçı Tarafın ülkesinde benzer veya doğrudan rakip ürünlerin yerli üreticileri için ciddi zarara, veya

b) ekonominin ilgili herhangi bir sektöründe ciddi bozulmalara veya bir bölgenin iktisadi durumunda ciddi kötüleşmeye yol açacak güçlüklere

sebebiyet verecek veya bunların gerçekleşmesine yönelik tehdit oluşturacak düzeyde yüksek miktarlarda ve koşullarda ithal edilmesi durumunda, ilgili Taraf, Madde 2.18'de (İkili korunma, re-eksport ve ciddi kıtlık önlemlerinin uygulama usulü) öngörülen usul ve şartlar çerçevesinde uygun önlemleri alabilir.

Madde 2.17
Re-eksport ve ciddi kıtlık

İşbu Anlaşmanın 2.4. (İhracattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ihracat vergileri) ve 2.5.'inci (Miktar kısıtlamaları ve eş etkili önlemler) Maddeleri hükümlerine uyulmasının:

a) İhracatçı Tarafın, ilgili üründe, ihracat miktar kısıtlamaları, ihracat vergileri veya önlemleri yahut eş etkili vergiler uyguladığı bir üçüncü ülkeye re-eksporta yol açması veya,

b) İhracatçı Taraf için gerekli bir üründe ciddi kıtlığa veya kıtlık tehdidine yol açması;

ve yukarıda atıfta bulunulan durumların, ihracatçı Taraf için büyük güçlükler doğurması veya bunları doğurması ihtimalini ortaya çıkarması halinde, söz konusu Taraf, işbu Anlaşmanın 2.18'inci (İkili Korunma, re-eksport ve ciddi kıtlık önlemlerinin uygulanma usulü) Maddesinde öngörülen usul ve şartlar çerçevesinde uygun önlemleri alabilir. Bu önlemler, ayrım gözetilmeyecek şekilde uygulanacak ve devam etmelerini haklı kılan koşullar sona erdiğinde kaldırılacaklardır.

Madde 2.18
İkili Korunma, re-eksport ve ciddi kıtlık önlemlerinin uygulanma usulü

1. Taraflar, Madde 2.16 (İkili korunma önlemleri) ve Madde 2.17'de (Re-eksport ve ciddi kıtlık) belirlenen korunma önlemlerinin uygulanmasına yönelik işlemleri başlatmadan önce, aralarındaki görüş farklılıklarını doğrudan istişarelerde bulunmak suretiyle çözmek için çaba sarf edeceklerdir.

2. Taraflardan biri, Madde 2.16'da (İkili korunma önlemleri) atıfta bulunulan duruma yol açması muhtemel ürünlerin ithalatını, ticaretin akışına ilişkin hızlı bilgi değişimini sağlamak amacıyla, idari prosedüre tabi tutması halinde diğer Tarafı bilgilendirecektir.

3. Bu Maddenin 7'nci paragrafı saklı kalmak koşuluyla, korunma önlemlerine başvurmayı öngören Taraf, diğer Tarafa acilen bildirimde bulunacak ve tüm ilgili bilgileri sağlayacaktır. Taraflar için kabul edilebilir bir çözümün bulunabilmesini teminen, gecikmeksizin Taraflar arasında Ortak Komite kapsamında danışmalarda bulunulacaktır.

ANL/FASIL II/6

4. Madde 2.16 (İkili korunma önlemleri) ve Madde 2.17 (Re-eksport ve ciddi kıtlık) bakımından, Ortak Komite olayı veya durumu inceleyecek ve ilgili Tarafça bildirilen güçlüklerin sona erdirilmesi için gerekli her tür kararı alabilecektir. Meselenin Ortak Komiteye intikalini izleyen otuz gün içerisinde böyle bir kararın alınamaması halinde, ilgili Taraf, durumun düzelmesi için gerekli gördüğü önlemleri alabilecek ve aldığı önlemlerden diğer Tarafı haberdar edecektir.

5. Alınan korunma önlemleri derhal diğer Tarafa bildirilecektir. Önlemler, kapsam ve süreleri bakımından, uygulanmalarına sebebiyet veren durumun düzeltilmesi için kesinlikle gerekli olanlarla sınırlı tutulacak ve bahse konu güçlük ve uygulamalardan doğan zararı aşmayacaklardır. İşbu Anlaşmanın işleyişine en az zarar verecek bu tür önlemlere öncelik tanınacaktır.

6. Alınan korunma önlemleri, mümkün olan en kısa sürede hafifletilmelerini veya koşulların bu önlemlerin devam ettirilmesini haklı çıkarmadığı zaman sona erdirilmelerini teminen Ortak Komite bünyesinde düzenli olarak istişarelere konu kılınacaktır.

7. Ani eylemi gerektiren olağanüstü koşulların önceden incelemeyi imkânsız kılması halinde, ilgili Taraf, Madde 2.16 (İkili korunma önlemleri) ve Madde 2.17 (Re-eksport ve ciddi kıtlık)'de belirtilen hallerde, durumu düzeltmek için kesin olarak gereken geçici önlemleri hemen uygulayabilir. Alınan önlemler, gecikmeksizin bildirilecek ve Taraflar arasında, Ortak Komite bünyesinde, mümkün olan en kısa sürede istişarelerde bulunulacaktır.

ANL/FASIL II/7

III. FASIL

HİZMET TİCARETİ

Bölüm I - Genel Kurallar

Madde 3.1
Kapsam

1. Bu Fasıl Taraflarca benimsenen ve sürdürülen hizmet ticaretini etkileyen tedbirlere uygulanacaktır.

2. Bu Fasıl deniz taşımacılığı hizmetlerindeki kabotaja uygulanmayacaktır.

3. Bu Fasıldaki hiçbir hüküm, Tarafların kamu işletmelerini özelleştirmelerini gerektirecek ya da kamu alımlarına ilişkin herhangi bir yükümlülük oluşturacak şekilde yorumlanmayacaktır.

4. Bu Fasılın hükümleri devlet yetkisinin kullanılması yoluyla sunulan hizmetlere uygulanmaz.

5. Bu Fasılın hükümlerine uygun olarak, Taraflar meşru kamu politikası hedeflerine ulaşmak adına güçlerini kullanma ve yeni düzenlemeler ortaya koyma ve oluşturma haklarını korumaktadır[1].

6. Bu Fasıl, sübvansiyon ve devlet destekli borçlar, garantiler ve sigorta da dahil olmak üzere bir Taraf tarafından sağlanan hibelere uygulanmayacaktır.

7. Bu Fasıl tarifeli veya tarifesiz iç ve uluslararası hava taşımacılığı hizmetleri ve trafik haklarının uygulanması ile doğrudan bağlantılı hizmetlere aşağıda listelenenler dışında uygulanmayacaktır:

(i) uçak tamir ve bakımı hizmetleri;

(ii) hava taşıma hizmetlerinin satışı ve pazarlaması;

(iii) bilgisayar rezervasyon sistemi (CRS) hizmetleri;

(iv) yer hizmetleri; ve

(v) havaalanı operasyon ve yönetim hizmetleri.

---

[1]Bu paragrafın amaçları bakımından "meşru kamu politikası hedefleri" terimi güvenlik, kamu sağlığı, çevre, kişisel verilerin korunması, tüketicinin korunması, rekabet karşıtı uygulamaların önlenmesi, sürdürülebilir kalkınma vb.'yi içermektedir fakat bunlar ile sınırlı değildir.

Madde 3.2
Tanımlar

Bu Faslın amaçları bakımından:

(a) ***"taraflarca benimsenen ve sürdürülen tedbirler"***

(i) merkezi, bölgesel veya yerel yönetim ve otoriteler; ve

(ii) merkezi, bölgesel veya yerel yönetim ve makamların görevlendirmesi çerçevesinde yetki kullanan, devlet idaresinin dışındaki organlar tarafından alınmış tedbirleri ifade eder;

(b) ***"hizmet ticareti"*** aşağıdaki şekillerde gerçekleşen hizmet arzı olarak tanımlanmaktadır:

(i) bir Tarafın sınırlarından diğer Tarafın sınırları içine;

(ii) bir Tarafın sınırlarında o Tarafın hizmet sağlayıcısı tarafından diğer Tarafın hizmet tüketicisine;

(iii) bir Tarafın hizmet sunucusu tarafından diğer Tarafın sınırları içinde ticari varlık oluşturularak; ve

(iv) bir Tarafın hizmet sunucusunun, gerçek kişilerin varlığı yoluyla diğer Tarafın sınırları içinde faaliyette bulunması;

(c) Bir ***tüzel kişilik***:

(i) sermaye ortaklığının yüzde 50'den fazlası bir Tarafın fertlerine ait ise o Tarafın fertlerince "sahip" olunmuş olur;

(ii) yöneticilerinin büyük bir çoğunluğunun atama veya faaliyetlerini kanunen yönetme gücü bir Tarafın fertlerine ait ise o Tarafın fertlerince "kontrol" edilmiş olur;

(iii) bir diğer kişiyi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse; veya hem kendisi hem de o kişi, başka bir şahıs tarafından kontrol ediliyorsa; bir diğer kişiye "bağlı"dır;

(d) ***"işletme/tüzel kişilik"*** uygulanabilir kanunlar gereğince kar veya bir başka amaçla kurulan ya da düzenlenen, özel ya da kamu kesimine ait her çeşit şirket, tröst, ortaklık, ortak girişim, şahıs şirketi veya birliği de içeren her çeşit yasal kuruluş anlamındadır;

(e) ***"bir Tarafın tüzel kişisi"***:

(i) söz konusu Tarafın kanunlarına göre kurulan ya da düzenlenen ve o Tarafın sınırları içinde asli mesleki uygulamalarda bulunan; ya da

(ii) hizmetin, ticari varlık yoluyla sunulması durumunda;

1. söz konusu Tarafın gerçek kişileri; veya

2. söz konusu Tarafın alt-paragraf (i)'de tanımlanan tüzel kişileri;

tarafından sahip olunan veya kontrol edilen tüzel kişi anlamındadır;

(f) ***"bir Tarafın gerçek kişisi"*** Tarafların kendi iç mevzuatlarına uygun olarak Türkiye ya da Bosna-Hersek vatandaşlığına sahip olan gerçek kişiler anlamındadır;

(g) ***"devlet yetkisinin kullanılması yoluyla sunulan hizmet"***, ne bir ticari temele dayanan ne de bir ya da daha fazla hizmet sunucusuyla rekabet ederek sunulan hizmet anlamına gelmektedir;

(h) ***"bir Tarafın hizmet sunucusu"*** hizmeti sunan ya da sunmayı amaçlayan gerçek veya tüzel kişi anlamındadır;

(i) ***"hizmet sunumu"*** hizmetin üretimi, dağıtımı, pazarlaması, satışı ve teslimini içerir;

(j) ***"ticari varlık"*** aşağıdaki yollarla, bir Tarafın sınırları içerisinde bir hizmetin verilmesi amacıyla:

(i) bir tüzel kişiliğin oluşturulması, elde edilmesi veya sürdürülmesi, veya

(ii) bir şube veya temsilcilik bürosu oluşturulması veya sürdürülmesi

yoluyla oluşturduğu her çeşit ticari veya mesleki varlık anlamındadır;

(k) ***"taraflarca benimsenen veya sürdürülen hizmet ticaretini etkileyen tedbirler"***, aşağıdaki hususlarla ilgili tedbirleri içerir:

(i) bir hizmetin satın alınması, ödenmesi veya kullanımı;

(ii) bir hizmet arzıyla bağlantılı olarak, Taraflarca genel olarak kamuya sunulması gerekli olan hizmetlere erişim ve bu hizmetlerin kullanımı;

(iii) bir Tarafın sınırları içinde hizmet arzında bulunması için, diğer Tarafın fertlerinin ticari varlığı da içeren varlığı;

(l) bir hizmete ait ***"sektör"***:

(i) özel bir taahhütle ilgili olarak, o hizmetin, bir Tarafın listesinde belirtildiği şekliyle bir veya daha fazla veya bütün alt sektörleri,

(ii) aksi takdirde, alt sektörleri de dahil olmak üzere, o hizmet sektörünün tamamı

anlamındadır;

(m) ***"hizmet tüketicisi"*** bir hizmeti alan veya kullanan herhangi bir kişi anlamındadır;

(n) ***"dolaysız vergiler"*** sermayedeki değer artışından alınan vergiye ilaveten; mülkün devrinden doğan kazanç, gayrimenkul, miras ve hibe, ve girişimler tarafından ödenen maaş ve ücretlerin tamamı üzerinden alınan vergiler de dahil olmak üzere; toplam gelir, toplam sermaye veya gelir ya da sermayenin unsurları üzerinden alınan vergileri içermektedir;

(o) ***"tekel"*** bir Tarafın sınırları içerisinde o Taraf tarafından, resmi olarak veya fiilen, o hizmetin tek sunucusu olarak yetkilendirilmiş veya kurulmuş, kamuya ait ya da özel herhangi bir kişi anlamındadır;

(p) ***"uçak onarımı ve bakımı hizmetleri"*** uçak hizmet dışıyken uçağın tamamında veya bir bölümünde üstlenilen faaliyetler olup uçuş hattı üzerindeki bakımları kapsamamaktadır;

(q) ***"hava taşıma hizmetlerinin satışı ve pazarlaması"*** hava taşıma hizmetleri üreticisi için, piyasa araştırması, reklamcılık ve dağıtım gibi pazarlamacılığın tüm yönleri dahil olmak üzere ürettiği hava taşımacılık hizmetlerini serbestçe satması ve pazarlaması ile ilgili olan imkanlar anlamındadır. Bu faaliyetler hava taşımacılığı hizmetlerinin fiyatlandırılmasını ve uygulanabilir koşulları kapsamamaktadır;

(r) ***"bilgisayar rezervasyon sistemi (CRS) hizmetleri"*** rezervasyon yapabilmek veya biletleri satışa çıkarabilmek için hava taşıma hizmetleri üreticilerinin tarifeleri, uçak biletinin mevcut olup olmadığı, yol parası ve uzaklık kuralları hakkında bilgi içeren bilgisayar sistemleri tarafından sağlanan hizmetler anlamındadır;

(s) ***"yer hizmetleri"*** , aşağıdaki hizmetlerin ücret ya da sözleşme bazında bir havalimanında sunulmasıdır: havayolu şirketi temsili, yönetim ve gözetim, yolcu hizmetleri, yük kontrolü, ramp hizmetleri, ikram servis (yiyeceğin hazırlanması hariç), hava kargo ve posta, hava taşıtının yakıt dolumu, uçak içi hizmet ve temizliği, yer ulaşımı, ve uçuş operasyonu, uçuş mürettebatı ve uçuş planlaması anlamındadır. Yer hizmetleri, hava taşıyıcılarının yer hizmetlerini kendileri için yapmalarını (self-handling), güvenlik, hat bakımı, uçak onarımı ve bakımı veya buz çözme tesisatı, yakıt dağıtım sistemleri yahut bagaj taşıma sistemleri ve sabit havalimanı içi taşıma sistemleri gibi temel merkezi havalimanı altyapısının yönetim ve işletimini içermez;

(t) ***"havalimanı işletim hizmetleri"***, hava terminali, uçak pisti ve diğer havalimanı altyapı işletim hizmetlerinin ücret ya da sözleşme bazında sunulması anlamındadır. Havalimanı işletim hizmetleri, hava trafiği hizmetlerini içermez.

Madde 3.3
En çok kayrılan ülke muamelesi

1. EK V (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) altındaki bir Tarafın En Çok Kayrılan Ülke İstisna listesi kapsamında belirtilenler haricinde, o Taraf diğer Tarafın hizmetlerine ve hizmet sunucularına, Anlaşmaya Taraf olmayan bir ülkenin benzer hizmetleri ve hizmet sunucularına uygulanandan daha az kayırıcı olmayan bir muameleyi, derhal ve şartsız olarak uygulayacaktır.

2. Bu Maddenin 1. paragrafından doğan yükümlülükler aşağıdaki koşullar altında uygulanmayacaktır:

(a) IV. Bölüm (Mali hizmetler)'e uygun olarak düzenlenen niteliklerin tanınması, lisans ya da ihtiyati tedbirlere yönelik hükümler;

(b) tamamı ya da ana kısmı vergilendirmeye yönelik herhangi bir uluslararası anlaşma ya da düzenleme.

3. Bu Madde bir tarafın imzacı olduğu, hizmetlerde bir iç pazar yaratan ekonomik bütünleşme anlaşmalarına uygulanmaz.

Madde 3.4
Pazara giriş

1. 3.2. Maddesi'nde (Tanımlar) belirtilen hizmet sunuş biçimleri vasıtasıyla pazara girişle ilgili olarak, Taraflardan her biri, diğer Tarafın hizmetlerine ve hizmet sunucularına listesinde belirlenen koşul ve sınırlamalar kapsamında uzlaşıya varılan ve sağlanandan daha kötü şartları haiz bir uygulamada bulunmayacaktır.

2. Pazara girişle ilgili taahhütlerin üstlenildiği sektörlerde, bir Tarafın belirli alt bölgelerde veya bütün ülkede sürdürmeyeceği veya benimsemeyeceği tedbirler, listesinde aksi belirtilmedikçe, aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

(a) hizmet sunucularının sayısı üzerinde sayısal kotalar, tekeller, münhasır hizmet sunucuları ya da ekonomik gereklilik testi koşulları şeklindeki kısıtlamalar;

(b) hizmetle ilgili işlemlerin veya varlıkların toplam değeri üzerinde sayısal kotalar veya ekonomik gereklilik testi koşulları şeklindeki kısıtlamalar;

(c) hizmet faaliyetlerinin toplam sayısı üzerinde veya önceden belirlenmiş sayısal birimler cinsinden ifade edilen hizmet çıktısının toplam miktarı üzerinde kotalar veya ekonomik gereklilik testi koşulları şeklinde uygulanan kısıtlamalar;

(d) belirli bir hizmet sektöründe istihdam edilebilen veya bir hizmet sunucusunun istihdam edebileceği ve belirli bir hizmetin arzı için gerekli olan ve bu hizmet arzıyla doğrudan bağlantılı olan gerçek kişilerin toplam sayısı üzerinde sayısal kotalar veya ekonomik gereklilik testinin koşulları şeklinde uygulanan kısıtlamalar;

(e) bir hizmet sunucusunun hizmet arzını gerçekleştirebildiği özel tüzel kişilik veya ortak girişim türlerini kısıtlayan veya gerektiren tedbirler; ve

(f) yabancı sermaye katılımıyla ilgili olarak, yabancıların ortaklığı ya da bireysel veya toplu yabancı yatırımların toplam değeri üzerinde maksimum yüzde limiti şeklinde uygulanan kısıtlamalar.

Madde 3.5
Ulusal Muamele

1. Listesinde kayıtlı olan ve belirtilen şart ve niteliklerden herhangi birisine konu olan sektörlerde, Taraflardan her biri diğer Tarafın hizmetlerine ve hizmet sunucularına, hizmet arzını etkileyen bütün tedbirlerle ilgili olarak, kendi hizmet sektörü ve sunucularına uyguladığından daha az kayırıcı bir muamele uygulamayacaktır.

2. Bir Taraf, kendi hizmetlerine ve hizmet sunucularına uyguladığı muamelenin şeklen aynısını veya farklısını diğer Tarafın hizmetlerine ve hizmet sunucularına uygulayarak bu Maddenin 1. paragrafına ait koşulları yerine getirebilir.

3. Resmi olarak birebir aynı veya farklı muamele; diğer Tarafın hizmet sektörü veya hizmet sunucularına kıyasla, rekabet şartlarını o Tarafın benzer hizmet sektörü veya sunucularının lehine değiştirdiği takdirde daha az kayırıcı sayılacaktır.

Madde 3.6
Ek taahhütler

Taraflar, nitelikler, standartlar veya lisanslama konularına ilişkin taahhütler de dahil olmak üzere, 3.4 (Pazara giriş) veya 3.5 (Ulusal Muamele) Maddeleri kapsamındaki listelemeye konu olmayan hizmet ticaretini etkileyen tedbirlerle ilgili taahhütleri müzakere edebilir. Bahse konu taahhütler Tarafların taahhüt listelerine kaydedilecektir.

Madde 3.7
Özel taahhüt listeleri

1. Taraflardan her biri, 3.4 (Pazara giriş), 3.5 (Ulusal muamele) ve 3.6 (Ek taahhütler) Maddeleri kapsamında üstlendiği özel taahhütleri bir listede düzenleyecektir. Bu taahhütlerin üstlenildiği sektörlerle ilgili olarak, her liste aşağıdaki hususları açıkça belirtecektir:

(a) pazara giriş vade, kısıtlama ve koşulları;

(b) ulusal muameleyle ilgili koşul ve nitelikler;

(c) 3.6. Maddesinde (Ek taahhütler) belirtilen ek taahhütlerle ilgili vaatler;

(d) uygun olan yerlerde taahhütlerin yerine getirilmesindeki zaman çerçevesi; ve

(e) bu taahhütlerin yürürlüğe giriş tarihi;

2. Hem 3.4 (Pazara giriş) hem de 3.5 (Ulusal muamele) Maddelerine aykırı olan tedbirler GATS Madde XX'in 2. Paragrafında belirtildiği şekilde ele alınacaktır.

3. Tarafların Özel Taahhüt Listeleri Ek V'te (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) yer almaktadır.

4. Taraflardan hiçbiri bu Maddenin 1. paragrafına uygun olarak alınan özel taahhütlere dayanan muamele ile karşılaştırıldığında hizmetlere ve hizmet sağlayıcılarına yönelik olarak yeni ve daha ayrımcı tedbirler benimseyemez.

Madde 3.8
Listelerde Değişiklik Yapılması

Taraflar, bir tarafın yazılı talebi ile herhangi bir değişikliği ya da talep eden Tarafın taahhüt listesindeki bir özel taahhüdün geri çekilmesini ele almak üzere istişarelerde bulunacaklardır. İstişareler talep eden Taraf talebini gerçekleştirdikten sonra üç ay içerisinde gerçekleştirilecektir. Taraflar istişarelerde ticareti her iki taraf için de avantajlı seviyede ve istişareler öncesinde varolan özel taahhütler listesinde yer alandan daha az faydalı olmayacak şekilde korumayı sağlayacaktır. Listelerde değişiklik VI. Fasıl'ın (Kurumsal ve nihai hükümler) 6.2 (Ortak Komite) ve 6.8 (Düzeltmeler) Maddelerindeki usullere tabi olacaktır.

Madde 3.9
Karşılıklı tanıma

1. Hizmet sunucularına izin, ruhsat veya belge verilmesi için gerekli olan standart ya da kriterlerin yerine getirilmesi amacıyla, Taraflardan her biri diğer Tarafın bahse konu Tarafta edinilen eğitim veya deneyimi, karşılanan koşulları ya da verilen ruhsat veya belgelerin tanınmasına yönelik taleplerini gerekli şekilde değerlendirecektir. Bu tanıma, ilgili ülkeyle yapılan bir anlaşmaya veya düzenlemeye dayandırılabilir ya da, bağımsız olarak gerçekleştirilebilir.

2. Bir Tarafın bir Anlaşma veya düzenleme ile Anlaşmaya Taraf olamayan bir ülkede verilen eğitim ya da elde edilen deneyim, karşılanan koşullar, ya da ruhsat veya belgeler tanıması halinde bahse konu Taraf diğer Tarafa mevcut ya da gelecekteki anlaşma ya da

EK/FASIL III/7

düzenlemeyi müzakere edecek yeterli fırsatı tanımalı ya da o Taraf ile kıyaslanabilir bir anlaşma ya da düzenleme yapmalıdır. Bir Taraf tek taraflı olarak tanıma sağladığında ise diğer Tarafa, diğer Tarafta edinilen eğitim, deneyim, lisans veya ruhsatların ya da karşılanan koşulların tanınabileceğini göstermek üzere yeterli imkanı sağlayacaktır.

3. Bahse konu herhangi bir Anlaşma veya düzenleme ya da tek taraflı tanıma DTÖ Anlaşmasının ilgili hükümleri, özellikle GATS Madde VII'nin 3. paragrafı ile uyumlu olmalıdır.

Madde 3.10
Şeffaflık ve gizli bilgilerin ifşası

1. Taraflardan her biri, ilgili kişilerin bu Faslın konusu ile ilgili kanun ve düzenlemelere ilişkin sorularına cevap vermek üzere uygun mekanizmalar kuracak ya da sürdürecektir.

2. Bu Fasıldaki hiçbir husus, herhangi bir Tarafın açığa çıkarılması kanuni uygulamayı engelleyecek, kamu menfaatine ters düşecek veya kamu ya da özel, bir takım girişimlerin ticari menfaatlerine zarar verecek gizli bilgileri açıklamaya zorlamayacaktır.

3. Taraflardan her birinin düzenleyici makamları hizmetin sunumu ile ilgili başvuruların tamamlanması için gerekli olan belgeler de dahil olmak üzere gerekenleri kamuya açık hale getirecektir.

4. Başvuranın talebi üzerine, bir Tarafın düzenleyici makamı başvurana başvurunun durumu hakkında bilgi verecektir. Otoritenin başvurandan ek bilgiye ihtiyaç duyması durumunda, başvurana gereksiz zaman kaybı olmaksızın bilgi verilecektir.

5. Başvurusu kabul olmayan bir başvuranın talebi üzerine, başvuruyu reddeden düzenleyici otorite, mümkün olduğu ölçüde, başvurana başvurunun reddedilme nedenleri hakkında bilgi verecektir.

Madde 3.11
İç düzenlemeler

1. Taraflardan her biri bu Fasılda kapsanan hizmet ticaretini etkileyen genel uygulamaya ilişkin bütün tedbirlerin, makul, objektif ve tarafsız bir şekilde uygulanmasını temin edecektir

2. Taraflardan her biri, nitelik koşulları ve usulleri, teknik standartlar ve ruhsat verme koşullarıyla ilgili tedbirlerin hizmet ticareti için gereksiz engeller oluşturmamasını sağlamak amacıyla, her bir sektöre uygun şekilde, bahse konu tedbirler:

(a) Yeterlilik ve hizmet arz edebilme kabiliyeti gibi nesnel ve şeffaf kriterlere dayanmalıdır;

ANLAŞMA FASIL III/8

(b) Ruhsat verme işlemleriyle ilgili olarak, hizmet arzına kendi içinde bir kısıtlama oluşturmamalıdır.

3. Bir Tarafta hizmetin sunumu için yetkilendirmenin gerekmesi halinde, bahse konu Tarafın yetkili makamları aşağıdaki koşulları sağlamalıdır:

(a) ulusal kanunlar ve düzenlemeler çerçevesinde tamamlanmış olduğu değerlendirilen bir başvuruya ilişkin, başvuru sahibini aldığı karar hakkında bilgilendirecektir;

(b) uygulanabilir olduğu ölçüde, gösterge niteliğinde bir zaman tablosu oluşturacaktır;

(c) bir başvurunun reddedilmesi halinde, uygulanabilir olduğu ölçüde, başvurana reddedilmenin nedenleri hakkında, uygun olan şekilde doğrudan veya talep edilmesi halinde bilgi verilecektir;

(d) başvuru sahibinin talebi üzerine, bir Taraf'ın yetkili makamları gereksiz bir gecikme olmaksızın, başvurunun hangi aşamada olduğuna dair bilgi verecektir;

(e) uygulanabilir olduğu müddetçe, başvuranlara başvurulardaki küçük hataları ve ihmalleri düzeltmek üzere fırsat verilecek ve gerekli ek bilgiye ilişkin danışmanlık verilmeye çabalanacaktır ve

(f) Tarafların uygun gördüğü şekilde, belgelerin iç hukuka uygun şekilde onaylı kopyaları belge asılları yerine kabul edilecektir.

4. Taraflardan her biri yetkili makamlar tarafından alınan yetkilendirme ücretlerinin makul olduğundan ve kendi içinde ilgili hizmetin sunumunu kısıtlayıcı olmadığından emin olmalıdır.

5. Her bir Tarafın yetkili makamı talep edilen belgeler de dâhil, hizmetin sunumu için yapılan başvuruların tamamlanması için talep edilenleri kamuya açık hale getirecektir.

Madde 3.12
Faydaların reddi

Taraflardan biri, diğer Tarafın tüzel kişisi olan hizmet sunucusunun bu Fasıldan kaynaklanan faydalarını, bu tüzel kişiliğin Anlaşmaya taraf olmayan bir ülkenin vatandaşları mülkiyetinde bulunduğunu ya da kontrolünde olduğunu tespit etmesi ve reddeden Tarafın;

(a) Anlaşmaya taraf olmayan ülke ile diplomatik ilişkilerinin bulunmaması; ya da

(b) Anlaşmaya taraf olmayan ülke veya söz konusu ülke kişisine yönelik söz konusu tüzel kişi ile ticaret faaliyetini yasaklayan tedbirler alması ya da sürdürmesi veya

bu Faslın hükümlerinin söz konusu tüzel kişiye uygulanmasının bahse konu tedbirlerin ihlal edilmesi ya da atlatılmasına yol açması;

halinde reddedebilir.

Madde 3.13
Taahhütlerin gözden geçirilmesi

Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi sonrasında, bir Taraf herhangi bir özel taahhüdünü tek taraflı olarak serbestleştirirse, söz konusu Taraf diğer Tarafın bahse konu tek taraflı serbestleştirmeyi işbu Anlaşma'ya eklenmesi talebini olumlu bir değerlendirmeye tabi tutacaktır. Bahse konu enlenme bu Anlaşma altında her bir Taraf tarafından verilen taahhütlerin tam dengesini sürdürmelidir.

Madde 3.14
Görsel işitsel ortak yapım

1. Film, animasyon ve yayın programları dâhil görsel-işitsel ortak yapımların görsel-işitsel endüstrinin gelişimine önemli ölçüde katkıda bulunduğunu ve karşılıklı kültürel anlayış ile ekonomik paylaşımı arttırdığını kabul ederek Taraflar, görsel-işitsel sektöründe ortak yapım anlaşmasını müzakere etme olasılığını değerlendirmeyi kabul ederler.

2. 1'inci fıkra uyarınca ortak yapım anlaşması yürürlüğe girdikten sonra, işbu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçası haline gelecektir. Ayrıntılı ortak yapım anlaşması Tarafların yetkili makamları arasında müzakere edilecektir.

Bölüm II – Gerçek kişilerin geçici dolaşımı

Madde 3.15
Kapsam

1. Bu Bölüm, bir hizmetin sunumu hususunda, bir Tarafın hizmet sunan gerçek kişilerini ve bir Tarafın hizmet sunucularınca çalıştırılan bir Tarafın gerçek kişilerini etkileyen tedbirlere uygulanır.

2. Bu Anlaşma, bir Tarafın istihdam piyasasına girmek isteyen gerçek kişileri etkileyen tedbirlere veya vatandaşlık, ikamet ve sürekli istihdamla ilgili tedbirlere uygulanmayacaktır.

3. Bu Anlaşmadaki hiçbir husus, bir Tarafın, gerçek kişilerin sınırları dâhiline girişini veya sınırları içinde geçici olarak kalmasını, sınırlarının bütünlüğünü korumak için geçerli olanlar ve gerçek kişilerin sınırlarından düzenli olarak transit hareketlerini sağlamak için olanlar da dâhil olmak üzere, düzenlemek üzere uygulayacağı tedbirleri engellemeyecektir; ancak, bu gibi tedbirlerin, Bu Anlaşma ile diğer Tarafa verilen menfaatlere zarar vermek ve bunları hükümsüz kılmak üzere uygulanmaması sağlanmalıdır.[2]

Madde 3.16
Genel ilke

Taraflardan her biri, bu Anlaşma kapsamındaki mal ve hizmet ticaretinin zarar görmesini ya da gecikmesini önlemek üzere, bu Bölümün hükümlerine ilişkin tedbirlerini mümkün olduğunca hızlı uygulayacaktır.

Madde 3.17
Özel taahhütler

1. 3.4 (Pazara giriş) ve 3.5 (Ulusal muamele) Maddelerine uygun olarak taahhütlerin listelenmesinde, Taraflardan her biri diğer Tarafın gerçek kişilerinin kendi sınırlarına girişi ve geçici kalışına dair üstlenilen taahhütleri listesinde gösterecektir. Bahse konu listeler her bir hizmet sunucusu kategorisi için bahse konu taahhütleri düzenleyen kalış süresi ve kalışın uzatılması ihtimali, kotalar gibi sayısal kısıtlamalar ve ekonomik gereklilik testi de dâhil olmak üzere şartları, sınırlamaları ve koşulları belirtecektir.

2. Taraflardan her biri, gerçek kişilerin kamu sağlığı, güvenlik ve milli güvenlik gibi giriş ve geçici kalışa ilişkin ilgili (göç) kanun ve düzenlemelere uygun davranması koşuluyla, diğer Tarafın gerçek kişilerine Ek V'te (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) her bir kategori için

[2]Gerçek kişilerden vize talep edilebileceği gerçeği, Ek V'teki (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) özel taahhütler kapsamındaki menfaatleri hükümsüz kılmak veya zarar vermek olarak addedilmez.

ortaya konan şart ve koşullar da dâhil olmak üzere, bu Fasla uygun şekilde giriş ve geçici kalış sağlayacaktır.

3. Bir Tarafın diğer Tarafın gerçek kişisine giriş ve geçici kalış sağlamış olması gerçeği bahse konu kişinin bir mesleğin icrası ya da iş ilişkilerinde bulunmak için zorunlu davranış kodlarıda dahil olmak üzere, uygulanan ruhsat veya diğer koşullardan muaf tutulacağı şekilde yorumlanmayacaktır.

4. Taraflar ekonomik gereklilik testi ve sayısal kısıtlamalar ya da benzer etkiye sahip diğer usulleri, Taraflardan her birinin özel taahhüt listelerinde tanımlandığı biçimde şirket içi transfer şeklindeki idareciler-yöneticiler ve uzmanların giriş ve geçici kalışı için bir koşul olarak uygulamaktan imtina edecektir.

Madde 3.18
Bilgi sağlanması

1. Bu Faslın amaçları bakımından, Taraflar'dan her biri, yetkili makamlarının, ülkeye giriş ve geçici kalışa ilişkin izinlerin verilmesine yönelik etkili bir uygulama için gerekli bilgileri kamuya açık hale getirmesini temin edecektir.

2. Bu Maddenin birinci paragrafında atıfta bulunulan bilgiler özellikle aşağıdaki hususlarda açıklamaları içerecektir:

(i) Ek V'te (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) kapsanan gerçek kişilerin giriş ve geçici ikametine ilişkin tüm yetki belgesi ve izin kategorileri;

(ii) dosyalama yöntemi ve karşılanması gereken koşullar dâhil, ilk kez giriş ve geçici kalış izni verilmesi ve bunun için yapılan başvuru ve ilgili onay süreçlerine yönelik gereklilik ve usuller; ve

(iii) giriş ve geçici kalış yetki belgeleri ve izinlerinin yenilenmesine yönelik başvuru ve ilgili onay süreçlerine ilişkin gereklilik ve usuller.

3. Taraflardan her biri bu Maddenin 2. Paragrafında atıfta bulunulan bilginin mevcut olduğu ilgili yayın ve web sitelerinin detaylarını diğer Taraf'a sağlayacaktır.

Madde 3.19
Giriş, geçici kalış ve ilgili gereklilik ve usuller

1. Taraflar, iç kanun ve düzenlemelerine uygun bir şekilde, vize, çalışma izni ya da hizmet sunan gerçek kişilerin giriş ve geçici kalışına ilişkin benzer türdeki izin almalarda şeffaflık, verimlilik, uygun ve adil bir süreç sağlayacaklardır.

2. Vize, çalışma izni ve benzer türdeki belgeler verilirken istenen belgeler ilgili olmalı ve toplandıkları amaca göre haddinden fazla olamamalıdır.

3. Hizmet sunucuların giriş ve geçici kalış ve çalışma başvurularının işleme konulması için ücretler makul olacaktır ve ilgili idari maliyetlere göre belirlenecektir.

4. Eksiksiz başvurular derhal ve hızlıca işleme konulacaktır. Taraflardan her birinin yetkili makamları giriş, geçici kalış ya da çalışma izni için başvurana, kararın alınması sonrasında hızlıca başvurusunun sonucuna ilişkin bildirim yapacaktır. Söz konusu bildirim, uygun olduğu hallerde, kalış süresini ve varsa diğer şart ve koşulları içerecektir.

5. Çalışma izni başvuruları mümkün olduğunca çabuk bir şekilde işleme tabi tutulacak ve her durumda işlem süresi 60 günü geçmeyecektir.

6. Başvuranın talebi üzerine, ilgili Tarafın yetkili makamları, yersiz bir gecikme olmadan ve mümkün olduğu ölçüde, başvuranın başvurusunun durumuna ilişkin bilgi vereceklerdir.

7. Başvurunun eksik olması durumunda, başvuran, başvurusunun tamamlanması için gerekli bilgiye ilişkin derhal bilgilendirilecektir ve makul bir zaman aralığı içerisinde herhangi bir eksikliğin düzeltilmesi için başvurana fırsat verilecektir.

8. Başvurunun reddedilmesi halinde, başvuran, red cevabına ilişkin bilgilendirilecektir ve mevcut yeniden inceleme usullerine dair bilgi verilecektir.

Bölüm III – Telekomünikasyon hizmetleri

Madde 3.20
Tanımlar

İşbu Bölüm'ün amaçları bakımından:

"planlama ve niteliklerin belirlenmesi" frekanslar ve numaralar dâhil olmak üzere, kıt telekomünikasyon kaynaklarının önerilen tanımlama, nitelendirme, bölüştürülme, tahsis ve kullanım yöntemi anlamındadır;

"yetkilendirme" bir Tarafın kamu telekomünikasyon hizmetlerinin sunumu için talep edebileceği lisans, imtiyaz, izin, kayıt veya diğer ruhsatlar anlamındadır;

"ortak yerleşim" bir diğer etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucusu tarafından kamu telekomünikasyon hizmetleri sunmak amacıyla sahip olunan veya kontrol edilen ve kullanılan tesisler üzerindeki teçhizatı yüklemek, korumak veya onarmak için fiziksel alana erişim ve kullanım anlamındadır;

"maliyet odaklı" maliyet esasına dayalı anlamındadır ve makul bir kâr içerebileceği gibi farklı

tesisler veya hizmetler için farklı maliyet yöntembilimlerini de içinde barındırabilir;

"işletme" Bölüm III (Hizmet Ticareti) Madde 3.2'de tanımlandığı gibidir;

"asli öğeler":

(a) kamu telekomünikasyon hizmeti sunumu için gerekli olan;

(b) münhasıran veya ağırlıklı olarak tek veya sınırlı sayıda hizmet sunucusu tarafından sağlanan; ve

(c) hizmetin sunulması için ekonomik veya teknik olarak ikame edilmesi mümkün olmayan,

şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmet öğeleri anlamına gelir;

"nihai kullanıcı" bir kamu telekomünikasyon hizmetinin, söz konusu hizmeti sunanlar dışındaki hizmet sunucuları dâhil nihai tüketicisi veya abonesi anlamındadır;

"tasdik" yetkili denetim kuruluşunun, her bir ayrı durum için, teknik teçhizatın güvenlik, insan sağlığına zararsızlık, uygunluk ve benzeri tüm yasal gerekliliklere uyumlu olduğunu tasdik ettiği belgelerin edinilmesidir;

"arabağlantı" bir kamu telekomünikasyon hizmet veya şebeke sunucusunun kullanıcılarının diğer bir sunucunun kullanıcıları ile iletişim kurmasına ve diğer sunucunun sağladığı hizmetlere erişimine imkân vermek amacıyla bir Tarafın ülkesindeki iki veya daha fazla kamu telekomünikasyon şebekesi arasında bağlantı kurulması anlamındadır;

"arayüz" şebekenin bir parçasını oluşturan ve şebekeye erişim ve şebeke aracılığıyla iletişim kurulması için gerekli olan erişim teknik özelliklerini haiz tüm fiziksel bağlantıları da içerecek şekilde şebeke bağlantı noktası anlamındadır;

"kiralık devreler" belirli bir istemcinin veya o istemci tarafımdan seçilen diğer kullanıcıların özel kullanımı için tahsis edilmiş olan iki veya daha çok tasarlanmış nokta arasındaki telekomünikasyon tesisleri anlamındadır;

"etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucusu" şebekeler veya kamu telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili piyasaya katılım şartlarını:

a) asli öğeler üzerindeki kontrolü; veya

b) piyasadaki konumu;

nedeniyle fiyat ve arz bakımından önemli ölçüde etkileme kabiliyetine sahip bir kamu telekomünikasyon hizmeti sunucusu anlamındadır;

ANL/FASIL III/14

"şebeke öğesi" telekomünikasyon hizmeti sunumunda kullanılan tesis veya teçhizat ve anlamına gelir, bunun tanımı bu tesis veya teçhizat tarafından sağlanan özellik, işlev ve yetenekleri içermelidir;

"ayrımcı olmayan" benzer durumlarda, herhangi bir diğer şebeke veya benzer kamu telekomünikasyon hizmet kullanıcısına uygulanandan daha az elverişli olmayan muameleyi ifade eder;

"numara taşınabilirliği" kamu telekomünikasyon hizmetlerinin nihai kullanıcılarının benzer bir kamu telekomünikasyon hizmetleri kurucusuna geçiş yaparken, sabit telefon numaraları için aynı yerde, mobil numaralar için herhangi bir yerde, telefon numaralarını yitirmeme hakkı anlamına gelir;

"kamu telekomünikasyon şebekesi" kamu telekomünikasyon hizmetleri sunmak amacıyla kullanılan altyapı anlamındadır;

"kamu telekomünikasyon hizmeti" genel kamuya sunulan herhangi bir telekomünikasyon hizmeti anlamındadır. Bu tür hizmetler, diğerler hususların yanı sıra, müşteri bilgisinin biçimi ve içeriğinde herhangi bir uç uca değişim olmaksızın, telefon ve veri aktarımını içerebilir, fakat bilişim hizmetlerini kapsamaz;

"refereans arabağlantı teklifi" bir etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucusu tarafından önerilen ve arabağlantı kurulumunu bu esaslar dahilinde kabul etmeye istekli kamu telekomünikasyon hizmetleri sunucularının, bu hizmet sunucusu ile müzakerelere girişmek zorunda kalmaksızın arabağlantı elde etmesini sağlamasına olanak sağlayacak şekilde, arabağlantı fiyat, şart ve koşullarını yeterince ayrıntılı olarak açıklayan ve telekomünikasyon düzenleyici kurumu tarafından dosyalanan veya onaylanan bir arabağlantı teklifi anlamına gelir;

"telekomünikasyon" sinyallerin herhangi bir fiziksel, elektromanyetik ya da optik yöntem ile yayımı, iletimi ve alımı anlamındadır;

"telekomünikasyon düzenleyici kurumu" telekomünikasyon hizmetleri sektöründe, her bir Tarafın ulusal mevzuatında belirtilen her türlü düzenleme görevinden sorumlu kurum veya kurumları ifade eder;

"şebeke bitiş noktası" bir kamu telekomünikasyon şebekesinin nihai kullanıcıların tesis ve teçhizatı ile bağlandığı nokta veya, uygun olduğu hallerde, diğer telekomünikasyon şebekelerinin buna bağlandığı nokta anlamındadır; ve

"kullanıcı" abone olsun ya da olmasın, telekomünikasyon hizmetlerini kullanan bir gerçek ya da tüzel kişi anlamındadır, bir kamu telekomünikasyon hizmetleri sunucusu olması mümkündür.

Madde 3.21
Kapsam

1. İşbu Bölüm:

(a) bir Tarafça benimsenen veya sürdürülen şebekeler ile kamu telekomünikasyon hizmetlerinin erişim ve kullanımına ilişkin önlemlere;

(b) bir Tarafça benimsenen veya sürdürülen şebekeler ve kamu telekomünikasyon hizmetleri sağlayıcılarının yükümlülüklerine ilişkin önlemlere; ve

(c) bir Tarafça benimsenen veya sürdürülen şebekeler ve kamu telekomünikasyon hizmetlerine ilişkin diğer önlemlere

uygulanır.

2. İşbu Bölüm, bir Tarafça benimsenen veya sürdürülen kamuya yönelik radyo veya televizyon programcılığının yayıncılık[3] ve kablo dağıtımına ilişkin önlemlere, Madde 3.22'de (Şebeke ve kamu telekomünikasyon hizmetleri erişim ve kullanımı) belirtildiği üzere bu hizmetleri sunan işletmelerin şebeke ve kamu telekomünikasyon hizmetlerine erişim ve sürekli kullanımını temin etmek amacı haricinde, uygulanmaz.

3. İşbu Bölümdeki hiçbir husus, bir Tarafın kendisini ya da bir işletmesini zorlayarak kamunun geneline arz edilmeyen şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmetlerini kurması, inşası, satın alması, kiralaması, işletmesi veya sunmasını gerektirecek şekilde yorumlanmayacaktır.

4. Buna ilaveten bu Bölüm, bir Tarafın, özel şebeke işleten kişilerin şebekelerinin, üçüncü kişilere şebeke veya kamu telekomünikasyonu sunmak amacıyla kullanılmasının yasaklanmasını engellediği yönünde yorumlanamaz.

Madde 3.22
Şebeke ve kamu telekomünikasyon hizmetleri erişim ve kullanımı

1. Ek V'te (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) belirtilen şartlar kapsamında Bir Tarafın bir hizmetin sunumunu kısıtlama hakkına tabi olmak üzere, her bir Taraf, diğer bir Taraf'ın telekomünikasyon hizmetleri sunan işletmelerinin, kendi ülkesinde veya kendi sınırları içine arz edilen şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmetine erişimlerini ve bunları kullanmalarını, başka biçimlerin yanı sıra, işbu Maddenin 2 ve 6'ncı paragraflarında yer alan hükümler de dahil olmak üzere makul ve ayrımcı olmayan koşullarda, sağlamayı temin edecektir.

2. Her bir Taraf, bu işletmelerin:

[3] Yayıncılık, her bir Tarafın ilgili mevzuatında düzenlendiği şekilde tanımlanacaktır.

(a) kamu telekomünikasyon şebekeleri ile arayüz oluşturan uçbirim veya diğer teçhizatları satın alması veya kiralaması ve bağlamasına;

(b) sahip olunan veya kiralanan devreler üzerinde nihai, bireysel veya çoklu kullanıcılara hizmet sunmasına;

(c) bireysel kiralanan veya sahip olunan devreleri, o Tarafın şebeke ve kamu telekomünikasyon hizmetlerine veya başka bir işletme tarafından kiralanan veya sahip olunan devrelere bağlamasına; ve

(d) anahtarlama, sinyalleşme, işleme ve dönüştürme işlevlerini gerçekleştirmesine ve kendi seçtikleri işletme protokollerini kullanmasına;

izin verilmesini temin edecektir.

3. Her bir Taraf, diğer Taraf'ın işletmelerinin, şebeke ve kamu telekomünikasyon hizmetlerini kendi ülkesinde veya sınırları üzerinden bilginin iletilmesi için ve herhangi bir Tarafın ülkesindeki veritabanlarında veya makinece okunabilir başka bir biçimde saklanan bilgiye erişimi için kullanabilmesini temin edecektir.

4. Bu Maddenin 3'üncü paragrafına bağlı kalınmaksızın, bir Taraf gerektiğinde,

(a) iletilerin güvenliğini ve gizliliğini temin etmek, ve/veya

(b) telekomünikasyon son kullanıcılarının kişisel verilerinin mahremiyetini korumak

için, keyfi ya da haksız bir ayrımcılığa ya da hizmet ticareti üzerinde örtülü kısıtlamaya neden olacak biçimde uygulanmaması koşuluyla, gerekli tedbirleri alabilir.

5. Her bir Taraf:

(a) özellikle kendi şebeke veya hizmetlerini kamunun geneline açık hale getirebilmeleri amacıyla, şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmet sağlayıcılarının kamu hizmeti yükümlülüklerini korumak;

(b) şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmetlerinin teknik bütünlüğünü muhafaza etmek; veya

(c) diğer Tarafın hizmet sağlayıcılarının, Ek V'te (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) Taraflarca listelenen kısıtlamalarla sınırlandırılmış hizmetleri sunmamalarını sağlamak

gerektiği durumlar dışında, şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmetlerine erişim ve bunların kullanımı için hiçbir şartın uygulamaya koyulmadığını temin edecektir.

6. İşbu Maddenin 5'inci fıkrası ile belirlenen ölçütleri karşılaması koşuluyla, şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmetlerine erişim ve bunların kullanımı için getirilen şartlar aşağıdakileri içerebilir:

(a) bu tür şebeke veya hizmetlerle arabağlantı için, arayüz protokolleri dâhil, belirlenen teknik arayüzlerin kullanılması koşulu;

(b) lüzum duyulduğu durumlarda, bu tür hizmetlerin birlikte işlerliğine ilişkin koşullar;

(c) şebeke ile arayüz oluşturan terminal ekipmanları veya diğer ekipmanın tasdik veya onayı ve bu tür ekipmanın söz konusu şebekelere bağlanmasına ilişkin teknik koşullar; ve

(d) bireysel kiralanan veya sahip olunan devrelerin bu tür şebeke veya hizmetlere, veya başka işletmelerce sahip olunan ya da kiralanan devreler ile bağlantısına ilişkin kısıtlamalar.

7. Bu Maddedeki hiçbir husus, bir Tarafın, ülkesinde bir tür kamu telekomünikasyon hizmeti sunabilmesi için bir işletmeden, bildirimde bulunmasını veya lisans, imtiyaz, izin, kayıt veya diğer ruhsatları almasını talep etmesine engel teşkil etmez.

Madde 3.23
Lisanslama ölçütlerinin kamuya açıklığı

1. Bir lisans talep edildiğinde, aşağıdakiler kamuya açık hale getirilecektir:

(a) tüm lisanslama ölçütleri ile bir lisans başvurusu hakkında bir karara varmak için normal olarak gerekli olan zaman aralığı, ve

(b) bireysel lisansların hüküm ve şartları.

2. Bir lisansın red sebepleri, talep üzerine başvuru sahibine açıklanacaktır.

Madde 3.24
Etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının edimleri

Etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularına yapılacak muamele

1. Her bir Taraf, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının, diğer Tarafın kamu telekomünikasyon hizmetleri sunucularına:

ANLAŞILMIŞTIR

(a) şebeke veya benzer kamu telekomünikasyon hizmetlerinin elverişliliği, arzı, tarifeleri veya kalitesi; ve

(b) arabağlantı için gerekli teknik arayüzlerin elverişliliği

konularında, bu hizmet sunucuları tarafından, benzer koşullarda, iştirakleri, bağlı ortaklıkları veya bağımlı olmayan hizmet sunucularına uygulanandan daha az kayırıcı bir muamele uygulamamasını temin edecektir.

Rekabetçi koruma önlemleri

1. Her bir Taraf, ülkesindeki, tek başına ya da birlikte, etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucusu olan hizmet sunucularının, rekabeti engelleyici uygulamaları gerçekleştirmesi veya bunları devam ettirmesini önlemek amacıyla gerekli önlemleri muhafaza edecektir.

2. Bu Maddenin 1'inci paragrafında sözü edilen rekabeti engelleyici uygulamalar arasında:

(a) rekabeti engelleyici çapraz sübvansiyon faaliyetlerinde bulunmak;

(b) rakiplerden rekabeti engelleyici sonuçlarla elde edilen bilgileri kullanmak; ve

(c) diğer kamu telekomünikasyon hizmet sunucularının kamu telekomünikasyon hizmeti sunmak için gerek duydukları asli öğelere ve ticarete ilişkin temel teknik bilgileri zamanında erişilebilir hale getirmemek

de yer alır.

Etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucuları ile arabağlantı

A. Genel hüküm ve şartlar

1. Her bir Taraf, etkin piyasa gücüne sahip bir hizmet sunucusunun:

a) şebekenin teknik olarak elverişli olan her noktasında;

b) diğer hizmet sunucularına nazaran ayrımcı olmayan (teknik standartlar ve özellikler dâhil) hükümler, koşullar ve tarifeler altında;

c) kendi benzer hizmetlerine, bağlı olmayan hizmet sunucularına veya iştirakleri veya diğer bağlı kuruluşlarına sağlanandan daha az kayırıcı olmayacak nitelikte;

d) bir pazar araştırması sonucunda düzenleyici kurumun etkin rekabetin sağlanması için bunun gerekli olmadığına karar vermesi durumu hariç; şeffaf, makul, ekonomik uygulanabilirliği göz önünde bulunduran ve sunucunun hizmetin sunulması için ihtiyaç duymadığı şebeke bileşenleri veya tesisleri için ödeme yapmasına gerek kalmaması amacıyla yeterince ayrıştırılmış olan (teknik standartlar ve özellikler dâhil) hükümler,

koşullar ve maliyet odaklı tarifelere göre, zamanlıca; ve

e) ön talep üzerine, kullanıcıların çoğunluğuna önerilen şebeke sonlandırma noktalarına ilave noktalarda, gerekli ilave tesislerin inşaat maliyetini yansıtan ücretlere tabi olarak;

arabağlantı sunmasını temin edecektir.

B. Arabağlantı seçenekleri

2. Her bir Taraf, diğer Taraf kamu telekomünikasyon hizmetleri sunucularının tesis ve teçhizatları ile kendi ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularınınkiler arasında aşağıdaki seçeneklerden en az biri uyarınca, arabağlantı kurabilmesini temin edecektir:

(a) etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının kamu telekomünikasyon hizmet sunucularına teklif ettiği tarife, hüküm ve koşulları içeren referans bir arabağlantı teklifi veya başka bir standart arabağlantı teklifi;

(b) yürürlükteki bir arabağlantı anlaşmasının hüküm ve koşulları; veya

(c) yeni bir arabağlantı anlaşması müzakeresi.

C. *Arabağlantı usulünün kamuya açıklığı*

3. Her bir Taraf, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucuları ile arabağlantı kurulması için geçerli usulleri kamuya açık hale getirecektir.

4. Her bir Taraf, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucuları ile arabağlantı müzakereleri yapılması için geçerli usulleri kamuya açık hale getirecektir.

5. Her bir Taraf diğer Tarafın sunucularının etkin piyasa gücüne sahip bir hizmet sunucusu tarafından teklif edilen arabağlantı için gerekli olan tarife, hüküm ve koşullarını edinmesi için araçlar sunacaktır. Bu tür araçlar en azından:

(a) ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip bir hizmet sunucusu ile ülkesindeki diğer kamu telekomünikasyon hizmet sunucuları arasında yürürlükte olan arabağlantı anlaşmalarının kamuya açıklığını;

(b) etkin piyasa gücüne sahip bir hizmet sunucusu ile arabağlantı için telekomünikasyon düzenleyici kurumu veya diğer yetkili kurum tarafından belirlenen tarife, hüküm ve koşulların kamuya açıklığını; veya

(c) bir referans arabağlantı teklifinin kamuya açıklığını;

sağlamayı içerecektir. Her bir Tarafın mevzuatında belirlendiği çerçevede; bu tarife, hüküm ve koşulların kamuya açık hale getirildiği hizmetlerin tamamının etkin piyasa gücüne sahip bir hizmet sunucusu tarafından sunulan arabağlantı ile ilişkili hizmetleri içermesi zorunlu değildir.

Madde 3.25
Kiralık devrelerin arzı ve fiyatlandırılması

1. Her bir Taraf, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının, diğer Tarafın işletmelerine, kamu telekomünikasyon hizmetleri olan kiralık devreleri makul ve ayrımcılık teşkil etmeyen hüküm, şart ve tarifeler ile sunmasını temin edecektir.

2. Bu Maddenin 1'inci paragrafının amaçları bakımından, her bir Taraf, kendi telekomünikasyon düzenleyici kurumuna, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularından, diğer Taraf işletmelerine, sabit bir tarife veya kapasiteye dayalı fiyatlarla ve maliyet odaklı olarak kiralık devreler sunmasını talep etme yetkisini verecektir.

Madde 3.26
Ortak yerleşim

1. Her bir Taraf, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının diğer Taraf kamu telekomünikasyon hizmet sunucularına, arabağlantı kurulması ya da ayrıştırılmış şebeke unsurlarına erişimi için gerekli teçhizatın fiziki ortak yerleşimini; makul, ayrımcılık teşkil etmeyen ve şeffaf olan hüküm, koşul ve maliyet odaklı tarifelerle sunmasını temin edecektir.

2. Her bir Taraf, yerel mevzuatı uyarınca, bu Maddenin 1'inci paragrafına tabi olan unsurları belirleyebilir.

Madde 3.27
Direk, göz, kanallar ve geçiş haklarına erişim

Her bir Taraf, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının diğer Taraf kamu telekomünikasyon hizmet sunucularına, makul, ayrımcılık teşkil etmeyen ve maliyet odaklı tarifelerle; direk, göz, kanal ve geçiş haklarına erişim sunmasını sağlayacaktır.

Madde 3.28
Yeniden satış

Her bir Taraf, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının:

(a) diğer Taraf kamu telekomünikasyon hizmet sunucularına, etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının perakende olarak nihai kullanıcılara sundukları kamu telekomünikasyon hizmetlerini, makul[4] tarifelerle, yeniden satış için sunmalarını, ve

[4] Bir Taraf makul tarifeleri, uygun gördüğü herhangi bir metodoloji ile belirleyebilir.

(b) bu hizmetlerin[5] yeniden satışında ayrımcı ya da haksız koşul ve sınırlamalar koymamalarını

temin edecektir.

Madde 3.29
Şebeke unsurlarının ayrıştırılması

1. Her bir Taraf, telekomünikasyon düzenleyici kurumuna, ülkesindeki etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucularının, diğer Tarafın kamu telekomüniksayon hizmet sunucularına kamu telekomünikasyon hizmetlerini sunabilmesi için, makul, ayrımcılık teşkil etmeyen ve şeffaf olan hüküm, koşul ve maliyet odaklı tarifelerle şebeke unsurlarına ayrıştırılmış bir şekilde erişim sağlamasını talep etme yetkisini verecektir.

2. Her bir Taraf ülkesinde hangi şebeke öğelerinin mevcut olacağını ve bu öğeleri hangi sunucuların alabileceğini yerel mevzuatı uyarınca belirleyebilir.

Madde 3.30
Arabağlantı

1. Her bir Taraf, yerel mevzuatı uyarınca, ülkesindeki kamu telekomünikasyon hizmetleri sunucularının, diğer Tarafın kamu telekomünikasyon hizmet sunucularına, doğrudan ya da dolaylı olarak arabağlantı sunmasını sağlayacaktır.

2. Bu Maddenin 1'inci paragrafının amaçları bakımından, her bir Taraf, ülkesindeki kamu telekomünikasyon hizmeti sunucularının, kamu telekomünikasyon hizmeti sunucuları ve nihai kullanıcılarına ait veya onlarla ilgili ticari olarak hassas bilgilerin gizliliğini koruması ve bu tür bilgileri yalnızca bu hizmetleri sunmak amacıyla kullanması için makul önlemler almasını sağlayacaktır.

Madde 3.31
Numara taşınabilirliği

Her bir Taraf, elverişli bir şekilde ve makul ve ayrımcılık teşkil etmeyen koşul ve şartlarda, kendi ülkesindeki kamu telekomünikasyon hizmetleri sunucularının numara taşınabilirliğini sunmasını sağlayacaktır.

Madde 3.32

[5] Yerel mevzuatı gerektirdiği hallerde bir Taraf, yeniden satıcının, yalnızca sınırlı bir kullanıcı kesimine perakende olarak sunulan bir kamu telekomünikasyon hizmetini, başka bir kullanıcı kesimine sunmak için toptan tarifelerden satın almasını yasaklayabilir.

Teknoloji seçiminde esneklik

1. Her bir Tarafın meşru teknik mevzuatına bağlı olmak üzere, hiçbir Taraf, kamu telekomünikasyon hizmet sunucularının hizmetlerini sunmak için kullanacakları teknolojileri seçmekte, mobil kablosuz hizmetler dahil olmak üzere, esnekliğe sahip olmalarını engellemeyecektir.

2. Bu Maddedeki hiçbir husus, izin verilmiş olan bir hizmete farklı bir açıdan yaklaşmak niyetinde olduğu durumda, düzenleyici kurumun bu kamu telekomünikasyon hizmetini sunabilmek için ilave lisans veya diğer münasip ruhsatları talep etmesini engellediği şeklinde yorumlanamaz.

Madde 3.33
Evrensel hizmet

1. Her bir Taraf, benimsemek ya da sürdürmek istediği evrensel hizmet yükümlülüğü türünü tanımlama hakkına sahiptir.

2. Her bir Taraf benimsediği ya da sürdürdüğü evrensel hizmet yükümlülüğünü şeffaf, ayrımcılık teşkil etmeyen ve rekabet bakımından tarafsız bir şekilde uygulayacak ve o Taraf'ın evrensel hizmet tanımına göre gerektiğinden fazla külfetli olmamasını sağlayacaktır.

Madde 3.34
Kıt kaynakların planlanması ve niteliklerinin belirlenmesi ile tahsisi ve kullanımı

1. Her bir Taraf, devlet ile ilişkili olanlar hariç, frekanslar ve numaralar dahil kıt telekomünikasyon kaynaklarının kullanımının planlanması ve niteliklerinin belirlenmesi ile tahsisi ve kullanımı için usullerini, tarafsız, elverişli, şeffaf ve ayrımcılık teşkil etmeyen bir şekilde uygulayacaktır.

2. Bir Tarafın spektrum ve frekans planlanması ve niteliklerinin belirlenmesi ile tahsisine ilişkin önlemleri, Madde 3.4'e (Pazara giriş) ayırılık teşkil etmez.

3. Buna göre, her bir Taraf, işbu Anlaşmanın diğer hükümleri ile uyumlu bir şekilde olması koşuluyla, kamu telekomünikasyon hizmet sunucularının sayısını kısıtlama etkisi doğurabilecek spektrum ve frekans yönetimi politikalarını tesis etme, uygulama ve sürdürme hakkını elinde bulunduracaktır. İlaveten, her bir Taraf, mevcut ve gelecekteki ihtiyaçları ve spektrum müsaitliğini göz önünde bulundurarak frekans bantlarını planlanma ve niteliklerinin belirlenmesi ile tahsis hakkını elinde bulunduracaktır.

4. Her bir Taraf paylaştırılan frekans bantlarının mevcut durumunu kamuya açık hale getirecektir; ancak devletin belirli kullanımı için ayrılan frekansların ayrıntılı olarak tanımlanmasına gerek yoktur.

5. Devlet kullanımı haricindeki telekomünikasyon hizmetlerinin spektrumunun

planlanması ve niteliklerinin belirlenmesinde, her bir Taraf'ın usulleri, kamu yararını gözeten açık ve şeffaf bir kamu görüşü sürecini esas alacaktır. Bu usuller, devlet kullanımı haricindeki karasal telekomünikasyon hizmetlerinin tahsisinde, genel olarak, piyasaya dayalı yaklaşımlara dayanacaktır.

Madde 3.35
Düzenleyici kurum

1. Her bir Taraf, telekomünikasyon düzenleyici kurumunun bağımsız olmasını ve herhangi bir kamu telekomünikasyon hizmet sunucusundan ayrı olmasını ve onlara karşı sorumlu olmamasını sağlayacaktır.

2. Bu amaçla, her bir Taraf, telekomünikasyon düzenleyici kurumunun herhangi bir kamu telekomünikasyon hizmeti sunucusu nezdinde mali çıkarı ya da icrai işlevi bulunmamasını temin edecektir.

3. Her bir Taraf, düzenleyici kurumunun karar ve usullerinin, tüm piyasa katılımcıları bakımından tarafsız olmasını temin edecektir. Bu amaçla, her bir Taraf, o Tarafın bir kamu telekomünikasyon hizmet sunucusunda mali çıkarı olmasının, Telekomünikasyon düzenleyici kurumunun karar ve usullerini etkilememesini sağlayacaktır.

4. Hiçbir Taraf, bir kamu telekomünikasyon hizmet sunucusuna, o sunucunun tamamen veya kısmen devlet mülkiyetinde olduğunu gerekçe göstererek, diğer Tarafın benzer bir sunucusuna uyguladığından daha kayırıcı muamele uygulamayacaktır.

Madde 3.36
Telekomünikasyon anlaşmazlıklarının çözümü

Her bir Taraf, meşru ulusal mevzuatı uyarınca, anlaşmazlıkların halli için ulusal mekanizmaların mevcut olmasını temin edecektir.

Madde 3.37
Şeffaflık

Her bir Taraf, ulusal mevzuatı uyarınca:

(a) telekomünikasyon düzenleyici kurumunu kuran mevzuatı, gerekçesi ile birlikte, derhal yayımlayacak veya kamuya açık hale getirecek;

(b) kamuya yeteri kadar önceden bildirerek, ilgili kişilere, mümkün olduğunca, telekomünikasyon düzenleyici kurumunun önerdiği mevzuat üzerinde yorum yapma olanağı tanıyacak; ve

(c)

(i) tarifeler ve hizmetin diğer hüküm ve koşulları;

(ii) teknik arayüzlerin özellikleri;

(iii) terminal veya diğer teçhizatın kamu telekomünikasyon şebekesine bağlanması için gerekli koşullar;

(iv) varsa, bildirim, izin, kayıt veya lisanslama şartları;

(v) erişim ve kullanımı etkileyen standartlarla ilgili önlemlerin detaylandırma, değiştirme ve benimsenmesinden sorumlu kurumlara ilişkin bilgileri; ve

(vi) telekomünikasyon anlaşmazlıklarının halline ilişkin Madde 6.5'te ve Ek VI'da (Anlaşmazlıkların halli) belirlenen usuller

ile ilgili önlemler dahil olmak üzere, şebeke veya kamu telekomünikasyon hizmetlerine ilişkin önlemleri kamuya açık hale getirecektir.

Madde 3.38
Diğer fasıllarla ilişki

İşbu Anlaşmanın bu Bölümü ile diğer bir Fasılı arasında tutarsızlık olması halinde, tutarsızlık ölçüsünde işbu Bölüm geçerli olacaktır.

Madde 3.39
Standartlar ve uluslararası kuruluşlar

Taraflar, küresel uyumluluğun ve şebeke veya telekomünikasyon hizmetlerinin karşılıklı çalışabilirliğinin uluslararası standartlarının önemini kabul eder ve bu standartları, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ve Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı dahil olmak üzere yetkili uluslararası kuruluşların çalışmaları aracılığı ile teşvik etmeyi taahhüt ederler.

Bölüm IV – Mali Hizmetler

Madde 3.40
Kapsam ve tanımlar

1. Bu Bölüm, Ek V (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) altında taahhüt üstlenilen bütün mali hizmetlere yönelik düzenleyici çerçeveye ilişkin ilkeleri ortaya koyar.

2. Bu Bölüm'ün uygulanmasında:

"mali hizmetler" bir taraf mali hizmet sunucusunca sunulan, mali nitelikteki herhangi

bir hizmet anlamına gelir. Mali hizmetler tüm sigortacılık ve sigortacılık ile ilgili hizmetler ile tüm bankacılık ve diğer mali hizmetleri (sigortacılık hariç) kapsar. Mali hizmetler aşağıdaki faaliyetleri kapsar:

(a) Sigortacılık ve sigortacılık ile ilgili hizmetler:

(i) sigorta (müşterek sigorta dahil): hayat; hayat dışı;

(ii) reasürans ve retrosesyon;

(iii) brokerlik ve acentalık gibi sigorta aracılığı; ve

(iv) danışmanlık, aktüerya, risk analizi ve alacakların tazmini hizmetleri gibi sigortacılık yan hizmetleri; ve

(b) Bankacılık ve diğer mali hizmetler (sigortacılık hariç):

(i) halktan mevduat ve benzer fonların kabul edilmesi;

(ii) tüketici kredisi, ipotek (mortgage) kredisi, faktöring ve ticari işlemlerin finansmanı dâhil borç vermenin bütün şekilleri;

(iii) finansal kiralama;

(iv) kredi, ödeme ve bankamatik kartları ile seyahat çekleri ve banka poliçeleri dâhil bütün ödeme ve para aktarma hizmetleri;

(v) garantiler ve taahhütler;

(vi) kendi ya da tüketicinin hesabına borsada veya tezgâh üstü piyasada ticaret yapmak, diğer hususlarda ise aşağıdakileri yapmak:

A. para piyasası araçları (çekler, senetler ve mevduat sertifikaları dahil);

B. döviz;

C. vadeli işlemler ve opsiyonlar dâhil (ancak bunlarla sınırlı değil) türev ürünler;

D. döviz kuru ve faiz araçları (swap, vadeli kur anlaşmaları dâhil);

E. devredilebilir menkul kıymetler; ve

F. (külçe halindeki değerli madenler dâhil) diğer devredilebilir araçlar;

(vii) Aracılık yüklenimi ve (kamu ya da özel tarafından) acenta olarak plasman ve buna ilişkin hükümler dâhil her türlü menkul kıymet alımı;

(viii) Bankerlik;

(ix) nakit veya portföy işletmeciliği, her tür yatırım ortaklığı işletmeciliği, emeklilik (sosyal güvenlik kurumları) fon idaresi, emanet ve saklama hizmetleri gibi varlık yönetimi;

(x) merkezi saklama ve takas hizmetleri ve kliring hizmetleri (menkul kıymetler, diğer yeni araçlar ve diğer devredilebilir belgeler dâhil);

(xi) mali bilgilerin, veri işleme yöntemlerinin ve ilgili yazılımların tedarik ve transferi; ve

(xii) danışmanlık, aracılık ve (i) ve (xi) arasındaki fıkralarda listelenen faaliyetlerdeki teminat mektupları ve analizleri, yatırım ve portföy araştırmacılığı ve danışmanlığı, satın alma ve tüzlel kişilik olarak yeniden yapılanma ve strateji danışmanlığı dahil diğer yan mali hizmetler

"mali hizmet sunucusu" bir Tarafın mali hizmet sunmayı amaçlayan ya da sunan herhangi bir gerçek veya tüzel kişisi anlamına gelir ve kamu kuruluşları bu tanım ile kapsanmaz;

"yeni mali hizmet" mevcut ve yeni ürünler veya herhangi bir mali hizmet sunucusu tarafından o Taraf ülkesinde sunulmayan fakat diğer Taraf ülkesinde sunulan bir ürünün dağıtım şekliyle ilgili hizmetler dâhil, mali nitelikteki bir hizmet anlamına gelir;

"kamu tüzel kişiliği":

(a) asıl faaliyeti ticari koşullarda mali hizmet sunumu olan tüzel bir kişilik hariç başlıca işi resmi amaçlara ulaşmak adına resmi işlevler veya faaliyetleri yürütmek olan Taraf bir devlet, bir Tarafın merkez bankası veya para otoritesi veya bu Tarafın sahip olduğu ya da kontrol ettiği resmi hedefler için hükümet işlevleri veya faaliyetleri ile meşgul olan bir tüzel kişilik; ya da

(b) merkez bankası ya da para otoritesi tarafından sergilenen faaliyetleri yürütmesi durumunda özel bir kuruluş anlamına gelir.

Madde 3.41
İhtiyati tedbir alma hakkı

1. Her bir Taraf, aşağıdakiler de dahil olmak üzere ihtiyati nedenlerle tedbirler

ANL/FASIL.III/27

benimseyebilir ya da bu tedbirleri sürdürebilir[6]:

(a) yatırımcılar, mevduat ve poliçe sahipleri veya mali hizmet sunucu tarafından yediemin görevi verilen kişilerin korunması; ve

(b) ilgili Tarafın mali sisteminin bütünlüğü ve istikrarının temin edilmesi.

2. Bu tedbirler amacına ulaşmak için gerektiğinden fazla külfetli olmayacak, ve işbu Anlaşma'nın diğer hükümleriyle uyumlu olmadıkları yerlerde her bir Tarafın ilgili hükümler altındaki taahhüt ve yükümlülüklerini iptal edecek şekilde kullanılmayacaklardır.

3. İşbu Anlaşma'daki hiçbir husus bir Tarafın bireysel tüketicilerinin ilişkileri ve hesapları ile ilgili bilgilerinin veya kamu tüzel kişilerinin sahip olduğu her türlü gizli veya kişiye özel bilginin ifşasının gerektiği şeklinde yorumlanmayacaktır.

4. Mali hizmetlerin sınır ötesi ticaretindeki ihtiyati düzenleme şekilleri saklı tutulmakla birlikte, bir Taraf, diğer bir Tarafın sınır ötesi mali hizmet sunucuları ve mali araçlarının tescil edilmesini talep edebilir.

Madde 3.42
Şeffaflık

1. Taraflar mali hizmet sunucularının faaliyetlerini yöneten şeffaf düzenlemeler ve politikaların yabancı mali hizmetlerin diğer Taraf ülkesine girişini ve diğer Taraf ülkesindeki faaliyetlerini tesis etmesi için önemini kabul eder. Her bir Taraf, mali hizmetlerin düzenlenmesi hususunda şeffaflığın tesis edilmesini taahhüt eder.

2. Her bir Tarafın yetkili kurumları, yerel gereklilikler ile mali hizmetlerin sunumuna ilişkin başvuruların tamamlanmasında uygulanan usulleri ilgili şahısların erişimine sunar.

3. Bir mali hizmetin sunulabilmesi için ruhsat veya izin gerekmesi halinde, her bir Tarafın yetkili otoritesi mezkur ruhsat veya iznin alınabilmesi için gerekliliklerin bilgisini kamunun erişimine sunar.

4. Her bir Taraf bu Bölüm'ün ilgili olduğu genel uygulamadaki bütün tedbirlerin makul, nesnel ve tarafsız bir şekilde yönetilmesini sağlayacaktır.

5. Mümkün olduğu ölçüde, her bir Taraf genel uygulamaya ilişkin nihai düzenlemenin yayımlanması ile yürürlüğe giriş tarihi arasında makul bir sürenin bulunmasına izin vermelidir.

6. Her bir Taraf kendini düzenleyen kuruluşları tarafından benimsenen veya sürdürülen genel uygulama kurallarının derhal yayımlanmasını veya bunun dışında ilgili kişilerin haberdar olmasını sağlayacaktır.

---

[6] "İhtiyati nedenler" teriminin, bireysel mali hizmet sunucularının güvenlik, esenlik, bütünlük veya mali sorumluluğunun korunmasını içerdiği anlaşılabilir.

7. Her bir Taraf bu Bölüm ile kapsanan genel uygulama tedbirlerine ilişkin olarak ilgili kişilerin soruşturmalarını yanıtlayacak uygun mekanizmaları tesis etmeyi ve korumayı kabul ederler.

Madde 3.43
Kendini düzenleyen kuruluşlar

Bir Taraf, kendi ülkesinde mali hizmet sunan diğer Taraf ülkesinin mali hizmet sunucusuna kendi mali hizmet sunucusuyla eşit şartlar uygulamak amacıyla kendini düzenleyen kuruluşlara, menkul kıymetler veya vadeli işlemler veya borsalarına, takas merkezine veya herhangi bir diğer kuruluş veya birliğe üye olmasını veya katılmasını (veya girmesini) şart koştuğu zaman veya söz konusu Taraf mali hizmet sunumunda bu gibi kuruluşlara, ayncalıklan veya avantajları doğrudan veya dolaylı olarak sağladığı zaman söz konusu Taraf, bu tür kuruluşların diğer Tarafın hizmet sunucularına ulusal muamele ve en çok kayrılan ülke (MFN) muamelesinde bulunmasını taahhüt eder.

Madde 3.44
Ödeme ve takas sistemleri

Ulusal muamele koşulları altında her bir Taraf kendi ülkesinde kurulan diğer Taraf mali hizmet sunucularının kamu kurumları tarafından işletilen ödeme ve takas sistemleri ile resmi finansmanı ve sıradan iş akışı içinde mevcut olan yeniden finansman tesislerine erişimini temin edeceklerdir. İşbu Madde, bir Taraf ülkesindeki nihai kredi mercii olanaklarına erişim sunmayı amaçlamaz.

Madde 3.45
Yeni mali hizmetler

1. Her bir Taraf, kendi mali hizmet sunucularının sunmasına izin verdiği herhangi bir yeni mali hizmeti sunmak amacıyla kendi ülkesinde kurulan diğer Taraf mali hizmet sunucusuna, benzer koşullarda ve kendi iç hukuku kapsamında, yeni mali hizmetin getirilmesinin yeni hukuk veya yasalarda değişikliğe gerek duymaması koşuluyla izin verir.

2. Bir Taraf hizmetin sunulma yöntemi ve hizmetin sunumu için yetki istenmesi bakımından kurumsal ve yasal biçim belirleyebilir. Böyle bir yetkilendirmenin gerektiği yerlerde karar makul bir süre içerisinde verilir; ve yetkilendirme sadece ihtiyati nedenlerle reddedilebilir.

Madde 3.46
Bilgi aktarımı ve bilginin işlenmesi

Ulusal mevzuatına tabi olarak, hiçbir Taraf, ülkesine veya ülkesinden bilgi transferini veya

elektronik yollarla verinin transferi dahil olmak üzere mali bilginin işlenmesini; veya uluslararası anlaşmalarla uyumlu ithalat kurallarına tabi olarak ekipman transferini, böyle bir bilgi transferinin, mali bilginin işlenmesinin veya ekipman transferinin diğer Taraf mali hizmet sunucusunun olağan iş akışı için gerekli olduğu durumlarda, engelleyici tedbir almayacaktır. İşbu maddedeki hiçbir hüküm, bir Tarafın kişisel verileri, kişisel mahremiyeti ve bireysel kayıt ve hesapların gizliliğini koruma hakkını, söz konusu hak işbu Bölüm hükümlerini etkisiz hale getirmek amacıyla kullanılmadıkça, kısıtlamaz.

Madde 3.47
Özel İstisnalar

1. İşbu Bölüm'deki hiçbir hüküm, kamu kurumları ile birlikte bir Tarafı, ülke mevzuatında öngörüldüğü üzere, mali hizmet sunucuları tarafından kamu kurumları veya özel kuruluşlar ile rekabet içinde sunulabilen faaliyetler hariç, kendi ülkesindeki kamu emeklilik planının bir parçasını oluşturan faaliyetleri veya hizmetleri ya da anayasal sosyal güvenlik sistemini münhasıran yürütmek veya sunmaktan alıkoyacak şekilde yorumlanmayacaktır.

2. İşbu Anlaşma'daki hiçbir husus merkez bankası veya para otoritesi ya da para veya kambiyo politikaları yürüten herhangi bir kamu kurumu tarafından yürütülen faaliyetlere uygulanmayacaktır.

3. İşbu Bölüm'deki hiçbir husus, kendi ülke mevzuatında öngörüldüğü üzere, mali hizmet sunucuları tarafından kamu kurumları veya özel kuruluşlar ile rekabet içinde sunulabilen faaliyetler hariç, kamu kurumları ile birlikte bir Tarafın hesabına veya garantisiyle veya mali kaynaklarını münhasıran kullanarak, yürütmek veya sunmaktan alıkoyacak şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 3.48
Tanıma

1. Bir Taraf, mali hizmetlere ilişkin önlemlerin nasıl uygulanacağını belirlerken diğer Taraf'ın ihtiyati tedbirlerini tanıyabilir. Böyle bir tanıma, Taraflar arasındaki bir uyumun sağlanması ile kurulabileceği gibi bir anlaşma veya düzenlemeye bağlı ya da tek taraflı olarak da gerçekleşebilir.

2. Üçüncü bir taraf ile işbu Anlaşma'nın yürürlüğe giriş tarihinde ya da daha sonra, (1) fıkrasında değinilen türde bir anlaşmaya veya düzenlemeye Taraf olan bir devlet, denk düzenleme, gözetim ve uygulamaların olduğu koşullarda, diğer bir Tarafın bu tür veya bununla karşılaştırılabilir olan anlaşma ve düzenlemelere katılmasını ve uygunsa, Taraflar arasında anlaşma ve düzenlemelerde bilgi paylaşımına ilişkin usulleri müzakere etmesi için elverişli ortamı yaratmaya çabalayacaktır. Bir Taraf kendiliğinden tanımada bulunduğunda, diğer Tarafın bu tür koşulların mevcut olduğunu göstermesi için elverişli ortamı yaratmaya çabalayacaktır.

ANL/FASIL III/30

Bölüm V – Karayolu Taşımacılığı ve Yardımcı Hizmetler

Madde 3.49
Kapsam

1. Bu Bölüm Tarafların uluslararası karayolu yük taşımacılığı ve yardımcı hizmetler ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanır.

2. İşbu Bölüm, uygulanabilir olduğunda ve GATT 1994 Anlaşması'nın V. Maddesi disiplinleri ile DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın ilgili hükümlerine tabi olmak şartıyla, transit trafiği de kapsar.

Madde 3.50
Tanımlar

İşbu Bölüm'ün amaçları doğrultusunda;

"taşıt" Taraflardan birinde tescil edilmiş olup münhasıran eşya taşımak amacıyla kullanılan motorlu bir taşıtı veya bir taşıt kombinasyonunu;

"uluslararası karayolu yük taşımacılığı";

(a) bir taşıtın, çıkış ya da varış noktası Taraflardan birinin toprakları olan, yüklü ya da yüksüz seferini; veya

(b) yüklü veya yüksüz bir taşıtın transitini;

"yardımcı hizmetler" CPC 741, 742, 748 ve 749 altında sınıflandırılmış ve uluslararası karayolu yük taşımacılığını desteklemek için sunulan hizmetleri;

"taşımacılık ekipmanı" yükün taşınması amacıyla imal edilmiş, kendi destek elemanları olan ve bir mekanizma yoluyla araçtan ayrılabilen ve tekrar bağlanabilen, taşıtın bir parçasını;

"transit" bir Tarafın hudutları dışında başlayıp biten tam bir seferin sadece bir parçasının söz konusu Tarafın toprakları üzerinden geçişine ilişkin taşımacılık faaliyetini

ve

"bozulabilir eşya" özellikle uygun saklama koşulları sağlanmadığı takdirde, doğal özellikleri sebebiyle süratle bozulan eşyayı

ifade eder.

Madde 3.51
Transit Serbestisi

Taraflar transit halindeki araçlara veya hizmet sunuculara yönelik sayısal kısıtlama veya benzer etki yaratan herhangi bir önlem almayacak veya sürdürmeyecektir.

Madde 3.52
İdari ve Teknik Şartlar

Taraflar, yetkinlik ve hizmet sunabilme kabiliyeti gibi nesnel ve şeffaf ölçütlere dayanmayan idari ve teknik şartlar[7] benimsemeyecek veya sürdürmeyecek; ve mezkur şartların bu Bölüm'de kapsanan hizmet ticareti üzerinde keyfi veya haksız ayrımcılık veya örtülü bir kısıtlama teşkil etmemesini temin edeceklerdir.

Madde 3.53
Taşımacılık Ekipmanının Nakli

Taraflar, işbu Bölüm'de kapsanan hizmetlerin sunumu için gerekli taşımacılık ekipmanlarının[8] makul ve ayrımcı olmayan hüküm ve koşullar altında sınır-ötesi nakline ve transit geçişine izin vereceklerdir.

Madde 3.54
Zorunlu Taşıma Güzergâhları

Taraflar kendi benzer hizmet sunucularına uygulanmayan zorunlu güzergâhların diğer Tarafın hizmet sunucularına uygulanmasını öngören herhangi bir önlem almayacak veya sürdürmeyeceklerdir.

Madde 3.55
Zorunlu Taşımacılık Modları

Taraflardan hiçbiri diğer Tarafın hizmet sunucularının tercih ettikleri taşımacılık modunu kullanmalarını önleyecek ayrımcı önlemler almayacak veya sürdürmeyeceklerdir.

---

[7] İşbu Madde uluslararası karayolu yük taşımacılığı kotalarının dağıtımı ve ulaştırma izinlerinin verilmesine ilişkin şartlara uygulanmayacaktır.

[8] Daha kesin bir ifadeyle, römorklar ve yarı römorklar taşıt tanımı kapsamına girmekteve taşımacılık ekipmanı olarak değerlendirilmemektedir.

ANL/FASIL III/32

Madde 3.56
Bozulabilir Eşya

Taraflar bozulabilir eşyanın zamanlıca sevkiyatı kapsamında karayolu taşımacılığının temel rolünü kabul ederler ve eşyanın engellenebilir kayıp ve bozulmalarının önlenmesi amacıyla:

a) sınırları aşmak için gerekli görülebilecek incelemelerin zamanları planlanırken bozulabilir eşya taşıyan hizmet sunuculara ve taşıtlarına uygun bir öncelik verecek; ve

b) bozulabilir eşyanın zamanlıca sevkiyatını önleyecek kısıtlayıcı önlemler almaktan imtina etmeye çaba göstereceklerdir.

Madde 3.57
Cezalar

1. Taraflar, yetkili makamlar tarafından uygulanan cezaların; makul ve ayrımcı olmayan ve hizmet sunucuların her bir ihlal sonucunda ne kadar ceza kesileceğini önceden tahmin edebilecekleri detayda önceden kanunla tespit edilmiş olmasını temin edeceklerdir.

2. Her bir Taraf, Taraflardan birinin hizmet sunucusuna veya bir taşıtına bir ihlal sonucu ceza kesilmesi durumunda, kendi topraklarındaki aynı sefer sırasında aynı ihlal sebebiyle tekrar ceza kesilmemesini sağlayacaktır.

Madde 3.58
Alt Yapıya Erişim ve Alt Yapının Kullanımı

Taraflar, diğer Tarafın hizmet sunucularının makul ve ayrım gözetmeyen hüküm ve şartlar altında ilgili taşımacılık alt yapısına[9] erişim ve kullanımını engelleyen önlemler almayacaklar ve sürdürmeyeceklerdir.

Madde 3.59
Mali Teminatlar

Taraflardan birinin yetkili makamlarınca, işbu Bölüm'de kapsanan hizmetlerin kendi ülkesinde sunumu için mali teminat yatırılması koşulu getirilmesi halinde, söz konusu mali teminat makul bir miktar olarak ve içerilen risk dikkate alınarak tespit edilecek ve teminat zamanlıca çözülecektir.

[9] Bu madde kapsamında, "ilgili taşımacılık alt yapısı"; hizmetlerin sunumu için gerekli olan ve genellikle tüm hizmet sunucuların kullanımına açık otoyol üzeri tesisler dahil herhangi bir alt yapıyı ifade eder.

ANLAŞILDI III/33

Madde 3.60
Şeffaflık

1. Taraflar, işbu Bölüm'de kapsanan hizmetlerin sunumunu etkileyen ilgili önlemleri, uygulanabildiği ölçüde aşağıdaki bilgiler de dâhil olacak şekilde internet üzerinden kamuya açık olarak yayımlayacaktır:

(a) ağırlık ve gabari,

(b) harçlar ve ücretler,

(c) sınır formaliteleri,

(d) çalışma ve sosyal güvenliğe ilişkin düzenlemeler ile çevrenin korunmasına ilişkin düzenlemeler, ve

(e) cezalar.

2. Taraflar, işbu Bölüm'de kapsanan hizmetlerin sunumunu etkileyen yasal değişiklikler, yeni düzenlemeler ve uluslararası anlaşmalara ilişkin bilgiyi ivedilikle internette yayımlayacaklardır.

Madde 3.61
Profesyonel Sürücüler

Taraflardan birinin hizmet sunucusu tarafından istihdam edilen profesyonel sürücüler diğer Tarafın ülke topraklarında herhangi bir 180 günlük sürede azami 90 gün boyunca vizesiz kalabilecektir.

Madde 3.62
Diğer Anlaşmalarla İlişki

1. Taraflar, her iki Tarafın da Taraf oldukları diğer Anlaşmalardaki mevcut hak ve yükümlülüklerini teyit ederler.

2. Bu Anlaşma ile başka anlaşmaların, işbu Bölüm'de kapsanan hizmetleri etkileyen hükümlerinin çelişmesi durumunda hizmet sunucusunun menfaatine en uygun olan hüküm uygulanacaktır.

Madde 3.63
Fasıl III (Hizmet Ticareti) ile İlişki

Bu Bölüm'de yer alan hükümlerle Fasıl III (Hizmet Ticareti) hükümlerinin çelişmesi durumunda bu Bölüm'ün hükümleri çelişki ölçüsünde geçerli olacaktır.

ANL/FASIL III/34

Bölüm VI – Elektronik ticaret

Madde 3.64
Tanımlar

İşbu Bölümün amaçları bakımından:

"***dijital ürünler***" ticari satış veya dağıtım için dijital olarak şifrelenen ve üretilen, ayrıca elektronik olarak aktarılan bilgisayar programları, metin, video, resimler, ses kayıtları ve diğer ürünler anlamındadır. Daha kesin bir ifadeyle, dijital ürünler, para dâhil, sayısallaştırılmış mali araçların sunumlarını kapsamaz;

"***elektronik imza doğrulama***" elektronik haberleşme veya işlem gerçekleştiren bir tarafın kimlik bilgilerinin doğrulanması amacıyla ve/veya bir elektronik haberleşmenin doğruluğunu temin etmek üzere gerçekleştirilen süreç veya eylem anlamındadır;

"***elektronik ticaret***" elektronik araçlarla ve herhangi bir fiziksel etkileşim olmadan gerçekleştirilen herhangi bir ekonomik veya ticari faaliyeti ifade eder;

"***elektronik teknolojiler***" bir elektronik belge kullanarak Tarafların kişileri arasında etkileşim sağlayan bir yazılım ve donanım bileşimini ifade eder.

"***elektronik aktarım veya elektronik olarak aktarılmış***" fotonik yollar dâhil, bütün elektromanyetik araçlar ile yapılan aktarımlar anlamındadır;

"***kişisel veri***" kimliği belirli veya saptanabilen bir gerçek kişiye ilişkin, bilgi dâhil, herhangi bir veri anlamındadır;

"***ticarete ilişkin idari belgeler***" mal ithalatı veya ihracatı ile bağlantılı olarak ithalatçı veya ihracatçı tarafından doldurulması gereken, bir Taraf'ın yayınladığı veya kontrol ettiği formlar anlamına gelir; ve

"***istenmeyen ticari elektronik ileti***" alıcının rızası dışında veya açıkça reddine karşın, internet erişim hizmet sunucusu ve, her bir Tarafın ulusal mevzuatında düzenlendiği ölçüde, diğer telekomünikasyon hizmeti kullanılarak ticari veya pazarlamaya ilişkin amaçlarla bir elektronik adrese yollanan elektronik ileti anlamına gelir.

Madde 3.65
Kapsam

İşbu Bölüm, elektronik araçlarla ticareti etkileyen ve bir Tarafça yürürlüğe konulan ve sürdürülen önlemlere uygulanacaktır.

ANL/FASIL III/35

Madde 3.66
Genel hükümler

1. Taraflar, elektronik ticaret kullanımındaki artışın özellikle işletmeler ve tüketiciler için sağladığı ekonomik büyüme ve fırsatlar ile elektronik ticaretin kullanımında bir güven ve itimat ortamı yaratma ihtiyacının önemini kabul ederler.

2. Taraflar, elektronik ticaretin ticaret fırsatlarını artırabileceğini ve ekonomik büyümeye katkıda bulunabileceğini kabul eder ve ticaret maliyetlerini en aza indirmek ve ticareti kolaylaştırmak için elektronik teknolojilerin kullanımının teşvik edilmesinin önemine dikkat çekerler.

Madde 3.67
Gümrük vergileri

1. Taraflar, aralarındaki elektronik aktarımlara gümrük vergisi uygulamamak hususunda anlaşmışlardır.

2. İşbu Maddenin 1'inci fıkrası bir Tarafı, elektronik aktarımlara yönelik dâhili vergiler veya diğer dâhili ücretler uygulamaktan alıkoymayacaktır.

Madde 3.68
Dijital ürünlere ayrımcı olmayan muamele

1. Hiçbir Taraf, diğer Tarafın ülkesinde oluşturulan, üretilen, yayımlanan, sözleşmesi yapılan, ısmarlanan veya ticari koşullarda ilk defa mevcut hale getirilen veya diğer Tarafın bir kişisinin eser sahibi, icracı sanatçısı, yapımcısı, geliştiricisi veya sahibi olduğu dijital ürünlerine, diğer benzer dijital ürünlere[10] kıyasla daha az kayırıcı olacak şekilde muamele edemez.

2. Taraflar işbu Maddenin, devlet destekli krediler, garantiler ve sigortalar dâhil, bir Tarafça sağlanan teşviklere veya hibelere uygulanmayacağını kabul eder.

3. İşbu Madde yayıncılığı etkileyen herhangi bir önleme uygulanmaz.

[10] Daha kesin bil ifadeyle, işbu paragrafın amaçları doğrultusunda Taraf olmayan bir ülkenin dijital bir ürünü "benzer dijital ürün" olduğu ölçüde, "diğer benzer dijital ürün" şeklinde tanımlanacaktır.

ANL/FASIL III/36

Madde 3.69
Yurtiçi elektronik işlemlerin çerçevesi

Taraflar elektronik işlemler üzerine bütün gereksiz düzenleyici yüklerden kaçınmaya çabalayacaklardır.

Madde 3.70
Elektronik imza doğrulama ve belgelendirme hizmetleri

1. Hiçbir Taraf elektronik imza doğrulamak için:

(a) bir elektronik işlemin taraflarının, söz konusu elektronik işlem için uygun kimlik doğrulama yöntemlerini müştereken belirlemelerini yasaklayan; veya

(b) tarafları, elektronik işlemlerinin imza doğrulama bakımından bütün hukuki gereklilikler ile uyumlu olduğunu adli veya idari makamlar önünde tespit etmekten alıkoyan

önlemler yürürlüğe koyamaz veya muhafaza edemez.

2. Bu Maddenin 2'nci paragrafından bağımsız olarak, bir Taraf, meşru bir politika amacına hizmet etmesi koşuluyla, belirli bir elektronik işlem ya da bu işlemler ile önemli ölçüde bağlantılı olan elektronik iletişim kategorisi için, doğrulama yönteminin belirlenmiş performans standartlarını karşılamasını veya o Taraf'ın ulusal mevzuatı uyarınca akredite edilmiş veya onaylanmış bir sertifikalandırma hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen özel bir elektronik sertifikaya bağlanmasını talep edebilir.

Madde 3.71
Kişisel verilerin korunması

1. Taraflar, elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel verilerinin korunmasının ekonomik ve sosyal faydalarını ve bunun elektronik ticarete ilişkin tüketici güvenini artıracağını kabul eder.

2. Her bir Taraf, uygun gördüğü bir biçimde, elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel verilerini koruyacaktır. Elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel verileri, kullanıcıların izni olmadan diğer Taraf ile paylaşılamaz.

3. Her bir Taraf:

(a) elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel verilerinin korunmasını sağlayan bir iç hukuki çerçeveyi benimsemeye veya bunu sürdürmeye; ve

(b) kişisel verilerin korunmasına ilişkin deneyimleri hakkında bilgi paylaşımınında bulunmaya

ANLAŞMA FASIL III/37

çaba gösterecektir.

Madde 3.72
Kağıtsız ticaret

Taraflar:

(a) ticarete ilişkin idari belgeleri elektronik biçimde kamuya açık hale getirmeye; ve

(b) elektronik olarak ibraz edilen ticarete ilişkin idari belgeleri, söz konusu belgelerin kâğıt hali ile eşdeğer kabul etmeye;

çaba göstereceklerdir.

Madde 3.73
Elektronik ticarette işbirliği

1. Taraflar, özellikle kişisel verilerin korunması ve tüketici güveninin geliştirilmesi olmak üzere, elektronik ticaret alanında mevzuata ilişkin bilgi ve deneyim teatisinde bulunacaklardır.

2. Taraflar elektronik ticaret kapsamında ortaya çıkabilecek, diğer benzer hususların yanı sıra, aşağıda sıralanan düzenleyici konularda diyalog içinde olacaktır:

(a) kamuya arz edilen elektronik kimlik doğrulama sertifikalarının tanınması ve sınır ötesi sertifikasyon hizmetlerinin kolaylaştırılması;

(b) aracı hizmet sunucularının bilginin aktarımı ve depolanmasına ilişkin yükümlülükleri;

(c) istenmeyen ticari elektronik iletilere yönelik muamele; ve

(d) elektronik ticaretin gelişimine ilişkin diğer her türlü husus.

3. Taraflar arasında gerçekleştirilecek diyalog, Tarafların bu konulardaki ilgili mevzuatı ile söz konusu mevzuatın uygulanmasına ilişkin bilgi alışverişini de içererir.

Madde 3.74
Çevrimiçi ortamda tüketicinin korunması

1. Taraflar, tüketicilerin elektronik ticaret ile meşgul olduklarında hileli ve aldatıcı ticari uygulamalardan korunması ve tüketici güveninin geliştirilmesi için şeffaf ve etkili tedbirler almanın ve sürdürmenin önemini kabul ederler.

2. Bu amaçla, her bir Taraf, elektronik ticaret ile meşgul olan tüketicilere zarar veren hileli ve aldatıcı ticari uygulamaları yasaklamak için ulusal mevzuatlarında tüketicinin korunmasına ilişkin hükümler benimseyecek veya sürdürürecektir.

3. Taraflar, tüketici refahı ve güvenini geliştirmek amacıyla, ulusal tüketicinin korunması kurumları ya da sınır ötesi elektronik ticarete ilişkin faaliyetlerde yetkili diğer kurumları arasındaki işbirliğini teşvik etmek için çaba göstereceklerdir.

4. Her bir Tarafın tüketici koruma kurumu, müşterek kaygıların bulunduğu durumlarda, elektronik ticaretteki hileli ve aldatıcı ticari uygulamaların önlenmesi veya durdurulması amacıyla tüketici koruma kanunlarının uygulanması konusunda diğer Taraf'ın ilgili kurumu ile işbirliği yapmaya çaba gösterecektir.

5. Bu amaçla Taraflar, elektronik ticaret ile meşgul olan tüketicilerin korunması ve elektronik ticarete ilikin diğer sorunlar hakkındaki ulusal yaklaşımlarına ilişkin bilgi ve deneyim teatisinde bulunmalıdır.

Madde 3.75
İstenmeyen ticari elektronik iletiler

1. Her bir Taraf, istenmeyen ticari elektronik iletilere ilişkin:

   (a) istenmeyen ticari elektronik ileti sunucularının, alıcıların bu tür iletileri durdurma olanaklarını kolaylaştırmalarını şart koşan;

   (b) ticari elektronik ileti almak için alıcıların, her bir Tarafın mevzuatında belirtildiği şekilde, onaylarını şart koşan; veya

   (c) başka yöntemlerle istenmeyen elektronik iletilerin en düşük düzeye indirgenmesini sağlayan

önlemler benimseyecek veya sürdürecektir.

2. Her bir Taraf, bu Maddenin 1'inci paragrafı kapsamında uygulanan önlemlere aykırı olan istenmeyen ticari elektronik iletilerin sunucularına karşı başvuru olanağı tanıyacaktır.

ANL/FASIL III/39

Madde 3.76
Hizmetlerin elektronik sunumu

Taraflar, elektronik olarak ifa edilen veya teslim edilen bir hizmetin sunumunu etkileyen önlemlerin, Ek V'de (Hizmetlerde özel taahhütler listeleri) yer verilen herhangi bir istisna veya koşul ve kısıtlamaya tabi olmak kaydıyla, Fasıl III (Hizmet Ticareti) hükümleri kapsamındaki yükümlülüklere tabi olduğunu teyit eder.

ANL/FASIL III/40

FASIL IV
KAMU ALIMLARI

Madde 4.1
Amaç

Taraflar kamu ihalelerinde eşit muamele ve karşılıklılık temelinde pazar açılımını arzu edilen bir hedef olarak mütalaa ederler.

Madde 4.2
Kapsam

İhalelere katılım, her bir Tarafın kendi mevzuatında belirlenen kapsam, kurallar, usuller ve eşik değerlerin üzerindeki sözleşmeler ile sınırlandırılacaktır. Tarafların kamu alımlarına ilişkin kanunlarının kapsamından hariç tutulan alımlar işbu Anlaşma tarafından kapsanmaz. Bu amaçla, her bir Taraf kamu alımlarına uygulanan mevzuatın şeffaflık ve adil rekabeti garanti etmesini temin etmeyi hedefler.

Madde 4.3
Ulusal muamele

İhalelere katılım açısından, her bir Taraf, derhal ve koşulsuz olarak, diğer Tarafın mal ve hizmetlerine[11] ve tedarikçilerine, yerli mal, hizmet ve tedarikçilerine gösterdiği muameleden daha az kayırıcı muamelede bulunmayacaktır.

Madde 4.4
Endüstrinin gelişmesi

1. İşbu Maddenin 2. , 3. ve 4. paragraflarına tabi olarak, Tarafların kalkınma ihtiyaçları ve koşulları göz önüne alınarak ve Madde 4.3 (Ulusal muamele)'e bağlı olmaksızın, Taraflar:

   (a) yerli malı tedarik edenler ile yerli hizmet sağlayıcılarına bir fiyat avantajı sağlayabilir ve

   (b) offset koyabilir veya uygulayabilir.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sekiz yıl sonra geçerli olmak üzere, her bir Taraf Madde 4.3'ü (Ulusal muamele):

[11] Daha kesin bir ifadeyle, hizmetler inşaat işlerini kapsar.

(a) Fasıl II (Mal ticareti), Madde 2.10'da (Menşe kuralları ve gümrük idareleri arasında işbirliği) tanımlanan şekliyle, diğer Taraf menşeli malların tedarikçileri ve

(b) diğer tarafın topraklarında kurulu ve esaslı iş faaliyetleri olan diğer taraf hizmet sağlayıcıları ile ilişkili olarak uygulayacaktır.

3. Fiyat avantajı ile ilgili olarak, Taraflar işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan fiyat avantajının azami üst sınırını artırmayacaktır.

4. Tarafların açık veya örtülü olarak, herhangi bir uluslararası anlaşmada fiyat avantajı veya offset uygulamalarına ilişkin olarak üçüncü taraf veya taraflara daha ayrıcalıklı muamele sağlaması veya kendi iç mevzuatı çerçevesinde fiyat avantajı ya da offset uygulamalarını sonlandırması halinde, her bir Taraf aynı ayrıcalıkları otomatik olarak diğer Tarafa da sağlayacaktır.

Madde 4.5
Güvenlik ve genel istisnalar

1. Bu Faslın hiçbir hükmü, herhangi bir Tarafın silah, mühimmat veya savaş malzemeleri alımlarına veya milli güvenlik veya milli savunma için vazgeçilmez olan alımlara ilişkin temel güvenlik çıkarlarını korumak için gerekli gördüğü tedbirleri almasını veya herhangi bir bilgi açıklamamasını engellemek için yorumlanamaz.

2. Bu tür tedbirlerin, aynı koşulların hüküm sürdüğü Taraflar arasında keyfi ya da haksız ayrımcılığa bir imkân sağlayacak veya uluslararası ticarette üstü kapalı bir kısıtlama oluşturacak şekilde uygulanmaması koşuluna bağlı olarak, işbu Faslın hiçbir hükmü herhangi bir Tarafın,

(a) kamu ahlakı, düzeni veya güvenliğinin korunması için gerekli tedbirler;

(b) insan, hayvan veya bitki yaşamının veya sağlığının korunması için gerekli tedbirler;

(c) fikri mülkiyetin korunması için gerekli tedbirler; veya

(d) engelliler, hayır kuruluşları veya cezaevi çalışmalarıyla ilgili mal veya hizmetlere ilişkin tedbirler

almasını veya uygulamasını önlemek maksadıyla yorumlanamaz.

Madde 4.6
Fasıl III (Hizmet ticareti) ile bağlantısı

Tarafların işbu Fasıl altındaki taahhütleri Fasıl III'te (Hizmet ticareti) belirtilen şartlara, çekincelere veya yeterliliklere tabi olacaktır.

FASIL V
GENEL VE ORTAK HÜKÜMLER

Madde 5.1
Genel istisnalar

1. İşbu Anlaşmadaki hiçbir hüküm Tarafların GATT 1994 Madde XX ve GATS Madde XIV'e uygun eylemlerde bulunmasını ve önlemler almasını *mutatis mutandis* engellemeyecektir.

2. Ortak Komite, işbu Maddenin 1'inci paragrafı uyarınca alınan önlemler ve bunların sonlandırılması hakkında mümkün olan en kapsamlı şekilde bilgilendirilecektir.

3. Taraflar, GATT 1994 Madde XX (b) ve GATS Madde XIV (b)'de belirtilen tedbirlerin insan, hayvan veya bitki yaşam veya sağlığını korumak için gerekli çevresel önlemleri içerdiğini ve GATT 1994 Madde XX (g)'nin canlı ve cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasına ilişkin tedbirler için geçerli olduğunu anlamaktadır.

Madde 5.2
Güvenlik istisnaları

İşbu Anlaşmadaki hiçbir hüküm:

(a) Taraflardan birini, açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi sağlamaya mecbur bırakacak;

(b) Taraflardan birinin temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü herhangi bir önlemi almasını engelleyecek:

(i) Silah, mühimmat veya harp malzemesi üretimi veya ticareti ile bağlantılı veya doğrudan veya dolaylı olarak silahlı kuvvetlerin ikmaline yönelik ekonomik faaliyetlerle ilgili;

(ii) parçalanabilir ve birleştirilebilir maddeler veya bunların elde edildiği maddelerle ilgili; veya

(iii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerde diğer olağanüstü hallerde alınan; veya

(c) Taraflardan birinin uluslararası barış ve güvenliğin muhafaza edilmesi için uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmek üzere

önlem almasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

ANLAŞMA EK VI

Madde 5.3
İşletmelere ilişkin rekabet kuralları

1. Aşağıdaki hususlar, Taraflar arasındaki ticareti etkileyebildikleri ölçüde işbu Anlaşmanın düzgün şekilde işlemesi ile bağdaşmamaktadır:

a) Rekabetin önlenmesi, kısıtlanması veya bozulması amacına veya etkisine sahip işletmeler arası anlaşmaların, işletme birlikleri tarafından alınan kararların ve işletmeler arası uyumlu eylemlerin tümü;

b) Bir veya daha fazla teşebbüsün Tarafların topraklarının tamamında veya önemli bir kısmında bir hâkim durumu kötüye kullanması.

2. İşbu Maddenin 1'inci paragrafı hükümleri, kamu işletmeleri ve Tarafların özel veya münhasır haklar verdiği işletmeler de dâhil olmak üzere tüm işletmelerin faaliyetlerine uygulanacaktır. Genel iktisadi çıkarlarla ilgili olan hizmetleri yürütmekle görevlendirilmiş veya gelir getiren tekel niteliğini haiz işletmeler, işbu Maddenin 1'nci paragrafındaki hükümlere, söz konusu hükümlerin uygulanmasının bu işletmelere verilen belirli kamu görevlerinin hukuken veya fiilen ifasını engellemeyeceği ölçüde, tabi olacaktır.

3. Tarım ürünleri bakımından, işbu Maddenin 1(a) paragrafındaki hükümler, ulusal piyasa düzeninin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden anlaşmalara, kararlara ve uygulamalara tatbik edilmeyecektir.

4. İşbu Maddenin 1'inci paragrafında sayılan uygulamalara karşı mücadele etmek amacıyla, Taraflar, ilgili tarafların usule ilişkin adalet ve savunma hakları ilkelerini gözeterek, kendi rekabet hukuklarını şeffaf, yerinde ve ayrımcı olmayan bir şekilde uygulamayı taahhüt ederler.

Madde 5.4
Ödemeler

1. Madde 5.5'te (Ödemeler dengesi güçlükleri) öngörülen durumlar haricinde, bir Taraf özel taahhütlerine ilişkin uluslararası transferlere ve cari işlemler ödemelerine kısıtlama uygulamayacaktır.

2. İşbu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, bir Tarafın Madde 5.5 (Ödemeler dengesi güçlükleri) veya IMF'nin talebi haricinde sermaye işlemlerine kısıtlamalar getirmemesi koşuluyla, IMF Anlaşmasının maddeleri ile uyumlu kambiyo hareketlerinin kullanımı da dâhil olmak üzere Tarafların *IMF Anlaşmasının Maddelerindeki* hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

ANL/FASIL V/2

Madde 5.5
Ödemeler dengesi güçlükleri

1. Taraflar ödemeler dengesi güçlükleri için mal ve hizmet ticaretine ilişkin önlemler de dâhil olmak üzere kısıtlayıcı önlemlerin uygulanmasından kaçınmak için çaba sarf edeceklerdir.

2. Taraflardan birinin, ciddi ödemeler dengesi zorlukları içinde ya da bunların yakın tehdidi altında olması halinde, ilgili Taraf, DTÖ Anlaşmasında belirlenen koşullara uygun olarak ve geçerli *IMF Anlaşmasının Maddeleriyle* uyumlu olarak, ithalata ilişkin önlemler de dâhil olmak üzere kısıtlayıcı önlemler alabilir.

3. Taraflar işbu Maddenin 1'inci paragrafında belirtilen kısıtlamaların ayrımcı olmayacağını, sınırlı süreli olacağını ve ödemeler dengesi durumunu düzeltmek için gerekli olanın ötesine geçmeyeceğini anlarlar. Ödemeler dengesi şartları iyileştikçe önlemler aşamalı olarak gevşetilecek ve şartlar sürdürülmelerini daha fazla haklı göstermediğinde ortadan kaldırılacaklardır.

4. İlgili Taraf, diğer Tarafa önlemlerin başlatıldığını ve uygulanabilir olduğu zamanlarda kaldırılmalarına dair zaman çizelgesini derhal bildirecektir.

Madde 5.6
Fikri, sınai ve ticari mülkiyet

1. Taraflar, *DTÖ Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması* (TRIPS) ve fikri mülkiyet alanında her iki Tarafın da taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalarla uyumlu olarak, fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarının uygun ve etkin bir şekilde korunmasını sağlayacaklardır. Bu, söz konusu hakların uygulanmasına yönelik etkin araçları da kapsayacaktır.

2. İşbu Maddenin uygulaması Taraflarca düzenli olarak değerlendirilecektir. Fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarıyla ilişkili olarak ticareti etkileyen güçlüklerin ortaya çıkması halinde, Taraflardan herhangi biri, karşılıklı tatmin edici çözümler bulmak için acil istişarelerde bulunmayı talep edebilir.

ANL/FASIL V/3

FASIL VI
KURUMSAL VE NİHAİ HÜKÜMLER

Article 6.1
Geliştirici hüküm

1. Taraflardan birinin, işbu Anlaşma ile kurulan ilişkileri, işbu Anlaşmada kapsanmayan alanlara yaymak suretiyle geliştirmenin ve derinleştirmenin Tarafların ekonomilerinin çıkarları bakımından yararlı olacağını değerlendirdiği durumda, diğer Tarafa gerekçeli bir talep sunacaktır. Ortak Komite, bu talebi inceleyecek ve uygun olduğu durumlarda, özellikle müzakerelerin başlatılmasına yönelik tavsiyelerde bulunabilecektir.

2. Bu Maddenin 1'inci paragrafında atıfta bulunulan usül sonucunda varılan Anlaşmalar, Tarafların iç mevzuatlarına uygun olarak onaya tabi olacaktır.

Madde 6.2
Ortak Komite

1. Taraflar burada işbu Anlaşma ile Türkiye ve Bosna-Hersek'in temsilcilerinden oluşan bir Ortak Komite kurarlar.

2. Ortak Komitenin ilk toplantısı işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra bir yıl içerisinde yapılacaktır. Sonrasında, Ortak Komite, Taraflar başka şekilde anlaşmadığı müddetçe, her iki yılda bir defa dönüşümlü olarak Türkiye veya Bosna-Hersek'te toplanacaktır. Ortak Komite Türkiye Bosna-Hersek ve tarafından atanan temsilciler tarafından birlikte yönetilecektir. Ortak Komite kendi toplantı takvimi hakkında mutabık kalacak ve gündemini belirleyecektir.

3. Ortak Komite;

(a) İşbu Anlaşmanın düzgün bir şekilde işleyişini temin edecek;

(b) İşbu Anlaşmanın uygulanmasını ve yürütülmesini kolaylaştıracak ve denetleyecek;

(c) İşbu Anlaşma kapsamında kurulan alt komiteler, çalışma grupları ve diğer organların faaliyetlerini denetleyecek;

(d) Taraflar arasındaki ticari ilişkilerin daha fazla geliştirilmesi için yolları değerlendirecek;

(e) Ek VI'nın 5'inci Maddesine (Anlaşmazlıkların halli) halel gelmeksizin, işbu Anlaşma tarafından kapsanan alanlarda ortaya çıkabilecek sorunların çözümlerini araştıracak; ve

(f) İşbu Anlaşma tarafından kapsanan bir alana ilişkin her türlü konuyu dikkate alacaktır.

4. Ortak Komite:

(a) Alt komiteler kurabilir veya feshedebilir veya onlara sorumluluklar verebilir;

(b) İşbu Anlaşmada değişiklik yapılmasına ilişkin tavsiyeler de dâhil olmak üzere işbu Anlaşmaya ilişkin konularda tavsiyede bulunabilir;

(c) Özel olarak yetkilendirildiğinde işbu Anlaşmayı değiştirebilir;

(d) İşbu Anlaşmanın hükümlerinin yorumlamalarını yapabilir;

(e) Kendi işleyiş kurallarını belirleyebilir; ve

(f) Görevlerinin yerine getirilmesinde Tarafların mutabık kalabileceği herhangi başka bir eylemi yapabilir.

Madde 6.3
Karar alma

1. Tarafların kendi yürürlükteki yasal gereklilikleri ve usullerine halel getirmeksizin, Ortak Komite, bu Anlaşmanın hedeflerine ulaşmak amacıyla, işbu Anlaşma ile öngörülen hallerde tüm konulara ilişkin karar alma yetkisine sahip olacaktır.

2. Alınan kararlar Taraflar üzerinde bağlayıcı olacaktır. Taraflar alınan kararları uygulamak için kendi yürürlükteki yasal gereklilikleri ve usullerine uygun olarak gerekli tedbirleri alacaktır.

3. Ortak Komite, kararlarını ve önerilerini Taraflar arasında mutabakat yoluyla alacaktır.

Madde 6.4
Anlaşma koordinatörleri

1. Taraflar aşağıdakileri Anlaşma koordinatörleri olarak atarlar:

(a) Bosna-Hersek için: Dış Ticaret ve Ekonomik İlişkiler Bakanlığı, Uluslararası Ticaret İlişkileri Bölümü veya onun halefi; ve

(b) Türkiye için: Ekonomi Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, veya onun halefi.

2. Anlaşma koordinatörleri:

ANLAŞMA VI/2

(a) Ortak Komite toplantılarının gündemini hazırlayacak ve Ortak Komite toplantılarının hazırlıklarını koordine edecek;

(b) Ortak Komite tarafından alınan kararları, uygun olduğu şekilde, takip edecek;

(c) İşbu Anlaşmada aksi belirtilmedikçe, işbu Anlaşmanın kapsadığı herhangi bir hususta Taraflar arasındaki iletişimi tesis etmek amacıyla temas noktaları olarak hareket edecek; ve

(d) Ortak Komite tarafınca talep edildiği şekilde, işbu Anlaşmanın işleyişini etkileyen herhangi diğer bir konuyu değerlendirecektir.

Madde 6.5
Anlaşmazlıkların halli

1. Taraflar, işbu Anlaşmadan doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için gerekli tüm önlemleri alacaklardır. Taraflar, işbu Anlaşma ile belirlenen amaçlara ulaşılmasını sağlayacaklardır.

2. İşbu Anlaşmanın hükümlerinin yorumlanması, icrası veya uygulanmasına ilişkin her türlü anlaşmazlık Ek VI'da (Anlaşmazlıkların Halli) belirlenen usuller ve mekanizmalar aracılığıyla çözülecektir.

Madde 6.6
Protokoller, ekler, lahikalar, notlar ve dipnotlar

İşbu Anlaşmanın mevcut ve gelecekteki tüm protokolleri, ekleri, lahikaları, notları ve dipnotları bu Anlaşmanın ayrılmaz parçasını oluşturacaktır.

Madde 6.7
Gizlilik

Taraflardan birinin Anlaşma hükümlerine uygun olarak diğer Tarafa bilgi temin ettiği ve bu bilgiyi gizli olarak tanımladığı hallerde, diğer Taraf bilginin gizliliğini koruyacaktır. Bu türde bir bilgi sadece belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılacak ve adli kovuşturma kapsamında ifşa edilmesinin talep edilmesi dışındaki hallerde, bilgiyi temin eden Tarafın özel izni olmaksızın ifşa edilmeyecektir.

Madde 6.8
Tadilatlar

1. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı mutabakatla tadil edilebilir.

2. İşbu Anlaşmaya yönelik tadilatlar, Tarafların kendi yasal gerekliliklerine uygun olarak onay, kabul veya uygun bulma prosedürlerine tabi olacaktır.

3. Taraflar, işbu Maddenin 2'nci paragrafında atıfta bulunulan iç hukuk süreçlerinin tamamlanması üzerine diplomatik kanallar aracılığıyla birbirlerine bildirimde bulunacaklardır.

4. İşbu Anlaşmaya yönelik tadilatlar, yasal süreçlerin tamamlandığına dair son bildirimin alınması tarihini takip eden ikinci ayın ilk günü veya Tarafların üzerinde anlaşacağı daha geç bir tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 6.9
Yürürlüğe giriş

1. İşbu Anlaşma, Tarafların kendi iç hukuk süreçlerine uygun olarak, onay, kabul veya uygun bulma prosedürlerine tabi olacaktır.

2. Taraflar, işbu Maddenin 1'inci paragrafında atıfta bulunulan iç hukuk süreçlerinin tamamlanması üzerine diplomatik kanallar aracılığıyla birbirlerine bildirimde bulunacaklardır.

3. İşbu Anlaşma, Tarafların kendi yasal süreçlerini tamamladığına dair son bildirimin alınması tarihini takip eden eden ikinci ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi üzerine, aşağıdakiler yürürlükten kalkar:

- 3 Temmuz 2002'de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna ve Hersek Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması;
- 14 Mayıs 2009'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna ve Hersek Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın Tadiline İlişkin Protokol;
- 14 Ocak 2011'de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna ve Hersek Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin 1/2011 Sayılı Kararı.

Madde 6.10
Geçerlilik ve sona erme

1. İşbu Anlaşma sınırsız bir süre için akdedilmiştir.

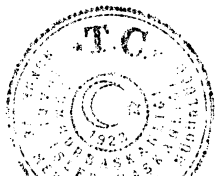

2. Taraflardan her biri, işbu Anlaşmanın feshini, diğer Tarafa yazılı ihbarda bulunmak suretiyle diplomatik kanallardan bildirebilir. Böyle bir durumda, işbu Anlaşma, fesih bildiriminin diğer Tarafa ulaştığı tarihten sonraki yedinci ayın birinci günü sona erecektir.

3. Taraflar, işbu Anlaşmanın, Taraflardan birinin AB'ye katılması durumunda, diğer Taraf için herhangi bir telafi gerektirmeksizin, AB'ye katılım tarihinden önceki gün sona ermesi üzerinde mutabık kalmışlardır. Bu durumda, AB'ye katılan Taraf, katılım konusunda diğer tarafı makul bir süre içerisinde haberdar edecektir.

Madde 6.11
Muteber metinler

İşbu Anlaşma, iki asıl nüsha olarak, İngilizce dilinde düzenlenmiştir.

BUNUN KANITI OLARAK, aşağıda imzaları bulunan ve bunun için tam olarak yetkilendirilmiş temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

İşbu Anlaşma, Ankara'da, 2 Mayıs 2019 tarihinde yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti adına

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

Bosna-Hersek adına

Milorad Dodik
Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı

EK I

(Fasıl II (Mal Ticareti) Madde 2.1'de (Kapsam) Atıfta Bulunulan Ürünlerin Listesi)

AS Kodu	**Ürün Tanımı**
2905.43	Mannitol
2905.44	D-glusitol (sorbitol)
3302.10.29	Koku verici maddelerin ve karışımların müstahzarları
3501	- Kazeinler:
3501.10.10	-- Suni tekstil liflerinin imalatına mahsus olanlar
3501.10.50	-- Gıda ve yem ürünleri imalatı dışında diğer sanayilerde kullanılmaya mahsus olanlar
3501.10.90	-- Diğerleri
	- Diğerleri
3501.90.90	-- Diğerleri
3502	Albuminler (kuru madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle %80'den fazla peyniraltı suyu proteini içeren iki veya daha fazla peyniraltı suyu proteini konsantreleri dahil), albuminatlar ve diğer albumin türevleri:
	- Yumurta albumini:
	-- Kurutulmuş:
3502.11.10	--- İnsan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan veya elverişsiz hale getirilenler
3502.11.90	--- Diğerleri
	-- Diğerleri:
3502.19.10	--- İnsan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan veya elverişsiz hale getirilenler
3502.19.90	--- Diğerleri
	- Süt albumini, iki veya daha fazla peyniraltı suyu proteini konsantreleri dahil:
3502.20.10	-- İnsan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan veya elverişsiz hale getirilenler
	-- Diğerleri:
3502.20.91	--- Kurutulmuş (örneğin yaprak, pul, flokon, toz halinde)
3502.20.99	-- Diğerleri
	- Diğerleri:
	-- Albuminler, yumurta albumini ve süt albumini (lactalbumin) hariç:
3502.90.20	--- İnsan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan veya elverişsiz hale getirilenler
3502.90.70	--- Diğerleri
3502.90.90	-- Albuminatlar ve diğer albumin türevleri
2852.90.00	-- Diğerleri
3505.10	Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar
3505.10.10	Dekstrinler
3505.10.90	Diğerleri ve kavrulmuş veya çözülebilen nişastalar

EK I/TY

AS Kodu	Ürün Tanımı
3505.20	Tutkallar
3809	Tarifenin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen mensucat, kağıt, deri ve benzeri sanayilerde kullanılan türde apre veya finisaj müstahzarları, boyayıcı maddelerin sabitleştirilmesini veya boya işlemini hızlandırmayı sağlayıcılar ve diğer ürünler ve müstahzarlar (örneğin müstahzar haşıl ve apreler, müstahzar mordanlar)
3809.10	- Esası nişastalı madde olanlar
	- Diğerleri
3809.91	-- Mensucat sanayiinde veya benzer sanayilerde kullanılan türde olanlar (3809.91.00.90 dışındakiler)
3809.92	-- Kağıt sanayiinde veya benzeri sanayilerde kullanılan türde olanlar (3809.92.00.90 dışındakiler)
3809.93	-- Deri sanayiinde veya benzeri sanayilerde kullanılan türde olanlar (3809.93.00.90 dışındakiler)
3824.60	Sorbitol, 2905.44 alt pozisyonunda belirtilen sorbitol hariç
4501	Tabii mantar, işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış; döküntü mantar; kırılmış, granül veya toz haline getirilmiş mantar:
4501.10.00	- Tabii mantar, işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış
4501.90.00	- Diğerleri
5201.00	Pamuk, karde edilmemiş veya penyelenmemiş
5301	Keten, ham veya işlenmiş fakat iplik halinde getirilmemiş; keten kıtık döküntüleri (iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntü dahil)
5302	Kendir (Cannabis sativa L.), ham veya işlenmiş fakat iplik haline getirilmemiş: kendir kıtık ve döküntüleri (iplik ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil)

EK I/2

EK II

(Fasıl II (Mal Ticareti) Madde 2.3'ün 2. paragrafında (İthalattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri) atıfta bulunulan)

1. Tablo 1'de sıralanan Bosna-Hersek menşeli tarım ürünleri Türkiye'ye ithalatlarında tavizli rejim kapsamı dışında tutulur.

Tablo 1

AS Kodu	**Ürün Tanımı**
0102	Canlı sığırlar
0104	Canlı koyun ve keçiler
y. 0105	Canlı kümes hayvanları; *Gallus domesticus* türü olanlar
0201	Sığır eti, taze veya soğutulmuş
0202	Sığır eti, dondurulmuş
0204	Koyun ve keçi etleri, taze, soğutulmuş veya dondurulmuş
0206	Sığır, domuz, koyun, keçi, at, eşek, katır veya bardoların yenilen sakatatı, taze, soğutulmuş veya dondurulmuş
y. 0207	*Gallus domesticus* cinsi olan türlerin etleri ve yenilen sakatatı, taze, soğutulmuş veya dondurulmuş

2. İşbu Ekin 1. paragrafına halel getirmeksizin, Türkiye, Tablo 1'de sıralanan Bosna-Hersek menşeli et ve et ürünlerinin Türkiye'ye ithalatında uygulanacak gümrük vergisinden muaf tek taraflı yıllık tarife kontenjanlarının miktarlarını her yıl 1 Ocak'tan itibaren başlayarak geçerli olmak üzere yayınlayacaktır.

3. Fasıl II (Mal Ticareti) Madde 2.10 (Menşe kuralları ve gümrük idareleri arasında işbirliği)'a bakılmaksızın

(a) işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini müteakip 24 ay boyunca, 0201 ve 0202 gümrük tarife pozisyonu altında yer alan ürünler, tamamen Bosna-Hersek'te yetiştirilmiş hayvanlardan üretilmeleri veya en az 3 ay boyunca Bosna-Hersek'te beslenmiş olmaları şartıyla menşe kazanacaktır;

(b) bunu müteakiben, yukarıda sayılan ürünler sadece tamamen Bosna-Hersek'te yetiştirilmiş hayvanlardan üretilmeleri veya ikili kümülasyon uygulanması şartıyla menşe kazanacaktır

4. Tablo 1'de sıralanan ve işbu Ekin 2. paragrafında atıfta bulunulan gümrük vergisinden muaf yıllık tarife kontenjanlarının tahsis edilebileceği diğer ürünler sadece tamamen Bosna-Hersek'te yetiştirilmiş hayvanlardan üretilmeleri veya ikili kümülasyon uygulanması şartıyla menşe kazanacaktır.

EK III

(Fasıl II (Mal Ticareti) Madde 2.3''ün 3. paragrafında (İthalattaki gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve mali nitelikli ithalat vergileri) atıfta bulunulan))

AS Kodu	Ürün Tanımı	Tarife Kotası Kapsamında Uygulanacak Tarım Payı/Toplu Konut Fonu	Yıllık Tarife Kotası
0303.14	Alabalıklar (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache and Oncorhynchus chrysogaster)	0	100 ton
0303.25	Sazan Balığı (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., Cirrhinus spp., Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo spp., Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama spp.)	0	100 ton
0711.90.30	Tatlı mısır	0	300 ton
18.06	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	0	500 ton
19.04	Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri (corn flakes gibi); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ön pişirme yapılmış veya başka surette hazırlanmış dane (mısır hariç) veya flokon halindeki hububat veya diğer şekilde işlenmiş daneler (un, hububatın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar ve kaba un hariç)	0	500 ton
19.05	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri (kakao içersin içermesin); hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç	0	2.500 ton

EK III/1

	kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler		
y. 22.02	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya aromalandırılmış)) ve alkolsüz içecekler (20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç)		
2202.99.91	---- 04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 0,2 'den az olanlar		
2202.99.95	---- 04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 0,2 veya daha fazla fakat % 2 'den az olanlar	0	5.000 hl
2202.99.99	--- 04.01 iIa 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 2 veya daha fazla olanlar		

EK IV/2

EK IV
Menşe kuralları ve idari işbirliği yöntemleri
(Fasıl II'nin (Mal Ticareti) 2.10'uncu maddesinde (Menşe kuralları ve gümrük idareleri arasında işbirliği) atıfta bulunulan)

Madde 1
Pan-Avrupa Akdeniz tercihli menşe kurallarına dair Bölgesel Konvansiyona atıfta bulunan hükümler

1. Bu Ek'in I no.lu Protokolünde yer alan menşe kuralları, Pan-Avrupa Akdeniz tercihli menşe kurallarına dair Bölgesel Konvansiyon[1] (bundan sonra "Konvansiyon" olarak anılacaktır) yürürlüğe girene kadar, en azından, Türkiye, Bosna-Hersek, veya Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Sürecine[2] katılan tüm ülke veya alanlar ile Avrupa Birliği arasında uygulanır.

2. Birinci fıkra uyarınca, Türkiye ile Bosna-Hersek arasında Konvansiyon'un uygulanmasına başlamak üzere yükümlülüklerini zamanında yerine getirilmesi amacıyla, mevcut Protokolleri Konvansiyon ile değiştirdikleri konusunda, Taraflar birbirlerini gecikmeksizin bilgilendirmek üzere anlaşmıştır.

Madde 2
Konvansiyon uyarınca uygulanabilir menşe kuralları

1. Avrupa Birliği Resmî Gazetesinde yayınlanacak olan, Türkiye ile Bosna-Hersek arasında kümülasyonun uygulanması için gerekli koşulların tamamlandığına dair (Konvansiyonun Lahika I'inin 3'üncü maddesi uyarınca yapılan) bildirim tarihinden itibaren, bu EK'te yer alan I no.lu Protokol uygulanmayacaktır.

2. Birinci fıkrada belirtilen tarihten itibaren işbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla, Bölgesel Konvansiyonun Lahika I'i ve uygun olması durumunda Lahika II'sinin ilgili hükümleri, aşağıda yer alan hükümlerle birlikte uygulanır.

3. Konvansiyonun Lahika I'i ve uygun olması durumunda Lahika II'sinin ilgili hükümlerinde "ilgili Anlaşma"ya yapılan atıflar işbu Anlaşma'ya yapılmış sayılır.

4. İşbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla, Konvansiyon'un Lahika I'inin 3'üncü maddesi;

[1] Avrupa Birliği Resmî Gazetesinin 26.2.2013 tarihli ve L54 sayılı nüshası, sayfa 4.
[2] Batı Balkan ülkeleri ile İstikrar ve Ortaklık Süreci Kurulmasına ilişkin Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Kararları ve Mayıs 1999 tarihli Komisyon Bildiriminde tanımlandığı haliyle.

(i) AT-Türkiye Ortaklık Konseyinin 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Kararı[3] ile "Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Antlaşma kapsamında yer alan ürünlerin ticaretine ilişkin Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Anlaşmada" tanımlanan ürünlere,

(ii) Sadece, Türkiye, Bosna-Hersek, veya Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Sürecine katılan ülke veya alanlar menşeli olmak kaydıyla (i) paragrafında belirtilenler dışında kalan ürünlere,

uygulanır.

Madde 3
Anlaşmazlıkların çözümü

1. Konvansiyonun Lahika I'inin 32'nci maddesinde belirtilen kontrol usulleriyle ilgili olarak, kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi ile bu kontrolün yapılmasından sorumlu gümrük idaresi arasında çözümlenemeyen bir anlaşmazlığın hâsıl olması halinde gümrük idareleri durumu, işbu Anlaşmanın Madde 6.2'sinde (Ortak Komite) belirtilen Ortak Komiteye arz eder.

2. İthalatçı ile ithalatçı Taraf ülke gümrük idaresi arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, o ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözülür.

Madde 4
Geçerli menşe kurallarında değişiklikler

Ortak Komite, geçerli menşe kurallarında değişiklik yapmaya karar verebilir.

Madde 5
Konvansiyondan çekilme

1. Türkiye veya Bosna-Hersek'nin, Konvansiyonun depozitörüne Konvansiyonun 9'uncu maddesine uygun olarak Konvansiyondan çekilmek amacıyla yazılı bildirimde bulunması halinde, Türkiye ve Bosna-Hersek işbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla menşe kuralları üzerinde gecikmeksizin müzakerelere başlar.

2. Yeni müzakere edilen menşe kuralları yürürlüğe girene kadar, Konvansiyonun Lahika I'i ve uygun olması durumunda Lahika II'sinin, ilgili, çekilme anında geçerli hükümleri işbu

[3] AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Kararı, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye arasında Ortaklık kuran Anlaşma'da tanımlanan tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran Antlaşma kapsamında yer alan ürünlerin ticaretine ilişkin Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Anlaşma'da tanımlanan kömür ve çelik ürünleri dışında kalan ürünleri kapsar.

EK IV/2

Anlaşma kapsamında uygulanmaya devam eder. Bununla birlikte, çekilme anı itibariyle Konvansiyonun Lahika I'i ve uygun olması durumunda Lahika II'sinde yer alan menşe kurallarının, sadece Türkiye ile Bosna-Hersek arasında ikili kümülasyona imkân verdiği şekilde yorumlanır.

Madde 6
Geçiş hükümleri – kümülasyon

Konvansiyon Lahika I'inin 16'ncı maddesinin beşinci fıkrası ve 21'inci maddesinin üçüncü fıkrasına rağmen, menşe kümülasyonunun sadece EFTA ülkeleri, Faroe Adaları, Avrupa Birliği, Türkiye, Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Süreci'ne katılanlar ülke veya alanlar, Moldova Cumhuriyeti ve Gürcistan Cumhuriyeti arasında yapıldığı durumlarda, menşe ispat belgesi, EUR.1 Dolaşım Belgesi veya menşe beyanı olabilir.

EK IV/3

"Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı Ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin PROTOKOL 1

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK I	**GENEL HÜKÜMLER**
Madde 1	Tanımlar
BAŞLIK II	**MENŞELİ ÜRÜNLER KAVRAMININ TANIMI**
Madde 2	Genel Koşullar
Madde 3	Türkiye Cumhuriyeti'nde kümülasyon
Madde 4	Bosna-Hersek'te kümülasyon
Madde 5	Tamamen elde edilmiş ürünler
Madde 6	Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler
Madde 7	Yetersiz işçilik veya işlemler
Madde 8	Nitelendirme birimi
Madde 9	Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam
Madde 10	Setler
Madde 11	Nötr elemanlar
BAŞLIK III	**ÜLKESEL GEREKLİLİKLER**
Madde 12	Ülkesellik ilkesi
Madde 13	Doğrudan nakliyat
Madde 14	Sergiler
BAŞLIK IV	**GERİ ÖDEME VEYA MUAFİYET**
Madde 15	Gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanması
BAŞLIK V	**MENŞE İSPAT BELGESİ**
Madde 16	Genel Koşullar
Madde 17	EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenme işlemleri
Madde 18	Sonradan düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgesi
Madde 19	İkinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi
Madde 20	Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesine istinaden EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi
Madde 21	Muhasebesel Ayırım
Madde 22	Fatura beyanında bulunma koşulları
Madde 23	Onaylanmış ihracatçı
Madde 24	Menşe ispat belgesinin geçerliliği
Madde 25	Menşe ispat belgesinin ibrazı
Madde 26	Parçalar halinde ithalat
Madde 27	Menşe ispat belgesinden muafiyet
Madde 28	Destekleyici belgeler

EK IV/4

Madde 29 Menşe ispat belgeleri ile destekleyici belgelerin muhafazası
Madde 30 Farklılıklar ve şekli hatalar
Madde 31 Avro cinsinden ifade edilen tutarlar

BAŞLIK VI İDARİ İŞBİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ
Madde 32 Karşılıklı yardım
Madde 33 Menşe ispat belgelerinin kontrolü
Madde 34 Anlaşmazlıkların çözümü
Madde 35 Cezalar
Madde 36 Serbest bölgeler

BAŞLIK VII SON HÜKÜMLER
Madde 37 Transit haldeki veya antrepodaki eşya
Madde 38 Gümrük ve menşe konuları alt komitesi
Madde 39 Ekler
Madde 40 Protokolde yapılacak değişiklikler

Ekler Listesi
EK I: Ek II'de yer alan liste için giriş notları
Ek II: İmal edilen ürünün menşe statüsü kazanabilmesi için menşeli olmayan maddelere uygulanması gerekli işçilik ve işlemler listesi
Ek III: EUR.1 Dolaşım Belgesi ve EUR.1 Dolaşım Belgesi için başvuru formu örnekleri
Ek IV: Fatura beyanı metni
Ek V: Madde 3 ve Madde 4'te belirtilen kümülasyonun dışında bırakılan ürünler

EK IV/5

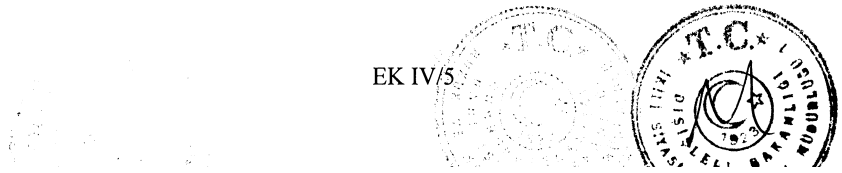

BAŞLIK I
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1
Tanımlar

Bu Protokol'ün amaçlarına uygun olarak:

(a) "imalat", montaj veya özel işlemler de dahil olmak üzere her türlü işçilik veya işleme tabi tutma anlamına gelir;

(b) "madde", ürünün imalatında kullanılan herhangi bir girdi, hammadde, parça veya aksam v.b. anlamına gelir;

(c) "ürün", bilahare başka bir imalatta da kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş ürün anlamına gelir;

(d) "eşya", hem madde hem de ürün anlamına gelir;

(e) "gümrük kıymeti", Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın VII. Maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak 1994'te yapılan Anlaşma'ya (Gümrük Kıymeti Hakkında DTÖ Anlaşması) göre tespit edilen kıymet anlamına gelir;

(f) "fabrika çıkış fiyatı", ürün için Türkiye veya Bosna-Hersek'te, nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibariyle ödenen, kullanılan bütün madde fiyatlarının dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyat anlamına gelir;

(g) "maddelerin kıymeti", kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti, veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Türkiye veya Bosna-Hersek'te maddeler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyat anlamına gelir;

(h) "menşeli madde kıymeti", (g)'de tanımlandığı şekilde, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan, bu tür maddenin kıymeti anlamına gelir;

(i) "katma değer", fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dahil edilen Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler menşeli her bir maddenin gümrük kıymetinin, veya bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Türkiye veya Bosna-Hersek'te madde için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değer anlamına gelir;

(j) "fasıllar" ve "pozisyonlar", işbu Protokol'de "Armonize Sistem" veya "AS" olarak geçen Armonize Mal Tanım ve Kodlama Sistemi'ni oluşturan nomenklatürde kullanılan fasıllar ve pozisyonlar (dört haneli kodlar) anlamına gelir;

EK IV/

(k) "sınıflandırılmış" tabiri, ürün veya maddelerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılması anlamına gelir;

(l) "sevkiyat", ya bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen, ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan, veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünler anlamına gelir;

(m) "topraklar" kara sularını da kapsar.

BAŞLIK II
"MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI

Madde 2
Genel koşullar

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Türkiye Cumhuriyeti menşeli kabul edilirler:

(a) Madde 5'te belirtildiği şekilde, tamamen Türkiye Cumhuriyeti'nde elde edilen ürünler;

(b) Madde 6'da belirtildiği şekilde Türkiye Cumhuriyeti dahilinde yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, tamamen Türkiye'de elde edilmemiş maddeler ihtiva ederek Türkiye Cumhuriyeti'nde elde edilen ürünler;

2. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Bosna-Hersek menşeli kabul edilirler:

(a) Madde 5'te belirtildiği şekilde, tamamen Bosna-Hersek'te elde edilen ürünler;

(b) Madde 6'da belirtildiği şekilde yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, tamamen Bosna-Hersek'te elde edilmemiş maddeler ihtiva ederek Bosna-Hersek'te elde edilen ürünler.

Madde 3
Türkiye Cumhuriyeti'nde kümülasyon

1. Madde 2(1) hükümlerine tabi olarak, Bosna-Hersek, Türkiye Cumhuriyeti veya Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Süreci[1]'ne katılan ülke veya alan veya AT-Türkiye Ortaklık

[1] Batı Balkan ülkeleri ile İstikrar ve Ortaklık Süreci Kurulmasına ilişkin Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Kararları ve Mayıs 1999 tarihli Komisyon Bildirimi.

Konseyi'nin 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Kararı[2]'nın kapsadığı Topluluk menşeli maddeler, Türkiye Cumhuriyeti'nde Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işlemden geçmiş olmaları şartıyla, Türkiye Cumhuriyeti'nde elde edilmiş bir ürün içine dahil edildikleri takdirde Türkiye Cumhuriyeti menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu maddelerin yeterli işçilik ve işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

2. Türkiye'de gerçekleştirilen işçilik veya işlem, Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, yalnızca Türkiye Cumhuriyeti'nde eklenen katma değerin, imalatta kullanılan paragraf 1'de belirtilen diğer ülkeler veya alanlardan biri menşeli maddelerin kıymetini geçmesi halinde, elde edilen ürün Türkiye Cumhuriyeti menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki imalat işlemlerinde kullanılan en yüksek kıymete sahip olan ürün dikkate alınarak elde edilen ürün, o ülke menşeli olarak kabul edilir.

3. Paragraf 1'de belirtilen ülkelerden biri menşeli ve Türkiye Cumhuriyeti'nde hiçbir işçilik veya işleme uğramamış ürünler, bu ülkelerden birine ihraç edilmeleri halinde menşe statülerini korurlar.

4. Bu maddede düzenlenen kümülasyon sadece;

a) söz konusu ülkeler arasında, menşe statüsünün ve varış ülkesinin belirlenmesine ilişkin olarak, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın (GATT) XXIV. Maddesi çerçevesinde bir tercihli ticaret anlaşmasının mevcut olması,

b) ürünler veya kullanılan maddelerin, işbu Protokol'deki kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması ile menşe statüsü elde etmesi, ve

c) kümülasyon uygulamasına dair gerekli düzenlemelerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin, Türkiye Cumhuriyeti'nin veya Bosna-Hersek'in Resmi Gazete'sinde kendi iç prosedürlerine uygun olarak yayımlanması

halinde uygulanabilir.

5. Türkiye Cumhuriyeti paragraf 1'de belirtilen diğer ülkelerle uygulanan anlaşmaların ayrıntılarını ve karşılık gelen menşe kurallarını Bosna-Hersek'e bildirir.

6. EK V'teki ürünler bu maddede belirtilen kümülasyonun dışında bırakılacaktır.

Madde 4
Bosna-Hersek'te kümülasyon

[2] AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Kararı, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye arasında Ortaklık kuran Anlaşma'da tanımlanan tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran sözleşme kapsamında yer alan ürünlerin ticaretine ilişkin Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Anlaşma'da tanımlanan kömür ve çelik ürünleri dışında kalan ürünleri kapsar.

EK IV/3

1. Madde 2(2) hükümlerine tabi olarak, Türkiye Cumhuriyeti, Bosna-Hersek veya Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Süreci[3]'ne katılan ülke veya alan veya AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Kararı[4]'nın kapsadığı Topluluk menşeli maddeler, Bosna-Hersek'te Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işlemden geçmiş olmaları şartıyla, Bosna-Hersek'te elde edilmiş bir ürün içine dahil edildikleri takdirde Bosna-Hersek menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu maddelerin yeterli işçilik ve işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

2. Bosna-Hersek'te gerçekleştirilen işçilik veya işlem, Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, yalnızca Bosna-Hersek'te eklenen katma değerin, imalatta kullanılan paragraf 1'de belirtilen diğer ülkeler veya alanlardan biri menşeli maddelerin kıymetini geçmesi halinde, elde edilen ürün Bosna-Hersek menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, Bosna-Hersek'teki imalat işlemlerinde kullanılan en yüksek kıymete sahip olan ürün dikkate alınarak elde edilen ürün, o ülke menşeli olarak kabul edilir.

3. Paragraf 1'de belirtilen ülkelerden biri menşeli ve Bosna-Hersek'te hiçbir işçilik veya işleme uğramamış ürünler, bu ülkelerden birine ihraç edilmeleri halinde menşe statülerini korurlar.

4. Bu maddede düzenlenen kümülasyon sadece;

a) söz konusu ülkeler arasında, menşe statüsünün ve varış ülkesinin belirlenmesine ilişkin olarak, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın (GATT) XXIV. Maddesi çerçevesinde bir tercihli ticaret anlaşmasının mevcut olması,

b) ürünler veya kullanılan maddelerin, işbu Protokol'deki kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması ile menşe statüsü elde etmesi,

ve

c) kümülasyon uygulamasına dair gerekli düzenlemelerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin, Bosna-Hersek'in veya Türkiye Cumhuriyeti'nin Resmi Gazete'sinde kendi iç prosedürlerine uygun olarak yayımlanması

halinde uygulanabilir.

5. Bosna-Hersek, yürürlüğe giriş tarihleri ve karşılık gelen menşe kuralları dahil olmak üzere paragraf 1'de belirtilen diğer ülkelerle uygulanan anlaşmaların ayrıntılarını Türkiye Cumhuriyeti'ne bildirir.

---

[3] Batı Balkan ülkeleri ile İstikrar ve Ortaklık Süreci Kurulmasına ilişkin Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Kararları ve Mayıs 1999 tarihli Komisyon Bildirimi.

[4] AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Kararı, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye arasında Ortaklık kuran Anlaşma'da tanımlanan tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran sözleşme kapsamında yer alan ürünlerin ticaretine ilişkin Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Anlaşma'da tanımlanan kömür ve çelik ürünleri dışında kalan ürünleri kapsar.

EK IV/4

6. EK V'teki ürünler bu maddede belirtilen kümülasyonun dışında bırakılacaktır.

Madde 5
Tamamen elde edilmiş ürünler

1. Aşağıdaki ürünler tamamen Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te elde edilmiş kabul edilirler:

(a) kendi topraklarından veya deniz yataklarından çıkartılan mineral ürünler;

(b) o ülkede hasat edilen bitkisel ürünler;

(c) o ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar;

(d) o ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler;

(e) o ülkede avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler;

(f) Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek karasuları dışında kendi gemileri ile denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer ürünler;

(g) münhasıran altparagraf (f)'de belirtilen ürünlerden kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler;

(h) yalnızca hammaddelerin geri kazanılmasına müsait, sadece sırt geçirmeye ve atık olarak kullanmaya elverişli kullanılmış lastikler dahil olmak üzere, toplanmış kullanılmış maddeler;

(i) o ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar;

(j) kendi karasuları dışında, münhasır işletme hakkına sahip olmaları kaydıyla deniz toprağı veya deniz toprağı altından çıkarılan ürünler;

(k) münhasıran altparagraf (a) ila (j)'de tanımlanan ürünlerden üretilen eşya.

2. 1(f) ve (g) paragraflarındaki "kendi gemileri" ve "kendi fabrika gemileri" terimleri sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:

(a) Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te kayıtlı veya tescilli olanlar;

(b) Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek bayrağı altında seyredenler;

(c) en az yüzde 50'si Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek vatandaşlarına veya yönetim merkezi bu Devletlerden birinde bulunan, müdür veya müdürleri, Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu Başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğu Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı bu Devletlere veya anılan Devletlerin kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar;

(d) yönetici ve yetkilileri Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek vatandaşı olanlar,

ve

(e) mürettebatının en az yüzde 75'i Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek vatandaşı olanlar.

Madde 6

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

1. Madde 2'ye göre, tamamen elde edilmemiş ürünler, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilirler.

Yukarıda belirtilen şartlar, Anlaşma kapsamındaki tüm ürünler için, imalatta kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu maddelerle ilgili olarak uygulanır. Bu nedenle, listedeki şartları yerine getirerek menşe statüsü kazanmış bir ürün başka bir ürünün imalatında kullanılırsa, onun bileşiminde yeraldığı ürüne tatbiki mümkün şartlar, kendisine uygulanmaz ve bunların imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan maddeler dikkate alınmaz.

2. Paragraf 1'e bakılmaksızın, listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan maddeler aşağıdaki şartların yerine getirilmesine bağlı olarak kullanılabilir:

(a) toplam kıymetleri, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 10'unu geçmiyorsa;

(b) menşeli olmayan maddelerin azami değeri olarak listede verilmiş olan yüzdeler, bu paragrafın uygulanmasıyla aşılmamışsa.

Bu paragraf, Armonize Sistem'in 50 ila 63. Fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

3. Paragraf 1 ve 2, Madde 7 hükümlerine tabi olarak uygulanır.

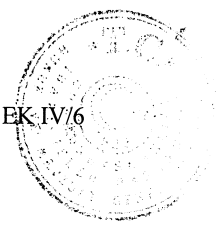

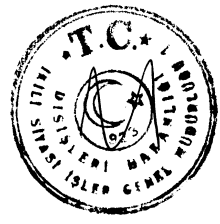

Madde 7
Yetersiz işçilik veya işlem

1. Paragraf 2'ye halel gelmeksizin, Madde 6'da belirtilen koşullar yerine getirilmiş olsun veya olmasın, aşağıdaki işlemler menşe statüsü vermek için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

(a) nakliyat ve depolama süresince ürünlerin iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler;

(b) ambalaj ayırma ve birleştirme;

(c) yıkama; temizleme; toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma;

(d) dokuma kumaşları ütüleme veya presleme;

(e) basit boyama ve cilalama işlemleri;

(f) tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdahlama;

(g) şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri;

(h) meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma;

(i) keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme;

(j) eleme, kalburdan geçirme, ayırma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme (maddelerden setler oluşturma dahil);

(k) basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri;

(l) ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri;

(m) farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri; şekerin diğer herhangi bir madde ile karıştırılması;

(n) tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması;

(o) (a) ila (n)'de belirtilen işlemlerin iki veya daha fazlasının bir arada yapılması;

EK IV/7

(p) hayvan kesimi.

2. Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin paragraf 1 hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada mütalaa edilir.

Madde 8
Nitelendirme birimi

1. Bu Protokol hükümlerinin uygulanması amacıyla, nitelendirme birimi, Armonize Sistem nomenklatürünü kullanarak sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür.

Buna göre,

(a) muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistem'de tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürünün tümü, nitelendirme birimini oluşturur.

(b) bir sevkiyat, Armonize Sistem'de aynı pozisyon içinde sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Protokol hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilmelidir.

2. Armonize Sistem'in 5. Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dahil ediliyorsa, menşe tespiti açısından da dahil edilir.

Madde 9
Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

Bir teçhizat, makine, alet veya araç parçası beraberinde teslim edilen normal bir teçhizatın bölümü durumundaki ve fiyata dahil edilmiş bulunan veya ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu teçhizat, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Madde 10
Setler

Armonize Sistem'in 3. Genel Kuralı'nda tanımlanan setler, tüm bileşenleri menşeli olduğunda menşeli olarak kabul edilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden oluştuğunda, menşeli olmayan ürünlerin kıymeti, setin fabrika çıkış fiyatının yüzde 15'ini aşmıyorsa, set bir bütün olarak menşeli olarak kabul edilir.

Madde 11
Nötr elemanlar

EK IV/8

Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

a) enerji ve yakıt;

b) tesis ve teçhizat;

c) makine ve aletler;

d) ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın,

menşeini belirlemek gerekmez.

BAŞLIK III
ÜLKESEL GEREKLİLİKLER

Madde 12
Ülkesellik ilkesi

1. Madde 3 ve 4 ile bu maddenin 3. paragrafında belirtilen durumlar hariç olmak üzere Başlık II'de yer alan menşe statüsü kazanılmasına ilişkin koşullar, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te kesintisiz olarak yerine getirilmelidir.

2. Madde 3 ve 4'te belirtilen durumlar dışında Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'ten başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın, geri gelmesi halinde, aşağıdaki hususlar gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde, menşeli olmadığı kabul edilir:

a) geri gelen eşyanın, ihraç edilmiş eşya ile aynı olduğu,

ve

b) söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde, iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı.

3. Başlık II'de belirlenen kurallar uyarınca kazanılan menşe statüsü, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'ten ihraç edilen ve daha sonra yeniden ithal edilen maddeler üzerinde, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışında yapılan işçilik veya işlemden, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde etkilenmeyecektir:

(a) Söz konusu maddeler tamamen Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te elde edilmişler veya ihraç edilmelerinden önce Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesinde

EK IV/9

bir işçilik veya işlemden geçmişlerdir,

ve

(b) Bu durum, gümrük idarelerinin aşağıdaki hususlar konusunda tatmin edilmesi ile kanıtlanır:

(i) geri gelen eşya ihraç edilen maddelerin işçilik veya işlemden geçirilmesi ile elde edilmiştir, ve

(ii) bu madde hükümlerinin uygulanması ile Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışında kazanılan toplam katma değer, menşe statüsü talebine konu nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 10'unu aşmamaktadır.

4. Paragraf 3'ün amaçları açısından, Başlık II'de düzenlenen menşe statüsünün kazanılması için gerekli koşullar, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışında yapılan işçilik ve işlemlere uygulanamaz. Fakat, nihai ürünün menşe statüsünün belirlenmesinde, ürüne dahil edilen menşeli olmayan her madde için Ek II'deki listede belirlenen bir azami kıymet bulunduğu durumda, bu madde hükümlerinin uygulanmasıyla, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışında kazanılmış katma değerle birlikte dikkate alındığında, ilgili taraf ülkede ürüne dahil edilen menşeli olmayan maddelerin toplam kıymeti belirlenen yüzdeyi aşmayacaktır.

5. Paragraf 3 ve 4'ün hükümlerinin uygulanması amacıyla, "toplam katma değer", orada dahil edilen maddelerin kıymetlerini de içerecek şekilde, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışında oluşan tüm maliyetler anlamında kullanılır.

6. Paragraf 3 ve 4'ün hükümleri, Ek II'deki listede düzenlenen koşulları yerine getirmeyen veya sadece Madde 6(2)'de yer alan genel tolerans kuralının uygulanması ile yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olduğu kabul edilen ürünler için uygulanmaz.

7. Paragraf 3 ve 4'ün hükümleri Armonize Sistem'in 50 ila 63. Fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

8. Bu Maddenin hükümleri tarafından kapsanan türde ve Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışında yapılan herhangi bir işçilik veya işlem, hariçte işleme veya benzeri düzenlemeler vasıtasıyla yürütülür.

Madde 13

Doğrudan nakliyat

1. Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele sadece işbu Protokol'ün gerekliliklerini yerine getirmiş, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek arasında doğrudan veya diğer ülkelerin toprakları veya Madde 3 ve 4'te belirtilen topraklar üzerinden nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber tek bir sevkiyatı oluşturan ürünler, aktarma veya geçici depolama yoluyla, ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük idarelerinin gözetimi altında olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik

EK IV/10

işlemler dışında bir işlemden geçmemiş olmaları koşullarıyla, gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilirler.

Menşeli ürünler, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışındaki ülkeler üzerinden boru hattı ile nakledilebilirler.

2. Paragraf 1'de yer alan şartların sağlandığı, ithalatçı ülke gümrük idaresine aşağıdaki belgelerin ibrazıyla ispatlanır:

a) ihracatçı ülkeden, transit ülkesi yoluyla geçişi kapsayan tek bir sevk evrakı, veya

b) transit ülkesi gümrük idaresince düzenlenen,

(i) ürünlerin tam bir tanımını veren;

(ii) ürünlerin boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği hallerde kullanılan gemi veya diğer nakil araçlarının adlarını gösteren, ve

(iii) ürünlerin transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu kanıtlayan bir belge, veya

c) bunların temin edilememesi halinde, diğer kanıtlayıcı belgeler.

Madde 14
Sergiler

1. Madde 3 ve 4'te belirtilenler dışında başka bir ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergiden sonra Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'e ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, aşağıdaki durumlar hakkında gümrük idarelerinin tatmin edilmesi kaydıyla, ithalatta Anlaşma hükümlerinden yararlanırlar:

(a) bir ihracatçının bu ürünleri Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'ten serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi;

(b) ürünlerin bu ihracatçı tarafından Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'teki bir kişiye satılması veya tasarrufuna verilmesi;

(c) ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildikleri durumda sevkedilmesi; ve

(d) ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmaması.

EK IV/11

2. Başlık V hükümleri uyarınca bir menşe ispat belgesi hazırlanmalı veya düzenlenmeli ve ithalatçı ülkenin gümrük idaresine normal şartlarda ibraz edilmelidir. Serginin adı ve adresi bu belgede gösterilmelidir. Gerektiğinde, ürünlerin sergilendikleri koşullara dair ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

3. Paragraf 1, özel amaçla yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda düzenlenmemiş olan, süresi zarfında eşyanın gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösterilere uygulanır.

BAŞLIK IV
GERİ ÖDEME VEYA MUAFİYET

Madde 15
Gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanması

1. Başlık V hükümleri çerçevesinde menşe ispat belgesi düzenlenen veya hazırlanan; Türkiye Cumhuriyeti, Bosna-Hersek veya Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler veya topraklardan biri menşeli ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildirler.

2. Paragraf 1'deki yasak, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te imalatta kullanılan maddelere uygulanabilen gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin, ürünlerin söz konusu maddelerden elde edilip ihraç edildiği ve dahilde kullanım için alıkonmadığı hallerde, kısmen veya tamamen iadesi veya muaf tutulması veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye, bu tür iade veya ödemelerin fiilen veya açıkça geçerli olduğu durumlarda uygulanır.

3. Bir menşe ispat belgesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, menşeli olmayan maddeler kullanılarak üretilen söz konusu ürünlere geri ödeme sağlanmadığını ve bu maddelere uygulanabilen tüm gümrük vergileri veya eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm uygun belgeleri gümrük yetkililerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazır olmalıdır.

4. Paragraf 1 ila 3 hükümleri, Madde 8(2)'de belirtilen ambalajlara, Madde 9'da belirtilen aksesuar, yedek parça ve aksama ve Madde 10'da belirtilen set halindeki ürünler açısından da, menşeli olmamaları halinde uygulanır.

5. Paragraf 1 ila 4 hükümleri, yalnızca Anlaşma'nın uygulandığı türden maddelere uygulanır. Ayrıca bu hükümler, Anlaşma hükümleri uyarınca ihracatta uygulanabilen tarım ürünleri için ihracat iadesi sisteminin işlemesine engel teşkil etmezler.

BAŞLIK V
MENŞE İSPAT BELGESİ

EK IV/12

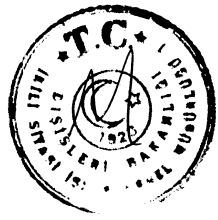

Madde 16
Genel koşullar

1. Türkiye Cumhuriyeti menşeli ürünler Bosna-Hersek'e ve Bosna-Hersek menşeli ürünler Türkiye Cumhuriyeti'ne ithal edilirken, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine işbu Anlaşma'dan yararlanabilirler:

(a) Bir örneği Ek III'te yer alan EUR.1 Dolaşım Belgesi, veya

(b) Madde 22(1)'de belirtilen durumlarda, ihracatçı tarafından verilen, söz konusu ürünleri teşhislerini mümkün kılmaya yeterli ayrıntıda tanımlayan fatura, teslimat notu veya başka herhangi bir ticari belge üzerinde belirtilen, bundan sonra "fatura beyanı" olarak atıfta bulunulacak olan bir beyan; fatura beyanı metni Ek IV'te yer almaktadır.

2. Paragraf 1'e rağmen, işbu Protokol anlamındaki menşeli ürünler Madde 27'de tanımlanan durumlarda, yukarıda bahsedilen belgelerden birinin ibrazına gerek olmaksızın Anlaşma'dan yararlanırlar.

Madde 17
EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenme işlemleri

1. EUR.1 Dolaşım Belgesi, ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğunda yetkili temsilcisinin yazılı müracaatına binaen, ihracatçı ülkenin gümrük idaresi tarafından düzenlenir.

2. Bu amaçla, ihracatçı veya yetkili temsilcisi, örnekleri Ek III'te yer alan EUR.1 Dolaşım Belgesi ve müracaat formunu doldurur. Bu formlar, Anlaşma'nın düzenlendiği dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin iç mevzuat hükümleri çerçevesinde doldurulur. Eğer el yazısı kullanılırsa matbaa harfleriyle ve mürekkeple doldurulur. Eşyanın tanımı, bu amaçla ayrılmış kutu içine boş satır bırakılmaksızın yapılmalıdır. Eğer kutunun tamamı dolmaz ise, tanımın son satırının altına bir yatay çizgi çekilerek, boş alan çapraz bir çizgi ile kapatılır.

3. EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için müracaatta bulunan ihracatçı, EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nı verecek ihracatçı ülkenin gümrük idaresinin talep edebileceği, söz konusu eşyanın menşe statüsü ile işbu Protokol'ün diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesaiki herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

4. Söz konusu ürünlerin, işbu Protokolün diğer gerekliliklerini karşılması ve Türkiye Cumhuriyeti, Bosna-Hersek veya Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler veya topraklardan biri menşeli olduğunun kabul edilmesi durumunda, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek gümrük idareleri tarafından bir EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenir.

EK IV/13

5. EUR.1 Dolaşım Belgelerini düzenleyen gümrük idareleri, ürünlerin menşe statüsünün ve işbu Protokol'ün diğer koşullarının yerine getirildiğinin kontrolü için gereken her tedbiri alırlar. Bu amaçla, her türlü delil talebinde bulunma ve ihracatçının hesaplarında denetleme yapma veya gerekli görülen başka herhangi bir kontrol hakkına sahiptirler. EUR.1 Dolaşım Belgelerini düzenleyen gümrük idareleri, Paragraf 2'de atıfta bulunulan formların usulünce doldurulmasını da sağlarlar. Özellikle, ürünün tanımı için ayrılmış bulunan boşluğun, her türlü sahte ilaveler yapılması imkanını ortadan kaldıracak şekilde doldurulmuş olduğunu kontrol ederler.

6. EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlendiği tarih, sertifika üzerindeki 11 numaralı kutuda gösterilir.

7. EUR.1 Dolaşım Belgesi, gümrük idaresince düzenlenerek fiili ihracatın gerçekleştiği veya kesinleştiği anda, ihracatçının kullanımına verilir.

Madde 18

Sonradan düzenlenen EUR.1 Dolaşım Sertifikası

1. Madde 17(7)'ye rağmen, aşağıdaki durumlarda, EUR.1 Dolaşım Belgesi istisnai olarak, ait olduğu eşyanın ihracatından sonra düzenlenebilir:

(a) hatalar, istenmeyerek yapılan ihmaller veya özel durumlar nedeniyle, ihracat esnasında düzenlenmemiş ise veya

(b) Gümrük idareleri, bir EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususunda, tatmin edilirlerse.

2. Paragraf 1'in uygulanması açısından, ihracatçı, müracaatında EUR.1 Dolaşım Belgesinin ait olduğu ürünlerin ihracat yer ve tarihini ve talebinin gerekçelerini belirtmek zorundadır.

3. Gümrük idareleri, ancak ihracatçının müracaatındaki bilgilerin mütekabil dosya ile uyumlu olduğunu doğruladıktan sonra, sonradan EUR.l Dolaşım Belgesi düzenleyebilirler.

4. Sonradan verilen EUR.1 Dolaşım Belgeleri, aşağıdaki İngilizce ibareyi taşımalıdır: "ISSUED RETROSPECTIVELY"

5. Paragraf 4'te belirtilen ibare, EUR.l Dolaşım Belgesinin "Gözlemler" kutusuna konulur.

Madde 19

İkinci Nüsha EUR. 1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi

1. EUR.1 Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybolması veya hasar görmesi halinde ihracatçı, belgeyi düzenleyen gümrük idaresine, elindeki ihracat belgelerine dayanarak ikinci bir nüsha tanzim etmesi için müracaat edebilir.

2. Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha, aşağıdaki İngilizce ibareyi taşımalıdır:
"DUPLICATE"

3. Paragraf 2'de belirtilen ibare, EUR.1 Dolaşım Belgesinin "Gözlemler" kutusuna konulur.

4. Asıl EUR.1 Dolaşım Belgesinin veriliş tarihini taşıması gereken ikinci nüsha bu tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Madde 20
Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesine istinaden EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi

Menşeli ürünler Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te bir gümrük idaresinin kontrolü altında iken, söz konusu ürünlerin tamamı veya bir bölümünü Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek içinde başka bir yere göndermek amacıyla, orijinal menşe ispat belgesinin bir veya daha fazla EUR.1 Dolaşım Belgesiyle değiştirilmesi mümkündür. Değiştirilen EUR.1 Dolaşım Belgesi/Belgeleri, ürünleri kontrolü altında bulunduran gümrük idaresi tarafından düzenlenir.

Madde 21
Muhasebesel ayırım

1. Aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan madde stoklarının ayrı tutulmasının önemli maliyetler ve somut güçlükler doğurduğu hallerde, ilgililerin yazılı talebi üzerine gümrük idaresi, bu stokların yönetiminde "muhasebesel ayırım" yöntemi (bundan sonra "yöntem" olarak adlandırılacaktır) adı verilen yöntemin kullanılmasına izin verebilir.

2. Bu yöntem, belirli bir referans dönemi için, elde edilen "menşeli" kabul edilebilecek ürün sayısının, stoklar fiziksel ayırıma tabi tutulduğunda elde edilecek olanla aynı olmasını sağlayabilmelidir.

3. Gümrük idaresi paragraf 1'de belirtilen bu izni, gerekli görebileceği her türlü koşula bağlı olarak verebilir.

4. Bu yöntem ve bu amaca yönelik başvuru, ürünlerin imal edildiği ülkede uygulanan genel muhasebe ilkelerine göre uygulanır ve kaydı tutulur.

5. Bu yöntemden yararlanan, menşeli kabul edilebilecek ürün miktarı için, yerine göre menşe ispat belgesi düzenleyebilir veya bunun için başvuruda bulunabilir. Gümrük idaresinin talebi üzerine, yararlanan, stoklarının nasıl işletildiğine dair bir bildirge sunar.

6. Gümrük idaresi, iznin kullanımını izler ve her ne suretle olursa olsun, yararlananın, izni uygunsuz kullandığı veya bu Protokolde belirlenen diğer herhangi bir koşulu yerine getiremediği her durumda bu izni geri alabilir.

Madde 22
Fatura beyanında bulunma koşulları

1. Madde 16(1)(b)'de atıfta bulunulan fatura beyanı;

(a) Madde 23 anlamında bir onaylanmış ihracatçı tarafından, veya

(b) toplam kıymeti 6000 Avro'yu geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden ve bir veya daha fazla paketten oluşan bir sevkiyat için, herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir.

2. Fatura beyanı, söz konusu ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti, Bosna-Hersek veya Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler veya topraklardan biri menşeli olduğunun kabulü ve işbu Protokol'ün diğer koşullarının sağlanması halinde hazırlanabilir.

3. Fatura beyanında bulunan ihracatçı, ihracatçı ülkenin gümrük idaresinin talebi üzerine, söz konusu eşyanın menşe statüsü ile işbu Protokol'ün diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesaiki her an ibraz etmeye hazırlıklı olur.

4. Fatura beyanı, ihracatçı tarafından, metni Ek IV'te verilen ve aynı ekteki dillerden birinde ihracatçı ülkenin iç mevzuat hükümleriyle uyumlu olarak fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, damgalanması veya basılmasıyla hazırlanır. Eğer beyan el yazısı ile yapılırsa, matbaa harfleriyle ve mürekkeple yazılır.

5. Fatura beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva etmelidir. Ancak, Madde 23 anlamında onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir fatura beyanının kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğunu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhütnameyi ihracatçı ülkenin gümrük idaresine vermiş olması koşuluyla, bu beyanı imzalama şartı aranmaz.

6. Bir fatura beyanı, ihracatçı tarafından ait olduğu ürünlerin ihracatı sırasında veya ait olduğu ürünlerin ithalatından itibaren iki yıl içinde ithalatçı ülkede ibrazı koşuluyla, ihracattan sonra hazırlanabilir.

Madde 23
Onaylanmış ihracatçı

1. İhracatçı ülkenin gümrük idaresi, bu Anlaşma kapsamındaki ürünlerin sık aralıklarla sevkiyatını yapmakta olan herhangi bir ihracatçıyı, (Bundan sonra "onaylanmış ihracatçı" olarak adlandırılacaktır.) söz konusu ürünlerin kıymetine bakılmaksızın fatura beyanında bulunabilmesi konusunda yetkili kılabilir. Böyle bir yetki talebinde bulunan ihracatçı, ürünlerin menşe statüsü ile işbu Protokol'ün diğer koşullarının yerine getirildiğini doğrulamak üzere gümrük idarelerine tatmin edici her türlü gerekli garantiyi vermek mecburiyetindedir.

2. Gümrük idaresi, onaylanmış ihracatçı statüsünü, kendisinin uygun gördüğü herhangi bir şarta bağlı olarak verebilir.

3. Gümrük idaresi, onaylanmış ihracatçıya, fatura beyanında yer almak üzere, bir gümrük onay numarası verir.

4. Gümrük idaresi, onaylanmış ihracatçının bu yetki kullanımını takip eder.

5. Gümrük idaresi, vermiş olduğu yetkiyi herhangi bir anda geri alabilir. Onaylanmış ihracatçı paragraf 1'de belirtilen garantiyi artık vermez, paragraf 2'de belirtilen şartları artık yerine getirmez veya yetkiyi doğru olmayan bir şekilde kullanırsa, gümrük idaresi bu tasarrufta bulunur.

Madde 24
Menşe ispat belgesinin geçerliliği

1. Bir menşe ispat belgesi, ihracatçı ülkede düzenleniş tarihinden itibaren dört ay süreyle geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmek zorundadır.

2. Paragraf 1'de belirtilen son ibraz tarihinden sonra ithalatçı ülkenin gümrük idaresine ibraz edilen menşe ispat belgeleri, bu belgelerin belirlenmiş son tarihe kadar ibraz edilememesinin istisnai durumlardan kaynaklanması halinde tercihli muamele uygulanmak üzere kabul edilebilir.

3. Diğer geç ibraz hallerinde ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, ürünlerin belirtilen son tarihten önce sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

Madde 25
Menşe ispat belgesinin ibrazı

Menşe ispat belgeleri, ithalatçı ülkedeki usullere uygun olarak bu ülkenin gümrük idaresine ibraz edilir. Anılan idare, menşe ispat belgesinin geçerlisini, ve ayrıca, ürünlerin Anlaşma'nın

EK IV/47

uygulanmasının gerektirdiği koşulları sağladığına ilişkin ithalatçının beyanı ile birlikte ithalat beyannamesini de talep edebilir.

Madde 26
Parçalar halinde ithalat

İthalatçının talebi üzerine ve ithalatçı ülkenin gümrük idaresince belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistem'in 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistem'in XVI ve XVII. bölümlerinde veya 7308 ve 9406 pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe ispat belgesi, ilk parçanın ithalatı sırasında gümrük idaresine ibraz edilir.

Madde 27
Menşe ispat belgesinden muafiyet

1. Gerçek kişilerden gerçek kişilere küçük paketler halinde gönderilen veya yolcunun zati eşyasını oluşturan ürünler, ticari amaçlarla ithal edilmemişlerse ve işbu Protokol'ün şartlarına uydukları beyan edilirse ve böyle bir beyanın doğruluğundan şüphe edilmiyorsa, menşe ispat belgesinin ibrazına gerek olmaksızın menşeli olarak kabul edilirler. Posta ile gönderilen ürünler için bu beyan, CN22/CN23 gümrük beyannamesi üzerinde veya bu belgeye eklenen bir kağıt üzerinde yapılabilir.

2. Arızî olarak yapılan ve yalnızca alıcıların veya yolcuların veya bunların ailesinin kişisel kullanımına yönelik ürünlerin ithalatı, ürünlerin cinsinden ve miktarından ticari amaç güdülmediği aşikarsa, ticari amaçlı ithalat olarak kabul edilmez.

3. Ayrıca, ürünlerin toplam kıymeti küçük paketler için 500 Avro'yu veya yolcunun zati eşyasını oluşturan ürünler için 1200 Avro'yu aşamaz.

Madde 28
Destekleyici belgeler

Madde 17(3) ve 22(3)'te belirtilen, bir EUR.l Dolaşım Belgesi veya fatura beyanı kapsamındaki ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti, Bosna-Hersek veya Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler veya topraklardan biri menşeli olduğunu ve işbu Protokol'ün diğer koşullarını yerine getirdiğini tevsik etmek amacıyla kullanılan belgeler, bunların yanında aşağıda belirtilenleri de içerebilir:

(a) ihracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte, örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller;

(b) Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler;

(c) Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te düzenlenmiş veya hazırlanmış, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te maddeler üzerinde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler;

(d) Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te işbu Protokol uyarınca veya Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler veya topraklarda ise bu Protokol hükümleriyle aynı menşe kurallarına göre olarak düzenlenmiş veya hazırlanmış olan, kullanılmış maddelerin menşe statüsünü tevsik eden EUR.l Dolaşım Sertifikaları veya fatura beyanları;

(e) Madde 12'nin uygulanması açısından, söz konusu maddenin gerekliliklerinin karşılandığını ispat eden ve Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek dışında gerçekleştirilen işçilik veya işlemlere ilişkin uygun kanıtlar.

Madde 29

Menşe ispat belgeleri ile destekleyici belgelerin muhafazası

1. EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için müracaatta bulunan ihracatçı, Madde 17(3)'te belirtilen vesaiki en az üç yıl muhafaza eder.

2. Fatura beyanında bulunan ihracatçı, işbu beyanın bir nüshasını ve Madde 22(3)'te belirtilen vesaiki en az üç yıl muhafaza eder.

3. İhracatçı ülkenin EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenleyen gümrük idaresi, Madde 17(2)'de belirtilen müracaat formunu en az üç yıl muhafaza eder.

4. İthalatçı ülkenin gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen EUR.l Dolaşım Belgeleri ve fatura beyanlarını en az üç yıl muhafaza eder.

Madde 30

Farklılıklar ve şekli hatalar

1. Menşe ispat belgesi üzerindeki ibareler ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgeler üzerindeki ibareler arasında bulunabilecek küçük tutarsızlıklar, sunulan ürünlere karşılık geldiğinin usulünce tespit edilmesi kaydıyla, menşe ispat belgesini kendiliğinden geçersiz kılmaz.

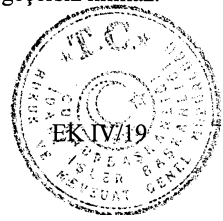

EK IV/19

2. Menşe ispat belgesi üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz şekli hatalar, menşe ispat belgesinin reddedilmesini gerektirmez.

Madde 31
Avro cinsinden ifade edilen tutarlar

1. Madde 22(1)(b) ve 27(3) hükümlerinin uygulanması için, eşyanın Avro dışında bir para birimi üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Türkiye Cumhuriyeti, Bosna-Hersek veya Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler veya toprakların ulusal para birimleri cinsinden ifade edilen ve Avro tutarına eşit tutarlar, ilgili ülkelerin her biri tarafından yıllık olarak sabitlenir.

2. Bir sevkiyat, ilgili ülke tarafından sabitlenen tutara göre, faturanın düzenlendiği para birimine atıfta bulunulmak suretiyle, Madde 22(1)(b) ve 27(3) hükümlerinden yararlanır.

3. Belirli bir ulusal para biriminde kullanılacak tutarlar, Ekim ayının ilk iş günü kurundan ifade edilen Avro cinsinden tutarlara eşit olur. Tutarlar, 15 Ekim'e kadar Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Bosna-Hersek'e bildirilir ve bir sonraki yılın 1 Ocak gününden itibaren uygulanır.

4. Bir ülke, Avro cinsinden ifade edilen bir tutarın kendi ulusal para birimine çevrilmesinin sonucunda ortaya çıkan tutarda, aşağı veya yukarı doğru yuvarlama yapabilir. Yuvarlanan tutarlar, çevirme işlemi sonucunda ortaya çıkan tutarın yüzde 5'inden farklı olamaz. Bir ülke, paragraf 3'te öngörülen yıllık ayarlama zamanında yapılan çevirme işlemi, ulusal birim cinsinden eşdeğerinin yuvarlama yapılmaksızın yüzde 15'inden daha düşük bir artışla sonuçlanıyorsa, Avro cinsinden ifade edilen tutarın eşdeğeri ulusal para karşılığını, değiştirmeden koruyabilir. Çevirme işlemi ulusal para eşdeğerinde bir düşüşle sonuçlanıyorsa, bu eşdeğer değiştirilmeden korunabilir.

5. Avro cinsinden ifade edilen tutarlar, Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'in talebi üzerine Ortak Komite tarafından gözden geçirilir. Gözden geçirme sırasında Ortak Komite, belirtilen limitlerin gerçekteki etkilerinin korunmasının istenilip istenilmediğini değerlendirir. Bu amaçla, Avro cinsinden ifade edilen tutarları değiştirmeye karar verebilir.

BAŞLIK VI
İDARİ İŞBİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ

Madde 32
Karşılıklı yardım

1. Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek gümrük idareleri birbirlerine yetkili gümrük

idareleri vasıtasıyla kendi gümrük idarelerinde EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde kullanılan mühürlerin örnek baskılarını ve EUR.1 Dolaşım Belgeleri ve fatura beyanlarının sonradan kontrolünden sorumlu gümrük idarelerinin adreslerini sağlarlar.

2. Bu Protokol'ün düzgün uygulanmasını teminen, Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek, yetkili gümrük idareleri vasıtasıyla, birbirlerine EUR.l Dolaşım Belgeleri veya fatura beyanlarının geçerliliklerinin ve bu vesaikte yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olurlar.

Madde 33
Menşe ispat belgelerinin kontrolü

1. Menşe ispat belgelerinin sonradan kontrolü, sondaj usulü ile veya ithalatçı ülke gümrük idaresinin bu belgelerin geçerliliğine, söz konusu ürünlerin menşe statüsüne veya işbu Protokol'ün diğer koşullarının yerine getirilişine ilişkin makul şüphesi olduğu her an yapılır.

2. Paragraf 1 hükümlerini yerine getirmek amacıyla, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, EUR.1 Dolaşım Belgesi ve fatura ile, eğer ibraz edilmiş ise fatura beyanını, yahut bu vesaikin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin gümrük idaresine geri gönderir. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

3. Kontrol, ihracatçı ülkenin gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülkenin gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahip olur.

4. Eğer ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, kontrol sonucunun beklenmesi süresinde söz konusu ürünlere tercihli muamele tanınmasını askıya almaya karar verirse, ürünlerin takdir edilen ihtiyati tedbirlere bağlı olarak serbest bırakılmasını ithalatçıya önerir.

5. Kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi, bu kontrolün sonuçlarından mümkün olan en kısa zamanda haberdar edilir. Bu sonuçlar, belgelerin gerçek olup olmadığını, söz konusu ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti, Bosna-Hersek veya Madde 3 ve 4'te belirtilen diğer ülkeler veya topraklardan biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceğini ve işbu Protokol'ün diğer koşullarına uyup uymadıklarını açıkça belirtmelidir.

6. Makul şüphe olması halinde, kontrol talebine on ay içinde cevap alınamaz veya cevap söz konusu belgenin gerçekliğinin veya ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilgi içermiyorsa, talepte bulunan gümrük idaresi, istisnai durumlar haricinde, tercih tanınmasını reddeder.

Madde 34
Anlaşmazlıkların çözümü

EK IV/21

Madde 33'deki kontrol usulleriyle ilgili olarak, kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi ile bu kontrolün yapılmasından sorumlu gümrük idaresi arasında çözümlenemeyen bir anlaşmazlığın veya işbu Protokol'ün yorumlanmasına ilişkin bir soru hasıl olması halinde, gümrük idareleri durumu Ortak Komite'ye arz eder.

İthalatçı ile, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, adı geçen ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözülür.

Madde 35
Cezalar

Ürünler için tercihli muamele hakkı elde etmek amacıyla, yanlış bilgi içeren bir belgeyi hazırlayan veya hazırlattıran şahıslara ceza uygulanır.

Madde 36
Serbest Bölgeler

1. Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek, nakliye esnasında, kendi ülkelerinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan, bir menşe ispat belgesi kapsamında ticarete konu ürünlerin başka ürünlerle değiştirilmelerini veya bozulmalarını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamalarının temini konusundaki bütün tedbirleri alırlar.

2. Paragraf 1 hükümlerine istisna olarak, Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek menşeli ürünler bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal olunur ve bir işlem veya muameleden geçirilirse, ilgili idare, uygulanan işlem veya muamelenin işbu Protokol hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenler.

BAŞLIK VII
SON HÜKÜMLER

Madde 37
Transit haldeki veya antrepodaki eşya

Başlık II hükümlerine uygun olan ve Protokol'ün yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da Türkiye Cumhuriyeti veya Bosna-Hersek'te antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, ithalatçı ülkenin gümrük idaresine söz konusu tarihten itibaren dört ay içinde, eşyanın ihracatçı ülkenin gümrük idaresi tarafından sonradan verilmiş menşe ispat belgesi veya taşıma koşullarına ilişkin kontrol niteliğinde herhangi bir belgenin sunulması kaydıyla, Anlaşma hükümleri tatbik edilebilir.

Madde 38
Gümrük ve Menşe Konuları Alt Komitesi

Ortak Komite'ye bağlı, görevlerinin ifasında yardımcı olmak ve uzmanlar arasında işleyen sürekli bir iletişim ve danışma sağlamak için gümrük ve menşe konularında bir Alt Komite oluşturulur.

Bu Alt Komite, her iki tarafın gümrük ve menşe konularıyla ilgili gümrük hususlarından sorumlu uzmanlarından oluşur.

Madde 39
Ekler

İşbu Protokolün Ekleri onun ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde 40
Protokol'de Yapılacak Değişiklikler

Ortak Komite, işbu Protokol hükümlerinde değişiklik yapmaya karar verebilir.

EK IV/23

EK I

EK II'DE YER ALAN LİSTE İÇİN GİRİŞ NOTLARI

Not 1:

Liste, tüm ürünlerin bu Protokol'ün 6. Maddesi çerçevesinde yeterli düzeyde işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilmeleri için gerekli şartları düzenler.

Not 2:

2.1 Listenin ilk iki sütunu elde edilen ürünü tanımlamaktadır. 1. sütun Armonize Sistem'de kullanılan tarife pozisyon numarası ya da fasıl numarasını, 2. sütun ise bu sistemde kullanılan tarife pozisyonu ya da fasıl kapsamındaki eşyanın tanımını vermektedir. İlk iki sütuna yapılan her bir giriş için 3. veya 4. sütunda bir kural belirtilmiştir. Bazı hallerde 1. sütundaki girişin önüne 'y' ibaresi konulması, 3. veya 4. sütundaki kuralın sadece, pozisyonun 2. sütunda tanımlanan o kısmına uygulanacağı anlamına gelmektedir.

2.2 1. sütunda bir çok pozisyon numarasının bir arada gruplandırılmış olduğu veya bir fasıl numarasının verildiği ve dolayısıyla 2. sütundaki ürün tanımlarının genel ifadelerle verilmiş olduğu hallerde, 3. veya 4. sütundaki bitişik kurallar, Armonize Sistem'de bir faslın tarife pozisyonlarında, veya 1. sütunda gruplandırılmış pozisyonlardan herhangi birisinde sınıflandırılan ürünlerin hepsine uygulanır.

2.3 Listede bir tarife pozisyonunda yer alan farklı ürünlerin farklı kurallara tabi olması halinde, her bir bent, 3. veya 4. sütundaki bitişik kurallara tabi tarife pozisyonunun ilgili kısmının tanımını içerir.

2.4 İlk iki sütundaki herhangi bir kalem için, 3. ve 4. sütunların her ikisinde de bir kural belirlenmiş ise, ihracatçı, sütun 3 veya sütun 4'te yer alan kurallardan herhangi birisini uygulamayı, bir alternatif olarak tercih edebilir. 4. sütunda hiçbir menşe kuralı verilmemiş ise, 3. sütunda yer alan kuralın uygulanması gerekir.

Not 3:

3.1 Başka bir ürünün imalatında kullanılan menşe statüsü kazanmış ürünlere ilişkin bu Protokol'ün 6. Maddesinde yer alan şartlar, menşe statüsünün bu ürünlerin kullanıldığı fabrikada veya bir Tarafta başka bir fabrikada kazanılıp kazanılmadığına bakılmaksızın uygulanır.

Örneğin;

8407 pozisyonundaki bir motor, ki kural kullanılacak menşeli olmayan maddelerin kıymetinin fabrika-çıkış fiyatının yüzde 40'ını aşamayacağını belirtir, y.7224 pozisyonundaki "dövme suretiyle kabaca şekillendirilmiş diğer çelik alaşımları" ile yapılır.

Eğer bu dövme işlemi Türkiye Cumhuriyeti'nde menşeli olmayan külçelerden yapılmış ise, listede y.7224 pozisyonu için verilen kural gereğince bu işlem menşe statüsüne sahiptir. Bu takdirde aynı fabrikada veya Türkiye Cumhuriyeti'nde başka bir fabrikada üretilip üretilmediğine bakılmaksızın, dövme, motorun kıymet hesaplamasında menşeli sayılır. Yani, kullanılan menşeli olmayan maddelerin kıymetleri toplamı alınırken, menşeli olmayan külçenin kıymeti hesaba katılmaz.

3.2 Listedeki kural gerekli asgari işçilik veya işlem miktarını gösterir ve daha fazla işçilik ve işlem de menşe statüsü verir; aksine daha az işçilik ve işlem menşe statüsü veremez. Bu nedenle, bir kural belirli bir imalat aşamasında menşeli olmayan madde kullanılabileceğini belirtirse, bu tür maddenin daha önceki bir imalat aşamasında kullanılması mümkün, daha sonraki aşamasında ise mümkün değildir.

3.3 Not 3.2'deki kural saklı kalmak üzere, bir kural "herhangi bir pozisyondaki maddelerden imalat" ifadesini kullanıyorsa, herhangi bir pozisyondaki maddeler (ürün ile aynı pozisyon ve tanıma sahip maddeler bile), kuralın içerebileceği bazı özel kısıtlamalar da dikkate alınmak koşuluyla kullanılabilir.

Bununla birlikte, "... pozisyondaki diğer maddeler de dahil olmak üzere, herhangi bir pozisyondaki maddelerden imalat" veya "ürün ile aynı pozisyondaki diğer maddeler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki maddelerden imalat" ifadesi, listenin 2. sütununda belirtilen ürün ile aynı tanıma sahip olanlar hariç herhangi bir pozisyondaki maddelerin, kullanılabileceği anlamına gelir.

3.4 Listedeki bir kural bir ürünün birden fazla maddeden imal edilebileceğini ifade ettiğinde, bu, bir veya birden çok maddenin kullanılabileceği anlamına gelir. Tamamının kullanılmasını gerektirmez.

Örneğin;

5208 ila 5212 pozisyonlarındaki mensucat için kural, tabii liflerin kullanılabileceğini ve diğer maddeler arasında kimyasal maddelerin de kullanılabileceğini ifade eder. Bu her ikisinin de kullanılması gerektiği anlamına gelmez; biri, diğeri veya ikisi birden kullanılabilir.

3.5 Listedeki bir kural bir ürünün belli bir maddeden imal edilmesi gerektiğini ifade ederse, açıktır ki bu şart kendi doğası gereği kuralı karşılamayan başka maddelerin kullanılmasını engellemez. (dokumaya ilişkin maddelere ilişkin aşağıdaki Not 6.2'ye de bakınız).

Örneğin;

1904 pozisyonundaki müstahzar gıda için hububat ve bunların türevlerinin kullanılmasını hariç tutan kural, hububattan üretilmemiş mineral tuzların, kimyasal maddelerin veya diğer katkı maddelerinin kullanılmasını engellemez.

EK IV/25

Ancak bu kural, listede gösterilen belirli bir maddeden üretilememesine rağmen aynı özellikte olan ve önceki bir imalat safhasında bulunan bir maddeden üretilebilen ürünlere uygulanmaz.

Örneğin:

y Fasıl 62'deki, dokunmamış maddelerden mamul bir giyim eşyası söz konusu olduğunda, bu eşya grubu için sadece menşeli olmayan ipliğin kullanımına müsaade ediliyorsa, -dokunmamış kumaşların normal olarak iplikten üretilememesine rağmen- dokunmamış kumaştan başlanması mümkün değildir. Böyle durumlarda, başlangıç maddesinin normal olarak iplikten önceki bir safhada - yani lif safhasında- olması gerekir.

3.6 Listedeki kuralda, kullanılabilecek menşeli olmayan maddelerin maksimum kıymeti için iki yüzde oranı verilmiş ise, bu yüzdeler birbirine eklenemez. Diğer bir deyişle, kullanılan menşeli olmayan maddelerin toplam kıymeti verilen yüzde oranlarının en yüksek olanını aşamaz. Ayrıca, her bir yüzde oranı ilgili olduğu maddeye uygulanırken aşılmamalıdır.

Not 4:

4.1 Listede "tabii lifler" kavramı suni ve sentetik liflerden başka liflere atıfta bulunmak üzere kullanılmıştır. Bu, eğirme işleminin başlamasından önceki -döküntüler dahil- aşamalarla sınırlıdır ve aksi belirtilmedikçe karde edilmiş, taranmış veya başka türlü işleme tabi tutulmuş ancak eğrilmemiş lifleri kapsar.

4.2 "Tabii lifler" kavramı 0503 pozisyonundaki at kılı, 5002 ve 5003 pozisyonlarındaki ipek, 5101 ila 5105 pozisyonlarındaki yün lifler ve ince veya kaba hayvan kılları, 5201 ila 5203 pozisyonlarındaki pamuk lifleri ve 5301 ila 5305 pozisyonlarındaki diğer bitkisel lifleri kapsar.

4.3 "Tekstil hamuru", "kimyasal maddeler" ve "kağıt yapımına mahsus maddeler" kavramları listede 50 ila 63. fasıllarda sınıflandırılmayan ve sunî, sentetik ve kağıt lifleri veya iplikleri imalinde kullanılabilen maddeleri tanımlamak üzere kullanılmıştır.

4.4 "Sentetik ve suni devamsız lifler" kavramı listede 5501 ila 5507 pozisyonlardaki sentetik veya sunî filament demetler, devamsız lifler veya döküntülere atfen kullanılmıştır.

Not 5:

5.1. Listede yer alan bir ürün için bu nota atıfta bulunulduğunda, 3. sütunda belirtilen şartlar, bu ürünün imalatında kullanılan, tüm temel dokumaya elverişli maddelerin toplam ağırlığının hep birlikte yüzde 10 veya daha azını oluşturan temel dokumaya elverişli maddelere uygulanmaz (aşağıdaki Not 5.3 ve 5.4'e de bakınız).

5.2. Bununla birlikte, Not 5.1'de bahsedilen bu tolerans yalnızca iki veya daha fazla temel dokumaya elverişli maddeden yapılmış karışık ürünlere uygulanabilir.

Aşağıdakiler temel dokumaya elverişli maddelerdir:

- ipek,
- yün,
- kaba hayvan kılı,
- ince hayvan kılı,
- at kılı,
- pamuk,
- kağıt yapımına mahsus maddeler ve kağıt,
- keten,
- kenevir,
- jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri,
- sisal ve agave türlerinin dokumaya elverişli lifleri,
- hindistan cevizi, abaka, rami ve dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler,
- sentetik filamentler,
- sunî filamentler,
- iletkenliği olan filamentler,
- polipropilenden sentetik devamsız lifler,
- poliesterden sentetik devamsız lifler,
- poliamidden sentetik devamsız lifler,
- poliakrilonitrilden sentetik devamsız lifler,
- poliimidden sentetik devamsız lifler,
- politetraflüoroetilenden sentetik devamsız lifler,
- polifenilen sülfitten sentetik devamsız lifler,
- polivinil klorürden sentetik devamsız lifler,
- diğer sentetik devamsız lifler,
- viskozdan suni ve sentetik devamsız lifler,
- diğer suni devamsız lifler,
- gipe edilmiş olsun olmasın bükülebilir polieter parçalı (segmentli) poliüretandan (segmente edilmiş) mamul iplik,
- gipe edilmiş olsun olmasın bükülebilir poliester parçalı (segmentli) poliüretandan (segmente edilmiş) mamul iplik,
- önemli bir kısmı alüminyum yapraklardan veya alüminyum tozuyla kaplanmış olsun olmasın plastik filmden oluşan şeritlerle birleştirilmiş 5605 pozisyonunda yer alan ürünler (metalize iplikler) (genişliği 5 mm.yi geçmeyen, iki plastik film arasına renkli veya renksiz bir yapıştırıcı vasıtasıyla sıkıştırılmış olanlar)
- 5605 pozisyonunda yer alan diğer ürünler.

Örneğin;

5203 pozisyonundaki pamuk lifleri ve 5506 pozisyonundaki sentetik devamsız liflerden imal edilmiş 5205 pozisyonundaki bir iplik karışık bir ipliktir. Bu yüzden, menşe kurallarını karşılamayan menşeli olmayan sentetik devamsız lifler (bunların kimyasal maddeler veya tekstil hamurundan imal edilmesi gerekmektedir), ipliğin ağırlığının en çok yüzde 10'una kadar kullanılabilir.

EK IV/27

Örneğin;

5107 pozisyonundaki yün ipliği ve 5509 pozisyonundaki sentetik devamsız liflerden mamul iplikten imal edilmiş 5112 pozisyonundaki bir yünlü mensucat karışık bir mensucattır. Bu yüzden menşe kurallarını karşılamayan menşeli olmayan sentetik iplik (bunların kimyasal maddelerden veya tekstil hamurundan imali gerekmektedir) veya yün iplik (bunların karde edilmemiş, taranmamış veya başka bir şekilde eğirmeye hazırlanmamış tabii liflerden imali gerekmektedir) veya her ikisinin karışımı, mensucatın ağırlığının en çok yüzde 10'una kadar kullanılabilir.

Örneğin;

5205 pozisyonundaki pamuk ipliğinden ve 5210 pozisyonundaki pamuklu mensucattan imal edilmiş, 5802 pozisyonundaki bir tufte edilmiş mensucat, eğer pamuklu mensucat, iki farklı pozisyonda yer alan ipliklerden imal edilmiş bir karışık mensucat ise veya kullanılan pamuk iplikleri bir karışım ise, bir karışık üründür.

Örneğin;

Eğer söz konusu tufte edilmiş mensucat, 5205 pozisyonundaki pamuk ipliğinden veya 5407 pozisyonundaki sentetik mensucattan imal edilmiş ise, bu takdirde açıktır ki, kullanılan iplikler iki ayrı temel dokumaya elverişli maddedir ve aynı şekilde tufte edilmiş mensucat bir karışık üründür.

5.3. "Gipe edilmiş olsun veya olmasın bükülebilir polieter parçaları (segment) içeren poliüretandan (segmente edilmiş) imal edilmiş iplik" ihtiva eden ürünlerde bu tolerans söz konusu iplik için yüzde 20'dir.

5.4. "Alüminyum yaprak veya alüminyum tozu ile kaplanmış olsun veya olmasın plastik film" esaslı şerit ihtiva eden, 5 mm.yi geçmeyen genişlikte, bir yapıştırıcı ile iki plastik film arasına sıkıştırılmış ürünlerde bu tolerans söz konusu şerit için yüzde 30'dur.

Not 6:

6.1 Listede bu giriş notuna atıfta bulunan bir dipnot ile işaretlenmiş tekstil ürünlerinde, söz konusu mamul ürünler için 3 no'lu sütunda belirlenen kuralları karşılamayan astar ve iç astarlar haricindeki tekstil maddeleri, mamulünkinden başka bir pozisyonda yer almaları ve toplam kıymetlerinin mamulün fabrika çıkış fiyatının yüzde 8'ini aşmaması kaydıyla, kullanılabilirler.

6.2. Not 6.3'ün hükümlerine halel getirmeksizin 50 ila 63. fasıllar arasında yer almayan maddeler, dokumaya elverişli madde ihtiva etsinler veya etmesinler, serbestçe kullanılabilirler.

Örneğin;

Listedeki bir kural, örneğin pantolon gibi belli bir tekstil eşyası için iplik kullanılması gerektiğini belirtiyorsa, bu kural, örneğin düğme gibi metal eşyaların -düğmeler 50 ila 63. fasıllar arasında

yer almadığından- kullanılmasını engellemez. Aynı nedenle, fermuarların, normal olarak dokumaya elverişli madde ihtiva etmelerine rağmen, kullanılmasına mani teşkil etmez.

6.3. Bir yüzde kuralı uygulandığında, kullanılan menşeli olmayan maddelerin kıymeti hesaplanırken 50 ila 63. fasıllarda yer almayan maddelerin kıymetlerinin de hesaba dahil edilmesi gerekir.

Not 7:

7.1. y 2707, 2713 ila 2715, y 2901, y 2902 ve y 3403 pozisyonları bahis konusu olduğunda "özel işlemler", aşağıdakilerdir:

(a) vakumla damıtma;
(b) daha ileri fraksiyonlara ayırma işlemiyle yeniden damıtma;
(c) patlayıcılık verme (cracking);
(d) yeniden şekillendirme (reforming);
(e) seçici çözücüler vasıtasıyla ekstraksiyon;
(f) aşağıdaki operasyonların hepsini içeren işlem: konsantre sülfirik asitle veya oleumla ya da sülfürik anhidritle işlem görme, alkali ajanlarla nötralizasyon, kendi yapısı itibariyle aktif olan toprakla, aktifleştirilmiş toprakla, aktif karbon veya boksitle arıtma ve dekolarasyon (rengini giderme);
(g) polimerizasyon;
(h) alkilasyon;
(i) izomerleştirme;

7.2. 2710, 2711 ve 2712 pozisyonları bahis konusu olduğunda "özel işlemler", aşağıdakilerdir:

(a) vakumla damıtma;
(b) daha ileri fraksiyonlara ayırma işlemiyle yeniden damıtma;
(c) patlayıcılık verme (cracking);
(d) yeniden şekillendirme (reforming);
(e) seçici çözücüler vasıtasıyla ekstraksiyon;
(f) aşağıdaki operasyonların hepsini içeren işlem: konsantre sülfirik asitle veya oleumla ya da sülfürik anhidritle işlem görme, alkali ajanlarla nötralizasyon, kendi yapısı itibariyle aktif olan toprakla, aktifleştirilmiş toprakla, aktif karbon veya boksitle arıtma ve dekolarasyon (rengini giderme);
(g) polimerizasyon;
(h) alkilasyon;
(i) izomerleştirme;
(j) sadece y 2710 pozisyonuna dahil ağır yağlar açısından hidrojenle yapılan, işleme tabi tutulan ürünlerin kükürt muhtevasının asgari yüzde 85 azalması ile sonuçlanan kükürt-giderme (ASTM D 1266-59 T metodu);

EK IV/2

(k) sadece 2710 pozisyonuna dahil ürünler açısından filtrelemeden gayri bir işlemle parafin giderme;

(l) sadece y 2710 pozisyonuna dahil ağır yağlar açısından hidrojenin bir kimyasal reaksiyonda aktif bir element olarak yer aldığı, kükürt gidermenin dışında bir amaçla gerçekleştirilen, 20 bar'dan daha yüksek basınçta ve 250^0C'den daha yüksek sıcaklıkta, katalizör kullanılarak hidrojen ile muamele. Bununla beraber, y 2710 pozisyonunda yer alan yağlama yağlarının, daha özel olarak renk ve istikrarı iyileştirmek üzere, hidrojenle daha ileri muamelesi (yani hidrofinisaj ve renk giderme), özel işlem olarak kabul edilmeyecektir;

(m) sadece y 2710 pozisyonuna dahil fuel-oiller açısından bu ürünlerin, fireler dahil hacimce yüzde 30'undan daha azının 300^0C'de ASTM D 86 metoduyla damıtılması şartıyla, atmosferde damıtma;

(n) sadece y 2710 pozisyonuna dahil, gaz yağları ve fuel-oillerden gayri ağır yağlar açısından yüksek frekanslı elektrik fırça deşarjı vasıtasıyla muamele;

(o) sadece y 2712 pozisyonuna dahil ham yağlar (ağırlığı itibariyle % 0.75'ten az yağ içeren vazelin, ozokerit, linyit mumu veya turb mumu, parafin hariç) açısından ayrımsal billurlaştırma vasıtasıyla yağ alma.

7.3. y 2707, 2713 ila 2715, y 2901, y 2902 ve y 3403 pozisyonları açısından, temizleme, dekantasyon, tuz giderme, su ile ayırma, filtreleme, renklendirme, işaretleme, kükürt muhtevalı ürünlerin karıştırılması sonucunda bir kükürt muhtevası elde etme, bu operasyonların veya benzeri operasyonların herhangi bir kombinasyonu, menşe kazandırmaz.

EK IV/30

EK II

İMAL EDİLEN ÜRÜNÜN MENŞE STATÜSÜ KAZANABİLMESİ İÇİN MENŞELİ OLMAYAN MADDELERE UYGULANMASI GEREKEN İŞÇİLİK VE İŞLEM LİSTESİ

Listede belirtilen ürünlerin tamamı Anlaşma'da yer almayabailir. Bu nedenle Anlaşma'nın diğer bölümlerine bakılması gereklidir.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
(1)	(2)	(3)	veya (4)
Fasıl 01	Canlı hayvanlar	Kullanılan Fasıl 1'de yer alan hayvanlar tamamıyla elde edilir	
Fasıl 02	Etler ve yenilen sakatat	Kullanılan Fasıl 1 ve 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
Fasıl 03	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	Kullanılan Fasıl 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y Fasıl 4	Süt ürünleri; kuş ve kümes hayvanlarının yumurtaları; tabii bal; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan yenilebilir hayvansal ürünler;	Kullanılan Fasıl 4'te yer alan tüm girdilerin tatamıyla elde edildiği imalat	
	aşağıda belirtilenler hariç:		
0403	Yayıkaltı süt, pıhtılaşmış süt ve krema, yoğurt, kefir ve diğer fermente edilmiş veya asitliği arıtılmış süt ve krema (konsantre edilmiş olsun olmasın, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın veya aroma veya ilave meyve, sert kabuklu meyve veya kakao içersin içermesin)	- Kullanılan Fasıl 4'te yer alan tüm girdilerin tamaıyla elde edildiği, - ananas, küçük limon veya greyfurdun suyu hariç olmak üzere, kullanılan 2009 pozisyonunda yer alan tüm meyve sularının o ülke menşeli olması gereken, - kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 05	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan hayvansal menşeli ürünler; aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan Fasıl 5'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
y 0502	Evcil domuz, yaban domuzu veya porsukların ince ve kalın kılları, hazırlanmış	İnce ve kalın kılların temizlenmesi, dezenfekte edilmesi, ebatlarına göre ayrılması ve düzeltilmesi	
Fasıl 06	Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler; yumrular, kökler ve benzerleri; kesme çiçekler ve süs yaprakları	-Kullanılan Fasıl 6'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat.	
Fasıl 07	Yenilebilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	Kullanılan Fasıl 7'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
Fasıl 08	Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler; turunçgillerin ve kavunların ve karpuzların kabukları	- Kullanılan meyveler ve sert kabuklu meyvelerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen,imalat.	
y Fasıl 09	Kahve, çay, Paraguay çayı ve baharat; aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan Fasıl 9'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
0901	Kahve (kavrulmuş veya kafeini alınmış olsun olmasın); kahve kabuk ve kapçıkları; içinde herhangi bir oranda kahve bulunan kahve yerine kullanılan maddeler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
0902	Çay (aromalandırılmış olsun olmasın)	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 0910	Baharat karışımları	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
Fasıl 10	Hububat	Kullanılan Fasıl 10'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
y Fasıl 11	Değirmencilik ürünleri; malt; nişasta; inülin; buğday glüteni; aşağıda belirtilenler hariç:	Yenilen sebzelerin, hububatın, yumruların ve 0714 pozisyonundaki kök veya kullanılan meyvelerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
y 1106	0713 pozisyonunda yer alan kurutulmuş, kabukları alınmış baklagillerin unu, ezmesi ve tozu	0708 pozisyonunda yer alan baklagillerin değirmenden geçirilmesi ve kurutulması	
Fasıl 12	Yağlı tohum ve meyveler; muhtelif tane, tohum ve meyveler; sanayide veya tıpta kullanılan bitkiler; saman ve kaba yem	Kullanılan Fasıl 12'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
1301	Lak; tabii sakızlar, reçineler, sakız reçineler ve yağ reçineler (pelesenkler gibi)	Kullanılan 1301 pozisyonundaki herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat.	

EK IV/36

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
1302	Bitkisel özsu ve hülasalar; pektik maddeler, pektinatlar ve pektatlar; agar-agar, bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler: (tadil edilmiş olsun olmasın)		
	-Bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler (tadil edilmiş) - Diğerleri	Tadil edilmemiş yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddelerden imalat Kullanılan tüm girdilerinin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 14	Örülmeye elverişli bitkisel maddeler; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	Kullanılan Fasıl 14'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y Fasıl 15 1501	Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hayvansal veya bitkisel mumlar; aşağıda belirtilenler hariç: Katı domuz yağı (eritilmiş domuz yağı 'lard' dahil) ve kümes hayvanlarının katı yağları (0209 ve1503 pozisyonundakiler hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	-kemiklerden veya artıklarından elde edilen yağlar	0203, 0206 ve 0207 pozisyonlarında yer alanlar ile 0506 pozisyonunda yer alan kemikler hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	-Diğerleri	0203 ve 0206 pozisyonlarında yer alan domuz etinden ve yenilebilen sakatatından veya 0207 pozisyonunda yer alan kümes hayvanlarının etinden ve yenilebilen sakatatından imalat	
1502	Sığır, koyun veya keçi yağları (1503 pozisyonunda yer alanlar hariç)		
	-Kemiklerden veya artıklardan elde edilen yağlar	0201, 0202, 0204 veya 0206 pozisyonlarında yer alanlar ile 0506 pozisyonunda yer alan kemikler hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan Fasıl 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları ve bunların fraksiyonları (rafine edilmiş olsun olmasın, fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş)		

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Katı fraksiyonlar	1504 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan Fasıl 2 ve 3'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
y 1505	Rafine edilmiş lanolin	1505 pozisyonunda yer alan ham yapağı yağından yapılan imalat	
1506	Diğer hayvansal katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları (rafine edilmiş olsun olmasın fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş):		
	- Katı fraksiyonlar	1506 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan Fasıl 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
1507 ila 1515	Bitkisel sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları:		

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	-soya yağı, yer fıstığı yağı, palm yağı, hindistan cevizi yağı, palm çekirdeği yağı, babassu yağı, çin ağacı yağı, outikika yağı, mirtle mumu ve Japon mumu, jojoba yağı fraksiyonları ile teknik veya sınai amaçlarla kullanılan yağlar (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
	-katı fraksiyonlar (jojoba yağı fraksiyonları hariç)	1507 ila 1515 pozisyonlarında yer alan diğer girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm bitkisel menşeli girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
1516	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları (kısmen veya tamamıyla hidrojenize edilmiş, ara-esterlenmiş, tekrar esterlenmiş veya elaidik asitlenmiş, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat daha ileri bir işlem görmemiş)	-Kullanılan Fasıl 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan tüm bitkisel menşeli girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat. Bununla beraber, 1507, 1508, 1511 ve 1513 pozisyonlarında yer alan girdiler kullanılabilir.	

EK IV/40

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
1517	Margarin; bu fasılda yer alan hayvansal veya bitkisel katı veya sıvı yağların veya farklı katı veya sıvı yağ fraksiyonlarının yenilen karışımları veya müstahzarları (1516 pozisyonundaki yenilen katı veya sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları hariç)	Kullanılan Fasıl 2 ve 4'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan tüm bitkisel menşeli girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat Bununla beraber, 1507, 1508, 1511 ve 1513 pozisyonlarındaki girdiler kullanılabilir	
Fasıl 16	Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	(a) Fasıl 1'de yer alan hayvanlardan, ve/veya (b) kullanılan Fasıl 3'teki tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y Fasıl 17	Şeker ve şeker mamulleri; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 1701	Kamış veya pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde, aromalandırılmış veya renklendirilmiş)	Kullanılan Fasıl 17'de yer alan herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat.	
1702	Diğer şekerler (kimyaca saf laktoz, maltoz, glikoz ve fruktoz dahil) (katı halde); ilave aroma veya renk verici maddeler katılmamış şeker şurupları; suni bal, (tabii bal ile karıştırılmış olsun olmasın); karamel:		

EK IV/41

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Kimyaca saf maltoz ve fruktoz	1702 Pozisyonundaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- diğer şekerler (katı halde aromalandırılmış veya renklendirilmiş)	Kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat.	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin menşeli olması gereken imalat	
y 1703	Şeker ekstraksiyonundan veya rafinajından elde edilen melaslar (aromalandırılmış veya renklendirilmiş)	Kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat.	
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	

EK IV/42

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
Fasıl 18	Kakao ve kakao müstahzarları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
1901	Malt hülasası; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını un, ezme, nişasta veya malt hülasası teşkil eden gıda müstahzarları (içinde kakao bulunmayanlar veya tamamıyla yağının alınması esasına göre hesaplanan içindeki kakao miktarı ağırlık itibarıyla % 40'dan az olanlar); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını 0401 ila 0404 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil eden gıda müstahzarları (içinde kakao bulunmayanlar veya tamamıyla yağının alınması esasına göre hesaplandığında içindeki kakao miktarı ağırlık itibarıyla %5'den az olanlar): - Malt hülasası	Fasıl 10'da yer alan hububattan imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
1902	Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın) (spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canellonigibi); kuskus (hazırlanmış olsun olmasın):		
	-ağırlık itibariyle %20 veya daha az et, sakatat, balık, kabuklu hayvan veya yumuşakça içerenler	Kullanılan tüm hububat ve türevlerinin (durum buğdayı ve türevleri hariç) tamamıyla elde edildiği imalat	
	-ağırlık itibariyle %20 veya daha fazla et, sakatat, balık, kabuklu hayvan veya yumuşakça içerenler	-Kullanılan tüm hububat ve türevlerinin (durum buğdayı ve türevleri hariç) tamamıyla elde edildiği, ve -kullanılan Fasıl 2 ve 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
1903	Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri(flokon, dane, yuvarlak, kalbur içi kalıntısı veya benzeri şekillerde)	1108 pozisyonunda yer alan patates nişastası hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
1904	Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri (mısır gevreği (corn flakes) gibi) tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ön pişirme yapılmış veya başka surette hazırlanmış dane (mısır hariç)veya flokon halindeki hububat veya diğer şekilde işlenmiş daneler (un ve ezmeler hariç)	-1806 pozisyonunda yer almayan girdilerden, -kullanılan tüm hububat ve unların (durum buğdayı ve Zea İndurata mısırı ve bunların türevleri hariç) tamamıyla elde edildiği, ve -kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçi mamulleri (kakao içersin içermesin); hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri; mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler	Fasıl 11'de yer alanlar hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
y Fasıl 20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler veya bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar; aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan tüm meyvelerin, sert kabuklu meyvelerin, sebzelerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y 2001	Hint patatesi,tatlı patates ve ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla nişasta içeren benzeri yenilebilen bitki parçaları (sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 2004 ve y 2005	Un, ezme veya flakon halindeki patates (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
2006	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler, meyve kabukları ve diğer bitki parçaları (şekerle konserve edilmiş) (suyu alınmış,üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş)	Kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
2007	Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyve veya sert kabuklu meyve püreleri, meyve veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içersin içermesin)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
y 2008	-İlave şeker veya alkol içermeyen sert kabuklu meyveler	Kullanılan 0801, 0802 ve 1202 ila 1207 pozisyonlarında yer alan menşeli sert kabuklu meyveler ile yağlı tohumların kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 60'ını geçen imalat	
	-yer fıstığı ezmesi; hububat esaslı karışımlar; palm meyvesi içi; mısır	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	-diğerleri (buharla yada suda kaynatılarak pişirilmenin dışında pişirilmiş meyve ve sert kabuklu meyveler hariç) (ilave şeker içermeyen, dondurulmuş)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
2009	Meyve suları (üzüm şırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve ilave alkol içermeyen) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın)	ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
y Fasıl 21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları, aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
2101	Kahve, çay ve paraguay çayı hülasası, esans ve konsantreleri ve esası bu ürünler veya kahve, çay, paraguay çayı olan müstahzarlar, kavrulmuş hindiba ve kavrulmuş kahve yerine kullanılan diğer maddeler ve bunların hülasa, esans ve konsantreleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm hindibanın tamamıyla elde edildiği, imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2103	Soslar ve müstahzarları; çeşni ve lezzet verici karışımlar; hardal unu, irmiği ve hazır hardal:		
	- Soslar ve müstahzarları, çeşni ve lezzet verici karışımlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber hardal unu, irmiği veya hazır hardal kullanılabilir.	
	- Hardal unu, irmiği ve hazır hardal	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 2104	Çorbalar, et suları ve müstahzarları	2002 ila 2005 pozisyonlarında yer alan hazırlanmış veya konserve edilmiş sebzeler hariç herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
2106	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
y Fasıl 22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke; aşağıda belirtilenler hariç:	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm üzümlerin veya üzümden türetilen girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2202	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya lezzetlendirilmiş) ve alkolsüz diğer içkiler (2009 pozisyonundaki meyve veya sebze suları hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen, ve -kullanılan meyve suyunun (ananas,küçük limon ve üzüm suları hariç) menşeli olduğu, imalat	
2207	Alkol derecesi hacim itibarıyla %80 veya daha fazla olan tağyir edilmemiş etil alkol; alkol derecesi ne olursa olsun tağyir edilmiş etil alkol ve diğer alkollü içkiler	2207 veya 2208 pozisyonları hariç, herhangi bir pozisyondaki girdilerden, ve -kullanılan tüm üzümlerin veya üzümden elde edilen girdilerin tamamıyla elde edilmiş olduğu veya kullanılan diğer tüm girdilerin menşeli olması koşuluyla arakın hacim itibarıyla % 5 sınırına kadar kullanılabileceği, imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2208	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 80'den az olan tağyir edilmemiş etil alkol; alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içkiler	2207 veya 2208 pozisyonları hariç, herhangi bir pozisyondaki girdilerden, ve -kullanılan tüm üzümlerin veya üzümden türetilen tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği veya kullanılan diğer tüm girdileri halihazırda menşeli ise arak, hacim itibariyle % 5 sınırına kadar kullanılabilen imalat	
y Fasıl 23	Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri; hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 2301	Balinanın kaba unları; balık, kabuklu hayvan, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının insan yemesine elverişli olmayan unları, kaba unları ve pelletleri	Kullanılan Fasıl 2 ve 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y 2303	Mısır nişastasının imalat artıkları (konsantre edilmiş ıslatma suları hariç) (kuru ürün üzerinden hesaplandığında protein oranı ağırlık itibariyle % 40'tan fazla olanlar)	Kullanılan tüm mısırın tamamıyla elde edildiği imalat	
y 2306	Zeytinyağının ekstrüksiyonundan arta kalan yağlı küspeler ve diğer katı artıklar (% 3'ten fazla zeytinyağı içerenler)	Kullanılan tüm zeytinlerin tamamıyla elde edildiği imalat	

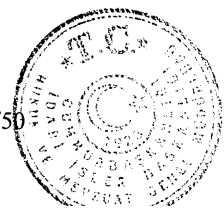

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2309	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	Kullanılan tüm hububatın, şekerin, melasların, etlerin veya sütlerin menşeli olması gereken, ve -kullanılan Fasıl 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat	
y Fasıl 24	Tütün ve işlenmiş tütün yerine geçen maddeler aşağıda belirtilenler hariç;	Kullanılan Fasıl 24'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
2402	Tütün veya tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar	Kullanılan 2401 pozisyonunda yer alan işlenmemiş tütün veya tütün döküntülerinin ağırlık itibariyle en azından %70'nin menşeli olduğu imalat	
y 2403	İçilen tütün	Kullanılan 2401 pozisyonunda yer alan işlenmemiş tütün veya tütün döküntülerinin ağırlık itibariyle en azından %70'nin menşeli olduğu imalat	
y Fasıl 25	Tuz; kükürt; topraklar ve taşlar; alçılar; kireç ve çimento; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 2504	Tabii kristalize grafit (karbon muhtevası bakımından zenginleştirilmiş, saflaştırılmış ve öğütülmüş)	Karbon muhtevası bakımından zenginleştirme, saflaştırma ve ham kristalize grafitin öğütülmesi	
y 2515	Mermer (testere ile yahut başka surette kalınlığı 25 cm.yi geçmeyen dikdörtgen şeklinde (kare dahil) bloklar veya kalın dilimler halinde kesilmiş)	Kalınlığı 25 cm.yi geçen mermerin daha önce kesilmiş olsa bile testere ile veya başka surette kesilmesi	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 2516	Granit, porfir, bazalt, gre ve yontulmaya veya inşaata elverişli diğer taşlar (testere ile veya başka surette kalınlığı 25 cm.yi geçmeyen dikdörtgen şeklinde (kare dahil) bloklar veya dilimler halinde	Kalınlığı 25 cm.yi geçen taşların daha önce kesilmiş olsa bile testere ile veya başka surette kesilmesi	
y 2518	Kalsine dolomit	Kalsine edilmemiş dolomitin kalsine edilmesi	
y 2519	Ezilmiş tabii magnezyum karbonat (manyezit), (hava geçirmeyen mühürlenmiş kaplarda) ve magnezyum oksit (saf olsun olmasın), (eritilmiş manyezit veya sinterlenmiş manyezit hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, tabii magnezyum karbonat (manyezit) kullanılabilir.	
y 2520	Dişçilikte kullanılmak üzere özel olarak hazırlanmış alçılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y 2524	Tabii asbest lifleri	Asbest konsantrelerinden imalat	
y 2525	Mika tozu	Mika veya mika artıklarının öğütülmesi	
y 2530	Kalsine edilmiş veya toz haline getirilmiş toprak boyalar	Toprak boyaların kalsine edilmesi veya öğütülmesi	
Fasıl 26	Metal cevherleri, cüruf ve küller	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 2707	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus, bileşimindeki aromatik unsurların ağırlığı aromatik olmayan unsurlardan fazla olan yağlar, yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasıyla elde edilen mineral yağ benzeri yağlar (250 dereceye kadar olan sıcaklıkta hacim itibariyle % 65'ten fazla damıtılan) (benzol ve petrol esansı karışımları dahil)	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[1] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler.Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
y 2709	Bitümenli minerallerden elde edilen ham yağlar	Bitümenli girdilerin parçalayıcı (destructive) damıtımı	
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar; atık yağlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[2] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	

[1] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3
[2] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notu 7.2

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[3] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
2712	Vazelin; parafin; mikro-kristal-bünyeli petrol mumu, yağlı mum, ozokerit, linyit mumu, turb mumu, diğer mineral mumlar, sentez veya diğer işlemlerle elde edilen benzeri ürünler (renklendirilmiş olsun olmasın)	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[4] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	

[3] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notu 7.2
[4] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notu 7.2

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[5] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
2714	Tabii bitümen ve tabii asfalt; bitümenli veya yağlı şist ve katranlı kumlar; asfaltitler ve asfaltlı kayalar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[6] Veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	

[5] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3
[6] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2715	Esasını tabii asfalt, tabii bitümen, petrol bitümeni, mineral katran veya mineral katran zifti teşkil eden bitümenli karışımlar (bitümenli sakızlar ve cut-backs gibi)	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[7] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	
y Fasıl 28	Anorganik kimyasallar; kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin, radyoaktif elementlerin ve izotoplarının organik veya anorganik bileşikleri; aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y 2805	"Mischmetall"	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen ısıl işlem veya elektrolitik işlemle yapılan imalat	
y 2811	Kükürt trioksit	Kükürt dioksitten imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

[7] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 2833	Alüminyum sülfat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

y 2852	Doymuş asiklik monokarboksilik asitlerin ve bunların anhidridlerinin, halojenürlerinin,peroksitlerinin ve peroksiasidlerinin civa bileşikleri; bunların halojenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber kullanılan 2852, 2915 ve 2916 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
	İç eter civa bileşikleri ve bunların halojenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber kullanılan 2909 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
	Sadece azotlu heterosiklik bileşiklerin civa bileşikleri		
	Belirli bir kimyasal yapıda olsun olmasın, nükleik asitlerin ve bunların tuzlarının civa bileşikleri; diğer heterosiklik bileşikler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber kullanılan 2852, 2932 ve 2933 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
	Naftenik asitlerin, bunların suda çözünmeyen tuzlarının ve bunların esterlerinin civa bileşikleri		
	Döküm kalıpları veya çekirdekleri için hazırlanmış bağlayıcıların diğer civa bileşikleri; başka yerde belirtilmeyen veya yer almayan, kimyasal ürünler ve kimyasal veya benzer endüstrilerin müstahzarları (doğal ürünlerin	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber kullanılan 2852, 2832, 2933 ve 2934 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir. Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	karışımlarını içerenler dahil)	sınıflandırıldığı imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y 2840	Sodyum perborat	Disodyum tetraborat pentahidrattan imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 29	Organik kimyasal ürünler aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 2901	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus asiklik hidrokarbonlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[8] veya	

[8] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
		Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
y 2902	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus siklanikler, siklenikler (azulenler hariç), benzen, toluen, ksilen	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[9] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	

[9] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 2905	Etanolün ve bu pozisyonda yer alan alkollerin metal alkoksitleri	2905 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan metal alkolatlar kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
2915	Doymuş asiklik monokarboksilik asitler ve bunların anhidritleri, halojenürleri , peroksitleri ve peroksiasitleri; bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.Bununla beraber, kullanılan 2915 ve 2916 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 2932	- İç eterler ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, kullanılan 2909 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
	- Siklik asetaller ve halkalı yarı asetaller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.Bununla beraber, kullanılan 2932 ve 2933 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
2934	Nükleik asitler ve bunların tuzları (kimyasal olarak tanımlansın tanımlanmasın); diğer heteroksiklik bileşikler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, kullanılan 2932, 2933 ve 2934 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 2939	Ağırlığı itibariyle %50'den az olmamak kaydıyla alkoloid içeren haşhaş sapı konsantreleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 30	Eczacılık ürünleri,aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	

EK IV/62

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3002	İnsan kanı; tedavide, korunmada veya teşhiste kullanılmak üzere hazırlanmış hayvan kanı; serum ve diğer kan fraksiyonları ve tadil edilmiş bağışıklık sağlayan ürünler (biyoteknolojik işlemle elde edilmiş olsun olmasın); aşılar, toksinler, mikroorganizma kültürleri (mayalar hariç) ve benzeri ürünler:		
	- Dozlandırılmış veya perakende satışa hazır durumda, tedavide veya korunmada kullanılan iki veya daha fazla ürün karışımları ve bu amaçlarla kullanılan karıştırılmamış ürünler	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	
	- Diğerleri :		
	- - insan kanı	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- - Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanmış hayvan kanı	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	
	- - Serum, hemoglobin, kan globulini ve serum globulini dışındaki kan fraksiyonları	3002 pozisyonunda yer alan girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden yapılan imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	
	- - hemoglobin, kan globulini ve serum globulini	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	

EK IV/64

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- - Diğerleri	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	
3003 ve 3004	İlaçlar (3002, 3005 veya 3006 pozisyonundakiler hariç)		
	-2941 pozisyonunda yer alan amikasinden elde edilenler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber 3003 ve 3004 pozisyonunda yer alan girdiler toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, (Bununla beraber 3003 ve 3004 pozisyonlarında yer alan girdilerin toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabildiği) ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	

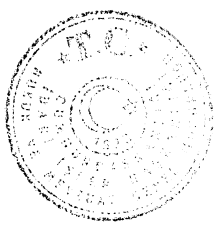

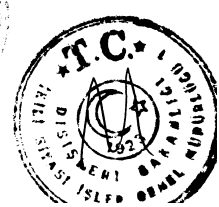

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 3006	-Bu Fasılın 4(k) no'lu notunda belirtilen atık eczacılık ürünleri	Ürünün menşei, orijinal sınıflandırılmasındaki halini korur.	
	- Emilebilir olsun olmasın, cerrahi ve dişçilikte kullanılan steril yapışmayı önleyiciler:		
	-Plastikten	Kullanılan Fasıl 39'da yer alan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmeyen imalat (5)	kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat
	- Dokuma	- tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan imalat (7)	
	- Ostomi kullanımlara mahsus olduğu tanımlanabilen aletler	kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 31	Gübreler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3105	Azot, fosfor ve potasyum gibi bitki besin maddelerinden ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler; diğer gübreler; bu fasılda yer alan ürünlerin tablet veya benzeri şekillerde veya 10 kg.ı geçmeyen ambalajlarda olanları aşağıda belirtilenler hariç; - sodyum nitrat - kalsiyum siyanamid - potasyum sülfat - magnezyum potasyum sülfat	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, (Bununla beraber ürünle aynı pozisyonda yer alan girdilerin toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabildiği) ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 32	Debagatte veya boyacılıkta kullanılan hülasalar; tanenler ve türevleri;boyalar, pigmentler, diğer boyayıcı maddeler; boyalar ve vernikler; macunlar; mürekkepler aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

EK IV/68

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 3201	Tanenler ve bunların tuzları, esterleri, eterleri ve diğer türevleri	Bitkisel menşeli tanen hülasalarından imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3205	Boyayıcı laklar; bu faslın 3 numaralı notunda belirtilen müstahzarlardan esası boyayıcı laklar olan müstahzarlar [10]	3203, 3204 ve 3205 Pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 3205 pozisyonunda yer alan girdiler, toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 33	Uçucu yağlar ve rezinoitler; parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

[10] Fasıl 32'deki Not 3'e göre bu müstahzarlar, Fasıl 32 içinde başka bir pozisyon altında yer almamaları koşuluyla, herhangi bir maddenin boyanmasında kullanılan veya boyama müstahzarlarının imalatında bileşen olarak kullanılan türdendir.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3301	Uçucu yağlar (terpeni alınmış olsun olmasın) (konkret veya sıvı halde olanlar dahil); rezinoitler, ekstraksiyonla elde edilen yağ reçineleri; uçucu yağların katı yağlarda, sabit yağlarda, mumlarda veya benzerlerinde 'enflurage' veya 'maceration' suretiyle elde edilen konsantreleri; uçucu yağların terpeninin alınmasından arta kalan terpenli yan ürünler; uçucu yağların damıtılmış aromatik suları ve sulu çözeltileri	Bu pozisyondaki farklı bir "grubun"11 girdileri de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, aynı grupta yer alan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20' sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat
y Fasıl 34	Sabunlar, yüzeyaktif organik maddeler, yıkama müstahzarları, yağlama müstahzarları, suni mumlar, müstahzar mumlar, temizleme veya bakım müstahzarları, ışık temini için kullanılan her türlü mumlar ve benzerleri, model yapmaya mahsus her türlü patlar, dişçi mumları ve alçı esaslı dişçilik müstahzarları aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

[11] Pozisyon metninde noktalı virgül ile ayrılan kısımlar bir "grup" olarak kabul edilir.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 3403	Ağırlık itibarıyla % 70'ten az olmak koşuluyla bitümenli minerallerden elde edilen petrol yağları veya sıvı yağlar içeren yağlama müstahzarları	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)12 veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	
3404	Suni mumlar ve müstahzar mumlar:		
	- Parafin esaslı müstahzar mumlar, petrol mumları, bitümenli minerallerden elde edilen mumlar, yağlı mum veya pullu mum	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	
	- Diğerleri	- 1516 pozisyonundaki mum karakterini haiz hidrojenize yağlar; - 3823 pozisyonundaki mum karakterini haiz, sınai yağ alkolleri veya kimyasal olarak belirlenmemiş yağ asitleri ve	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

[12] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
		- 3404 pozisyonundaki girdiler; hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat. Bununla beraber, bu girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	
y Fasıl 35	Albüminoid maddeler; değişikliğe uğramış nişastalar; tutkallar; enzimler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3505	Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar (önceden jelatinlenmiş veya esterifiye edilmiş nişastalar gibi); esası nişasta, dekstrinler veya tadil edilmiş diğer nişastalar olan tutkallar:		
	- Nişasta eterleri ve esterleri	3505 Pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

EK IV/12

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 3507	- Diğerleri Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan müstahzar enzimler	1108 pozisyonunda yer alan girdiler hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat
Fasıl 36	Barut ve patlayıcı maddeler; pirotekni mamulleri; kibritler; piroforik alaşımlar; ateş alıcı maddeler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 37	Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3701	Fotoğrafçılıkta kullanılan hassas hale getirilmiş boş fotoğraf levhaları ve boş düz filmler (kağıt, karton veya mensucat hariç olmak üzere herhangi bir maddeden; anında develope olarak fotoğraf veren boş, düz, hassas hale getirilmiş filmler) (seri halinde olsun olmasın)		
	-Renkli fotoğraf için anında devolope olarak fotoğraf veren filmler (seri halinde)	3701 ve 3702 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 3702 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat
	- Diğerleri	3701 ve 3702 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 3702 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

EK IV/74

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3702	Fotoğrafçılıkta kullanılan rulo halinde hassas hale getirilmiş boş fotoğraf filmleri (kağıt, karton veya mensucat dışındaki herhangi bir maddeden); rulo halinde anında develope olarak fotoğraf veren filmler (hassas, boş)	3701 ve 3702 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3704	Fotoğrafçılıkta kullanılan levha, film, kağıt, karton ve mensucat (dolu fakat develope edilmemiş)	3701 ila 3704 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 38	Muhtelif kimyasal maddeler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3801	- Sıvı yağ içinde çözelti halinde olan kolloidal grafit ve yarı kolloidal grafit; elektrotlar için karbonlu hamurlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
	- Hamur halinde grafit, ağırlık itibarıyla %30'dan fazla grafitin mineral yağlarla olan karışımları	3403 pozisyonundaki kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3803	Rafine edilmiş tall oil (sıvı reçine)	Ham tall oil (sıvı reçine)'in rafine edilmesi	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 3805	Sülfat terebantin esansı, saflaştırılmış	Sülfat terebantinin ham esanslarının damıtma veya rafinaj yoluyla saflaştırılması	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3806	Ester sakızları	Reçine asitlerinden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3807	Odun katranı (Odun katranı zifti)	Odun katranının damıtılması	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3808	Haşarat öldürücü, kemirici hayvanlara karşı koruyucu, zararlı mantarları ve bitkileri yok edici, sürgünleri önleyici ürünler ve bitkilerin büyümesini düzenleyici, dezenfekte edici ve benzeri ürünler (perakende satılacak şekillerde veya ambalajlarda veya müstahzar haline getirilmiş) (kükürtlü şerit, fitil ve mumlar ile sinek kağıtları gibi)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3809	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan mensucat, kağıt,deri ve benzeri sanayilerde kullanılan türde "apre veya finisaj" müstahzarları,boyayıcı maddelerin sabitleştirilmesini veya boyama işlemini hızlandırmayı sağlayıcılar ve diğer ürünler ve müstahzarlar (örneğin; müstahzar haşıl ve apreler, müstahzar mordanlar gibi)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

EK IV/36

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3810	Metal satıhlarının temizlenmesinde kullanılan müstahzarlar; metallere lehim ve kaynak yapılmasında kullanılan sıvı müstahzarlar ve diğer yardımcı müstahzarlar; metal ve diğer maddelerden meydana gelen lehim ve kaynak pastaları ve tozları; lehim ve kaynak çubuklarının ve elektrotlarının sıvanmasında veya kaplanmasında kullanılan müstahzarlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3811	Ateşlemeyi önleyici müstahzarlar, oksidasyonu durdurucu maddeler, peptizan katkılar, akışkanlığı düzenleyici maddeler, aşınmayı önleyici maddeler, katkılar ve mineral yağlar (benzin dahil) veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar		
	- yağlama yağları için, bitümenli minerallerden elde edilen yağlar veya petrol yağları içeren müstastahzar katkılar	Kullanılan 3811 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

EK IV/79

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3812	Vulkanizasyon çabuklaştırıcı müstahzarlar; kauçuk ve plastikler için, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan plastifiyan bileşikler; oksidasyonu önleyici müstahzarlar ve kauçuk veya plastikleri dayanıklı hale getirmede kullanılan diğer stabilizatör bileşikler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3813	Yangın söndürme aletleri için dolgu maddeleri ve bileşimler; her çeşit yangın söndürme bombaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3814	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler; boya veya vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3818	Elektronikte kullanılmak üzere dope edilmiş kimyasal elementler (disk, pul veya benzeri şekillerde); elektronikte kullanılmak üzere dope edilmiş kimyasal bileşikler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3819	Hidrolik fren sıvıları ve hidrolik transmisyonlar için petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyen veya ağırlık itibariyle %70'den az oranda içeren müstahzar sıvılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

EK IV/78

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3820	Donmayı önleyici müstahzarlar ve donmayı çözücü müstahzar sıvılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y 3821	Mikroorganizmaların (virüsler ve benzerleri) bitkilerin, insan veya hayvan hücrelerinin idamesine mahsus müstahzar kültür ortamları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3822	Bir mesnet üzerinde bulunan laboratuarlarda veya teşhiste kullanılan reaktifler ve laboratuarlarda veya teşhiste kullanılan müstahzar reaktifler (3002 veya 3006 pozisyonlarında yer alanlar hariç); sertifikalı referans maddeleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3823	Sınai monokarboksilik yağ asitleri; rafinaj mahsulü asit yağları; sınai yağ alkolleri:		
	- Sınai monokarboksilik yağ asitleri; rafinaj mahsulü asit yağları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
	- Sınai yağ alkolleri:	3823 pozisyonundaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

EK IV/79

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii veya kimya sanayine bağlı sanayilerde kullanılan kimyasal ürünler ve müstahzarlar (tabii ürünlerin karışımlarından oluşanlar dahil)		

EK IV/80

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Bu pozisyonda yer alan aşağıda belirtilenler: - - Dökümhane maçalarına ve kalıplarına mahsus esası tabii reçine olan müstahzar bağlayıcılar - - Naftenik asitler, bunların suda çözünmeyen tuzları ve esterleri - - 2905 pozisyonu haricindeki Sorbitol	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat

EK IV/81

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- - Petrol sülfonatları (Alkali metallerin, amonyumun veya etanolaminlerin petrol sülfonatları hariç); bitümenli minerallerden elde edilen tiofenli sülfonik asitlerin yağları ve bunların tuzları. - - İyon değiştiriciler - - Elektrik tüpleri ve valflerinde vakum teminine yarayan emici bileşimler - - Gaz temizleyici alkalinize demir oksitler. - - Taşkömürü gazı saflaştırılmasında üretilen amonyaklı gaz sıvıları ve kullanılan (spent) oksit - - Sülfonaftenik asitler, bunların suda çözünmeyen tuzları ve esterleri - - Fusel yağları ve Dippel yağı - -Farklı anyon içeren tuzların karışımları - - Jelatin esaslı kopyalama patlar, (kağıttan veya dokumaya elverişli maddelerden bir mesnet üzerinde bulunsun bulunmasın) - Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

EK IV/82

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar - Diğerleri	Tek kat iplikten yapılan imalat35 -hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden, - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat 36 veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	

[35] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[36] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
		en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
5501 ila 5507	Sentetik ve suni devamsız lifler	Kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat	
5508 ila 5511	Sentetik ve suni devamsız liflerden dikiş ipliği ve iplikler	- Karde edilmiş, taranmış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmış ham ipek veya ipek döküntülerinden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış tabii liflerden, - kimyasal maddelerden veya tekstil hamurundan, veya - kağıt yapımına mahsus maddelerden imalat 34	
5512 ila 5516	Sentetik ve suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat:		

[34] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5401 ila 5406	Sentetik ve suni filamentlerden iplikler, monofilamentler	- Karde edilmiş, taranmış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmış ham ipek veya ipek döküntülerinden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış tabii liflerden, - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan, veya - kağıt yapımına mahsus girdilerden imalat 31	
5407 ve 5408	Sentetik ve suni filament ipliklerinden dokunmuş mensucat		
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten yapılan imalat32	
	- Diğerleri	- hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat 33 veya	

[31] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[32] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[33] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	-hindistan cevizi ipliğinden, tabii liflerden, jüt ipliğinden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat 30 veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize) etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	

[30] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5306 ila 5308	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden iplik; kağıt ipliği	-karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat 28	
5309 ila 5311	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden dokunmuş mensucat; kağıt ipliğinden dokunmuş mensucat		
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten yapılan imalat29	

[28] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[29] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
		en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
y Fasıl 53	Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler; kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden dokunmuş mensucat aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5204 ila 5207	Pamuk ipliği	- Karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat 25	
5208 ila 5212	Pamuklu mensucat -Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar - Diğerleri	Tek kat iplikten yapılan imalat26 - hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal maddeler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan, imalat27 veya	

[25] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[26] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[27] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

EK IV/98

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	-Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat24 veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
y Fasıl 52	Pamuk; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

[24] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5106 ila 5110	Yünden, ince ve kaba hayvan kıllarından veya at kılından iplik	-Karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat22	
5111 ila 5113	Yünden, ince ve kaba hayvan kıllarından veya at kılından dokunmuş mensucat -Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten imalat 23	

[12] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[13] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	- Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden, - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat 21 Veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmeyen)	
y Fasıl 51	Yün ve ince veya kaba hayvan kılı; at kılından iplik ve dokunmuş mensucat aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

[21] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 5003	İpek döküntüleri (çekilmeye elverişli olmayan kozalar, iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil), karde edilmiş veya taranmış	İpek döküntülerinin karde edilmesi veya taranması	
5004 ila y 5006	İpek ipliği ve ipek döküntülerinden elde edilen iplikler	- Karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış diğer tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat[19]	
5007	İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat		
	- Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten imalat [20]	

[19] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[20] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

EK IV/94

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 4823	Diğer kağıt, karton, selüloz, vatka ve selüloz lif tabakaları (ölçüsüne veya şekline göre kesilmiş)	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
y Fasıl 49	Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri; el ve makine yazısı metinler ve planlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
4909	Matbu veya resimli kartpostallar; tebrik kartları, davetiyeler veya teşekkür kartları (resimli, zarflı veya süslemeli olsun, olmasın)	4909 ve 4911 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
4910	Matbu her türlü takvim (blok halinde takvimler dahil):		
	- "Devamlı" türden olan takvimler veya kağıt veya karton dışındaki maddelerden mamul mesnetler üzerine takılı olan blok halindeki takvimler	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	- Diğerleri	4909 ve 4911 pozisyonu dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 50	İpek; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

EK IV/93

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 4811	Üzerleri çizilmiş, kaplanmış veya sadece kare biçimine getirilmiş kağıt ve karton	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
4816	Karbon kağıdı, kendinden kopya eden kağıt ve diğer kopya ve transfer kağıtları (4809 pozisyonundakiler hariç), mumlu teksir kağıdı ve ofset levhalar (kutulara konularak perakende satılacak hale getirilmiş olsun, olmasın)	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
4817	Mektup zarfları, mektup kartları, resimsiz kartpostallar ve haberleşme kartları; bunların kağıt ve kartondan kutuları (poşetler ve benzeri zarflar içine takım halinde yerleştirilmiş olanlar)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 4818	Tuvalet kağıdı	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
y 4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutular, mahfazalar, torbalar ve diğer ambalaj kutuları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 4820	Mektupluk bloknotlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

EK IV/92

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 4418	- Bina ve inşaat için marangozluk mamulleri ve doğrama parçaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber hücreli ahşap levhalar, padavralar ve 'shake'ler (ahşap padavralar) kullanılabilir.	
	- Köşebentler ve pervazlar	Kornişleme veya kalıplama	
y 4421	Kibrit imali için kesilmiş çöpler, kundura çivileri	4409 pozisyonunda yer alan çekilmiş ahşap hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki ahşap malzemeden imalat	
y Fasıl 45	Mantar ve mantardan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
4503	Tabii mantardan eşya	4501 pozisyonunda yer alan mantardan imalat	
Fasıl 46	Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller; sepetçi ve hasırcı eşyası	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
Fasıl 47	Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları; geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırpıntı ve hurdalar)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 48	Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

EK IV/91

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 4408	Kalınlığı 6 mm.yi geçmeyen, dilimlenmiş kaplama için yapraklar (lamine edilmiş ağaçların dilimlenmesiyle elde edilenler dahil) ve kontrplak için yapraklar ve uzunlamasına testere ile biçilmiş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış kalınlığı 6 mm.yi geçmeyen diğer ağaçlar (rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş)	Dilimlere ayırma, rendeleme, zımparalama veya uç uca ekleme	
y 4409	Herhangi bir kenarında, ucunda veya yüzünde sürekli olarak şekil verilmiş (rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş olsun olmasın):		
	- Zımparalanmış veya uç uca eklenmiş olanlar	Zımparalama veya uç uca ekleme	
	- Köşebentler ve pervazlar	Kornişleme veya kalıplama	
y 4410 ila y4413	Köşebentler ve pervazlar (kalıplanmış süpürgelik ve diğer kalıplanmış yonga levhalar dahil)	Kornişleme veya kalıplama	
y 4415	Ahşap büyük ve küçük sandıklar, kafes sandıklar, silindir sandıklar ve benzeri ambalajlar	Ebatlarına göre kesilmemiş yonga levhalardan imalat	
y 4416	Ahşap variller, fıçılar, kovalar, gerdeller, ve diğer fıçıcı eşyası ve bunların aksam ve parçaları	İki esas yüzü testerelemeden daha ileri işlem görmemiş fıçı tahtalarından imalat	

EK IV/90

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Tabaka, çapraz veya benzeri şekillerde	Tabaklanmış veya aprelenmiş ancak birleştirilmemiş kürklerin kesim ve birleştirilmesine ilaveten ağartma veya boyama	
	- Diğerleri	Birleştirilmemiş, tabaklanmış veya aprelenmiş kürklerden imalat	
4303	Kürkten giyim eşyası ve aksesuarları ve kürkten diğer eşya	4302 pozisyonunda yer alan birleştirilmemiş, tabaklanmış ve aprelenmiş kürklerden imalat	
y Fasıl 44	Ağaç ve ahşap eşya; odun kömürü; aşağıda belirtilenler hariç :	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4403	Kare şeklinde kabaca yontulmuş ağaçlar	Kabaca şekil verilmiş (kabukları veya kışırları alınmış olsun olmasın) yuvarlak ağaçlardan imalat	
y 4407	Uzunlamasına testere ile biçilmiş veya yontulmuş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış, kalınlığı 6mm.yi geçen ağaçlar (rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş)	Rendeleme, zımparalama veya uç uca ekleme	

EK IV/89

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
4104 ila 4106	Tabaklanmış veya "crust" (ara kurutmalı) deriler (yünü veya kılı alınmış, parçalanmış olsun olmasın, fakat daha ileri bir işlem görmemiş)	Ön tabaklama yapılmış derilerin yeniden tabaklanması veya ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
4107, 4112 ve 4113	Tabaklama veya ara kurutmadan sonra ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleler (parşömine edilmiş deri dahil) (yünü veya kılları alınmış, parçalanmış olsun olmasın, 4114 pozisyonunda yer alan deri ve köseleler hariç)	4104 ila 4113 pozisyonları haricinde, herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4114	Rugan ve ruganla kaplanmış deri ve köseleler; metalize deri ve köseleler	Toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, 4104 ila 4106, 4107, 4112 veya 4113 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat	
Fasıl 42	Deri eşya; saraciye eşyası ve eyer ve koşum takımları; seyahat eşyası, el çantaları ve benzeri mahfazalar; hayvan bağırsağından mamul eşya (ipek böceği guddesi hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 43	Kürkler ve taklit kürkler; bunların mamulleri aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4302	Tabaklanmış veya aprelenmiş kürkler, (birleştirilmiş):		

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 40	Kauçuk ve kauçuktan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
y 4001	Ayakkabılar için krep kauçuktan lamine edilmiş tabakalar	Tabii kauçuk tabakalarının lamine edilmesi	
4005	Karıştırılmış kauçuk, (vulkanize edilmemiş), (ilk şekillerde veya levha, tabaka veya şerit halinde)	Kullanılan tüm girdilerin (tabii kauçuk hariç) kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
4012	Kauçuktan sırt geçirilmiş veya kullanılmış dış lastikler, kauçuktan dolgu lastikleri veya tekerlek bandajları, dış lastikler için değişebilir sırtlar ve kolanlar:		
	- Kauçuktan sırt geçirilmiş dış lastikler, dolgu lastikleri veya tekerlek bandajları	Kullanılmış lastiklere sırt geçirilmesi	
	- Diğerleri	4011 ve 4012 pozisyonlarında yer alan girdiler hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
y 4017	Sertleştirilmiş kauçuktan eşya	Sertleştirilmiş kauçuktan imalat	
y Fasıl 41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4102	Koyun veya kuzuların ham derileri, yünü alınmış	Yünlü koyun ve kuzu derilerinin yünlerinin alınması	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 3916 ve y 3917	Profiller ve ince ve kalın çubuklar	–Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, ve – yukarıda belirtilen sınır dahilinde, ürünle aynı pozisyonda yer alan kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
y 3920	- İyonomer levhalar veya filmler	Esas itibariyle çinko ve sodyum olmak üzere metal iyonları ile kısmen nötralize edilmiş metakrilik asit ve etilen kopolimeri olan kısmi termoplastik tuzlardan imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	-rejenere selülozdan, poliamidlerden veya polietilenden levhalar	Ürünle aynı pozisyonda yer alan kullanılan tüm girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen imalat	
y 3921	Plastikten metalize folyeler	Kalınlığı 23 mikronda daha az, yüksek derecede transparan 18 polyester yapraklardan imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
3922 ila 3926	Plastikten eşya	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

[18] Belirtilen yapraklar yüksek derecede transparan olarak görülecektir: Gardner-Hazemeter (örn.Hazefaktör) ile ASTM-D 1003-16' ya göre ölçülen optik geçirgenliği %2 den az olan yapraklar.

EK IV/86

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Yassı ürünler (sadece-yüzey işlemlerinden daha ileri işlem görmüş dikdörtgen ve kareden başka şekilde kesilmiş) veya yüzey işlemlerinden daha ileri işlem görmüş diğer ürünler	Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	- Diğerleri:		
	- - İlave homopolimerizasyon ürünleri (toplam polimer muhtevası bakımından ağırlık itibariyle % 99'dan fazla tek monomer katkılı ürünler)	–Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen ve - yukarıda belirtilen sınır dahilinde, kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen, imalat16	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	- - Diğerleri	Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen imalat17	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.

[16] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

[17] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 3907	- Kopolimer (polikarbonat ve akrilonitril-bütadien-stiren kopolimerden (ABS) olanlar)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.15	
	- Poliesterden olanlar	Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen ve/veya tetrabromo polikarbonatlardan (bisfenol A) imalat	
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan) (ilk şekillerde)	Ürünle aynı pozisyonda yer alan kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini aşmayan imalat	
3916 ila 3921	Plastikten yarı-mamuller ve plastikten eşya; (3916 pozisyonunun bir kısmı, 3917 pozisyonunun bir kısmı , 3920 pozisyonunun bir kısmı ve 3921 pozisyonunun bir kısmı hariç olup bunlara ilişkin kurallar aşağıda belirtilmiştir);		

[15] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

EK IV/84

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
3901 ila 3915	İlk şekillerde plastikler, bunların döküntü, kalıntı ve hurdaları (3907 pozisyonunun bir kısmı ve 3912 pozisyonu hariç olup bunlara ilişkin kurallar aşağıda belirtilmiştir);		
	- İlave homopolimerizasyon ürünleri (toplam polimer muhtevası bakımından ağırlık itibariyle % 99'dan fazla tek monomer katkılı ürünler)	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, ve - yukarıda belirtilen sınır dahilinde, kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen, imalat[13]	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	- Diğerleri	- Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen imalat[14]	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.

[13] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

[14] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 56	Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat; özel iplikler; sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya; aşağıda belirtilenler hariç;	hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıt yapımında kullanılan girdilerden, imalat37	
5602	Keçeler (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın): – İğne işi keçe	- tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat38 Bununla beraber; - 5402 pozisyonundaki polipropilen filamentler, - 5503 veya 5506 pozisyonundaki polipropilen lifler, veya - 5501 pozisyonundaki polipropilen filament demetlerinin, denominasyonları tüm durumlarda 9 desiteksten daha az olan tek katlı filament veya lifleri, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını aşmamak koşuluyla kullanılabilir.	

[37] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[38] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	– Diğerleri	- tabii liflerden , - kazeinden yapılmış suni ve sentetik devamsız liflerden veya - kimyasal girdiler ve tekstil hamurundan imalat39	
5604	Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip veya halatlar; dokumaya elverişli iplik, ve 5404 veya 5405 pozisyonlarındaki şerit ve benzerleri (kauçuk veya plastik emdirilmiş, kaplanmış, sıvanmış):		
	–Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip ve halatlar	Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmamış kauçuk ip veya halattan imalat	
	– Diğerleri	- karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabi liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat40	

[39] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[40] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5605	Dokumaya elverişli ipliklerden metalize iplikler (gipe edilmiş olsun olmasın), ip, şerit veya toz şeklindeki metalle birleştirilmiş veya metalle kaplanmış 5404 veya 5405 pozisyonundaki şerit ve benzerleri	- tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekilde hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan veya - kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat41	
5606	Gipe iplikler, 5404 ve 5405 pozisyonlarındaki şerit ve benzerleri (gipe edilmiş), (5605 pozisyonundakiler ve gipe edilmiş at kılı hariç); tırtıl iplik (kıtık, şenil iplikler dahil); şenet iplik (chainette)	- tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekilde hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan veya - kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat42	

[41] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[42] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
Fasıl 57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları:		

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- İğne işi keçeden	- tabii liflerden, - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurunda imalat43, Bununla beraber; - 5402 pozisyonundaki polipropilen filamentler, - 5503 veya 5506 pozisyonundaki polipropilen lifler, veya - 5501 pozisyonundaki polipropilen filament demetlerinin, denominasyonları tüm durumlarda 9 desiteksten daha az olan tek katlı filament veya lifleri, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını aşmamak koşuluyla kullanılabilir. Jüt mensucat mesnet olarak kullanılabilir.	
	- Diğer keçeden	- Karde edilmemiş veya taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan, imalat44	

[43] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[44] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	- hindistan cevizi ipliğinden veya jüt ipliğinden, - suni ve sentetik filament ipliklerinden, - tabii liflerden veya, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekilde hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, imalat45 Jüt mensucat mesnet olarak kullanılabilir.	
y Fasıl 58	Özel dokunmuş mensucat; tufte edilmiş dokumaya elverişli mensucat; dantela; duvar halıları; şeritçi ve kaytancı eşyası; işlemeler; aşağıda belirtilenler hariç:		
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar - Diğerleri	Tek kat iplikten imalat46 - Tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, veya - kimyasal maddelerden veya tekstil hamurlarından, imalat47 veya,	

[45] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[46] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[47] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

EK IV/1-10

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
		en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmeyen)	
5805	El ile dokunmuş duvar halıları (Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais ve benzerleri) ile iğne işlemesi duvar halıları (küçük nokta,kanaviçe gibi), hazır eşya halinde olsun olmasın	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemeler	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	

EK IV/111

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5901	Kitap veya benzerlerinin dış kapaklarında kullanılan türden zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış dokumaya elverişli mensucat; mühendis muşambası veya şeffaf bezler; hazır tuvaller; şapkacılıkta kullanılan bukran ve benzeri sertleştirilmiş mensucat	İplikten imalat	
5902	Naylon veya diğer poliamidlerden, polyesterden veya viskoz ipeğinden elde edilen yüksek mukavemetli iplikten her nevi nakil vasıtası iç ve dış lastiği için mensucat:		
	- Ağırlık itibarıyla içerdiği dokumaya elverişli madde oranı %90'ı geçmeyenler	İplikten imalat	
	- Diğerleri	Kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat (5902 pozisyonundakiler hariç)	İplikten imalat veya en az iki hazırlama veya bitirme işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı bitirme, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
5904	Linoleum (kesilerek şekil verilmiş olsun olmasın); bir sıvama veya kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki suretiyle elde edilen yer kaplamaları (kesilerek şekil verilmiş olsun olmasın)	İplikten imalat[48]	
5905	Dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamaları:		
	- Kauçuk, plastik veya diğer maddeler emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olanlar	İplikten imalat	

[48] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	- Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, -kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan imalat[49] veya en az iki hazırlık veya bitirme işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı bitirme, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
5906	Kauçuklu mensucat (5902 pozisyonundakiler hariç):		

[49] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Örülmüş veya tığ ile yapılmış olanlar	- Tabii liflerden, - karde edilmemiş taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden veya - kimyasal maddeler veya tekstil hamurundan, imalat[50]	
	- Sentetik filament ipliklerinden mamul diğer mensucat (ağırlık itibarıyla içerdiği dokumaya elverişli madde oranı % 90'ı geçenler)	Kimyasal girdilerden imalat	
	- Diğerleri	İplikten imalat	
5907	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; tiyatro dekorları, atölye fonları veya benzeri işler için boyanmış bezler (tualler)	İplikten imalat veya en az iki hazırlık veya bitirme işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı bitirme, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	

[50] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
5908	Dokumaya elverişli maddelerden dokunmuş veya örülmüş fitiller (lamba, ocak, çakmak, mum ve benzerleri için); beyaz alevli lambalar için gömlekler ve bunların imaline yarayan boru şeklinde örme mensucat (emdirilmiş olsun olmasın):		
	- Beyaz alevli lambalar için gömlekler, emdirilmiş	Boru şeklinde lamba gömleği için dokunmuş mensucattan imalat	
	- Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
5909 ila 5911	Sınai amaçlarla kullanılan dokumaya elverişli maddelerden mamul eşya:		
	– 5911 pozisyonundaki keçeden olanlar dışındaki cilalama diskleri ve halkaları	6310 Pozisyonundaki iplikten, döküntü mensucattan veya paçavradan yapılan imalat	
	- Genellikle kağıt yapımında veya diğer teknik amaçlarla kullanılan türde dokunmuş mensucat (keçeleştirilmiş olsun olmasın) (kaplanmış veya sıvanmış olsun olmasın), tek veya çok katlı çözgü ve/veya atkı iplikli boru şeklinde veya sonsuz, veya 5911 pozisyonunda yer alan çok katlı çözgü ve/veya atkı iplikli düz dokunmuş	- Hindistan cevizi ipliğinden, - aşağıdaki girdilerden: -politetrafloroetilen ipliğinden51, -poliamid ipliğinden (çokkatlı, fenolik reçineyle kaplanmış veya sıvanmış) -m-fenilendiamin ve isonaftalik asit polikondensasyonunda n elde edilen, aromatik poliamid sentetik liflerinden mamul iplikten,	

[51] Bu girdilerin kullanımı kağıt yapma makinalarında kullanılmaya mahsus türde dokunmuş mensucatın imali ile sınırlandırılmıştır.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
		-politetrafloroetilen monofillerinden52, - poli-p-fenilen tereftalamidin sentetik tekstil lifi ipliği, -cam lifi ipliğinden (fenol reçinesi ile kaplanmış ve akrilik iplikle gipe edilmiş)53, -poliesterin, tetraftalatik asit reçinelerinin, 1,4 siklohegzandimentolun ve isonaftalik asitin kopoliester monofilamentlerinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat54,	
	- Diğerleri	- Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat55	

[52] Bu girdilerin kullanımı kağıt yapma makinalarında kullanılmaya mahsus türde dokunmuş mensucatın imali ile sınırlandırılmıştır.

[53] Bu girdilerin kullanımı kağıt yapma makinalarında kullanılmaya mahsus türde dokunmuş mensucatın imali ile sınırlandırılmıştır.

[54] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[55] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
Fasıl 60	Örme veya Tığ ile Yapılma Eşya	- Tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik ve suni devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat56	
Fasıl 61	Örme veya tığ ile yapılan giyim eşyası ve aksesuarları – Şekline göre kesilmiş parçalardan veya örülerek şekillendirilmiş, iki veya daha fazla örme mensucatın dikilmesi veya başka surette birleştirilmesiyle elde edilmiş olanlar - Diğerleri	İplikten imalat57,58 - Tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik ve suni devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat,59	

[56] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[57] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[58] Bakınız Giriş Notu 6.

[59] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 62	Giyim eşyası ve aksesuarı (örülmemiş veya tığ ile yapılmamış) aşağıda belirtilenler hariç;	İplikten imalat,60, 61	
y 6202, y 6204, y 6206, y 6209 ve y 6211	Kadın, kız çocukları ve bebekler için giyim eşyası ve aksesuarları (işlemeli olanlar)	İplikten imalat62 veya Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat63,	
y 6210 ve y 6216	Alüminyumlu polyester tabakasıyla kaplanmış mensucattan ateşe dayanıklı eşya	İplikten imalat64, veya, Kullanılan kaplanmamış mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla kaplanmamış mensucattan imalat65	
6213 ve 6214	Mendiller, şallar, eşarplar, fularlar, kaşkoller, peçeler, duvaklar ve benzeri eşya:		

[60] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[61] Bakınız Giriş Notu 6.

[62] Bakınız Giriş Notu 6.

[63] Bakınız Giriş Notu 6.

[64] Bakınız Giriş Notu 6.

[65] Bakınız Giriş Notu 6.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- İşlemeli olanlar	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat[66], [67] veya Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat,[68]	
	- Diğerleri	Ağartılmamış tek iplikten imalat [69], [70] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılamayı mütakiben bitirme işlemi (kullanılan 6213 ve 6214 pozisyonundaki baskısız eşyanın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
6217	Giyim eşyasının diğer hazır aksesuarı; giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarlarının parçaları (6212 pozisyonundakiler hariç):		

[66] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[67] Bakınız Giriş Notu 6.

[68] Bakınız Giriş Notu 6.

[69] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[70] Bakınız Giriş Notu 6.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- İşlemeli olanlar	İplikten imalat[71], veya, Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat[72]	
	- Alüminyumlu polyester tabakasıyla kaplanmış mensucattan ateşe dayanıklı eşya	İplikten imalat [73] veya, Kullanılan kaplanmamış mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla kaplanmamış mensucattan imalat [74]	
	- Yaka ve kol ağızları için iç astarlar (kesilmiş)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	
	- Diğerleri	İplikten imalat [75]	

[71] Bakınız Giriş Notu 6.

[72] Bakınız Giriş Notu 6.

[73] Bakınız Giriş Notu 6.

[74] Bakınız Giriş Notu 6.

[75] Bakınız Giriş Notu 6.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 63	Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya;takımlar; kullanılmış giyim eşyası ve dokumaya elverişli maddelerden kullanılmış eşya; paçavralar; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
6301 ila 6304	Battaniyeler, diz battaniyeleri, yatak çarşafları ve benzerleri; perdeler ve benzerleri; diğer mefruşat eşyası:		
	- Keçeden ve dokunmamış mensucattan	- Tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat 76	
	- Diğerleri:		
	- - İşlemeli olanlar	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat 77, 78 veya Kullanılan işlenmemiş (örülmüş olanlar hariç) mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat	
	- - Diğerleri	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat 79, 80	

[76] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[77] Bakınız Giriş Notu 6.

[78] Örülmüş parçalar halindeki mensucatın (kesilerek veya örülerek şekil verilmiş) dikilmesi veya birleştirilmesi ile elde edilen elastiki veya kauçuklu olmayan örme eşya için bkz. Giriş Notu 6.
[79] Bakınız Giriş Notu 6.
[80] Örülmüş parçalar halindeki mensucatın (kesilerek veya örülerek şekil verilmiş) dikilmesi veya birleştirilmesi ile elde edilen elastiki veya kauçuklu olmayan örme eşya için bkz. Giriş Notu 6.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
6305	Ambalaj için torba ve çuvallar	- Tabii liflerden, veya, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış sentetik ve suni devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat 81	
6306	Vagon ve mavna örtüleri, tenteler ve dış storlar; çadırlar; kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelkenler; kamp eşyası:		
	– Dokunmamış mensucattan	-Tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat 82, 83	
	– Diğerleri	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat 84, 85	
6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

[81] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[82] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[83] Bakınız Giriş Notu 6.

[84] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[85] Bakınız Giriş Notu 6.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
6308	Kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçetelerin yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşekkil takımlar (aksesuarlarıyla birlikte olsun olmasın) ve benzeri dokumaya elverişli eşya (perakende olarak satılacak hale getirilmiş)	Takımı oluşturacak parçalardan her biri, takım içinde olmaması halinde kendilerine ayrı ayrı uygulanacak kuralın gereklerini karşılamalıdır. Bununla beraber, menşeli olmayan eşyalar, toplam kıymetleri takımın fabrika çıkış fiyatının % 15'ini geçmemek koşuluyla takım içinde yer alabilir.	
y Fasıl 64	Ayakkabılar, getrler ve benzeri eşya, bunların aksamı; aşağıda belirtilenler hariç:	6406 Pozisyonundaki iç tabanlara veya diğer taban elemanlarına takılmış yüzler hariç, herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat.	
6406	Ayakkabı aksamı (dış tabanlar dışındaki tabanlara tutturulmuş veya tutturulmamış ayakkabı yüzleri dahil); çıkarılabilir iç tabanlar, topuk rampası ve benzeri eşya; getrler ve tozluklar, dizlikler ve benzeri eşya; ve bunların aksamı	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 65	Başlıklar ve aksam aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

EK IV/124

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
6505	Dantel, keçe veya diğer dokumaya elverişli maddelerden yapılmış veya örülmüş şapkalar ve diğer başlıklar, parça halinde (fakat şerit halinde olanlar hariç) (astarlanmış veya donatılmış olsun olmasın); her türlü maddeden saç fileleri (astarlanmış veya donatılmış olsun olmasın)	İplikten veya dokumaya elverişli madde liflerinden imalat 86	
y Fasıl 66	Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar, kırbaçlar ve bunların aksamı aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
6601	Şemsiyeler ve güneş şemsiyeleri (bastonlu şemsiyeler, bahçe şemsiyeleri ve benzeri şemsiyeler dahil)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 67	Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya; yapma çiçekler; insan saçından eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 68	Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya aşağıda belirtilenler hariç	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 6803	Kayagan taşı veya aglomere kayagan taşından eşya	İşlenmiş kayagan taşından imalat	
y 6812	Amyanttan eşya; amyant ve amyant ile magnezyum karbonat esaslı karışımlardan eşya	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerinden imalat	

[86] Bakınız Giriş Notu 6.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 6814	Mikadan eşya, (aglomere edilmiş veya terkip yoluyla elde edilmiş mika dahil) (kağıt, karton veya diğer maddelerden bir mesnet üzerinde)	İşlenmiş mikadan (aglomere edilmiş veya terkip yoluyla elde edilmiş mika dahil) imalat	
Fasıl 69	Seramik mamulleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 70 y 7003, y 7004 ve y 7005	Cam ve cam eşya aşağıda belirtilenler hariç; Yansıtıcı tabakası olmayan cam	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat 7001pozisyonundaki girdilerden imalat	
7006	7003, 7004 ve 7005 pozisyonlarındaki camların kavislendirilmiş, kenarları işlenmiş, hakkedilmiş, delinmiş, emaye yapılmış veya başka şekilde işlenmiş fakat diğer maddelerle çerçevelenmemiş ve donatılmamış olanları : - SEMII standartlarına 87 göre yarı iletken derecede, elektriği geçirmeyen ince bir tabaka ile kaplanmış camdan alt tabaka -Diğerleri	 7006 pozisyonunda yer alan kaplanmamış alt tabaka camlarından imalat 7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	
7007	Emniyet camları [sertleştirilmiş, (temperlenmiş), veya lamine edilmiş camlardan]	7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	

[87] SEMII-Birleşik Yarıiletken Cihazlar ve Maddeler Enstitüsü

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
7008	Çok katlı yalıtım camları	7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	
7009	Cam aynalar (çerçeveli olsun olmasın) (dikiz aynaları dahil)	7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	
7010	Cam damacana, kavanoz, şişe, küçük şişe, çanak, tüp, serum ampulleri ve diğer kaplar (eşyanın nakli ve ambalajında kullanılmaya elverişli cinsten); camdan konserve kavanozları; camdan tıpa, kapak ve benzerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya kesilmemiş cam eşyanın toplam kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmemesi koşuluyla cam kesim işlemi	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam (7010 ve 7018 pozisyonundakiler hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya kesilmemiş cam eşyanın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmemesi koşuluyla cam kesim işlemi veya elde üflenmiş cam eşyanın kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmemesi koşuluyla elde üflenmiş cam eşyanın elde dekore edilmesi (serigrafi baskısı hariç)	
y 7019	Cam liflerinden (iplik hariç) eşya	- Boyanmamış şeritlerden, yarı bükülmüş ipliklerden, ipliklerden veya yontularak şekil verilmiş ipliklerden, veya - cam yününden imalat	
y Fasıl 71	Tabii veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kıymetli metallerle kaplama metaller ve bunlardan mamul eşya; taklit mücevherci eşyası ; metal paralar aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 7101	Tabii veya kültür incileri (tasnife tabi tutulmuş ve taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 7102, y 7103 ve y 7104	İşlenmiş kıymetli ve yarı-kıymetli taşlar (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)	İşlenmemiş kıymetli veya yarı kıymetli taşlardan imalat	
7106, 7108 ve 7110	Kıymetli metaller:		
	- İşlenmemiş olanlar	7106, 7108 ve 7110 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya 7106, 7108 veya 7110 pozisyonlarında yer alan kıymetli metallerin elektroliz, ısıl veya kimyasal işlemlerle ayrıştırılması, veya 7106, 7108 veya 7110 pozisyonlarında yer alan kıymetli metallerin birbirleriyle veya adi metallerlerle alaşımlarının yapılması	
	- Yarı işlenmiş veya pudra halinde olanlar	İşlenmemiş kıymetli metallerden imalat	
y 7107, y 7109 ve y 7111	Kıymetli metallerle kaplanmış metaller (yarı-işlenmiş)	Kıymetli metallerle kaplanmış metallerden (işlenmemiş) imalat	
7116	Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
7117	Taklit mücevherat	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat Veya kullanılan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini aşmamak koşuluyla, kıymetli metallerle kaplanmamış adi metallerden imalat	
y Fasıl 72	Demir ve çelik aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı-mamuller	7201, 7202, 7203, 7204 veya 7205 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat	
7208 ila 7216	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, profiller, çubuklar	7206 pozisyonunda yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat	
7217	Demir veya alaşımsız çelikten teller	7207 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat	
y 7218, 7219 ila 7222	Paslanmaz çelikten yarı mamuller, yassı hadde mamulleri, çubuklar, profiller	7218 pozisyonunda yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat	
7223	Paslanmaz çelikten teller	7218 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat	

EK IV/130

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 7224, 7225 ila 7228	Diğer alaşımlı çelikten yarı mamuller, yassı hadde mamulleri,sıcak haddelenmiş çubuklar (düzensiz kangallar halinde) profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar	7206, 7218 veya 7224 Pozisyonunda yer alan külçelerden ve diğer ilk şekillerden imalat	
7229	Diğer alaşımlı çelikten teller	7224 pozisyonundaki yarı mamul girdilerden imalat	
y Fasıl 73	Demir veya çelikten eşya aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 7301	Palplanşlar	7206 pozisyonunda yer alan girdilerden imalat	
7302	Demir veya çelikten demiryolu ve tramvay hattı malzemesi; raylar, kontraylar, makas dilleri, makas göbekleri, kruvazman ve makaslar, gergi çubukları, dişli raylar, traversler, cebireler, yastık ve köşelikler, seletler, sıkıştırma levhaları ve kramponlar, rayların döşenmesi, eklenmesi veya sabitleştirilmesi için bağlantı levha ve çubukları ile özel olarak imal edilmiş diğer parçalar	7206 pozisyonunda yer alan girdilerden imalat	
7304, 7305 ve 7306	Demir (dökme demir hariç) veya çelikten ince ve kalın borular, içi boş profiller	7206, 7207, 7218 veya 7224 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat	

EK IV/131

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 7307	Paslanmaz çelikten boru bağlantı parçaları (bir kaç parçadan oluşan) (ISO No X5 CrNiMo 1712)	Toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 35'ini geçmemek koşuluyla dövülmüş taslakların tornalanması, delinmesi, deliklerin genişletilmesi (reaming), deburring işlemi, diş açılması, kum püskürterek temizlenmesi	
7308	Demir veya çelikten inşaat (9406 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç) ve inşaat aksamı (köprüler, köprü aksamı, bent kapakları, kuleler, pilonlar, ayaklar, sütunlar, inşaat iskeleleri, çatılar, kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ve kapı eşikleri, kepenkler, korkuluklar, parmaklıklar gibi); inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten saclar, çubuklar, profiller, borular ve benzerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 7301 pozisyonunda yer alan kaynaklı profiller ve köşebentler kullanılmayabilir.	
y 7315	Patinaj zincirleri	Kullanılan 7315 pozisyonunda yer alan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 74	Bakır ve bakırdan eşya aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
7401	Bakır matları; çöktürülmüş bakır (tersip bakır)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7402	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham):		
	- Rafine edilmiş bakır	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
	- Bakır alaşımları ve diğer elementler içeren rafine edilmiş bakır	Rafine edilmiş, işlenmemiş bakırdan veya bakır döküntü ve hurdalarından imalat	
7404	Bakır döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7405	Bakır ön alaşımları (kupro alyajlar)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 75	Nikel ve nikelden eşya	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve	
	aşağıda belirtilenler hariç;	-kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	

EK IV/133

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
7501 ila 7503	Nikel matları, nikel oksit sinterleri ve nikel metalürjisinin diğer ara ürünleri; işlenmemiş nikel; nikel döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
7601	İşlenmemiş alüminyum	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat veya Alaşımsız alüminyum veya alüminyum döküntü ve hurdalarından elektroliz veya termal işlem yoluyla imalat	
7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

EK IV/134

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 7616	Alüminyumdan eşya [(alüminyum tellerden tüller, mensucat, örgü ve kafeslikler, mukavemetlendirici mensucat ve benzeri malzemeler hariç) (sonsuz veya devamlı bantlar dahil)] alüminyumdan metal depluvayye	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, (bununla birlikte, sonsuz veya devamlı bantlar da dahil, mukavemetlendirici mensucat, tül mensucat, örgü ve kafeslikler ve alüminyum tellerden bunlara benzer girdiler veya alüminyum depluvayye kullanılabildiği) ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 77	Armonize Sistem Nomenklatüründe ileride kullanılmak amacıyla saklı tutulmuştur.		
y Fasıl 78	Kurşun ve kurşundan eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	aşağıda belitilenler hariç ;		
7801	İşlenmemiş kurşun		
	– Rafine edilmiş kurşun	'İşlenmemiş' veya 'külçe' kurşundan imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	– Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber,7802 pozisyonunda yer alan döküntü ve hurdalar kullanılmayabilir.	
7802	Kurşun döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
y Fasıl 79	Çinko ve çinkodan eşya aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
7901	İşlenmemiş çinko	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber,7902 pozisyonunda yer alan döküntü ve hurdalar kullanılmayabilir.	
7902	Çinko döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	

EK IV/136

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 80	Kalay ve kalaydan eşya	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	aşağıda belitilenler hariç;		
8001	İşlenmemiş kalay	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8002 pozisyonunda yer alan döküntü ve hurdalar kullanılmayabilir.	
8002 ve 8007	Kalay döküntü ve hurdaları; kalaydan diğer eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
Fasıl 81	Diğer adi metaller; sermetler; bunlardan mamul eşya:		
	- Diğer adi metaller; işlenmemiş; ve bunlardan mamul eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon ile aynı pozisyonda yer alan kullanılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
	- Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 82	Adi metallerden aletler,bıçakçı eşyası ve sofra takımları; adi metallerden bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
8206	8202 ila 8205 pozisyonlarındaki aletlerin iki veya daha fazlasından meydana gelen aletler (perakende satış için hazırlanmış takım halinde)	8202 ila 8205 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8202 ila 8205 pozisyonlarındaki aletler, toplam kıymetleri takım halindeki ürünün fabrika çıkış fiyatının % 15'ini geçmemek koşuluyla takıma dahil edilebilir.	
8207	El aletlerinin (mekanik olsun olmasın) veya makinalı aletlerin değişebilen aletleri (basınçla çukurlaştırma, ıstampalama, zımba ile delme, set ve yiv açma, raybalama, frezeleme, tornalama, vidalama gibi) (metallerin çekilmesine veya ekstrüzyonla işlem görmesine mahsus haddeler ile kaya delmeye veya sondaj yapmaya mahsus aletler dahil)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	

EK IV/138

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8208	Mekanik makine ve cihazlara mahsus bıçaklar ve kesici ağızlar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	
y 8211	Kesici ağızlı bıçaklar (ağızları tırtıklı olsun olmasın)(kapanan budama çakıları dahil) (8208 pozisyonundakiler hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, adi metalden bıçak sapları ve bıçak ağızları kullanılabilir.	
8214	Diğer bıçakçı eşyası (saç kesmeye ve hayvan kırkmaya mahsus makineler, kasap ve mutfak satırları, et baltaları, et kıyma bıçakları ve kağıt bıçakları gibi); manikür veya pedikür takımları ve aletleri (tırnak törpüleri dahil)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, adi metalden bıçak sapları kullanılabilir.	
8215	Kaşıklar, çatallar, kepçeler, delikli kepçeler, spatulalar, balık bıçakları, yağ bıçakları, şeker maşaları ve benzeri mutfak ve sofra eşyası	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, adi metalden bıçak sapları kullanılabilir.	
y Fasıl 83	Adi metallerden çeşitli eşya aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 8302	Binalar için diğer donanım,tertibat ve benzeri eşya; otomatik kapı kapayıcıları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, 8302 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemek koşuluyla kullanılabilir.	
y 8306	Adi metallerden heykelcikler ve diğer süs eşyası	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, 8306 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmemek koşuluyla kullanılabilir.	
y Fasıl 84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8401	Nükleer yakıt elemanları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

EK IV/140

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8402	Buhar kazanları (aynı zamanda alçak basınçlı su buharı da üretebilen merkezi ısıtma için sıcak su kazanları hariç); kızgın su kazanları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8403 ve y 8404	Merkezi ısıtma kazanları (8402 pozisyonundakiler hariç) ve merkezi ısıtma kazanları için yardımcı cihazlar	8403 ve 8404 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat.
8406	Buhar türbinleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8408	Sıkıştırma ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8409	Sadece veya esas itibariyle 8407 veya 8408 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

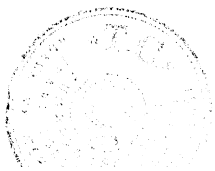

EK IV/141

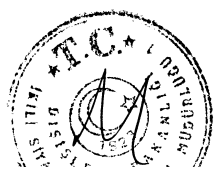

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8412	Diğer motorlar ve kuvvet hasıl eden makineler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
y 8413	Döner pozitif hareketli pompalar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
y 8414	Sanayide kullanılan vantilatör ve benzerleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

EK IV/142

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (8415 pozisyonundaki klima cihazları hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan tüm menşeli girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
y 8419	Ağaç, kağıt hamuru, kağıt veya karton sanayiine mahsus makineler	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8420	Kalenderler ve diğer hadde makineleri (metal veya cam hadde makineleri hariç) ve bu makinelerin silindirleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8423	Tartı alet ve cihazları (hassasiyeti 5 santigram veya daha iyi olan teraziler hariç) (tartarak sayan ve kontrol eden baskül ve teraziler dahil) her tür tartı alet ve cihazlarına mahsus ağırlıklar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8425 ila 8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus makine va cihazlar	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8431 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8429	Kendinden hareketli buldozerler, angledozerler, greyderler, toprak tesviyesine mahsus makineler, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, küreyici yükleyiciler, sıkıştırma işini tokmaklamak suretiyle yapan makineler ve yol silindirleri: - Yol silindirleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

EK IV/144

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8431 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8430	Toprağın, minerallerin veya cevherlerin taşınması, yayılması, tesviyesi, sıyrılması, kazılması, sıkıştırılması, bastırılıp sıkıştırılması, çıkarılması veya delinmesine mahsus diğer makine ve cihazlar; kazık varyosları ve kazık sökme makineleri; kar küreyicileri ve püskürtücüleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8431 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8431	Sadece ve esas itibariyle yol silindirlerinde kullanılmaya mahsus aksam ve parçalar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8439	Lifli selülozik maddelerden kağıt hamuru imaline veya kağıt veya karton imaline veya finisajına mahsus makine veya cihazlar	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8441	Kağıt hamuru, kağıt veya kartonun işlenmesine mahsus diğer makine ve cihazlar (her cins kesme makine ve cihazları dahil)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8443	Yazı makinaları, ofis makinaları için (örneğin, otomatik bilgi işlem makinaları, kelime işlem makinaları)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8444 ila 8447	Bu pozisyonlarda yer alan tekstil sanayiinde kullanılmaya mahsus makineler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
y 8448	8444 ve 8445 pozisyonundaki tekstil makinelerinde kullanılmaya mahsus yardımcı makine ve cihazlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8452	Dikiş makineleri (8440 pozisyonundaki kitap dikme makineleri hariç); özellikle dikiş marinaları için imal edilmiş mobilya, tabla ve mahfazalar; dikiş makinelerinin iğneleri:		
	- Dikiş makineleri (yalnız düz dikiş yapanlar) (motorsuz olanlarının başları 16 kg.ı, motorlu olanlarının da başları motorla birlikte 17 kg.ı geçmeyenler)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen, - başın (motorsuz) montajında kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymetinin menşeli tüm girdilerin kıymetini aşmadığı, ve - kullanılan zigzag, ip germe ve çengel mekanizmasının halihazırda menşeli olması gereken, imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8456 ila 8466	8456 ila 8466 pozisyonlarında yer alan makineli aletler, bunların aksam, parça ve aksesuarları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8469 ila 8472	Büro makineleri (örneğin, yazı makineleri, hesap makineleri, otomatik bilgi işlem makineleri, teksir makineleri, tel zımba makineleri)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8480	Metal dökümhaneleri için dereceler (döküm kasaları); döküm plakaları, döküm modelleri; metaller (külçe kalıpları hariç), metal karbürler, cam, mineral maddeler, kauçuk veya plastik maddeler için kalıplar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
8482	Her nevi rulmanlar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.

EK IV/148

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8484	Diğer maddeler ile birleştirilmiş metal tabakalardan veya iki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar; poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar; mekanik salmastralar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

y 8486	- Herhangi bir maddenin aşındırılarak, lazerle, diğer ışın veya foton ışınıyla, ultrasonik, elektro – erozyon, elektrokimyasal, elektron ışını, ionik ışın veya plazma arkı yöntemleri ile işlenmesine mahsusu makine ve aletler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
	- Metalleri kavislendirmeye, katlamaya, düzeltmeye, makasla kesmeye, zımbalı kesmeye, taslak çıkartmaya veya şatafatlamaya mahsus takım tezgahları (presler dahil)		
	-Taş, seramik, beton, asbestli çimento veya benzeri mineral maddeleri işlemeye veya camı soğuk olarak işlemeye mahsus makinalar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
	- Sadece veya esas itibariyle 8456, 8462 ve 8464 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam, parça ve aksesuarlar	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve -- kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen Imalat	
	-Işığa dayanıklı kaplanmış alt tabakadan mask veya ağ elde etmekte kullanılan türden model üretim cihazları çizim yapmaya mahsus aletler; bunların aksam, parça ve aksesuarları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
	-Kalıplar, enjeksiyon veya basınçlı döküm için olanlar		
	-Kaldırma, elleçleme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus diğer makine ve cihazlar		

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Özellikle ve esasen 8428 pozisyonundaki makinalarla kullanılmaya elverişle aksam ve parçalar		
	- Işığa dayanıklı kaplanmış alt tabakadan mask veya ağ elde etmekte kullanılan türden model üretim cihazları baskı klişesi veya silindirlerini hazırlamada kullanılan türden fotoğraf makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen ve -kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8487	Bu faslın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan makinaların aksam ve parçaları (elektrik konektörleri, izolatörler, bobinler kontaklar ve diğer elektrikli aksam ve parçalar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y Fasıl 85	Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların aksam ve parçaları; ses kaydetmeye ve kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar; televizyon görüntü ve seslerinin kaydedilmesine ve kaydedilen görüntü ve sesin tekrar verilmesine mahsus cihazlar ve bunların aksam, parça ve aksesuarı aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8501	Elektrik motorları ve jeneratörler (elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8503 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8502	Elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8501 ve 8503 pozisyonlarında sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

EK IV/152

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 8504	Otomatik bilgi işlem makinelerine mahsus güç sağlama üniteleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
y 8517	Ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar, kablosuz ağlarda (yerel veya geniş kapsamlı alan ağları gibi) iletişime mahsus cihazlar dahil, 8443, 8525, 8527 veya 8528 pozisyonunda yer alan alıcı veya verici cihazlar hariç	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve -kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	
y 8518	Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplikatörleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8519	Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8521	Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video-tuner ile birlikte olsun olmasın)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan tüm menşeli girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8522	Sadece ve esas itibariyle 8519 ila 8521 pozisyonlarında yer alan cihazların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8523	Sesleri ve diğer fenomenleri kaydetmeye mahsus diskler, bantlar, katı hal alıcı depolama aygıtları ve diğer mesnetler, disklerin üretimine mahsus matris ve kalıplar dahil, fakat 37. fasılda yer alan ürünler hariç	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
	- Sesleri ve diğer fenomenleri kaydetmeye mahsus kayıt yapılmamış diskler, bantlar, katı hal alıcı depolama aygıtları ve diğer mesnetler, disklerin üretimine mahsus matris ve kalıplar dahil, fakat 37. fasılda yer alan ürünler hariç	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve -yukarıda belirtilen sınırlama çerçevesinde 8523 pozisyonundaki tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu aşmayan imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- İki veya daha fazla elektronik entegre devreli olan akıllı kartlar ve proximity kartlar	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve -yukarıda belirtilen sınırlama çerçevesinde 8541 ve 8542 pozisyonlarındaki tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu aşmayan imalat veya Madde 3 ve 4'te belirtilenler dışında bir ülkede birleştirilmiş veya test edilmiş olsun-olmasın uygun parçaların seçilip eklenmesi suretiyle yarı iletken bir alt tabaka üzerinde entegre devrelerin oluştuğu difüzyon işlemi	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat
	- Tek elektronik entegre devreli olan akıllı kartlar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat

EK IV/155

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8525	Radyo veya televizyon yayınlarına mahsus verici cihazlar (alıcı cihazı veya ses kaydetmeye, ya da kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazı olsun olmasın); televizyon kameraları; dijital fotoğraf makineleri ve görüntü kaydedici kameralar;	- kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8526	Radar cihazları, hava ve deniz trafiğine yardımcı telsiz cihazları ve uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz kontrol cihazları	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8527	Radyo yayınları için alıcı cihazlar (aynı kabin içinde ses kayıt veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz veya saatle birlikte olsun olmasın)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.

EK IV-156

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8528	Monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar), sadece veya esas itibariyle 8471 pozisyonunda yer alan otomatik bilgi işlem makinalarında kullanılan türde olanlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
	Diğer monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar); televizyon alıcı cihazları, radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses veya görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın;	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
8529	Sadece veya esas itibariyle 8525 ila 8528 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar:		
	– Sadece veya esas itibariyle video (görüntü) kayıt veya tekrar verme cihazlarına mahsus olanlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
	-- Sadece veya esas itibariyle monitörler ve projektörler ile kullanılmaya uygun (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar), sadece veya esas itibariyle 8471 pozisyonunda yer alan otomatik bilgi işlem makinalarında kullanılan türde olanlar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	– Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8535	Gerilimi 1000 voltu geçen elektrik devrelerinin anahtarlanması (açılıp kapatılması) veya korunmasına veya elektrik devresine veya elektrik devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizatı	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8538 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

EK IV/158

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8536	- Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devrelerinin anahtarlanması (açılıp kapatılması) veya korunmasına veya elektrik devresine veya elektrik devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizatı	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8538 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
	- Optik lifler, optik lif demetleri veya kabloları için bağlayıcılar		
	-- Plastikten olanlar		
	-- Seramikten, demirden ve çelikten olanlar		
	-- Bakırdan olanlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat - Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	

EK IV/159

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8537	Elektriğin kontrol ve dağıtımına mahsus olup, 8535 veya 8536 pozisyonlarında yer alan iki veya daha fazla cihazla donatılmış tablolar, panolar,konsollar, masalar, kabinler ve diğer mesnetler (90. Fasılda yer alan alet ve cihazlarla donanmış olanlar dahil) ve sayısal kontrol cihazları (8517 pozisyonunda yer alan cihazlar hariç)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8538 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8541	Diyotlar,transistörler ve benzeri yarı iletken tertibat; henüz chip halinde kesilmemiş disk (wafer) hariç	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 8542	Elektronik entegre devreler ve mikrodevreler: -Monolitik entegre devreler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8541 ve 8542 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmeyen, imalat veya Madde 3 ve 4'te belirtilenler dışında bir ülkede birleştirilmiş veya test edilmiş olsun-olmasın uygun parçaların seçilip eklenmesi suretiyle yarı iletken bir alt tabaka üzerinde entegre devrelerin oluştuğu difüzyon işlemi	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat

EK IV/161

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	-Bu fasılda başka yerde yer almayan veya belirtilmeyen, makine veya teçhizatların parçası çokluçipler Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat - Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8541 ve 8542 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
8544	İzole edilmiş (emaye kaplanmış veya anodize edilmiş olanlar dahil) teller, kablolar (koaksiyel kablolar dahil) ve diğer izole edilmiş elektrik iletkenler (bağlantı parçaları ile teçhiz edilmiş olsun olmasın); tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar (bağlantı parçaları ile veya elektrik iletkenleri ile teçhiz edilmiş olsun olmasın)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40ını geçmeyen imalat	
8545	Elektrik işlerinde kullanılan kömür elektrodlar, kömür fırçalar, lamba kömürleri, pil kömürleri ve grafit veya diğer kömürden diğer eşya (metalli veya metalsiz)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

EK IV/162

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8546	Her tür maddeden elektrik izolatörleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40ını geçmeyen imalat	
8547	Elektrikli makine, cihaz,alet veya elektrik tesisatları için tamamıyla izole edici maddelerden mamul (montaj amacıyla döküm sırasında gövde içine gömülmüş küçük metal parçaları içerenler dahil) izole edici bağlantı parçaları (örneğin;vidalı duylar) (8546 pozisyonundaki izolatörler hariç); adi metallerden elektrik için iç yüzeyleri izole edilmiş borular ve bunların bağlantı parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8548	Primer elektrik pilleri, primer bataryaları ve elektrik akümülatörlerinin döküntü ve hurdaları ;kullanılmış elektrik pilleri, bataryaları ve elektrik akümülatörleri ; bu faslın herhangi bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan makine, cihaz veya aletlerin elektrikli aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
y Fasıl 86	Demiryolu ve benzeri hatlara ait taşıtlar ve malzemeler ve bunların aksam ve parçaları; her türlü mekanik (elektro mekanik olanlar dahil) trafik sinyalizasyon cihazları aşağıda belirtilenler hariç,	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8608	Demiryolu veya tramvay hatlarında kullanılan sabit malzeme; demiryolları, tramvaylar, karayolları, dahili su yolları, park yerleri, liman tesisleri veya hava limanları için mekanik (elektromekanik dahil) işaret, emniyet veya trafik kontrol ve kumanda cihazları; bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y Fasıl 87	Demiryolu ve benzeri hatlara ait taşıtlar ve malzemeler hariç, taşıtlar ve bunların aksam, parça ve aksesuarları aşağıda belirtilenler hariç,	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8709	Fabrika, antrepo, liman veya havalimanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus , kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8710	Tanklar ve diğer zırhlı savaş taşıtları (motorlu) (silahla donatılmış olsun olmasın) ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat

EK IV/164

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8711	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler		
	-silindir hacmi aşağıda belirtilen kapasitede içten yanmalı doğrusal pistonlu motorlu olanlar:		
	- - 50 cm3.ü geçmeyenler	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmeyen imalat
	- - 50 cm3.ü geçenler	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
	- Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat

EK IV/165

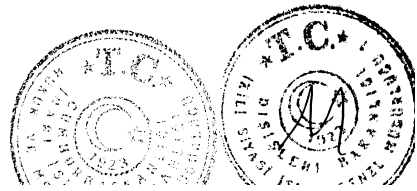

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 8712	Bilyalı rulmansız bisikletler	8714 pozisyonu dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8715	Çocuk arabaları, pusetler ve çocuk taşımaya mahsus benzeri arabalar ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8716	Her türlü taşıtlar için römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y Fasıl 88	Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y 8804	Rotoşütler	8804 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerinden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat

EK IV/166

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
8805	Hava taşıtlarını fırlatma cihaz ve tertibatı ve hava taşıtlarının iniş cihaz ve tertibatı ve benzeri cihaz ve tertibat; yerde uçuş eğitimi yapmaya mahsus cihazlar; bunların aksam ve parçaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
Fasıl 89	Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8906 pozisyonunda yer alan gemi tekneleri kullanılmayabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y Fasıl 90	Optik alet ve cihazlar, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar alet ve cihazları, tıbbi veya cerrahi alet ve cihazlar; bunların aksam, parça ve aksesuarı	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
	aşağıda belirtilenler hariç;		
9001	Optik lifler ve optik lif demetleri; optik lif kabloları (8544 pozisyonundakiler hariç); yaprak veya levha halinde polarizan maddeler; her tür maddeden mercekler (kontak lensler dahil) prizmalar, aynalar ve diğer optik elemanlar (monte edilmemiş) (optik tarzda işlenmemiş camdan bu tür elemanlar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

EK IV/167

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9002	Alet ve cihazlar için her tür maddeden monte edilmiş mercekler, prizmalar, aynalar ve diğer optik elemanlar (optik tarzda işlenmemiş camdan bu tür elemanlar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9004	Gözlükler ve benzerleri (görme kusurunun giderilmesine mahsus gözlükler, koruyucu gözlükler ve diğer gözlükler)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
y 9005	Çift gözlü dürbünler, tek gözlü dürbünler, diğer optik teleskoplar ve bunların mesnetleri (astronomik yansıtıcı teleskoplar ve bunların mesnetleri hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y 9006	Fotoğraf makineleri (sinematografik olanlar hariç); kameralar; fotoğrafçılıkta flaş ışığı meydana getirmeye mahsus cihazlar ve flaş lambaları (elektrikle çalışan flaş lambaları hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9007	Sinema kameraları ve projektörleri (ses kaydına veya kaydedilen sesin tekrar verilmesine mahsus cihazları bulunsun bulunmasın)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9011	Kombine haldeki optik mikroskoplar (fotomikrografi, sinefotomikrografi veya mikroprojeksiyon mikroskopları dahil)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y 9014	Diğer seyrüsefer alet ve cihazları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9015	Arazi ölçme (fotogrametrik ölçüm aletleri dahil), hidrografik, oşinografik, hidrolojik, meteorolojik veya jeofizik alet ve cihazları (pusulalar hariç); telemetreler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9016	Hassas teraziler (hassasiyeti 5 santigram veya daha iyi olanlar) (ağırlıkları ile birlikte olsun olmasın)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9017	Resim yapmaya, çizim yapmaya veya hesap yapmaya mahsus aletler (çizim makineleri, pantograflar, iletkiler, pergel takımları, sürgülü cetveller, hesap daireleri gibi); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan elde kullanılan uzunluk ölçü aletleri (ölçü çubukları ve şerit metreler, mikrometreler, kalibreler gibi)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar (sintigrafi cihazları, diğer elektromedikal cihazlar ve göz testine mahsus cihazlar dahil):		
	- Dişçi koltukları (tükürük hokkaları, ağız çalkalama tertibatı ve diğer tertibatla donatılmış olanlar)	9018 Pozisyonundaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
	- Diğerleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat

EK IV/170

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9019	Mekanoterapi cihazları; masaj cihazları; psikotekni cihazları; ozonoterapi, oksijenoterapi, aeroterapi, suni teneffüs veya diğer terapik teneffüs cihazları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
9020	Diğer teneffüs cihazları ve gaz maskeleri (mekanik parçaları ve değiştirilebilen filtreleri olmayan koruyucu maskeler hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
9024	Maddelerin (metal, ağaç, dokumaya elverişli madde, kağıt, plastik maddeler gibi) sertliğini, dayanıklılığını, mukavemetini, elastikiyetini veya diğer mekanik özelliklerini denemeye ve kontrol etmeye mahsus makine ve cihazlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9025	Hidrometreler ve yüzer türdeki benzeri aletler, termometreler, pirometreler, barometreler, higrometreler ve psikometreler (kaydedici tertibatı olsun olmasın) ve bunların birbirleriyle kombine halde olanları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

EK IV/171

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9026	Sıvı ve gazların akış, seviye, basınç veya değişebilir diğer özelliklerini ölçmeye veya muayenesine mahsus alet ve cihazlar (debimetreler, seviye göstergeleri, manometreler, kalorimetreler gibi) (9014, 9015, 9028 veya 9032 pozisyonlarındaki alet ve cihazlar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9027	Fiziksel ve kimyasal analiz için alet ve cihazlar (polarimetreler, refraktometreler, spektrometreler, gaz veya duman tahlil cihazları); akışkanlığı, gözenekliliği, genleşmeyi, yüzey gerilimini veya benzerlerini ölçmeye veya muayeneye mahsus alet ve cihazlar; ısı, ışık ve ses ölçmeye veya muayeneye mahsus alet ve cihazlar (pozmetreler dahil); mikrotomlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9028	Gaz, sıvı ve elektrik sayaçları (bunların kalibre cihazları dahil)		
	- Aksam ve parçalar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9029	Devir adedi sayaçları, üretim sayaçları, taksimetreler, milometreler, pedometreler ve benzerleri; hız göstergeleri ve takometreler (9014 ve 9015 pozisyonundakiler hariç); stroboskoplar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9030	Elektriki miktarları ölçmeye veya muayeneye mahsus osiloskop, spektrum analizörleri ve diğer alet ve cihazları (9028 pozisyonundaki elektrik sayaçları hariç); alfa, beta, gama, X- ışını, kozmik veya diğer iyonlaşma ışınlarını ölçmeye veya bulmaya mahsus alet ve cihazlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9031	Bu Fasılın herhangi bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ölçme veya muayene alet, cihaz ve makineleri; profil projektörleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9032	Otomatik ayar ve kontrol alet ve cihazları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

EK IV/173

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9033	90. Fasılda yer alan makine, alet ve cihazlara ait aksam, parça ve aksesuar (bu Fasılın başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
y Fasıl 91	Saatler ve bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç;	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9105	Diğer saatler	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9109	Saat makineleri (tamamlanmış ve birleştirilmiş)	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat

EK IV/174

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9110	Tamamlanmış saat veya saat makineleri (birleştirilmemiş veya kısmen birleştirilmiş) (şablonlar); tamamlanmamış saat makinaları (birleştirilmiş); saat makinelerinin taslakları	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 9114 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9111	Saatlerin zarfları ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9112	Masa ve duvar saatlerinin zarfları ve bu Fasıldaki eşyaya ait benzeri zarflar ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9113	Saat kayışları ve bunların aksam ve parçaları:		
	- Adi metalden olanlar (kaplanmış olsun olmasın) veya kıymetli metallerle kaplanmış olanlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 92	Müzik aletleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
Fasıl 93	Silahlar ve mühimmat; bunların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 94	Mobilyalar; yatak takımları ve benzeri doldurulmuş eşya; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan aydınlatma cihazları; reklam lambaları, ışıklı tabelalar, ışıklı isim plakaları ve benzerleri; prefabrik yapılar aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y 9401 ve y 9403	Adi metalden mobilya (Metrekare ağırlığı 300 gram veya daha az olan dolgusuz pamuklu kumaş kaplanmış)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat

EK IV/176

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
		9401 veya 9403 pozisyonlarındaki girdilerle kullanılmaya hazır formlardaki pamuklu mensucattan , - Mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini aşmaması, ve-kullanılan diğer girdilerin menşeli olması ve 9401 veya 9403 pozisyonları dışındaki bir pozisyonda yer alması koşullarıyla, imalat	
9405	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan aydınlatma cihazları (projektörler ve sahne projektörleri dahil) ve bunların aksam ve parçaları; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan sabit bir ışık kaynağına sahip reklam lambaları, ışıklı isim tabelaları ve benzeri eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
9406	Prefabrik yapılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 95	Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
y 9503	Diğer oyuncaklar; eğlence amacıyla küçültülmüş modeller ve benzeri modeller (hareketli olsun olmasın); her tür bilmeceler (puzzle)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 9506	Golf sopaları ve bunların aksamı	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, golf sopası başları yapımına mahsus kabaca şekil verilmiş bloklar kullanılabilir.	
y Fasıl 96	Çeşitli mamul eşya aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 9601 ve y 9602	Yontulmaya elverişli hayvansal, bitkisel ve mineral maddelerden eşya	Ürünle aynı pozisyonda yer alan yontulmaya elverişli 'işlenmiş' girdilerden imalat	
y 9603	Süpürgeler ve fırçalar (çalı süpürgesi ve benzerleri, zerdeva ve sincap kılından yapılan fırçalar hariç), elle kullanılmaya mahsus mekanik süpürgeler (motorlular hariç), boya yastık ve ruloları, silecekler ve paspaslar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

EK IV/178

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9605	İnsanların tuvalet malzemesi olarak veya dikiş dikmekte veya elbise ve ayakkabılarını temizlemekte kullandıkları seyahat takımları	Takımı oluşturan eşyalardan her biri takım içerisinde olmaması halinde kendisine uygulanacak kuralı karşılamalıdır. Ancak, menşeli olmayan girdiler, toplam kıymetleri takımın fabrika çıkış fiyatının %15' ini geçmemek koşuluyla kullanılabilir.	
9606	Düğmeler, çıtçıtlar, düğme formları ve bunların diğer aksamı; düğme taslakları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
9608	Bilyeli kalemler, keçe uçlu veya diğer gözenek uçlu yazı ve işaret kalemleri, mürekkepli kalemler, stilolar ve diğer dolma kalemler; duplikatör; dolma kurşun kalemler; dolma kalem ve kurşun kalem sapları ve benzeri saplar; bunların aksamı (kapak ve klipsler dahil) (9609 pozisyonundaki eşya hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı pozisyonda yer alan kalem uçları ve damakları da kullanılabilir.	

EK IV/179

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler	
9612	Yazı makineleri için şeritler ve benzeri şeritler (mürekkepli veya iz bırakacak şekilde başka surette hazırlanmış) (makaralı veya kartuşlu olsun olmasın); ıstampalar (mürekkep emdirilmiş olsun olmasın, kutulu veya kutusuz)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 9613	Piezo-ateşleyici çakmaklar	Kullanılan 9613 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat	
y 9614	Pipolar ve pipo lüleleri	Kabaca şekil verilmiş bloklardan imalat	
Fasıl 97	Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

EK IV/180

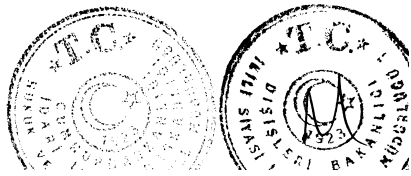

EK III

EUR.1 DOLAŞIM SERTİFİKASI VE EUR.1 DOLAŞIM SERTİFİKASI İÇİN BAŞVURU FORMU ÖRNEKLERİ

Basım Talimatı

1. Her bir form 210x297 mm. ebadında olmalıdır; uzunlukta en fazla eksi 5 mm. veya artı 8 mm.lik bir toleransa izin verilebilir. Kullanılan kağıt beyaz ve yazım boyutunda olmalı, mekanik kağıt hamuru içermemeli ve ağırlığı 25gr/m^2'den az olmamalıdır. Söz konusu form, mekanik ve kimyasal araçlarla yapılabilecek tahrifatı gözle görünür hale getiren yeşil meneviş desenli baskılı zemine sahip olmalıdır.

2. Tarafların yetkili mercileri, formları bizzat basmak veya onaylanmış basımevlerine bastırtmak hakkını saklı tutabilirler. İkinci durumda her bir form, onay işaretini havi olmalıdır. Her bir form basımevinin isim ve adresini veya basımevini tanıtıcı bir işareti taşımalıdır. Form ayrıca kendisini tanıtıcı mahiyette baskılı veya baskısız bir seri numarası taşımalıdır.

DOLAŞIM BELGESİ

1. **İhracatçı** (Adı, Açık adresi, Ülke)	**EUR.1** **No A** 000.000 Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz
	2. ..... **ve** ..... **arasındaki tercihli ticarette kullanılan sertifikadır.** (ilgili ülkeler, ülke grupları veya alanlarını yazınız.)
3. **Malın Gönderildiği şahıs** (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı)	4. **Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar** / 5. **Varış ülkesi, ülkeler grubu veya alanı**
6. **Taşımaya ilişkin bilgiler** (Tercihe Bağlı)	7. **Gözlemler**

8. **Sıra No; Kolilerin marka ve işaretleri, sayı ve türleri** (1)**; Eşyanın tanımı**	9. **Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, v.s.)**	10. **Faturalar** (Tercihe Bağlı)

11. **GÜMRÜK VİZESİ**	12. **İHRACATÇI BEYANI**
Onaylanan Beyan İhraç Belgesi (2) Form..... No..... Gümrük İdaresi..... Düzenleyen Ülke veya Alan..... Yer ve Tarih .... *(İmza)* Mühür	Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda belirtilen eşyanın bu belgenin düzenlenmesi için gerekli olan koşullara uygun olduğunu beyan ederim. Yer ve tarih..... ..... *(İmza)*

13. **DOĞRULUĞUN KONTROLÜ İSTEMİ:**	14. **KONTROLÜN SONUCU** Yapılan kontrol bu sertifikanın (*) ☐ Be Belirtilen gümrük idaresince düzenlendiğini ve içerdiği bilgilerin doğru olduğunu göstermektedir. ☐ Doğruluk ve kurallara uygunluk koşullarına cevap vermediğini göstermektedir. (Ekteki açıklamalara bakınız.)

(1) Eşya ambalajlı değilse, yerine gore eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.
(2).Yalnız ihracatçı ülke kurallarının gerekli gördüğü yerleri doldurunuz. .

Bu sertifikanın doğruluk ve kurallara uygunluğunun kontrolü talep edilir. ..... (Yer ve tarih) Mühür ..... (İmza)	..... (Yer ve tarih) Mühür ..... (İmza) (*) Uygun olan kutuya (X) işareti koyunuz.

NOTLAR

1. Sertifikalar, silinmeler veya birbiri üzerine yazılmış kelimeler ihtiva edemez. Değişiklikler doğru olmayan kayıtların üzerinin çizilmek ve gerekli düzeltmeler eklenmek suretiyle yapılır. Böyle bir değişiklik, sertifikayı düzenleyen kişi tarafından paraf edilmeli ve düzenlendiği ülke gümrük idaresi tarafından onaylanmalıdır.

2. Sertifikaya kaydedilen maddeler arasında boşluk bırakılmamalı ve her bir madde önüne bir sıra numarası konulmalıdır. Son maddenin hemen altına yatay bir çizgi çekilmelidir. Kullanılmayan yerler, sonradan bir eklemeyi imkânsız kılmak üzere iptal edilmelidir
3. Eşya, ticari faaliyetlere uygun olarak ve teşhis edilmesini sağlayacak yeterli ayrıntılarla tanımlanmalıdır.

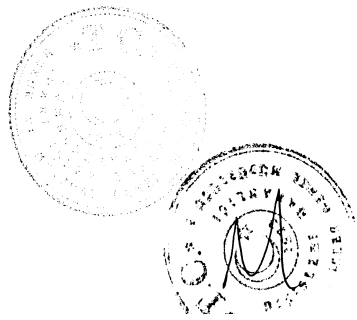

EK IV/183

DOLAŞIM BELGESİ İÇİN BAŞVURU FORMU

1. **İhracatçı** (Adı, Açık adresi, Ülke)	**EUR.1** **No A** 000.000 Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz
	2. ..... **ve** ..... **arasındaki tercihli ticarette kullanılan sertifika için başvurudur** **(ilgili ülkeler, ülke grupları veya alanlarını yazınız.)**
3. **Malın Gönderildiği Şahıs** (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı)	4. **Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar** / 5. **Varış ülkesi veya ülkeler grubu**
6. **Taşımaya ilişkin bilgiler** (Tercihe Bağlı)	7. **Gözlemler**

8. **Sıra No; Kolilerin marka ve işaretleri, Sayı ve türleri**[1]**; Eşyanın tanımı.**	9. **Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, v.s.)**	10. **Faturalar** (Tercihe Bağlı)

[1] Eşya ambalajlı değilse, yerine göre eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.

İHRACATÇI BEYANI

Ben aşağıda imzası bulunan ve arka sayfada tanımlanan eşyanın ihracatçısı;

Eşyanın, ekli sertifikanın düzenlenmesini gerektiren koşullara uygun olduğunu BEYAN;

Eşyanın bu koşullara uygunluğunu sağlayan şartların aşağıda belirtildiği gibi geliştiğini İZAH;

.....
.....
.....

Aşağıdaki destekleyici belgeleri İBRAZ[1]

.....
.....
.....

Yetkili mercilerin isteği üzerine, ekli sertifikanın düzenlenmesi için gerekli gördükleri her türlü destekleyici belgeyi ibraz edeceğimi ve gerekirse, bu merciler tarafından hesaplarımın kontrolünü ve yukarıdaki eşyanın imalat işlemlerinin denetlenmesini kabul ettiğimi TAAHHÜT;

Bu eşya için ekli sertifikanın düzenlenmesi hususunda gereğini ARZ Ederim.

.....
(Yer ve tarih)

.....
(İmza)

[1] Örneğin: imalatta kullanılan ürünlere veya aynen reeksport edilen eşyalara ilişkin ithal evrakı, dolaşım sertifikaları, faturalar, imalatçı beyanları, vs.

EK IV

Fatura Beyanı Metni

Aşağıda metni verilen fatura beyanı, dipnotlara uyumlu bir şekilde yapılmalıdır. Ancak dipnotlar kopya edilmemelidir.

Türkçe Metin

İşbu belge (Gümrük Onay No:...[1]) kapsamındaki maddelerin ihracatçısı, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu maddelerin ..... [2] tercihli menşeli maddeler olduğunu beyan eder.

Bosna-Hersek Metni

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....(1)) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi .....(2) preferencijalnog porijekla.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....(1)) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi .....(2) preferencijalnog podrijetla.

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.....(1)) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи .....(2) преференцијалног поријекла.

İngilizce Metin

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...(1)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...(2) preferential origin.

..... (3)
(Yer ve Tarih)

..... (4)
(İhracatçının imzası ve beyanı imzalayan kişinin adı ve soyadı okunaklı şekilde yazılmalıdır)

[1] "Fatura Beyanı", onaylanmış ihracatçı tarafından yapıldığında, onaylanmış ihracatçının izin numarası, bu boşluğa yazılacaktır. Fatura Beyanı, onaylanmış ihracatçı tarafından yapılmadığı takdirde, parantez içindeki kelimeler ihmal edilmeli veya bu bölüm boş bırakılmalıdır.
[2] Ürünlerin menşei belirtilmelidir.
[3] Belge üzerinde bilgi mevcutsa bu bilgiler ihmal edilebilir
[4] İhracatçının imzalamasının istenmediği hallerde, imzadan muafiyet, imzalayanın isminden de muafiyet anlamına gelir

EK V

Madde 3 ve Madde 4'te belirtilen kümülasyonun dışında bırakılan ürünler

KN Kodu	*Tanım*
1704 90 99	Kakao içermeyen diğer şeker mamulleri
1806 10 30 1806 10 90	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları -Kakao tozu, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içermeyenler: - - Ağırlık itibariyle %65 veya daha fazla fakat %80'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler - - Ağırlık itibariyle %80 veya daha fazla sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler
1806 20 95	-Ağırlığı 2 kg'dan fazla olan kalıp, dilim veya çubuklar halinde veya sıvı, hamur, toz, granül veya benzeri şekillerde olup, muhteviyatı 2 kg'ı geçen kaplarda veya ambalajlarda sunulmuş olan kakao içeren diğer gıda müstahzarları, diğer müstahzarlar -- Diğerleri --- Diğerleri
1901 90 99	Malt hülasası; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını un, hububatın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar, kaba un, nişasta veya malt hülasası teşkil eden gıda müstahzarları (içinde kakao bulunmayanlar veya tamamen yağının alınması esasına göre hesaplanan içindeki kakao miktarı ağırlık itibariyle %40'tan az olanlar); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını 0401 ila 0404 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil eden gıda müstahzarları (içinde kakao bulunmayanlar veya tamamen yağının alınması esasına göre hesaplandığında içindeki kakao miktarı ağırlık itibariyle %5'den az olanlar) -Diğerleri -- Diğerleri (Malt hülasasından başka) --- Diğerleri
2101 12 98	Esası kahve olan diğer müstahzarlar
2101 20 98	Esası çay veya Paraguay çayı olan diğer müstahzarlar.
2106 90 59	Başka bir yerde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları - Diğerleri - - Diğerleri
2106 90 98	Başka bir yerde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları -Diğerleri (Protein konsantreleri ve protein bünyeli maddelerden başka) --Diğerleri --- Diğerleri
3302 10 29	Sanayiide hammadde olarak kullanılan koku veren maddelerin karışımları ve esası bu maddelerin bir veya daha fazlası olan karışımlar (alkollü çözeltiler dahil); içeceklerin imalinde kullanılan türden esası koku verici maddeler olan diğer müstahzarlar - Yiyecek ve içecek sanayinde kullanılan türden olanlar -- İçecek sanayinde kullanılan türden olanlar: --- Bir içeceği karakterize eden bütün tat verici ajanları (aromatizanları) ihtiva eden müstahzarlar: ---- Hacim itibariyle alkol derecesi %0.5'i geçenler ---- Diğerleri ----- Katı süt yağı, sakkaroz, izoglikoz glikoz veya nişasta içermeyenler veya ağırlık itibariyle %1,5'dan az katı süt yağı, %5'den az sakkaroz veya izoglikoz, %5'den az glikoz veya nişasta içerenler ----- Diğerleri

EK V
Hizmetlerde özel taahhütler listeleri
(Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.7 Maddesinde (Özel taahhütler listeleri) atıfta bulunulduğu üzere)

EK V/1

EK V LAHİKA I

ÖZEL TAAHHÜTLER LİSTESİ
BOSNA-HERSEK

EK V/LAHIKA I/1

BOSNA-HERSEK – ÖZEL TAAHHÜTLER LİSTESİ

AÇIKLAYICI NOTLAR

1. Bosna-Hersek'in Hizmet Ticareti Faslı (Gerçek Kişilerin Hizmet Sağlama Amacıyla Geçici Dolaşımı Kısmı) altında verdiği taahhütler, bu kişilerin geçici varlığının amacının veya etkisinin herhangi bir işçi/işveren anlaşmazlığı veya görüşmesine müdahale etme veya sonucunu başka türlü etkileme olduğu durumlarda uygulanmaz.

2. Bu Liste, Fasıl III (Hizmet ticareti) Madde 3.4 (Pazara giriş) ve Madde 3.5 (Ulusal muamele) anlamında bir pazara giriş veya ulusal muamele kısıtı oluşturmadıklarında; yeterlilik koşulları ve usulleri, teknik standartlar ve lisanslama koşullarına ilişkin önlemleri içermez. Bu önlemler (örneğin: lisans alma gerekliliği, evrensel hizmet yükümlülükleri, düzenlenmiş sektörlerde yeterliliklerin tanınması gerekliliği ve dil sınavları dâhil belirli sınavları geçme ihtiyacı ve ekonomik faaliyetin gerçekleştirildiği ülkede yasal adrese sahip olma ihtiyacı) listelenmemiş olsa dahi, her durumda Türkiye'nin hizmetlerine ve hizmet sunucularına uygulanır.

Bu listede gösterilen tüm izin ve yetkilendirmeleri almak için gereken ve tüm ilgili odaların üyesi olabilmek için uygulanan şartlar ve kriterler, Fasıl III (Hizmet ticareti) Madde 3.4 (Pazara giriş) ve Madde 3.5 (Ulusal muamele) kapsamı dâhilinde pazara girişi kısıtlamaz veya ulusal muamele sayılmaz.

3. Bu Taahhüt Listesi'nde yer alan hiçbir husus, Bosna-Hersek'in taraf olduğu uluslararası anlaşmalara uygun olarak, mallara ilişkin Bosna-Hersek'in dış ticaret rejimi ve ilgili gümrük prosedürleri uyarınca herhangi bir önlemin uygulanmasına engel teşkil edecek şekilde yorumlanmayacaktır. Bu bağlamda, dağıtım hizmetleri, bakım ve onarım hizmetleri ve teknik test ve analiz hizmetleri gibi mal ithalatı ve/veya ihracatının hizmet sunumunun bir parçası olabileceği hizmet sektörlerine, alt sektörlere ve faaliyetlere ilişkin herhangi bir ilgili dış ticaret ve/veya gümrük önlemi listelenmemiş olsa dahi Türkiye'nin hizmetlerine ve hizmet sunucularına uygulanmaya devam edecektir.

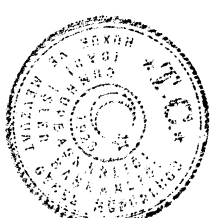

EK V/ LAHİKA I /2

4. Bu Listeden kaynaklanan hak ve yükümlülükler doğrudan yürürlüğe girmez, bu yüzden gerçek veya tüzel kişiler için doğrudan hiçbir hak doğurmaz.

EK V/ LAHİKA I /3

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
I. YATAY TAAHHÜTLER			
Bu Listede yer alan tüm sektörler			
Bu Listede yazılan CPC kodları, İstatistiksel Belgeler M Serisi No. 77, Geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması, Uluslararası Ekonomi ve Sosyal İşler Dairesi, BM İstatistik Bürosu, New York, 1991 belgesinde yer alanlardır.			
	Kamu hizmetleri 3) Ulusal veya yerel düzeyde kamu hizmeti olarak kabul edilen hizmetler, kamu tekellerine veya özel işletmecilere verilen münhasır haklara tabi olabilir.[1]		
	3) Temsilcilik ofisleri ve şubeler Temsilcilik ofisi, bir şirketin tüzel kişiliğe sahip olmaksızın parçasıdır. Bu tür ofisler sadece	3) Tescilli bürosu Bosna-Hersek'te bulunan bağlı kuruluşlara, bu kuruluşların Bosna-Hersek ekonomisi ile etkili ve sürekli bir bağlantıya sahip oldukları	

[1] Kamu hizmeti, çevre hizmetleri, ilgili bilimsel ve teknik danışmanlık hizmetleri, sosyal bilimler ve beşeri bilimlere ilişkin Ar-Ge hizmetleri, teknik test ve analiz hizmetleri, kamu sağlığı ve kamu sosyal hizmetleri, kamu eğitim hizmetleri, toplu taşıma, iletişim hizmetleri gibi sektörlerde mevcuttur. Bu hizmetlere ilişkin münhasır haklar sıklıkla belirli hizmet yükümlülüğüne tabi olan özel işletmecilere, örneğin kamu otoritelerinden imtiyazlı işletmecilere verilir. Ancak, eğer bir hizmet pazarı birden fazla hizmet sağlayıcıya açıksa, özel bir işletmeciye verilen münhasır haklara daha sonradan tabi olmayacaktır. Kamu hizmetinin merkezi olmayan seviyede de bulundığı göz önüne alındığında, detaylı ve kapsamlı sektörel liste uygulanabilir değildir.

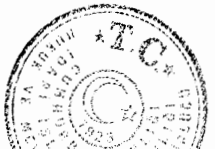

EK V/ LAHİKA I /4

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	pazar araştırması, tanıtıcı veya temsil edici faaliyetlerle iştigal edebilir. Ticari faaliyette bulunamazlar. Yabancı tüzel kişi temsilcilik ofisi kurabilir. Yerel şirketin şubesi, (yerel şirket yerli veya yabancı tüzel veya gerçek kişilerce kurulabilir) şirketin tüzel kişiliğe sahip olmaksızın parçasıdır. Bu tür ofisler şirketin tüm iş etkinlikleriyle iştigal edebilirler.	gösterilemezse, daha az elverişli muamele edilebilir. Tescilli bürosu, merkezi idaresi ya da esas iş yeri Bosna-Hersek'te bulunan bağlı kuruluşlara yapılan muamele, Bosna-Hersek'te kurulan şubelere veya ajanslara yapılmayabilir. Ancak bahsedilen muamele, Bosna-Hersek'in Üye Devlet olduğu bir gümrük birliğinin mevzuatı ile açıkça yasaklanmıyorsa, şubelere de genişletilir.	
	4) Aşağıdaki kategorilerde hizmet sunan gerçek kişilerin Bosna-Hersek'e girişi ve geçici kalışına ilişkin önlemler hariç kapalı: (i) <u>Şirket içi transferler (ŞİT)</u> Giriş ve hizmet sunumu, aşağıdaki şartlara tabidir: - Söz konusu gerçek kişi, diğer Tarafın topraklarında kurulu bir tüzel kişi tarafından başvurunun yapıldığı tarihten	4) Pazara Giriş sütununda belirtilen gerçek kişilerin kategorilerine ilişkin önlemler hariç taahhüt üstlenilmemiştir.	

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	önce en az bir yıl istihdam edilmiş olmalıdır. - Gerçek kişi, bahse konu tüzel kişinin Bosna-Hersek'te etkili biçimde benzer hizmetler sunan bir kuruluşuna (bağlı kuruluş, şube, ofis) Bosna-Hersek topraklarında bir hizmet sunmak üzere geçici olarak nakledilir. - Söz konusu gerçek kişi, aşağıdaki kategorilerden birine ait olmalıdır: a) <u>Müdürler</u>: Tüzel kişilik içinde üst düzey konumda çalışan, esas olarak işletme idaresini yönlendiren ve temel olarak işletmenin yönetim kurulunun veya hissedarlarının veya bunların eşdeğerlerinin genel yönlendirmesi veya denetimine tabi olan; diğer hususların yanı sıra: - İşletmeyi veya işletmenin bir bir departmanını veya alt bölümünü yöneten;		

EK V/ LAHİKA I /6

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	- Diğer denetçi, profesyonel veya yönetici çalışanların işlerini denetleyen ve kontrol eden; - Doğrudan işe alma ve işten çıkarma yetkisini haiz veya işe alma, işten çıkarma veya diğer personel faaliyetlerine ilişkin önerilerde bulunma yetkisine sahip; kişileri ifade eder. - Yukarıda bahsedilen faaliyetlerde bulunmanın şartı, çalışma iznidir, - Giriş ve kalış, azami üç yıl uzatma imkanıyla birlikte bir yıl ile sınırlıdır.		
	b) <u>Uzmanlar:</u> Tüzel kişi bünyesinde çalışan ve müessesenin hizmeti, araştırma teçhizatı, teknikleri veya yönetimi için esas teşkil eden olağanüstü bilgiye sahip kişilerdir. Bu tür bir bilginin mevcudiyeti değerlendirilirken, yalnızca müesseseye özgü bilgi değil, aynı zamanda söz konusu gerçek kişinin, akredite bir mesleğin üyeliği dâhil olmak üzere, bir iş		

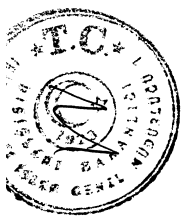

EK V/ LAHİKA I /7

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	veya meslekle ilgili, özgül teknik bilgi gerektiren yüksek düzeyde yeterliliğe sahip olup olmadığı da dikkate alınacaktır. - Faaliyetlerde bulunmanın şartı çalışma iznidir, Giriş ve kalış, azami 3 (üç) yıl uzatma imkanıyla birlikte bir yıl ile sınırlıdır. (ii) İş Ziyaretçileri (İZ) Aşağıdaki kategorilerde giriş ve geçici kalışa, ekonomik gereklilik testi uygulanmaksızın 90 güne kadar bir süreyle izin verilmektedir: a) Hizmet satıcıları: Bosna-Hersek topraklarında yerleşik olmayan ve bir hizmet sunucunun temsilcileri olup, hizmetlerin satışı için müzakere etmek amacıyla veya o hizmet sunucu adına hizmet satmak için anlaşma yapmak için geçici giriş isteyen kişiler:	(ii) İş Ziyaretçileri (İZ) Pazara Giriş sütununda anılan ve bağlanan gerçek kişilerin kategorilerine ilişkin önlemler haricinde taahhüt üstlenilmemiştir.	

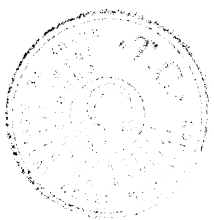

EK V/ LAHİKA I /8

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	- Bu temsilciler, genel kamuya doğrudan satış yapmakla veya kendileri hizmet sunmakla iştigal etmeyecek olduklarında. b) <u>Bir ticari varlık kurmaktan sorumlu kişiler:</u> Diğer Tarafın bir hizmet sunucusunun ticari varlığını Bosna-Hersek'te kurmaktan sorumlu yukarıda (i) a)'da tanımlanmış olan tüzel kişilikte bir üst düzey pozisyonda çalışan kişiler: - Temsilciler doğrudan satış yapmak veya hizmet sağlamakla iştigal etmediklerinde ve - Hizmet sağlayıcının esas çalışma yeri diğer Tarafın ülkesinde olduğunda ve Bosna-Hersek'te ticari varlığı olmadığında. (iii) <u>Sözleşmeli hizmet sunucuları (SHS)</u>	(iii) <u>Sözleşmeli hizmet sunucuları (SHS)</u>	

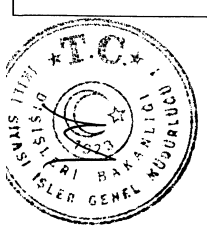

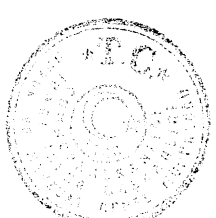

EK V/ LAHİKA I /9

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Giriş ve hizmet sunumu aşağıdaki koşullara tabidir: - Gerçek kişiler geçici olarak bir hizmetin sunumuyla, Bosna-Hersek'te ticari varlığı bulunmayan bir tüzel kişinin çalışanları olarak hizmet sağlarlar. - Tüzel kişi, Bosna-Hersek'teki bir son tüketiciden 12 ayı geçmeyen bir süre için, sözleşmenin iyi niyetli karakterini garanti eden usuller ile (örneğin: sözleşmenin mevcudiyetinin tanıtımı) bir hizmet sözleşmesi almıştır. - Hizmet sözleşmesi Bosna-Hersek kanunları, düzenlemeleri ve gereklilikleriyle uyumlu olacaktır. - Giriş isteyen gerçek kişi, bu tür hizmetleri, bu tür bir hareketten önce en az bir yıldır hizmeti sağlayan tüzel kişinin çalışanı olarak sunuyor olmalıdır.	Pazara giriş sütununda bahsedilen ve taahhütte bulunulan gerçek kişilerin kategorilerine ilişkin önlemler haricinde kapalı.	

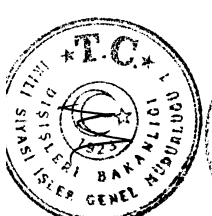

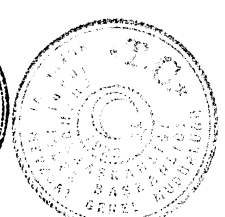

EK V/ LAHİKA I /10

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	- Yukarıda bahsedilen faaliyetlerde bulunmanın şartı, çalışma iznidir, - Geçici giriş ve kalış, hangisi daha azsa, herhangi bir 12 aylık süre içinde 6 aydan fazla olmayacak şekilde veya sözleşme süresiyle sınırlı olacaktır.		
	- Hizmet sözleşmesiyle kapsanan kişilerin sayısı, sözleşmenin ifa edilmesi için gerekli olandan daha fazla olmayacaktır.		
	(iv) bağımsız profesyoneller (BP) Giriş ve hizmetlerin sunumu aşağıdaki şartlara tabidir: - Gerçek kişi, hizmet sunumuyla diğer Tarafın topraklarında kendi adına çalışan bir kişi olarak hizmet sunmaktadır. - Gerçek kişi, CPC 872'de tanımlanan ajanslardan başka bir yolla, Bosna-Hersek'teki bir son tüketiciden 12 ayı geçmeyen bir süre için Bosna-Hersek'te bu gerekliliğin olduğu yerlerde	(iv) bağımsız profesyoneller (BP) Pazara giriş sütununda bahsedilen ve taahhütte bulunulan gerçek kişilerin kategorilerine ilişkin önlemler haricinde kapalı.	

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	sözleşmenin iyi niyetli karakterini garanti eden usuller ile bir hizmet sözleşmesi edinmek zorundadır. - Hizmet sözleşmesi Bosna-Hersek kanunları, düzenlemeleri ve gerekliliklerıyle uyumlu olacaktır. - Yukarıda bahsedilen faaliyetlerde bulunmanın şartı, çalışma iznidir,		
	- Geçici giriş ve kalış, hangisi daha azsa, herhangi bir 12 aylık süre içinde 6 aydan fazla olmayacak şekilde veya sözleşme süresiyle sınırlı olacaktır.		
		<u>Teşvikler</u> 3) Teşviklere uygunluk, bir tarafın ülkesinde veya onun belirli coğrafi alt bölümlerinde kurulmuş tüzel kişilerle sınırlı olabilir. Araştırma ve geliştirmeye yönelik destekler için kapalı. Kamu sektörü içinde bir hizmetin sunumu veya teşviği bu taahhüdün ihlali değildir.	

EK V/ LAHİKA I /12

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
		4) Teşvikler gerçek kişilerin kullanımına sunulsa da kullanımları yalnızca ülkenin vatandaşları ile sınırlı olabilir.	

EK V/ LAHİKA I /13

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
II. SEKTÖRE İLİŞKİN TAAHHÜTLER			
1. MESLEKİ HİZMETLER			
A. Uzmanlık Gerektiren Hizmetler			
(a) Hukuk hizmetleri (sadece yabancı ve uluslararası hukukla ilgili danışmanlık hizmetleri) (CPC 861'in bir kısmı)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) "Sınırlı Sorumlu Şirket" şeklinde kurulum gerekmektedir. Türk vatandaşlarının, Türk Barolarına kayıtlı mesleki unvana "(avukat)" sahip olmaları gerekmektedir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Bosna-Hersek Mahkemelerinde temsil, yalnızca Bosna-Hersek vatandaşlarına tahsis edilmiştir. Mesleki unvanın "(avukat)" kullanımı, Bosna-Hersek Barolarına kayıtlı Bosna-Hersek vatandaşları için ayrılmıştır. Yabancı hukuk ortaklıklarınca çalıştırılan Bosna-Hersek vatandaşlığına sahip hukuki uzmanlar, yabancı ve uluslararası hukukla ilgili danışmanlık hizmetleri dışında hizmet sunamazlar. (CPC 861**). 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri (CPC 862)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Maliklerin çoğunluğu yeminli muhasebeci, denetçi ve sayman olmalıdır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Maliklerin çoğunluğu yeminli muhasebeci, denetçi ve sayman olmalıdır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Vergilendirme danışmanlık hizmetleri (CPC 863)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Mimarlık hizmetleri (CPC 8671) (e) Mühendislik hizmetleri (CPC 8672) (f) Entegre mühendislik hizmetleri (CPC 8673) inşaat hariç	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(g) Şehir planlama ve peyzaj mimarlığı hizmetleri (CPC 8674)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(h) Sağlık ve dişçilik hizmetleri (CPC 9312) (j) Ebeler, hemşireler, fizyoterapistler ve paramedikal personel tarafından sağlanan hizmetler (CPC 93191)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(i) Veterinerlik hizmetleri (CPC 932)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Bilgisayar ve İlgili Hizmetler (CPC 84). Ek içerisinde yinelenen "Bilgisayar Hizmetlerinin - CPC 84 alan kapsamına ilişkin Anlayış Belgesi" kabul edilmektedir.			
Bilgisayar ve İlgili Hizmetler	1) Kısıtlama yok	1) Kısıtlama yok	

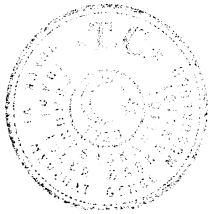

EK V/ LAHİKA I /15

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 84)	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri			
(a) Doğa bilimleri üzerine Ar-Ge hizmetleri (CPC 851) (b) Sosyal bilimler ve beşeri bilimler üzerine Ar-Ge hizmetleri (CPC 852) (c) Disiplinlerarası Ar-Ge hizmetleri (CPC 853)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
1. **Gayrimenkul ve Arazi Hizmetleri** – Hizmetler, emlakçıların faaliyetlerine ilişkindir ve söz konusu emlakçılar adına gayrimenkul veya arazi alımını içermez.			
(a) Kendi veya kiralanan mülkü içeren (CPC 821) (b) Bir ücret veya sözleşme karşılığı (CPC 822)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
E. Operatörsüz Kiralama/Leasing Hizmetleri			
(a) Gemiler ile ilgili (CPC 83103)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Hava taşıtları ile ilgili (CPC 83104)	1) Kısıtlama yok 2) Bosna-Hersek'in hava taşıyıcıları tarafından kullanılan hava taşıtları Bosna-Hersek'te kayıtlı olmak	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok	

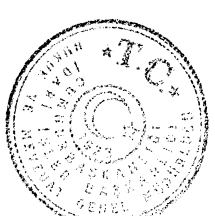

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	zorundadır. Kısa süreli kira kontratları için veya istisnai duumlarda feragatname verilebilir. 3) Bosna-Hersek'in hava taşıtı siciline kayıt olabilmek için, hava taşıtına ya belli vatandaşlık kriterlerini sağlayan gerçek kişilerce ya da sermaye sahipliği ve kontrole (yöneticilerin vatandaşlığı dahil) yönelik belli taahhütleri sağlayan tüzel kişilerce sahip olunmalıdır. Başka kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Diğer ulaşım ekipmanı ile ilgili (CPC 83101+ 83102+ 83105)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Diğer makine ve teçhizat ile ilgili (CPC 83106-83109)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Ev eğlence ekipmanıyla kullanılacak önceden kaydedilmiş video kasetler ve optik diskler ile ilgili	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 83202)	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
F. Diğer Mesleki Hizmetler			
(a) Reklamcılık hizmetleri (CPC 871)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Piyasa araştırma ve kamuoyu yoklama hizmetleri (CPC 864)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Yönetim danışmanlığı hizmetleri (CPC 865)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Yönetim danışmanlığı ile ilgili hizmetler (CPC 866)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Teknik test ve analiz hizmetleri (CPC 8676)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(f) Tarım, avcılık ve ormancılık ile ilgili hizmetler	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok	

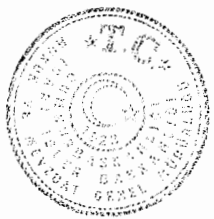

EK V/ LAHİKA I /18

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 881'nin bir kısmı) Doğal kaynakların yönetimi ve işletilmesi hariç	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(g) Balıkçılık ile ilgili hizmetler (CPC 882) Doğal kaynakların yönetimi ve işletilmesi hariç	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(h) Madencilik ile ilgili hizmetler (CPC 883'ün bir kısmı) Doğal kaynakların yönetimi ve işletilmesi hariç	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(k) Personel atama ve ikmal hizmetleri (CPC 872)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(m) İlgili bilimsel ve teknik müşavirlik hizmetleri (CPC 8675)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(n) Ekipman bakım ve onarımı (deniz taşıtı, hava taşıtı veya diğer ulaşım ekipmanı hariç) (CPC 633, 8861-8866)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(o) Bina temizlik hizmetleri (CPC 874)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

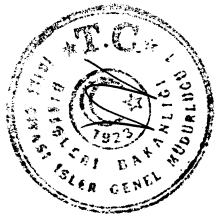

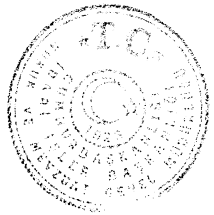

EK V/ LAHİKA I /19

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(p) Fotoğrafçılık hizmetleri (CPC 875)	1) Hava fotoğrafçılığı için kısıtlama yok. Onun dışında kapalı. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Hava fotoğrafçılığı için kısıtlama yok. Onun dışında kapalı. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(q) Paketleme hizmetleri (CPC 876)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(r) Basım, yayım (CPC 88442)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Bir yayım şirketinde yabancı yatırım yüzde 49'dan daha fazla olmayacaktır. Başka kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(s) Kongre hizmetleri (CPC 87909)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(t) Diğer - Çeviri ve tercümanlık hizmetleri (CPC 87905)	1) Yerel mahkemeler için çeviri ve tercümanlık hizmetleri kapalı. Başka kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok	1) Yerel mahkemelerde için çeviri ve tercümanlık hizmetleri kapalı. Başka kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok	

EK V/ LAHİKA I /20

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3) Yerel mahkemeler için/önünde çeviri ve tercümanlık hizmetleri kapalı. Başka kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3) Yerel mahkemeler için/önünde çeviri ve tercümanlık hizmetleri kapalı. Başka kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
A/B Posta Hizmetleri ve Kurye Hizmetleri[2] (CPC 7511-7512)			
Yurtiçi veya yurtdışı istikameti için aşağıdaki alt sektörlerin listesine göre posta gönderilerinin[3] işlenmesine[4] ilişkin hizmetler (i) Aşağıdakiler dahil olmak üzere her türlü fiziksel araç[5] üzerindeki adresli yazılı haberleşmenin işlenmesi - Hibrit posta hizmeti - Doğrudan posta (ii) Her türlü fiziksel araç üzerindeki adresli koli ve paketlerin[6] işlenmesi (iii) Adresli basın ürünlerinin işlenmesi	1,2,3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1,2,3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	Uyarı: Genel evrensel hizmet yükümlülüğünün varolduğu alt sektörler için lisanslama sistemi kurulabilir. Bu lisanslar belirli evrensel yükümlülüklere ve/veya bir telafi fonuna mali yardıma tabi olabilir.

[2] Bu sektörde sınıflandırma konusundaki tartışmalar halen devam etmekle birlikte, taslak taahhütler, AET ve onun Üye Devletleri tarafından 23 Mart 2001'de DTÖ'ye bildirilen sınıflandırma önerisi (doküman S/CSS/W/61) ve posta ve kurye hizmetlerinin sınıflandırılmasına ilişkin tartışmanın sonuçlarına halel getirmeksizin, 17 Şubat 2005'te AT tarafından ortaklaşa desteklenen posta/kurye ile ilgili Listeleme Kurallarına (DTÖ dokümanı TN/S/W/30) göre listelenmiştir.

[3] "Posta gönderisi", kamu veya özel her tür ticari işletmeci tarafından işlenen gönderidir.

[4] "İşleme" terimi tasfiye, tasnif, nakliye ve teslimatı kapsayacak şekilde kullanılmalıdır.

[5] Örneğin: mektup, kartpostallar.

[6] Kitaplar, kataloglar bunun altında yer almaktadır.

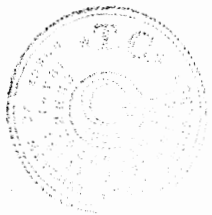

EK V/ LAHİKA I /21

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(iv) Yukarıda (i)'den (iii)'e kadar bahsedilen kalemlerin, kayıtlı veya sigortalı posta olarak işlenmesi (v) Yukarıda (i)'den (iii)'e kadar bahsedilen kalemler için acele posta hizmetleri[7] (vi) Adressiz gönderilerin işlenmesi (vii) Doküman değişimi[8] (i), (iv) ve (v) alt sektörleri rezerve edilebilen hizmetlerin kapsamına girdiklerinde, bu da şudur ki: 350 gramdan[9] daha hafif olmaları şartıyla kamu temel tarifesinin beş katından az olan yazışma kalemleri için hariç tutulur, ilaveten yargı veya idari usuller sırasında kullanılan kayıtlı posta hizmeti de ağırlığına bakılmaksızın hariç tutulur.			

[7] Acele posta hizmetleri; dokümanların, basılı malzemelerin, kolilerin ve/veya diğer eşyanın, hizmet sunumu boyunca bu kalemlerin takibi ve kontrolü sürdürülürken; hızlandırılmış temelde toplanması, taşınması ve teslimini içerir. Bu hizmet deniz ulaştırma hizmetlerini veya Hava Ulaştırma Hizmetleri Eki'nin uygulandığı hizmetleri içermez.

[8] Geçici tesislerin temini ve üçüncü bir tarafça ulaştırma dahil olmak üzere, bu hizmete abone olan kullanıcılar arasında posta gönderilerinin karşılıklı olarak değişimiyle kendine teslim edilmesine izin veren araçların sağlanması. Posta gönderileri, gerek kamusal gerekse özel her tür ticari işletmecinin işlediği gönderilere karşılık gelir.

[9] "Yazışma kalemleri": Gönderen tarafından ürünün kendisinde veya ambalajında belirtilen adrese iletilecek ve teslim edilecek her türlü fiziksel araç üzerine yazılı bir iletiyi. Kitaplar, kataloglar, gazeteler ve süreli yayınlar yazışma kalemleri olarak kabul edilmez.

EK V/ LAHİKA I /22

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Telekomünikasyon Hizmetleri[10] CPC 7521-843 Bosna-Hersek tarafından üstlenilen taahhütler "Temel Telekom Hizmetleri Taahhüt Listelemesine İlişkin Not" (S / GBT / W / 2 Rev.1) ve "Spektrum Müsaitliği Üzerindeki Pazara Giriş Kısıtlamaları "(S/GBT/W/3) tarafından sağlanan listeleme ilkelerine dayanmaktadır.			
Herhangi bir elektromanyetik araç[11] tarafından sinyallerin alınması ve iletilmesinden oluşan yayıncılık[12] hariç tüm hizmetler.	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
3. İNŞAAT VE İLGİLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ			
A. Binalar için genel müteahhitlik işleri (CPC 512) B. İnşaat mühendisliği için genel müteahhitlik işleri (CPC 513) C. Tesisat ve montaj işleri (CPC 514+516) D. Bina tamamlama ve bitirme işleri (CPC 517) E. Diğer (CPC 511+515+518)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[10] Açıklama amacıyla dipnot: Bosna-Hersek, belirli telekomünikasyon operatörlerine kamu katılımını sürdürür. Bosna-Hersek gelecekte de bu tür kamu katılımını sürdürme hakkını saklı tutar. Bu bir pazara giriş kısıtlaması değildir.

[11] MTN, GNS / W / 120'de yer alan Hizmetler Sektörel Sınıflandırma Listesi'nin 2.C. a) ile 2.C. g) arasındaki alt sektörleri ve 2.C.h) ile 2.C.m) arasındaki alt sektörleri ((katma değerli hizmetler) buraya dâhildir. Bu Listenin 2.C.o) alt sektörü de bu tanımın kapsamına girdiği ölçüde burada yer alır. Bu Taahhüt Listesinin amacı doğrultusunda, söz konusu sınıflandırma listesinin 2.C.n) alt sektörü (hareketlerin işlenmesi dâhil olmak üzere çevrimiçi bilgi ve/veya veri işleme" "bilgisayar ve ilgili hizmetler" kapsamındadır ve böyle olunca da bu Taahhüt Listesinde 1.B. altında yansıtılmıştır.

[12] Yayıncılık, TV ve radyo program sinyallerini halka dağıtmak için gereken kesintisiz iletim zinciri olarak tanımlanır, ancak operatörler arasındaki katkı bağlantılarını kapsamaz.

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
4. DAĞITIM HİZMETLERİ Aşağıdaki alt sektörler, silahların, patlayıcıların ve genetiği değiştirilmiş organizmaların ticaretini hariç tutumaktadır.			
A. Komisyonculuk hizmetleri (CPC 6111, 6113, 6121, 621) B. Toptan ticaret hizmetleri (CPC 61111, 6113, 6121, 622) C. Perakende ticaret hizmetleri (CPC 61112, 61120, 61220, 6113, 6121, 631, 632, D. Franchising (CPC 8929)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
5. EĞİTİM HİZMETLERİ Bu kısımda yer alan tüm eğitim hizmetleri: - Aşağıda listelenen alt sektörler yalnızca özel olarak finanse edilen eğitim hizmetlerini kapsar. - Soruşturma, güvenlik ve savunma alanları ile Bosna-Hersekteki insanların ve milletlerin tarih ve kültürüne ilişkin eğitim hizmetleri hariç tutulmuştur.			
B. Orta öğretim hizmetleri (CPC 922)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Yükseköğretim hizmetleri (CPC 923)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Yetişkin eğitimi (CPC 924)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
E. Diğer eğitim hizmetleri	1) Kısıtlama yok	1) Kısıtlama yok	

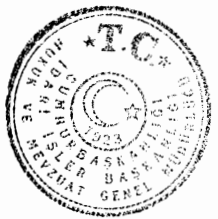

EK V/ LAHİKA I /24

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 929) Yetiştirme hizmetleri (örneğin: dil eğitimi, sürücülerin eğitimi, yönetim/idare eğitimi, bilgi teknolojisi eğitimi) eğitim test hizmetleri, okul sonrası kursları, okul tatillerinde verilen eğitsel programlar, özel ders ve hazırlık kursları	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
6. ÇEVRE HİZMETLERİ			
A. İnsan tüketimi için su ve atık su yönetimi - Atık su hizmetleri kanalizasyon hizmetlerine tekabül eder (CPC 9401) B. Katı/tehlikeli atık yönetimi. - Çöplerin Toplanması Hizmetleri (CPC 9402) - Sağlıkla ilgili ve benzeri hizmetler (CPC 9403)	1) Danışmanlık hizmetleri için kısıtlama yok. Onun dışında kapalı. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri için kısıtlama yok. Onun dışında kapalı. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Atmosferin ve iklimin korunması. Egzoz gazı temizleme hizmetleri (CPC 94040) D. Toprak ve suyun iyileştirilmesi ve temizlenmesi Kontamine/kirli toprak ve suyun iyileştirilmesi, temizlenmesi	1) Danışmanlık hizmetleri için kısıtlama yok. Onun dışında kapalı. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri için kısıtlama yok. Onun dışında kapalı. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

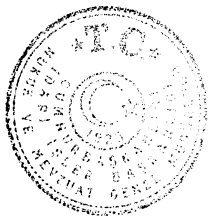

EK V/ LAHİKA I /25

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 9406'nın bir kısmı). Doğa ve peyzaj koruma hizmetlerinin bir kısmına tekabül eder. E. Gürültü ve titreşimin azaltılması (CPC 9405) F. Biyoçeşitliliğin ve peyzajın korunması - Doğa ve peyzaj koruma hizmetleri (CPC 9406'nın D altında kapsanmayan kısımları)			
7. MALİ HİZMETLER - Yeni mali hizmetler veya ürünler pazarına kabul, Mali Hizmetler Bölümü Madde 2.(a)'da belirtilen amaçların yerine getirilmesini hedefleyen bir çerçeve düzenlemenin varlığına veya böyle bir düzenlemeyle uyumlu olmaya tabi olabilir.			
A. Tüm sigortacılık ve sigortacılıkla ilgili hizmetler			
(i) Doğrudan sigorta (müşterek sigorta dahil): (a) hayat	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok Şube: Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok Şube: Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(i) Doğrudan sigorta (müşterek sigorta dahil): (b) hayat dışı. (ii) Reasürans ve retrosesyon; (iii) Sigorta aracılığı, brokerlik ve acentelik gibi; (iv) Danışmanlık, aktüerya ve risk değerlendirme gibi sigortacılık yardımcı hizmetleri	1) Böyle bir sigorta sıralananların herhangi birini veya hepsini kapsadığında: taşınan yolcular, yolcuları taşıyan araç ve buradan kaynaklanan her türlü sorumluluk; yolcuların deniz yoluyla taşınmasının sigortalanması (listelenmiş veya listelenmemiş) dışında kapalı.	1) Böyle bir sigorta sıralananların herhangi birini veya hepsini kapsadığında: taşınan yolcular, yolcuları taşıyan araç ve buradan kaynaklanan her türlü sorumluluk; yolcuların deniz yoluyla taşınmasının sigortalanması (listelenmiş veya listelenmemiş) dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok Şube: Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Bankacılık ve diğer mali hizmetler			
(v) Mevduat ve diğer geri ödenebilir fonların kabulü; (vi) Tüketici kredisi, ipotekli konut kredisi, faktoring ve ticari işlemlerin finansmanı dâhil her çeşit kredi faaliyeti; (vii) Finansal kiralama; (viii) Kredi, harcama ve bankamatik kartları, seyahat çekleri ve banka çekleri dâhil tüm ödeme ve para transferi hizmetleri; (ix) Garantiler ve taahhütler; (x) Borsada, tezgâh üstü piyasada veya diğer bir şekilde, kendi hesabına veya müşteri hesabına	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Menkul değer yatırım fonları (unit trusts) ve yatırım şirketlerinin yönetimi faaliyetlerinin yerine getirilmesi için uzmanlaşmış yönetim şirketi kurulması gerekmektedir. Başka kısıtlama yok. Şube: Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/ LAHİKA I /27

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
aşağıdaki mali araçlara ilişkin alım satım işlemleri gerçekleştirmek: (a) Para piyasası araçları (çek, senet ve mevduat sertifikaları dahil); (b) kambiyo; (c) vadeli işlemler ve opsiyonlar dâhil fakat bunlarla sınırlı olmayan türev ürünleri; (d) takas ve vadeli kur anlaşmaları gibi ürünler dâhil olmak üzere döviz kuru ve faiz oranı araçları; (e) devredilebilir menkul kıymetler; (f) diğer ciro edilebilir araçlar ve külçe altın/gümüş dâhil mali varlıklar. (xi) Aracılık yüklenimi ve menkul kıymetlerin satışı (kamuya açık veya özel olarak) dâhil olmak üzere her türlü menkul kıymet ihracına katılım ve bunla ilgili hizmet sunumu; (xii) Bankerlik; (xiii) Portföy yönetimi veya nakit gibi varlık yönetimi, her tür kolektif yatırım yönetimi, emanet, saklama ve tröst hizmetlerinin tüm biçimleri; (xiv) Menkul kıymetler, türev ürünler ve diğer ciro edilebilir araçlar dâhil			

EK V/ LAHİKA I /28

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
finansal varlıklar için mutabakat ve takas hizmetleri; (xv) Diğer mali hizmet tedarikçileri tarafından mali verilerin temini ve transferi ve mali veri işlemesi ve ilgili yazılımlar. (xvi) Bent (v)'den (xv)'e kadar sıralanan hizmetlere yönelik danışmanlık, aracılık ve diğer yan mali hizmet faaliyetleri (kredi referansı ve analizleri; yatırım ve portföy araştırmaları; devralmalar, yeniden yapılanmalar ve kurumsal stratejiye yönelik danışmanlık dahil).			
8. SAĞLIKLA İLGİLİ VE SOSYAL HİZMETLER (Aşağıda listelenen alt sektörler yalnızca özel fonlu hizmetleri kapsar SAĞLIKLA İLGİLİ VE SOSYAL HİZMETLER)			
A. Hastane hizmetleri (CPC 9311) C. Sosyal hizmetler - Nekahet evleri ve misafirhaneler, huzurevleri (CPC 933)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

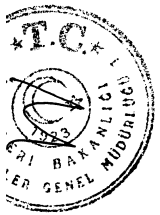

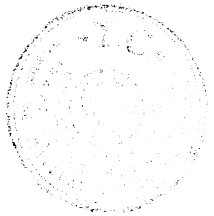

EK V/ LAHİKA I /29

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
B. Diğer insan sağlığı hizmetleri (CPC 9319 (93191 hariç))	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
9. TURİZM VE SEYAHAT İLE İLGİLİ HİZMETLER			
A. Oteller ve lokantalar (hazır yemek hizmetleri dâhil) (CPC 641-643)	1) Hazır yemek hizmetleri ve reservasyon hizmetleri veya çevrimiçi sürekli konuk programları için kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Hazır yemek hizmetleri ve reservasyon hizmetleri veya çevrimiçi sürekli konuk programları için kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Seyahat acentaları ve tur operatörleri hizmetleri (CPC 7471)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Turist rehberliği hizmetleri (CPC 7472)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
10. EĞLENCE, KÜLTÜR VE SPOR HİZMETLERİ (Görsel-işitsel hizmetler hariç)			
A. Diğer eğlence ve kültür hizmetleri - Sinema salonu işletme hizmetleri (CPC 96199'un bir kısmı)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Teşviklere erişim dışında kısıtlama yok.	

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Tarih, siyaset ve toplum üzerine bilgi içeren filmler hariç	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Haber ajansı hizmetleri (CPC 962)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Spor ve diğer eğlence hizmetleri (CPC 964) Kumar ve bahis hizmetleri hariç (CPC 9641, 96491)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
11. ULAŞTIRMA HİZMETLERİ			
A. Deniz Ulaştırma Hizmetleri			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7211) ve (b) Kabotaj hariç yük taşımacılığı (CPC 7212)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) (a) Milli bayrak altında filo işletmek amacıyla kayıtlı şirket kurulması: Kapalı (b) Uluslararası deniz ulaştırma hizmetlerinin sağlanması için diğer ticari varlık şekilleri: Kısıtlama yok.[13]	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) (a) Kapalı (b) Kısıtlama yok	Limanda verilen aşağıdaki hizmetler, Bosna-Hersek sunucuları tarafından makul ve ayrımcı olmayan şartlar ve koşullarda uluslararası deniz taşıyıcılarının erişimine sunulmuştur 1.Pilotaj 2. Çekme ve römorkör yardımı

[13] "Uluslararası deniz taşımacılığı hizmetlerinin sunumu için diğer ticari varlık şekilleri" diğer Tarafın uluslararası deniz taşımacılığı hizmet sunucularının, deniz taşımacılığının içinde önemli bir unsur teşkil ettiği kısmen veya tamamen bütünleşik taşıma hizmetinin müşterilerine sunumu için gerekli olan tüm faaliyetleri yerel olarak üstlenebilme kabiliyetini ifade eder. (Ancak bu taahhüt, sınır ötesi hizmet sunum biçimi altında verilen taahhütlerin herhangi bir şekilde sınırlandırılması olarak yorumlanmayacaktır).

Bu faaliyetlere, bunlarla sınırlı olmamakla birlikte aşağıdakiler dâhildir:

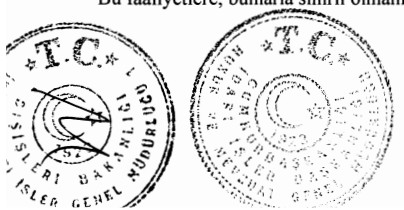

EK V/ LAHİKA I /31

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) (a) Gemi mürettebatları: Kapalı (b) Yukarıda mod 3 altında ticari varlıkla ilgili olarak istihdam edilen kilit personel, yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3.Tedarik, yakıt doldurma ve su doldurma 4.Çöp toplama ve safra atık tasfiyesi 5.Liman Kaptanı hizmetleri 6. Seyrüsefer yardımı 7.İletişim, su ve elektrik malzemeleri dâhil gemi operasyonları için gerekli olan kıyı bazlı operasyonel hizmetler 8.Acil durum tamirat tesisleri 9.Demirleme, limana grime ve yanaşma hizmetleri
(c) Gemilerin mürettebatıyla birlikte kiralanması (CPC 7213) (d) Gemilerin bakım ve onarımı (CPC 8868) (e) İtme ve çekme hizmetleri (CPC 7214)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

(a) müşterilerle doğrudan iletişim yoluyla, fiyatlandırmadan faturalamaya, hizmet sunucunun kendisi veya hizmet satıcısının sürekli iş düzenlemeleri kurduğu hizmet sunucular tarafından işletilen veya teklif edilen deniz taşımacılığı ve ilgili hizmetlerin satışı ve pazarlanması;

(b) kendi hesaplarına veya müşterileri adına, herhangi bir mod ile, özellikle iç sular, karayolu ve demiryolu olmak üzere içeriye taşıma hizmetleri dahil, bütünleşik hizmetin sunulması için gerekli her türlü taşımacılık ve ilgili hizmetlerin iktisabı (ve müşterilerine tekrar satış);

(c) taşıma dokümanları, gümrük dokümanları veya taşınan malların menşeine ve karakterine ilişkin diğer dokümanlarla ilgili belgelendirmenin hazırlanması;

(d) bilgisayarlı bilgi sistemleri ve elektronik veri değişimi dahil olmak üzere, herhangi bir yolla iş bilgilerinin sağlanması (telekomünikasyon bölümündeki hükümlere tabi olarak);

(e) her türlü iş düzenlemesinin kurulması (bir şirketin hisselerine katılmak dahil) ve yerel olarak kurulmuş herhangi bir nakliye ajansından yerel olarak işe alınan personelin atanması (veya, yabancı personel durumunda, personelin hareketine ilişkin yatay taahhütlere tabi olarak);

(f) şirketler adına hareket edilmesi, gemi çağrısının organize edilmesi veya gerektiğinde kargoların devralınması.

EK V/ LAHİKA I /32

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(f) Deniz taşımacılığı için destek hizmetleri (CPC 745)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Deniz Ulaştırmasına Yardımcı Hizmetler			
Yük Elleçleme Hizmetleri (aşağıda tanımlandığı üzere - 4)	1) Aktarmalarda (güverteden güverteye veya iskele yoluyla) ve/veya gemideki yük elleçleme teçhizatının kullanımında kısıtlama yok. Onun dışında kapalı*. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok** 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Aktarmalarda (güverteden güverteye veya iskele yoluyla) ve/veya gemideki yük elleçleme teçhizatının kullanımında kısıtlama yok. Onun dışında kapalı*. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Depolama ve Antrepo Hizmetleri (CPC 742)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok** 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Gümrükleme Hizmetleri (aşağıda tanımlandığı üzere - 5)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok** 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

* Bu sunum biçimi taahhüte elverişli değildir.

** Kamu alanının işgali durumunda kamu hizmeti imtiyazı veya lisanslama usulleri uygulanabilir.

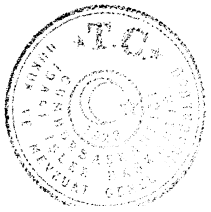

EK V/ LAHİKA I /33

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Konteyner İstasyonu ve Depo Hizmetleri (aşağıda tanımlandığı üzere - 6)	1) Kapalı * 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok ** 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı * 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Aracılık Hizmetleri (aşağıda tanımlandığı üzere - 7)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	Nota Bakınız.
Navlun Sevkiyatı Hizmetleri (aşağıda tanımlandığı üzere - 8)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	Nota Bakınız.
B. İç Su Yolları Taşımacılığı			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7221) (b) Yük taşımacılığı (CPC 7222)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) (a) Gemi mürettebatları: Kapalı (b) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Gemilerin mürettebatıyla birlikte kiralanması (CPC 7223) (d) Gemilerin bakım ve onarımı (CPC 8868) (e) İtme ve çekme hizmetleri (CPC 7224)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

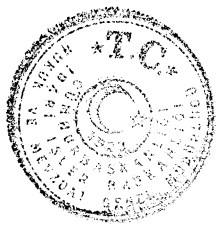

EK V/ LAHİKA I /34

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Havayolu Ulaştırma Hizmetleri			
(d) Hava taşıtlarının bakım ve onarımı (CPC 8868'nin bir kısmı)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Sadece hava ulaşım hizmetlerinin satışı ve pazarlaması ve bilgisayar rezervasyon sistemleri (CRS)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) CRS üst taşıyıcısının sağladığı havayolu ulaştırma hizmetinin CRS üzerinden dağıtımı için: Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) CRS üst taşıyıcısının sağladığı havayolu ulaştırma hizmetinin CRS üzerinden dağıtımı için: Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Uçuş operasyonları, mürettebat yönetimi ve uçuş planlaması hariç yer hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Havalimanı işletme ve yönetim hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
E. Demiryolu Ulaştırma Hizmetleri			

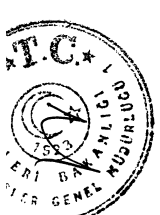

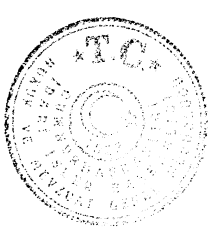

EK V/ LAHİKA I /35

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7111) (b) Yük taşımacılığı (CPC 7112) (d) Demiryolu ulaştırma ekipmanlarının bakım ve onarımı (CPC 8868'nin bir kısmı)	1) Kapalı, münhasır yerel hizmet sağlayıcı (Kamu Şirketleri) 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı, münhasır yerel hizmet sağlayıcı (Kamu Şirketleri) 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
F. Karayolu Ulaştırma Hizmetleri			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7121, 7122)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Yük taşımacılığı (CPC 7123) (c) Operatörlü ticari araç kiralama (CPC 7124)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Karayolu taşımacılığı ekipmanlarının bakım ve onarımı (CPC 6112)	1,2,3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1,2,3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

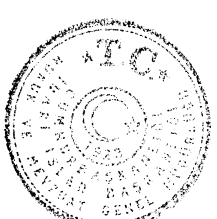

EK V/ LAHİKA I /36

Hizmet sunum biçimi: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
H. Denizyolu hariç tüm ulaştırma biçimlerine yardımcı hizmetler			
(a) Yük Elleçleme Hizmetleri (CPC 741)	1) Aktarmada (güverteden güverteye veya iskele yoluyla) ve/veya gemideki yük elleçleme teçhizatının kullanımında kısıtlama yok. Onun dışında kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok** 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Aktarmada (güverteden güverteye veya iskele yoluyla) ve/veya gemide bulunan yük elleçleme teçhizatının kullanımında kısıtlama yok. Onun dışında kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Depolama ve antrepo hizmetleri (CPC 742)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok** 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Yük taşımacılığı aracılık hizmetleri (CPC 748)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

* Bu sunum biçimi taahhüte elverişli değildir.

** Kamu alanının işgali durumunda kamu hizmeti imtiyazı veya lisanslama usulleri uygulanabilir.

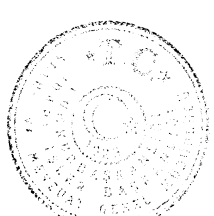

EK V/ LAHİKA I /37

LİSTEYE NOT

Karayolu, demiryolu, iç suyolları ve ilgili yardımcı hizmetler bu Listede başkta türlü tamamen kapsanmadığında, kombine bir taşımacılık operatörü, kombine taşımacılık işleyişlerini gerçekleştirmek amacıyla makul ve ayrımcı olmayan şartlar ve koşullarda, kamyonları, demiryolu vagonlarını veya mavnaları, ve ilgili teçhizatı, kargoların içeriye sevki veya bu kombine faaliyet biçimlerine erişmek ve bunları kullanmak için kiralama veya uzun süreli kiralama kabiliyetine sahip olacaktır. "Makul ve ayrımcı olmayan şartlar ve koşullar" kombine taşımacılık işleyişlerinin ve bu ek taahhüdün amaçları için, limana sonraki bir tarihte giren diğer mallar üzerindeki öncelik dahil, kombine taşımacılık operatörünün mallarının sevkini zamanında ayarlama kabiliyetini ifade eder.

TANIMLAR

1. İlgili ulusal mevzuat altında "kabotaj" olarak görülebilecek faaliyetlerin kapsamına halel getirmeksizin, bu Liste "kabotaj hizmetleri"ni içermez.

2. "Uluslararası taşımacılık hizmetlerinin sunumu için diğer ticari varlık şekilleri" diğer Tarafın uluslararası taşımacılık hizmet sunucularının, tüm taşımacılık biçimlerinin içinde önemli bir unsur teşkil ettiği kısmen veya tamamen bütünleşik taşıma hizmetinin müşterilerine sunumu için gerekli olan tüm faaliyetleri yerel olarak üstlenebilme kabiliyetini ifade eder. (Ancak bu taahhüt, sınır ötesi hizmet sunum biçimi altında verilen taahhütlerin herhangi bir şekilde sınırlandırılması olarak yorumlanmayacaktır).

Bu faaliyetlere, bunlarla sınırlı olmamakla birlikte aşağıdakiler dahildir:

(a) müşterilerle doğrudan iletişim yoluyla, fiyatlandırmadan faturalamaya, hizmet sunucunun kendisi veya hizmet satıcısının sürekli iş düzenlemeleri kurduğu hizmet sunucular tarafından işletilen veya teklif edilen taşımacılık ve ilgili hizmetlerin satışı ve pazarlanması;

(b) kendi hesaplarına veya müşterileri adına, herhangi bir mod ile, özellikle iç sular, karayolu ve demiryolu olmak üzere içeriye taşıma hizmetleri dâhil, bütünleşik hizmetin sunulması için gerekli her türlü taşımacılık ve ilgili hizmetlerin iktisabı (ve müşterilerine tekrar satış);

(c) taşıma dokümanları, gümrük dokümanları veya taşınan malların menşeine ve karakterine ilişkin diğer dokümanlarla ilgili belgelendirmenin hazırlanması;

(d) bilgisayarlı bilgi sistemleri ve elektronik veri değişimi dâhil olmak üzere, herhangi bir yolla iş bilgilerinin sağlanması (telekomünikasyon bölümündeki hükümlere tabi olarak);

(e) her türlü iş düzenlemesinin kurulması (bir şirketin hisselerine katılmak dâhil) ve yerel olarak kurulmuş herhangi bir nakliye ajansından yerel olarak işe alınan personelin atanması (veya, yabancı personel durumunda, personelin hareketine ilişkin yatay taahhütlere tabi olarak);

(f) şirketler adına hareket edilmesi, gemi çağrısının organize edilmesi veya gerektiğinde kargoların devralınması

EK V/ LAHİKA I /38

3. "Kombine taşımacılık operatörü" adına konşimento/ kombine taşımacılık dokümanı, veya malların kombine taşınmasını kanıtlayan herhangi bir başka doküman çıkarılmış ve taşıma sözleşmesi uyarınca malların taşınmasından sorumlu kişiyi ifade eder.

4. "Yük elleçleme hizmetleri" yükleme boşaltma şirketlerince yürütülen, terminal operatörlerini içeren ama liman işçilerinin doğrudan faaliyetlerini, bu işgücü yükleme boşaltma veya terminal operatörü şirketlerinden bağımsız organize olduğunda, içermeyen faaliyetleri ifade eder. Kapsanan faaliyetler aşağıdakilerin organizasyonu ve denetimini içerir:

- kargonun gemiye/gemiden yüklenmesi/boşaltılması;

- kargonun bağlanması/çözülmesi;

- sevkiyat öncesi veya boşaltma sonrasında kargonun alımı/teslimi ve himayesi.

5. "Gümrükleme hizmetleri" (alternatif olarak: "gümrük komisyonculuğu hizmetleri") bu hizmet, hizmet sağlayıcının ana faaliyeti veya ana faaliyetinin olağan bir tamamlayıcısı olduğunda, diğer Taraf adına ithalat, ihracat veya kargoların taşınması yoluna ilişkin gümrük formalitelerinin yürütülmesinden oluşan faaliyetleri ifade eder.

6. "Konteyner istasyonu ve depo hizmetleri" doldurma/boşaltmaları, tamiri ve sevkiyatlar için hazır bulundurulması bakımından konteynerlerin, liman bölgelerinde veya iç bölgede, depolanmasından oluşan faaliyetleri ifade eder.

7. "Aracılık hizmetleri" aşağıdaki amaçlar için, bir veya daha fazla nakliye hattı veya nakliyat şirketinin iş menfaatlerinin, belli bir coğrafi bölge içinde, aracı olarak temsil edilmesinden oluşan faaliyetleri ifade eder:

- müşterilerle doğrudan iletişim yoluyla, fiyatlandırmadan faturalamaya, hizmet sunucunun kendisi veya hizmet satıcısının sürekli iş düzenlemeleri kurduğu hizmet sunucular tarafından işletilen veya teklif edilen taşımacılık ve ilgili hizmetlerin satışı ve pazarlanması;

- şirketler adına hareket edilmesi, gemi çağrısının organize edilmesi veya gerektiğinde kargoların devralınması.

8. "Navlun sevkiyatı hizmetleri" nakliyeciler adına sevkiyat işleyişlerinin; taşımacılık ve ilgili hizmetlerin iktisabı, dokümantasyonun hazırlanması ve iş bilgilerinin sağlanması yoluyla düzenlenmesi ve gözetiminden oluşan faaliyeti ifade eder.

İlave I-A

EK V/ LAHİKA I /39

CPC 84 - Bilgisayar ve İlgili Hizmetlerin alan kapsamına ilişkin Anlayış Belgesi

1. CPC 84 tüm bilgisayar ve ilgili hizmetleri kapsar.

2. Teknolojik gelişmeler, bu hizmetlerin artarak, paragraf 3'te listelenen temel fonksiyonların bazılarını veya tümünü içerebilen ilgili hizmetlerin bir demeti veya paketi olarak sunulmasına yol açmıştır. Örneğin, ağ veya etki alanı barındırma, veri madenciliği hizmetleri ve dağıtımlı hesaplama gibi hizmetlerin her biri temel bilgisayar hizmetleri fonksiyonlarının bir kombinasyonundan oluşur.

3. Internet dahil bir ağ yoluyla sunulduğuna bakılmaksızın bilgisayar ve ilgili hizmetler, aşağıdakilerin herhangi birini veya her türlü kombinasyonunu sağlayan hizmetleri içerir:

bilgisayarlar ve bilgisayar sistemlerinin veya bunlar için danışmanlık, uyarlama, strateji, analiz, planlama, belirleme, tasarım, geliştirme, kurulum, uygulama, entegrasyon, test etme, hata ayıklama, güncelleme, destek, teknik yardım veya yönetimi;

Yazılımın[1] veya yazılım için danışmanlık, strateji, analiz, planlama, belirleme, tasarım, geliştirme, kurulum, uygulama, entegrasyon, test etme, hata ayıklama, güncelleme, uyarlama, bakım, destek, teknik yardım, yönetim veya kullanımı;

veri işleme, veri depolama, veri barındırma veya veritabanı hizmetleri;

bilgisayarlar dahil, ofis makinesi ve teçhizatının bakım ve onarımı hizmetleri

müşterilerin personeli için, yazılıma, bilgisayarlara veya bilgisayar sistemlerine ve başka yerde sınıflandırılmayanlara ilişkin eğitim hizmetleri.

4. Birçok durumda, bilgisayar ve ilgili hizmetler hem elektronik hem de diğer yollarla diğer hizmetlerin[2] sağlanmasını mümkün kılmaktadır. Ancak, bu gibi durumlarda, bilgisayar ve ilgili hizmet (örneğin, ağ barındırma veya uygulama barındırma) ve bilgisayar ve ilgili hizmet tarafından etkinleştirilen diğer hizmetler arasında önemli bir ayrım vardır. Diğer hizmet, bir bilgisayar ve ilgili servis tarafından etkinleştirilip etkinleştirilmediğine bakılmaksızın, CPC 84 kapsamında bulunmamaktadır.

---

[1] "Yazılım" terimi, bilgisayarların çalışmasını ve iletişim kurmasını sağlayan talimat setleri olarak tanımlanabilir. Belirli uygulamalar için bir takım farklı programlar geliştirilebilir (uygulama yazılımı) ve müşterinin raftan alınan hazır programları kullanma (paketli yazılım), hususi gereklilikler için belirli programlar geliştirme (özelleştirilmiş yazılım) veya bu ikisinin bir kombinasyonunu kullanma seçeneği olabilir.

[2] *Örneğin:* W/120.1.A.b. (muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri), W/120.1.A.d. (mimarlık hizmetleri), W/120.1.A.h. (sağlık ve dişçilik hizmetleri), W/120.2.D (görsel-işitsel hizmetler), W/120.5. (eğitim hizmetleri).

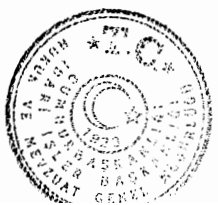

EK V/ LAHİKA I /40

CPC BÖLÜM 84 – BİLGİSAYAR VE İLGİLİ HİZMETLER

841 Bilgisayar donanımının kurulumuna ilişkin danışmanlık hizmetleri

8410 84100 Bilgisayar donanımının kurulumuna ilişkin danışmanlık hizmetleri
Bilgisayar donanımının (örneğin: fiziksel teçhizat) ve bilgisayar ağlarının kurulumunda müşterilere yardım hizmetleri.

842 Yazılım uygulama hizmetleri
Yazılımın geliştirilmesi ve uygulanmasında danışmanlık hizmetlerini içeren tüm hizmetler. "Yazılım" terimi, bilgisayarların çalışmasını ve iletişim kurmasını sağlayan talimat setleri olarak tanımlanabilir. Belirli uygulamalar için bir takım farklı programlar geliştirilebilir (uygulama yazılımı) ve müşterinin raftan alınan hazır programları kullanma (paketli yazılım), hususi gereklilikler için belirli programlar geliştirme (özelleştirilmiş yazılım) veya bu ikisinin bir kombinasyonunu kullanma seçeneği olabilir.

8421 84210 Sistem ve yazılım danışmanlık hizmetleri
Veri işleme sistemleri ve uygulamalarının geliştirilmesinden önce genel nitelikli hizmetler. Yönetim hizmetleri, proje planlama hizmetleri vb. olabilir.

8422 84220 Sistem analizi hizmetleri
Analiz hizmetleri, müşterilerin ihtiyaçlarının analizini, fonksiyonel belirlemenin tanımlamasını ve ekibin kurulmasını içerir. Ayrıca dahil olanlar; proje yönetimi, teknik koordinasyon ve sistem mimarisinin entegrasyonu ve tanımı.

8423 84230 Sistem tasarımı hizmetleri
Tasarım hizmetleri; metodoloji, kalite güvencesi, teçhizat yazılım paketleri veya yeni teknolojileri vb. içerir.

8424 84240 Programlama hizmetleri
Programlama hizmetleri, uygulama safhasını, örneğin programın yazılması ve hata ayıklanması, testlerin yürütülmesi ve belgelendirmenin düzenlenmesini içerir.

8425 84250 Sistem bakımı hizmetleri

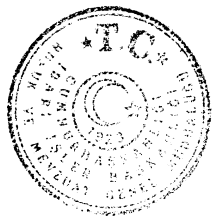

EK V/ LAHİKA I /41

Bakım hizmetleri, kullanılan yazılım ürünlerinin danışmanlık ve teknik yardım hizmetleri, varolan programların veya sistemlerin yeniden yazılması veya değiştirilmesi ve yazılım dokümantasyonunun ve kılavuzlarının güncel tutulmasını içerir. Ayrıca uzman çalışması örneğin; dönüştürmeler de dâhildir.

843 Veri işleme hizmetleri

8431 84310 Girdi hazırlığı hizmetleri
Delgi makinesi, optik tarama veya veri girdisi için diğer metotlar gibi veri kayıt hizmetleri

8432 84320 Veri işleme ve tablolama hizmetleri
Veri işleme ve tablolama hizmetleri, bilgisayar hesaplama hizmetleri ve bilgisayar zamanı kiralama hizmetleri gibi hizmetler.

8433 84330 Zaman paylaşma hizmetleri
Bu, 84320 ile aynı türde hizmet gibi görülür. Yalnızca bilgisayar zamanı satın alınmış; eğer müşterinin mülkünde alındıysa, telekomünikasyon hizmetleri de satın alınmıştır. Veri işleme veya tablolama hizmetleri, bir hizmet bürosundan da satın alınabilir. İki durumda da hizmetler, zaman paylaşımı işlenmiş olabilir. Dolayısıyla, 84320 ve 84330 arasında açık bir fark yoktur.

8439 84390 Diğer veri işleme hizmetleri
Sözleşme altında bir müşterinin tesislerinin tam işletimini yöneten hizmetler: bilgisayar odası çevre kalite kontrol hizmetleri; mevcut bilgisayar teçhizat kombinasyonlarının yönetimi; ve bilgisayar iş akışları ve dağıtımlarının yönetimi hizmetleri.

844 Veritabanı hizmetleri

8440 84400 Veritabanı hizmetleri
İletişim ağı yoluyla başlıca yapılandırılmış veritabanlarından sağlanan tüm hizmetler.
Hariç Tutulanlar: Veri ve mesaj iletimi hizmetleri (örneğin; ağ işletim hizmetleri, katma değerli ağ hizmetleri) sınıf 7523 içinde (veri ve mesaj iletimi hizmetleri) sınıflandırılmıştır.
Veritabanından bilgi alımını içeren dokümantasyon hizmetleri altsınıf 96311 içinde (Kütüphane hizmetleri) sınıflandırılmıştır.

845 Bilgisayarlar dâhil ofis makinesi ve teçhizatının bakım ve onarımı hizmetleri

8450 84500 Bilgisayarlar dâhil ofis makinesi ve teçhizatının bakım ve onarımı hizmetleri
Ofis makinesi, bilgisayarlar ve ilgili teçhizatın bakım ve onarımı hizmetleri.

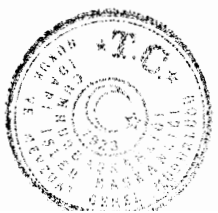

EK V/ LAHİKA I /42

849 Diğer bilgisayar hizmetleri

8491 84910 Veri hazırlama hizmetleri
Müşteriler için, veri işleme hizmetlerini içermeyen veri hazırlama hizmetleri

8499 84990 Diğer bilgisayar hizmetleri b.y.s
Başka yerde sınıflandırılmayan diğer bilgisayarla ilgili hizmetler, örneğin; müşterilerin personeli için eğitim hizmetleri ve diğer profesyonel bilgisayar hizmetleri.

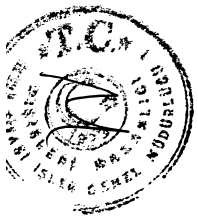

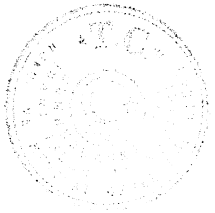

EK V/ LAHİKA I /43

BOSNA-HERSEK'İN MADDE II (MFN) İSTİSNALARI LİSTESİ

Sektör veya alt sektör	Önlemin Madde II ile tutarsızlığı belirtilerek tanımı	Önlemin uygulanacağı ülkeler	Planlanan süre	İstisna ihtiyacı yaratan koşullar
Tüm sektörler	Hizmet sağlayan gerçek kişilerin tüm kategorilerinde hareketin sağlanması amacıyla Tarafça sonuçlandırılan ikili anlaşmalara dayanan önlemler.	Avrupa Topluluğu ve Üye Ülkeleri ile İsviçre	Süresiz.	Anlaşmalar, Taraf ve bölgesel ticaret ortakları arasında artan bir ticaret sürecini yansıtır.

EK V/LAHIKA I/44

EK V LAHİKA II

ÖZEL TAAHHÜTLER LİSTESİ
TÜRKİYE

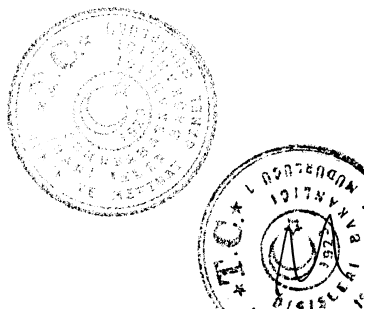

EK V/LAHIKA II/1

TÜRKİYE – ÖZEL TAAHHÜTLER LİSTESİ

AÇIKLAYICI NOTLAR

1. Aşağıdaki taahhüt listesi (bundan böyle "bu Liste" olarak anılacaktır) Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.7 Maddesi (Özel taahhüt listeleri) uyarınca serbestleştirilen hizmet sektörlerini ve rezervasyonlar yoluyla Bosna-Hersek'in bu sektörlerdeki hizmetlerine ve hizmet sunucularına uygulanan pazara giriş ve ulusal muamele kısıtlamalarını gösterir. Bu Liste aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:

(a) ilk sütun, Türkiye tarafından taahhüt üstlenilen sektör veya alt sektör ile rezervasyonların uygulandığı serbestleşmenin kapsamını gösterir;

(b) ikinci sütun, ilk sütunda gösterilen sektör veya alt sektörlerde Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.4 Maddesine (Pazara giriş) uygulanabilecek rezervasyonları tanımlar;

(c) üçüncü sütun, ilk sütunda gösterilen sektör veya alt sektörlerde Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.5 Maddesine (Ulusal muamele) uygulanabilecek rezervasyonları tanımlar; ve

(d) dördüncü sütun, hizmet sunumunu etkileyen önlemlere ilişkin, Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.4 Maddesi (Pazara giriş) ve 3.5 Maddesi (Ulusal muamele) altında listelemeye tabi olmayan ilave taahhütleri tanımlar.

Bu Anlaşma ile kapsanan ve bu Listede belirtilmeyen sektör veya alt sektörlerdeki hizmet sunumu taahhüt edilmemiştir.

2. Bu Listede dört farklı hizmet sunum biçimi gösterilmiştir. Bunlar aşağıdaki gibi anlaşılacaktır:

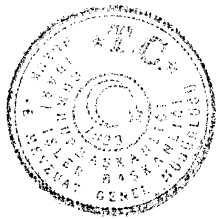

EK V/LAHIKA II/2

(a) "1) sınır ötesi arz" sunum biçimi, Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.2 Maddesi (Tanımlar) (b.i) fıkrası uyarınca, bir Tarafın topraklarından diğer Tarafın topraklarına hizmet sunumu olarak anlaşılmaktadır.

(b) "2) yurtdışında tüketim" sunum biçimi, Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.2 Maddesi (Tanımlar) (b.ii) fıkrası uyarınca, hizmetin bir Tarafın hizmet tüketicisine diğer Tarafın topraklarında sunumu olarak anlaşılmaktadır.

(c) "3) ticari varlık" sunum biçimi, Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.2 Maddesi (Tanımlar) (b.iii) fıkrası uyarınca, hizmetin bir kuruluş aracılığıyla sunumu olarak anlaşılmaktadır.

(d) "4) gerçek kişilerin varlığı" sunum biçimi, Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.2 Maddesi (Tanımlar) (b.iv) fıkrası uyarınca, hizmetin gerçek kişilerin iş amacıyla geçici varlığı aracılığıyla sunumu olarak anlaşılmaktadır.

3. Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.4 Maddesine (Pazara giriş) bakılmaksızın, bir kuruluşun yasal yapı türlerine yönelik ayrımcı olmayan şartların Türkiye tarafından sürdürülmesi veya benimsenmesi için bu Listede belirtilmesine gerek bulunmamaktadır.

4. Türkiye, bu Listede belirtilmeyen gerçek kişi kategorilerinin ülkeye giriş ve geçici kalışına ilişkin hiçbir taahhütte bulunmaz.

Türkiye'nin Hizmet Sunumu Amacıyla Gerçek Kişilerin Geçici Dolaşımına ilişkin taahhütleri, bu kişilerin geçici varlığının amacının veya etkisinin, herhangi bir işçi/işveren anlaşmazlığına veya görüşmelerine müdahale etmek veya sonucunu başka türlü etkilemek olduğu durumlarda uygulanmaz.

Ülkeye girişlerine ve geçici kalışlarına izin verilen şirket içi transferler, üniversite mezunu stajyerler, iş ziyaretçileri ve ticari hizmet satıcıları, Türkiye'nin göç ve iş kanunlarına riayet edeceklerdir.

Türkiye, Türkiye'nin istihdam pazarına girmek isteyen gerçek kişileri etkileyen her türlü önlemi ve vatandaşlık, ikamet veya sürekli istihdama ilişkin her türlü önlemi alabilir.

EK V/LAHIKA II/3

5. Münferit sektör ve alt sektörlerin belirlenmesinde CPC kısaltması "Birleşmiş Milletler İstatistik Ofisi, İstatistiksel Belgeler, M. Serisi No. 77, CPC Prov. 1991"de düzenlendiği üzere "Merkezi Ürün Sınıflandırması (Central Product Classification)" anlamına gelir. Posta/kurye hizmetleri, ilgili sektör veya alt sektör sütununda tanımlanmıştır. Mali hizmetler, Mali Hizmetler Bölümüne göre tanımlanmıştır. Çift asterisk "**" bulunan bir CPC kodu, sektörün "bir kısmı"nın kapsandığını gösterir. "Kapalı*" teknik olabilirlik bulunmadığını gösterir.

Bu Listedeki hizmet sektörlerinin, alt sektörlerin ve faaliyetlerin sıralaması, Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) 10 Temmuz 1991 tarihli MTN.GNS/W/120 simgeli belgesinde yer alan "Hizmetler Sektörel Sınıflandırma Listesi" kapsamındaki sınıflandırmayı yansıtır.

6. Bu Liste, Fasıl III (Hizmet ticareti) Madde 3.4 (Pazara giriş) ve Madde 3.5 (Ulusal muamele) anlamında bir pazara giriş veya ulusal muamele kısıtı oluşturmadıklarında; yeterlilik koşulları ve usulleri, teknik standartlar ve lisanslama koşullarına ilişkin önlemleri içermez. Bu önlemler (örneğin: lisans alma gerekliliği, evrensel hizmet yükümlülükleri, düzenlenmiş sektörlerde yeterliliklerin tanınması gerekliliği ve dil sınavları dâhil belirli sınavları geçme ihtiyacı ve ekonomik faaliyetin gerçekleştirildiği ülkede yasal adrese sahip olma ihtiyacı) listelenmemiş olsa dahi, her durumda Bosna-Hersek'in hizmetlerine ve hizmet sunucularına uygulanır.

Bu Listede gösterilen tüm izin ve yetkilendirmeleri almak için gereken ve tüm ilgili odaların üyesi olabilmek için uygulanan şartlar ve kriterler, Fasıl III (Hizmet ticareti) Madde 3.4 (Pazara giriş) ve Madde 3.5 (Ulusal muamele) kapsamı dâhilinde pazara girişi kısıtlamaz veya ulusal muamele sayılmaz.

7. Bu Taahhüt Listesi'nde yer alan hiçbir husus, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara uygun olarak, mallara ilişkin Türkiye'nin dış ticaret rejimi ve ilgili gümrük prosedürleri uyarınca herhangi bir önlemin uygulanmasına engel teşkil edecek şekilde yorumlanmayacaktır. Bu bağlamda, dağıtım hizmetleri, bakım ve onarım hizmetleri ve teknik test ve analiz hizmetleri gibi mal ithalatı ve/veya ihracatının hizmet sunumunun ayrılmaz bir parçası olabileceği hizmet sektörlerine, alt sektörlere ve faaliyetlere ilişkin herhangi bir ilgili dış ticaret ve/veya gümrük önlemi listelenmemiş olsa dahi Bosna-Hersek'in hizmetlerine ve hizmet sunucularına uygulanmaya devam edecektir.

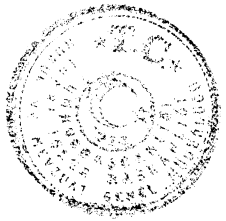

EK V/LAHIKA II/4

8. Fasıl III'ün (Hizmet ticareti) 3.1 Maddesi (Kapsam) uyarınca bu Liste, yerel hizmetler, hizmet tüketicileri veya hizmet sunucularına münhasıran sağlanıyor olup olmadığına bakılmaksızın; devlet destekli kredileri, teminatları ve güvenceler kapsayan veya bu tip teşviklerin veya hibelerin alımı ile birleştirilmiş şartlar dâhil Türkiye tarafından sağlanan teşvik veya hibelere ilişkin önlemleri kapsamaz.

9. Bu Listeden kaynaklanan hak ve yükümlülükler doğrudan yürürlüğe girmez, bu yüzden gerçek veya tüzel kişiler için doğrudan hiçbir hak doğurmaz.

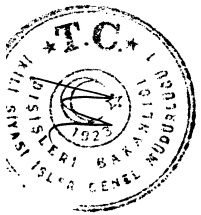

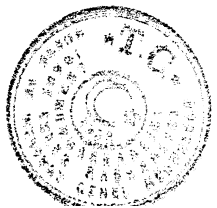

EK V/LAHIKA II/5

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
I. BU LİSTENİN SEKTÖREL KISMINDA YER ALAN SEKTÖRLERE UYGULANAN YATAY TAAHHÜTLER			
BU LİSTEDEKİ TÜM SEKTÖRLER	3) "Türk Ticaret Kanunu ve Doğrudan Yabancı Yatırım Kanununda tanımlandığı üzere Anonim Şirketler, Limited Şirketler, Komandit Şirketler ve Kollektif Şirketler için kısıtlama yok." Başka herhangi bir tür tüzel kişiliğin kurulması veya iktisabı için kapalı. Yabancı bir devletin kanunlarına göre düzenlenmiş bir şirket tarafından bir temsilcilik ofisinin açılması, bunların Türkiye'de ticari faaliyetle iştigal etmemesi şartıyla, Ekonomi Bakanlığının iznine tabidir. <u>Gayrimenkul Edinimi:</u> 3) Tapu Kanunu uyarınca, yabancı sermayeli şirketlerin ana sözleşmelerinde listelenen ticari faaliyetleri yürütmek üzere Türkiye'de gayrimenkul edinimine izin verilir. Ancak askeri bölgeler (askeri yasak	3) <u>Şubeleşme:</u> Yabancı bir devletin kanunlarına göre düzenlenmiş bir şirket tarafından bir şube kurulması için, şirket tarafından usulüne uygun olarak şirketi tam temsil ile yetkilendirilmiş olan, Türkiye'de yerleşik bir gerçek kişi temsilcinin atanması gereklidir.	

EK V/LAHIKA II/6

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	bölgeler, askeri güvenlik bölgeleri ve stratejik bölgeler) ve özel güvenlik bölgelerindeki edinimler için sırasıyla Türk askeri makamlarından ve il valiliklerinden gerekli izinlerin alınması gerekir. 1.3.4) Bakanlar Kurulu, yabancı gerçek kişiler ve yabancı bir devletin kanunlarına göre düzenlenmiş tüzel kişiler tarafından gayrimenkul edinme hakkını, ulusal menfaatler doğrultusunda, belirleme, koşullarını değiştirme veya sınırlama ve/veya kısmen veya tamamen geri alma veya yasaklama yetkisine sahiptir.		
	<u>Kamu hizmetleri:</u> Ulusal veya yerel düzeyde kamu hizmeti olarak Kabul edilen ekonomik faaliyetler, kamu tekellerine veya özel işletmecilere verilen münhasır haklara tabi olabilir.		

EK V/LAHIKA II/7

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Aşağıdaki kategorilerdeki gerçek kişilerin ülkeye girişi ve geçici kalışına yönelik önlemler hariç kapalı: I. **<u>Şirket içi transferler,</u>** Bir Tarafın bir tüzel kişisi tarafından en az bir yıl boyunca istihdam edilen ve onun Türkiye topraklarında bulunan bağlı kuruluşlarına, iştiraklerine veya şubelerine geçici olarak nakledilen gerçek kişilerdir. İlgili gerçek kişi, aşağıdaki kategorilerden birine ait olacaktır: ***Yöneticiler-Müdürler:*** Tüzel kişilik içinde üst düzey konumda çalışan, esas olarak şirket idaresini yönlendiren ve temel olarak işletmenin yönetim kurulunun veya hissedarlarının veya bunların eşdeğerlerinin genel yönlendirmesi veya denetimine tabi olan; diğer hususların yanı sıra,		

EK V/LAHIKA II/8

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	(A) şirketi veya şirketin bir departmanını veya bunun alt şubesini yöneten; (B) diğer denetçi, profesyonel veya yönetici çalışanların işlerini denetleyen ve kontrol eden; ve (C) doğrudan işe alma ve işten çıkarma yetkisini haiz veya işe alma, işten çıkarma veya diğer personel faaliyetlerine ilişkin önerilerde bulunma yetkisine sahip; gerçek kişileri ifade eder. ***Uzmanlar:*** Tüzel kişi bünyesinde çalışan ve şirketin üretimi, araştırma teçhizatı, teknikleri ve yönetimi için esas teşkil eden olağandışı bilgiye sahip gerçek kişilerdir. Bu tür bir bilginin mevcudiyeti değerlendirilirken, yalnızca şirkete özgü bilgi değil, aynı zamanda söz konusu gerçek kişinin, akredite bir mesleğin		

EK V/LAHIKA II/9

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	üyeliği dâhil olmak üzere, bir iş veya meslekle ilgili, özgül teknik bilgi gerektiren yüksek düzeyde yeterliliğe sahip olup olmadığı da dikkate alınacaktır.		
	II. **Stajyerler:** Bir Tarafın bir tüzel kişisi tarafından en az bir yıl süreyle istihdam edilen ve mesleki gelişim amacıyla veya stajyerlerin eğitim düzeyine uygun işletme teknikleri veya yöntemleri konusunda eğitim almak için bu tüzel kişinin Türkiye topraklarındaki bağlı kuruluşlarına, iştiraklerine veya şubelerine geçici olarak nakledilen üniversite mezunu gerçek kişiler anlamına gelir. [1]		
	III. **İş ziyaretçileri,** bir Tarafın bir tüzel kişisinde üst düzey bir pozisyonda		

[1] Alıcı şirketin, kalış süresini kapsayan bir eğitim programını, kalışın amacının bir üniversite derecesinin seviyesine denk eğitim için olduğunu göstererek, ön onay için ibraz etmesi gerekebilir.

EK V/LAHIKA II/10

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	çalışan ve Türkiye topraklarında bir bağlı kuruluş, iştirak veya şube kurmakla sorumlu olan gerçek kişilerdir. Bu kişiler genel kamu ile doğrudan işlemde bulunmaz ve Türkiye'de bulunan bir kaynaktan ücret almazlar.		
	IV. <u>Ticari Hizmet Satıcıları:</u> Bir tarafın bir hizmet sunucusunun temsilcileri olan, o hizmet sunucusu için hizmetlerin satışını müzakere etmek veya hizmetlerin satışı için sözleşme yapmak amacıyla Türkiye topraklarına geçici olarak girmek isteyen gerçek kişiler anlamına gelir. Bu kişiler genel kamuya doğrudan satış ile iştigal etmez ve Türkiye'de bulunan bir kaynaktan ücret almazlar.		

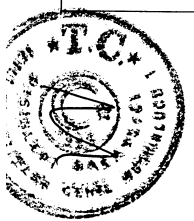

EK V/LAHIKA II/11

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Şirket içi transferlerin ve ***stajyerlerin,*** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından çalışma izni alması gerekir. Çalışma izinleri, Türkiye'nin ilgili kanunları, yönetmelikleri ve gerekliliklerine göre, bir yıla kadar bir süre için düzenlenebilir. Türkiye, ülkesinde yürürlükte bulunan kanunlara ve yönetmeliklere uygun olarak, izin verilen süre için bir uzatmaya müsaade edebilir. ***İş ziyaretçilerinin*** ve ***ticari hizmet satıcılarının*** çalışma izni alması gerekmemektedir. ***İş ziyaretçilerinin*** ve ***ticari hizmet satıcılarının*** giriş ve geçici kalışlarına, Türkiye'nin ilgili kanun, yönetmelik ve gerekliliklerine göre, 180 gün içinde 90 günlük bir süreye kadar izin verilebilir. 3,4) Yabancı mühendis ve mimarlar, ancak Türk Mimarlar ve Mühendisler Odaları Birliği'ne		

EK V/LAHIKA II/12

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	bağlı ilgili meslek odasının geçici üyesi olduktan sonra Türkiye'de mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin sunumu ile iştigal edebilir.		

EK V/LAHIKA II/13

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
II. SEKTÖRE İLİŞKİN TAAHHÜTLER			
1. MESLEKİ HİZMETLER			
1. A. Uzmanlık Gerektiren Hizmetler			
(a) Hukuk hizmetleri (sadece yabancı ve uluslararası hukukla ilgili danışmanlık hizmetleri) (CPC 861**)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Yabancı avukatlık ortaklığı şeklinde kurulum gerekmektedir.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Türk Mahkemelerindeki temsilcilik sadece Türk vatandaşlarına tahsis edilmiştir. "avukat" mesleki unvanının kullanımı, Türk Barolarına kayıtlı Türk vatandaşlarına ayrılmıştır. Yabancı hukuk ortaklıkları tarafından işe alınan Türk vatandaşı hukuk profesyonelleri, yabancı ve uluslararası hukukla ilgili danışmanlık hizmetleri (CPC 861**) dışında hukuk hizmetleri sağlayamazlar. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/LAHIKA II/14

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı		
(b) Muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri (CPC 862)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Türk ve yabancı mali müşavirlerin kurduğu ortaklıklarda veya şirketlerde	

EK V/LAHIKA II/15

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3) Yetkili mali müşavirler[2] ilgili Odanın üyesi olduktan sonra, çalışmalarını bir "adi ortaklık" veya Türk Ticaret Kanununa gçre bir "sermaye şirketi" [3] şeklinde birleştirebilirler. Yabancı denetim şirketleri, Kamu Gözetimi, Denetim ve Muhasebe Standartları Kurumu tarafından, mütekabiliyet esasına uygun olarak, yetkilendirilmeleri şartıyla, Türkiye'de bağımsız denetimde bulunabilirler. Denetim şirketlerinin Türk Ticaret Kanununa göre "sermaye şirketi" olarak kurulması gerekmektedir. Sermaye piyasası kuruluşlarının denetimlerini gerçekleştirecek denetim firmalarının "anonim şirket" olarak kurulması gerekmektedir. Bir denetim şirketinin yetkilendirilmesi için:	yabancı unvanlar ve isimler kullanılamaz.	

[2] Bu girdide kullanılan "mali müşavir" terimi, "3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" uyarınca "Serbest Muhasebeci Mali Müşavir"i ifade eder. Yabancı mali müşavirler, mütekabiliyet şartı kapsamında, Maliye Bakanlığı'nın teklifi üzerine Başbakanın onayı ile yetkilendirilebilirler.

[3] Sermaye şirketi türleri, "anonim şirket", "limited şirket" ve "sermayesi paylara bölünmüş komandit şirkettir".

EK V/LAHIKA II/16

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Şirketin sermaye ve oy haklarının çoğunluğu denetçilere ait olacaktır ve firmanın tüm ortakları meslek üyesi[4] olacaktır. Şirketin yönetim organının üyeleri tamamen meslek üyelerinden oluşacaktır; ve üyelerin çoğunluğu, bu oran yüzde yetmiş beşi geçmemek kaydıyla, şirket tarafından kalıcı olarak istihdam edilen denetçilerden oluşacaktır. 4) Kapalı	4) Muhasebeciler ve serbest muhasebeci mali müşavirler için Türk vatandaşlığı gerekmektedir.	
(c) Vergilendirme Hizmetleri İşletme vergisi planlama ve danışmanlık hizmetleri (CPC 86301)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Mimarlık Hizmetleri (CPC 8671)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Mühendislik Hizmetleri (CPC 8672)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok	

[4] "Meslek üyeleri" 3568 Sayılı Kanun uyarınca "serbest muhasebeci mali müşavir" veya "yeminli mali müşavir"lerdir ve meslek üyeleri için Türk vatandaşlığı şartı bulunmaktadır.

EK V/LAHIKA II/17

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(f) Entegre Mühendislik (CPC 8673)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(g) Peyzaj mimarlığı hizmetleri (CPC 8674'ün bir kısmı)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(h) Veterinerlik Hizmetleri (CPC 932) 1) Yalnızca hayvan hastaneleri ve laboratuarlar için	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Tamamen yabancılara ait hayvan hastaneleri ve laboratuvarlar, istihdam edilen tüm veterinerlerin Türk vatandaşı olması koşuluyla Türkiye'de kurulabilir. Hayvan hastanesi veya laboratuarının sorumlu yöneticisinin veteriner olması gerekmektedir. Veterinerler için vatandaşlık şartı vardır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından işletme lisansı alınması gerekmektedir. 4) Kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Kapalı	

EK V/LAHIKA II/18

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
B. Bilgisayar ve İlgili Hizmetler			
(a) Bilgisayar donanımının kurulumuna ilişkin danışmanlık hizmetleri (CPC 841)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Yazılım uygulama hizmetleri (CPC 842)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Veri işleme hizmetleri (CPC 843)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Veri depolama, veri barındırma ve ağ barındırma hizmetleri dahil veritabanı hizmetleri (CPC 844)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Diğer bilgisayar ve ilgili hizmetler - Bilgisayarlar dâhil ofis makinesinin ve teçhizatının bakım ve onarımı hizmetleri (CPC 845)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

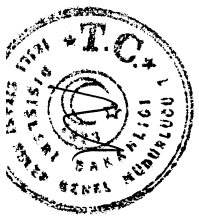

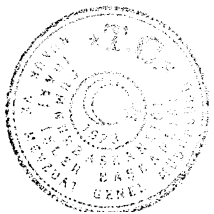

EK V/LAHIKA II/19

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Müşterilerin personeli için eğitim hizmetleri (CPC 84990**)			
C. Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri (tamamı veya bir bölümü kamu fonları ile finanse edilen Ar-Ge hizmetleri hariç)			
(a) Doğa bilimleri üzerine Ar-Ge hizmetleri (85102[5]'nin bir bölümü hariç CPC 851) (b) Sosyal bilimler ve beşeri bilimler üzerine Ar-Ge hizmetleri (CPC 852) (c) Disiplinlerarası Ar-Ge hizmetleri (CPC 853)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Türkiye'de usulüne göre kurulmuş, ancak yabancı gerçek kişiler veya Türkiye'de herhangi bir ticari mevcudiyeti olmayan tüzel kişiler adına faaliyette bulunan tüzel kişilerin; Türk topraklarında bilimsel araştırma faaliyetlerini yürütmek için ön izin almaları gerekmektedir. Başka kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Ek olarak, Türk topraklarında bilimsel araştırma faaliyetleri yürütmek için yabancı gerçek kişilerin önceden izin alması gerekmektedir.	
E. Operatörsüz Kiralama/Leasing Hizmetleri			

[5] CPC 85102 altında yalnızca kimya üzerine Ar-Ge hizmetleri kapsanmaktadır.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(a) Gemiler ile ilgili [6] (CPC 83103) (b) Hava taşıtları ile ilgili[6] (CPC 83104) (c) Diğer ulaşım ekipmanı ile ilgili (CPC 83101+ 83105) 83105 (d) Diğer makine ve teçhizat ile ilgili (CPC 83106-83109) - Stüdyo kayıt teçhizatının kiralanması veya leasingi dâhil (CPC 83109'nin bir kısmı) (e) Kişisel ve evle ilgili eşyaya ilişkin leasing veya kiralama hizmetleri (CPC 832)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Türkiye diğer ulaşım ekipmanı ile ilgili operatörsüz kiralama/leasing hizmetlerine yönelik ekonomik gereklilik testleri uygulayabilir. Başka kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
F. Diğer Mesleki Hizmetler			
(a) Reklamcılık hizmetleri (CPC 871)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Piyasa araştırma hizmetleri (CPC 864)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[6] Bu taahhüt Türk Bayrağını taşımaya ilişkin herhangi bir hakkı içermez veya bahşetmez.

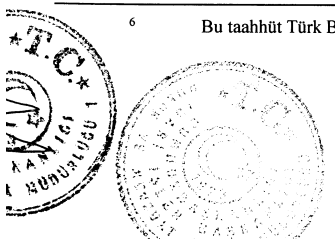

EK V/LAHIKA II/21

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Yönetim danışmanlığı hizmetleri (CPC 865)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Teknik Test ve Analiz Hizmetleri, inşaat ve inşaat materyalleri[7], gemiler ve hava taşıtlarına ilişkin teknik test, analiz ve kontrol (denetim) hizmetleri ve denizcilik sörvey faaliyetleri hariç. - Bileşim ve saflık konularında test ve analiz hizmetleri (CPC 86761**)[8]	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Fiziksel özellikler konusunda test ve analiz hizmetleri (CPC 86762)	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Entegre mekanik ve elektrik sistemleri konusunda test ve analiz hizmetleri	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Otomobillere ve diğer motorlu	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok	

[7] Türkiye, tüm inşa süreci ile inşa aşamasında girdi olarak kullanılan yapı malzeme ve materyallerinin, ilgili kanun ve yönetmeliklerle belirlenen teknik şartname ve standartlara uygunluğunu temin etmek üzere yapılan inşaat ve yapı denetimi faaliyetleri de dâhil olmak üzere, inşaat sektörü ile ilgili teknik test ve analiz hizmetlerine yönelik herhangi bir taahhüt üstlenmez.

[8] Sadece CPC 86761 altındaki hava, su, gürültü seviyeleri ile titreşim seviyesinin muayene, test ve analizi hizmetleri.

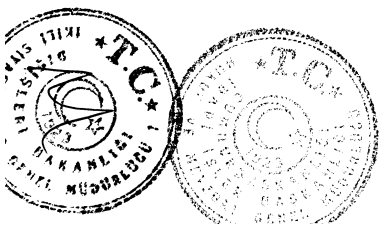

EK V/LAHIKA II/22

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 86763)	taşıtlara ilişkin test ve analiz hizmetlerinin ticari mevcutiyet oluşturularak sunumu ekonomik gereklilik testine tabidir. Bunun dışında kısıtlama yok. Temel kriterler: mevcut yerli hizmet sağlayıcıların sayısı ve piyasaya yeni girişlerin bunlar üzerindeki etkisi, halk sağlığı, güvenliği ve çevrenin korunması. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Teknik muayene hizmetleri (CPC 86764)	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(f) Avcılıkla ilgili hizmetler (CPC 881)	1) Ticari varlık gerekmektedir. 2) Kısıtlama yok 3) Av ruhsatı almak şartıyla sadece A-Tipi lisansı olan seyahat acentaları bu alanda faaliyet gösterebilirler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Ticari varlık gerekmektedir. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(h) Madencilikle ilgili hizmetler (CPC 883+5115)	1) Ticari varlık gerekmektedir. 2) Kısıtlama yok	(2) Ticari varlık gerekmektedir.	

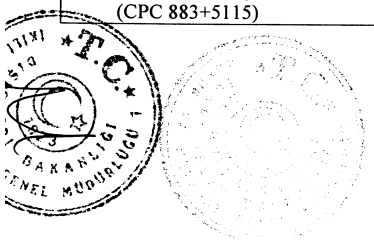

EK V/LAHIKA II/23

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3)[9] Kısıtlama yok 4) Maden alanındaki daimi nezaretçilerin Türk vatandaşı olması gerekmektedir. Bunun dışında yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Maden alanındaki teknik nezaretçilerin ve daimi nezaretçilerin Türk vatandaşı olması gerekmektedir.	
(n) Teçhizatın bakım ve onarımı (deniz taşıtı, hava taşıtı veya diğer ulaşım ekipmanı hariç) (CPC 633+ 8861-8866)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(o) Bina temizlik hizmetleri (CPC 874)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(p) Fotoğrafçılık hizmetleri (CPC 875) özellikli fotoğrafçılık hizmetleri hariç (CPC 87504)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(q) Paketleme hizmetleri (CPC 876)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[9] Petrol ve Maden Kanunları, madencilikle ilgili hizmetlerin işletme lisansı gerektirdiğini belirtir.

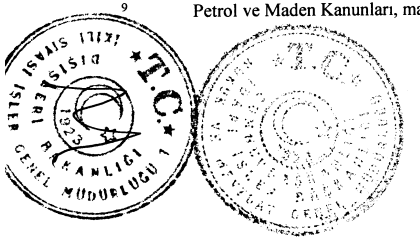

EK V/LAHIKA II/24

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(r) - Basım (CPC 88442**)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Yayıncılık (CPC 88442**) [gazetelerin, dergilerin ve haber ajanslarının yayım hizmetleri hariç]	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(s) Kongre hizmetleri (CPC 87909**)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(t) Diğer - Çeviri ve tercüme hizmetleri (CPC 87905)	1,3) Noterlik hizmetleri ile ilişkili olarak yeminli/lisanslı tercümanlar tarafından sağlanan çeviri ve tercüme hizmetleri hariç kısıtlama yok. - Yeminli/lisanslı çeviri hizmetleri: kapalı 2) Kısıtlama yok 4) Yeminli/lisanslı çeviri hizmetleri için kapalı. Bunun dışında yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Pazara Giriş sütununda belirtilenler dışında kısıtlama yok. 4) Yeminli/lisanslı çeviri hizmetleri için kapalı. Bunun dışında yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
2. HABERLEŞME HİZMETLERİ			

EK V/LAHIKA II/25

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
A./B. Posta Hizmetleri (Posta ve Kurye Hizmetleri)			
Posta hizmetleri, 6475 Sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nda tanımlanan "posta gönderilerinin" kabulü, toplanması, işlenmesi, nakliye, dağıtım ve teslimatını kapsar.)	1,3) Bir "sermaye şirketi"[10] şeklinde kurulum gerekmektedir. Tümüyle bir kamu teşebbüsü olan"Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT A.Ş.)" Posta Hizmetleri Kanunu ile evrensel hizmet yükümlülüğü altında posta hizmetleri sunmakla yetkilendirilmiştir ve aşağıdaki hizmetlerin sunulmasında tekel hakkına sahiptir: - Ağırlık veya ücret sınırları Bakanlar Kurulu[11] tarafından kararlaştırılan yerel ve uluslararası yazışma kalemlerinin kabulü, toplanması, tasnifi, taşınması, dağıtımı ve teslimi ; - 4/1/1961 tarihli 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun	1,3) Kısıtlama yok	

[10] Türk Ticaret Kanununun (6102 Sayılı Kanun) 124. Maddesine göre sıralananlar sermaye şirketi sayılır: anonim şirket, limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket.

[11] Tekel hakkının ağırlık ve/veya ücret sınırlarının Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılmasına kadar PTT A.Ş., ağırlık sınırı olmaksızın her türlü yazışmayı taşıyan tüm açık ve kapalı mektuplar ve kartpostallar üzerinde tekel hakkını kullanmaya devam edecektir.

EK V/LAHIKA II/26

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	elektronik tebligatla ilgili hükümleri saklı kalmak koşuluyla, 7201 Sayılı Kanun ve diğer kanunlar kapsamında, elektronik medya yoluyla dâhil, her türlü resmi tebligatın kabulü, toplanması, tasnifi, taşınması, dağıtımı ve teslimi - Barış zamanında Türk Silahlı Kuvvetleri'nin posta hizmetleri; - Posta hizmetlerinden toplanacak ücreti gösteren posta pulları, şahsi pullar, hatıra pulları, kartpostallar ve ilk gün zarflarının basımı ve satışı 2) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Telekomünikasyon (Elektronik Haberleşme) Hizmetleri[12]			
(a) Sesli telefon hizmetleri	1,3) Kanunda öngörülen ulusal kamu kuruluşları ve kamu teşebbüsleri	1) Kısıtlama yok	

[12] Bu Listedeki temel telekomünikasyon hizmetlerinin kapsamı, kamuya sunulan radyo ve TV programı yayıncılığı hizmetlerinin (analog-dijital) ve talep üzerine medya hizmetlerinin hiçbir türünü kapsamaz.

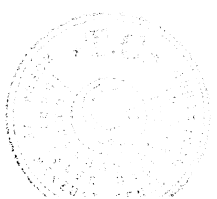

EK V/LAHIKA II/27

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(b) Paket-anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (c) Devre-anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (d) Teleks hizmetleri (f) Faksimile services (g) Özel kiralık devre hizmetleri (h) Elektronik posta (i) Sesli mesaj (j) Çevrimiçi bilgi ve veritabanı alma (k) Elektronik veri alışverişi (l) Depolama ve gönderme ile depolama ve alma dâhil olmak üzere geliştirilmiş/katma değerli faksimile hizmetleri (m) Kodlama ve protokole geçirme (n) Çevrimiçi bilgi ve/ya veri işleme o) Others - Analog/dijital hücresel mobil hizmetler - Sayfalama hizmetleri - Kablolu yayın[13] hizmetleri - Uydu Haberleşme Hizmetleri (VSAT, SCPC VSAT) - Uydu Platform Hizmetleri - GMPCS hizmetleri	dışında, yetkilendirilme için Türkiye'de anonim veya limited şirket şeklinde kurulum gerekmektedir. Sınırlandırılmış sayıda kullanım hakları şeklinde izin gerektiren elektronik haberleşme (telekomünikasyon) hizmetleri ve altyapısı, yalnızca anonim şirketler tarafından sağlanabilir. 2) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[13] Kablolu yayın hizmetleri sadece yayın sinyallerinin iletimini kapsar, ancak içeriğe ilişkin editoryal faaliyetleri içermez.

EK V/LAHIKA II/28

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Altyapı hizmetleri - Özel/Ortak kullanımlı telsiz hizmetleri - Dizin bilgi hizmetleri			
(e) Telgraf hizmetleri	1) Tümüyle bir kamu teşebbüsü olan PTT A.Ş münhası hizmet sunucusudur. 2) Kısıtlama yok 3) Tümüyle bir kamu teşebbüsü olan PTT A.Ş münhası hizmet sunucusudur. 4) Kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Kapalı	
D. Görsel-işitsel Hizmetler (Radyo TV Yayıncılığı Hariç[14])			
(a) Sinema filmi ve video-kaset yapımcılık ve dağıtım hizmetleri (CPC 9611)	1) Fiziksel ortamdaki (cd, video-kaset, vb.) sinema filmlerinin dağıtımı için aranan ticari kuruluş şartı dışında kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Sinema filmi projeksiyon hizmetleri (CPC 9612)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok	

[14] Yayıncılık, kamunun tamamının veya bir kısmının alması ve/veya işitsel ve/veya görsel programın gösterilmesi için herhangi bir teknoloji ile işaret veya sinyallerin iletilmesini kapsar.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(sadece sinema salonu sahipleri tarafından sunulanlar)	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Radyo ve televizyon hizmetleri (CPC 96131, 96132)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Radyo ve televizyon programı dağıtım[15] hizmetleri, iletim hariç	1) Fiziksel ortamdaki (cd, video-kaset, vb.) sinema filmlerinin dağıtımı için aranan ticari kuruluş şartı dışında kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Ses kayıt hizmetleri (Bu listenin amaçları bakımından, ses kayıt hizmeti faaliyetleri, bir seri müzikal, sözlü veya diğer sesin stüdyo ortamında tespiti (kaydını) olarak tanımlanmıştır; ancak,	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[15] Konuyu netleştirmek üzere, bu çerçevedeki dağıtım hizmetleri, radyo ve televizyon programlarının gösterim, yayımcılık veya iletim, kiralama, satış veya kullanım amaçlarıyla diğer hizmet sağlayıcılara lisanslanmasını içerebilir. Talep üzerine hizmetler dahil radyo ve televizyon programları için iletim hizmetleri, bu Liste tarafından kapsanmaz.

EK V/LAHIKA II/30

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
sinema filmi, radyo veya televizyon programı ya da diğer görsel-işitsel çalışmalara eşlik eden ses kayıtlarını içermez.)			
3. İNŞAAT VE İLGİLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ (CPC 51)			
CPC 51 kapsamındaki tüm hizmetler	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
4. DAĞITIM HİZMETLERİ (Dağıtım hizmetleri, ithalat ve ihracat kısıtlamasına veya yasaklamasına tabi eşyayla; alkol, tütün, elektronik sigara ve diğer bağımlılık yapan ürünler; tıbbi ürünler; optik aletleri; tohumlar; gübreler ve diğer zemin arttırıcıları, pestisitler ve hayvan beslemede kullanılan türden müstahzarlar; odun ve kömür; elektrik, gaz ve sıvı ölçme cihaz ve aletleri; taksimetreler; ateşli silahlar ve askeri teçhizat; değerli metaller; atık ve hurda ve geri dönüşüm malzemeleri; zehirli maddeler; nükleer enerji ve su ile ilgili hizmetleri içermez.)			
A. Komisyonculuk hizmetleri CPC 621 B. Toptan ticaret hizmetleri CPC 622, CPC 61111 C. Perakende ticaret hizmetleri CPC 631, CPC 632, CPC 61112, CPC 6113, CPC 6121 D. Franchising[16] Mali olmayan soyut varlıklarla	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Türkiye'nin ticari varlığa yönelik ekonomik gereklilik testleri uygulayabilmesi haricinde kısıtlama yok. Enerji ürünlerinin dağıtımı için, pazar payı limiti üzerinden hizmet işlemlerinin toplam değerindeki sınırlama da uygulanır.	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde	

[16] Dağıtım hizmetleri başlığı altındaki franchise hizmetlerinin, franchiselar yoluyla malların dağıtımı olduğu varsayılır.

EK V/LAHIKA II/31

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
ilgili franchise (CPC 8929*) E. Diğer Motor yakıtlarının perakende satışı (CPC 613)	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	belirtilenler hariç kapalı	
5. EĞİTİM HİZMETLERİ **[17]			
A,B,E. İlköğretim, Ortaöğretim ve Diğer Eğitim Hizmetleri (CPC 921, 922, 929)	1,3) Yalnız yabancı uyruklu öğrencilerin devam edebileceği (mesleki ve teknik okullar dâhil) uluslararası öğretim kurumları, yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından doğrudan veya Türk vatandaşları ile ortaklık yolu ile açılabilir. 2) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Ek olarak, yabancı öğretmenler ve uzmanlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından çalışma izni alabilmek için Milli Eğitim Bakanlığından önizin aldıktan sonra ilköğretim ve ortaöğretim kurumları ile gayrıresmî eğitim	1,3) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[17] Bu taahhüt yalnızca özel eğitim hizmetlerini kapsar.

EK V/LAHIKA II/32

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	kurumlarında (örneğin: dil öğrenimi veya mesleki eğitim merkezlerinde) çalışabilirler. Türk vatandaşı bir öğretmen, "Kıdemli Müdür Yardımcısı" olarak uluslararası eğitim kurumlarında (mesleki ve teknik okullar dâhil) görevlendirilmelidir.		
C. Yükseköğretim Hizmetleri (CPC 923)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Özel üniversiteler (vakıf yükseköğretim kurumları) yalnızca Türk Medeni Kanununda düzenlenen vakıflar olarak ve hususi bir yasanın çıkmasıyla kurulabilirler. Yüksek öğrenim kurumunun tüm yönetim kurulu üyeleri (Mütevelli Heyeti) ve rektörü Türk vatandaşı olmalıdır. 4) Yüksek öğrenim kurumunun tüm yönetim kurulu üyeleri (Mütevelli Heyeti) ve rektörü Türk vatandaşı olmalıdır. Bunun dışında, yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Yetişkin Eğitimi	1) Kapalı	1) Kapalı	

EK V/LAHIKA II/33

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 924)	2) Kısıtlama yok 3) Yabancılar doğrudan ya da Türklerle ortaklık kurarak yalnızca yabancı öğrenciler için uluslararası eğitim kurumları kurabilirler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Ek olarak, yabancı öğretmenler ve uzmanlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından çalışma izni alabilmek için Milli Eğitim Bakanlığından önizin aldıktan sonra eğitim kurumlarında çalışabilirler.	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
6. ÇEVRE HİZMETLERİ *[18]			
A. Kanalizasyon hizmetleri (CPC 9401)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Çöplerin toplanması hizmetleri (CPC 9402)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

[18] Türkiye'nin çevresel hizmetler konusundaki önerisi, su toplama, arıtma ve şebeke yoluyla dağıtım da dahil olmak üzere, insan kullanımı için su tedarikini hariç tutmaktadır.

EK V/LAHIKA II/34

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Sağlıkla ilgili ve benzeri hizmetler (CPC 9403)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Diğer: - Egzoz gazlarının temizlenmesi hizmetleri (CPC 9404)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Gürültü önleme hizmetleri (CPC 9405)	1) Kapalı 2) None 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) None 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
7. MALİ HİZMETLER YATAY TAAHHÜTLER **Mali Hizmetler altında sınıflandırılan bütün sektörlerde ticari varlık yoluyla hizmet sunumuna uygulanan genel önlemler:**			
Bankacılık	3) Banka kurulması ve yabancı bir bankanın Türkiye'de ilk şubesini veya temsilcilik bürosunu açması için, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan izin alınması zorunludur, ayrıca anonim şirket şeklinde kurulum şartı bulunmaktadır. Kurulum veya şube açma işlemlerinin tamamlanmasının ardından,	3) Kısıtlama yok	

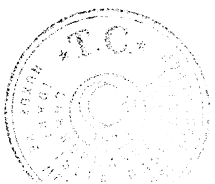

EK V/LAHIKA II/35

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	mevduat kabul etme ve/veya bankacılık işlemlerini başlatma amacıyla, ayrıca faaliyet izni alınmalıdır. Yabancı banka şubelerinin kredi limitleri, dünya çapındaki sermaye miktarından ziyade şube sermayesine göre belirlenir.		
Sigortacılık	3) Sigorta ve reasürans şirketlerinin anonim şirket veya kooperatif şeklinde kurulması şarttır. Sigorta ve reasürans şirketleri, faaliyete geçebilmek için, faaliyet göstermek istedikleri her bir sigorta branşında, Hazine Müsteşarlığı'ndan ruhsat almak zorundadır.	3) Kısıtlama yok	
Menkul kıymetler piyasası	3) Sermaye piyasası kurumlarının[19] kurulması ve faaliyete geçmesi	3) Kısıtlama yok	

[19] Sermaye Piyasası Kanununa göre, sermaye piyasası kurumları aşağıdaki şekillerde belirlenmiştir:
(a) Yatırım kuruluşları,
(b) Kolektif yatırım kuruluşları,
(c) Sermaye piyasasında faaliyet gösteren bağımsız denetim, değerleme ve derecelendirme kuruluşları,
(d) Portföy yönetim şirketleri,
(e) İpotek finansmanı kuruluşları,
(f) Konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları,
(g) Varlık kiralama şirketleri,

EK V/LAHIKA II/36

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	için Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin alınması şarttır. Ayrıca, sermaye piyasası faaliyetleri (yatırım hizmetleri) ile meşgul olan bankaların Sermaye Piyasası Kurulu'ndan gerekli yetki belgelerini almaları şarttır. Türkiye'de kurulmuş menkul kıymet aracı kuruluşlarının şube ve temsilcilik açmaları için de Sermaye Piyasası Kurulu'nun izni gerekmektedir. Yatırım fonları[20] hariç, menkul kıymet aracı kuruluşları, yatırım kuruluşları ve diğer sermaye piyasası kuruluşları, sadece anonim şirket şeklinde kurulabilir. Yabancı menkul kıymet aracı kuruluşların şube ve temsilcilik		

(h) Merkezi takas kuruluşları,
(i) Merkezi saklama kuruluşları,
(j) Veri depolama kuruluşları,
(k) Kuruluş ve faaliyet esasları Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları.

[20] Sermaye Piyasası Kanunu'na göre, yatırım fonları, inançlı mülkiyet esaslarına uygun olarak fon kuralları çerçevesindeki sözleşme tipinde oluşturulabilir.

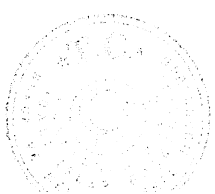

EK V/LAHIKA II/37

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	büroları kurmalarına izin verilmez. Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasası kuruluşlarının veya şubelerinin ve acentelerinin kurulmasının, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasının yanı sıra sermaye piyasalarının istikrarı, sağlamlığı ve gelişimine yararlı olmasını sağlamak için her türlü önlemi alabilir.		
DİĞER MALİ HİZMETLER			
A. Finansal Kiralama Hizmetleri	3) Finansal kiralama şirketleri (mucirler) sadece anonim şirket olarak kurulabilirler. Finansal kiralama şirketlerinin kurulması için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun izni gerekmektedir. Kuruluş işlemlerinin tamamlanmasının ardından, ayrıca faaliyet izni alınmalıdır.	3) Kısıtlama yok	
B. Faktoring ve tüketici finansmanı hizmetleri	3) Faktoring şirketleri ve finansman şirketleri Türkiye'de anonim şirket olarak kurulmak zorundadır.	3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/38

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Faktoring şirketleri veya finansman şirketlerinin kurulması için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun izni gerekmektedir. Kuruluş işlemlerinin tamamlanmasının ardından, ayrıca faaliyet izni alınmalıdır.		
C. Yetkili müesseseler (döviz büroları)	3) Yetkili müessese olarak faaliyette bulunmak için, Hazine Müsteşarlığı'nın izni gerekmektedir. Müsteşarlık, yetkili kuruluşların veya müteakip şubelerinin ve acentelerinin kurulmasının, Türkiye'nin ekonomik gelişimine ve finansal piyasaların istikrarı, sağlamlığı ve gelişimine yararlı olmasını sağlamak için her türlü önlemi alabilir. Yetkili müesseselerin anonim şirket olarak kurulmaları şarttır.	3) Kısıtlama yok	
D. Kıymetli madenler borsası	3) Kıymetli Maden Aracı Kurumu (KMAK) olarak faaliyette bulunmak için Hazine Müsteşarlığı'ndan izin alınmalıdır. Bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli madenlerin ticareti ve üretimi ile iştigal eden	3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/39

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	anonim şirketler ile yine kıymetli madenlerin ticareti ve üretimi ile iştigal eden yurtdışında yerleşik şirketlerin Türkiye'deki şubeleri KMAK olarak faaliyet göstermek amacıyla Hazine Müsteşarlığına başvurabilirler. Ayrıca, münferiden kıymetli maden aracı kurumu olarak, anonim şirket şeklinde kurulup faaliyet göstermek amacıyla Müsteşarlığa izin başvurusunda bulunulması mümkündür.		
MALİ HİZMETLER (SEKTÖRE İLİŞKİN TAAHHÜTLER)			
Sigortacılık ve Sigortacılıkla İlgili Hizmetler (i) Doğrudan Sigorta (A) Hayat	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(B) Hayat dışı	1,2) Aşağıdaki hususlar hariç kapalı: (a) Yabancı kredi ile satın alınan veya yurtdışından finansal kiralama yoluyla kiralanan uçak, helikopter ve gemiler için kredi ve finansal kiralama sözleşme süresi ile sınırlı	1,2) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/40

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	olmak üzere yaptırılacak tekne sigortaları; (b) Gemilerin sorumluluk sigortaları; (c) İthalat ve ihracat konusu mallar için nakliyat sigortaları; (l) Seyahat edenlerin, seyahatleri sırasında yaptıracakları ferdi kaza ve motorlu taşıt sigortaları; (e) Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemi ve yatların sigortaları. 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(ii) Reasürans ve retrosesyon	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(iii) Sigorta aracılığı - brokerlik ve acentelik gibi	1,2) "(i)(B) Hayat dışı" bölümü altında gösterilen hayat ve hayat dışı sigorta kategorileri ile iştigal eden aracılar ve reasürans brokerleri hariç, aracılar (acenteler ve brokerler) için kapalı.	1,2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/41

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3) Tüzel kişi sigortacılık ve reasürans acenteleri ve brokerleri Türkiye'de anonim şirket veya limited şirket şeklinde kurulmalıdır. Teknik departmanlardan sorumlu genel müdür ve müdür yardımcıları Türkiye'de ikamet etmelidir. Yurtdışında kurulu olan sigorta acenteleri ve brokerlar sadece Türkiye'de şube açarak sigorta aracılık faaliyetlerinde bulunabilirler. Yukarıda belirtilen kurumsal form ve ikametgâh şartları şubeler için de geçerlidir. 4) Gerçek kişi sigorta ve reasürans brokerleri ve acenteleri Türkiye'de ikamet etmek zorundadır. Bunun dışında, yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	4) Gerçek kişi sigorta ve reasürans brokerleri ve acenteleri Türkiye'de ikamet etmek zorundadır. Başka kısıtlama yok.	
(iv) Danışmanlık, aktüerya, risk değerlendirme ve hasar yönetimi hizmetleri gibi sigortacılık yardımcı hizmetleri	1,2) Sigorta eksperleri ve aktüerler hariç kısıtlama yok. 3) Kısıtlama yok 4) Sigorta eksperleri ve aktüerler için kapalı. Bunun dışında, yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1,2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/LAHIKA II/42

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Bankacılık ve Diğer Mali Hizmetler (sigortacılık hariç)			
(v) Mevduat ve diğer geri ödenebilir fonların kabulü	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kredi kuruluşları ile özel mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde yetkilendirilenler dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişi kamudan mevduat veya diğer geri ödenebilir fonları kabul edemez. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(vi) Tüketici kredileri, ipotekli konut kredileri, faktoring ve ticari işlemlerin finansmanı dâhil her çeşit kredi faaliyeti (A) Tüketici kredisi	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Bankalar ve finans şirketleri tüketici kredisi verebilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(B) Faktoring	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Bankalar ve faktoring şirketleri faktoring faaliyetleri ile iştigal edebilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(C) İpotekli konut kredisi	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok	

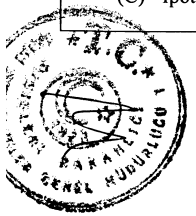

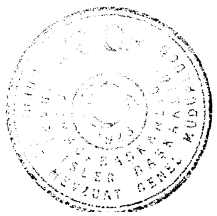

EK V/LAHIKA II/43

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3) BDDK tarafından konut finansmanı alanında faaliyet göstermek için uygun şartlara sahip olduğu değerlendirilen finansal kiralama şirketleri ve finans şirketleri, ipotekli konut kredisi işlemleri ile iştigal edebilir. Ayrıca bankalar da bu işlemleri gerçekleştirebilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(D) Ticari işlemlerin finansmanı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok **D.** Bankalar, finansal kiralama şirketleri ve faktoring şirketleri bu faaliyetleri gerçekleştirebilir. **E.** Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(vii) Finansal kiralama	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Finansal kiralama şirketleri ile mevduat kabul etme yetkisi olmayan bankalar finansal kiralama işlemlerini gerçekleştirebilir.	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/44

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(viii) Kredi ve bankamatik kartları ile seyahat çekleri dâhil tüm ödeme ve para transferi hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Ödeme ve para transferi hizmetleri, sadece bankalar ve "Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun" uyarınca yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından yürütülebilir. Ödeme ve para iletme hizmetlerini sağlamakla görevli kuruluşların Türkiye'de anonim şirket şeklinde kurulması gerekmektedir. Kredi ve bankamatik kartları hizmetleri sadece bankalar tarafından sunulabilir. Yurtdışına döviz transferleri, yalnız bankacılık sistemi üzerinden yapılabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(ix) Garanti ve taahhütler	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(x) Borsada, tezgâh üstü piyasada veya diğer bir şekilde, kendi hesabına veya müşteri hesabına aşağıdaki mali araçlara ilişkin alım satım işlemleri gerçekleştirmek: (A) Para piyasası araçları (çek ve senetler dâhil)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Para piyasası araçlarına yönelik işlemler bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşlarınca gerçekleştirilebilir; ancak, menkul kıymet aracı kuruluşları çek ve senet işlemleri ile iştigal edemezler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(B) Kambiyo	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Bankalar, döviz büroları, menkul kıymet aracı kuruluşları (yatırım hizmet ve faaliyetleriyle sınırlı olmak üzere) ve ulusal posta idaresi (PTT A.Ş.) kambiyo işlemlerini gerçekleştirebilirler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(C) Türev ürünler	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Yetkili bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları bu ürünlere yönelik işlemleri gerçekleştirebilirler. Yetkili	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/46

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	bankalar, hisse senedi endekslerine ve hisse senetlerine dayalı olanlar hariç türev enstrümanlardaki talimatları uygulayabilir ve hisse bazlı olanlar hariç türev işlemler için kendi hesabına işlem yapabilirler. . 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(D) Döviz kuru ve faiz oranı araçları	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Yetkili bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları, döviz kuru ve faiz oranı araçlarına yönelik işlemleri gerçekleştirebilirler. Yalnızca menkul kıymet aracı kuruluşları 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda tanımlandığı gibi "kaldıraçlı işlemler" (yani perakende döviz brokerliği) gerçekleştirebilirler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(E) Devredilebilir menkul kıymetler	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Yetkili bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları bu	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/47

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	ürünlere ilişkin işlemleri gerçekleştirebilirler. Bununla birlikte, yalnızca menkul kıymet aracı kuruluşları talimatları yerine getirme ve hisse senetlerinde kendi hesabına işlem yapma gibi yatırım hizmetleri sağlayabilirler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(F) Diğer ciro edilebilir araçlar ve külçe altın/gümüş dâhil mali varlıklar	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Bankalar ve ilgili aracı kuruluşlar bu tür ürünlere ilişkin işlemleri gerçekleştirebilirler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(xi) Aracılık yüklenimi ve satış	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kalkınma ve Yatırım Bankaları ve menkul kıymet aracı kuruluşları Sermaye Piyasası Kurulu'na kayıt olduktan sonra ihraç edilecek menkul kıymetler için yüklenim ve satış hizmetleri sunabilirler. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(xii) Bankerlik	1) Kapalı	1) Kapalı	

EK V/LAHIKA II/48

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(xiii) Portföy yönetimi veya [nakit] gibi varlık yönetimi, her tür kolektif yatırım yönetimi, emeklilik fonlarının yönetimi, saklama ve tröst hizmetlerinin tüm biçimleri (A) Portföy yönetimi	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kalkınma ve Yatırım Bankaları, menkul kıymet aracı kuruluşları (kolektif yatırım yönetimi hariç olmak üzere) ve portföy yönetim şirketleri bu hizmetleri sunabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(B) Kolektif yatırım yönetimi	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kolektif yatırım portföyleri portföy yatırım şirketleri tarafından yönetilebilir. Yatırım şirketleri kendi protföylerini de yönetebilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(C) Emeklilik fonu yönetimi	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Portföy yönetim şirketleri bu hizmetleri sunabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

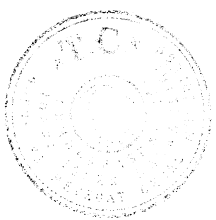

EK V/LAHIKA II/49

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(D) Saklama, emanet ve tröst hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Sermaye piyasasında işlem yapan yetkili bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları müşterileri için saklama hizmetleri sunabilirler. Banka portföylerinde tutulan devlet iç borçlanma araçları hariç olmak üzere sermaye piyasası araçları ile ilgili emanet hesaplar yalnızca Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından tutulabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(xiv) Menkul kıymetler, türev ürünler ve çekler dâhil finansal varlıklar için mutabakat ve takas hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Takasbank A.Ş., Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Merkezi Kayıt Kuruluşu ve Sermaye Piyasası Kurulu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yetkilendirilen diğer kuruluşlar menkul kıymet mutabakat ve takas hizmetleri sunabilirler. Sadece Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/50

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	kurulan ve/veya yetkilendirilen kurum çek takas hizmetlerini sunabilir. Ödeme sistemleri ancak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından işletilebilir. Bir ödeme ve menkul kıymetler mutabakat sistemi olarak faaliyet gösteren bir kuruluşun Türkiye'de anonim şirket şeklinde kurulması gerekmektedir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(xv) Mali verilerin diğer mali hizmet tedarikçileri tarafından temini ve transferi	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Mali verilerin işlenmesi ve ilgili yazılımların diğer mali hizmet tedarikçileri tarafından temini ve transferi	1,2) Kapalı 3) Finansal kuruluşlar, finansal verilerin depolanması ve işlenmesini teminen veri işleme merkezlerini (birincil ve ikincil	1,2) Kapalı 3) Kısıtlama yok	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	bilgi sistemlerini [21]) Türkiye'de kurmak ve sürdürmek zorundadır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(xvi) Bent (v)'den (xv)'e kadar sıralanan hizmetlere yönelik danışmanlık, aracılık ve diğer yan mali hizmet faaliyetleri (kredi referansı ve analizleri; yatırım ve portföy araştırmaları; devralmalar, yeniden yapılanmalar ve kurumsal stratejiye yönelik danışmanlık dahil);	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
8. SAĞLIKLA İLGİLİ VE SOSYAL HİZMETLER			
A. Hastane hizmetleri (CPC 9311)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Yabancılar, Sağlık Bakanlığının izniyle özel hastane kurabilirler. İkamet alanlarının sağlık hizmeti ihtiyaçlarına dayalı yatırım planlarına göre, hastanelerin sayısı ve tipi, her hastanedeki tıbbi branşlar, gerekli sağlık	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

[21] Birincil sistemler, mali işlemlerin gerçekleştirilmesine imkân veren; aynı zamanda, verinin elektronik ortamda güvenli ve gerektiğinde erişimine imkân sağlayacak bir şekilde kaydedilmesini ve kullanılmasını sağlar. İkincil sistemler, birincil sistemlerin yedekleridir.

EK V/LAHIKA II/52

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	personeli sayısı, yatak kapasitesi ve tıbbi aletlerin alınması sınırlanabilir. 4) Kapalı	4) Kapalı	
9. TURİZM VE SEYAHAT İLE İLGİLİ HİZMETLER			
A. Oteller ve lokantalar (CPC 641-643)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok [22] 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Ek olarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının, İçişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının olumlu görüşlerine dayanan izni alındıktan sonra, turizm teşvik belgesi bulunan otel ve lokanta işletmeleri yabancı personel çalıştırabilir. Ancak Bir teşebbüste istihdam edilecek yabancı personel miktarı toplam personelin yüzde 10'unu geçemez. Bu oran, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın olay bazında onaylamasıyla yüzde 20'ye kadar artırılabilir.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[22] Türk vatandaşları herhangi bir kısıtlamaya tabi olmadan yurtdışında seyahat edebilirler. Yalnız, belirli istisnalara tabi olmakla birlikte, her çıkış için en fazla 100 ABD Dolarına eşit miktarda Türk Lirası harç ödemek zorundadırlar.

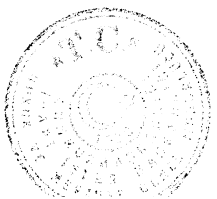

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
B. Seyahat acentaları ve tur operatörleri hizmetleri (CPC 7471)	1) Kuruluş şartı aranmaktadır. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Yabancı bir hükümetin kanunları çerçevesinde kurulan seyahat acenteleri, Türkiye'den yurtdışına tur düzenleyemez. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
10. EĞLENCE, KÜLTÜR VE SPOR HİZMETLERİ			
A. Gösteri hizmetleri (tiyatro ve canlı müzik grupları dâhil) - Tiyatro yapımcısı, müzik grup ve toplulukları ile orkestra vb. gösteri hizmetleri (CPC 96191)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/LAHIKA II/54

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Kütüphane Hizmetleri (CPC 96311)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. İlaveten, İçişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının olumlu görüşlerine dayanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının izninin alınmasını müteakip, Kültür ve Turizm Bakanlığınca yetki verilen hizmet sunucuları yabancı personel çalıştırabilir. Ancak bir teşebbüste istihdam edilecek yabancı personel miktarı toplam personelin yüzde 10'unu geçemez. Bu oran, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın vaka bazlı onayıyla yüzde 20'ye kadar artırılabilir.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kütüphane adının Türkçe olması zorunluluğu dışında kısıtlama yoktur. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Arşiv Hizmetleri (CPC 96312)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. İlaveten, İçişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/LAHIKA II/55

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	olumlu görüşlerine dayanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının izninin alınmasını müteakip, Kültür ve Turizm Bakanlığınca yetki verilen hizmet sunucuları yabancı personel çalıştırabilir. Ancak bir teşebbüste istihdam edilecek yabancı personel miktarı toplam personelin yüzde 10'unu geçemez. Bu oran, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın vaka bazlı onayıyla yüzde 20'ye kadar artırılabilir.		
- Tarihi yerler ve binalar hariç müze hizmetleri (askeri müze hizmetleri hariç) (CPC 69321**) - Tarihi yerlerin ve binaların muhafaza hizmetleri (CPC 69322) - Botanik ve hayvanat bahçesi hizmetleri (CPC 96331) - Vahşi yaşam koruma hizmetleri dâhil doğa koruma hizmetleri	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. İlaveten, İçişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının olumlu görüşlerine dayanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının izninin alınmasını	1) Devletin kendi kontrolündeki alanlarda dışarıdan hizmet alması durumunda, ilgili hizmet sunucusu ihaleye katılabilmek için Türkiye'de ikamet etmek zorundadır. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/LAHIKA II/56

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 96332)	müteakip, Kültür ve Turizm Bakanlığınca yetki verilen hizmet sunucuları yabancı personel çalıştırabilir. Ancak bir teşebbüste istihdam edilecek yabancı personel miktarı toplam personelin yüzde 10'unu geçemez. Bu oran, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın vaka bazlı onayıyla yüzde 20'ye kadar artırılabilir.		

EK V/LAHIKA II/57

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
11. ULAŞTIRMA HİZMETLERİ			
A. Kabotaj Hariç Deniz Ulaştırma Hizmetleri[23]			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7211)	1. Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Deniz taşımacılığı şirketlerinin Türk bayrağı çekebilmeleri için, Türk hissedarlarının %51 çoğunluğa sahip olmaları gerekmektedir.[24] 4) Türk bayraklı gemilerin kaptan ve mürettebatlarının Türk	~~1.~~ Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Kaptan ve mürettebatının Türk vatandaşı olması şarttır.	

[23] İlgili ulusal mevzuat uyarınca "kabotaj" olarak nitelendirilebilecek faaliyetlerin kapsamına halel getirmeksizin, bu liste, Türkiye'de bulunan bir liman ile yine Türkiye'de bulunan bir diğer liman arasında yolcu veya mal taşımacılığını kapsadığı kabul edilen "deniz kabotaj hizmetleri" ile Türkiye'de bulunan bir limanda başlayıp yine aynı limanda sona eren trafiği, bu trafik Türkiye'nin karasularında kalması koşuluyla, kapsamaz. Buna ek olarak, "Türkiye Sahillerinde Nakliyat-ı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dâhilinde İcra-yı San'at ve Ticaret Hakkında Kanun"a (815 sayılı Kanun) göre, Türkiye sahillerinin bir noktasından diğerine emtia ve yolcu alıp nakletmek ve sahillerde limanlar dâhilinde veya beyninde cer ve kılavuzluk ve "Türk Ticaret Kanunu"nun (6102 sayılı Kanun) 940. Maddesine göre her hangi mahiyette olursa olsun bilcümle liman hidematını ifa etmek yalnız Türkiye sancağını hamil sefain ve merakibe munhasırdır. "Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu"na (4490 sayılı Kanun) göre Türk bayrağı taşıyan ancak Türk Ticaret Kanunu'nun 940. maddesinin şartlarını yerine getirmeyen gemiler, kabotaj hakları kapsamında yer alan bahse konu görevleri yerine getiremezler. Açıklık getirmek gerekirse, işbu liste, "Türkiye Sahillerinde Nakliyat-ı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dâhilinde İcra-yı San'at ve Ticaret Hakkında Kanun"da (815 sayılı Kanun) belirtilen kabotaj hakları kapsamında yer alan faaliyetlerin yürütülmesi için herhangi bir hak doğurmaz.

[24] Bütün Türk gemileri Türk bayrağı çekmek zorundadır. Bir gemi sadece sahibi (veya sahipleri)'nin Türk olması durumunda Türk gemisi sayılacaktır. Ancak aşağıdaki gemiler de Türk gemisi sayılacaktır: i) Yönetim kurulununun çoğunluğu Türk vatandaşı olan ve Türk kanunlarına göre kurulu teşekkül, müessese, dernek ve tesisler gibi tüzel kişilerin malı olan gemiler; ii) Türk Ticaret Siciline tescil edilmiş ve idari kadro ve temsilcilerinin çoğunluğu Türk vatandaşı olan ticaret şirketlerinin malı olan gemiler.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	vatandaşı olmaları gerekmektedir.		

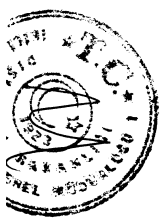

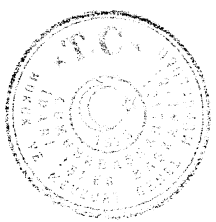

EK V/LAHIKA II/59

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
b) Yük taşımacılığı (CPC 7212)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Deniz taşımacılığı şirketlerinin Türk bayrağı çekebilmeleri için, Türk hissedarlarının %51 çoğunluğa sahip olmaları gerekmektedir. 4) Türk bayraklı gemilerin kaptan ve mürettebatlarının Türk vatandaşı olmaları gerekmektedir.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Kaptan ve mürettebatının Türk vatandaşı olması şarttır.	
(c) Gemilerin mürettebatıyla birlikte kiralanması[25] (CPC 7213)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Yabancılar tarafından kiralanan gemiler, Türk karasularında faaliyet göstermeyebilirler. Bu tür gemiler yabancı gemi sayılırlar ve Türk bayrağı çekemezler. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
d) Gemilerin bakım ve onarımı (CPC 8868)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	

25 Bu taahhüt deniz ulaştırma hizmetlerine ilişkin herhangi bir hak içermez veya doğurmaz.

EK V/LAHIKA II/60

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Havayolu Ulaştırma Hizmetleri			
(a) Havayolu ulaştırma hizmetlerinin satışı ve pazarlanması	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Bilgisayar rezervasyon sistemleri (CRS) hizmetleri	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Hava taşıtlarının bakım ve onarımı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Hava taşıtlarının bakım ve onarımı işlevlerinin yerine getirilebilmesi için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının izni gerekmektedir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Yer hizmetleri (Yalnızca yer yönetimi, yolcu idaresi, bagaj idaresi, yük ve posta idaresi, rampa idaresi, hava taşıtı hizmetleri, yakıt ve yağ idaresi, yüzey taşımacılığını içermektedir)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Yer hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından yetkilendirme (A-Tipi veya C-Tipi lisans)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Ulusal muamele karşılıklılık ilkesi temelinde uygulanır.	

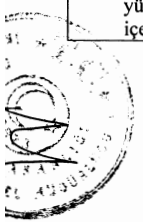

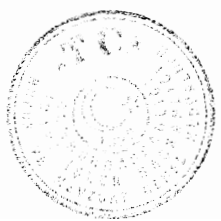

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	gerekmektedir. Yetkilendirmeler yalnızca Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş ticaret şirketlerine sağlanmaktadır. Yer hizmetleri şirketlerinin A ve C Tipi lisansları alacak olması durumunda; a. Şirket yönetimi ve temsili için yetkilendirilmiş kişilerin çoğunluğu Türk vatandaşı olmalıdır. b. Ana sözleşmeye göre, Türk hissedarlar oy haklarının çoğunluğuna sahip olmalıdır. A Tipi lisanslar ayrıca yerel havayolu operatörleri tarafından, diğer havayolu operatörlerine yer hizmetleri sağlamak için de alınabilir. Yabancı havayolu operatörleri bu tür hizmetleri sağlayamaz. Yolcu idaresi, rampa idaresi ve yükleme kontrolü ve iletişim hizmetleri yalnızca A Tipi lisanslı bir yer hizmetleri şirketi tarafından sağlanabilir.		

EK V/LAHIKA II/62

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	İkram servis hizmetleri yalnızca havalimanı içinde faaliyet gösteren yer hizmetleri şirketleri, bir ikram servis hizmeti sağlama lisansı olan şirketler ve yerel havayolu operatörleri tarafından sağlanabilir. Yabancı havayolu operatörleri bu hizmetleri sağlayamaz. İşletme lisansları sınırlı sayıda olabilir. Bir işletme lisansı çıkarılırken: pist, apron, havalimanının taksi yolu alanları; havalimanının hava trafik kapasitesi; havalimanındaki park ve atölye alanlarının kullanılabilirliği; havalimanının mevcut fiziksel şartları ve gelecekteki pazar şartları tahminleri; ve ilave kapasite ihtiyaçları gibi kriterler göz önüne alınır. 4) Bir yer hizmetleri şirketinin yönetimi ve temsili için yetkilendirilmiş kişilerin çoğunluğu Türk vatandaşı olmak zorundadır. Bunun dışında, yatay		

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
e) Havalimanı İşletme ve Yönetim Hizmetleri (ilgili danışmanlık hizmetleri dâhil, havalimanı altyapı ve işletme hizmetlerini kapsar)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Havalimanı yönetim hizmetleri, devlet havalimanlarının kiralanarak işletme haklarının devredilmesi yoluyla sağlanabilir. (yap-işlet-devret modeli yoluyla özel sektör oluşumlarının yaptıkları ve devrettikleri dâhil) İşletme haklarının kiralama yoluyla devri, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından ihale yoluyla azami 49 yıllık bir süre için verilir. İşletme haklarının kiralama yoluyla devri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının yetkilendirmesine tabidir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
E. Demiryolu Ulaştırma Hizmetleri (CPC 7111, 7112)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) İzin alınabilmesi için Türk Ticaret Kanununa uygun şekilde	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

EK V/LAHIKA II/64

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	bir ticaret şirketi olarak kurulum gerekmektedir. Tamamen devlete ait bir teşebbüs olan TCDD A.Ş, ulusal demiryolu ağı üzerindeki trafiğin yönetimi ve devletin sahip olduğu demiryolu altyapısının işletilmesi için tekel hakkına sahiptir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
F. Karayolu ulaştırma hizmetleri			
(a) Yolcu ulaştırma (CPC 7121 + 7122) (b) Yük taşımacılığı (CPC 7123)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Taşıma lisansı almak için Türk vatandaşlığı veya ilgili Türk mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişilik gerekmektedir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok. 3) Kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Karayolu ulaştırma hizmetleri için destek hizmetleri (7442 hariç CPC 744)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
H. Tüm taşıma biçimlerine yardımcı hizmetler:			
(a) Yük elleçleme hizmetleri	1) Kapalı	1) Kapalı	

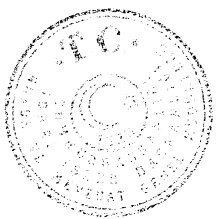

EK V/LAHIKA II/65

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(denizle ilgili yük elleçleme hizmetleri hariç CPC 741)	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) "Lisanslı antrepoculuk" hariç depo ve antrepo hizmetleri (CPC 742'nin bir kısmı)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) "Gümrük antrepoları" ve "gümrükte geçici depolama tesisleri" hariç kısıtlama yoktur. Gümrük antrepoları ve gümrükte geçici depolama tesislerinin kurulması ve işletilmesi için ekonomik gereklilik testi uygulanır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Gümrük antrepoları ve gümrükte geçici depolama tesisleri yalnızca en az iki yıldır faaliyet gösteren şirketler tarafından kurulabilir. Başka kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Lisanslı antrepoculuk (CPC 742'nin bir kısmı) Lisanslı antrepo, depolanmaya elverişli ve mevcut ürün standartlarına uygun olarak sınıflandırılmış tarımsal ürünlerin (tahıllar, baklagiller, yağlı tohumlar, pamuk, fındık, zeytin ve zeytinyağı gibi) yetkili sınıflandırıcılar tarafından sınıf, nitelik ve standartlarının belirlenmesinin ardından depolandığı sistemdir.	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/LAHIKA II/66

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi arz 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Ulusal muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Yük taşımacılığı acenta hizmetleri (CPC 748)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK V/LAHIKA II/67

TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN EN ÇOK KAYRILAN ÜLKE İSTİSNALARI LİSTESİ

Sektör veya Alt Sektör	Önlemin En Çok Kayrılan Ülke Prensibine İlişkin Madde 3.3 ile tutarsızlığı belirtilerek tanımı	Önlemin Uygulanacağı Ülkeler	Planlanan Süre	İstisna İhtiyacını Yaratan Koşullar
TÜM SEKTÖRLER	(a) İkili Yatırım Anlaşması imzalanan ülkelerin vatandaşlarının veya şirketlerinin yatırımları için tam ulusal muamele sağlanması.	Anlaşmaların yürürlükte olduğu veya olacağı tüm ülkeler.	Süresiz	Türkiye ile belirtilen ülkeler arasında daha büyük ekonomik işbirliği için uygun koşullar yaratma ve bir ülkenin vatandaşları ve şirketleri tarafından diğer ülkenin topraklarında yatırım yapılmasını teşvik etme isteği.
	(b)(i) Türkiye'ye yatırım yapan bazı ülkelerin vatandaşlarının ve şirketlerinin belirli dönemlerdeki transfer işlemlerinin yürütülmesi. (ii) Ödemeler dengesi zorluklarından dolayı gerçekleşmeyen transferler için bazı ülkelere döviz kuru riski garantisinin verilmesi.	Belçika-Lüksemburg, Kuveyt		
	(c) Bir ülke için halefiyette "ticaret riskinin" karşılanması.	Japonya		
	(d) Üç ülke ile olan anlaşmaların En Çok Kayrılan Ülke Maddelerinin üçüncü ülke yatırımcılarına bu ülkelerin bir serbest ticaret alanına, bir ekonomik işbirliğine, bir gümrük birliğine veya bir ortak pazara üyeliği ya da bunlarla ilişkili olması nedeniyle sağlanan imtiyazlara dair istisna fıkraları içermemesi.	Japonya, Bangladeş, Almanya		
TÜM SEKTÖRLER	Uzun vadeli sigorta planları için prim transferindeki kısıtlamadan ve yabancı ülke işçilerinin yabancı şirketlerce istihdam edilmesinden bir ülke için feragat edilmiştir.	Libya	Süresiz	Belirtilen ülkedeki Türk işçilerinin sosyal güvenlik ve sürekli istihdamını sağlamak.

EK V/LAHIKA II/68

Sektör veya Alt Sektör	Önlemin En Çok Kayrılan Ülke Prensibine İlişkin Madde 3.3 ile tutarsızlığı belirtilerek tanımı	Önlemin Uygulanacağı Ülkeler	Planlanan Süre	İstisna İhtiyacını Yaratan Koşullar
TÜM SEKTÖRLER	Türk vatandaşlarından herhangi bir ülke tarafından toplanan konsolosluk vergilerinin miktarı tarife listesinde belirtilen tutardan yüksekse, o ülke vatandaşlarından alınan konsolosluk vergilerinin tutarları mütekabiliyet esasına göre artırılacaktır.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk vatandaşlarına eşit muamele sağlama isteği.
TÜM SEKTÖRLER	Yasal hükümler saklı kalmak şartı ile ve mütekabiliyet şartı ile yabancı gerçek kişiler, edinim yoluyla veya miras yoluyla Türkiye'de gayrimenkule sahip olabilirler.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk vatandaşlarının yabancı bir ülkede gayrimenkul edinme hakkını güvence altına almak.
Uzmanlık Gerektiren Hizmetler	Herhangi bir yabancı ülke, sanat yapmak ve hizmet sunmak isteyen Türk vatandaşlarına karşı yasal ve idari şartlar koyarsa, o ülke vatandaşlarının benzer faaliyetleri Türkiye'de yasaklanabilir.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk vatandaşlarının diğer ülkelerde eşit koşullar altında faaliyetlerini yerine getirmeleri için uygun koşullar yaratma isteği.
Ulaştırma Hizmetleri	Yabancı karayolu, deniz ve hava taşımacılığı şirketleri için gelir ve kurumlar vergisi oranları her ulaştırma türü için ayrı olarak veya tüm ulaştırma türleri için ülke bazında karşılıklı olarak sıfıra indirilebilir veya mevcut oranın bir katını aşmayan yeni bir orana yükseltilebilir.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türkiye ve diğer ülkeler arasındaki ulaştırma hizmetlerinin maliyetini hafifletme ve azaltma isteği.
Ulaştırma Hizmetleri	Transit veya ikili ulaştırma hizmetleri, KDV'den hariç tutulabilir. Bu istisna, karşılıklılık koşuluyla, ilgili ülkelerin Türkiye'de ikameti, hukuki ve iş merkezi bulunmayan vergi mükelleflerine tanınmaktadır.	Tüm ülkeler	Süresiz	Maliyetleri düşürme ve bu sektörde hizmetlerin sağlanması için uygun koşullar yaratma isteği.

EK V/LAHIKA II/69

Sektör veya Alt Sektör	Önlemin En Çok Kayrılan Ülke Prensibine İlişkin Madde 3.3 ile tutarsızlığı belirtilerek tanımı	Önlemin Uygulanacağı Ülkeler	Planlanan Süre	İstisna İhtiyacını Yaratan Koşullar
Ulaştırma Hizmetleri	Türk karayolu, hava ve deniz ulaştırma taşıtlarına kısıtlama, yasaklama ve farklı muamele uygulayan ülkelerin mallarına ve ulaştırma taşıtlarına, karşılıklılık koşuluyla, kısıtlama, yasaklama, farklı muamele ve farklı tarife uygulamak.	Tüm ülkeler	Süresiz	Karşılıklı ulaştırma hizmetlerinin düzgün işleyişini sağlama isteği.
Havayolu Ulaştırma Hizmetleri 2) Yer Hizmetleri	Karşılıklılık koşulu uygulanır.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk hizmet sağlayıcıları için etkili pazara giriş ve eşdeğer muameleyi sağlama isteği
Karayolu Ulaştırma Hizmetleri	Karşılıklılık temelinde, kotalar ve ücretler ile ilgili ayrıcalıklar ve izin prosedürlerinden muafiyetler sağlamak.	Anlaşmaların yürürlükte olduğu veya olacağı tüm ülkeler.	Süresiz	Türkiye ile diğer ülkeler arasında karayolu ulaştırma hizmetlerini kolaylaştırma isteği.
Demiryolu Ulaştırma Hizmetleri	Yanda (fıkra a) belirtilen ülkelerin demiryolu vagonlarının kiralama ücretlerinde karşılıklı indirim ve yanda (fıkra b) belirtilen ülkelerle malların karşılıklı olarak taşınmasıyla ilgili olarak tarife oranlarına ulusal muamelenin uygulanması.	a) Suriye, Irak, İran, Lübnan b) Bağımsız Devletler Topluluğu ve Baltık Cumhuriyetleri.	Süresiz	Türkiye ile diğer ülkeler arasındaki demiryolu ulaştırma hizmetlerini kolaylaştırma isteği.
Muhasebecilik, Denetim ve Defter Tutma Hizmetleri	"Mali müşavir" unvanı altında hizmet sağlamak için, mali müşavirlik mesleğinin ilkelerini resmi olarak düzenleyen ülkelerin vatandaşları, bu kişilerin Türkiye'de mali müşavirlik mesleği için aranan niteliklere sahip olmaları ve kendi ülkelerinde benzer hizmetleri sunma hakları bulunması durumunda karşılıklılık koşuluyla yetkilendirilebilirler	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk mali müşavirlerinin dünyanın her yerinde eşit şartlar altında işlerini yerine getirmeleri için uygun koşullar yaratma isteği.

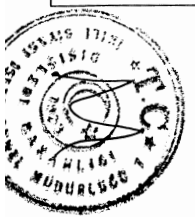

EK V/LAHIKA II/70

EK VI
ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

(VI. Fasıl'ın (Kurumsal ve Nihai Hükümler) 6.5. Maddesi'nde (Anlaşmazlıkların halli) atıfta bulunulan hükümler)

Madde 1
Amaç

İşbu Ek'in amacı, işbu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasına ilişkin olarak Taraflar arasında ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkları önlemek ve mümkün olduğunca karşılıklı olarak kabul edilebilir bir çözüme ulaştırmaktır.

Madde 2
Kapsam

İşbu Anlaşma'da aksi belirtilmediği sürece, işbu Ek, Taraflar arasında işbu Anlaşma'nın yorumlanması veya hükümlerinin uygulanmasından doğan bütün anlaşmazlıkların önlenmesi veya çözüme kavuşturulmasında veya bir Tarafın:

(a) diğer Tarafın bir önleminin işbu Anlaşmanın hükümleri altındaki yükümlülüklerine aykırı olduğunu veya

(b) diğer Tarafın işbu Anlaşmanın hükümleri altındaki yükümlülüklerini yerine getiremediğini

değerlendirdiği durumlarda uygulanacaktır.

Madde 3
Forum seçimi

1. İşbu Ekin 2. Maddesi'nde (Kapsam) belirtilen herhangi bir konu ile ilgili olarak işbu Anlaşma ile DTÖ Anlaşması veya her iki Tarafın da taraf oldukları diğer herhangi bir anlaşma altında bir anlaşmazlık ortaya çıkması durumunda, şikâyet eden Taraf anlaşmazlığın halli için forum seçebilir.

2. Şikâyet eden Taraf bir anlaşmazlığı belirli bir foruma getireceğini belirtmeden önce bu yöndeki niyetini yazılı olarak diğer Tarafa bildirecektir.

3. Şikâyet eden Taraf özel bir forumu seçtiğinde, seçilen forum diğer olası forumlar hariç tutularak kullanılacaktır.

4. Bu Maddenin amaçları doğrultusunda, şikâyet eden Taraf anlaşmazlıkların halli panelinin kurulmasını istemesi veya bir sorunu panele konu etmesi durumunda bir forum seçmiş sayılacaktır.

Madde 4
Danışmalar

1. Taraflar işbu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması ve yorumlanmasında her zaman anlaşmak ve her türlü anlaşmazlığı çözmek için, karşılıklı olarak mutabık kalınan bir çözüme ulaşmak amacıyla iyi niyetle danışmalarda bulunarak çaba sarf edeceklerdir.

2. Taraflardan biri, diğer Tarafa yazılı bir talep vasıtasıyla danışmalar talebinde bulunacak ve talebinin gerekçelerini, söz konusu önlemlerin tanımını, işbu Ekin 2. Maddesi'nde (Kapsam) belirtilen Anlaşmanın uygulanabilir hükümleri ve ilgili hükümlerin uygulanabilirliğinin nedenlerini verecektir.

3. Danışmalar, talebin alınmasını müteakip 30 gün içerisinde yapılacak ve Taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece şikâyet edilen Tarafın ülkesinde gerçekleştirilecektir. Danışmalar, Taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece, talebin alınmasını müteakip 60 gün içerisinde sonuçlandırılmış sayılacaktır. Danışmalar gizli olacaktır ve her iki Tarafın da ileriki süreçlerdeki haklarına halel getirmeyecektir.

4. Kolay bozulabilen mallar ile ilgili olanlar da dâhil olmak üzere, acil konulardaki danışmalar, talebin alınmasını müteakip 15 gün içerisinde gerçekleştirilecek ve Taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece, talebin alınmasını müteakip 30 gün içerisinde sonuçlandırılmış sayılacaktır.

5. Eğer talep edilen Taraf talebin alınmasını müteakip 10 gün içerisinde danışmalar için talebe cevap vermezse veya danışmalar sırasıyla paragraf 3 veya paragraf 4'te belirtilen zaman dilimleri içerisinde yapılmazsa veya danışmalar sonuçlandırılmış ancak karşılıklı olarak mutabık kalınmış bir çözüme ulaşılmamışsa, şikâyet eden Taraf iş bu Ekin 5. Maddesi'ne (Tahkim prosedürünün başlaması) uygun olarak bir tahkim panelinin kurulmasını talep edebilir.

Madde 5
Tahkim prosedürünün başlaması

1. Tarafların iş bu Ekin 4. Maddesinde (Danışmalar) öngörüldüğü şekilde danışmalara başvurma yoluyla anlaşmazlığı çözmekte başarısız olduğu durumda, şikâyet eden taraf bu Maddeye uygun olarak bir tahkim panelinin kurulmasını talep edebilir.

2. Bir tahkim panelinin kurulması talebi şikâyet edilen Tarafa yazılı olarak yapılacaktır. Şikâyet eden Taraf talebinde, söz konusu özel önlemi tanımlayacak, ilgili önlemin işbu Ekin 2. Maddesi'nde (Kapsam) atıfta bulunulan Anlaşmanın uygulanabilir hükümlerini nasıl ihlal ettiğini, şikâyetin yasal dayanağını açıkça sunan yeterlilikte açıklayacaktır.

EK VI/2

Madde 6
Görev tanımı

Taraflarca Tahkim Panelinin kurulması talebinin alınmasını takip eden 20 gün içerisinde aksi kararlaştırılmadığı sürece, Tahkim Panelinin görev tanımı şu şekilde olacaktır:

"İşbu Anlaşmada yer alan ilgili hükümler ışığında, işbu Ekin 5. Maddesi (Tahkim prosedürünün başlaması) uyarınca bir Tahkim Paneli kurulması talebinde atıfta bulunulan sorunu incelemek ve işbu Ekin 9. Maddesi'nde (Tahkim paneli raporu) belirtildiği üzere anlaşmazlığın halli için tespitler ve belirlemeler yapmak, anlaşmazlığın çözümü için her tür tavsiyede bulunmak ve yazılı bir rapor yayımlamak."

Madde 7
Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu

1. Bir tahkim paneli üç üyeden oluşacaktır. Her bir Taraf, 5. Madde'nin (Tahkim prosedürünün başlaması) 1.paragrafı'nda belirtilen talebin alınmasını takip eden 30 gün içerisinde bir üye tayin edecek ve iki üye, bunlardan ikincisinin atanmasından itibaren 30 gün içerisinde, ortak karar ile üçüncü üyeyi tayin edeceklerdir.

2. Taraflar, üçüncü üyenin tayininden itibaren yedi gün içerisinde, bu üyenin atanmasını onaylayacaklar veya onaylamayacaklardır, onaylandığı takdirde, bu üye tahkim panelinin başkanı olarak hareket edecektir.

3. Eğer tahkim panelinin herhangi bir üyesi İş bu maddenin birinci ve ikinci paragrafları uyarınca tayin edilmezse, anlaşmazlığın taraflarından herhangi biri Lahey'deki Daimi Tahkim Mahkemesi (DTM) Genel Sekreteri'nin eksik üye veya üyeleri takip eden 30 günlük dönem içerisinde ataması talebinde bulunabilir.

4. Paragraf 2 ve 3'ün amaçları doğrultusunda, DTM Genel Sekreteri'nin Taraflardan birinin vatandaşı olduğu durumda, her iki tarafın da vatandaşı olmayan DTM Genel Sekreter Yardımcısından veya kıdem bakımından sonra gelen yetkiliden gerekli seçimleri yapması talep edilecektir.

5. Tahkim panelinin bir üyesi olarak atanan herhangi bir kişi hukuk, uluslararası ticaret, işbu Anlaşmanın kapsadığı diğer konular veya uluslararası ticaret anlaşmaları kapsamında doğan uyuşmazlıkların çözümünde uzmanlığa veya tecrübeye sahip olacaktır. Prudential (ihtiyati veya finansal piyasalarda faaliyet gösteren şirketlere ilişkin) konular ve diğer mali hususlar ile ilgili tahkim panelleri, tahkime konu hususi mali hizmete ilişkin gerekli uzmanlığa sahip olmalıdır. Her üye bağımsız olacak, bireysel kapasitelerinde hizmet verecek, anlaşmazlık ile ilgili herhangi bir Taraf veya kuruluşla bağlantılı olmayacak, anlaşmazlık ile ilgili herhangi bir Taraftan veya organizasyondan talimat almayacak ve Lahika II'ye (Hakemler için davranış kuralları) uygun olacaktır. Eğer bir Taraf Tahkim Panelinin bir üyesinin bu gereklilikleri ihlal ettiğini düşünürse, Taraflar danışacaklar ve eğer anlaşırlarsa üye çıkarılacak ve yeni üye bu maddeye uygun olarak atanacaktır. İlaveten, başkan Taraf ülkelerden birinin vatandaşı

olmayacak, Taraf ülkelerden birinin topraklarında sürekli ikametgâh adresine sahip olmayacak, Taraf ülkelerden biri tarafından istihdam ediliyor ve anlaşmazlıkla herhangi bir sıfatla daha önceden ilgilenmiş olmayacaktır.

6. İşbu Madde kapsamında atanan tahkim panelinin bir üyesi sürece katılamaz hale gelir veya istifa ederse veyahut işbu maddenin 5.paragrafı uyarınca değiştirilmesi gerekirse, halef üye asıl üyenin atanması için öngörülen usul ile aynı şekilde seçilecektir. Halef, asıl üyenin tüm yetki ve görevlerine sahip olacaktır. Böyle bir durumda, asıl üyenin sürece katılamaz hale geldiği, istifa ettiği veya iş bu Maddenin 5.paragrafı uyarınca değiştirilmesi gerektiği tarihten başlayan süre boyunca tahkim paneli çalışması askıya alınacaktır. Tahkim panelinin işi, yeni üyenin atandığı tarih itibarıyla tekrar devam etmeye başlayacaktır.

7. Tahkim panelinin kurulma tarihi, üç üyenin sonuncusunun seçildiği tarih olacaktır.

Madde 8
Tahkim panelinin süreci

1. Taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece, tahkim paneli kamuya kapalı olarak toplanacaktır.

2. Taraflara en az bir adet yazılı sunum verme ve süreç içerisindeki sunumlara, iddialara veya karşı iddialara katılma fırsatı verilecektir. Taslak rapor üzerine yapılan yorumlar ve tahkim paneli tarafından ortaya konan sorulara verilen cevaplar da dâhil olmak üzere bir Tarafça tahkim paneline sunulan tüm bilgi ve yazılı sunumlar diğer Tarafa da erişilebilir kılınacaktır.

3. Diğer Tarafın bir önleminin işbu Anlaşmanın hükümlerine aykırı olduğunu iddia eden Taraf, bu aykırılığı kanıtlamakla yükümlü olacaktır. Bir önlemin işbu Anlaşmanın kapsamında bir istisnaya konu olduğunu ileri süren Taraf, istisnanın uygulanacağını kanıtlamakla yükümlü olacaktır.

4. Tahkim paneli, Taraflarla uygun olduğu şekilde danışmalı ve her iki Tarafı da tatmin edecek bir çözümün veya karşılıklı olarak mutabık kalınmış bir çözümün geliştirilebilmesi için yeterli olanağı sağlamalıdır.

5. Tahkim paneli herhangi bir kararı oy birliği ile almak için her türlü çabayı gösterecektir. Oy birliği ile karar verilemediği durumda, söz konusu meseleye oy çokluğu ile karar verilecektir.

6. Tahkim paneli, bir Tarafın isteği üzerine veya re'sen, anlaşmazlığa dahil olan Taraflar da olmak üzere tahkim paneli süreçleri için uygun gördüğü herhangi bir kaynaktan bilgi temin edebilir. Tahkim paneli ayrıca uygun gördüğü uzmanın ilgili görüşünü talep etme hakkına sahiptir. Tahkim paneli bu tür uzmanları seçmeden önce Taraflara danışacaktır. Bu şekilde elde edilen her türlü bilgi Taraflara açıklanmalı ve yorumları için sunulmalıdır.

7. Tahkim panelinin müzakereleri ve kendisine sunulan belgeler gizli tutulacaktır.

8. İşbu Madde'nin 7.paragrafı hükmü saklı kalmak üzere, her bir Taraf anlaşmazlıkla ilgili kendi görüşlerini kamuya açıklayabilecek, ancak diğer Tarafın gizli olduğunu belirterek tahkim paneline sunmuş olduğu bilgi ve yazılı sunumları gizli tutacaktır. Bir Tarafın, gizli kalmasını belirterek bilgi veya yazılı sunum sağladığı durumda, söz konusu Taraf, diğer Tarafın talebi üzerine 30 gün içerisinde, söz konusu bilginin ya da yazılı sunumun kamuya açıklanabilecek gizli olmayan bir özetini sunacaktır.

Madde 9
Tahkim paneli raporu

1. Tahkim paneli Taraflara aşağıdakileri içeren bir ara raporu:

(a) Tarafların sundukları bilgilerin ve argümanların özeti;

(b) gerekçeleri ile birlikte maddi bulgular;

(c) yorumlanması veya işbu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması veya söz konusu önlemin işbu Anlaşmanın hükümlerine aykırı olup olmadığı veya bir Tarafın işbu Anlaşma hükümleri çerçevesindeki yükümlülüklerini yerine getirmek için başarısız olup olmadığı ile ilgili olarak tespiti veya iş tanımında talep edilen diğer herhangi bir tespit; ve

(d) bir tutarsızlık tespiti var ise, şikâyet edilen Tarafın önlemi işbu Anlaşmada yer alan yükümlülüklerine uygun hale getirmesine yönelik ve Taraflar anlaşırsa, anlaşmazlığın çözüme ulaştırılmasını sağlayacak tavsiyesini,

tahkim panelinin kurulduğu tarihten itibaren en geç 90 gün içinde yayınlayacaktır. Tahkim paneli son teslim tarihine uyulamayacağına kanaat getirirse, tahkim panelinin başkanı Tarafları gecikmenin nedenlerini ve tahkim panelinin geçici raporunu yayımlamayı planladığı tarihi de belirterek yazılı olarak bilgilendirmelidir. Tahkim paneli, ara raporu hiçbir şekilde kurulmasını takiben 120 günden geç sunmamalıdır.

2. Her bir Taraf, bildirimini takiben 30 gün içerisinde ara raporun belirli konularının gözden geçirilmesi için tahkim paneline yazılı talepte bulunabilir.

3. Tahkim paneli, Taraflarca ara raporla ilgili olarak yapılabilecek yazılı yorumları dikkate aldıktan sonra, raporunu değiştirebilir ve gerekli görürse ileri inceleme yapabilir. Nihai rapor işbu maddenin 1.paragrafında listelenen konuları düzenleyecek, geçici inceleme aşamasında yapılan argümanların yeterli tartışması dâhil içerecek ve iki Tarafların yazılı yorumlarına açıkça cevap verecektir.

4. Tahkim paneli nihai raporunu, tahkim panelinin kurulduğu tarihten itibaren 150 gün içerisinde Taraflara sunacaktır. Tahkim paneli son teslim tarihine uyulamayacağına kanaat getirirse, tahkim panelinin başkanı Tarafları gecikmenin nedenlerini ve nihai raporunu sunmayı

planladığı tarihi de belirterek yazılı olarak bilgilendirecektir. Tahkim paneli, nihai raporunu hiçbir şekilde kurulmasını takiben 180 günden geç sunmamalıdır.

5. Çabuk bozulabilecek malların olduğu durumlar da dâhil olmak üzere, acil durumlarda:

(a) tahkim paneli ara raporu ile nihai raporunu işbu Maddenin 1. ve 4. Paragrafları'nda belirtilen sürelerin yarısı zarfında Taraflara dağıtmak için elinden gelen çabayı gösterecektir. Tahkim paneli, nihai raporunu hiçbir şekilde kurulmasını takiben 90 günden geç sunmamalıdır;

(b) her bir Taraf, işbu Maddenin 2.paragrafı kapsamında sürenin yarısı içerisinde tahkim panelinden ara raporun belirli konularının gözden geçirilmesi için yazılı talepte bulunabilir.

6. Nihai rapor şunları içermelidir:

(a) Tarafların sundukları bilgileri ve argümanları özetleyen açıklayıcı bölüm;

(b) maddi bulgular;

(c) ilgili hükümlerin uygulanabilirliğine ilişkin bulgular ile herhangi bir bulgunun arkasındaki temel mantık; ve

(d) şikayet edilen tarafın önlemini işbu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerle uyumlu hale getirmesi için öneri.

7. Tahkim panelinin nihai raporundaki tüm bulgu, tespit ve öneriler, nihai ve Taraflar üzerinde bağlayıcı olacak ve herhangi bir kişi için herhangi bir hak veya yükümlülük yaratmayacaktır. Daha kesin bir ifadeyle, nihai rapordaki hiçbir husus işbu Anlaşma altında Tarafların hak ve yükümlülüklerini artıramaz veya azaltamaz.

Madde 10
Tahkim paneli raporunun uygulanması

1. Şikâyet edilen Taraf nihai rapordaki tahkim kurulunun tespitleri ve tüm önerilere uymak için iyi niyetle gerekli her türlü önlemi alacaktır ve Taraflar şikâyet edilen Tarafın bu tür tespitler ve önerilere uyması için gerekli süre üzerinde anlaşmaya gayret edecektir.

2. Nihai raporun alınmasından sonra 30 günden daha geç olmayacak şekilde, hemen uyum uygulanabilir değil ise, şikâyet edilen Taraf şikâyetçi Tarafa uyum için gerekecek süreyi (bundan sonra "makul bir süre" olarak adlandırılacaktır) bildirecektir.

3. Eğer Taraflar arasında tahkim paneli tespitleri ve önerilerine uyum sağlamak için makul süre üzerinde anlaşmazlık varsa, şikâyet eden Taraf, nihai raporun düzenlendiği tarihten itibaren 50 gün içinde, asıl tahkim panelinden makul sürenin uzunluğunun belirlenmesi için yazılı talepte bulunacaktır. Bu tür bir talep diğer Tarafa eş zamanlı olarak bildirilecektir. Asıl

tahkim paneli Taraflara talebin sunulduğu tarihinden itibaren 20 gün içinde kararını bildirecektir.

4. Asıl tahkim panelinin herhangi bir üyesi artık mevcut olmadığı durumda, işbu Ekin 7.Maddesi'nde (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) belirlenen usuller uygulanacaktır. Makul süre uzunluğunun belirlenmesi için zaman sınırı işbu Madde'nin 3.paragrafı'nda atıfta bulunulan talebin teslim tarihinden itibaren 35 gün[146] olacaktır.

5. Şikâyet edilen Taraf, makul sürenin bitiminden en az bir ay önce, tahkim panelinin tespit ve tavsiyelerine uymak için gelişimi hakkında yazılı olarak şikâyet eden Tarafı bilgilendirecektir.

6. Makul süre Tarafların karşılıklı anlaşması ile uzatılabilir.

7. Şikâyet edilen Taraf, tahkim panelinin tespit ve tavsiyelerine uymak için aldığı tüm önlemleri makul sürenin bitiminden önce şikâyet eden Tarafa bildirecektir.

8. İşbu Madde'nin 7. paragrafı uyarınca bildirilmiş herhangi bir önlemin mevcudiyeti veya 2. Madde'de (Kapsam) belirtilen hükümler ile uyumuna ilişkin Taraflar arasında anlaşmazlık olması durumunda, şikâyet eden Taraf asıl tahkim panelinden konu hakkında karar vermesi için yazılı olarak talepte bulunabilir. Bu tür bir talep, şikâyet konusu olan önlemi ve önlemin aykırı olduğu düşünülen 2.Madde (Kapsam) kapsamındaki hükümleri şikâyet için yeterli bir şekilde yasal dayanak sunmak üzere açıkça belirtecek ve önlemin 2. Madde (Kapsam) kapsamındaki hükümlere nasıl aykırılık teşkil ettiğini açıklayacaktır. Asıl tahkim kurulu, talebin sunulması tarihini takiben 45 gün içinde tespitini bildirecektir.

9. Asıl tahkim panelinin herhangi bir üyesinin artık mevcut olmadığı durumda, işbu Ekin 7. Maddesi (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) ve Ek VI, Lahika I'de (Tahkim paneli için usul kuralları) belirlenen usuller uygulanacaktır. Kararın sunulması için zaman sınırı, işbu Madde'nin 8.paragrafında atıfta bulunulan talebin sunulması tarihinden itibaren 60 gün147 olacaktır.

Madde 11
Tazminat ve tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınması

1. Eğer şikâyet edilen Taraf, makul sürenin bitiminden önce tahkim panelinin tespit ve tavsiyelerine uymak için alınan herhangi bir önlem bildirmekte başarısız olursa veya tahkim paneli uymak için alınan herhangi bir önlemin olmadığını veya işbu Ekin 10.Maddesinin (Tahkim paneli raporunun uygulanması) 7.paragrafında belirtilen hükümler uyarınca bildirilmiş önlemin işbu Ekin 2. Maddesi'nde (Kapsam) belirtilen hükümler çerçevesinde ilgili Tarafın yükümlülüklerine aykırı olduğunu belirler ise, şikâyet edilen Taraf, eğer şikâyetçi

[146] Daha kesin bir ifadeyle, 35 günlük süre iş bu Ekin 7. Maddesinin (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) 7.paragrafı uyarınca askıya alınmış günleri içermez.
[147] Daha kesin bir ifadeyle, 60 günlük süre süre iş bu Ekin 7. Maddesinin (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) 7.paragrafı uyarınca askıya alınmış günleri içermez.

Tarafça talep edilirse, tazminat konusunda karşılıklı olarak kabul edilebilir bir anlaşma geliştirmek amacıyla şikâyet eden Taraf ile müzakerelere girecektir.

2. Eğer işbu Madde'nin 1.paragrafında belirtilen talebin alınma tarihinden itibaren 20 gün içinde tazminat konusunda anlaşmaya varılmazsa, şikâyet eden Taraf, diğer Tarafa bildirim yapmak kaydıyla, yapılan ihlalden kaynaklanan mahrumiyet veya değer düşüklüğüne eşdeğer bir seviyede işbu Ekin 2. Maddesinde (Kapsam) belirtilen hükümlerden kaynaklanan tavizleri veya diğer yükümlülükleri askıya alma hakkına sahip olacaktır. Bildirim, şikâyet eden Tarafın askıya almayı düşündüğü tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin düzeyini ve askıya almanın dayandığı nedenleri gösterecektir. Şikâyet eden Taraf, işbu Madde'nin 5. paragrafı çerçevesinde şikâyet edilen Taraf tahkim talebinde bulunmadığı sürece, şikâyet edilen Tarafça bildirimin alındığı tarihten itibaren 30 günün bitiminden sonra her an askıya almayı uygulayabilir.

3. İşbu Madde'nin 1. paragrafında belirtilen tazminat ve 2. paragrafında belirtilen askıya alma, geçici önlemler olacaktır. Ne tazminat ne de askıya alma, tahkim panelinin nihai raporunda belirlenen şekilde uygunsuzluğun tam olarak bertaraf edilmesine tercih edilecektir. Askıya alma sadece uygunsuzluk tam olarak bertaraf edilene ya da her iki Tarafı da tatmin eden bir çözüme ulaşılana kadar uygulanacaktır.

4. Paragraf 2 uyarınca, hangi tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınacağının değerlendirilmesinde:

(a) şikâyet eden Taraf öncelikle, işbu Ekin 9. Maddesinde (Tahkim paneli raporu) atıfta bulunulan tahkim paneli nihai raporunda işbu Anlaşmanın yükümlülüklerine uyumda aykırılık olduğu saptanan sektörle aynı sektör(ler)de, tavizleri veya diğer yükümlülükleri askıya almayı araştırmalıdır;

(b) şikâyet eden Taraf aynı sektör(ler)de tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınmasının elverişli ya da etkili olmadığını düşünürse, başka sektörlerle ilgili tavizlerini veya diğer yükümlülüklerini askıya alabilir ve

(c) şikâyet eden Taraf askıya alınmaları işbu Anlaşmanın işleyişini en az bozacak olan tavizleri ve diğer yükümlülükleri dikkate alacaktır.

5. Eğer şikâyet edilen Taraf, askıya almanın düzeyinin yapılan ihlalden kaynaklanan mahrumiyet veya değer düşüklüğüne eşdeğer bir seviyede olmadığını düşünürse, asıl tahkim panelinden konuyu belirlemek için yazılı olarak talepte bulunabilir. Bu tür talep, şikâyet eden Tarafa Paragraf 2'de belirtilen 20 günlük sürenin bitiminden önce bildirilecektir. Asıl tahkim paneli, uygun olması durumunda, uzmanların görüşünü alarak, askıya alınan tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin seviyesi konusundaki tespitini talebin sunulması takiben 30 gün içerisinde Taraflara bildirecektir. Tavizler veya diğer yükümlülükler asıl tahkim paneli tespitini bildirene kadar askıya alınmayacak ve herhangi bir askıya alma tahkim paneli tespiti ile tutarlı olacaktır.

6. Asıl tahkim panelinin herhangi bir üyesi artık mevcut olmadığı durumda, işbu Ekin 7. Maddesinde (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) belirlenen usuller uygulanacaktır.

Kararın sunulması için zaman sınırı, paragraf 5'te atıfta bulunulan talebin teslim tarihinden itibaren 45 gün[148] olacaktır.

7. Tavizler veya diğer yükümlülüklerin askıya alınması geçici olacaktır ve aşağıdakilerden sonra uygulanmayacaktır:

(a) Tarafların işbu Ekin 14. Maddesi (Karşılıklı olarak mutabık kalınan çözüm) uyarınca karşılıklı olarak mutabık kalınan bir çözüme ulaştığı veya

(b) Tarafların 12. Madde'nin (Tavizler ve diğer yükümlülüklerin askıya alınmasından sonra uyum İçin alınan herhangi bir önlemin gözden geçirilmesi) 1. paragrafı uyarınca bildirilen önlemin şikayet edilen Tarafı işbu Ekin 2. Madde'sinde (Kapsam) belirtilen hükümlere uygun hale getirdiği konusunda bir anlaşmaya vardığı; veya

(c) İşbu Ekin 2. Maddesi (Kapsam) kapsamındaki hükümlere aykırı bulunan herhangi bir önlemin 12. Madde'nin (Tavizler veya diğer yükümlülüklerin askıya alınmasından sonra uyum İçin alınan herhangi bir önlemin gözden geçirilmesi) 2. paragrafında belirlendiği şekilde o hükümlere uygun hale getirmek amacıyla geri çekildiği veya düzeltildiği.

Madde 12
Tavizler veya diğer yükümlülüklerin askıya alınmasından sonra uyum için alınan herhangi bir önlemin gözden geçirilmesi

1. Şikâyet edilen Taraf, tahkim panelinin kararına uymak için aldığı herhangi tüm önlemlerini ve şikâyet eden Taraf tarafından tavizlerin veya uygulanan diğer yükümlülüklerin askıya alınmasının sonlandırılması için talebini şikâyet eden Tarafa bildirecektir.

2. Bildirilen önlemin, şikâyet edilen Tarafı Madde 2'de (Kapsam) belirtilen hükümlere uyumlu noktaya getirip getirmediği, bildirimin alınmasını takiben 30 gün içerisinde Taraflar bir anlaşmaya varamazsa, şikâyet eden Taraf asıl tahkim panelinden konuyu belirlemek için yazılı olarak talep edecektir. Bu tür bir talep diğer Tarafa eş zamanlı olarak bildirilecektir. Tahkim paneli tespiti, talebin sunulmasını takiben 45 gün içinde Taraflara bildirilecektir. Eğer şikâyet eden Taraf konuyu belirlemek için tahkim panelinden talep etmez ise veya tahkim paneli uyum için alınan önlemin işbu Ekin 2. Maddesi'nde (Kapsam) belirtilen hükümlere uygun olduğuna karar verirse, tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınmasına son verilecektir.

[148] Daha kesin bir ifadeyle, 60 günlük süre, işbu Ekin 7. Maddesinin (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) 7.paragrafı uyarınca askıya alınmış günleri içermez.

3. Asıl tahkim panelinin herhangi bir üyesi artık mevcut olmadığı durumda, Madde 7'de (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) belirtilen usuller uygulanacaktır. Tespitin sunulması için zaman sınırı, paragraf 2'de atıfta bulunulan talebin sunulması tarihinden itibaren 60[149] gün olacaktır.

Madde 13
Tahkim prosedürünün askıya alınması ve sonlandırılması

1. Tahkim Paneli, her iki tarafın yazılı talebi üzerine, Taraflar tarafından kararlaştırılan süreden itibaren 12 ayı geçmemek üzere, herhangi bir zamanda çalışmasını askıya alacak ve şikâyet eden Tarafın yazılı talebi üzerine, bu kararlaştırılan sürenin sonunda veya her iki tarafın yazılı talebi üzerine bu kararlaştırılan sürenin sonundan önce çalışmasına yeniden başlayacaktır. Eğer şikâyet eden Taraf, kararlaştırılan askıya alma süresinin sona ermesinden önce tahkim panelinin çalışmasının yeniden başlamasını talep etmez ise, işbu Eke göre başlatılan anlaşmazlıkların halli sürecine son verilmiş sayılacaktır. İşbu Ekin 3. Madde'sine (Forum Seçimi) tabi olmak üzere, tahkim panelinin çalışmasının sonlandırılması ve askıya alınması her iki Tarafın başka bir panel sürecindeki haklarına halel getirmez.

2. Taraflar işbu Eke göre başlatılan anlaşmazlıkların halli sürecine son vermek için her zaman yazılı olarak anlaşabilirler.

Madde 14
Karşılıklı olarak mutabık kalınan çözüm

Taraflar, işbu Ek altındaki bir anlaşmazlıkla ilgili karşılıklı olarak mutabık kalınan bir çözüme her zaman ulaşabilir. Vaki ise böyle bir çözümü tahkim paneline bildireceklerdir. Eğer çözüm Taraflardan herhangi birinin ilgili iç usullerine göre onay gerektiriyorsa, bildirim bu gereksiniminden bahsedecek ve işbu Eke göre başlatılan anlaşmazlıkların halli süreci askıya alınacaktır. Eğer böyle bir onay gerekli değil ise veya bu tür iç usullerin tamamlanmasının bildirimi üzerine, prosedür sonlandırılacaktır.

Madde 15
Usul kuralları

1. İşbu Fasıl altındaki anlaşmazlıkların halli usulleri, Ek VI, Lahika I (Tahkim için usul kuralları) tarafından düzenlenecektir.

2. Tahkim panelleri için işbu Ek altında öngörülmüş olan tüm süreler veya diğer kural ve usuller iki Tarafın karşılıklı anlaşması ile değiştirilebilir.

[149] Daha kesin bir ifadeyle, 60 günlük süre Madde 17.7 (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) paragraf 7 uyarınca askıya alınmış günleri içermez.

Madde 16
Yorum kuralları

Tahkim paneli 2. Madde'de (Kapsam) belirtilen hükümleri, 1969 *Viyana Antlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nde* yazılı olanlar da dâhil olmak üzere uluslararası kamu hukukunun teamül yorum kurallarına göre yorumlayacaktır.

Madde 17
Maliyetler

Her bir Taraf kendilerince atanan hakemin maliyetini ve kendi masraflarını ve yargılama giderlerini karşılayacaktır. Tahkim Paneli başkanının ücreti ve sürecin yürütülmesiyle ilgili diğer masraflar, Taraflarca eşit oranda karşılanacaktır.

EK VI, LAHİKA I
Tahkim için usul kuralları

Madde 1
Tanımlar

1. İşbu Lahikanın amaçları doğrultusunda:

"danışman", Tahkim Paneli süreci ile ilgili olarak bir Tarafça o Tarafa danışmanlık yapmak ya da yardımcı olmak için tutulmuş kişi anlamına gelir;

"tahkim paneli", EK VI'nın (Anlaşmazlıkların halli) 7. Maddesi (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) altında kurulmuş panel anlamına gelir;

"hakem EK VI'nın (Anlaşmazlıkların halli) 7. Maddesi (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) altında kurulmuş bir tahkim panelinin üyesi anlamına gelir;

"asistan", bir hakem tarafından atanmak suretiyle hakeme araştırma yapan veya asistanlık sağlayan kişi anlamına gelir;

"şikâyet eden Taraf", EK VI'nın 5.Maddesi (Tahkim Prosedürünün Başlaması) altında tahkim paneli kurulması talebinde bulunan Taraf anlamına gelir;

"şikâyet edilen Taraf", EK VI'nın 2. Maddesi'nde (Kapsam) belirtilen hükümleri ihlal ettiği iddia edilen Taraf anlamına gelir; ve

"bir Tarafın temsilcisi", bir hükümet departmanı veya organ veya işbu Anlaşma kapsamında bir anlaşmazlık amacı için Tarafı temsil eden bir Tarafın herhangi bir kamu tüzel kişiliği tarafından atanmış bir çalışan veya herhangi bir kişi anlamına gelir bir Tarafın devlet birimi veya organı veya herhangi bir kamu tüzel kişiliği tarafından atanan ve Tarafı işbu Anlaşma kapsamındaki bir anlaşmazlık amacı ile temsil eden çalışan veya herhangi bir kişi anlamına gelir.

Madde 2
Lojistik yönetimi

Şikâyet edilen Taraf, aksi kararlaştırılmadığı sürece, bilhassa oturumların ayarlanması olmak üzere, anlaşmazlıkların halli sürecinin lojistik yönetiminden sorumlu olacaktır.

Madde 3
Bildirimler

1. Taraflar ve tahkim paneli tüm talep, bildirim, yazılı sunum veya e-posta ile teslim edilen

diğer belgeyi taahhütlü posta yoluyla aynı gün teslim edilenin bir kopyasıyla birlikte, kurye, faks iletisi , makbuz karşılığı teslim veya bunlarla ilgili gönderme kaydını sağlayan telekomünikasyonun başka araçları ile gönderecektir. Aksi ispat edilmedikçe, e-posta iletisi gönderiminin aynı tarihinde alınmış sayılacaktır.

2. Taraflar, yazılı sunumlarının birer elektronik örneğini ve karşılıklı delilleri karşı Tarafa ve hakemlerin her birine tedarik edecektir. Belgenin bir kâğıt kopyası da tedarik edilecektir.

3. Tüm bildirimler Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığına veya halefine ve Bosna-Hersek Dış Ticaret ve Ekonomik İlişkiler Bakanlığına veya halefine sırasıyla gönderilecek ve teslim edilecektir.

4. Tahkim paneline ilişkin tüm talep, bildirim, yazılı sunum veya diğer belgelerde olabilecek yazım hatası niteliğindeki küçük hatalar, diğer Taraf itiraz etmedikçe değişiklikleri açıkça belirten yeni bir belgenin sunulmasıyla düzeltilebilecektir.

5. Bir belgenin teslimi için belirlenmiş olan son gün Taraflardan birinin resmi tatil olan bir gününe rastlarsa, belge bir sonraki iş günü teslim edilebilir.

Madde 4
Tahkimlere başlama

Taraflar, aksini kararlaştırmadıkça, tahkim panelinin kurulmasını takiben yedi gün içerisinde, hakemlere ödenecek ücret ve maliyet konuları da dâhil olmak üzere, Tarafların ya da tahkim panelinin uygun gördüğü konuları görüşmek üzere tahkim paneliyle toplanırlar. Hakemler ve Tarafların temsilcileri telefon veya video konferans yolu ile bu toplantıya katılabilirler.

Madde 5
İlk sunumlar

Şikâyet eden Taraf ilk yazılı sunumunu Tahkim Panelinin kuruluşunu takiben en geç 20 gün içinde teslim edecektir. Şikâyet edilen Taraf karşı yazılı sunumunu, ilk yazılı sunumun teslimini takiben en geç 20 gün içerisinde teslim edecektir.

Madde 6
Tahkim panellerinin çalışması

1. Tahkim Panelinin Başkanı tüm toplantılarında başkanlık edecektir. Tahkim paneli, idari ve usule ilişkin kararların alınması konusunda başkana yetki verebilir.

2. İşbu Anlaşma'da aksi öngörülmediği sürece, tahkim paneli çalışmalarını telefon, faks iletisi veya bilgisayar bağlantısı da dâhil olmak üzere her yolla yürütebilir.

3. Tahkim panelinin müzakerelerine sadece hakemler katılabilir, ancak, tahkim paneli, asistanlarının müzakerelerinde bulunmasına izin verebilir. Bir kararın, hükmün ya da tavsiyenin yazılması tahkim panelinin münhasır sorumluluğunda kalacaktır ve devredilmeyecektir.

4. İşbu Anlaşma tarafından düzenlenmemiş usule ilişkin bir soru ortaya çıktığında, tahkim paneli Taraflara danışarak işbu Anlaşma'ya aykırı olmayan uygun bir usul benimseyebilir.

5. Tahkim Paneli sürece uygulanacak sürelerde değişiklik yapılması gerektiğini veya süreçte usule ilişkin ya da idari bir ayarlama yapılması gerektiğini değerlendirirse, Tarafları değişiklik ya da uyarlamanın nedenleri hakkında gerekli süre veya uyarlamayı da belirterek yazılı olarak bilgilendirecektir.

Madde 7
Değiştirme

1. Bir hakem sürece katılamaz hale gelir veya istifa ederse veyahut hakemin değiştirilmesi gerekirse, EK VI'nın, 7. Maddesi (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) uyarınca bir halef seçilecektir.

2. Bir Taraf, bir hakemin Lahika II (Hakemler için davranış kuralları) (bundan sonra 'Davranış kuralları' olarak adlandırılacaktır) kapsamında Davranış kurallarının şartlarına uygun olmadığını ve bu nedenle değiştirilmesi gerekli olduğunu düşündüğünde, bu Taraf, hakemin Davranış kurallarına uyumsuzluğunun altında yatan koşulları öğrendiği tarihten itibaren 15 gün içinde diğer Tarafa bildirmelidir.

3. Bir Taraf, tahkim panelinin başkanından farklı bir hakemin Davranış Kurallarının gerekliliklerine uymadığını değerlendirdiğinde, Taraflar birbirlerine danışacaklar ve, anlaşmaları halinde, hakemi değiştirecekler ve EK VI'nın, 7. Madddesi'nde (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) belirtilen usulü izleyerek bir yeni bir hakem seçeceklerdir.

4. Eğer Taraflar ihtiyaç üzerine bir hakemi değiştirmek için mutabakata varamazlarsa, Taraflardan herhangi biri bu meselenin, tahkim paneli başkanına havale edilmesini talep edebilecek ve başkanın kararı nihai olacaktır. Eğer, bu tür bir istek kapsamında, tahkim paneli başkanı hakemin Davranış Kurallarının şartlarına uygun olmadığını tespit ederse, yeni bir hakem seçilecektir. Değiştirilmesi gerekli üyeyi seçmiş Taraf EK VI, Madde 7'ye (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) uygun olarak yeni bir üye seçecektir. Eğer Taraf tahkim paneli başkanının tespitinden itibaren beş gün içinde yeni bir üye seçemezse, başkan DTM Genel Sekreteri'nden 20 gün içinde atama yapmasını talep edecektir.

5. Bir Taraf, tahkim paneli başkanının Davranış Kurallarının gerekliliklerine uymadığını değerlendirdiğinde , Taraflar danışacaklar ve eğer anlaşırlarsa başkanı değiştirecekler ve EK VI, Madde 7'de (Tahkim Panelinin Oluşumu ve Kuruluşu) belirtilen usulü izleyerek yeni bir başkan seçeceklerdir.

6. Eğer Taraflar ihtiyaç üzerine başkanı değiştirmek için mutabakata varamazlarsa, Taraflardan herhangi biri bu tür meselenin, tarafsız bir üçüncü tarafa havale edilmesini talep edebilir. Eğer Taraflar tarafsız bir üçüncü tarafta anlaşamazlar ise, bu tür mesele ihtiyaç üzerine başkanı değiştirme kararı kesin olacak olan DTM Genel Sekreteri'ne havale edilecektir. Eğer tarafsız üçüncü taraf veya DTM Genel Sekreteri asil başkanın Davranış Kurallarının şartlarına uygun olmadığına karar verirse, Taraflar değiştirme konusunda anlaşacaktırlar. Eğer Taraflar yeni başkanda anlaşmazlarsa, DTM Genel Sekreteri herhangi bir Tarafın talebi üzerine talebi takiben 20 gün içinde yeni başkanı seçecektir.

7. Tahkim paneli süreçleri, işbu Maddenin 1 ila 6'ıncı paragraflarında öngörülen usulleri yürütmek için alınan süre için askıya alınacaktır.

Madde 8
Oturumlar

1. Taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece, en az bir oturum yapılacaktır.Başkan, Taraflara ve hakemlere danışarak oturumun tarih ve saatini belirleyecek ve Taraflara bunu yazılı olarak teyit edecektir. Oturumun kamuya açık olduğu durumlarda, bu bilgi, sürecin lojistik idaresinden sorumlu Tarafça kamuya da açık hale getirilecektir.

2. Taraflar aksini kararlaştırmadıkça oturum, şikâyet eden Taraf Türkiye olduğunda Bosna-Hersek'te, şikâyet eden Taraf Bosna-Hersek olduğunda Türkiye'de gerçekleştirilecektir.

3. Tahkim paneli, Tarafların mutabakatı halinde ilave oturumlar düzenleyebilir.

4. Tüm hakemler, oturumun tamamı boyunca hazır bulunacaktır.

5. Oturumunların kamuya açık olup olmadığına bakmaksızın, bir Tarafın temsilcileri, danışmanları, idaripersoneli, mütercim tercümanları, çevirmenleri ve raportörleri ve hakemlerin asistanları oturumlar akatılabilir. Sadece Tarafların temsilcileri ve danışmanları tahkim paneline hitap edebilir.

6. Her oturumdan en az beş gün önce, her bir Taraf, tahkim paneline ve eşzamanlı olarak diğer Tarafa, o Taraf adına oturumda sözlü iddia veya sunumda bulunacak kişilerin ve oturuma katılacak diğer temsilcilerin ve danışmanların listesini iletecektir.

7. Tahkim panelinin oturumları kamuya kapalı olacaktır. Taraflar oturumların kısmen veya tamamen kamuya açılmasını kararlaştırabilir. Tahkim paneli, bir Tarafın sunumunun veya iddialarının gizli bilgi içerdiği durumlarda kapalı oturumda toplanacaktır.

8. Tahkim paneli, şikâyet eden Taraf ile şikâyet edilen Tarafa eşit süre verilmesini sağlayarak, oturumu aşağıdaki şekilde yürütecektir:

iddialar

(a) şikayet eden Tarafın iddiası; ve

(b) şikayet edilen Tarafın karşı iddiası.

karşı iddialar

(a) şikayet eden Tarafın cevabı; ve

(b) şikayet edilen Tarafın karşı cevabı.

9. Bir oturum süresince tahkim paneli her zaman Tarafların her birine soru yöneltebilir.

10. Tahkim paneli her bir oturumun zaptının tutularak hazırlanmasını ve Taraflara mümkün olan en kısa sürede bir kopyasının iletilmesini temin edecektir.

11. Oturum tarihinden itibaren 10 gün içerisinde, her bir Taraf oturum esnasında ortaya çıkan bir konuya ilişkin tamamlayıcı bir yazılı sunumu tahkim paneli ve eşzamanlı olarak diğer Tarafa teslim edebilir.

Madde 9
Yazılı sorular

1. Tahkim paneli sürecin her esnasında bir ya da her iki Tarafa yazılı soru sorabilir. Tahkim paneli, her bir Tarafın, tahkim paneli tarafından sorulan herhangi bir sorunun bir kopyasını almasını sağlayacaktır.

2. Her bir Taraf ayrıca Tahkim Panelinin sorularına yazılı cevaplarının bir kopyasını Tahkim Paneline ve eş zamanlı olarak diğer Tarafa sağlayacaktır. Her bir Tarafa diğer Tarafın cevabının alınmasını takiben beş gün içerisinde yazılı yorumlarını sağlamak için imkan verilecektir.

Madde 10
Gizlilik

Taraflar ve danışmanları toplantılar kapalı oturumda yapıldığı durumlarda tahkim paneli oturumlarının, müzakerelerin, geçici panel raporunun, panele yapılan bütün yazılı sunumlar ve panel ile iletişimin gizliliğini koruyacaklardır. Her bir Taraf ve danışmanları, diğer Taraf tarafından tahkim paneline sunulan o Tarafın gizli olarak belirlediği herhangi bir bilgiye gizli olarak muamele edecektir. İşbu Lahika'daki hiçbir husus bir Tarafın kendi pozisyonunu, diğer Taraf tarafından sunulan bilgilere atıfta bulunduğu hallerde, diğer Taraf tarafından gizli olarak belirlenen herhangi bir bilgiyi açıklamayacak şekilde kamuya açıklamasını engellemeyecektir.

Madde 11
Tek taraflı (Ex parte) iletişim

1. Tahkim paneli Taraflardan biriyle, diğer Tarafın yokluğunda buluşmayacak, dinlemeyecek veya irtibat kurmayacaktır.

2. Hiçbir hakem, diğer hakemlerin yokluğunda sürecin konusuna ilişkin bir hususu Taraflardan biri veya Taraflarla tartışamaz.

Madde 12
Acil durumlar

Ek VI'da (Anlaşmazlıkların halli) belirtilen acil durumlarda, tahkim paneli, Taraflara danıştıktan sonra, İşbu Apendiks'te (Ek mi) belirtilen zaman sınırlarını uygun görüldüğü şekilde ayarlayacak ve bu tür ayarlamalarını Taraflara bildirecektir.

Madde 13
Çeviri ve mütercim tercümanlık

1. Tahkim paneli süreçlerinin ortak çalışma dili İngilizce olacaktır. Taraflardan biri süreç esnasında mütercim tercüman kullanmaya karar verirse, mütercim tercümanın ayarlanması ve ücreti o Tarafça karşılanacaktır.

2. İşbu Ek kapsamındaki tüm süreçlerde kullanılmak üzere sunulan belgeler İngilizce olacaktır. Belgenin aslı İngilizce değilse, süreçte kullanılmak üzere belgeyi sunan Taraf, belgenin çevirisini de sağlayacaktır.

Madde 14
Sürelerin hesaplanması

1. İşbu Ek altında düzenlenen tüm süreler, atıfta bulunulan eylem ya da olgunun gerçekleştiği günün ertesi günü ilk gün sayılmak suretiyle, takvim günü olarak sayılacaktır.

2. 5. Maddenin 3. Paragrafındaki hükmün işletilmesi amacıyla, aynı belgeyi bir Taraf karşı Taraftan farklı bir tarihte teslim alırsa, teslim tarihi esas alınarak yapılacak süre hesaplamalarında, son teslim tarihi esas alınarak hesap yapılacaktır.

Madde 15
Diğer usuller

Aksi öngörülmediği sürece, işbu Apendiks, Ek VI (Anlaşmazlıkların Halli)'nın 10.Maddesi (Tahkim Paneli Raporunun Uygulanması), 11.Maddesi (Tazminat ve Tavizlerin Askıya Alınması veya Diğer Yükümlülükler) ve 12.Maddesi (Askıya Alınan Tavizler veya Diğer

Yükümlülüklere Sonradan Uymak İçin Alınan Herhangi Bir Önlemin Gözden Geçirilmesi) kapsamındaki süreçlere de uygulanabilecektir.

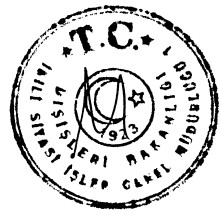

EK VI/LAHIKA I/7

EK VI, LAHİKA II
Hakemler için davranış kuralları

Madde 1
Tanımlar

1. Bu davranış kurallarında:

"hakem" EK VI (Anlaşmazlıkların halli)'nın 7. Maddesi (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) kapsamında oluşturulan tahkim panelinin bir üyesi anlamındadır;

"**aday"** EK VI (Anlaşmazlıkların halli)'nın 7. Maddesi (Tahkim panelinin oluşumu ve kuruluşu) kapsamında hakem olarak seçilmesi değerlendirilen kişi anlamındadır;

"**asistan"** bir hakemin atanması hükümleri uyarınca, araştırma yürüten veya hakeme yardım sağlayan kişi anlamındadır;

"süreç", aksi belirtilmediği sürece EK VI'da (Anlaşmazlıkların halli) tahkim paneli süreci anlamındadır;

"personel", hakem açısından, asistanları haricinde yönlendirmesi ve kontrolü altındaki kişiler anlamındadır.

Madde 2
Sürece ilişkin sorumluluklar

Süreçler sırasında, her aday ve hakem uygunsuz davranış ve uygunsuz görünen davranıştan kaçınacak, bağımsız ve tarafsız olacaktır, doğrudan ve dolaylı çıkar çatışmalarından kaçınacaktır ve anlaşmazlıkların halli mekanizmasının tarafsızlığı ve bütünlüğünün korunması için yüksek davranış standardını koruyacaktır. Hakemler, tahkim panelinin önündeki meseleye ilişkin herhangi bir kuruluş veya hükümetten talimat almayacaklardır. Önceki hakemler iş bu Lahikanın 6. Maddesi (Önceki hakemlerin yükümlülükleri) ve 7. Maddesinde (Gizlilik) düzenlenen yükümlülüklere uymalıdır.

Madde 3
Açıklama yükümlülükleri

1. Ek VI (Anlaşmazlıkların Halli) altında hakem olarak seçilmesi onaylanmadan önce aday, bağımsızlığını ya da tarafsızlığını etkilemesi olası veya uygunsuz veya yanlı bir izlenim yaratacak tüm menfaat, ilişki veya konuları açıklayacaktır. Bu doğrultuda, hakem böylesi menfaat, ilişki ve konulardan haberdar olmak için makul olan tüm çabayı sarf edecektir.

2. Aday veya hakem iş bu Davranış Kuralları'nın mevcut veya potansiyel ihlali meselelerine ilişkin olarak Taraflarca değerlendirilmek üzere yalnızca Ortak Komite ile iletişime geçecektir.

3. Bir hakem seçilmesini takiben, işbu Maddenin 1. paragrafında belirtilen menfaat, ilişki veya konulardan haberdar olmak için makul olan tüm çabayı sarf etmeye devam edecek ve onları açıklayacaktır. Açıklama yükümlülüğü bir hakemin sürecin her esnasında ortaya çıkabilecek menfaat, ilişki veya konuları bunlardan haberdar olduğu en erken aşamada açıklamasını gerektiren, devam eden bir yükümlülüktür. Hakem böylesi menfaat, ilişki veya konuları Taraflarca değerlendirilmek üzere yazılı olarak Ortak Komiteyi bilgilendirmek suretiyle açıklayacaktır.

Madde 4
Hakemlerin görevleri

1. Bir hakem seçilmesini takiben, hakemlik görevini süreç boyunca dikkatlice ve düzenli olarak, özen ve adaletle yürütecektir.

2. Bir hakem sadece süreç esnasında ileri sürülmüş ve bir karar verilebilmesi için gerekli olan hususları dikkate alacaktır ve bu görevi başka bir kişiye devretmeyecektir.

3. Bir hakem asistanlarının ve personelinin iş bu Lahikanın 2. Maddesi (Sürece İlişkin Sorumluluklar), 3. Maddesi (Açıklama yükümlülükleri) ve 7. Maddesinden (Gizlilik) haberdar olduğundan ve bunlara uygun davrandığından emin olmak için gerekli tüm adımları atacaktır.

4. Bir hakem süreçle ilgili olarak tek Tarafla görüşmelerde bulunmayacaktır.

Madde 5
Hakemlerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı

1. Bir hakem bağımsız ve tarafsız olacak ve uygunsuz ya da yanlı bir izlenim vermekten kaçınacak ve kendi çıkarları, dış baskı, politik kaygılar, kamu görüşü ve Taraflardan birine sadakat ya da eleştirilme korkusundan etkilenmeyecektir.

2. Bir hakem, görevlerini yürütürken olağan performansına mani olacak ya da mani oluyor izlenimi yaratacak, doğrudan ya da dolaylı hiçbir yükümlülük almayacak veya menfaat kabul etmeyecektir.

3. Bir hakem tahkim panelindeki konumunu kişisel ya da özel menfaatlerinde ilerlemek için kullanmayacak ve başkalarının hakemi etkileyebilme kabiliyetinde olacak şekilde özel bir konuma sahip olduğu izlenimi yaratabilecek davranışlardan kaçınacaktır.

4. Bir hakem finansal, iş, mesleki, ailevi veya sosyal ilişkilerinin ya da sorumluluklarının davranış veya kararını etkilemesine izin vermeyecektir.

5. Bir hakem tarafsızlığını etkilemesi muhtemel ya da uygunsuz veya yanlı bir izlenim yaratacak bir ilişkiye girmekten ya da finansal menfaat elde etmekten kaçınacaktır.

Madde 6
Önceki hakemlerin yükümlülükleri

Tüm selef hakemler görevlerini yürütürken tarafsız davranmadıkları veya tahkim panelinin kararından ya da hükmünden herhangi bir menfaat elde ettikleri izlenimi yaratabilecek davranışlardan kaçınmalıdır.

Madde 7
Gizlilik

1. Hiçbir hakem veya önceden hakemlik yapmış şahıs, sürece ilişkin veya süreç esnasında elde edilmiş kamusal olmayan bir bilgiyi, sürecin bir gereği olduğu haller hariç, açıklamayacak veya kullanmayacaktır ve hiçbir şekilde böylesi bir bilgiyi kişisel menfaat kazanmak, başkasına menfaat kazandırmak veya başkasının çıkarını etkilemek için açıklamayacak veya kullanmayacaktır.

2. Bir hakem tahkim panelinin bir hükmünü veya hükmün parçasını, Ek VI'ya (Anlaşmazlıkların halli) uygun olarak yayımlanmasından önce açıklamayacaktır.

3. Bir hakem ya da önceki hakem hiçbir zaman tahkim panelinin müzakerelerini veya bir hakemin müzakerelere ilişkin görüşünü açıklamayacaktır.

Madde 8
Masraflar

Her bir hakem sürece harcanan kendi süre ve masraflarının yanı sıra asistanlarının da süre ve masraflarının kaydını tutmalı ve kesin hesabını sunmalıdır.

TBMM Basımevi - 2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi (Sıra Sayısı: 140)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 138

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

- **2/2028 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 5

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6

- **Teklif Metni** 8

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 8

- **Anlaşma Metni** 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kağıtlar Listesi'nde yayımlanan 494468 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2028)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946 tarihinde ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir.

Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarlar göz önünde tutularak, aynı zamanda milli sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kalkındırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Türkiye'nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup esas olarak çerçeve anlaşma niteliğindedir ve mütekabiliyet esasına dayanmaktadır.

Bu itibarla, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması" 6 Aralık 2016 tarihinde Nassau, Bahamalar'da imzalanmıştır.

Türkiye ile Nikaragua arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-108497 *26 Haziran 2019*
Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Aralık 2016 tarihinde Nassau, Bahamalar'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *15/11/2019*

Esas No: 2/2028

Karar No: 98

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 27/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması", 11/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/2028 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 13/11/2019 tarihli 14'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ile Nikaragua arasında, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile, hava seferleri yapılmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Nikaragua ile gerek coğrafi uzaklık ve ulaşım güçlükleri gerek iki ülkenin ekonomik potansiyelinin yeterince tanınmasından dolayı ekonomi, ticaret ve yatırımlar alanındaki ilişkilerin sınırlı kalması nedeniyle ilişkilerimizin yeterli düzeye gelemediği, bu Anlaşma ile önemli bir adım atılacağı,

Nikaragua'nın Orta Amerika bölgesinin önemli ülkelerinden biri olması nedeniyle bu anlamda gelişen bir iş birliğine ihtiyaç olduğu,

Nikaragua'nın Ankara'da Büyükelçilik açma kararını müteakip Sayın Cumhurbaşkanımızca Büyükelçiye muvafakat verilmesiyle aramızdaki ilişkilerin yeni bir boyut kazandığı,

Büyük kısmını Türkiye'nin ihracatının oluşturduğu ticaret hacminin geçtiğimiz yıl 15 milyon dolarlar seviyesini aşmasıyla ekonomik anlamda iyi bir yola girildiği,

İkili ziyaretlerde bu alanlardaki iş birliğimizi geliştirme iradesi doğrultusunda önümüzdeki dönemde hem Karma Ekonomik Komisyonun ilk toplantısını gerçekleştirmek hem de ilişkilerimizin yasal altyapısını güçlendirmek adına önemli anlaşmaların hazırlıkları çerçevesinde 2016 yılında imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşmasının önemli bir saç ayağı olacağı,

Türk Hava Yolları'nın hâlihazırda Nikaragua'ya uçuş gerçekleştirmediği, uçuşların, Panama menşeili Copa Airlines'le yapmış olduğu özel prorasyon anlaşması çerçevesinde yapıldığı, Türk Hava Yolları'nın Panama City üzerinden Nikaragua'ya yolcu transfer edebildiği, Anlaşmanın ilerleyen dönemlerde Nikaragua'ya uçuş gerçekleştirilmesinin planlanması hâlinde bu uçuşların yasal altyapısını teşkil edeceği,

Ayrıca Anlaşmada, iki ülke hava yollarının kod paylaşım anlaşmaları yoluyla iş birliği yapmalarına imkân tanıyan kod paylaşım maddesinin mevcut olmasının bir kazanım olduğu,

Anlaşmanın; iki ülke arasında gerçekleştirilecek seferler için hava yollarının tayin edilme usullerini ve hava yollarının bu seferlerden elde ettikleri gelirleri nasıl transfer edebileceklerini, söz konusu seferler kapsamında uyulması gereken emniyet ve güvenlik standartları ve diğer teknik detayları sivil havacılığın günümüz şartlarına ve uluslararası standartlara uygun şekilde düzenlediği,

Nikaragua'daki onay sürecinin 2017'de tamamlandığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Denizli	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Tulay Hatımoğulları Oruç	*Asuman Erdoğan*	*Mustafa Canbey*
Adana	Ankara	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Utku Çakırözer*	*Ali Şahin*
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Yunus Emre*	*Ümit Özdağ*
İstanbul	İstanbul	İstanbul

Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*
İzmir	Karabük
	(Bu raporun özel sözcüsü)

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE NİKARAGUA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE NİKARAGUA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 6 Aralık 2016 tarihinde Nassau'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması''nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin l'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

NİKARAGUA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

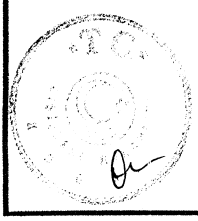

İÇİNDEKİLER

MADDE	BAŞLIK
1	TANIMLAR
2	HAKLARIN TANINMASI
3	TAYİN VE YETKİLENDİRME
4	İŞLETME YETKİSİNİN REDDİ, İPTALİ, ASKIYA ALINMASI, DEĞİŞTİRİLMESİ VEYA SINIRLANDIRILMASI
5	KAPASİTE
6	ÜCRET TARİFELERİ
7	VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER
8	TRANSİT GEÇİŞ
9	KULLANICI ÜCRETLERİ
10	YABANCI PERSONEL VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM
11	DÖVİZLERİN ÇEVRİLMESİ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ
12	SERTİFİKA VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI
13	HAVACILIK EMNİYETİ
14	HAVACILIK GÜVENLİĞİ
15	KOD PAYLAŞIMI
16	SEYAHAT BELGELERİNİN GÜVENLİĞİ
17	BİLGİSAYARLI REZERVASYON SİSTEMLERİ (CRS)
18	SİGARA YASAĞI
19	ÇEVRENİN KORUNMASI
20	CHARTER/TARİFESİZ UÇUŞLARA UYGULANABİLİRLİK
21	KİRALAMA
22	UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI
23	İSTATİSTİKLER
24	ULUSAL KANUNLARIN VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI
25	İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER
26	İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ
27	TESCİL
28	ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR
29	GEÇERLİLİK VE SONA ERME
30	YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
EK I	HAT ÇİZELGESİ

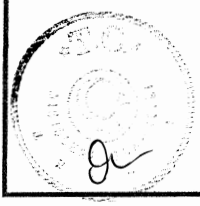

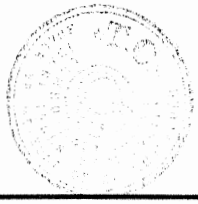

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak nitelendirilecek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti,

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine ve Uluslararası Hava Hizmetleri Transit Anlaşmasına taraf olarak,

Uluslararası hava hizmetlerine ilişkin fırsatların genişletilmesini kolaylaştırmak isteyerek,

Etkin ve rekabetçi uluslararası hava hizmetlerinin ekonomik büyümeyi, ticareti, turizmi, yatırımı ve tüketicilerin refahını artırdığının bilincinde olarak;

Hava araçlarının güvenliğine karşı yapılan, kişilerin ve mülklerin emniyetini tehdit eden, hava hizmetlerini olumsuz etkileyen ve sivil havacılığın emniyeti konusunda halkın güvenini sarsan eylemler ve tehlikeler konusundaki ciddi endişelerini teyit ederek ve uluslararası hava hizmetlerinde en üst seviyede emniyet ve güvenliği sağlamayı isteyerek,

Kendi ülkeleri arasında ve dışında hava hizmetleri tesis etmek ve yürütmek amacıyla bir anlaşmaya varmayı arzu ederek,

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR:

MADDE 1
TANIMLAR

1. Bu Anlaşma'nın amacı doğrultusunda, metin içeriği aksini gerektirmediği takdirde:

a. "Havacılık Otoriteleri" terimi; Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü (SHGM); Nikaragua Cumhuriyeti için Sivil Havacılık Otoritesini veya bahse konu her iki ülke için hâlihazırda bu otoritelere tevdi edilmiş olan görevleri yerine getirmeye yetkili herhangi bir kurum veya kişiyi ifade etmektedir,

b. "Anlaşma" terimi bu Anlaşmayı, Eklerini ve bunlarda yapılacak herhangi bir değişikliği ifade etmektedir;

c. "Mutabık Kalınan Hizmetler" terimi; yolcuların, bagajların, kargonun ve postanın taşınmasına ilişkin olarak, belirlenen hatlarda işbu Anlaşma hükümlerine göre sunulabilecek uluslararası hava hizmetlerini ifade etmektedir;

d. "Ek" terimi; işbu Anlaşmanın her nevi Ekini veya bu Anlaşma'nın 25. maddesinin (İstişareler ve Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda her nevi Ek üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir;

e. "Hava hizmeti", "uluslararası hava hizmeti", "havayolu" ve "trafik amacı dışındaki duraklama" terimleri, Sözleşmenin 96. maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır;

f. "Kapasite" terimi,

- hava aracı için, bu hava aracı tarafından hatta veya hattın belirli bir kısmında taşınabilen yükü

-belirlenmiş bir hava hizmeti için; bu hizmette kullanılan hava aracının kapasitesinin, bu hava aracı için bir hatta veya hattın bir kısmında belli bir dönemde işletilen frekans sayısı ile çarpımını ifade etmektedir;

g. "Sözleşme" terimi; 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Hakkında Sözleşmeyi ifade etmekte ve her iki Akit Tarafın yürürlüğe koyması veya kabul etmesi koşuluyla, Sözleşmenin 90. maddesi uyarınca kabul edilen tüm Ekleri ve 90. ve 94. maddeler uyarınca Sözleşmenin Eklerinde yapılan tüm değişiklikleri içermektedir;

h. "Tayin edilen havayolu (havayolları)" terimi; bu Anlaşma'nın 3. maddesi (Tayin ve Yetkilendirme) uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş havayolunu ifade etmektedir;

i. "Yer Hizmetleri" terimi; yolcu, kargo ve bagaj hizmetleri ve ikram tesisleri ve/veya hizmetleri de dâhil olmak ancak bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla çeşitli hizmetlerin temînini ifade etmektedir;

j. "ICAO" terimi; Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü ifade etmektedir;

k. "Uluslararası hava taşımacılığı" terimi; birden fazla ülkenin hava sahası üzerinde yapılan hava taşımacılığını ifade etmektedir;

l. "Pazarlamacı havayolu" terimi, kod paylaşımı vasıtasıyla başka bir havayolu tarafından işletilen bir hava aracı ile hava taşımacılığı hizmeti sunan havayolunu ifade etmektedir;

m. "Hat Çizelgesi" terimi; işbu Anlaşma'nın Ek 'inde yer aldığı şekliyle hava taşımacılığı hizmetlerinin sunulacağı hatların çizelgesini ve işbu Anlaşma'nın 25. Maddesinin (İstişareler ve Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda bu hat çizelgesi üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir;

n. "Belirlenen hatlar" terimi, bu Anlaşma'nın Ekinde onaylanmış veya onaylanacak hatları ifade etmektedir;

o. "Ücret tarifesi" terimi; bağlantılı tüm ulaşım vasıtaları da dâhil olmak üzere, hava taşımacılığında, yolcuların, bagajların ve/veya posta dışındaki kargoların taşınması için havayolları ve acenteleri tarafından tahsil edilecek her türlü bilet ücreti ile harçları ve sair giderleri ve bu bilet ücretleri ile harçların ve sair giderlerin tabi olduğu şartları ifade etmektedir;

p. "Ülke" terimi; Akit Tarafların her birinin ulusal mevzuatında tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır;

q. "Olağan teçhizat" terimi; ikmal malzemeleri ve çıkartılabilir nitelikteki yedek parçalar ve malzemeler dışında, ilk yardım ve yaşamsal teçhizat da dâhil olmak üzere, uçuş sırasında kullanılan tüm malzemeleri ifade etmektedir;

r. "Kullanıcı ücretleri" terimi, bir Akit Tarafça diğerine sağlanan havalimanlarının, seyrüsefer tesislerinin ve ilgili diğer hizmetlerin kullanımı için tahsil edilen harçları ve ücretleri ifade etmektedir.

s. "Kanunlar ve düzenlemeler" terimi, hava taşımacılığına ilişkin kuralları da kapsamaktadır.

MADDE 2
HAKLARIN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayollarının bu Anlaşma'nın Ek I' inde belirlenen hatlar üzerinde tarifeli uluslararası hava hizmetlerini icra edebilmeleri için diğer Akit Tarafa aşağıda belirtilen hakları tanımaktadır:

   a. diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uçma hakkı,

   b. söz konusu ülkede trafik dışındaki amaçlar için duraklama hakkı,

   c. diğer Akit Tarafın ülkesindeki noktalar arasında, her iki ülke arasında ve diğer Akit Tarafın ülkesi arasında doğrudan ya da kendi ülkesi üzerinden, havayolunu tayin etmiş olan diğer Tarafın ülkesindeki herhangi bir noktayı içermeyecek ve hatlar, uçuş frekansları ve havayolunun mülkiyetinde bulunan ya da kiralama veya charter usulü ile işletilen uçuş malzemesi ile ilgili herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmayacak şekilde, yolcuların ve kargonun birlikte ya da kargo hariç tutulacak şekilde taşınabilmesi için düzenli veya düzensiz sefer gerçekleştirme hakkı.

   d. Bu Anlaşma'da belirtilen sair haklar.

2. Bu maddenin (1.) fıkrasında yer verilen hiçbir husus, bir Akit Tarafın havayollarına, diğer Akit Tarafın ülkesinde, diğer Akit Tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere trafik alma ayrıcalığı verdiği şeklinde anlaşılamaz.

MADDE 3
TAYİN VE YETKİLENDİRME

1. Her bir Akit Taraf, belirlenen hatlarda, mutabık kalınan hizmetleri işletmesi amacıyla bir veya daha fazla havayolunu tayin etme hakkına sahip olacaktır. Bu tayin, diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bildirim yoluyla gerçekleştirilir.

2. Söz konusu tayin bildiriminin tebellüğ edilmesi üzerine, diğer Akit Tarafın havacılık otoriteleri, bu maddenin (3.) ve (4.) fıkralarına tabi olarak, gereken işletme yetkisini gecikmeksizin tayin edilen havayoluna (havayollarına) tanır.

3. Bir Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolunun (havayollarının), sözü geçen havacılık otoritelerince, uluslararası hava hizmetlerinin işletilmesinde normal ve makul bir şekilde uygulanan, yürürlükteki kanunlarının ve düzenlemelerinin şartlarını Sözleşmenin hükümlerine uygun olarak sağladığını (sağladıklarını) temin etmesini isteyebilir.

4. Her bir Akit Taraf, aşağıda belirtilen koşulların sağlandığından emin olamaması halinde, bu maddenin (2.) fıkrasında atıfta bulunulan işletme yetkilerini tanımayı reddedebilecek veya tayin edilen havayolunun işbu Anlaşma'nın 2. maddesinde (Hakların Tanınması) belirlenen hakları kullanabilmesi için birtakım şartlar uygulanmasını gerekli görebilir:

   a. söz konusu havayolunun mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolunu tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyruğundakilerin yetkisinde olması; ve/veya

   b. Bu havayolunu tayin eden Hükümetin, bu Anlaşma'nın 13. maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 14. maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartları sağlıyor ve uyguluyor olması.

5. Bu şekilde tayin edilip yetkilendirilmiş bir havayolu, bu Anlaşma'nın 5. maddesindeki (Kapasite) ve 6. maddesindeki (Ücret Tarifeleri) hükümler uyarınca, üzerinde mutabakata varılan bir kapasitenin ve saptanmış bir ücret tarifesinin yürürlükte olması koşuluyla, mutabık kalınan hizmetleri sunmaya istediği herhangi bir zamanda başlayabilir.

MADDE 4
İŞLETME YETKİSİNİN REDDİ, İPTALİ, ASKIYA ALINMASI, DEĞİŞTİRİLMESİ VEYA SINIRLANDIRILMASI

1. Her bir Akit Taraf, aşağıdaki hallerde, diğer Akit Tarafça tayin edilen herhangi bir havayoluna verilmiş bulunan işletme yetkisini reddetme, iptal etme, değiştirme veya sınırlama veya diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu (havayolları) tarafından işbu Anlaşma'nın 2. maddesinde (Hakların Tanınması) belirtilen hakların kullanılmasını askıya alma veya bu hakların kullanılmasına yönelik olarak gerekli gördüğü şartları tatbik etme hakkına sahip olur:

   a. söz konusu havayolunun mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolunu tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyruğundakilerin yetkisinde olduğuna kani olmaması veya,

   b. söz konusu havayolunun bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uymaması; veya

   c. söz konusu havayolunun bu Anlaşmada belirtilen koşullara göre işletilmemesi halinde.

2. İptalin, askıya alma işleminin veya bu Maddenin (1) fıkrasında belirtilen şartların derhal uygulanması kanunların ve düzenlemelerin ihlalinin devam etmesini önlemek açısından zaruri değilse, sözü geçen hak, ancak diğer Akit Taraf Devletinin havacılık otoriteleri ile istişare edildikten sonra kullanılabilir. Bu durumda istişarelerin, herhangi bir Akit Tarafın istişarede bulunmayı talep ettiği tarihten itibaren altmış (60) günlük bir süre içerisinde başlaması gerekmektedir.

MADDE 5
KAPASİTE

1. Her iki Akit Tarafın tayin edilen havayoluna (havayollarına), iki Akit Tarafın ülkeleri arasında hava hizmetlerini yürütmeleri için adil ve eşit düzeyde imkân sağlanır.

2. Belirlenen hava hizmetlerinin herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu (havayolları) tarafından işletilmesinde, aynı hatların tümünde veya bir kısmında sunduğu hizmetlerin haksız yere etkilenmesini önlemek amacı ile, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolunun çıkarları dikkate alınır.

3. Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolları tarafından sunulan, mutabık kalınan hizmetler, Akit Tarafların vatandaşlarının belirlenen hatlardaki ulaşım ihtiyaçları ile yakından ilintili olacak ve bu hava hizmetlerinin asli amacı Akit Tarafların ülkeleri arasında yolcular ve posta da dâhil olmak üzere kargo için mevcut ve makul olarak beklenen ulaşım ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak olur.

4. Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde sağlanacak toplam kapasite tayin edilen havayolları tarafından serbestçe belirlenecek ve işletilecek hizmetlerin frekansları, başlangıçta, söz konusu seferler başlamadan önce, Akit Tarafların havacılık otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenir. Başlangıçta belirlenen kapasitenin ve hizmetlerin frekansının artırılması konusunda havacılık otoriteleri tarafından zaman içerisinde mutabakata varılabilir.

MADDE 6
ÜCRET TARİFELERİ

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde, kendi ülkesinden veya ülkesi üzerinden sunulacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak ücret tarifelerinin, tayin edilen havayolları tarafından, işletme maliyeti, makul bir kâr oranı ve diğer havayollarının tarifeleri de dâhil olmak üzere ilgili tüm etkenlerin dikkate alınması suretiyle makul seviyelerde belirlenmesine izin verir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerle sınırlıdır:

   a. Haksız rekabet uygulamalarını, rekabete aykırı uygulamaları ve ayrımcı ücretleri önlemek;

   b. Makul olmayan derecede yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden tüketicileri korumak;

   c. Havayollarını doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan düşük ücretlerden korumak.

2. Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca belirlenen ücret tarifeleri ile ilgili olarak herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayollarının diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinden onay alması gerekmemektedir.

3. Yukarıda yer verilen hükümlere bakılmaksızın, Akit Tarafların ulusal havacılık acentelerinin, tayin edilen havayolları tarafından sunulan hava taşımacılığı hizmetlerine ilişkin ücret tarifelerini takip altında bulundurmalarına olanak sağlayacak etkili mekanizmalar oluşturmalıdırlar.

4. Akit Taraflar, tayin ettikleri havayolunun veya havayollarının tek başlarına veya herhangi bir diğer havayolu veya havayolları ile birlikte, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu olan rakibini ciddi bir biçimde zayıflatacak veya zayıflatma amacı taşıyan veya söz konusu havayolunu hat dışı bırakabilecek veya hat dışı bırakmayı amaçlayan bir biçimde rekabet karşıtı uygulamalar yürütmesine, kendi yerel hukukları gereğince müsaade etmezler.

5. Akit Taraflar, ücret tarifelerinin havayolu tarafından belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulamaların daha yakından incelenmesi gerekebilecek, haksız rekabet uygulamaları olarak değerlendirilebileceği hususunda mutabıktır:

   a. belirlenen hatlardaki hizmetlerin sağlanabilmesindeki maliyetleri tümüyle karşılamayacak ücretlerin ve fiyatların oluşturulması;

   b. söz konusu uygulamaların geçici olmak yerine süreklilik arz etmesi;

   c. söz konusu uygulamaların diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu (havayolları) üzerinde önemli ekonomik etkileri olması ya da bu havayolunu (havayollarını) ciddi şekilde zarara uğratması; ve

   d. hattaki hakim konumun suistimaline işaret eden davranışlar;

   e. hakim konumun suiistimali niteliğindeki muvazaalı düzenlemeler veya fiiller; ve

   f. her bir Akit Tarafın rekabet ile ilgili mevzuatı doğrultusunda tespit edilebilecek sair fiiller.

6. Havacılık otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu tarafından teklif edilen veya uygulanan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, içlerinden herhangi birinin talebi üzerine, havacılık otoriteleri sorunu istişare yoluyla çözmeye çalışırlar. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoritesi hiçbir surette diğer Akit Tarafın havayolunun ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya hâlihazırda yürürlükte bulunan ücret tarifesinin uygulanmasının sürdürülmesini önlemek amacıyla tek taraflı müdahalede bulunmaz.

7. Yukarıdaki fıkra ile bağlantılı olarak, Akit Taraflar, rekabete aykırı herhangi bir uygulamanın mevcut olma olasılığını tespit etmiş olduklarını, her bir ülkenin yerel mevzuatı doğrultusunda ulusal rekabet kurumuna bildirebilir.

8. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde ve en az her altı ayda bir kez ve en son sunulanda herhangi bir artış veya azalma halinde özel durumlarda, ücret tarifelerinin oluşturulmasına dair bilgi verir.

9. Akit Taraflardan hiçbiri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayollarına; kapasite, frekans veya trafiğe ilişkin olarak, bu Anlaşma'nın amaçlarına ters düşecek nitelikte rüçhan hakkı zorunluluğu, uçuş kotası, itiraz hakkından feragat tazminatı veya sair şartlar uygulayamaz.

MADDE 7
VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER

1. Beraberindeki olağan teçhizatı, yedek parçaları (motorlar da dâhil olmak üzere), yakıt ve yağ stokları (hidrolik yağlar da dâhil olmak üzere) ve ikmal malzemeleri (uçuş sırasında yolculara ikram edilen veya satışı yapılan yiyecek, içecek, alkol, sigara ve diğer ürünler) de dâhil olmak üzere, herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayolunun uluslararası hava hizmetlerinde işletilen hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesine varışta, bu teçhizat ve stoklar yeniden ihraç edilene veya bu devletin ülkesi üzerinden yapılacak yolculuğun bir kısmında hava aracının içerisinde kullanılana kadar hava aracında kalmak kaydıyla, her türlü gümrük harcından, muayene ücretinden ve diğer harç veya vergilerden muaf olur.

2. Aşağıda sayılan maddeler de, gerçekleştirilen seferlere ilişkin taşımacılık ücretleri dışında, benzer harç ve vergilerden muaf tutulur:

   a. Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde, bu Akit Tarafın otoritelerinin belirlediği sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla, diğer Akit Tarafın uluslararası hizmetlerde bulunan hava aracında kullanılmak üzere söz konusu hava aracına alınan ikmal malzemeleri.

   b. Hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu tarafından uluslararası hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yedek parçalar (hidrolik yağlar da dâhil olmak üzere),

   c. Hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu tarafından uluslararası hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yakıt ve yağlar (hidrolik yağlar da dâhil olmak üzere),

d. Herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayolunun amblemini taşıyan basılı bilet stokları, havayolu konşimentoları ve sair basılı materyaller ile tayin edilen havayolu tarafından yeniden ihraç edilene kadar, uluslararası hizmetlerde kullanmak için ücretsiz dağıtılan mutat tanıtım materyalleri,

3. Yukarıda (2.) fıkrada belirtilen malzemeler gümrük otoritelerinin denetimine veya kontrolüne tabi olur.

4. Herhangi bir Akit Tarafın hava aracındaki olağan hava teçhizatları, yedek parçalar (motorlar da dâhil olmak üzere), hava aracı malzemeleri ve yakıt ve yağ tedarikleri (hidrolik yağlar da dâhil olmak üzere) ve diğer malzeme ve tedarikler diğer Akit Tarafın ülkesinde sadece o ülkenin gümrük otoritelerinin onayı ile indirilebilir. Bu durumda, bunlar söz konusu Akit Tarafın gümrük düzenlemelerine göre yeniden ihraç edilene veya sair şekillerde elden çıkartılana kadar söz konusu otoritelerin gözetiminde tutulur.

5. Depolama ve gümrüklemeye ilişkin hizmetler için tarh edilen harçlar Akit Taraf Devletlerin ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak tahsil edilir.

MADDE 8
TRANSİT GEÇİŞ

Akit Tarafların kanun ve düzenlemelerine tabi olmak kaydıyla, bir Akit Tarafın ülkesinden transit geçişlerde, havalimanının bu amaçla ayrılan kısmını terk etmemek kaydıyla yolcular, bagajlar, kargo ve posta, şiddete, hava korsanlığına, narkotik ve psikotrop madde kaçakçılığına karşı alınan güvenlik önlemleri ile ilgili olarak basitleştirilmiş bir kontrole veya Taraflarca havacılık güvenliğine ilişkin olarak belirlenmiş sair kontrollere tabi tutulurlar. Bu tür bagajlar, kargo ve posta, gümrük vergilerinden, özel tüketim vergilerinden ve varışta sunulan hizmetlerin maliyetlerinden kaynaklananlar dışında, benzer vergiler ile harç ve rüsumdan muaf tutulur.

MADDE 9
KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Bir Akit Tarafın kendi ülkesinde bulunan havalimanları, havacılık güvenliği, diğer ilgili imkânları ve hizmetleri, diğer Akit Tarafın havayollarının kullanımına, kullanım anlaşmalarının yapıldığı tarih itibariyle benzer uluslararası hava hizmetleri ile iştigal eden herhangi bir havayoluna sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı koşullarla sunulmaz.

2. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolunun veya havayollarının, her iki Akit Tarafın ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesinde kendisi tarafından belirlenmiş yer hizmetlerini yürütmesine ve kendi tercihi doğrultusunda, yerel kanun ve yönetmelikler uyarınca gerekli görülmesi halinde, tamamen ya da kısmen, diğer Akit Tarafın yetkili makamları tarafından yetkilendirilmiş herhangi bir acenteden sağlanan yer hizmetlerini almasına izin verilir.

3. Havalimanları, havacılık güvenliği tesisleri ve diğer ilgili tesisler ve hizmetlerin diğer Akit Tarafın havayolu tarafından kullanımı için bir Akit Tarafın ülkesinde uygulanan ücret ve harçların belirlenmesi ve tahsilatı adil ve eşit olacaktır. Bu harçlar ve ücretler, bu harçların ve ücretlerin uygulandığı zamanda benzer uluslararası hava hizmetlerinde bulunan herhangi bir havayoluna sağlanan en iyi koşullardan daha az elverişli olmamak kaydıyla oluşturulur.

4. Akit Taraflar, söz konusu ücretleri ve harçları tarh eden yetkili mercileri ile söz konusu hizmetlerden ve tesislerden faydalanan havayolları arasında veya pratikte mümkün olması halinde, söz konusu havayollarını temsil eden kuruluşlar arasında görüşmeler ve müzakereler yapılmasını destekler ve teşvik ederler. Kullanıcılar, her bir Tarafın belirlenmiş kanunları doğrultusunda, değişiklikler yapılmadan önce görüşlerini belirtebilmelerini sağlamak üzere, kullanıcı ücretlerindeki her değişiklik teklifi hakkında mümkün olduğu kadar önceden bilgilendirilir.

MADDE 10
YABANCI PERSONEL VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM

1. Bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu veya havayolları, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş, ülkesinde ikamet ve çalışmayla ilgili kanun ve düzenlemelerine uygun şekilde mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi için gerekli olan kendi idari, ticari, satış, operasyonel, teknik ve diğer uzman çalışanlarını diğer Akit Tarafın ülkesine getirebilecek ve ülkesinde bulundurabilir.

2. Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında ortaya konmakta olan söz konusu personel ihtiyaçları, Akit Tarafların tayin edilen havayolunun veya havayollarının tercihleri doğrultusunda bu havayolunun veya havayollarının kendi personeli vasıtasıyla veya diğer Akit Tarafın ülkesinde diğer havayollarına bu tür hizmetler sunulması konusunda yetkilendirilmiş herhangi bir kuruluş, şirket veya havayolu tarafından sunulan hizmetlerden ve personelden faydalanmak suretiyle karşılanabilir.

3. Bu temsilciler ve personel diğer Akit Tarafın yürürlükteki yasalarına ve düzenlemelerine tabi olurlar. Her bir Akit Taraf bu yasalar ve düzenlemeler doğrultusunda ve mütekabiliyet esasına tabi olmak kaydıyla, gerekli çalışma izinlerini, ziyaretçi vizelerini veya benzeri dokümanları gereksiz gecikmelere mahal vermeksizin, bu maddenin (1.) fıkrasında belirtilen temsilcilere ve personele temin eder.

MADDE 11
DÖVİZLERİN ÇEVRİLMESİ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ

1. Tayin edilen tüm havayolları, kendi taşımacılık belgelerini, diğer Akit Tarafın ülkesinde satış ofisleri veya tamamen kendi takdirlerinde olmak kaydıyla, acenteleri aracılığıyla satma ve tanzim etme hakkına sahip olurlar. Bu havayolları, bu taşımacılık hizmetlerini çevrilebilir para birimleri üzerinden ve/veya yerel para birimi üzerinden satma hakkına sahip olurlar ve bu taşımacılık hizmetleri herkes tarafından yukarıda belirtilen para birimleri üzerinden serbestçe satın alınabilir.

2. Tayin edilen havayolu (havayolları) trafiğin taşınması ile ilgili olarak üstlendikleri giderlerden artan gelirleri, talep etmeleri halinde, resmi döviz kuru üzerinden çevirerek ülkelerine transfer etme hakkına sahip olur. Akit Taraflar arasında ödemelerle ilgili olarak uygun hükümlere sahip bir anlaşma akdedilmemiş ise, yukarıda belirtilen transfer, çevrilebilir para birimleri üzerinden ve yürürlükteki ulusal kanunlara ve kambiyo düzenlemelerine uygun şekilde gerçekleştirilir.

3. Bu gelirlerin çevrilmesine ve transferine, cari işlemler için söz konusu gelirlerin çevrilme ve transfer için ibraz edildiği anda geçerli olan döviz kuru üzerinden, herhangi bir sınırlama getirilmeden izin verilir ve bu işlemler bankalar tarafından bu tür çevrilme ve transfer işlemlerine uygulanan ücretler dışında başka bir ücrete veya harca tabi olmaz.

4. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu (havayolları), yakıt alımı da dâhil olmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesinde üstlendikleri yerel giderleri, yerel para birimi üzerinden veya yerel kambiyo mevzuatına uygun olmak kaydıyla serbestçe çevrilebilir bir para birimi üzerinden ödeme hakkına sahip olurlar.

MADDE 12
SERTİFİKALARIN VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI

1. Bir Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli sayılan ve halen geçerli olan uçuşa elverişlilik sertifikaları, yeterlilik sertifikaları ve lisanslar, bu sertifika veya lisansların tanzim edildiği veya geçerli sayıldığı koşulların, Şikago Sözleşmesi uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit veya daha yüksek seviyede olması kaydıyla, mutabık kalınan hava hizmetlerinin belirlenen hatlarda yürütülmesi amacıyla diğer Akit Tarafça da tanınır. Ancak Akit Taraflar, kendi ülkelerinin üzerinde yapılan uçuşlar ile ilgili olarak kendi vatandaşlarına diğer Akit Tarafça veya başka bir Devlet tarafından tanzim edilen veya geçerli kılınan yeterlilik sertifikalarını ve lisansları tanımayı reddetme hakkını saklı tutmaktadır.

2. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoriteleri tarafından herhangi bir kişiye veya tayin edilen bir havayoluna ya da mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesinde kullanılan bir hava aracına verilen ve yukarıda (1.) fıkrada atıfta bulunulan lisans ve sertifikalarla ilgili imtiyazlar ve koşullar, Sözleşmeye uygun olarak belirlenen asgari standartlardan farklı bir standardın uygulanmasına izin veriyorsa ve bu fark konusunda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne (ICAO) başvuruda bulunulmuş ise, diğer Akit Taraf, bu muallak uygulamanın açıklığa kavuşturulması amacıyla havacılık otoritelerinin istişarede bulunmasını talep edebilir. Uygun bir anlaşmaya varılamaması durumu, işbu Anlaşma'nın 4. maddesinin (İşletme Yetkisinin Reddi, İptali, Askıya Alınması, Değiştirilmesi veya Sınırlandırılması) uygulanmasına gerekçe oluşturur.

MADDE 13
HAVACILIK EMNİYETİ

1. Akit Taraflardan herhangi biri, diğer Akit Tarafça havacılık tesislerine ve hizmetlerine, mürettebata, hava aracına veya bunların işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak herhangi bir zamanda istişarelerde bulunmayı talep etme hakkına sahip olur. Bu istişareler, söz konusu talebin yapıldığı tarihten itibaren otuz (30) gün içinde gerçekleştirilir.

2. Bu istişareleri müteakiben, Akit Taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafın bu alanlardaki emniyet standartlarını, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen hususlarda, en azından söz konusu tarih itibariyle Sözleşmede belirtilen asgari standartlara eşit şekilde sağlamadığını ve uygulamadığını tespit etmesi halinde, sözü geçen Akit Taraf bu tespitlerini ve Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından tavsiye edilen asgari standartlara uygunluğun sağlanması için atılması gereken adımları diğer Akit Tarafa bildirecek ve diğer Akit Taraf da kararlaştırılan süre içerisinde gerekli düzeltici önlemleri alır. Belirlenen süre içerisinde gerekli düzeltici önlemlerin alınmaması, bu Anlaşma'nın 4. maddesinin (İşletme Yetkisinin Reddi, İptali, Askıya Alınması, Değiştirilmesi veya Sınırlandırılması) uygulanmasına gerekçe oluşturur.

3. Sözleşmenin 16. maddesinde öngörülen yükümlülüklere bakılmaksızın, bir Akit Tarafın havayolu tarafından veya bu havayolu adına diğer Akit Taraf Devletin ülkesine inecek veya ülkesinden kalkacak şekilde gerçekleştirilen uçuşlarda işletilen bir hava aracının diğer Akit Taraf Devletin Ülkesinde bulunduğu sırada, olağandışı bir gecikmeye yol açmamak şartıyla denetime (bu maddede "rampa denetimi" olarak adlandırılacaktır) tabi tutulabileceği konusunda mutabık kalınmıştır. Bu denetim hava aracının içinde veya çevresinde, diğer Akit Tarafın yetkili temsilcileri tarafından yapılacaktır. Ancak, Sözleşmenin 33. maddesinde sözü edilen yükümlülükler uyarınca, söz konusu denetimin amacı, Sözleşme temelinde oluşturulan ve halihazırda yürürlükte bulunan normlara uygun olarak hava aracının ve mürettebatın belgelerinin geçerliliği ile hava aracının ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmek olur.

4. Bu şekilde icra edilen herhangi bir rampa denetimi ya da bir dizi rampa denetimi sırasında:

   a) bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesinin, Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan asgari standartlara uygun olmadığı yönünde ciddi kaygıların oluşması veya

   b) sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan emniyet standartlarının etkin bir şekilde sağlanamadığı ve uygulanamadığı hususunda ciddi kaygıların oluşması halinde, denetimi icra eden Akit Taraf Sözleşmenin 33. maddesine göre, ilgili hava aracının veya mürettebatın sertifika ve lisanslarının tanzimine veya geçerli kılınmasına veya hava aracının işletilmesine esas koşulların, Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha üst seviyede olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olur.

5. Bir Akit Tarafın tayin edilen bir havayolu tarafından işletilen bir hava aracına yukarıdaki (3.) fıkra uyarınca, rampa denetimi uygulanmasına söz konusu havayolunun temsilcisi tarafından müsaade edilmemesi durumunda, diğer Akit Taraf bu maddenin (4.) fıkrasında belirtilen ciddi kaygıların oluştuğu sonucuna varabilecek ve söz konusu fıkrada belirtilen sonuçları çıkarabilecektir.

6. Herhangi bir Akit Tarafın, bir rampa denetimi sonucunda, bir veya bir dizi rampa denetiminin engellenmesi sonucunda, istişareler sonrasında ya da sair nedenlerle, havayolunun operasyonlarının emniyeti açısından derhal bir tedbir alınması gerektiği sonucuna varması durumunda, söz konusu Akit Taraf diğer Akit Tarafın havayolunun işletme yetkilerini derhal askıya alma veya tadil etme hakkına sahip olur.

7. Akit Taraflardan herhangi birinin bu maddenin (2.) veya (6.) fıkraları uyarınca aldığı tedbirler, bu tedbirin alınmasını gerektiren durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirilir.

MADDE 14
HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasadışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyit ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihinde Tokyo'da imzalanan Hava araçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere ilişkin Sözleşme, 16 Aralık 1970 tarihinde Lahey'de imzalanan Hava araçlarının Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Sözleşme, 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine ilişkin Sözleşme ve 24 Şubat 1988 tarihinde Montreal'de imzalanan Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine ilişkin Protokol, 1 Mart 1991'de Montreal'de imzalanan Plastik Patlayıcıların Teşhisi Amacıyla İşaretlenmesi Sözleşmesi veya Akit Tarafların taraf oldukları sivil havacılık güvenliğine ilişkin diğer herhangi bir sözleşme hükümlerine uygun hareket ederler.

2. Akit Taraflar; sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesini, bu hava aracının, yolcularının ve mürettebatının, havalimanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı girişilebilecek diğer yasa dışı eylemleri önlemek ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer tehditleri bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunurlar.

3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, ICAO tarafından tesis edilen ve Uluslararası Sivil Havacılık Hakkında Sözleşmenin Ekleri olarak ihdas edilen tüm havacılık güvenliği standartlarına ve tavsiye edilen uygulamalara uygun olarak hareket ederler. Akit Taraflar, kendi tescillerindeki hava aracı işletmecilerinin veya işyeri merkezi ya da daimi ikametgâhı kendi ülkelerinde bulunan hava aracı işletmecilerinin ve ülkelerindeki havalimanı işletmecilerinin Akit Tarafları bağlayan bu tür havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini sağlarlar. Bu bağlamda her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa kendi ulusal düzenlemeleri ve uygulamaları ile yukarıda belirtilen Ek' lerdeki havacılık güvenlik standartları arasındaki farklılıkları bildirmelidir. Her bir Akit Taraf herhangi bir zamanda diğer Akit Taraf ile bu tür farklılıkları müzakere etmek amacı ile bu Anlaşma'nın 25. maddesinin (İstişareler ve Değişiklikler) 2. fıkrası hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmek üzere acil istişare talebinde bulunabilirler.

4. Her bir Akit Taraf, hava aracı işletmelerinin, diğer Akit Tarafın, ülkesine girişte, bu ülkeden çıkışta veya bu ülkede bulunulan süre içerisinde uyulmasını talep ettiği ve yukarıda yer alan (3.) fıkrada atıfta bulunulan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır. Ayrıca, Akit Taraflardan her biri ülkesinde hava aracının korunması ve yolcuların, mürettebatın el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve hava aracı ikmal malzemelerinin yükleme ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla yeterli emniyet tedbirlerinin alınması ve etkin şekilde uygulanmasını sağlar. Akit Taraflardan her biri, özel bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu bir şekilde dikkate alır.

5. Sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayının veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya hava aracına, hava aracının yolcularına ve mürettebatına, havalimanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede kolaylık sağlayarak ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin, insan hayatına yönelik riski asgari düzeyde tutacak şekilde, hızlı ve emniyetli bir şekilde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirleri alarak birbirlerine yardımcı olurlar.

6. Her bir Akit Taraf, kalkışı, insan hayatının korunmasına ilişkin asli görevlerini yerine getirmek için gerekli olmadıkça, ilgili Devletin ülkesine iniş yapmış olan, yasadışı yollarla ele geçirilmiş veya diğer yasadışı müdahale eylemlerine maruz kalmış bir hava aracının, yerde kalmasını sağlamak üzere pratikte mümkün olan önlemleri alır. Pratikte mümkün olduğu takdirde bu tip önlemler karşılıklı istişare temelinde alınır.

MADDE 15
KOD PAYLAŞIMI

1. Her bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu (havayolları), Türkiye Cumhuriyeti için Türkiye Cumhuriyeti Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün, Nikaragua için de Sivil Havacılık Otoritesinin, önceden iznini almak suretiyle:

   a. aynı Akit Tarafın herhangi bir havayolu veya havayolları;

   b. diğer Akit Tarafın herhangi bir havayolu veya havayolları;

   c. üçüncü bir ülkenin havayolu veya havayolları;

   ile bloke yer angajmanı, kod paylaşımı veya diğer ticari uygulamalar gibi pazarlama uygulamalarına katılabilir.

2. Yukarıdaki uygulamalara katılan tüm havayolları, uygun hat ve trafik haklarına sahip olacak ve satılan her bilet için, alıcıyı satış noktasında hizmetin hangi kısmında hangi havayolunun görev yapacağı konusunda bilgilendirirler.

3. Üçüncü Taraf Kod Paylaşımı düzenlemeleri için, bu düzenlemeler içinde yer alan tüm havayolları her iki Akit Tarafın havacılık otoritelerinin onayına tabi olur. Üçüncü bir ülkeye veya üçüncü bir ülkeden gerçekleştirilecek seferlere ilişkin olarak, ilgili üçüncü tarafın, diğer Akit Tarafın havayolları ile diğer havayolları arasında benzer düzenlemeler yapılmasına izin vermediği durumlarda ilgili Akit Tarafın havacılık otoriteleri bu tür düzenlemeleri kabul etmeme hakkına sahiptir.

4. Kod Paylaşımı hizmetlerinin hava yolu pazarlamasının frekans hakkından sayılmayacağı hususu her iki Akit Tarafın ortak anlayışıdır.

MADDE 16
SEYAHAT BELGELERİNİN GÜVENLİĞİ

1. Her bir Akit Taraf, pasaportlarının güvenliğini sağlayacak önlemler almayı kabul etmektedir.

2. Her bir Akit Taraf ayrıca emisyon kontrollerinin, doğrulanmasının ve düzenlenen pasaportların rahatlıkla kötüye kullanılamayacak ve rahatlıkla yasadışı şekilde tahrif edilemeyecek, kopyalanamayacak veya tanzim edilemeyecek nitelikte olmasını temin edecek usuller geliştirmeyi kabul etmektedir.

3. Yukarıda belirtilen amaca istinaden, her bir Akit Taraf, pasaportlarını ve diğer seyahat belgelerini ICAO Doküman 9303 Makine Tarafından Okunabilir Seyahat Belgeleri: Bölüm 1- Makine Tarafından Okunabilir Pasaportlar, Bölüm 2- Makine Tarafından Okunabilir Vizeler, ve/veya Bölüm 3- Makine Tarafından Okunabilir Ebat 1 ve Ebat 2 Resmi Seyahat Belgeleri doğrultusunda düzenler.

4. Her bir Akit Taraf, taklit edilmiş veya sahte seyahat belgelerine ilişkin operasyonel bilgi alışverişinde bulunmayı ve seyahat belgelerinde sahteciliği, taklit edilmiş veya sahte seyahat belgelerinin kullanımını, geçerli seyahat belgelerinin sahtekârlarca kullanımını, hak sahipleri tarafından gerçek seyahat belgelerinin bir suçun işlenmesi sırasında kötüye kullanımını, süresi dolmuş veya iptal edilmiş seyahat belgelerinin kullanımını ve sahtecilikle ele geçirilmiş seyahat belgelerinin kullanımını içeren seyahat belgesi dolandırıcılığına karşı mücadeleyi güçlendirmek amacı ile diğer Akit Tarafla işbirliği yapmayı kabul etmektedir.

MADDE 17
BİLGİSAYARLI REZERVASYON SİSTEMLERİ (CRS)

Her bir Akit Taraf kendi ülkesi içindeki Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri'nin Düzenlenmesi ve İşletilmesi için ICAO Yönetmelik Kurallarını uygular.

MADDE 18
SİGARA YASAĞI

1. Her bir Akit Taraf, Akit Taraflar arasında kendi ülkesine ait havayolu şirketleri tarafından işletilen ve yolcu taşınan tüm uçuşlarda sigara içilmesini yasaklayacak veya kendi ülkesine ait havayolu şirketlerinin yasaklamasını sağlar. Bu yasak, hava aracının tüm bölümlerinde uygulanır ve yolcular uçağa alınmaya başladığı andan, yolcuların uçaktan indirilmesinin tamamlandığı ana kadar geçerli olur.

2. Her bir Akit Taraf, kendi havayollarının, yolcularının ve mürettebatının bu Anlaşma'nın hükümlerine uymasını sağlamak amacı ile bu kurallara uyulmaması durumunda gerekli cezaların uygulanması da dâhil olmak üzere makul gördüğü tüm önlemleri alır.

MADDE 19
ÇEVRENİN KORUNMASI

Akit Taraflar, havacılığın sürdürülebilir gelişimini teşvik ederek çevrenin korunması ihtiyacını desteklerler. Akit Taraflar, ilgili ülkeleri arasındaki operasyonlara ilişkin ICAO Standartlarına ve Sözleşme Ekinin Tavsiye Edilen Uygulamalarına (SARP'ler) ve çevrenin korunmasına ilişkin mevcut ICAO politikasına ve kılavuzuna uymayı kabul etmektedirler.

MADDE 20
CHARTER/TARİFESİZ UÇUŞLARA UYGULANABİLİRLİK

1. Bu Anlaşma'nın 24. maddesi (Ulusal Kanunların ve Düzenlemelerin Uygulanması), 13. maddesi (Havacılık Emniyeti), 12. maddesi (Sertifika ve Lisansların Karşılıklı Tanınması), 14. maddesi (Havacılık Güvenliği), 7. maddesi (Vergiler, Gümrük Harçları ve Diğer Ücretler), 23. maddesi (İstatistikler), 9. maddesi (Kullanıcı Ücretleri), 10. maddesi (Yerel Hizmetlere Erişim ve Yabancı Personel), 11. maddesi (Döviz Dönüşümü ve Kazançların Transferi) ve 25. maddesinde (İstişareler ve Değişiklikler) belirtilen hükümler, bir Akit Tarafın hava taşıyıcıları tarafından diğer Akit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak olan charter ve diğer tarifesiz uçuşlara ve bu tür uçuşları gerçekleştiren diğer hava taşıyıcılarına da uygulanır.

2. Bu maddenin (1.) fıkrasındaki hükümler, charter veya tarifesiz uçuşların onaylanmasını veya bu operasyonların organizasyonlarında yer alan hava taşıyıcılarının veya diğer tarafların sevk ve idaresini düzenleyen ulusal yasa ve yönetmelikleri etkilemez.

MADDE 21
KİRALAMA

1. Her bir Akit Taraf, bu Anlaşma kapsamındaki hizmetler için kiralanan ve işbu Anlaşma'nın 13. Maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 14. Maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara uygun olmayan hava araçlarının kullanımını önler.

2. Yukarıdaki fıkraya tabi olmak kaydıyla, her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolları, kiraya veren havayolunun sahip olmadığı trafik haklarını kullanmasına yol açmaması koşuluyla, diğer havayolları da dâhil olmak üzere herhangi bir firmadan kiralanmış olan hava aracını kullanabilir.

MADDE 22
UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI

1. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu (havayolları), her bir tarife dönemi için (yaz ve kış) mutabık kalınan hizmetlerin başlamasından en az otuz (30) gün önce diğer planladığı uçuş programlarını onay için Akit Tarafın havacılık otoritelerine sunar.

2. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolunun onaylanmış uçuş programı dışında mutabık kalınan hizmetler doğrultusunda düzenlemek istediği ek seferler için, sözü geçen havayolu diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinden önceden izin talep etmelidir. Bu tür talepler, Akit Tarafların ulusal kanunlarına ve düzenlemelerine uygun şekilde sunulacaktır. Aynı usul yapılabilecek herhangi bir değişiklikte de uygulanır.

MADDE 23
İSTATİSTİKLER

Akit Tarafların havacılık otoriteleri, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine, birinci Akit Tarafın tayin edilen havayolları tarafından mutabık kalınan hizmetlerde sunulan kapasitenin değerlendirilmesi amacıyla makul ölçülerde gerekli olabilecek periyodik istatistiki raporlar veya sair istatistiki raporlar sunarlar. Bu raporlar söz konusu havayolunun mutabık kalınan hizmetler ile ilgili olarak taşımış olduğu trafik miktarını ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerir.

MADDE 24
ULUSAL KANUNLARIN VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI

1. Bir Akit Tarafın uluslararası hava hizmetlerinde kullanılan bir hava aracının ülkesine girişi, ülkesinde kalışı veya ülkesinden ayrılışını ya da bu hava aracının kendi ülkesi dâhilinde işletilmesini veya seyrüseferini ya da uçuşlarını düzenleyen kanunları ve düzenlemeleri diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayoluna da uygulanır.

2. Bir Akit Tarafın yolcu, mürettebat, bagajlar veya posta da dâhil olmak üzere kargonun ülkesine girişi, kalışı veya ayrılışıyla ilgili giriş, çıkış, gümrükleme, göç ve iltica, havacılık güvenliği, pasaport, gümrük, döviz, posta, sağlık ve karantina gibi formaliteleri düzenleyen kanunlarına ve düzenlemelerine, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolları tarafından taşınan yolcu, mürettebat, bagajlar, kargo ve posta tarafından veya onlar adına, bu ülkede bulundukları süre zarfında uyulur.

3. Akit Taraflardan herhangi birinin kendi ülkesinde yerel hava hizmetlerinin sunulmasına ilişkin kanunlarına ve düzenlemelerine, bu Akit Tarafın ülkesinde kabotaj işlemleri gerçekleştirmeleri durumunda, diğer Akit Tarafın havayolları tarafından da uyulur.

4. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın talebi üzerine işbu Anlaşma'da atıfta bulunulan ilgili kanunların, düzenlemelerin ve prosedürlerin suretlerini karşı tarafa sunar.

MADDE 25
İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER

1. Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri, yakın işbirliği anlayışı içinde, zaman zaman bu Anlaşma'nın ve Eklerinin uygulanması, yorumlanması, tatbiki veya tadili amacı ile birbirleriyle istişareler yürütürler.

2. Bir Akit Tarafın bu Anlaşma veya Ekleri üzerinde değişiklik yapmak amacıyla istişarede bulunmayı talep etmesi durumunda, Akit Taraflarca aksi yönde bir karar alınmadığı müddetçe bu istişareler Akit Taraflardan birinin, diğer Akit Tarafça yazılı olarak yapılan talebi aldığı tarihten itibaren en kısa sürede ve her hâlükarda en geç altmış (60) gün içerisinde başlar. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilir. Her bir Akit Taraf, bu istişareler sırasında mantıklı ve ekonomik kararların alınabilmesini kolaylaştırmak amacıyla, tutumunu destekleyen ilgili gerekçeleri hazırlar ve sunar.

3. Akit Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşma'nın herhangi bir hükmü üzerinde değişiklik yapılmasını talep etmesi halinde, söz konusu değişiklik, Akit Tarafların birbirlerine, gerekli iç prosedürlerinin tamamlandığını bildirmelerinden sonra yürürlüğe girer.

4. Eklerdeki ve hizmetlerin kapasitesine yönelik değişiklikler (madde 5) Akit Tarafların havacılık otoritelerinin kendi aralarında doğrudan anlaşmasıyla da yapılabilir. Değişiklikler geçici olarak karşılıklı mutabakata varıldığı tarihten itibaren uygulanmaya başlanır ve diplomatik nota teatisi ile teyit edilmesinden sonra yürürlüğe girer.

MADDE 26
İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Bu Anlaşma'nın yorumlanmasında veya uygulanmasında Akit taraflar arasında herhangi bir uyuşmazlık çıkması durumunda, Akit Taraflar öncelikle uyuşmazlıklarını her iki Akit Taraf Devletinin havacılık otoriteleri arasında müzakere yoluyla çözmeye çaba gösterirler.

2. Söz konusu Havacılık Otoritelerinin müzakereler yoluyla çözüme ulaşamamaları halinde, uyuşmazlık diplomatik kanallar yoluyla çözüme kavuşturulur.

3. Akit Tarafların, yukarıda yer alan (1.) ve (2.) fıkraların hükümleri doğrultusunda bir çözüme ulaşamamaları halinde, Akit Taraflardan herhangi biri söz konusu uyuşmazlığı, ilgili yasa ve yönetmeliklere uygun bir şekilde, birer üyesi her bir Akit Tarafça belirlenecek, üçüncü üyesi ise Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmamak ve hakemlerin belirlendiği tarih itibariyle her iki Akit Tarafın da diplomatik ilişkide olduğu bir Devletin vatandaşı olmak kaydıyla, bu iki hakem tarafından seçilecek, üç hakemden oluşan bir hakem heyetine sunabilir.

   Taraflar, uyuşmazlığın tahkime götürüleceğine dair bildirimi taahhütlü posta ile tebellüğ ettikleri tarihi izleyen altmış (60) gün içinde aday göstereceksi hakemi belirlerler. Tahkim heyeti başkanı olarak görev yapacak olan üçüncü hakem Akit Tarafların hakemlerini belirledikleri tarihten itibaren altmış (60) gün içinde tayin edilir.

   Akit Taraflardan herhangi birinin belirlenen süre içinde aday göstereceği hakemi belirleyememesi veya seçilen hakemlerin hakem heyeti başkanı olarak görev yapacak üçüncü hakemin belirlenmesine öngörülen sürede karar verememeleri halinde, duruma bağlı olarak, her bir Akit Taraf ICAO Konsey Başkanından üçüncü hakemi veya bir hakem tayin etmemiş olan Tarafın hakemini belirlemesini talep edebilir.

4. Akit Tarafların vatandaşı olmamak kaydıyla ICAO Konseyi Başkan Yardımcısı veya kıdemli bir üyesi, duruma bağlı olarak, ICAO Başkanının yokluğunda veya yetersizliği durumunda Başkanın tahkim süreci ile ilgili olarak bu maddenin (3.) fıkrasında belirtilen sorumluluklarını üstlenir.

5. Tahkim Heyeti, usullerini ve tahkim işleminin yerini Akit Taraflar arasında mutabık kalınan hükümlere tabi olmak kaydıyla belirler.

6. Tahkim Heyeti, kararını kurulduğu tarihten itibaren en geç altmış (60) gün içerisinde verir.

7. Tahkim Heyetinin kararları aralarında uyuşmazlık bulunan Akit Taraflar açısından nihai ve bağlayıcı nitelik taşır.

8. Akit Taraflardan herhangi birinin veya Akit Taraflardan herhangi biri tarafından tayin edilen havayolunun bu maddenin (2.) fıkrası uyarınca verilen karara uymaması durumunda, diğer Akit Taraf, temerrüde düşen Akit Tarafa bu Anlaşma uyarınca sağlanan hakları veya ayrıcalıkları sınırlandırabilir, askıya alabilir veya iptal edebilir.

9. Her bir Akit Taraf, kendi hakeminin masraflarını karşılar. Bu maddenin (3.) fıkrası uyarınca, üçüncü hakemin ya da temerrüde düşen Tarafça bildirilmeyen hakemin atanmasında ICAO'nun yapacağı her türlü masraflar da dâhil olmak üzere, hakem heyeti başkanı olarak görev yapacak üçüncü hakemin ücretleri ve masrafları Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılır.

10. Tahkime başvurulmasından itibaren tahkim heyeti kararını açıklayana dek, Akit Taraflar fesih hali dışında, verilen nihai karar doğrultusunda yapılabilecek düzeltmelere halel getirmeksizin, bu Anlaşmadan doğan bütün yükümlülüklerini yerine getirmeye devam ederler.

MADDE 27
TESCİL

Bu Anlaşma, Ekleri ve bunlarda yapılacak tüm değişiklikler ICAO nezdinde tescil edilir.

MADDE 28
ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR

Her iki Akit Tarafın da hava ulaştırmasına dair çok taraflı bir sözleşme veya anlaşmaya taraf olmaları halinde, bu Anlaşma söz konusu sözleşme veya anlaşma'nın hükümlerine uyum sağlayacak şekilde değiştirilir.

MADDE 29
GEÇERLİLİK ve SONA ERME

Bu Anlaşma süresiz olarak akdedilmiştir.

Akit Taraflardan herhangi biri her an diğer Akit Tarafa işbu Anlaşmayı feshetmek istediğini yazılı olarak bildirebilir; bu bildirim eşzamanlı olarak Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne de ulaştırılır.

Bu durumda, sona erme bildirimi, karşılıklı mutabakatla süre bitiminden önce geri çekilmediği takdirde, bu Anlaşma sona erme bildiriminin diğer Akit Tarafça tebellüğ edildiği tarihten on iki (12) ay sonra sona erer. Diğer Akit Tarafın bildirimi tebellüğ ettiğini teyit etmemesi durumunda, söz konusu bildirimin, bu bildirimin Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne ulaştığı tarihten on dört (14) iş günü sonra tebellüğ edilmiş olduğu kabul edilir.

MADDE 30
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Akit Tarafların, uluslararası anlaşmaların akdedilmesine ve yürürlüğe girişine ilişkin olarak kendilerinin yasal formalitelerinin yerine getirildiğini birbirlerine bildirdikleri tarihte yürürlüğe girer.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda imzaları bulunan ve ilgili Hükümetler tarafından bu yönde usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş tam yetkili temsilciler otuz (30) Maddeden ve bir (1) Ekten ibaret olan bu Anlaşmayı imzalamış ve bu Anlaşmaya kendilerinin mühürlerini vaz etmiş bulunmaktadırlar.

Her bir metin birbirine eşdeğer olmak üzere Nassau, Bahamalar'da 2016 yılının Aralık ayının 6. gününde Türkçe, İngilizce ve İspanyolca dillerinde çift nüsha halinde düzenlenmiştir. Yürütmede, yorumlamada veya uygulamada herhangi bir farklılığın oluşması halinde, İngilizce metin hâkim gelir ve geçerli olur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	**NİKARAGUA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA**
Bahri KESİCİ	**Kaptan Carlos Salazar Sánchez**
Genel Müdür V.	**Sivil Havacılık Genel Müdürü**

EK I
HAT ÇİZELGESİ

1. Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolları her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olur:

Hareket Noktası	Ara Noktalar	Varış Noktası	Öte Noktalar
Türkiye'deki Noktalar	Herhangi bir Nokta	Managua ve daha sonra belirlenecek farklı bir nokta	Herhangi bir Nokta

2. Nikaragua Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolları her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olur:

Hareket Noktası	Ara Noktalar	Varış Noktası	Öte Noktalar
Nikaragua'daki Noktalar	Herhangi bir Nokta	İstanbul ve daha sonra belirlenecek farklı bir nokta.	Herhangi bir Nokta

Notlar:

Tayin edilen havayolları, yolcuların ve kargonun ayrı ayrı veya birlikte taşınmasına yönelik düzenli seferlere ilişkin olarak 3.ve 4. trafik haklarını kullanma yetkisine sahip olurlar.

Yukarıdaki hatlar arasındaki ara noktalar ve öte noktalar ile tayin edilen havayolları tarafından bu noktalar arasında kullanılabilecek 5. trafik hakları her iki Akit Tarafın havacılık otoriteleri arasında müştereken belirlenir.

İlgili güzergâhtaki hizmetlerin başlangıç ve bitiş noktasının, havayolunu tayin eden Akit Tarafın ülkesi içinde bulunması koşuluyla, tayin edilen havayolu, tamamen kendi takdirinde olmak kaydıyla, herhangi bir uçuşta ya da hiçbir uçuşta ara noktaları ve öte noktaları kullanmayabilir.

TBMM Basımevi - 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 151

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

- **2/1779 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 5

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6

- **Teklif Metni** 8

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 8

- **Anlaşma Metni** 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 443584 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

04/04/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1779)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz, çok yönlü dış politikası çerçevesinde Latin Amerika ve Karayipler (LAK) bölgesi ile ilişkilerin her alanda geliştirilmesine önem atfetmektedir. Bu itibarla, bölgede dış temsilcilik ağımızın genişletilmesine, karşılıklı üst düzey ziyaretlerin artırılmasına, ilişkilerin ahdi zemininin güçlendirilmesine, ticaret hacminin artırılması amacıyla ekonomik anlaşmalar ve serbest ticaret anlaşmaları akdedilmesine ve kültürel ilişkilerimizin geliştirilmesine öncelik verilmektedir.

31 Ocak 2017 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması" ile iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğinin geliştirilmesi, bu kapsamda bilgi değişimi, teknik ve bilimsel bilgi transferi ile karşılıklı istişareler yapılması; iki devletin yasama ve yürütme organları arasında her düzeyde görüş alışverişi gerçekleştirilmesi; mahalli idareler ve kültür kurumları arasındaki işbirliği ile turizm ve spor alanlarında ilişkilerin geliştirilmesi; ortak ilgi sahalarında müşterek projeler ve programlar tatbiki yoluyla teknik, bilimsel ve teknolojik işbirliğinin desteklenmesi; terörizm ve silah, uyuşturucu ve ulusal miras unsurlarının kaçakçılığı ile mücadelede işbirliği yapılması ve bu alanlarda taraflarca uygun bulunması halinde ilave protokoller imzalanması öngörülmektedir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-47107 *15 Mart 2019*
Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31 Ocak 2017 tarihinde Asuncion'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *6/12/2019*
Esas No: 2/1779
Karar No: 111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 15/3/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması", 5/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 29/4/2019 tarihinde esas komisyon olarak komisyonumuza havale edilen 2/1779 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 4/12/2019 tarihli 15'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti arasında 31 Ocak 2017 tarihinde imzalanan; iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğinin geliştirilmesini, bu kapsamda teknik ve bilimsel bilgi transferi ile iki ülkenin yasama ve yürütme organları, mahalli idareler ve kültür kurumları arasındaki işbirliğinin gerçekleştirilmesini, turizm ve spor alanlarında ilişkilerin geliştirilmesi; terörizm, silah ve uyuşturucu ve ulusal miras unsurlarının kaçakçılığı ile mücadele konularında işbirliğinin desteklenmesini teminen imzalanan Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen bu anlaşmanın dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kaldığı, Türkiye'nin Latin Amerika bölgesiyle ilişkilerini son on beş yılda önemli ölçüde geliştirdiği, 2002'de 6 olan temsilcilik sayımızın bugün 16 büyükelçilik ve 1 başkonsoloslukla 17'ye yükseldiği, ticaret hacmimizin de 1,5 milyar dolardan 12 milyar dolara yükseldiği,

Bu kapsamda, 2018 yılının Kasım ayında Paraguay'ın Başkenti Asunsion'da Büyükelçiliğimizin faaliyete geçtiği, Paraguay'ın Ankara Büyükelçiliği de bu yıl şubat ayında faaliyete geçtiği, Sayın Cumhurbaşkanımızın 2 Aralık 2018 tarihli Paraguay ziyaretinin Cumhurbaşkanı seviyesinde bu ülkeye gerçekleştirilen ilk ziyaret olduğu,

Paraguay'la imzaladığımız dostluk ve iş birliği anlaşmasının ülkelerimiz arasında çeşitli alanlardaki potansiyeli canlandırmak için hukuki temeli teşkil edeceği, Paraguay'la ekonomik ilişkilerimizi her iki tarafın da çıkarına olacak şekilde geliştirmemiz gerektiği, ticaret hacmimizin 2002'de 44,5 milyon dolarken 2018'de 146 milyon dolar olduğu,

Anlaşmanın Paraguay'la teröre karşı mücadelede de iş birliğimizin önünü açacağı, FETÖ'ye karşı yürüttüğümüz kararlı mücadelede FETÖ unsurlarının Latin Amerika ülkelerinde kendilerine rahat alanlar bulmalarını engellemek istediğimizi bu anlamda, Latin Amerika ve Karayip ülkelerinin de desteğinin beklendiği,

Paraguay'la ilişkilerimizde bir diğer önemli konunun Filistin meselesindeki ortak tutumumuz olduğu, bu anlaşmayla, ülkemiz ve Paraguay yasama organları arasındaki temas ve görüş alışverişini de güçlendirerek halklarımız arasındaki bağları güçlendirmek gerektiğini,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir. Maddelerin oylamasından sonra Teklifin tümü redaksiyon yetkisiyle oya sunulmuş ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Tulay Hatımoğulları Oruç*
İstanbul	Denizli	Adana
Üye	Üye	Üye
Asuman Erdoğan	*Ahmet Haluk Koç*	*Mustafa Canbey*
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Mehmet Güzelmansur*	*Ahmet Hamdi Çamlı*
Bursa	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Ahmet Ünal Çeviköz	*Ümit Özdağ*	*Zafer Sırakaya*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İzmir	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DOSTLUK VE İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 31 Ocak 2017 tarihinde Asuncion'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan sonra "Taraflar" olarak anılacak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti;

İki ulus arasındaki dostluk bağlarını ve işbirliğini güçlendirmeyi ve derinleştirmeyi **ARZU EDEREK**;

Mevcut iki taraflı tüm belgelere bağlılıklarını **TEYİT EDEREK**;

Demokrasi ve adalet ilkelerine saygı duyulması ve insan hakları ve temel özgürlüklerin desteklenmesi ihtiyacına **KANİ OLARAK**;

Dostane ilişkilerin ve işbirliğinin güçlendirilmesinin dünyada barış, istikrar, uluslararası güvenlik ve işbirliğinin yanı sıra, her iki ulusun çıkarlarına da katkıda bulunacağı **ANLAYIŞIYLA**;

Uluslararası hukukun kural ve ilkelerini, özellikle Birleşmiş Milletler Şartını **TANIYARAK**;

Aşağıdaki hususlarda mutabakata **VARMIŞLARDIR**:

Madde 1

1. Taraflar dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirmeyi ve teşvik etmeyi ve aralarındaki mevcut anlayış ve güveni derinleştirmeyi taahhüt ederler.

2. Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, egemen eşitlik, kuvvet kullanma veya tehdidi yasağı, sınırların dokunulmazlığı, devletlerin toprak bütünlüğü, uyuşmazlıkların barışçıl çözümü, içişlerine müdahale etmeme ilkelerine ve uluslararası hukuk kurallarına uygun hareket ederler.

3. Bu Anlaşma ile yürütülen tüm işbirliği faaliyetleri, her iki tarafın Dışişleri Bakanlıkları vasıtasıyla ayrıntılı şekilde belirlenir.

Madde 2

Taraflar, uluslararası barış ve güvenlik, insan hakları ve temel özgürlüklere uluslararası hukuk temelinde tam saygı, ekonomik ve sosyal kalkınma ve her Devletin iktisadi ve siyasi bağımsızlık hakkı vasıtasıyla adil bir dünya düzeni kurma amacıyla uluslararası alanda işbirliğini destekler. Aynı şekilde, Taraflar her Devletin bağımsız bir dış politika geliştirmek hakkının tanınmasını

güçlendirilmek ve uluslararası uygulamada demokratik değerler ve iyi niyet ruhunu pekiştirmek üzere işbirliği yaparlar.

Madde 3

Taraflar, genel olarak sorunların çözümünde, adil bir dünya düzeninin kurulmasında ve siyasi, iktisadi ve sosyal, teknolojik, bilimsel, çevresel, kültürel ve insani alanlarda tüm devletler arasında işbirliğinin geliştirilmesinde, insan haklarının etkin olarak desteklenmesini sağlayarak Birleşmiş Milletlerin merkezi rolünü güçlendirmek için katkıda bulunurlar.

Taraflar, bölgesel kuruluşlar ve Birleşmiş Milletler sistemi arasındaki işbirliğinin genişlemesine katkıda bulunurlar.

Madde 4

Taraflar, devletlerin istikrarlı iktisadi gelişimi için uygulamaya yönelik tedbirlerin eşgüdümüne ve genel olarak dünya ekonomisinin dengeli büyümesine özel önem vermek maksadıyla her iki ülkenin ekonomisinde etkin gelişmenin sağlanması ve eşit haklar ve ayrımcılık yapmama temelinde çok taraflı ticaret sisteminin güçlendirilmesi için uluslararası finans, ticaret ve ekonomi örgütlerinde işbirliği yaparlar.

Madde 5

Taraflar bu alanda yürürlükteki uluslararası hukuku dikkate alarak, dünyanın durumunu iyileştirmek ve istikrara kavuşturmak için uluslararası çabaların etkinliğinin artırılmasına katkıda bulunurlar.

Taraflar, bilgi değişimi, teknik ve bilimsel bilgi transferi ve karşılıklı istişare yoluyla bu alanda işbirliği yapar, bu yolla böyle bir işbirliği için hukuki temeli tesis ederler.

Madde 6

Taraflar, ikili ilişkilerin geliştirilmesi ve derinleştirilmesini sağlamak amacıyla farklı düzeylerde düzenli istişareler yürütürler.

Madde 7

Taraflar, uluslararası güvenliği güçlendirmek için faaliyetlerinin eşgüdümü ve ikili işbirliğinin artırılması amacıyla Dışişleri Bakanlıkları arasındaki siyasi istişareler düzenlenmesi ve çeşitli devlet kurumları temsilcileri arasındaki

toplantılar dâhil her iki devletin yasama ve yürütme organlariyla her düzeyde görüş alışverişini teşvik ederler.

Madde 8

Taraflar, yerel makamları arasında işbirliğini destekler ve şehir ve kasabaları arasında birlikleri teşvik ederler.

Taraflar, insan hak ve özgürlüklerine saygı duyulmasına ve her iki Tarafın makamları arasında doğrudan temasların artırılmasına katkısı olabilecek fikir ve bilgi alışverişini sosyal erişim, tanıtım ve bütünleşme faaliyetleri düzenleyerek teşvik ederler.

Taraflar, kültür kurumları arasındaki temasları teşvik eder ve turizm ve spor alanlarında ilişkilerin geliştirilmesini desteklerler.

Madde 9

1. Taraflar 7 Mart 2009 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması uyarınca ikili ticaretin geliştirilmesine matuf mekanizmaları destekler ve her bir tarafın iç mevzuatı ve uluslararası hukuk kuralları uyarınca yatırımların teşviki ve çekilmesi için elverişli koşulları yaratırlar.

2. Taraflar ortak ilgi alanlarında programların ve projelerin oluşturulması ve uygulanması yoluyla, teknik, bilimsel ve teknolojik işbirliğinin geliştirilmesini teşvik ederler.

3. Taraflar Türk ve Paraguaylı ticaret ve mali yapıları ve Avrupa ve Latin Amerika'da geliştirilen bütünleşme mekanizmaları hakkında bilgi alışverişinde bulunurlar.

Madde 10

1. Taraflar uygulayıcılarının saikleri ve hedefleri ne olursa olsun, terörizmin tüm biçimlerine karşı tutumlarını teyit ederler. Taraflar terörizmin hiçbir koşulda haklı gösterilemeyeceğini yinelerler.

2. Taraflar Devletlerinde yürürlükteki ilgili mevzuata uygun olarak, uluslararası terörizm ve silah, uyuşturucu ve ulusal miras öğelerinin kaçakçılığı ile mücadelede işbirliği yaparlar.

Madde 11

Taraflar, gerekli gördükleri takdirde, bu Anlaşmanın amaçlarını gerçekleştirmek için ilave anlaşma/protokoller akdedebilir.

Madde 12

1. İşbu Anlaşma çerçevesinde Taraflar arasındaki işbirliği her iki ülkenin yürürlükteki kuralları ve düzenlemelerine uygun olarak gerçekleştirilecektir.

2. Bu Anlaşma her bir Tarafın diğer Devletlerle ilişkilerine dair ikili ve ya çok taraflı anlaşmalar çerçevesindeki hak veya taahhütlerini etkilemez.

Madde 13

Taraflar bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulanmasından doğan tüm anlaşmazlıkları, barışçı yollarla ve dostça, yerleşik ilkelere uygun olarak çözerler.

Madde 14

1. Bu Anlaşma, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuki usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

2. Bu Anlaşma, Taraflardan herhangi biri Anlaşmayı sona erdirme niyetini, en az üç (3) ay önce karşı Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde süresiz yürürlükte kalır.

31 Ocak 2017 tarihinde Asuncion'da tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde ikişer asil nüsha halinde imzalanmıştır. Yorumda farklılık halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

PARAGUAY CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Eladio LOIZAGA
Dışişleri Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 167

İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/1583 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Genel Gerekçesi **4**
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**
- **Teklif Metni** **10**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **10**
- **Mutabakat Zaptı** **11**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 420144 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. *30/01/2019*

Binali Yıldırım
İzmir
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1583)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu Mutabakat Zaptı; Türkiye ve Kenya arasında hidrokarbonlar, elektrik, hidroelektrik enerji santralleri, termik enerji santralleri ve yenilenebilir enerji alanlarında işbirliğinin geliştirilmesini hedeflemekte ve bu hedef doğrultusunda her iki ülkede tarafların ilgili şirketlerinin enerji ve hidrokarbonlar sektörüne yatırım yapmalarının teşviki ile petrol ve gaz arama ve üretiminin geliştirilmesi ve teşviki, petrol türevlerinin depolanması, pazarlanması, taşınması ve dağıtımı, elektrik tesislerinin inşası, yönetimi ve elektrik iletimi konularında ortak projelerin tespit edilmesi ve geliştirilmesini kapsamaktadır.

Ayrıca, Mutabakat Zaptı çerçevesinde müşterek işbirliği planlarının gerçekleştirilmesi için taraflar arasında, uygun olduğunda, Enerji ve Hidrokarbon Çalışma Grubunun kurulması öngörülmüştür.

Doğu Afrika ülkeleri arasında stratejik bir konuma ve yeraltı ile yerüstü kaynaklara sahip olan Kenya Cumhuriyeti ile Ülkemiz arasında enerji ve hidrokarbonlar alanında işbirliğinin geliştirilmesinde yarar görülmekte olup söz konusu Mutabakat Zaptı ile bu işbirliğinin somut projeler haline getirilmesi sağlanmış olacaktır.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-13144 *25 Ocak 2019*
Konu: Mutabakat Zaptı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *29/1/2020*
Esas No: 2/1583
Karar No: 118

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/1/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptı", 31/1/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 27/3/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/1583 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 15/1/2020 tarihli 18'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ile Kenya arasında; hidrokarbonlar, elektrik, hidroelektrik ve termik enerji santralleri ile yenilenebilir enerji alanlarında iş birliğinin geliştirilmesini ve tarafların ilgili şirketlerinin enerji ve hidrokarbonlar sektörüne yatırım yapmalarının teşviki ile petrol ve gaz arama ve üretiminin geliştirilmesini ve teşvikini, petrol türevlerinin depolanmasını, pazarlanmasını, taşınmasını ve dağıtımını, elektrik tesislerinin inşası, yönetimi ve elektrik iletimi konularında ortak projelerin tespit edilmesini ve geliştirilmesini ve müşterek iş birliği planlarının gerçekleştirilmesi için Enerji ve Hidrokarbon Çalışma Grubu'nun kurulmasını öngören Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Afrika'yla ortaklık politikasına dönen açılım stratejimiz kapsamında Kenya'nın Afrika Boynuzunda önemli bir oyuncu olarak görüldüğü,

Kenya'da 1.761 kayıtlı vatandaşımızın olduğu, TİKA'nın 2012-2018 yılları arasında Kenya'da yaklaşık 8,5 milyon dolar değerinde 200 proje gerçekleştirdiği, Kenya'nın öncelikleri doğrultusunda son dönemde sağlık alanındaki projelere ağırlık verildiği, ticaret hacmimizin 2002 yılındaki 10 milyon dolar düzeyinden geçtiğimiz yıl itibarıyla yaklaşık 250 milyon dolar seviyesini yakaladığı, çoğu KOBİ niteliğinde yaklaşık 40 Türk işletmenin bulunduğu ve burada firmalarımızın yaptığı yatırımlarının tutarının 25 milyon dolar civarında olduğu, müteahhitlik firmalarımızın bugüne kadar 400 milyon dolar değere yakın 11 proje üstlendiği,

Özellikle yenilenebilir enerji alanında potansiyeli yüksek olan bu ülke ile enerji alanında iş birliğinin geliştirilmesinde fayda olduğu, önümüzdeki dönemde Kenya'da 5 bin megavat ilave enerji ihtiyacının ortaya çıkacağı ve ülkenin özellikle yenilenebilir enerji yatırımlarına ihtiyaç duyacağı,

Ülkenin 2019'da Turkana Bölgesi'ndeki petrol sahalarından çıkarılan petrolü ihraç etmeye başladığı ve kendi petrol araştırmalarına ek olarak Güney Sudan ve Uganda'daki petrol kaynaklarının Kenya toprakları üzerinden taşınmasına yönelik projeleri de hayata geçirdiği,

Kenya'nın kendisini bölgesel bir enerji merkezi olarak konumlandırmaya çalıştığı,

Bu anlamda uzmanlığa ve yatırımlara ihtiyaç duyması nedeniyle Kenya'yla rüzgâr ve jeotermal enerji ile ham petrol işletme başta olmak üzere, enerji ve hidrokarbon alanlarında iş birliğimizin geliştirilmesinin ülkemize önemli yatırım fırsatları sunacağı,

Bu anlayışla Kenya'yla Enerji ve Hidrokarbon Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptı'nın Cumhurbaşkanı Kenya'nın 2014 yılında ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında imzalandığı,

Mutabakat Zaptı çerçevesinde oluşturulacak çalışma grubuyla, iki ülke arasında enerji alanında potansiyel iş birliği imkânlarının değerlendirileceği,

Mutabakat Zaptının petrol ve doğal gaz arama ve üretiminin geliştirilmesi ve teşviki; petrol ürünlerinin depolanması, pazarlanması ve dağıtımı; petrol altyapılarının inşası ve bakımı, doğal gaz altyapılarının yapımı ve bakımı, elektrik tesislerinin yapımı, yönetimi ve elektrik iletimi alanlarında ortak projeler geliştirilmesinin teşvikini öngördüğü,

Yine, Mutabakat Zaptıyla hidrokarbon politikalarının uygulanması ve geliştirilmesinden sorumlu yetkililerin ve uzmanların karşılıklı ziyaretlerinin ve enerji santralleri konusunda eğitim kurslarının da teşvik edildiği,

Mutabakat Zaptının yenilenebilir enerji alanında AR-GE faaliyetlerine, elektrik alanında sürdürülebilir kalkınmaya ve enerji verimliliğine yönelik projelerin geliştirilmesini öngördüğü,

Tarafların bu alanlarda uygulayacakları projelerin koşul ve şartları hususunda ayrı bir anlaşmayla mutabakata varmalarının gerekeceği,

Kenya hukuku çerçevesinde, Kenya makamları nezdinde bu Anlaşmanın onay sürecine tabi olmadığının tarafımıza iletildiği,

Mutabakat Zaptının ülkemizce onaylandığı takdirde hemen yürürlüğe gireceği,

Afrika açılımı ülkemizde 1998 yılında ilk defa Afrika Eylem Planı'yla gündeme gelmesi Afrika farkındalığı açısından bir milat olduğu, ülkemizin 2003 yılında ticari bakışla yeni bir beyanı ile 2005 yılında Afrika açılımı değerlendirildiğinde ortaya öncelikli ülkeler arasında Kenya'nın da çıktığı, Uganda'ya, Tanzanya'ya, Ruanda'ya erişim açısından bölgesinde Kenya'nın önemli jeopolitik varlığı;

Yenilenebilir enerjide alanında DEİK'in ve iş adamlarının teşvik edildiği, TEİAŞ ve TEDAŞ'da Kenyalı teknisyenlere eğitimlerin verildiği, ancak verilen eğitimlerin parça başı olduğu, sürdürülebilir hâle gelmesi için diğer devlet kuruluşlarımızla, TİKA ve Dışişleri Bakanlığı, eş güdüm içerisinde hareket etmek gerektiği,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyesi milletvekilleri tarafından komisyonumuzda yapılan görüşmelerde ise;

Kenya halkının petrol gelirlerinin halka adil yönden yansımaması konusunda ciddi kaygılarının olduğu, Kenya Hükûmetiyle ikili anlaşmalar yaparken karşılıklı olarak daha şeffaf ve hesap verilebilir olmanın önemli olduğu ve ekolojik kaygıların ve çevreye verilen zararların, oradaki yerel halka verilecek olan zararların göz önünde bulundurulması gerektiği,

Afrika kıtasının geneli itibarıyla madenler ve hidrokarbon yataklarıyla alakalı ülkemizin yapmış olduğu herhangi maden arama, tespit ve çıkarma olup olmadığı,

dile getirilmiştir.

Hükümet adına yöneltilen soru ve iddialara ilişkin yapılan açıklamalarda;

Ekolojik açıdan dünyada ciddi bir samimiyetsizliğin olduğu, çevreyi en çok kirletenlerin dünyanın ekonomisine en çok katkıda bulunanlar olduğu, Paris Anlaşması'ndan sonra hâlâ istenilen noktaya gelişmiş ülkelerde gelinemediği, ancak yerel kaynaklarımızı en temiz şekilde kullanmak niyetinde olunduğu,

Afrika riskli bir bölge olduğu için dünyadaki büyük şirketlerin maksimum faydayı minimum zamanda alıp riski minimize ederek çıkmak istedikleri, ülkemizin bakışı açısının uzun vadeli olduğu, burada Türkiye'nin kendi kültürüyle yoğurduğumuz bir iş modelinin oluşturulduğu, karşı tarafı eğitmeye ve öğretmeye dayalı, onlara katkıda bulunmaya dayalı bir iş modeli gözetildiği,

Afrika'ya açılmaya başlanıldığında MTA'nın madenlerin aramasını yapabildiği ancak satışını, ticaretini yapamadığı, bu nedenle MTA International'in kurulduğu, şu an saha olarak Sudan, Nijer, Özbekistan ve Gine'de maden olasılıklarının arandığı,

Sondaj maliyeti, rezerv ispatı gibi süreçlerin 50 milyon dolar rakamlarına ulaşan maliyetlerle yapıldığı, rezerv ispatından sonra işletmeciliğinin yapılmasının kolay olduğu, bu yüksek maliyetlerin Türk maden şirketlerinin bölgeye gitmesini sınırladığı, dolayısıyla MTA olarak öncelikle finansal kolaylığı devlet olarak üstlenip özel sektörün de önünü açacak bir kurgu içinde oldukları,

belirtilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü redaksiyon yetkisiyle birlikte aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Sena Nur Çelik*
İstanbul	Denizli	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı	*Tulay Hatımoğulları Oruç*	*Asuman Erdoğan*
İzmir	Adana	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Mustafa Canbey	*Atilla Ödünç*	*Kamil Aydın*
Balıkesir	Bursa	Erzurum
(Bu raporun özel sözcüsü)		

Üye	Üye	Üye
Utku Çakırözer	*Ali Şahin*	*Mehmet Güzelmansur*
Eskişehir	Gaziantep	Hatay
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Yunus Emre*	*Ümit Özdağ*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İzmir	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM'IN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ VE HİDROKARBON ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ VE HİDROKARBON ALANINDA İŞ BİRLİĞİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ENERJİ VE HİDROKARBON ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI

ÖNSÖZ

Bundan böyle tek tek **"Taraf"** ve birlikte **"Taraflar"** olarak adlandırılacak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti;

İki ülke arasında mevcut olan yakın ve dostane ilişkileri **DİKKATE ALARAK**;

Taraflardan her birinin ilgili uluslararası yükümlülüklerine **SAYGI GÖSTEREREK**;

İki ülke arasında enerji ve hidrokarbon sektörlerindeki mevcut işbirliğini **KABUL EDEREK**;

Enerji ve hidrokarbon alanlarındaki bu işbirliğini hakkaniyet, karşılıklı saygı ve müşterek menfaatler ilkeleri temelinde güçlendirmeyi **ARZU EDEREK**;

Enerji ve hidrokarbon alanlarında ikili işbirliğini destekleyip teşvik etmek üzere Taraflar arasında kurumsal bir işbirliği ilişkisi için temel oluşturmayı **ARZU EDEREK**;

aşağıdaki hususlar üzerinde **ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:**

MADDE 1
AMAÇ

İşbu Mutabakat Zaptının amacı, Tarafların uzmanlıklarını ve gelişim ihtiyaçlarını hesaba katarak, Taraflar arasında enerji ve hidrokarbon alanlarında işbirliğinin karşılıklı anlayış temelinde geliştirilmesini teşvik etmektir.

MADDE 2
YETKİLİ MERCİLER

1. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptı'nın uygulanması amacıyla aşağıdaki yetkili mercileri görevlendirmiştir:

(a) Türkiye Cumhuriyeti tarafında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı; ve
(b) Kenya Cumhuriyeti tarafında ise Enerji ve Petrol Bakanlığı.

2. İşbu 2. Madde'nin 1. fıkrasında belirlenen yetkili merciler aşağıdaki hususlardan sorumlu olacaktır:

(a) Program ve projelerin belirlenmesi;
(b) İşbu Mutabakat Zaptı'nın uygulanmasına ilişkin ilerlemelerin gözden geçirilmesi ve rapor olarak Taraflara sunulması;
(c) Program veya projelerin değerlendirilmesi ve sonuç ve tavsiyelerin Taraflara rapor edilmesi;

MADDE 3
İŞBİRLİĞİ ALANLARI

1. Taraflar, aşağıda sıralanan yollarla, enerji ve hidrokarbon alanında projeler ve işbirliği geliştirmeyi teşvik edeceklerdir:

(a) Taraflar arasında aşağıdaki alanlarda ortak projelerin tespit edilmesi ve geliştirilmesi;

(i) petrol ve gaz arama ve üretiminin geliştirilmesi ve teşviki;
(ii) petrol türevlerinin depolanması, pazarlanması, taşınması ve dağıtımı
(iii) petrol altyapılarının inşası ve bakımı;
(iv) gaz altyapılarının inşası ve bakımı ile gaz teknolojilerinin uygulanması ve
(v) elektrik tesislerinin inşası, yönetimi ve elektrik iletimi

(b) Hidrokarbon politikalarının geliştirilmesi ve uygulanmasından sorumlu politika belirleyiciler ve teknik uzmanların karşılıklı ziyaretleri;

(c) Her iki Tarafın uzmanları için hidrokarbonlar, hidroelektrik enerji santralleri ve termik enerji santralleri sanayisinde ihtisas eğitim kurslarının teşvik edilmesi;

(d) Enerji ve hidrokarbon alanlarında yatırımları çekmek amaçlı çalıştay, konferans ve sergilere müşterek katılım;

(e) Aşağıdaki hususlarda yenilenebilir enerji alanında projeler geliştirilmesi;
(i) araştırma ve geliştirme;
(ii) elektrik alanında sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun hafifletilmesi;
(iii) enerji verimliliği.

1. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptı kapsamında işbirliğinin bir parçası olarak taahhüt altına alınan herhangi bir program veya projenin uygulanmasına ilişkin koşullar ve şartlar üzerinde ayrı bir anlaşmayla mutabakata varacaklardır.

MADDE 4
ÇALIŞMA GRUPLARI

1. Taraflar, müşterek işbirliği planlarının gerçekleştirilmesi ve ayrıca işbu Mutabakat Zaptı'nın 3. Maddesinde belirtilen alanlarda gerçekleştirilecek çalışmaların uygulanması ve analizi amacıyla, uygun olduğunda, bir çalışma grubu (bundan böyle **"Enerji ve Hidrokarbon Çalışma Grubu"** olarak anılacaktır) tesis edeceklerdir.

2. Enerji ve Hidrokarbon Çalışma Grubunun toplantı gündemi, yeri ve zamanı hakkında Taraflar karşılıklı mutabakat sağlayacaklardır.

MADDE 5
YATIRIM

1. Taraflar, enerji ve hidrokarbon alanlarında kamu ve özel sektör yatırımcıları için çok sayıda potansiyel yatırım alanı olduğu hususunda hemfikirdirler.

2. Taraflar, ilgili şirketlerini her iki ülkede enerji ve hidrokarbon sektörlerine yatırım yapmaları için teşvik edeceklerdir.

MADDE 6
HARCAMALAR

1. Taraflar, her bir Tarafın ülkesinde geçerli ilgili mevzuatı ve bu hedef için tahsis edilen fonlar çerçevesinde işbirliği yapacaklardır.

2. Taraflar, üzerinde mutabık kalınan alanlarda, seyahat masrafları uzmanı gönderen Tarafça karşılanacak şekilde uzman değişimi sağlayacaklardır.

MADDE 7
RAPORLARIN YAYINLANMASI VE GİZLİLİK

1. İşbu Mutabakat Zaptı kapsamında yürütülen işbirliğine ilişkin spesifik programların henüz kamu malı olmayan ürün veya sonuçları Taraflarca gizli tutulacaktır.

2. Taraflardan biri, bu tür ürün veya sonuçları üçüncü bir tarafla paylaşmak isterse, önceden diğer Tarafın yazılı olurunu alacaktır.

3. İşbu Mutabakat Zaptı kapsamında yürütülen işbirliğine ilişkin spesifik programların ürün veya sonuçları, ancak Tarafların yazılı rızasıyla yayınlanabilir.

MADDE 8
İHTİLAFLARIN HALLİ

İki Taraf arasında, işbu Mutabakat Zaptı'nın yorumlanması, uygulanması veya yürütülmesinden doğan herhangi bir ihtilaf, Taraflar arasında diplomatik yollardan yapılacak istişareler veya müzakereler yoluyla dostane biçimde çözümlenecektir.

MADDE 9
DEĞİŞİKLİK

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların karşılıklı rızasıyla, herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Mutabakat Zaptı'nın 12. Maddesi'nin 1. fıkrasında düzenlenen hukuki prosedür uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE 10
İHBARNAMELER

İşbu Mutabakat Zaptı'na ilişkin herhangi bir ihbarname yazılı olarak diplomatik kanallarla işbu Mutabakat Zaptı'nın 2. Maddesi'nin 1. fıkrasında belirlenen yetkili merciler vasıtasıyla iletilecektir.

MADDE 11
FİKRİ MÜLKİYET

Taraflar, ilgili ulusal mevzuatları ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ve/veya Kenya Cumhuriyeti'nin taraf oldukları uluslararası antlaşmalar uyarınca, işbu Mutabakat Zaptı kapsamında transfer edilecek veya oluşturulacak fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlayacaktır. İşbu Mutabakat Zaptı amaçları kapsamındaki fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm'de imzalanan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütünün Kurulmasına dair Sözleşmenin 2. Maddesinde belirtilen anlamı taşıyacaktır.

MADDE 12
YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE VE SONLANDIRMA

1. İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla bir diğerine yaptıkları son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Mutabakat Zaptı, 5 (beş) yıl süre ile yürürlükte kalacak ve süresinin bitiminden en az 30 (otuz) gün önce Taraflardan biri işbu Mutabakat Zaptı'nı sona erdirme niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 5 (beş) yıllık süreler için kendiliğinden uzayacaktır.

3. Bu Mutabakat Zaptı, herhangi bir Taraf'ça, işbu Mutabakat Zaptını feshetmeye ilişkin niyetini 6 (altı) ay önceden yazılı olarak diğer Taraf'a diplomatik yollarla iletmek kaydıyla her an feshedilebilir.

4. İşbu Mutabakat Zaptı sonlandırıldığında, işbu Mutabakat Zaptı'nın veya işbu Mutabakat Zaptı uyarınca Taraflarca yürürlüğe konulan herhangi bir anlaşmanın hükümleri, işbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde üstlenilmiş veya başlatılmış herhangi bir mevcut veya sona ermemiş yükümlülük veya programa hükmetmeye devam edecektir. Bir önceki cümlede belirtilen yükümlülükler veya programlar tamamlanıncaya kadar bu tür yükümlülükler veya programlar, işbu Mutabakat Zaptı halen yürürlükteymiş gibi devam ettirilecektir.

İşbu Mutabakat Zaptı, **YUKARIDAKİ HUSUSLAR MUVACEHESİNDE,** ilgili Hükümetlerin bu konuda tam yetkili temsilcileri tarafından her biri aynı derecede geçerli olmak üzere iki asıl nüsha halinde Türkçe ve İngilizce olarak imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

8 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Taner YILDIZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Amb. Amina C. MOHAMMED
Dışişleri ve Uluslararası Ticaret Bakanı

TBMM Basımevi - 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 168

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

- **2/1795 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**

- **Teklif Metni** **9**

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **9**

- **Protokol Metni** **10**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 456078 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolü"nün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

26/04/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1795)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolü" 26 Aralık 2017 tarihinde Encemine'de imzalanmıştır. Söz konusu Protokol ile iki ülke arasındaki mevcut dostluk ilişkileri temelinde ekonomik, teknik, sosyal, kültürel ve diğer alanlarda işbirliğinin geliştirilmesi, karşılıklı ekonomik ve sosyal kalkınmaya yardımcı olunması, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının (TİKA) Çad'da koordinasyon ofisi açabilmesi ve TİKA tarafından bu ülkede uygulamaya konulacak proje ve programların hukuki zemininin tesis edilmesi hedeflenmektedir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-66214 *12 Nisan 2019*
Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26 Aralık 2017 tarihinde Encemine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolü"nü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *30/1/2020*
Esas No: 2/1795
Karar No: 124

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 12/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolü", 26/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 8/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/1795 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 15/1/2020 tarihli 18'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ve Çad arasındaki mevcut dostluk ilişkileri temelinde ekonomik, teknik, sosyal, kültürel ve diğer alanlarda iş birliğinin geliştirilmesini ve bu iş birliğinin yasal ve kurumsal çerçevesinin belirlenmesini teminen imzalanan Protokol'ün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Çad'la siyasi ilişkilerimizin tarihinin 16'ncı yüzyıla kadar uzandığı ve köklü bir iş birliğimizin bulunduğu,

Bu ülke ile Cumhurbaşkanlığı düzeyinde gerçekleşen ziyaretlerle ticari iş birliğimizin de önemli bir ivme yakaladığı,

Çad'la 2002'de 4 milyon dolar olan ticaret hacmimizin geçtiğimiz yıl 70 milyon dolar seviyesine yükseldiği, bu rakamın 100 milyon seviyesinin üzerine çıkarılmasının hedeflendiği,

Türk Hava Yolları, TİKA ve Türkiye Maarif Vakfının Çad'da faaliyet gösterdiği,

TİKA Çad Program Koordinasyon Ofisinin esasen 2015 yılında büyükelçiliğimize bağlı olarak faaliyetlerine başladığı ve bugüne kadar bu ülkeye 3 milyon doların üzerinde kalkınma yardımı sağladığı,

Ülkemizin sadece geçtiğimiz yıl Çad'a sağladığı yardım miktarının 10 milyar dolar düzeyinde olduğu,

Sayın Cumhurbaşkanımızın ziyareti sırasında Çad tarafının ilköğretimden liseye kadar ders kitaplarının basılması için bir matbaa kurulmasına yönelik talebi üzerine TİKA Çad Ofisinin 500 bin dolarlık bu projeyi tamamladığı,

Türk-Çad Dostluk Külliyesi yapımı için ülkemize 230 dönüm arsa tahsis edildiği, bu konudaki çalışmaların da devam ettiği,

Komisyonumuzda görüşülen ve 2017'de Encemine'de imzalanan iş birliği Protokolünün ülkelerimiz arasındaki ekonomik, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında iş birliğini geliştirmek, karşılıklı ekonomik ve sosyal kalkınmaya yardımcı olmak amacıyla hazırlandığı,

Protokol'ün, TİKA'nın Çad'da TİKA Program Koordinasyon Ofisi tarafından temsil edileceğini ve gerek duyulması hâlinde diğer kentlerde de koordinasyon ofisleri açabileceğini belirttiği,

Yine, Protokole göre Türk uyruklu TİKA personelinin 1961 tarihli diplomatik ilişkiler hakkında Viyana Sözleşmesi uyarınca idari ve teknik personele tanınan ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmasının öngörüldüğü,

Protokolün ayrıca TİKA'ya ait taşınır ve taşınmaz mallar ile maaşlar için vergi ve harç muafiyeti getirdiği,

TİKA'nın Çad'da 2015'ten beri sürdürdüğü faaliyetlerin esasen bu Protokolle sağlam bir hukuki zemine kavuşmuş olacağı,

Protokol çerçevesinde tarım, tarım endüstrisi ve gıda işletme sanayisi, kırsal ve kentsel kalkınma, yoksullukla mücadele programları, su, orman ve jeolojik kaynakların değerlendirilmesi, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin desteklenmesi, altyapı, enerji ve taşımacılık, kültür ve turizm, eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma, kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, idari yapıların güçlendirilmesi ve STK'ler, üniversiteler gibi kuruluşlarla iş birliği, makroekonomik yönetimin geliştirilmesi, istatistik kurumlarının, sosyal ve ekonomik analizin geliştirilmesi, yönetişim gibi başlıkların ülkelerimiz arasındaki iş birliğinde öne çıktığı,

Çad'ın en az gelişmiş, en fakir ve yardıma en çok muhtaç, aynı zamanda iklim değişikliği, kuraklık ve açlık sorunlarından en çok etkilenen ülkelerden bir tanesi olduğu, ayrıca Afrika Kıtası'ndaki coğrafi konumu nedeniyle burada yaşanacak bir karışıklığın civar ülkelere sıçrama olasılığının yüksek olduğu,

Bu nedenle bu ülkedeki terörizmin engellenmesinde TİKA'nın varlığının bir nevi katkı sunacağı,

Ayrıca Fransa'nın Afrika'daki etkisini kaybetmesiyle ortaya çıkacak güç boşluğu karşısında coğrafi ve kültürel bir geçiş ülkesi olan bu ülkede Türkiye'nin varlığının bölgenin istikrarı ve Türkiye'nin çıkarları için önem arz ettiği,

Hâlihazırda dışarıdan ithal ettiğimiz Arap zamkı ve susam ürünlerinin Çad'dan oldukça ekonomik fiyatlara temin edilebildiği; Türkiye'nin ise Çad'a bölgede ihtiyaç duyulan tarım ve sağlık ekipmanları gibi ürünleri ihraç ettiği,

Bu kapsamda TİKA Ofisinin varlığının Türk menşeli ürünlerin bölgeye girişi için de önem arz ettiği,

ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir. Maddelerin oylamasından sonra Teklifin tümü oya sunulmuş ve redaksiyon yetkisiyle birlikte oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Sena Nur Çelik*
İstanbul	Denizli	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı	*Tulay Hatımoğulları Oruç*	*Asuman Erdoğan*
İzmir	Adana	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Mustafa Canbey	*Atilla Ödünç*	*Kamil Aydın*
Balıkesir	Bursa	Erzurum
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Utku Çakırözer	*Ali Şahin*	*Mehmet Güzelmansur*
Eskişehir	Gaziantep	Hatay
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Yunus Emre*	*Ümit Özdağ*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İzmir	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ÇAD CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TEKNİK VE KALKINMA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ÇAD CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TEKNİK VE KALKINMA İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 26 Aralık 2017 tarihinde Encemine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolü"nün onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ÇAD CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TEKNİK VE KALKINMA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır),

İki Tarafın egemenliğine ve eşitliğine karşılıklı saygı ve halkları için yararlı, sürdürülebilir ve uyumlu bir insani kalkınma arayışı temelinde ortaklık ve işbirliği ilişkilerinin geliştirilmesi çerçevesinde;

Türkiye – Çad teknik ve kalkınma işbirliğinin yönetilmesi süreci çerçevesinde, eşitlik, karşılıklı saygı, karşılıklı fayda, diyalog ve paylaşılan sorumluluk temelinde kurulacak ikili işbirliği için siyasi ve hukuki bir çerçeve oluşturmanın önemini dikkate alarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya ve karara varmışlardır:

MADDE 1

AMAÇ

İşbu Protokol'ün amacı, karşılıklı anlaşma yoluyla, Türkiye ile Çad arasındaki ikili işbirliğinin yasal ve kurumsal çerçevesini belirlemektir.

MADDE 2

TEKNİK VE KALKINMA İŞBİRLİĞİNİN HEDEFLERİ

Bu işbirliğinin öncelikli hedefi sürdürülebilir kalkınmayı desteklemektir. Bu işbirliği kapsamında, taraflar, kalkınma projelerini hedefler, yerel kaynakları kullanır, yerel iş imkânları yaratır ve insan kaynaklarını değerlendirirler. Bu işbirliği, mümkün olduğu ölçüde, teknoloji aktarımını, teknik yardımı, kapasitelerin arttırılmasını, tecrübe alışverişini ve bu hususların hayata geçirilmesini kolaylaştırma amacı taşımaktadır.

MADDE 3

ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER

Taraflar arasındaki işbirliği öncelikle aşağıdaki alanlarda gerçekleştirilecektir:

1. Tarım, tarım endüstrisi ve gıda işleme sanayisi,
2. Kırsal ve kentsel kalkınma ve bölge planlaması,
3. Yoksullukla mücadele programlarının desteklenmesi,
4. Su, orman ve jeolojik kaynakların değerlendirilmesi,
5. Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin desteklenmesi,
6. Altyapı,
7. Enerji,
8. Taşımacılık,

9. Kültür ve Turizm,

10. Eğitim, öğretim ve bilimsel araştırma,

11. Kurumsal kapasitelerin geliştirilmesi, idari yapıların güçlendirilmesi ve İlgili taraflarla işbirliği (Sivil toplum, dernekler, işveren birlikleri ve sendikalar, üniversiteler ve özel şirketler),

12. Farklı bölgelerdeki ekonomik programların ve rekabet merkezlerinin analizi ve uygulanması,

13. Makro-ekonomik yönetimin geliştirilmesi,

14. Milli stratejinin, istatiksel yapıların ve sosyal ve ekonomik analizin geliştirilmesi,

15. Koruma Ekipmanı,

16. Yönetişim.

MADDE 4

YÜRÜTME ORGANLARI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti işbu Protokol'ün uygulanmasına ilişkin olarak Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nı (bundan sonra "TİKA" olarak anılacaktır) yetkili kılar.

TİKA, Çad Cumhuriyeti'nde "TİKA Program Koordinasyon Ofisi" tarafından temsil edilir.

Ofisin merkezi Encemine'de yerleşiktir. Gerek duyulması ve Türk tarafının talebi hainde Çad hükümetinin onayıyla Çad'ın diğer kentlerinde başka Koordinasyon Ofisleri de açılabilir.

Çad Cumhuriyeti Hükümeti işbu Protokolün uygulanmasına ilişkin olarak Dışişleri Bakanlığını yetkili kılar.

MADDE 5

İMTİYAZLAR VE MUAFİYETLER

1. Türk uyruklu TİKA personeli 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi uyarınca idari ve teknik personele tanınan ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanabilecektir.
2. Türk uyruklu personel ile bunların aile fertlerinin kişisel kullanımları için tahsis edilen eşya ve her aile için bir taşıt gümrük vergilerinden muaf olacaktır.
3. Türk uyruklu personele ve TİKA hesabına görev yapan uzmanlara TİKA tarafından ödenecek maaş, ücret ve primler, maaşlara uygulanan her türlü vergi ve harçlardan muaf olacaktır.
4. Türk uyruklu personel ve tüm TİKA çalışanları yürürlükte olan düzenlemeler uyarınca Türk ya da Çad sosyal güvenlik sistemine tabi olacaklardır.
5. İşbu Protokol kapsamında ya da Protokol'e dayanan özel bir anlaşma çerçevesinde, TİKA'nın temsilciliğindeki taşınır ve taşınmaz mallar, Türk hükümetince gerçekleştirilen ve finanse edilen her türlü program ve projeler, malzeme satın alınması ve ithal edilmesi ile döviz transferleri taraf Devletlerin her birinde yer alan tüm vergi ve harçlardan muaf olacaktır.
6. TİKA Program Koordinasyon Ofisi Çad'da yabancı döviz hesapları açabilir.

MADDE 6

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Taraflar, işbu Protokol'de öngörülen hedeflere ulaşabilmek için gerekli tüm idari ve mali tedbirleri alacaklardır.

Bu amaçla, Tarafların ortaklaşa veya tek taraflı olarak iç ve dış denetim yapmaya hakkı vardır. Taraflardan biri tek taraflı olarak bir denetim gerçekleştirirse, diğer Tarafa bilgi amaçlı bir ön bildirim gönderecektir.

MADDE 7

SON HÜKÜMLER

İşbu Protokol, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını Tarafların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Protokol 5 yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan her biri Protokol'ü sona erdirme niyetini herhangi bir zamanda diğer Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak 6 ay önceden bildirebilir. Taraflardan biri Protokolü sona erdirme niyetini, yürürlük süresi dolmadan 6 ay önce karşı Tarafa diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirmediği sürece Protokol 5'er yıllık süreler halinde otomatik olarak yenilenecektir.

İşbu Protokol, Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Kabul edilen değişiklikler, bu maddenin 1. paragrafının hükümlerine uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Yukarıdaki hususları tasdiken, Hükümetlerin karşılıklı olarak yetkilendirdikleri tam yetkili temsilciler işbu Protokol'ü imzalamıştır.

İşbu Protokol 26 Aralık 2017 tarihinde Encemine'de Türkçe ve Fransızca iki asıl nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli olacak şekilde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına	**Çad Cumhuriyeti Hükümeti Adına**
Serdar Çam	**Asseïd Gamar Sileck**
TİKA Başkanı	**Dışişleri Bakanı Vekili ve Tarım, Sulama ve Tarım Aletleri Bakanı**

TBMM Basımevi - 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 170

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2402 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**

- **Teklif Metni** **9**

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **9**

- **Protokol Metni** **10**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 563809 evrak numaralı "Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokol"ün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2402)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci kapsamında Arnavutluk, Bulgaristan, İtalya, Kuzey Makedonya, Romanya, Türkiye ve Yunanistan, bölge güvenliğine katkıda bulunmak ve iyi komşuluk ilişkilerini geliştirmek maksadıyla 26 Eylül 1998 tarihinde Üsküp'te imzaladıkları Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması ile Güneydoğu Avrupa Tugayını (SEEBRIG) kurmuşlardır. SEEBRIG faaliyetleri söz konusu Anlaşma hükümleri uyarınca yürütülmektedir.

Müteakip dönemlerdeki ihtiyaçlar çerçevesinde bahse konu Anlaşmanın tadil edilmesi amacıyla 12 Ocak 1999 tarihinde Birinci Ek Protokol, 30 Kasım 1999 tarihinde İkinci Ek Protokol, 21 Haziran 2000 tarihinde Üçüncü Ek Protokol, 11 Aralık 2002 tarihinde Dördüncü Ek Protokol ve 21 Ekim 2009 tarihinde Beşinci Ek Protokol imzalanmış ve yürürlüğe girmiştir.

İtalya'nın 2015 yılında Anlaşmadan çekilmesi, 2015 yılı sonrası karargâh evsahipliği ve kritik dönüşümlü kadrolar tablosunun oluşturulması ile diğer ihtiyaçlar çerçevesinde 2016 yılında Altıncı Ek Protokolün oluşturulması çalışmalarına başlanmış ve bu çalışmalar 2018 yılında tamamlanmıştır. Bu itibarla "Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokol" 12 Haziran 2019 tarihinde Üsküp'te imzalanmıştır.

Söz konusu Protokol ile;

1. Anlaşmanın Tanımlar bölümünde mevcut olmayan ancak Anlaşmaya ilave edilmesine ihtiyaç duyulan terimlerin açıklanması,

2. SEEBRIG Karargâhının Konuşlanması ve Diğer Kritik Rotasyon Sıraları Tablosundaki değişikliklerin Anlaşmanın değiştirilmesine temel teşkil etmemesinin sağlanması,

3. İtalya'nın Anlaşmadan çekilmesi kapsamında düzenlemeler yapılması ve gözlemci ülkelerinin SEEBRIG Karargâhına irtibat personeli gönderebilmeleri,

4. Bölgesel istikrar ve uluslararası güvenlik alanında Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci üye ülkeleri arasında var olan işbirliğinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesine yönelik bölgesel bir girişim olarak Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücünün öneminin vurgulanması amaçlanmaktadır.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-182470 *11 Kasım 2019*
Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

12 Haziran 2019 tarihinde Üsküp'te imzalanan "Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokol"ü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *29/1/2020*

Esas No: 2/2402

Karar No: 119

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 11/11/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokol", 28/11/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 4/12/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen 2/2402 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 15/1/2020 tarihli 18'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'nın 'Tanımlar' bölümünde mevcut olmayan ancak Anlaşmaya ilave edilmesine ihtiyaç duyulan terimlerin açıklanmasını, SEEBRIG Karargâhının Konuşlanması ve Diğer Kritik Rotasyon Sıraları Tablosu'ndaki değişikliklerin Anlaşmanın değiştirilmesine temel teşkil etmemesinin sağlanmasını, İtalya'nın Anlaşmadan çekilmesi kapsamında düzenlemeler yapılmasını, gözlemci ülkelerin SEEBRIG Karargâhına irtibat personeli gönderebilmelerini ve Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü'nün öneminin vurgulanmasını teminen imzalanan Protokol'ün onaylanmasının uygun bulunması amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Ülkemizin ve ABD'nin girişimleriyle 1996 yılında başlatılan Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları sürecinin Güneydoğu Avrupa coğrafyasında güvenlik ve istikrarın güçlendirilmesine katkıda bulunmayı, iyi komşuluk ilişkilerinin ve bölge ülkeleri arasında iş birliğinin geliştirilmesini amaçladığı,

Süreç kapsamındaki en önemli gelişmelerden birinin, 26 Eylül 1998'de imzalanan Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasıyla kurulan Güneydoğu Avrupa Tugayı olduğu,

Anlaşmayı, Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Arnavutluk, İtalya, Kuzey Makedonya ve Yunanistan olmak üzere toplam 7 ülkenin imzaladığı,

Güneydoğu Avrupa Tugayı'nın, Birleşmiş Milletler veya AGİT himayesinde NATO veya AB liderliğinde çatışmaların önlenmesi ve barışa zorlama harekâtları haricindeki barışı destekleme harekâtlarında kullanılabildiği,

Tugay'ın bu kapsamda barışı koruma, barış yapma, barışın tesisi ve insani yardım operasyonlarında kullanılabildiği, isteğe bağlı uluslararası girişimlere katılabildiği ve barış için ortaklık çerçevesindeki faaliyetlere iştirak edebildiği,

Anlaşmaya göre bu kararların oy birliğiyle alınmasının gerektiği,

Tugay'ın daimi şekilde hazır tutulmayıp çağrı üzerine görevlendirme yapıldığı,

Kuruluşundan itibaren Tugayın üstlendiği en temel görevin, 2006 yılında altı ay süreyle "ISAF" olarak bilinen Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti bünyesindeki Kabil Çok Uluslu Tugay Karargâhının sorumluluğunu devralmak olduğu,

Tugay Karargâhının Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Arnavutluk, Kuzey Makedonya ve Yunanistan'dan 40'a yakın çekirdek personelle faaliyetlerini yönettiği,

Karargâhta ülkemizin de 4 personelinin bulunduğu,

Kurucu anlaşmayla Tugay Karargâhının yerinin 1998-2015 yılları arasında sırasıyla Bulgaristan, Romanya, Türkiye ve Yunanistan arasında her dört yılda bir değişmesinin planlandığı,

Karargâhın ev sahipliğini 2007-2011 döneminde ülkemizin üstlendiği,

Değişen şartlar ve Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasının uygulanmasına ilişkin yapılan değerlendirmeler çerçevesinde 1998 yılından sonra anlaşmaya ek protokollerin imzalandığı,

İtalya'nın 2015 yılında Anlaşmadan çekildiği,

Bulgaristan'ın 2017-2023 dönemi için Karargâha ev sahipliği yapamayacağını açıkladığı,

Bu nedenle 2015 sonrası işleyişle ilgili meselelerin ele alınması ve çözümlenmesi ihtiyacının ortaya çıktığı,

Ülkelerin Anlaşmanın ana metninin güncellenmesi hususunda uzlaşmaya varamaması üzerine Ek Altıncı Protokol üzerinde başlatılan çalışmaların 2018 yılında tamamlandığı,

Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasının ayrılmaz bir parçasını oluşturan bu Protokol'ün Üsküp'te Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Genelkurmay Başkan Yardımcıları Toplantısı'nda 12 Haziran 2019'da Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Arnavutluk, Kuzey Makedonya ve Yunanistan tarafından imzalandığı,

Protokol ile; Karargâhın konuşlanacağı yer ve diğer kritik rotasyon sıralarındaki değişikliklerin Anlaşmanın değiştirilmesini gerektirmemesinin, İtalya'nın anlaşmadan çekilmesi nedeniyle gerekli değişikliklerin yapılmasının, gözlemci ülkelerin Karargâha irtibat personeli gönderebilmelerinin ve bölgesel bir girişim olarak Güneydoğu Avrupa çok uluslu barış gücünün öneminin vurgulanmasının amaçlandığı,

ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Sena Nur Çelik*
İstanbul	Denizli	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı	*Tulay Hatımoğulları Oruç*	*Asuman Erdoğan*
İzmir	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Mustafa Canbey	*Atilla Ödünç*	*Kamil Aydın*
Balıkesir	Bursa	Erzurum
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Utku Çakırözer	*Ali Şahin*	*Mehmet Güzelmansur*
Eskişehir	Gaziantep	Hatay
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Yunus Emre*	*Ümit Özdağ*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İzmir	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASI'NA EK ALTINCI PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASI'NA EK ALTINCI PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 12 Haziran 2019 tarihinde Üsküp'te imzalanan "Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASI'NA EK ALTINCI PROTOKOL

12 Ocak 1999 tarihinde Atina'da imzalanan Birinci Ek Protokol, 30 Kasım 1999 tarihinde Bükreş'te imzalanan İkinci Ek Protokol, 21 Haziran 2000 tarihinde Atina'da imzalanan Üçüncü Ek Protokol, 11 Aralık 2002 tarihinde Roma'da imzalanan Dördüncü Ek Protokol ve 21 Ekim 2009 tarihinde Sofya'da imzalan Beşinci Ek Protokol ile ilaveler getirilen ve değiştirilen 26 Eylül 1998 tarihinde Üsküp'te imzalanmış olan Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü (GAÇBG) Anlaşmasına Taraf Devletler,

Metnin geri kalanında GAÇBG Anlaşması olarak adlandırılan, GAÇBG Anlaşması'nda belirtilen amaçlara ve ilkelere yönelik taahhütlerini tekrar teyit ederek.

SEEBRIG Karargâhı'nın 2015 Sonrası işleyişiyle alakalı meselelerin ele alınması ve çözümlenmesi ihtiyacını göz önünde tutarak.

Bölgesel istikrar ve uluslararası güvenlik alanında SEDM ülkeleri arasında var olan işbirliğinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesine yönelik bölgesel bir girişim olarak, GAÇBG'nün önemini yineleyerek.

Aşağıdaki konularda anlaşmışlardır.

MADDE 1

GAÇBG Anlaşması'nın MADDE-1'i aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"1. Bu Anlaşmada aşağıdaki ifadeler:

a. **"Gönüllüler Koalisyonu"** belirli harekâtlara siyasi, askeri, lojistik ve diğer türlü destek sağlayarak koalisyon oluşturması aracılığıyla birlikte harekete geçme hususunda anlaşmış olan devletler grubu."

b. **"Ortak Fonlar"** taraflarca sağlanan fonların, EK-E'ye göre, ortak bütçeye dahil olan ve yalnızca ortak harcamaları karşılamak üzere kullanılan fonlar.

c. **"Çatışmanın Önlenmesi"** ülke içinde veya ülkeler arasındaki gerilim ve anlaşmazlıkların şiddetli çatışmalara tırmanmasını engelleyecek yapısal ve diplomatik önlemlerin uygulanması anlamına gelir. İdeal olarak, yapılandırılmış erken uyarı, veri toplama ve çatışmalara sebep olan faktörlerin dikkatli analizi üzerine inşa edilmelidir. Çatışmaların önlenmesi faaliyetleri önleyici konuşlandırma ya da güven artırıcı önlemler içerebilir.

d. **"İhtimal Harekat Planları (COPs)"** planlama faktörlerinin (ölçek, kuvvetler, yön, riskler, harekat alanı gibi) tanımlanabildiği veya varsayılabildiği muhtemel harekatlar için geliştirilmiş planları ifade eder. Müteakip gerçek harekât planlamasına esas olmak üzere, bu planlar, ihtiyaç duyulan kuvvetler ve konuşlandırma seçenekleri de dâhil, mümkün olduğu ölçüde ayrıntılı hazırlanır.

e. **"Kriz Zamanı Kadrosu (CE)"** harekat koşulları altında, insan gücünün yetkilendirilmiş yeniden dağıtımı ve Kuvvet Karargahındaki personelin artırımı için düzenlenen tablo.

f. **"Konuşlandırma"** harekat yapılması istenilen alanlara kuvvetlerin yeniden yerleştirilmesi anlamına gelir.

g. **"Afet Yardım Harekatları"** insani felaketlerin sonuçlarını hafifletmeyi amaçlayan harekatları ifade etmektedir. Harekâtların amaçları; hayat kurtarmak, acıları hafifletmek, hasarları sınırlamak ve hayati hizmetleri yerel makamların baş edebilmesini sağlayacak bir seviyeye getirmektir.

h. **"Kullanma"** Kuvvetin harekat sahasında kullanılmasıdır.

i. **"İstihkam Görev Gücü"** insani müdahale kapasitesi sağlayabilecek Taraflarca sağlanan askeri birimlerin oluşturduğu askeri birlik anlamına gelir.

j. **"Jenerik Harekat Planları"** bazı planlama faktörlerinin (ölçek, kuvvetler, yön, riskler, harekat alanı gibi) tam olarak tanımlanmadığı veya varsayılamadığı muhtemel harekatlar için geliştirilmiş planlar anlamına gelir. Bu planlar ihtiyaç duyulan kapasiteleri tanımlayacak ve endişe unsurlarını ortadan kaldıracak detay seviyesinde oluşturulur.

k. **"Ev Sahibi Ülke Desteği"** SEEBRIG Karargahına, Çekirdek Kadroya ve ailelerine ev sahibi ülke tarafından sağlanan desteği ifade eder.

l. **"İnsani Harekatlar"** insanların acılarını hafifletmek amacıyla icra edilen harekatlardır. İnsani harekâtlar uzmanlaşmış sivil örgütler tarafından yürütülen insani faaliyetlerin öncesinde veya bu faaliyetlerle birlikte gerçekleştirilebilir.

m. **"Gözlemci Ülke"** GAÇBG Girişiminde gözlemci olmayı isteyen SEDM Sürecindeki diğer ülkeleri ifade eder.

n. **"İşletim ve Bakım"** ortak finansmanla sağlanmış vasıtaların- bunların oluşturulma ve tadil edilme amaçlarına uygun olarak-etkin bir biçimde kullanılmasını ve altyapının kullanım süresi boyunca tasarlanış ve inşa ediliş standart ve ölçülerine uygun olarak bakımını sağlayacak faaliyetleri ifade eder.

o. **"Teşkilat Şeması (ORBAT)"** Güneydoğu Avrupa Tugayı'nın (SEEBRIG) nihai halini gösteren tabloyu ifade eder.

p. **"Barışın İnşası"** bir çatışmanın sebeplerini ortadan kaldırmayı amaçlayan siyasi çözümleri güçlendirmeye ve pekiştirmeye yönelik siyasi, ekonomik, sosyal ve askeri önlemleri kapsayan bütün faaliyetleri ifade eder. Bunlar, barışın pekiştirilmesi, güven ve refah duygusunun geliştirilmesi ile ekonomik ve sivil yeniden yapılandırmayı tamamlayıcı ve destekleyici mekanizmaları içerir.

q. **"Barışın Güç Kullanarak Tesisi"** BM Güvenlik Konseyinin barışa yönelik bir tehdit, barışın bozulması veya saldırganca bir hareketin varlığını belirlediği durumlarda uluslararası barış ve güvenliğin sağlanması adına askeri gücün kullanımını da içeren zorlayıcı bir eylemdir.

r. **"Barışı Koruma"** çatışma durduğunda barışı koruma amacıyla üstlenilen faaliyet ve uzlaştırıcı taraflar tarafından yapılan anlaşmaların uygulanmasına yardım edilmesini ifade eder.

s. **"Barış Yapma"** çatışmanın başlamasından sonra ateşkes veya acil barışçı bir çözümün sağlanması amacıyla yürütülen diplomatik faaliyetlerdir. Bunlar iyi niyet misyonu, arabuluculuk ve uzlaştırma ile diplomatik baskı, tecrit ve yaptırımlar gibi faaliyetleri kapsar.

t. **"Barış Destek Harekatları"** askeri kuvvetler, diplomatik ve askeri unsurları kapsayan BM/AGİT görevlendirmelerine destek olarak, uzun vadeli siyasi bir çözüm veya görevlendirmede belirtilen diğer şartları yerine getirmek amacıyla tarafsız olarak icra edilen çokuluslu harekatlardır. Bunlar barışı koruma ve barışın güçlendirilmesinin yanısıra çatışmaların önlenmesi, barışı yapma, barışın tesisi ve insani harekâtları kapsar.

x. **"Barış Kadrosu"** SEEBRIG Karargahındaki çekirdek kadronun yetkilendirilmiş rutin örgütsel yapısı ve insan gücü ihtiyacını gösteren tabloyu tanımlar.

y. **"Çatışma (Angajman) Kuralları"** güç kullanılıp kullanılmayacağı ile güç kullanımının koşulları, şartları, derecesi ve şekli ile tahrik edici olarak yorumlanabilecek hareketleri tarif eden askeri kuvvetler (bireyler dahil) direktifidir. Çatışma kuralları görev tayini ile taktik talimat verilmesi amacıyla kullanılamaz. Çatıma kuralları harekât sırasında nefsi müdafaa dışında kuvvetlerin güç kullanımını sağlayan yegâne yetkidir.

z. **"Gönderen Ülke"** SEEBRIG Karargahı personeli ve birliklerin ait olduğu ülkeyi ifade eder.

aa. **"Başlangıç Maliyeti"** SEEBRIG Karargâhının, yer değiştirdiğinde yeniden fonksiyonel hale gelebilmesi için gerekli olan maliyetleri ifade eder.

ab. **"Yetki Devri"** bir Taraf ile SEEBRIG Komutanı veya herhangi iki alt komutan arasında görevlendirilmiş kuvvetlere ilişkin belirli ölçüdeki resmi yetki devridir.

ac. **"Gönüllü Ulusal Katkı"** onaylanmış personel katkıları dışında, belirli bir süre ve bir uzmanlık gereksiniminin karşılanmasını teminen, Siyasi-Askeri Yönlendirme Komitesi'nin (PMSC) onayına tabi olmak kaydıyla, SEEBRIG Karargâhı veya diğer çokuluslu oluşumlar için Taraflarca sağlanan personeldir.

MADDE 2

1. GAÇBG Anlaşmasının II'nci maddesinin başlığı "AMAÇ VE İLKELER" şeklinde değiştirilmiştir.

2. GAÇBG Anlaşmasının II'nci maddesine aşağıdaki yeni bir birinci paragraf eklenmiştir.

"1. GAÇBG Anlaşmasının amacı:

a. GAÇBG'nü, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanları, Savunma Bakanları, Siyasi-Askeri Yönlendirme Komitesi Toplantılarını, SEEBRIG'i, çalışma grupları ve uzmanlaşmış organları kapsayacak ancak bunlarla sınırlı olmayacak şekilde SEDM Süreci bağlamında bölgesel bir girişim olarak kurumsallaştırarak, Güneydoğu Avrupa bölgesinde barış, istikrar ve güvenliğin güçlendirilmesi,

b. SEEBRIG'in GAÇBG'nin askeri bileşeni olarak yerleşmesi için genel ilkeler ve prosedürler ile işlerliği, tedariki, yapısı, yeri, çalışma usulleri, karar alma süreci, konuşlandırma, istihdam ve bunun işlerliğinin kontrolü ve denetimi için genel prensiplerin hükümleri belirlenmesidir.

Anlaşmanın II'nci maddesinin müteakip paragraflarının numaralandırması buna uygun olarak tadil edilmiştir."

3. GAÇBG Anlaşması'nın II'nci Maddesinin 2b paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"b. NATO ve Barış İçin Ortaklık üyesi olan, herhangi bir safhada yapıcı bir şekilde katkı vermeye "muktedir ve istekli" SEDM Süreci ülkelerine şeffaf ve açıktır."

4. Anlaşmanın II'nci maddesinin müteakip paragraflarının numaralandırması uygun şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 3

1. GAÇBG Anlaşması'nın III'üncü Maddesine aşağıdaki yeni paragraf 2 ve paragraf 3 eklenmiştir:

"2. SEEBRIG Karargâhının yeri, karargâha ev sahipliği yapmaya gönüllü ve EK-D ile uyumlu olarak bütün gerekli kapasiteyi sağlayan üye ülkeler arasında rotasyonel temelde olacaktır. SEEBRIG Karargâhının Konuşlanması ve Diğer Kritik Rotasyon Sıraları Tablosu'ndaki olası değişiklikler Tarafların Savunma Bakanlarınca mutabakatla kabul edilecek ve XIV'üncü maddesi gereği bu Anlaşma'nın değiştirilmesine temel teşkil etmeyecektir."

"3. Karargâhın yerine ilişkin sorumlulukları bulunan herhangi bir Taraf, sorumluluğu alacağı tarihten en az 18 ay önce diğer Taraflara yazılı bir bildirim yapmak suretiyle sorumluluklarından vazgeçebilir. Böylesi durumlarda, sorumluluklar Taraflarca alınacak karara göre üstlenilecektir."

2. GAÇBG Anlaşması'nın III'üncü maddesinin 5'inci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. Harekâtlara katılım ve SEEBRIG'in konuşlandırması için Taraflarca her bir olay bazında alınan müşterek siyasi kararı müteakip, PMSC tarafından verilen karar ve ilgili makamlarca önerilen zaman zarfında Taraflar SEEBRIG için katkılarını hazır hale getirmelidir. Belli bir harekât için belirlenmiş güç paketine katılım, Anlaşmanın EK-C 4.b (3) paragrafına göre katılımı zorunlu olan Çekirdek Kadro hariç, tamamıyla ulusal bir tercihtir.

Bununla birlikte, bir ülkenin/ülkelerin belirli bir kuvvet "paketine" katılmayı reddetmesi diğer ülkelerin SEEBRIG görevlendirmesini geliştirme istekliliğini hiçbir şekilde engellemeyecektir."

3. Müteakip paragrafların numaralandırması uygun şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 4

1. GAÇBG Anlaşması'nın IV'üncü Maddesine aşağıdaki yeni bir 7. paragraf eklenmiştir:

"7. "PMSC Başkanlığı, Taraflarca 2015 Sonrası SEEBRIG Karargâhının Konuşlanması ve Diğer Kritik Rotasyon Sıraları Tablosu'ndaki sıraya göre 2 yıllık rotasyonlar halinde sağlanır. Bu rotasyondaki muhtemel değişikliklere tarafların Savunma Bakanları tarafından oydaşma ile karar verilir ve bu değişiklikler XIV'üncü Maddesi uyarınca Anlaşma için bir değişiklik teşkil etmez."

2. GAÇBG Anlaşması'nın IV'üncü Maddesi 8. Paragrafına aşağıdaki yeni bir d alt paragrafı eklenmiştir:

"d. Başkanlığı yürüten Taraf ilke olarak SEEBRIG Komutanlığı rotasyonu dışında tutulur."

3. Müteakip paragrafların numaralandırması uygun şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 5

1. GAÇBG Anlaşması'nın V'inci Maddesinin 1. paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"1. SEEBRIG Karargahı'nın Barış (LAHIKA-1) ve Görev Zamanı boyunca (LAHIKA-2) yapısı yanında, SEEBRIG Karargahı'nın Barış Zamanında (PE-LAHIKA 3), Kriz Durumunda (CE-LAHIKA 4) ve Görev Zamanında (PE & CE-LAHIKA 5) Personel Listesi EK-C'de gösterilmektedir. Tugay Komuta Grubu hariç personel kadrosu, Taraflara her birinin yaptıkları

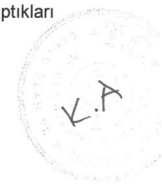

kuvvet katkısı oranına göre tahsis edilecektir. GAÇBG Gözlemci Ülkeleri, SEEBRIG Karargâhı'na İrtibat Personeli gönderebilir."

2. GAÇBG Anlaşması'nın VII'inci Maddesi 2. Paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"2. Tugay Komuta Grubu; SEEBRIG Komutanı, iki Komutan Yardımcısı, Kurmay Başkanı ve iki Kurmay Başkanı Yardımcısı'ndan oluşmalıdır. SEEBRIG Komutanı'nın görevleri, üye ülkelerden bir Tuğgeneral tarafından, Tugay'ın Kurmay Başkanı'nın görevleri Ev Sahibi ülkeden bir Albay tarafından yürütülür. Bu kritik kadroların rotasyon süresi, "SEEBRIG KARARGÂHININ KONUŞLANMASI VE KRİTİK ROTASYON SIRALARI TABLOSU"nda belirlenecektir (11 Aralık 2002 tarihinde Roma'da imzalanan GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASI'NIN DÖRDÜNCÜ EK PROTOKOLÜ ve 2015 YILI SONRASI SEEBRIG KARARGÂHININ KONUŞLANMASI VE KRİTİK ROTASYON SIRALARI TABLOSU'na eklidir). Prensip olarak, SEEBRIG Karargâhı'ndaki Rotasyonel Çekirdek Personel'in değişimi, azami iki haftalık çakışan süre de dâhil, belirlenen görev süresinin tamamlanmasından sonra gerçekleştirilmelidir. Yukarıda bahsedilen değişim, tercihen ilgili yılın Eylül ayının sonuna kadar gerçekleştirilmek zorundadır. Yukarıda bahsedilen çakışan süre, her SEEBRIG Karargâhı ulusal Çekirdek personel değişiminde de uygulanmaktadır. Evsahibi Ülke, Komutan, Komutan Yardımcıları ve Kurmay Başkanı Yardımcıları rotasyonundan ilke olarak hariç tutulacaktır."

3. GAÇBG Anlaşması'nın VII'inci Maddesi 3. Paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"3. SEEBRIG Karargâhı tatbikatlar ve harekâtlar esnasında gereğince tam olarak faaliyete geçirilecektir. Bu zamanlar dışında, sadece Çekirdek Kadro SEEBRIG Komutanı'nın komutası altında çalışacaktır."

4. GAÇBG Anlaşması'nın VII'inci Maddesi 4. Paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"4. Çekirdek Kadro, ilgili yetkili ulusal askeri makamlarla yakın işbirliği ve istişare içinde, herhangi bir gerçek intikal öncesinde planlama ve intikal zamanını düşürmek için gerekli stratejik faaliyet için Devamlı Talimatlar (SOP'ler), veri tabanları ve seçenekler geliştirecektir. Siyasi-Askerî Yönlendirme Komitesi kararları temelinde, operasyonel ve lojistik eğitim ile tatbikatlarını gerçekleştirilmesini planlayacak ve hazırlayacaktır. Kapsamlı Harekât Planları (GOPs) ve Acil Eylem Planları (COPs) geliştirecektir. SEEBRIG Tugayının sevk ve kullanımına içeren operasyonlara hazırlığı yerine getirmek için keşif heyetine katılım sağlayacaktır."

5. GAÇBG Anlaşması'nın VII'inci Maddesine yeni bir 9. paragraf eklenmiştir:

"9. SEEBRIG Karargâhı'ndaki tüm pozisyonların rotasyon süresi 3 yıldır."

MADDE 6

1. GAÇBG Anlaşması'nın X'uncu Maddesi 2. Paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"2. Harekâtlara ve tatbikatlara lojistik destek sağlanması için ilkelerin belirlenmesi maksadıyla, her bir durum için, Taraflar arasındaki ayrı anlaşmalar/mutabakat muhtıraları yapılır."

2. GAÇBG Anlaşması'nın XI'inci Maddesi 4. Paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"4. A ve F arasındaki EKLER bu Anlaşmanın ayrılmaz parçalarıdır."

3. GAÇBG Anlaşması'nın XII'nci Maddesine aşağıdaki yeni 7. Paragraf eklenmiştir.

"7. Ortak olarak finanse edilen mal ve teçhizatlar, SEEBRIG amaçlarının dışında, finanse eden Tarafların Siyasi-Askeri Yönlendirme Komitesi Ülkeleri tarafından verilen ön izni olmadan kullanılmayacaktır."

4. GAÇBG Anlaşması'nın XIV'üncü Maddesine aşağıdaki yeni 3. Paragraf eklenmiştir.

"3. 2015 YILI SONRASI SEEBRIG KARARGÂHININ KONUŞLANMASI VE KRİTİK ROTASYON SIRALARI TABLOSU ile EK-C'deki 3, 4 ve 5 nolu LAHİKALAR, Tarafların Savunma Bakanları tarafından oydaşma ile kabul edilecektir ve bunlar mevcut maddenin 1. ve 2. paragrafına göre bu Anlaşma için bir değişiklik teşkil etmeyecektir."

MADDE 7

1. GAÇBG Anlaşması'nın XVI'ncı Maddesinin 1,3 ve 4. Paragrafları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Bu anlaşma, yapıcı şekilde katkı sağlamaya yetkin ve istekli diğer NATO/Barış İçin Ortaklık Ülkelerinin Taraf olmasına açık kalacaktır.

3. Konu üzerinde Tarafların Dışişleri Bakanları tarafından oydaşma ile alınan olumlu bir karardan sonra istekli Ülke, bu Anlaşma'nın EK-F'sinde belirtilen şablona uygun şekilde bir Katılım Notası imzalayacaktır ve bu Anlaşma ile Eklerindeki ilgili düzeltmeleri içerecektir.

4. Katılım Notası istekli Ülke ile diğer Taraflar tarafından imzalanmak zorundadır ve Nota yürürlüğe, Taraflar ve istekli Ülke tarafından GAÇBG Anlaşması'nın depozitör devletine ilgili iç onay sürecinin tamamlanmasına ilişkin son yazılı bildirimin yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir."

2. GAÇBG Anlaşması'nın XVII'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Bu GAÇBG Anlaşması süresiz olarak geçerlidir. Anlaşma, bütün Tarafların yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda sonlandırılabilir. Bu Anlaşma'nın yürürlükten kaldırıldığı tarihten itibaren, Anlaşma'dan kaynaklanan mali bir takım sonuçlar Taraflar arasında müzakere ile çözülmelidir."

MADDE 8

1. Anlaşma'nın EK-A'daki LAHİKA-2'sinin güncel versiyonu eklidir.
2. Anlaşma'nın EK-A'daki LAHİKA-3'ünün güncel versiyonu eklidir.
3. Anlaşma'nın EK-B'sinin güncel versiyonu eklidir.
4. Anlaşma'nın EK-C'deki LAHİKA-3'ünün güncel versiyonu eklidir.
5. Anlaşma'nın EK-C'deki LAHİKA-4'ünün güncel versiyonu eklidir.
6. Anlaşma'nın EK-C'deki LAHİKA-5'inin güncel versiyonu eklidir.

MADDE 9

1. GAÇBG Anlaşması'nın EK-A'sındaki 10. paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir:

"10. Fiili konuşlandırma için SEEBRIG'in yapısı, barışı destek görevlerinin kuvvet ihtiyaçlarına bağlı olarak Taraflar arasında yapılacak doğrudan istişareler ve mutabakat suretiyle değiştirilebilir."

2. GAÇBG Anlaşması'nın Ek-C'sindeki 2f (1) paragrafı aşağıda değiştirilmiştir:

"2f(1) Gözlemci ülkeler, SEEBRIG Karargâhına irtibat subayı (her ülke bir subay) atamaya yetkilidir.

GAÇBG Anlaşması'nın EK-C'sindeki 6. paragrafının d ve h alt paragrafları aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir:

"d. G4 (LOJİSTİK) Kaynakların –daha az insan gücü- raporlama ve durumu, lojistik planlar, lojistik destek, sıhhi destek, intikal fonksiyonları ve mal yönetimi,

"h. G8 (BUDFIN) Kaynak yönetimi ve bütçe programlaması, finansal raporlama ve durum, finans ve muhasebe, bütçe ve ödeme, kontratlar."

MADDE 10

1. GAÇBG Anlaşması'nın EK-D'sindeki 12. paragraf aşağıda şekilde değiştirilmiştir.

"12. Tatbikatlar, harekâtlar veya diğer büyük ölçekli faaliyetler için evsahibi ülke desteği konularında ayrı düzenlemeler gerekir."

2. GAÇBG Anlaşması'nın Ek-D'sindeki LAHİKALAR LİSTESİ aşağıda şekilde değiştirilmiştir:

"LAHİKALAR

LAHİKA-1: Daimi SEEBRIG Karargâhı'nın barış zamanı kuruluş ve işleyişinde Ev Sahibi Ülke Desteği.

LAHİKA-2: SEEBRIG Muhabere Bilgi Sistemleri (CIS) Kriterleri"

3. GAÇBG Anlaşması'nın EK-D'sindeki LAHİKA-1'in başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Daimi SEEBRIG Karargâhı'nın barış zamanı kuruluş ve işleyişinde Ev Sahibi Ülke Desteği"

MADDE 11

1. GAÇBG Anlaşması'nın EK-E'sindeki 3. maddenin 1f. Paragrafı aşağıda şekilde değiştirilmiştir:

"(1) Ortak fonlarla satın alınan teçhizat, Tarafların ortak malıdır. Ortak mal ve Ev Sahibi Ülke tarafından geçici kullanım için sağlanan ulusal teçhizatın durumları ayrı envanter listelerinde kayıt edilecektir ve böylesi edinmelerin tam listesine yıllık raporlarda yer verilecektir. Ortak fonla ödenen ortak mal kalemleri, bir envanter kitabında (Mal Kaydı) raporlanacaktır ve mali kontrolör bu envanterin güncel kalmasından sorumlu olacaktır. Çekirdek Kadro, Siyasi-Askeri Yönlendirme Komitesi'nin onayına tabi, ortak mal satın alınması için detaylı Daimi Çalışma Usullerini (SOPs) hazırlayacaktır."

"(2) Envanter kitabı, SEEBRIG Komutanı'nın ortak mal envanterlerinin ve somut olmayan varlıkların faydalı kullanım süresi için, maruz kalınan herhangi amortisman/bozulma veya her birinin kalan değeri tahminlerini ve iddialarını içermelidir. Bu bilgi, yıllık raporun parçası olmalıdır ve 9. madde 3. paragrafta belirtildiği gibi SEEBRIG'in toplam değerini borç kısmına yazmalıdır ve bu süreçte bu maddenin h paragrafı dikkate alınmalıdır. Bu iddia ve tahminler, yeni tarafların ortak malların finansal yükümlülükleri için dikkate alınmayacaktır. Bu durumda, somut olmayan varlıkların tarihi değeri kullanılacaktır."

2. GAÇBG Anlaşması'nın EK-E'sindeki 5. maddenin 1. paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"1. Yukarıda 3. Maddenin d paragrafında belirtilen üzerinde anlaşılan maliyet bölüşümüne uygun olarak, SEEBRIG Karargâhı'nın ortak finanse edilen kısmının bütçesi Taraflar tarafından iki taksitte sağlanacaktır. Finansal Kontrolör, Taraflara birinci ve ikinci yıllık bütçeye katkı için çağrısını sırasıyla referans yılından önceki yılın 15 Kasım ve mevcut yılın 16 Nisan tarihlerinde yapacaktır. Bu fonlar her bütçe yılı için sırasıyla 31 Ocak ve 30 Haziran tarihlerinde ödenecektir. Ödemeler Avro üzerinden yapılacak ve SEEBRIG Karargâhı için vergiden muaf olacaktır. Barış zamanı dışındaki durumlarda (misyonlar, harekâtlar), katkı ödemeleri, SEEBRIG Karargâhı'nın önerileri temelinde, Siyasi-Askeri Yönlendirme Komitesi tarafından alınan kararlara uygun şekilde yapılacaktır."

3. GAÇBG Anlaşması'nın EK-E'sindeki 8. maddenin 2. paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"2. Yılsonu raporu ile yapılan gerçek masrafların yasallık, düzenlilik ve uygunluğuna ilişkin yardımcı dokümantasyon, Siyasi-Askeri Yönlendirme Komitesi'nin (PMSC) atadığı denetmenler tarafından denetlenecektir. Denetmen raporları Tarafların her birine ve Siyasi-Askeri Yönlendirme Komitesi aracılığıyla Bakan Toplantılarına sunulmalıdır ve denetmen varlıkların yanlış yorumlanmasına yol açan iç kontrol sürecindeki önemli eksiklikleri veya denetlenen raporların yanlış anlaşılmasını neden olan maddi yanlışlıkları bulduğunda bunlara ilişkin bir eylem planı da hazırlamalıdır."

4. GAÇBG Anlaşması'nın EK-E'sine aşağıdaki gibi bir LAHİKALAR LİSTESİ eklenmiştir:

"LAHİKALAR

LAHİKA 1 [Takdire Bağlı Kuvvetin Barış Zamanı Efektif Finansal Sınırları]"

5. Ek-E'deki 9. maddenin 3. paragrafı aşağıda şekilde düzeltilmiştir:

"(3) Fesih durumunda, eğer varsa, fesih eden Taraf mevcut bütçe yılındaki payını geri alacaktır, ama ortak mallar için varsa harcadığı parayı geri alamayacaktır";

MADDE 12

1. GAÇBG Anlaşması'nın Ek Protokolü'nün 1, 2, 3 ve 6. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

2. GAÇBG Anlaşması'nın 3. Ek Protokolü'nün 3 ve 5. maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Personel ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler; isimlerini, doğum tarih ve yerini, milliyetini, GAÇBG Anlaşması'nın Birinci Ek Protokolü'ne uyumlu olarak, rütbe veya derecesini, numarasını, fotoğrafını ve geçerlilik süresini gösteren, Ev Sahibi Ülkenin uygun makamları tarafından basılmış karta sahip olmalıdır. Bu kart istendiğinde gösterilmelidir ve idari açıdan taşıyan kişinin personel yada bakmakla yükümlü olunan kişi olduğunu gösteren bir delil niteliğinde olacaktır."

"5. SEEBRIG Karargâhı, tüzel kişiliğe sahip olmalıdır ve Ev Sahibi Ülkenin ulusal düzenlemelerine uygun şekilde sözleşmeleri sonuçlandırma ile mal edinme ve elden çıkarma yetkisine sahip olacaktır. Yine de, Ev Sahibi Ülke ve SEEBRIG Karargâhı, Ev Sahibi Ülkenin SEEBRIG Karargâhı adına ve hesabına herhangi bir yasal işlemde davacı veya davalı olarak yer alması konusunda anlaşabilir."

MADDE 13

1. GAÇBG Anlaşması'nın 3. Ek Protokolü'nün 9. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"9. Karargâhın kullandığı bina ve eklentilerinde tutulan ya da Karargâhın gereğince yetkilendirilmiş herhangi bir üyesinin tasarrufunda bulunan SEEBRIG Karargâh arşivleri ile diğer resmi dokümanlar, Karargâh, COMSEEBRIG'in talebi ya da PMSC'nin oybirliği kararı ile bu dokunulmazlığı kaldırmadığı sürece dokunulmaz olacaktır. Karargâh, Ev Sahibi Ülkenin talebi doğrultusunda ve de devletin bir temsilcisi huzurunda bir belgenin mahiyetinin dokunulmaz olduğunu teyit edip, onaylayacaktır."

MADDE 14

1. MPFSEE Anlaşması Ekleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"EKLER
EK-A: SEEBRIG Yapısı
EK-B: Kuvvet Oluşturma
EK-C: SEEBRIG Karargâhı
EK-D: Ev Sahibi Ülke Desteği
EK-E: Maliye
EK-F: Katılım Belgesi"

MADDE 15

1. Bu Protokol, 12 Ocak 1999 tarihinde Atina'da imzalanan Ek Protokol, 30 Kasım 1999 tarihinde Bükreş'te imzalanan İkinci Ek Protokol, 21 Haziran 2000 tarihinde Atina'da imzalanan Üçüncü Ek Protokol, 11 Aralık 2002 tarihinde Roma'da imzalanan Dördüncü Ek Protokol ve 21 Ekim 2009 tarihinde Sofya'da imzalanan Beşinci Ek Protokollerle ekleme ve düzeltme yapılan 26 Eylül 1998 tarihinde Üsküp'te imzalanan GAÇBG Anlaşması'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır.

2. Protokol, konuyla ilgili iç prosedürlerin tamamlandığının Taraflarca depoziter devlete bildirdiği son yazılı tebligatın alındığı tarih itibariyle yürürlüğe girecektir. Anlaşmanın depoziter devleti, Tarafları bu Protokolün yürürlüğe girdiği tarih ve her bir teminat ile ilgili bilgilendirecektir.

12 Haziran 2019'da, Üsküp'te, altı orijinal nüsha olarak, İngilizce dilinde hazırlanıp, imzalanmıştır.

Anlaşmaya Taraf Ülkeler Adına:

Tuğgeneral Manushaqe SHEHU
Genelkurmay Başkan Yardımcısı (Arnavutluk)

Tümgeneral Krasimer KANEV
Kurmay Başkanı (Bulgaristan)

Koramiral Ioannis PAXIVANAKIS
Genelkurmay Başkan Yardımcısı (Yunanistan)

Tümgeneral Azim NUREDIN
Genelkurmay Başkan Yardımcısı (Kuzey Makedonya)

Korgeneral Laurian ANASTASOF
Genelkurmay Başkan Yardımcısı (Romanya)

Tuğgeneral Ersin KAYA
Harekât Plan Dairesi Başkanı (Türkiye)

EK-A LAHİKA-2
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TARAFLARIN BİRLİK KATKILARI

NU.	ÜLKE	TUGAY KH./ MU. BL.	MANEVRA BİRLİKLERİ	MUH DS.BRL.	MUH.HİZ.DS.TB.	İS.GÖREV GÜCÜ
1						
2			KH		Muh. Hiz.D (-)	
3			KH		Muh. Hiz.D (-) KH Pat. İmha Timi	
5						
6			KH - KŞF. TK. - HAVAN TK. - MUHABERE TK - FIRLATMA TK.		VEYA	
7			KH - İKMAL VE BAKIM TK. - MUHABERE TK. - SHH. TK. - LEVAZİM TK. - KŞF. TK. - HAVAN TK.		Muh. Hiz.D (-) KH Pat. İmha Timi	İNŞAAT

A-2-1

8				ÇOKULUSLU ASKERİ İNZİABT		
9				ÇOKULUSLU SAİB (CIMIC)		
10				ÇOKULUSLU İSTİHBARAT, GÖZETLEME, HEDEF TESPİT VE KEŞİF		
11				BEŞERİ İSTİHBARAT TİMLERİ ÇOKULUSLU		
12				İKK TİMLERİ ÇOKULUSLU		

TUGAY KH. İLGİLİ ÜLKEYE YERLEŞTİRİLDİĞİNDE 1 P. BL.
TUGY.KH.NIN YERİNE BAKILMAKSIZIN 13 MKNZ. P. BL. AYRINTILAR İÇİN BKZ. LAHİKA-3

Not: 8, 9, 10, 11, 12 sayılı bölümlerdeki birliklerin görev tahsisi Kuvvet Tahsis Konferansı ile yapılacaktır.

EK-A LAHİKA-3
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

GÜNEYDOĞU AVRUPA TUGAYI TEŞKİLATI

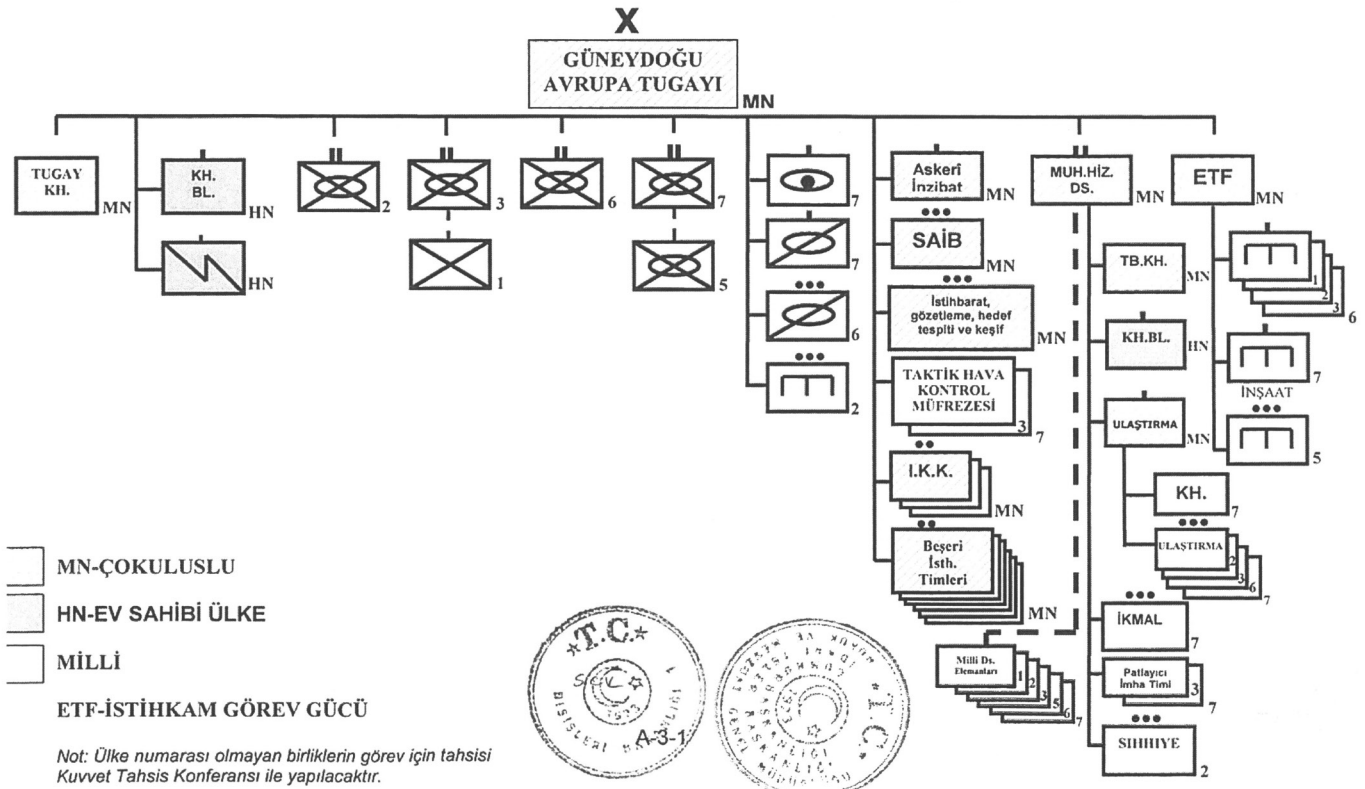

EK-B

(GAÇBG) ANLAŞMASI ALTINCI EK PROTOKOLÜNE İLİŞTİRLMİŞTİR)

SEEBRIG KUVVET TEŞKİLİ

1. SEEBRIG Kuvvet Teşkili süreci, Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü (GAÇBG) Taraflarının Bakanlarınca ortak bir göreve iştirak için karar alınmasıyla başlar. Buna göre Siyasi Askeri Yönlendirme Komitesi (PMSC), SEEBRIG Komutanından kuvvet teşkili sürecini başlatmasını talep eder. (LAHİKA: SEEBRIG Kuvvet Teşkili Süreci)

2. SEEBRIG Komutanının sorumluluğu altında Çekirdek Kadro/MPFSEE HQ, kuvvet ihtiyacını belirlemek için özel bir Harekât Konsepti (CONOPS) geliştirir. Mümkün olduğu takdirde, uygun Muhtemel Durum Harekât Planları (COPS) bu maksat için kullanılabilir.

3. Başlangıçta SEEBRIG Karargâhı kuvvet gereksinimi geniş anlamda tanımlayarak bunu katılımcı ülkelere katkıda bulunacakları kuvvet miktarını tespit etmeleri için iletir. Tarafların niyetlerine göre, kuvvetin büyüklüğünü, tipini, yapısını vb. ayrıntılarıyla açıklayan bir İhtiyaç Bildirimi (SOR) katkıda bulunan Taraflara dağıtılır. Yukarıda belirtilen sürecin birkaç kez tekrarlanmasından sonra (gerekmesi halinde) İhtiyaç Bildirimleri ile ulusal kuvvet taahhütleri arasında tatminkâr bir uyum sağlanmış olur. Daha sonra, kuvvet yerleştirme, varış zamanı ve öncelikler (Dağıtım Listesi) katılımcı Taraflar ile koordinasyon halinde belirlenir.

4. Dağıtım Listesi (DL) son halini alır almaz SEEBRIG Karargâhı, katkıda bulunan Taraflarn[1] içinde bulunduğu konuşlanma planlama sürecini tamamlar.

5. PMSC talimatları doğrultusunda, SEEBRIG Komutanı, Yetki Devri (TOA) sürecini başlatmak üzere katkıda bulunan Taraflara Harekete Geçme Uyarısı (Activation Warning-ACTWARN) ve Harekât Emri (Activation Order-ACTORD) yayımlar. Bu talimatlara uygun olarak ulusal askeri birlikler istenen harekât durumuna göre harekât alanında konuşlandırılır. Ulusal kuvvetlerin Yetki Devri ilgili dokümanlara uygun olarak yapılır. Ulusal kuvvetlerin Yetki Devri (TOA), ilgili dokümanlarda belirtildiği şekilde gerçekleşir. O andan itibaren ulusal askeri birlikler PMSC'de mutabık kalındığı üzere SEEBRIG Komutanı komutası altına girerler.

6. SEEBRIG Kuvvet Teşkiline ilişkin ayrıntılı prosedürler, SEEBRIG Komutanı'nın sorumluluğu altında Çekirdek Kadro tarafından PMSC onayına sunulmak üzere geliştirilir.

LAHİKALAR:

LAHİKA-1: Kuvvet Teşkil Süreci

[1]Katkıda bulunan Ülke, belirli bir harekât için herhangi bir ulusal kaynakla (personel, kuvvet, araç, malzeme, vb.) katkıda bulunan Taraftır.

EK-B LAHİKA 1

KUVVET OLUŞTURMA SÜRECİ

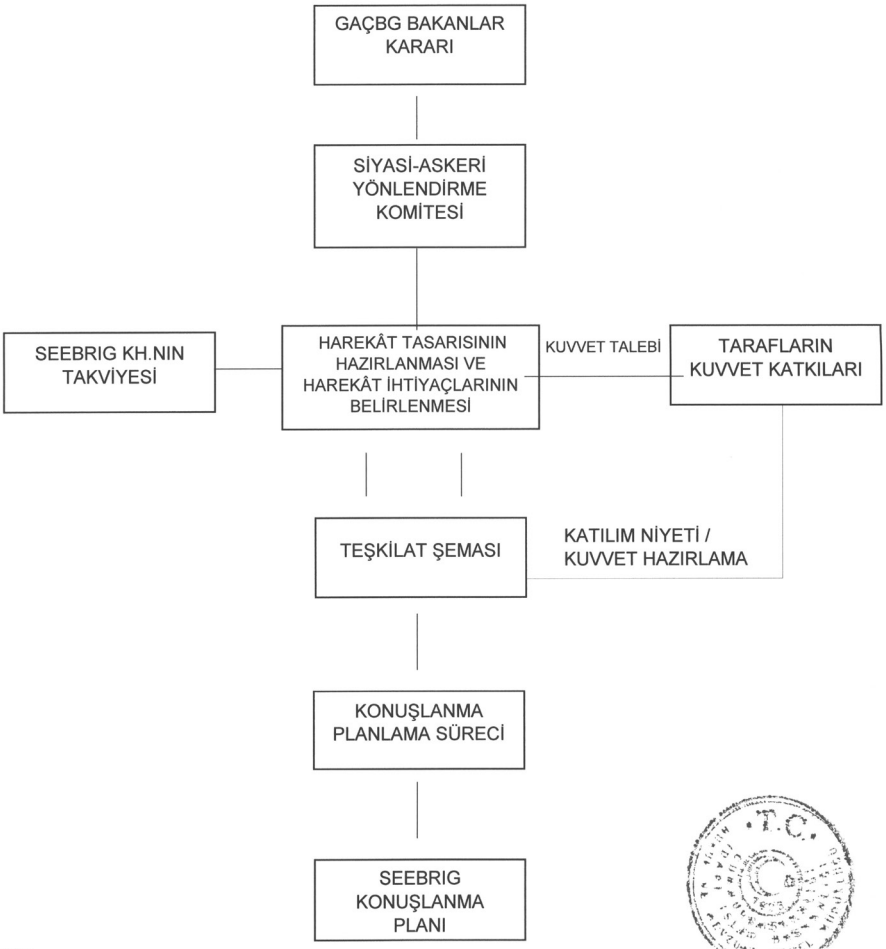

EK-C LAHİKA-3
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI BARIŞ ZAMANI PERSONEL LİSTESİ (ÇEKİRDEK KADRO)

NO.	SEFER KADRO NO	BARIŞ KADRO NO	KADRO YERİ	GÖREVİ	RÜTBE	STATÜ	ÜLKE	NOT
KOMUTANLIK KARARGAHI								
1	CECGA001	PECGA001	KOMUTAN	KOMUTAN	TUĞG.	ÇEKİRDEK KADRO	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
2	CECGA002	PECGA002	ASKERİ DANIŞMAN/EMİR SUBAYI	ASKERİ DANIŞMAN	BNB./YB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGA001 İLE AYNI ÜLKEDEN
3	CECGA004	PECGA003	YAZICI/ŞOFÖR	YAZICI	ASTSB ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGA001 İLE AYNI ÜLKEDEN
4	CECGA005	PECGA004	KOMUTANLIK KARARGAHI	SİYASİ DANIŞMAN	YB./A-4 (Sivil)	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ ÜLKE 1 ve 5
5	CECGA008	PECGA006	KOMUTANLIK KARARGAHI	HUKUK MÜŞAVİRİ	BNB./YB.	ÇEK. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	
6	CECGA009	PECGA007	KOMUTANLIK KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB/ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	2	
KURMAY BAŞKANI KARARGAHI								
7	CECOS001	PECOS001	KUR.BŞK.KH.	KURMAY BAŞKANI	ALB.	ÇEK. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	EV SAHİBİ ÜLKE
8	CECOS002	PECOS002	KUR.BŞK.KH.	YAZICI/ŞOFÖR	ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	CECOS001 İLE AYNI ÜLKEDEN
9	CECOS003	PECOS003	KUR.BŞK.KH.	KUR.BŞK.SEK.	YB.	ÇEK. KAD.	7	ÜLKE-7 EV SAHIBIYSE ÜLKE-3'TÜR
10	CECOS004	PECOS004	KUR.BŞK.KH.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB. /ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	6	
KURMAY BAŞKANI HAREKAT YARDIMCISININ KARARGAHI								
11	CEDCOS001	PEDCOS001	KUR.BŞK.YRDC.		ALB.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
12	CEDCOS002	PEDCOS002	YAZICI/ŞOFÖR		ONB.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CEDCOS001 İLE AYNI ÜLKEDEN

EK-C LAHİKA-3
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI BARIŞ ZAMANI PERSONEL LİSTESİ (ÇEKİRDEK KADRO)

NO.	SEFER KADRO NO	BARIŞ KADRO NO	KADRO YERİ	GÖREVİ	RÜTBE	STATÜ	ÜLKE	NOT
KURMAY BAŞKANI İDARİ YARDIMCISININ KARARGAHI								
13	CEDCOSS001	PEDCOSS001	KUR.BŞK.YRDC.		ALB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
14	CEDCOSS002	PEDCOSS002	YAZICI/ŞOFÖR		ONB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CEDCOSS001 İLE AYNI ÜLKEDEN
PERSONEL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
15	CECG101	PECG101	PERSONEL ŞUBE	PER. Ş. MD.	YB.	ÇEK. KAD.	2	
16	CECG102	PECG102	PERSONEL ŞUBE	PLAN SB.	BNB.	ÇEK. KAD.	7	
17	CECG107	PECG103	PERSONEL ŞUBE	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	6	
İSTİHBARAT VE İ.K.K. ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
18	CECG201	PECG201	İSTH. VE İ.K.K.Ş.	İSTH. VE İ.K.K.Ş.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	3	ÜLKE-7 EV SAHIBIYSE ÜLKE-7'DIR.
19	CECG219	PECG203	İSTH. VE İ.K.K.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR, GÜV.ASTSB.	ONB./	ÇEK. KAD.	3	ÜLKE-7 EV SAHIBIYSE ÜLKE-7'DIR.
HAREKAT VE EĞİTİM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
20	CECG301	PECG301	KH. SB.	HRK. VE EĞT.Ş.MD.	YB.	□□□□실수	7	
21	CECG303	PECG302	YAZICI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ÇVŞ. ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK.KAD.	2	
22	CECG306	PECG304	KH. SB.	HRK.EĞT.SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	3	
23	CECG307	PECG305	KH. SB.	HRK.SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	6-5	2017-2020 YILLARI ARASI ÜLKE-6,2020 SONRASI ÜLKE-5 DEVAMLI OLARAK

EK-C LAHİKA-3
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI BARIŞ ZAMANI PERSONEL LİSTESİ (ÇEKİRDEK KADRO)

NO.	SEFER KADRO NO	BARIŞ KADRO NO	KADRO YERİ	GÖREVİ	RÜTBE	STATÜ	ÜLKE	NOT
LOJİSTİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
24	CECG401	PECG401	LOJİSTİK ŞUBE	LOJ.Ş.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	R	DÖNÜŞÜMLÜ (ÜLKE-3, ÜLKE-6 VE ÜLKE-7 ARASINDA 3'ER YILLIĞINA)
25	CECG408	PECG403	LOJİSTİK ŞUBE	YAZICI/ŞOFÖR	ER	ÇEK. KAD.	7	
26	CECG409	PECG404	LOJİSTİK ŞUBE	ULAŞTIRMA SB.	YZB./BNB.	ÇEK. KAD.	3	
27	CECG410	PECG410	LOJİSTİK ŞUBE	SATIN ALMA VE İHALE SB.	YZB./BNB.	ÇEK.KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	
PLAN VE KOORDİNASYON ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
28	CECG501	PECG501	KH. SB.	KISIM AMİRİ	YB.	ÇEK. KAD.	2	
29	CECG503	PECG502	KH. SB.	PL.SB.	YZB./BNB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ (İKİ YIL SÜREYLE) ÜLKE 1 VE 5, ÜLKE 5 ILE BAŞLAR.
30	CECG505	PECG503	YAZICI / ŞOFÖR	YAZICI/ŞOFÖR	ONB	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ (IKI YIL SÜREYLE) ÜLKE 1 VE 5, ÜLKE 5 ILE BAŞLAR
MEBS ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
31	CECG601	PECG601	MEBS ŞUBE	MEBS Ş.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	6	
32	CECG609	PECG603	MEBS ŞUBE	FREKANS YÖN.SB.	YZB./BNB.	ÇEK. KAD.	2/3	
33	CECG611	PECG604	MEBS ŞUBE	YAZICI/ŞOFÖR	ER	ÇEK. KAD.	3	
İSTİHKAM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
34	CECG701	PECG701	İS. ŞUBE	İS.Ş.MD.	YB.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ ÜLKE 1 ve 5
35	CECG703	PECG702	İS. ŞUBE	İS.PL.SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	3	
36	CECG704	PECG703	İS. ŞUBE	İS.HRK.SB.	YZB/BNB.	ÇEK.KAD.	6	
37	CECG705	PECG704	İS. ŞUBE	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ ÜLKE 1 ve 5

EK-C LAHİKA-3
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI BARIŞ ZAMANI PERSONEL LİSTESİ (ÇEKİRDEK KADRO)

NO.	SEFER KADRO NO	BARIŞ KADRO NO	KADRO YERİ	GÖREVİ	RÜTBE	STATÜ	ÜLKE	NOT
MALİYE BÜTÇE ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ								
38	CECG801	PECG801	MLY.BÜT.ŞUBE	MAL. BÜT. Ş.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	3	
39	CECG802	PECG802	MLY.BÜT.ŞUBE	FON OPERASYON SORUMLUSU	YZB.BNB	ÇEK. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	EVSAHİBİ ÜLKELER ARASINDA DÖNÜŞÜMLÜ
40	CECG806	PECG803	MLY.BÜT.ŞUBE	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	3	
SİVİL ASKERİ İŞBİRLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ								
41	CECG901	PECG901	SVL.AS.ŞUBE	SVL..AS.İŞB.Ş MD.	YB.	ÇEK. KAD.	6	
42	CECG902	PECG902	SVL.AS.ŞUBE	PL.SB.	BNB.	ÇEK. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	
43	CECG914	PECG903	SVL.AS.ŞUBE	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	7	

EK-C LAHİKA-4
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI İHTİMALİYET KADROLARI

NO.	SEFER KADRO NO	KADRO YERİ	GÖREVİ	RÜTBE	STATÜ	ÜLKE	NOT
		KOMUTANLIK KARARGAHI					
1	CECGA003	KOMUTAN KARARGAHI	PROTOKOL SUBAYI	BNB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGA001 İLE AYNI ÜLKEDEN
		KOMUTA GRUBU HRK.YRDC.					
2	CECGB001	TUG.K.YRDC.	KOMUTAN YARDIMCISI	ALB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
3	CECGB002	İCRA SUBAYI		YZB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGB001 İLE AYNI ÜLKEDEN
4	CECGB003	YAZICI/ŞOFÖR		ONB	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGB001 İLE AYNI ÜLKEDEN
		KOMUTA GRUBU İD.YRDC					
5	CECGC001	TUG.K.YRDC.	KOMUTAN YARDIMCISI	ALB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
6	CECGC002	İCRA SUBAYI		YZB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGC001 İLE AYNI ÜLKEDEN
7	CECGC003	YAZICI/ŞOFÖR		ONB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGC001 İLE AYNI ÜLKEDEN
		SİYASİ DANIŞMAN (ÜLKE DANIŞMANI)					
8	CECGA006	TUGAY KOMUTANI KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR	ASTSB.ÇVŞ.	SEF. KAD.	6	

EK-C LAHİKA-4
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI SEFER KADROLARI

		ASKERİ İNZİBAT					
9	CECGA010	TUGAY KOMUTANI KARARGAHI	ASKERİ İNZİBAT	YZB./BNB.	SEF. KAD.	EVSAHİBİ ÜLKE	
		BASIN					
10	CECGA011	TUGAY KOMUTANI KARARGAHI	HALKLA İLİŞKİLER ŞUBE MÜDÜRÜ	YB.	SEF. KAD.	7	
11	CECGA012	TUGAY KOMUTANI KARARGAHI	BASIN SUBAYI	BNB.	SEF. KAD.	3	
12	CECGA013	TUGAY KOMUTANI KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB.	SEF. KAD.	2	
13	CECGA016	TUGAY KOMUTANI KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR/FOTO. TEKNİSYENİ/ KAMERAMAN	ONB.	SEF. KAD.	5	
		MÜŞTEREK ZİYARETÇİ OFİSİ					
14	CEJVB002	PROTOKOL SB.		ÜTĞM./YZB.	SEF. KAD.	5	
		PERSONEL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ					
15	CECG103	PER.Ş.MD.	İNSAN KAYNAKLARI PL.SB.	YZB./BNB.	SEF. KAD.	1	
16	CECG104	PER.Ş.MD.	ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	1	
17	CECG105	PER.Ş.MD.	MORAL SB.	YZB.	SEF.KAD.	1	
18	CECG106	PER.Ş.MD.	YAZICI/ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	3	

EK-C LAHİKA-4
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI İHTİMALİYET KADROLARI

		G2					
		G2 PLAN KISMI					
19	CECG202	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	PL. SB.	BNB.	SEF. KAD.	7	
20	CECG206	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	İSTH.ASTSB.	ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	5	
		G2 BİLGİ TOPLAMA VE KOORDİNASYON KISMI					
21	CECG207	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	İSTH.ANALİZ SB.	BNB.	SEF. KAD.	6	
22	CECG209	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	İSTH.UZMANI	YZB./BNB.	SEF. KAD.	3	
23	CECG211	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	YAZICI/ŞOFÖR.	ER	SEF. KAD.	1	
		İSTH.DEĞERLEN-DİRME KISMI					
24	CECG213	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	İSTH.ANALİZ SB.	YZB./BNB.	SEF. KAD.	3	
25	CECG214	DEĞ.KH.SB	İSTH.DEĞ.KH.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	5	
		G2X					
26	CECG217	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	İ.K.K.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	2	
		G2 COĞRAFİK İSTH. KISMI					
27	CECG222	İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	COĞ.İSTH.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	1	

EK-C LAHİKA-4
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI İHTİMALİYET KADROLARI

		G3					
28	CECG302	G3 ASTSB.	İD.İŞL.ASTSB.	ÇVŞ. / ASTSB.ÇVŞ	SEF. KAD.	**3**	
		G3 CARİ HAREKAT KISMI					
29	CECG308	KH.SB.	HRK.SB.	BNB.	SEF. KAD.	6	
30	CECG309	KH.SB.	İSTIHBARAT, GÖZETLEME, HEDEF TESPIT VE KEŞIF /KUVVET KORUMA SB.	YZB.	SEF. KAD.	2	
31	CECG311	KH.SB.	MÜNFERİT EMİR YAZICISI	BNB.	SEF. KAD.	7	
32	CECG313	G-3 ASTSB.	HRK.ASTSB. / RAPORLAMA UZMANI	ASTSB.ÜÇVŞ/ ASTSB. BŞÇVŞ.	SEF. KAD.	7	
33	CECG314	G-3 ASTSB.	HRK.ASTSB./ RAPORLAMA UZMANI	ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	6	
34	CECG320	VARDİYA SUBAYI	VARDİYA TELSİZ OPERATÖRÜ	ONBAŞI	SEF.KAD.	5	
35	CECG326	YAZICI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	7	
		G4					
		G4 HRK.KISMI					
36	CECG402	LOJ.Ş.MD.LÜĞÜ	PLAN SB.	BNB.	SEF.KAD.	6	
		G4 LOJ. DES. KS.					
37	CECG404	LOJ.Ş.MD.LÜĞÜ	LOJ.HRK.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	7	
38	CECG405	LOJ.Ş.MD.LÜĞÜ	BAKIM SB.	ER	SEF.KAD.	2	
39	CECG406	LOJ.Ş.MD.LÜĞÜ	İKMAL SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	1	
40	CECG407	LOJ.Ş.MD.LÜĞÜ	ALTYAPI SB.	BNB.	SEF.KAD.	2	
		İNTİKAL/ ULAŞTIRMA KS.					
41	CECG411	LOJ.Ş.MD.LÜĞÜ	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	1	
		SAĞLIK KISMI					
42	CECG412	LOJ.Ş.MD.LÜĞÜ	SAĞLIK SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	5	

EK-C LAHİKA-4
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI İHTİMALİYET KADROLARI

		G6					
43	CECG602	MEBS Ş.	PLAN SB.	BNB.	SEF. KAD.	7	
44	CECG604	MEBS Ş.	TEKNİSYEN	ASTSB.ÇVŞ.	SEF. KAD.	6	
45	CECG605	MEBS Ş.	MU.HRK. SB.	BNB.	SEF. KAD.	3	
46	CECG607	MEBS Ş.	DEVRE YÖN.	YZB.	SEF. KAD.	7	
47	CECG612	MEBS Ş.	OTOMATİK BİL.İŞL.UZMANI	ASTSB.ÜÇVŞ.	SEF. KAD.	3	
48	CECG613	MEBS Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB/ ASTSB.ÇCŞ.	SEF.KAD.	2	
		G7 İSTİHKAM					
49	CECG702	İS. Ş.	İS.SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
50	CECG708	İS.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	1	
		G8					
51	CECG804	MLY.BÜT.Ş.	GERİ ÖDEME SB.	YZB.	SEF.KAD.	1	
52	CECG803	MLY.BÜT.Ş.	İHALE SB.	ÜTĞM	SEF.KAD.	6	
53	CECG805	MAL.BÜT.Ş.	BÜTÇE SB.	YZB.	SEF.KAD.	2	
		G9 SİVİL ASKER İŞBİRLİĞİ					
54	CECG905	SVL.AS.İŞB.Ş.	HRK.SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
55	CECG906	SVL.AS.İŞB.Ş.	HRK.SB.	BNB.	SEF.KAD.	3	
56	CECG907	SVL.AS.İŞB.Ş.	HRK. SB. (GÜVENLİK)	YZB./BNB.	SEF.KAD.	2	
57	CECG908	SVL.AS.İŞB.Ş.	MAH.İRTİBAT SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
58	CECG909	SVL.AS.İŞB.Ş.	ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	7	
59	CECG910	SVL.AS.İŞB.Ş.	HÜKÜMET DIŞI KUR.İRTİBAT SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	6	
60	CECG911	SVL.AS.İŞB.Ş.	ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	6	
61	CECG912	SVL.AS.İŞB.Ş.	DEV.KUR.İRTİBAT SB.	BNB.	SEF.KAD.	5	
62	CECG913	SVL.AS.İŞB.Ş.	ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	3	

EK-C LAHİKA-5
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI GÖREV ZAMANI GEÇİCİ PERSONEL LİSTESİ
(BARIŞ +SEFER KADROLARI)

NO.	SEFER KADRO NO	BARIŞ KADRO NO.	KADRO YERİ	GÖREVİ	RÜTBE	STATÜ	ÜLKE	NOT
			KOMUTA GRUBU					
1	CECGA001	PECGA001	KOMUTAN	KOMUTAN	TUĞG.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
2	CECGA002	PECGA002	ASKERİ DANIŞMAN/EMİR SUBAYI	ASKERİ DANIŞMAN	BNB./YB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGA001 İLE AYNI ÜLKEDEN
3	CECGA003		KOMUTAN KARARGAHI	PROTOKOL SB.	BNB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGA001 İLE AYNI ÜLKEDEN
4	CECGA004	PECGA003	YAZICI/ŞOFÖR	YAZICI	ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGA001 İLE AYNI ÜLKEDEN
			KOMUTA GRUBU HRK.YRDC					
5	CECGB001		TUG.K.YRDC.	KOMUTAN YARDIMCISI	ALB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
6	CECGB002		İCRA SUBAYI		YZB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGB001 İLE AYNI ÜLKEDEN
7	CECGB003		YAZICI/ŞOFÖR		ONB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGB001 İLE AYNI ÜLKEDEN
			KOMUTA GRUBU İD.YRDC.					
8	CECGC001		TUGAY KOMUTANI YARDIMCISI	KOMUTAN YARDIMCISI	ALB.	SEF. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
9	CECGC002		İCRA SUBAYI		YZB.	SEF.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGC001 İLE AYNIÜLKEDEN
10	CECGC003		YAZICI/ŞOFÖR		ONB.	SEF.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CECGC001 İLE AYNI ÜLKEDEN

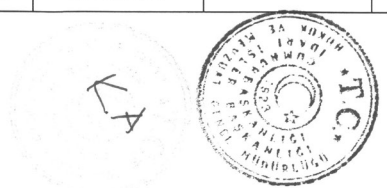

EK-C LAHİKA-5
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI GÖREV ZAMANI GEÇİCİ PERSONEL LİSTESİ
(BARIŞ+SEFER KADROLARI)

			SİYASİ DANIŞMAN (ÜLKE DANIŞMANI)					
11	CECGA005	PECGA004	KOMUTAN KARARGAHI	SİYASİ DANIŞMAN	YB./A-4 (SİVİL)	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ ÜLKE 1 VE 5
12	CECGA006		KOMUTAN KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR	ASTSB.ÇVŞ.	SEF. KAD.	6	
			HUKUK MÜŞAVİRİ					
13	CECGA008	PECGA006	KOMUTAN KARARGAHI	HUKUK MÜŞAVİRİ	BNB./YB.	ÇEK. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	
14	CECGA009	PECGA007	KOMUTAN KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	2	
			ASKERİ İNZİBAT					
15	CECGA010		KOMUTAN KARARGAHI	ASKERİ İNZİBAT	YZB./BNB.	SEF. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	
			BASIN					
16	CECGA011		KOMUTAN KARARGAHI	HALKLA İLİŞKİLER ŞUBE MÜDÜRÜ	YB.	SEF. KAD.	7	
17	CECGA012		KOMUTAN KARARGAHI	MEDYA SB.	BNB.	SEF.KAD.	3	
18	CECGA013		KOMUTAN KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB.	SEF.KAD.	2	
19	CECGA016		KOMUTAN KARARGAHI	YAZICI/ŞOFÖR/ FOTO.TEKNİSYENİ/ KAMERAMAN	ONB.	SEF.KAD.	5	

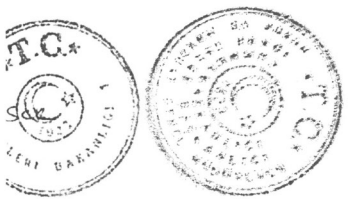

EK-C LAHİKA-5
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI GÖREV ZAMANI GEÇİCİ PERSONEL LİSTESİ
(BARIŞ+SEFER KADROLARI)

			KURMAY BAŞKANLIĞI					
20	CECOS001	PECOS001	KUR.BŞK.KH.	KUR.BŞK.	ALB.	ÇEK. KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	EV SAHİBİ ÜLKE
21	CECOS002	PECOS002	KUR.BŞK.KH.	YAZICI/ŞOFÖR	ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ	ÇEK.KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	CECOS001 İLE AYNI ÜLKEDEN
22	CECOS003	PECOS003	KUR.BŞK.KH.	KUR.BŞK.SEK.	YB.	ÇEK.KAD.	7	ÜLKE-7 EV SAHIBI ISE ÜLKE-3'TÜR.
23	CECOS004	PECOS004	KUR.BŞK.KH.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ	ÇEK.KAD.	6	
			KUR.BŞK.HRK.YRDC.					
24	CEDCOS001	PEDCOS001	KUR.BŞK.YRDC.		ALB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
25	CEDCOSG002	PEDCOS002	YAZICI/ŞOFÖR		ONB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CEDCOS001 İLE AYNI ÜLKEDEN
			KUR.BŞK.İD.YRDC					
26	CEDCOSS001	PEDCOSS001	KUR.BŞK.YRDC.		ALB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ
27	CEDCOSS002	PEDCOSS002	YAZICI/ŞOFÖR		ONB.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	CEDCOSS001 İLE AYNI ÜLKEDEN
			MÜŞTEREK ZİYARETÇİ OFİSİ					
28	CEJVB002		ZİY.SB.		ÜTĞM./YZB.	SEF.KAD.	5	
			G1 PERSONEL					
29	CECG101	PECG101	PER.Ş.	PER.Ş.MD.	YB.	ÇEK.KAD.	2	
30	CECG102	PECG102	PER.Ş.	PLAN SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	7	
31	CECG103		PER.Ş.	İNSAN KAYNAKLARI PL.SB.	YZB. /BNB.	SEF. KAD.	1	
32	CECG104		PER.Ş.	ŞOFÖR	ER	SEF. KAD.	1	
33	CECG105		PER.Ş.	MORAL SB.	YZB.	SEF. KAD.	1	
34	CECG106		PER.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ER	SEF. KAD.	3	
35	CECG107	PECG103	PER.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK. KAD.	6	

EK-C LAHİKA-5
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI GÖREV ZAMANI GEÇİCİ PERSONEL LİSTESİ
(BARIŞ+SEFER KADROLARI)

			G2					
36	CECG201	PECG201	İSTH.VE İ.K.K. Ş.	İSTH.VE İ.K.K. Ş.MD.	YB.	ÇEK.KAD.	3	ÜLKE 7 EV SAHIBI ISE ÜLKE 7'DIR.
			G2 Plan Kısmı					
37	CECG201		İSTH.VE İ.K.K.Ş.	PLAN SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
38	CECG206		İSTH.VE İ.K.K.Ş.	İSTH.ASTSB.	ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	5	
			G2 BİLGİ TOPLAMA VE KOORDİNASYON KISMI					
39	CECG207		İSTH.VE İ.K.K.Ş.	İSTH.ANALİZ SB.	BNB.	SEF. KAD.	6	
40	CECG209		İSTH.VE İ.K.K.Ş.	İSTH.UZMANI	YZB./BNB.	SEF. KAD.	3	
41	CECG211		İSTH.VE İ.K.K.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR.	ER	SEF. KAD.	1	
			İSTH.DEĞERLENDİRME KİSMI					
42	CECG213		İSTH.VE İ.K.K. Ş.	İSTH.ANALİZ SB.	YZB./BNB.	SEF. KAD.	3	
43	CECG214		DEĞ.KH.SB	İSTH.DEĞ.KH.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	5	
			G2X					
44	CECG217		İSTH.VE İ.K.K. Ş.	İ.K.K.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	2	
45	CECG219	PECG203	İSTH.VE İ.K.K. Ş.	YAZICI/ŞOFÖR, GÜVENLİK ASTSB.	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK.KAD.	3	ÜLKE-7 EV SAHIBI ISE ÜLKE-7'DIR.
			G2 COĞRAFİK İSTH. KISMI					
46	CECG222		İSTH.VE İ.K.K. Ş. MD.LÜĞÜ	COĞ.İSTH.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	1	
			G3					
47	CECG301	PECG301	Karargah Sb.	HRK. VE EĞT.Ş.MD.	YB.	ÇEK.KAD.	7	
48	CECG302		G-3 ASTSB.	İD.İŞL.ASTSB.	ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	3	
49	CECG303	PECG302	YAZICI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK.KAD.	2	

EK-C LAHİKA-5
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI GÖREV ZAMANI GEÇİCİ PERSONEL LİSTESİ
(BARIŞ+SEFER KADROLARI)

			G3 CARİ HRK.KS.					
50	CECG306	PECG304	KH.SB.	G-3 EĞT.SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	3	
51	CECG307	PECG305	KH.SB.	G-3 HRK.SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	2017-2020 İÇİN ÜLKE-6, SONRASINDA ÜLKE-5 SÜREKLİ OLARAK
52	CECG308		KH.SB.	G-3 HRK.SB.	BNB.	SEF.KAD.	6	
53	CECG309		KH.SB.	G-3 İSTIHBARAT, GÖZETLEME, HEDEF TESPIT VE KEŞIF /KUVVET KORUMA SB.	YZB.	SEF.KAD.	2	
54	CECG311		KH.SB.	MÜNFERİT EMİR YAZICISI	BNB.	SEF.KAD.	7	
55	CECG313		G-3 ASTSB.	HRK.ASTSB / RAPORLAMA UZMANI	ASTSB.ÜÇVŞ. ASTSB.BŞÇVŞ.	SEF. KAD.	7	
56	CECG314		G-3 ASTSB.	HRK.ASTSB / RAPORLAMA UZMANI	ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ.	SEF. KAD.	6	
57	CECG320		VARDİYA SB.	VARDİYA / TELSİZ OPERATÖRÜ	ONB.	SEF.KAD.	5	
58	CECG326		YAZICI	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	7	
			G4					
59	CECG401	PECG401	LOJ.Ş.	LOJ.Ş.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	ÜLKE-3, ÜLKE-6 VE ÜLKE-7 ARASINDA 3'ER YILLIĞINA DÖNÜŞÜMLÜ
			G4 HRK.KS.					
60	CECG402		LOJ.Ş.	PL.SB.	BNB.	SEF.KAD.	6	
			G4 LOJ.DES.KS.					

61	CECG404		LOJ.Ş.	LOJ.HRK.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	7	
62	CECG405		LOJ.Ş.	BAKIM SB.	ER	SEF.KAD.	2	
63	CECG406		LOJ.Ş.	İKMAL SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	1	
64	CECG407		LOJ.Ş.	ALTYAPI SB.	BNB.	SEF.KAD.	2	
65	CECG408	PECG403	LOJ.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ER	ÇEK.KAD.	7	
66	CEG410	PECG410	LOJ.Ş.	SATIN ALMA VE İHALE SB.	YZB./BNB.	ÇEK.KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	
			G4 İNTİKAL VE ULAŞTIRMA KS.					
67	CECG409	PECG404	LOJ.Ş.	İNTİKAL SB.	YZB./BNB.	ÇEK.KAD.	3	
68	CECG411		LOJ.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ	SEF.KAD.	1	

TUGAY KARARGAHI GÖREV ZAMANI GEÇİCİ PERSONEL LİSTESİ
(BARIŞ+SEFER KADROLARI)

			G4 SAĞLIK KISMI					
69	CECG412		LOJ.Ş.	SAĞ.SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	5	
			G5 PLAN KISMI					
70	CECG501	PECG501	KH.SB.	Ş.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	2	
71	CECG503	PECG502	KH.SB.	G5 PL.SB.	YZB./BNB.	ÇEK. KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ (İ2 YIL SÜREYLE) ÜLKE-1 VE 5, ÜLKE 5 İLE BAŞLAR
72	CECG505	PECG503	YAZICI/ŞOFÖR	YAZICI/ŞOFÖR	ONB.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ (2 YIL SÜREYLE) ÜLKE 1 VE 5, ÜLKE 5 İLE BAŞLAR
			G6					
73	CECG601	PECG601	MEBS.Ş.	MUŞ.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	6	
74	CECG602		MEBS.Ş.	PLAN SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
75	CECG604		MEBS.Ş.	TEKNİSYEN	ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	6	
76	CECG605		MEBS.Ş.	MUH.HRK.SB.	BNB.	SEF.KAD.	3	
77	CECG607		MEBS.Ş.	DEVRE YÖN.	YZB.	SEF.KAD.	7	
78	CECG609	PECG603	MEBS.Ş.	FREKANS YÖN.SB.	YZB./BNB.	ÇEK.KAD.	2	
79	CECG611	PECG604	MEBS.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ER	ÇEK.KAD.	3	
80	CECG612		MEBS.Ş.	OTOMATİK BİL.İŞL.UZMANI	ASTSB. ÜÇVŞ.	SEF. KAD.	3	
81	CECG613		MEBS.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	SEF.KAD.	2	

EK-C LAHİKA-5
(GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA
EK ALTINCI PROTOKOLÜN EKİDİR)

TUGAY KARARGAHI GÖREV ZAMANI GEÇİCİ PERSONEL LİSTESİ
(BARIŞ+SEFER KADROLARI)

			G7 İSTİHKAM					
82	CECG701	PECG701	İS.Ş.	İS.Ş.MD.	YB.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ ÜLKE 1 VE 5
83	CECG702		İS.Ş.	İS.SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
84	CECG703	PECG702	İS.Ş.	İS.PL.SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	3	
85	CECG704	PECG703	İS.Ş.	İS.HRK.SB.	YZB./BNB.	ÇEK.KAD.	6	
86	CECG705	PECG704	İS.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK.KAD.	DÖNÜŞÜMLÜ	DÖNÜŞÜMLÜ ÜLKE 1 VE 5
87	CECG708		İS.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ER	SEF. KAD.	1	
			G8					
88	CECG801	PECG801	BÜT.MLY.Ş.	BÜT.MLY.Ş.MD.	YB.	ÇEK. KAD.	3	
89	CECG802		BÜT.MLY.Ş.	BÜT.YÖN.	BNB.	SEF.KAD.	7	
90	CECG804		BÜT.MLY.Ş.	GERİ ÖDEME SB.	YZB.	SEF.KAD.	1	
91	CECG803		BÜT.MLY.Ş.	İHALE SB.	ÜTĞM.	SEF.KAD.	6	
92	CECG805		BÜT.MLY.Ş.	BÜTÇE SB.	YZB.	SEF.KAD.	2	
93	CECG806	PECG803	BÜT.MLY.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK.KAD.	3	
			G9 SİVİL ASKER İŞBİRLİĞİ					
94	CECG901	PECG901	SVL.AS.İŞB.Ş.	SVL.AS.İŞB.Ş.MD.	YB.	ÇEK.KAD.	6	
95	CECG902	PECG902	SVL.AS.İŞB.Ş.	PLAN SB.	BNB.	ÇEK.KAD.	EV SAHİBİ ÜLKE	
96	CECG905		SVL.AS.İŞB.Ş.	HRK.SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
97	CECG906		SVL.AS.İŞB.Ş.	HRK.SB.	BNB.	SEF.KAD.	3	
98	CECG907		SVL.AS.İŞB.Ş.	HRK.SB. (GÜVENLİK)	YZB./BNB.	SEF.KAD.	2	
99	CECG908		SVL.AS.İŞB.Ş.	MAH.İRTİBAT SB.	BNB.	SEF.KAD.	7	
100	CECG909		SVL.AS.İŞB.Ş.	ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	7	
101	CECG910		SVL.AS.İŞB.Ş.	HÜK.DIŞ.KUR.İRTİBAT SB.	YZB./BNB.	SEF.KAD.	6	
102	CECG911		SVL.AS.İŞB.Ş.	ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	6	
103	CECG912		SVL.AS.İŞB.Ş.	DEV.KUR.İRT.SB.	BNB.	SEF. KAD.	5	
104	CECG913		SVL.AS.İŞB.Ş.	ŞOFÖR	ER	SEF.KAD.	3	
105	CECG914	PECG903	SVL.AS.İŞB.Ş.	YAZICI/ŞOFÖR	ONB./ÇVŞ./ ASTSB.ÇVŞ.	ÇEK.KAD.	7	

EK-F

(GAÇBG ANLAŞMASI ALTINCI EK PROTOKOLE İLİŞTİRİLMİŞTİR)

KATILIM BELGESİ (NOA)

…… CUMHURİYETİNİN GAÇBG ANLAŞMASINA KATILIMINA İLİŞKİN

…… tarafından temsil edilen …… Cumhuriyeti

Silahlı Kuvvetlerinin, mevcut katılımcılar ile Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücüne iştirak etmesini ARZU EDEREK,

Bölgesel güvenlik ve istikrara katkıda bulunma, Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları (SEDM) süreci, Avrupa-Atlantik Ortaklık Konseyi (EAPC) bağlamında ve Barış için Ortaklık ruhuyla Güneydoğu Avrupa ülkeleri arasında iyi komşuluk ilişkileri geliştirme taahhüdünü GÖZÖNÜNDE BULUNDURARAK,

…… Cumhuriyetinin, …… tarihinde iştirakine ilişkin Taraf Devletlerin Dışişleri Bakanlıkları tarafından bildirilen olumlu görüşleri TASDİK EDEREK,

…… tarihinde yürürlüğe giren Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücü Anlaşması aşağıdaki gibidir:

(Burada bu geçişten kaynaklı olarak Anlaşma ve Eklerine ilişkin şartlar ve koşullar ve tüm değişiklikler listelenmelidir.)

Bu Katılım Belgesi, Tarafların yukarıda belirtilen Anlaşmanın yürürlüğe girmesine ilişkin iç prosedürlerin tamamlandığını diplomatik yollarla depozitör devlete bildirdiği son yazılı tebligat tarihi itibariyle yürürlüğe girecektir.

Tüm imza sahiplerine birer onaylı nüshayı iletecek olan …… (depozitör Taraf Devlet)e tevdi edilecek bu belge İngilizce dilinde tek nüsha olarak hazırlanmıştır.

İmzalar

TBMM Basımevi - 2020